

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנגד

לש"ס דף היומי מסכת מנחות

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
ללמוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

זוהר ספר תקוני זוהר כרך ח'
לפי ספר זוהר 10 כרכים (70-כרכים) עמודים רעז-תעד
[תקוני זוהר דף סא: עד דף קמ:]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויגמין כי כל דברי הז"ל הקדושים הם סודות נוראים (הקדמת המהר"ח: לעזי תיים), ובזה יזכה להכנס לגן עדן העליון (זוהר החדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר הוור בגלגל זוהר, הרק"ק, והאר"י"ט), וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס בעו"ם הבא (פסבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר הקד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרוקמה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפפצת אטום. וזוהי חובה על כל מגידי השיעורים בדף היומי, לצרף את ה'למוד הקדוש הזה דף היומי זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעו"ם ועד (תקוני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ט ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם, כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם היא לובשות בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מארזים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

עליך, האבן שהקתה את הצלם והיתה להר גדול, ומלאה כל הארץ.

והיא כתר כמו זה ס בראש החוט של זרק"א, אבן פלולה ומתעטרת (פלולה ומעטרת) כמו אבן בראש הטבעת, וכשישראל משפילים בחכמה, שהיא י', המחשבה העליונה, יודעים לזרק אותה את האבן הזו, שהיא בת יחידה, לאותו מקום שנגזרה, משום שהבת נעשית באב. זהו שפתוב יהו"ה בחכמה יסד ארץ, בחכמה שהוא האב, יסד את הבת שהיא ארץ הדום רגליו.

ואותו החוט שלה הוא ו', שאבן, שהיא כתר, עטרה על ראשו, עטרה של ספר תורה, ובשבילה נאמר, והמשפמש בכתר - יעבר, הוא כתר תורה ודאי, ששלשה כתרים הם, כתר תורה וכתר כהנה וכתר מלכות, וכתר תורה (וכתר שם טוב) על גביהן, והאבן הזו היא י' בראש א', והיא י' בסופה, עליה נאמר מגיד מראשית אחרית, והיא יו"ד ה"א וא"ו ה"א (יו"ד ה"א ו"א י"ד ה"א), כולל עשר ספירות, שהן (שהוא) נעוץ סופן בתחלתן, ותחלתן בסופן.

קמו כל ראשי הישיבה ואמרו: רועה הנאמן, כמה אתה חזק לזרק אבן, שהרי הגיעה למקום שאין מי שיודע מקומה, ומלאכים הקדושים שואלים בשבילה איה מקום כבודו להעריצו, שאין מי שיודע מקומו. כשעלתה למעלה, למקום שזרקת אותה, עד שכלם אומרים ברוך כבוד יהו"ה ממקומו, ואף על גב שהיא קטנה למטה, למעלה אין לה סוף. מי יכול לערף קרב במקום שאתה

כב), אנת הוא דאתמר עלך (דניאל ב לה) אבנא די מחת לצלמא והות לטור רב ומלאת כל ארעא. ואיהו תגא פגוונא דא ס ברישא דחוטא דזרק"א, אבנא פלילא ומתעטרא (ג"א מוכללת ומעוטרת) פאבנא בריש עזקא, וכד אית בישראל משפילים בחכמה דאיהי י' מחשבה עלאה, ידעין לזרקא לה להאי אבנא דאיהי בת יחידה, לההוא אתר דאתגזרת, בגין דברתא באפא אתעבידת, הדא הוא דכתיב (משלי ג יט) יהו"ה בחכמה יסד ארץ, בחכמה דאיהו אפא יסד ברתא דאיהי ארץ הדום רגליו.

וההוא חוט דילה איהו ו', דאבנא דאיהי תגא עטרה על רישיה, עטרה דספר תורה, ובגינה אתמר ודאשתמש בתגא חלה, איהו כתר תורה ודאי, דתלת כתרין אינון, כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות, וכתר תורה (ג"א וכתר שם טוב) על גביהו, והאי אבנא איהי י' בריש א, ואיהי י' בסופה, עלה אתמר (ישעיה מו י) מגיד מראשית אחרית, ואיהי (ג"א ואיהו) יו"ד ה"א וא"ו ה"א (ג"א יו"ד ה"א וא"ו ה"א), כליל עשר ספירן, דאינון (ס"א דאיהו) נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן.

קמו פלהו מארי מתיבתא ואמרו, רעיא מהימנא כמה אנת תקיף לזרקא אבנא, דהא מטא לאתר דלית מאן דיודע אתרהא, ומלאכין קדישין שאלין בגינהא איה מקום כבודו להעריצו, דלית מאן דיודע מקומו, פד סלקא לעילא באתר דזריקת לה, עד דאמרין פלהו (יחזקאל ג יב) ברוך כבוד יהו"ה ממקומו, ואף על גב דאיהי זעירא לתתא, לעילא לית לה סוף.

מאן יכיל לאגהא קרבא באתר דאנת תמן, באבנא זעירא דזריקת אזדעזעו

רְקִיעֵינָּה עַד אֵין סוּף, וּמִלְאָכֵינָּה עַד אֵין תְּכָלִית, וְכָל מְאֲרֵי מְתִיבְתָּא פְּלִהוּ אֲזִדְעִזְעוּ וְנִפְלוּ בְּנִפְלִית אַפִּים, מְקִימֵיהוּ קְדָמָהּ, וְאָמְרוּ וְכִי בְּאֲבָנָא זַעֲרָא הָאֵי, כָּל שְׁפָן מָאן גִּיחַ עִמָּךְ בְּסִיפָא, דְּאִתְּמַר בֵּהּ (תהלים קמט ו) רוממות א"ל בְּגִרוֹנָם וְחָרַב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם, דְּאִיְהִי קְרִיאַת שְׁמַע, חֲרָבָא דִּילָךְ דְּאַנְתָּ תְּקִינַת לָךְ (ג"א ל"ה), דְּבֵהּ קְטִילַת לְמַצְרֵי, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שמות ב יב) וַיִּפֶן פֶּה וְכֹה וַיֹּאמֶר וַיֵּךְ אֶת הַמִּצְרִי, כ"ה וְכ"ה סְלֶקִין לְחַמְשֵׁין אֲתוּוֹן, דְּמִיחְדִּין בְּהוּן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּעַמִּים, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד, דְּאִית בְּהוּן כ"ה אֲתוּוֹן תְּרִין זְמַנִּין, וְסְלֶקִין לְחַמְשֵׁין תְּרַעִין דְּבִינָה, דְּאִיְהִי ח' תְּמִינָאָה מַעֲשֵׂר סְפִירָן מִתְתַּאָּה וְלַעֲלֵא.

ו' רִישָׁא דְחֲרָבָא, ו' גּוּפָא דְחֲרָבָא, תְּרִין פְּפִיּוֹת דִּילָהּ ה"ה, נְרַתְקָא דְחֲרָבָא אֱהִי"ה, וְהָכִי לְתַתָּא נְרַתְקָא דְהָאֵי חֲרָבָא אֲדַנִּי, וְאִיְהוּ יֵאֱהָדוּנָה"י לְתַתָּא, יֵאֱהָדוּיָה"ה לַעֲלֵא, (ג"א יח"ו ה"ו יח"ה), וְרִזָּא דְמִלָּה (שמות טו א) אֲזִי יִשְׂרִיר מִשֶּׁה תְּמַנְיָא אֲתוּוֹן בְּחִיבּוּרָא לַעֲלֵא, (ישעיה נח ט) א"ז תְּקָרָא וִיהו"ה יַעֲנֶה לְתַתָּא, וּמָאן יְכִיל בְּרוּמְחָא דִּילָךְ דְּאִיְהוּ רַמ"ח תִּיבִין דְּקְרִיאַת שְׁמַע, אַגַּח קְרָבָא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְחֲבֵרוֹי, נַחְזִי מְאִי נִיְהוּ חִילָא וְתַקִּיפּוּ דִּילֵיהּ, דְּהָא אִיְהוּ אֲתַעַר עֲלָאִין וְתַתָּאִין, וַיִּזְדַּעְזְעוּ כָּל עֲלָמִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין וּבְאוּמָאָה לְכָל חַיִּילִין לַעֲלֵא וְתַתָּא לְמַהוּי בְּעֲזָרִיהּ, אַגַּח לֵיהּ. קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן זְרִיז גְּרַמְךָ בְּמֵאנֵי קְרָבָא דִּילָךְ, נַחְזִי מְאִי תַקִּיפּוּ וּגְבוּרָה דִּילָךְ.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח וְאָמַר, זְרַק"א מְק"ף שׁוּפ"ר הוּל"ף סְגוּלַת"א, קָם וְנָטִיל תְּלַת אַבְנִין דְּאִינוּן י"י", וְאַבְנָא עֲלָאָה דְּאִיְהִי

שֵׁם, בְּאֲבָן קְטַנָּה שְׁזַרְקַת הַזְדַּעְזְעוּ רְקִיעֵים עַד אֵין סוּף, וּמִלְאָכֵים עַד אֵין תְּכָלִית, וְכָל רֵאשֵׁי הַיְשִׁיבָה כָּלָם הַזְדַּעְזְעוּ וְנִפְלוּ בְּנִפְלִית אַפִּים מְקִימֵם לְפָנֶיהָ, וְאָמְרוּ, וְכִי בְּאֲבָן קְטַנָּה זֹה, כָּל שְׁפָן מִי יִלְחַם עִמָּךְ בְּסִיף, שְׁנַאֲמַר בּוּ רוממות א"ל בְּגִרוֹנָם וְחָרַב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם, שְׁהִיא קְרִיאַת שְׁמַע, הַחֲרָב שְׁלָךְ שְׁאִתָּה הַתְּקַנְתָּ לָךְ (אבות), שְׁבֵה הַרְגַתְּ אֶת הַמִּצְרִי, זֵהוּ שְׁכַתּוּב וַיִּפֶן כַּה וְכֹה וַיֹּאמֶר וַיֵּךְ אֶת הַמִּצְרִי. כ"ה וְכ"ה עוֹלִים לְחַמְשֵׁים אוֹתִיּוֹת, שְׁמִיחְדִים בְּהֵם אֶת הַקְּדוּשׁ כְּרוּף הוּא פְּעַמִּים, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד, שְׁיֵשׁ בְּהוּן עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת פְּעַמִּים, וְעוֹלִים לְחַמְשֵׁים שְׁעָרֵי בֵינָה, שְׁהוּא ח', שְׁמִינִית מַעֲשֵׂר הַסְּפִירוֹת מִמְטָה וְלַמַּעְלָה.

ו' ראש החרב, ו' גוף החרב, שתי פיפיות שלה ה"ה, נרתיק החרב אהי"ה, וכך למטה נרתיק החרב הזו אדנ"י, והוא יאהדונה"י למטה, יאההויה"ה למעלה, (יהי"ח ה"ו יח"ה), וסוד הדבר - אז ישיר משה, שמונה אותיות בחבור למעלה, א"ז תקרא ויהו"ה יענה, למטה, ומי יכול ברמח שלך שהוא מאתים אךבעים וחמש תבות של קריאת שמע, הלחם קרב לרבי שמעון וחרבריו, נראה מהו הכח והתקף שלו, שהרי הוא מעורר עליונים ותחתונים, ויזדעזעו כל העולמות העליונים והתחתונים, ובשבועה לכל החילות למעלה ולמטה להיות בעזרו, הלחם לו. קום רבי שמעון, זרו עצמך בכלי הקרב שלך, ונראה מה החזק והגבורה שלך.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן, פִּתַּח וְאָמַר: זְרַק"א מְק"ף שׁוּפ"ר הוּל"ף

סגולת"א. קם ונטל שלש אבנים שהן י"י י"י, ואבן עליונה שהיא בקלע, תג בחוט הרי ארבע שהן ארבעים, וחוט של הלכנה (שסובבת) עליה הינו ב', וסוד הדבר - בראשית, ב' ראשית. על הנקדה הזו נאמר בעשרה מאמרות נברא העולם. מה זה ב' ? אותו החוט שסובב אותה, ולנקדה הזו יש ראש ואמצע וסוף, ונעשית שלש יודיים י"י י"י, שעולות לשלשים, ואותו חוט ב' - שלשים ושפים. התג שעל החוט י', והרי ארבעים ושפים, כנגד שלשים ושנים אלהיים ועשר האמירות שבהן נבראו שמים וארץ וכל צבאם.

וירא אלהים את כל אשר עשה, שהוא סוד של ברא מלאך יהוה אליו בלבת אש, בלבת התורה, וזהו כי יום נקם בלב", ובהם פועלות ארבעים ושפים האותיות של יהוה"ו. וסוד הדבר - פתחו לי שערי צדק אב"א ב"ם אודה יהוה, וכלם נכללים בכאר שבע, זה אב"ג ית"ן וחקריו).

אמרו לו בעלי המשנה: רבי רבי, פמה חזקות האבנים שזרקת, שהודעו בהן שמים וארץ, וכל החיות והבהמות והעופות ברחו, וממה נפלו לארץ, והכפס הנכבד ומלאכים ואופנים כלם הודעו מהאבנים שלך, ואלו הם ארבעה טורי אבן, שכלם אחד.

אשרי מי שמוציא את האבנים השלמות הללו בתפלותו, בארבע תפלות עם תפלת מוסף, שעליהן נאמר אבנים שלמות תבנה, ויש אבן של התורה, שנאמר בה והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהיים, שהיא מצד העמוד האמצעי, שנאמר בו וזאת התורה אשר שם משה, שהיא הדמות שלו.

והאבנים הללו כלן אחת. המלכות הקדושה היא מצד

בקירטא, תגא בחוטא הא ארבע, דאנון ארבעין, וחוט דסיהרא (ג"א דסחרא) עלה היינו ב', ורזא דמלה בראשית ב' ראשית, האי נקודה (דקסב ע"א) עלה אתמר בעשרה מאמרות נברא העולם מאי ב' ההוא חוט דאסחר עלה, והאי נקודה אית לה רישא ואמצעיתא וסופא, ואתעבידת תלת יודיים י"י י"י, דסלקין לתלתין, וההוא חוט ב' תלתין ותריין, תגא דעל חוט י', והא ארבעין ותריין, לקבל ל"ב אלהיים, ועשר אמירן דאתברי בהון שמיא וארעא וכל חיליהון, (וירא אלהים את כל אשר עשה, דאיהו רוא וירא מלאך יהוה אליו בלבת אש, בלבת דאורייתא ודא איהו כי יום נקם בלב", ובהון פועלים ארבעין ותריין אתון דיהוה, ורזא דמלה פתחו לי שערי צדק אב"א ב"ם אודה יהוה, וכלהון אתכלילן בכאר שבע, דא אב"ג ית"ן וחקריו).

אמרו ליה מארי מתניתין, רבי רבי פמה תקיפין אבנין דזריקת, דאזדעזעו בהון שמיא וארעא, וחיוון ובערין ועופין פלהו ברחו, ומנהון נפלו לארעא, וכרסייא יקירא ומלאכין ואופנים פלהו אזדעזעו מאבנין דילך, ואלין אינון ארבעה טורי אבן, דכלהו חד.

זבאה איהו מאן דאפיק אבנין אלין שלמין בצלותיה, בארבע צלותין עם צלותא דמוסף, דעלייהו אתמר (דברים כו ו) אבנים שלמות תבנה, ואית אבן דאורייתא, דאתמר בה (בראשית כח כב) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהיים, דאיהי מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (דברים ד מד) וזאת התורה אשר שם משה, דאיהו דיוקנא דיליה.

וארין אבנין פלהו חד, מלכות קדישא איהי מסטרא דשמאלא, אתמר בה (שם כה א)

אבן שלמה וצדק יהיה לך,

השואל, נאמר בה אבן שלמה וצדק יהיה לך, והאבן הזו היא שהפתה את הצלם, שהיתה להר גדול ומלאה כל הארץ. מה זה ומלאה כל הארץ? אלא בשבילה נאמר מלא כל הארץ כבודו, ועליה נאמר על אבן אחת שבעה עינים, שהם שבעה רועים קדושים, והם שבעה זכרים ושבע נקבות, וכלם פלולים בה, וסוד הדבר - שבעה ושבעה מוצקות.

והאבן הזו היא חמש אבנים ששם דוד בקלע ונעשו כלן אחת. זהו שכתוב ויקח דוד חמשה חלקי אבנים מן הנחל, והן גדלה וגבורה, תפארת, נצח, הוד, שבהן שבח דוד את הקדוש ברוך הוא, ונאמר לך יהו"ה הגדלה והגבורה וגומר, ואלו חמשה חלוקי האבנים, נטל אותם מן הנחל שהוא יסוד ח"י העולמים, וכששם אותם בקלע, שהיא המלכות הקדושה, נעשו בה אחת, והטביע במצח הפלשתי וקרג אותו.

והם חמש האבנים שהם שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה, וכששם אותם בקלע, שהיא השפה של הפה, צריך לעשות אותם בה כלם אחד, שבזמן שינצח הקדוש ברוך הוא את כל אמות העולם, יתקיים בהם פי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהו"ה לעבדו שכם אחד (צפניה ג ט), והא שפ"ה ודאי דא שכנינ"ה, דהכי סליקת בחושפן שפ"ה, בגין הכי כל אומין דעלמא עתידין לאשתעבדא תחות ידהא, ולאמלכא לה עלייהו ביומין דמלכא משיחא, לקיים מה דאתמר בה (תהלים קג ט) ומלכותו בכל משלה.

ובפ"ה ודאי יהו"ה אמונה דישראל, ובלבו ובפיו, שודאי היא אמונת ישראל, והיא היחוד של הקדוש ברוך הוא, ובה מיחדים ישראל

והאי איהי (דניאל ב לה) אבנא די מחת לצלמא דהות לטור רב ומלאת כל ארעא, מאי ומלאת כל ארעא, אלא בגינה אתמר (ישעיהו ג) מלא כל הארץ כבודו, ועלה אתמר (זכריה ג ט) על אבן אחת שבעה עינים, דאינון שבעה רועין קדישין, ואינון שבע דכורין ושבע נוקבין, פלהו פלילן בה ורזא דמלה שבעה ושבעה מוצקות.

והאי אבן איהי חמשה אבנין דשוי דוד בקירטא ואתעבידו פלהו חד, הדא הוא דכתיב (שמואל א ו יז) ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל, ואינון גדולה גבורה תפארת נצח הוד, דבהון שבח דוד לקודשא בריהו הוא ונאמר (דה"א א כט) לך יהו"ה הגדולה והגבורה וגומר, ואלין חמשה חלוקי אבנים נטיל לון מן הנחל דאיהו יסוד ח"י עלמין, וכד שוי לון בקירטא דאיהי מלכות קדישא, אתעבידו בה חד, וטבע במצחא דפלשתאה וקטיל ליה. ואינון חמש אבנין דאינון שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה, וכד שוי לון בקירטא דאיהי שפה דפומא צריך למעבד לון בה פלהו אחד, דבזמנא דינצח בה קודשא בריהו הוא כל אומין דעלמא יתקיים בהון פי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהו"ה לעבדו שכם אחד (צפניה ג ט), והא שפ"ה ודאי דא שכנינ"ה, דהכי סליקת בחושפן שפ"ה, בגין הכי כל אומין דעלמא עתידין לאשתעבדא תחות ידהא, ולאמלכא לה עלייהו ביומין דמלכא משיחא, לקיים מה דאתמר בה (תהלים קג ט) ומלכותו בכל משלה.

ובפ"ה ודאי יהו"ה אמונה דישראל, ובלבו ובפיו, שודאי היא אמונת ישראל, והיא היחוד של הקדוש ברוך הוא, ובה מיחדים ישראל

את הקדוש ברוך הוא פעמים
בכל יום, ואשרי הוא מי שהוא
באמנה אתו בגלות, שלא פוחד
מעליונים ותחתונים, שבגולה
נאמר לאדם וינחחו כגן עדן
לעבדה ולשמרה, לעבדה
במצוות עשה, ולשמרה במצוות
לא תעשה, משום שהיא חמשים
ושלשה סדרים של התורה, והיא
העדן של התורה. מה זה התורה?
העמוד האמצעי, היא הגן שלו,
ועדן שלו.

רבי רבי, קום סובב את הקלע
הזה, והקף וסובב אותו בשפה
שלך, עם האבן הזו שפלולה
(מקל ומעטר) מפל אבני הבנין של
התורה, (והתפלה) היא אבן יקרה
מכללת ומעטרת באות ברית,
ובאות שבת, ובאות ימים טובים,
ובאות תפלין, והחוט שלה ברוך
באצבע, וזו פריכת הרצועה של
תפלה של יד, שבה היו
הראשונים פורכים את שמע עם
ואהבת באהבה של אהבה,
שהינו ואהבת את יהו"ה
אלהיך, כדי שתהיה אהובה על
בעלה, ולא מפסיקים, ואחר שבא
יעקב, שהוא כולל שלשת
האבות, התיר אותה הפריכה
שלה, ואמר ברוך שם כבוד
מלכותו לעולם ועד.

משום שהיא רוצה להיות היא
סגלת מלכים, באותו זמן נאמר
שופ"ר הול"ף סגולת"א, ואזל"א
לשרות כתר על ישראל, שהוא
העמוד האמצעי, שהוא ספר
תורה הכולל חמשה חמשי תורה,
ונצשית כתר על ראשו בכל אות
ואות שלו מאלו האותיות
הידועות של ספר תורה, כמו זה:
ש ע ט נ ז ג ז ג, כל התגים הם
אחת ועשרים, כנגד עשרים

ואיהי יחודא דקודשא בריך הוא, ובה מיחדין
ישראל לקודשא בריך הוא תרין זמנין בכל
יומא, וזכאה איהו מאן דאיהי באמנה אתו
בגלותא, דלא דחיל מעלאין ותתאין, דבגינה
אתמר לאדם (בראשית ב טו) וינחחו כגן עדן
לעבדה ולשמרה, לעבדה בפקודין דעשה,
ולשמרה בפקודין דלא תעשה, בגין דאיהי
ג"ן סדרים דאורייתא, ואיהי עדונא
דאורייתא, מאי אורייתא עמודא דאמצעיתא,
איהי גן דיליה, ועדן דיליה.

רבי רבי קום אסחר להאי קירטא, ואקף
ואסחר לה בשפה דילך, בהאי אבנא
דאיהי פלילא (נ"א מוכלל ומעוטר) מפל אבנין
דבניינא דאורייתא, (וצלותא) איהי אבן
יקרה (דף טב ע"ב) מוכללת ומעוטרת באות
ברית, ובאות דשבת, ובאות דימין טבין,
ובאות תפלין, וחוט דילה פרוכה באצבעא,
ודא פריכו דרצועה דתפלה דיד, דבה הו
קדמאין פורכין את שמע עם ואהבת ברחימו
דאהבה, דהיינו ואהבת את יהו"ה אלהיך,
בגין דתהא רחימא לגבי בעלה, ולא מפסיקין,
ולכתר דאתא יעקב דאיהו פליל תלת אבהן,
התיר ההוא פריכו דילה, ואמר ברוך שם כבוד
מלכותו לעולם ועד.

בגין דאיהי בעי למהוי איהי סגולת מלכים,
בההוא זמנא אתמר שופ"ר הול"ף
סגולת"א, ואזל"א לשריא פתרא על ישראל
דאיהו עמודא דאמצעיתא, דאיהו ספר תורה
פליל חמשה חמשי תורה, ואתעבידת תגא
על רישיה, בכל את ואת דיליה, מאלין אתוון
ידיעאן דספר תורה, כגוונא דא ש ע ט נ ז ג
ז, פלהו זיינין אינון חד ועשרין, לקבל חד
ועשרין אזכרות דתפלין דרישא, ולקבלייהו חד ועשרין אזכרות דתפלין

ואחת אזכרות של תפלין של ראש, וינגדן עשרים ואחת אזכרות של תפלין של יד, שפלן עולות ארבעים ושנים, כנגד השם של מ"ב, כתר היא י' על ראש הז', הגוף שלו ו', וספר תורה העמוד האמצעי, כולל שש ספירות מחסד עד יסוד, מלכות ש' זעירה, בזה נעשית שביעי יום שבת, והיא אות תפלין, אות שבת, אות ברית, והוא כתר כהנה וכתר מלכות. מצד הימין שנתנה תורה נקראת כתר תורה, וימין הוא הפה, מצדו הוא כתר כהנה, והעמוד האמצעי הוא מלך, ומצד הגבורה בית דין הגדול, יוצאת משם אש ושורפת אותו, וכשהפה יוצא בשלום מן ההיכל, באותו זמן יתעוררו הלויים בנגון.

ועוד, יש תקון חמישי בתפלה, התפלה היא כקרפון, כמו שבארנוהו הראשונים, תפלות כנגד תמידים תקנום. בא וראה, הקרפנות הם מארבעה מינים, שהם כנגד ארנה שור נשר אדם, שהם מצירים בפסא. יש קרפון שהיו מקריבים ישראל, והפקה היה מקריב את הקרפון שלהם. הקרפון הראשון - הקרפון שהיה מקריב לימין, זו תפלת השחרית, ואם היו זוכים, היה יורד דיוקן של ארנה והיה מקבל את הקרפון, וזה מיכאל שדרגתו חסד, הוא היה מקבל תפלת שחרית, ואם לא זכו, מה כתוב בקרפון? לכלב תשליכון אותו, שחושב אותו כטרפה, וכשביל זה היה יורד דמות כלב לקבל אותו דורון והקרפון, וזהו הכלב שאמר דוד, עליו השלום, הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי, וכל מלאכי חבלה שהם כלבים, ואומרים הב הב, משום שהם מצד

דיד, וסלקין פלהו ארבעין ותריין, לקבל שמה דמ"ב, תגא איהי י' על רישא דז', גופא דיליה ו', וספר תורה עמודא דאמצעייתא כליל שית ספירן מחסד עד יסוד, מלכות י' זעירא, בה אתעבידת שביעי יום שבת, ואיהי אות תפלין, אות שבת, אות ברית, ואיהו כתר כהונה וכתר מלכות, מסטרא דימינא דאתייהיבת אורייתא אתקריאת כתר תורה וימינא איהו כהנא, מסטריה איהו כתר כהונה, ועמודא דאמצעייתא איהו מלך, ומסטרא דגבורה בית דין הגדול, נפיק מתמן אשא ואוקיד ליה, וכד כהנא נפיק בשלם מהיכלא, בההוא זמנא יתערוון לויים בנגונא (כאן חסר והוא בתקוני זהר חדש).

ועוד אית תקונא חמשאה בצלותא, צלותא איהי כקרפנא, כמה דאוקמוהו קדמאין תפלות כנגד תמידין תקנום, תא חזי קרפנין אינון מארבע מינין, דאינון לקבל ארנה שור נשר אדם, דאינון מצויירים בכרסניא, אית קרפנא דהו מקרבין ישראל, וכהנא הוה קריב קרפנא דלהון.

קרפנא קדמאה, קרפנא דהוה קריב לימינא, דא צלותא דשחרית, ואם הו זכין הוה נחית דיוקנא דארני"ה והוה מקבל קרפנא, ודא מיכאל דדרגיה חס"ד, איהו הוה מקבל צלותא דשחרית, ואם לא זכו מה פתיב בקרפנא (שמות כב ל) לכלב תשליכון אותו, דחשיב ליה כטרפיפה, ובגין דא הוה נחית דיוקנא דכלב לקבל ההוא דורונא, וקרפנא, ודא איהו כלב דאמר דוד עליו השלום (תהלים כב כב), הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי, וכל מלאכי חבלה דאינון כלבים צועקים צועקים במשמרת השניה של הלילה, הם צוחים ונובחים

הגיהנם, סם המות, שנאמר בזה לעלוקה שתי בנות הב. הקרבן השני - כנגד שו"ר, שנאמר בו שור או כשב או עז וגומר, וכנגדו תפלת מנחה, שאמר עליה דוד, מצמיח חציר לבהמה ועשב לעבודת האדם. מה זה עשב? ע"ב ש', והם שבעים ושנים שמות שהם לבושים לשבעים ושנים שמות עליונים, כמו העשב שהוא לבוש לחטה, ומשום זה, להוציא לחם מן הארץ, והינו לחם אבירים אכל איש, וזהו הלחם של התורה.

ויעולם כל הקרבנות שחיטתן בצפון, משום שמצפון תפתח הרעה, (וזה יצר הרע. ומשום שלא יהיה צריך מנשמת) שלא יסרף את נשמתו, האכילתו קרבן, לקום בו אם רעב שנאמר האכילתו לחם ואם צמא השקהו מים, ואחר שהוא נוטל את דם הקרבן, לא ימל משלך] שמשם, אותו ששופך דם, מלחך אותו דם של בהמות, ומשום זה לא צריך לכסות אותו ממנו, לקום בו אם רעב שנאמר האכילתו לחם ואם צמא השקהו מים. ואחר שהוא נוטל את הדם, מקריבים את הקרבן למעלה, שנאמר בו את קרבני לחמי לאשי, וכנגד השור הוא חמור נוער. אם זכו, הרי השו"ר מקבל את הקרבן, ואם לא, הרי חמור נוער, ומשום זה נאמר לא תחרש בשור ובחמור יחדו. יחדו כלומר, אל תגרם שיאכל החמור את קרבן השור.

הקרבן השלישי - של ערבית, קרבן העוף, שנאמר בהם שתי תורים או שני בני יונה וגומר, שאם זכו, הנש"ר של יעקב יורד

במשמרה תניינא דליליא, אינון צווחין ונבחיין ואמריין הב הב, בגין דאינון מסטרא דגיהנם סם המות, דאתמר ביה (משלי ל טו) לעלוקה שתי בנות הב.

קרבנא תניינא לקבל שו"ר, דאתמר ביה (ויקרא כב כז) שור או כשב או עז וגומר, ולקבליה צלותא דמנחה, דאמר דוד עליה (תהלים קד יד) מצמיח חציר לבהמה ועשב לעבודת האדם, מאי עשב, ע"ב ש', ואנון ע"ב שמהן, דאינון לבושין לע"ב שמהן עלאין, כגוונא דעשב דאיהו לבושא דחטה, ובגין דא להוציא לחם מן הארץ, והיינו לחם אבירים אכל איש (שם עח כ), ודא נהמא דאורייתא.

ויעולם כל קרבנין שחיטתן בצפון, בגין דמצפון תפתח הרעה (ירמיה א יד), (ס"א ודא יצר הרע, ובגין דלא יהא צריך מנשמתא דילך) (ס"א דלא יסריך נשמתא דילך האכילתו קרבנא, לקיימא ביה (משלי כה כא) אם רעב שנאמר האכילתו לחם, ואם צמא השקהו מים, ולבתר דאיהו נוטיל דמא דקרבנא, לא ימל מדילך) דמתמן ההוא דאושיד דמא, מלחך ההוא דמא דבעירן ובגין דא לא צריך לכסאה לה מניה, לקיימא ביה אם רעב שנאמר האכילתו לחם ואם צמא השקהו מים ולבתר דאיהו (דף טג ע"א) נוטיל דמא, קרבין קרבנא לעילא, דאתמר ביה (במדבר כח ב) את קרבני לחמי לאשי, ולקבליה דשור איהו חמור נוער, אם זכו הא שו"ר מקבל קרבנא, ואם לאו הא חמור נוער, ובגין דא אתמר (דברים כב י) לא תחרש בשור ובחמור יחדו, יחדו כלומר לא תגרם דיאכל חמור קרבנא דשור.

קרבנא תליתאה דערבית, קרבנא דעופין, דאתמר בהון (ויקרא ה ז) שתי תורים או שני בני יונה וגומר, דאי זכו נשר"א דיעקב נחית

לְקַבֵּל אוֹתָם, וְאִם לֹא, הַנֶּשֶׁר שֶׁל צֵד הַטְּמֵאָה נֶץ לַיּוֹנָה, וְכַפִּי הַקֶּרֶן כֶּן יתְגַדֵּל אוֹ יתְקַטֵּן.

הַקֶּרֶן הַרְבִּיעִי - אָדָם, זֶהוּ שֶׁמְקַבֵּל קֶרֶן שֶׁל אֲדָם, שֶׁהוּא מַחְשָׁבָה שֶׁמְקַרֵּיב וּמֵיחַד הַכֹּל, וְעַלֵּיו נֶאֱמַר אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם וְגוֹמֵר, זֶהוּ שֶׁמְקַרֵּיב קֶרֶן לַיהוָה, וְזוֹ הַתּוֹרָה, וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנֶה בַתְּפִלָּה לְשִׁמְעַ סֵּפֶר תּוֹרָה, לְהִיּוֹת בּוֹ קֶרֶן שֶׁלֶם בְּאָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם, וּמִשּׁוּם זֶה, מִסִּיר אֲזוֹנוֹ מִשְׁמַע תּוֹרָה גַם תְּפַלְתּוֹ תוֹעֵבָה.

וְכִי הַקֶּרֶנוֹת הִלְלוּ רְמוּזִים בְּגוֹפּוֹ שֶׁל הָאָדָם, מִ"ח וְל"ב וְרֵא"ה, הֵם אַרְבֵּי שׁו"ר נֶשֶׁר, הַיְרִיבִים שֶׁלָּהֶם כָּלֵב חֲמוֹר נֶץ, טַחו"ל מְר"ה וְכַב"ד, שֶׁהֵם מִשְׁחִיית א"ף וְחִמ"ה. מַחְשָׁבָה זֶה אָדָם. יֵשׁ מַחְשָׁבָה טוֹבָה שֶׁל חַיּוֹת טוֹבוֹת, וְיֵשׁ מַחְשָׁבָה רָעָה שֶׁל חַיּוֹת רָעוֹת, וּמַחְשָׁבָה טוֹבָה הִיא אָדָם טוֹב, וּמַחְשָׁבָה רָעָה זֶה אָדָם רָע, בְּלִיעֵל, אָדָם לְהַכֵּל דְּמָה.

בְּגוֹד הַמִּי"ח הוּא הָאֲרִי"ה שְׂוֹרֵד לְאֶכָל קֶרֶנוֹת, וְעַלֵּיו נֶאֱמַר וּפְנֵי אַרְיֵה אֵל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם. הַל"ב לְשִׁמְאֵל, וְעַלֵּיו נֶאֱמַר וּפְנֵי שׁו"ר מִהִשְׁמָאל לְאַרְבַּעַתָּם. רֵא"ה זֶה נֶשֶׁר, שֵׁישׁ לֵה כְּנָפִים שְׁפוּרַחַת בְּהֶן, וְעַלֵּיהָ נֶאֱמַר וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם. הַמַּחְשָׁבָה שֶׁהוּא אָדָם וּכְבַעַל כָּלֵם, וְהֵם הַמְּרַכְּבָה שֶׁלּוֹ, כְּסוּסִים לְכַנֵּי הָאָדָם.

חַיּוֹת הַמַּח - עֲצָמוֹת בְּקֶרֶן, וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֵל עֲצָמוֹ. חַיּוֹת הָרֵאָה וְהַלֵּב - עוֹרְקִים, קֶשֶׁר וְחַבּוּר, וְהַתְּנוּעָה שֶׁלָּהֶם הַרוּחַ שֶׁל כְּנָפֵי רֵאָה, וְהוּא רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,

לְקַבֵּל לוֹן, וְאִם לֹא נֶשֶׁר דְּסִטְרָא דְּמִסְאָבוּ נֶץ לְגַבֵּי יוֹנָה, וְכַפּוּם קֶרֶנָּא הַכִּי יִתְרַבֵּי אוֹ יִתְזַעַר.

קֶרֶנָּא רְבִיעֵאָה אָדָם, הַאי אִיהוּ דְּמִקְבֵּל קֶרֶנָּא דְּאָדָם, דְּאִיהוּ מַחְשָׁבָה דְּקַרִּיב וּמֵיחַד כָּלֵא, וְעַלֵּיהָ אִתְמַר (שם א ב) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם וְגוֹמֵר, הַאי אִיהוּ דְּמִקְרַב קֶרֶן לַיהוָה, וְדָא אֲרִייתָא, וּבְגִין דָּא תִּקְיִנוּ בְּצִלוֹתָא לְמִשְׁמַע בְּהָ סֵּפֶר תּוֹרָה, לְמַהוּי בֵּיהָ קֶרֶנָּא שְׁלִים בְּאָדָם, דְּאִתְמַר בֵּיהָ (שם י טו) זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם, וּבְגִין דָּא מִסִּיר אֲזוֹנוֹ מִשְׁמַע תּוֹרָה גַם תְּפַלְתּוֹ תוֹעֵבָה (משלי כח ט).

וְכִי קֶרֶנִּין אֵלִין רְמִיזִין בְּגוֹפָא דְּבַר נֶשֶׁר מוֹח"א וְלִיב"א וְרִיא"ה, אֵינּוּן אַרְיֵי"ה שׁו"ר נֶשֶׁר, קֶטְרוּגָא דְּלַהוֹן כָּלֵב חֲמוֹר נֶץ, טַחו"ל מְר"ה וְכַב"ד, דְּאֵינּוּן מִשְׁחִיית א"ף וְחִמ"ה, מַחְשָׁבָה דָּא אָדָם, אֵית מַחְשָׁבָה טְבָא דְּחִינוּן טְבִין, וְאֵית מַחְשָׁבָה בִּישָׂא דְּחִינוּן בִּישִׁין, וּמַחְשָׁבָה טְבָא אִיהוּ אָדָם טוֹב, וּמַחְשָׁבָה בִּישָׂא דָּא אָדָם רָע בְּלִיעֵל, אָדָם לְהַכֵּל דְּמָה.

לְקַבֵּל מוֹח"א אִיהוּ אַרְיֵי"ה דְּנַחִית לְמִיכָל קֶרֶנִּין, וְעַלֵּיהָ אִתְמַר (יחזקאל א ו) וּפְנֵי אַרְיֵה אֵל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, לְב"א לְשִׁמְאֵל וְעַלֵּיהָ אִתְמַר וּפְנֵי שׁו"ר מִהִשְׁמָאל לְאַרְבַּעַתָּם, רִיא"ה דָּא נֶשֶׁר דְּאֵית לָהּ גְּדַפִּין דְּפִרַח בְּהוֹן, וְעַלֵּיהָ אִתְמַר וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם, מַחְשָׁבָה דְּאִיהוּ אָדָם רְכִיב עַל כָּלֵהוֹן, וְאֵינּוּן מְרַכְּבָה דִּילֵיהָ, כְּסוּסוֹנוֹן לְכַנֵּי נֶשֶׁא.

חַיּוֹת דְּמוֹחָא גְּרַמִּין בְּקֶרֶנָּא, וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֵל עֲצָמוֹ (יחזקאל לו

חַיּוֹת דְּרִיאָה וְדִלְבָּא עֲרִקִין, קֶשֶׁר וְחַבּוּרָא, וְהַתְּנוּעָה דְּלַהוֹן רוּחָא דְּכַנְפֵי רִיאָה, וְאִיהוּ רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת

וְהַתְּנוּעָה דְּלַהוֹן רוּחָא דְּכַנְפֵי רִיאָה, וְאִיהוּ רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת

(שחוא המח), משום שראָה (שקראש) כְּלוּלָה מְשֻׁנֵּיהֶם, כְּמוֹ שְׁעוּף מְמִים וְאַרְץ, וְהֵם כְּלוּלִים מְשֻׁנֵּיהֶם.

עַל הַמַּח שׁוֹרָה בְּרָכָה, עַל הַלֵּב שׁוֹרָה קְדוּשָׁה, עַל הַרְאָה שׁוֹרָה הַיְחוד, וְהַמַּח שְׂבָה כְּלוּלָה מִכָּלֶם, וְהֵם: יְבָרְכֶךָ יְהו"ה, יֵאָר יְהו"ה, יֵשָׂא יְהו"ה. יְבָרְכֶךָ בְּמַח, יֵאָר בְּלֵב, שֶׁם אוֹר הַעֵינַיִם, כְּמוֹ שְׂבָארוּהָ הַלֵּב רוֹאֶה, יֵשָׂא בְּרָאָה, שֶׁהוּא שְׁלוֹם, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיֵּשֶׁם לָךְ שְׁלוֹם.

וְהֵם שְׂמִיעָ"ה רֵיחָ"ה רֵי"ח. שְׂמִיעָ"ה בְּמוֹחַ, וְהוּא בְּהַפּוּף חו"ם, שְׁשׁוֹרָה בְּלַחוֹת וְקָרִירוֹת שֶׁל הַמַּח לְחַמָּם אוֹתוֹ, מִצַּד הַגְּבוּרָה, וְהוּא אֲרִיָּה מִצַּד הַגּוּף, שׁוֹר מִצַּד הַנְּפֶשׁ, שֶׁהֵם אֵשׁ וּמִים, אֵשׁ שְׂכָלִית מִים יְסוּדִית, רֵאֲזִי"ה בְּל"ב, שֶׁהוּא אֵשׁ, רֵאֲזִי"ה אֲרִיָּה, מִים שְׂכָלִית לְקָרָר אֵשׁ יְסוּדִית שֶׁל הַלֵּב, שֶׁלֹּא יִשְׂרַף אֶת כָּל הַגּוּף.

רֵיחַ בְּרָאָה, שְׂיֹצֵא לְחֻטָּם, עֲלוּי נֶאֱמַר וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים, וְרָאָה הֵיא מִצַּד הַמַּח קָרִירָה, וּמִצַּד הַלֵּב יְבֻשָׁה, וְהוּא חֲצִיּוֹ מִים יְסוּדִית וְחֲצִיּוֹ יְבֻשָׁה יְסוּדִית, בְּגִלְל זֶה שׁוֹרָה עֲלֶיהָ רוּחַ שְׂכָלִית, שֶׁהוּא חֵם וְלַח. חֵם לְחַמָּם אֶת הַקָּרִירוֹת, לַח לְהִרְטִיב אֶת הַיְבֻשָׁה, זֶה שְׂכָלִי וְזֶה יְסוּדִי.

דְּבוּר זֶה אָדָם, שְׂכָלוֹל מִכָּלֶם, מִי מוֹצִיא אוֹתוֹ? מִחֻשְׂבָּה, וּמִשׁוּם אֵלוֹ הַשְּׂכָלִיִּים הֵיוּ יוֹרְדִים בְּקָרְבָן לְהַקְרִיב קָרְבָן וּלְיַחַד הַכֹּל, וְאַלֶּה הֵם בְּתַחֲמִית הַמַּתִּים, שְׂבָהֶם יִהְיֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא מְקַרֵּב עֵצִים אֶל עֵצָמוֹ, וְגִידִים וְעוֹרָקִים, כָּלֶם לְחַבֵּר זֶה עִם זֶה, וַיִּקְבְּלוּ אֵלוֹ בְּאֵלוֹ,

עַל פְּנֵי הַמָּיִם (בְּרֵאשִׁית א ב) (נ"א דְּאִיהוּ מוֹחָא), בְּגִין דְּרִיָּאָה (נ"א דְּרִישָׁא) כְּלִילָא מִתְרוּוִיָּהוּ, כְּגוּוֹנָא דְּעוֹפָא מִמִּיא וְאַרְעָא, וְאִינוּן כְּלִילָן מִתְרוּוִיָּהוּ. עַל מוֹחָא שְׂרִיא בְּרָכָה, עַל לְבָא שְׂרִיא קְדוּשָׁה, עַל רִיָּאָה שְׂרִיא יְחוד, מִחֻשְׂבָּה כְּלִילָא מִכָּלֶהוּ, וְאִינוּן יְבָרְכֶךָ יְהו"ה יֵאָר יְהו"ה יֵשָׂא יְהו"ה (בַּמְדַּבֵּר כו ו), יְבָרְכֶךָ בְּמוֹחָא, יֵאָר בְּלְבָא דְתַמָּן נְהוּרָא דְעֵינַיִן, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ הַלֵּב רוֹאֶה, יֵשָׂא בְּרִיָּאָה דְאִיהוּ שְׁלוֹם, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב וַיֵּשֶׁם לָךְ שְׁלוֹם.

וְאִינוּן שְׂמִיעָ"ה רֵאֲזִי"ה רֵיחָ"ה, שְׂמִיעָ"ה בְּמוֹחַ, וְאִיהוּ בְּהַפּוּכָא חו"ם, דְּשְׂרִיא בְּלַחוֹתָא וְקָרִירוֹתָא דְמוֹחָא לְחַמָּמָא לִיהָ, מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, וְאִיהוּ אֲרִיָּה מִסְטָרָא דְגּוּפָא, שׁוֹר מִסְטָרָא דְנְפֶשָׁא, דְאִינוּן אֵשׁ וּמִים, אֵשׁ שְׂכָלִית מִים יְסוּדִית, רֵאֲזִי"ה בְּלְבָ"ה, דְאִיהוּ אֵשׁ, רֵאֲזִי"ה אֲרִיָּה, מִים שְׂכָלִית לְקָרָרָא אֵשׁ יְסוּדִית דְלְבָא, דְלָא יוֹקִיד כָּל גּוּפָא.

רֵיחָא בְּרִיָּאָה דְנִפְיָק לְחוּטָמָא, עֲלִיהָ אֶתְמַר (בְּרֵאשִׁית ב ז) וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים, וְרִיָּאָה אִיהוּ מִסְטָרָא דְמוֹחָא קָרִירָא, וּמִסְטָרָא דְלְבָא יְבֻשָׁה, וְאִיהוּ חֲצִיּוֹ מִים יְסוּדִית, וְחֲצִיּוֹ יְבֻשָׁה יְסוּדִית, בְּגִין דָּא שְׂרִיא עֲלֶהָ רוּחָא שְׂכָלִית, דְאִיהוּ חֵם וְלַח, חֵם לְחַמָּמָא קָרִירוֹתָא, לַח לְרִטְבָא יְבֻשׁוֹתָא, דָּא שְׂכָלִי וְדָא יְסוּדִי.

דְּבוּר דָּא אָדָם, דְּכָלִיל מִכָּלֶהוּ, וּמֵאֵן אֶפְיָק לִיהָ מִחֻשְׂבָּה, וּבְגִין אֵלִין שְׂכָלִיִּים הוּוּ נַחְתִּין בְּקָרְבָנָא לְקָרְבָא קָרְבָנָא וּלְיַחַדָּא כָּלָא, וְאֵלִין אִינוּן בְּתַחֲמִית הַמַּתִּים, דְּבַהוּן יִהְיֶה קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְקַרֵּב עֵצִים אֶל עֵצָמוֹ, וְגִידִין וְעַרְקִין כְּלִהוּן לְחַבְרָא דָּא בְּדָא, וַיִּקְבְּלוּן אֵלִין בְּאֵלִין.

וּמְשַׁלְבִין אַלִּין בְּאַלִּין, הֲדָא הוּא דְכִתִּיב (שמות לו ה) מִקְבִּילַת הַלְלָאת וְגוֹמֵר, בְּהֵהוּא זְמַנָּא יְהֵא חֲדוּה וְנִגְוֵנָא, בְּקָרִיבוּ דְלְהוּן.

וּמְשַׁלְבִים אֵלוּ בְּאֵלוּ, זְהוּ שְׁכַתוּב מִקְבִּילַת הַלְלָאת וְגוֹמֵר. בְּאוֹתוֹ זְמַן תְּהִיָּה שְׁמֻחָה וְנִגְוֵן בְּקָרוּב שְׁלָהֶם.

תקון עשרים ושנים

תקונא עשרין ותריין

(דף טג ע"ב)

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית חַד אִיהוּ דְלָא אֲתַגְלִיָּא, וּבְרָא תְרִין, תְרִין אֵינוֹן, וְאֵינוֹן ב', וְאֵינוֹן תְרִין עַלְמִין סְתִימִין, וּבְמָה בְרָא לֹון בְּנִקּוּדָא חֲדָא סְתִימָא, רֵאשִׁית אֲתַקְרִי, וְעַלְהָ אֲתַמֵּר (תהלים קד כד) כֹּלֶם בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ, וְתִרִין עַלְמִין סְתִימִין לֹא הוּוּ אֲתַגְלִיָּין, עַד דְעֵבִיד לֹון תְרִין לְבוּשִׁין, וּמֵאֵי נִינְהוּ אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, אֵת הַשְּׁמַיִם לְבוּשָא לְעַלְמָא עַלְאָה דְאֲתַבְרִי בְּנִקּוּדָה עַלְאָה, וְאֵת הָאָרֶץ לְבוּשָא לְעַלְמָא תַתְאָה דְאֲתַבְרִי בְּאֱלֹהִים דְאִיְהִי אֵימָא עַלְאָה.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית אַחַד הוּא שְׁלֹא הַתְגַּלָּה, וּבְרָא שְׁנַיִם, שְׁנַיִם הֵם, וְהֵם ב', וְהֵם שְׁנַי עוֹלָמוֹת נְסֻתָרִים, וּבְמָה בְרָא אוֹתָם? בְּנִקּוּדָה נְסֻתָרַת אַחַת שְׁנִקְרֵאת רֵאשִׁית, וְעַלְהָ נְאָמֵר כֹּלֶם בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ, וְשְׁנַי עוֹלָמוֹת נְסֻתָרִים לֹא הִיוּ מְתַגְלִיִם, עַד שְׁעֵשָׂה לְהֵם שְׁנַי לְבוּשִׁים, וּמָה? אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. אֵת הַשְּׁמַיִם, לְבוּשׁ לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, שְׁנִבְרָא בְּנִקּוּדָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְאֵת הָאָרֶץ, לְבוּשׁ לְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, שְׁנִבְרָא בְּאֱלֹהִים, שְׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה.

י' רֵאשִׁית אֲתַקְרִי וְאִיהוּ אַבָּא דְכֻלָּא, ה' אֱלֹהִים וְאִיְהִי אֵמָא דְכֻלָּא אִם כֹּל חֵי, וְחֻכְמָה דְאִיהוּ אַבָּא לֹא אֲשַׁתְּמוּדַע אֱלָא בְּכִינָה דְאִיְהִי אֱלֹהִים, וְתַמָּן י"ה אַבָּא וְאֵימָא בְּחֲדָא, תְרִין עַלְמִין סְתִימִין, ו"ה אֵינוֹן תְרִין בְּנִין, וְאֵינוֹן עַלְמָא דִין וְעַלְמָא דְאֲתִי, ו' עַלְמָא דְאֲתִי דְאִיהוּ עַלְמָא אַרִיכָא, ה' עַלְמָא דִין דְלֹאוּ אִיהוּ אַרִיךְ.

י' נִקְרָא רֵאשִׁית, וְהִיא אַב לְכָל, ה' אֱלֹהִים, וְהִיא אִם שְׁל הַפֶּל, אִם כֹּל חֵי, וְהַחֻכְמָה, שְׁהִיא אַב, לֹא נוֹדַעַת אֱלָא בְּכִינָה שְׁהִיא אֱלֹהִים, וְשֵׁם י"ה אַבָּא וְאֵמָא כְּאַחַד, שְׁנַי עוֹלָמוֹת נְסֻתָרִים, ו'הֵם שְׁנַי בְּנִים, וְהֵם הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. ו' הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁהוּא עוֹלָם אַרְךְ, ה' הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׁאֵינוּ אַרְךְ.

ב' תְרִין הֵיכְלִין לְתִרִין אַתּוּוֹן דְאֵינוֹן י"ה, וְעַלְהָ אֲתַמֵּר (איוב כח יג) אֱלֹהִים הֵבִין דְרַפְּה וְהוּא יָדַע אֵת מְקוֹמָה, וּמֵאֵי נִינְהוּ ב' הֵיכְלִין אֲלִין, אֱלָא חַד אִיהוּ אֱהִיָּה, וְתַנְיִנָּא אַדְנִי, וְתַרְוִיְהוּ אֵינוֹן פְּנוּיִין לְתִרִין אַתּוּוֹן י"ה אַבָּא וְאֵימָא, וְהֵכִי סְלִיק חוּשְׁבַן אֱהִיָּה אַדְנִי (ס"א וְחוּשְׁבַן אֱלֹהִים) לְחוּשְׁבַן פְּנוּיִי, וּבָה

ב' שְׁנַי הֵיכְלוֹת לְשְׁתֵי אוֹתִיוֹת שְׁהֵן י"ה, וְעַלְיוּ נְאָמֵר אֱלֹהִים הֵבִין דְרַפְּה וְהוּא יָדַע אֵת מְקוֹמָה. וּמֵי הֵם ב' הֵיכְלוֹת הַלְלוּ? אֱלָא אַחַד הוּא אֱהִיָּה, וְהַשְּׁנַי אַדְנִי, וְשְׁנֵיהֶם הֵם פְּנוּיִים לְשְׁתֵי אוֹתִיוֹת י"ה, אַב וְאִם, וְכַךְ עוֹלָה חֻשְׁבוֹן אֱהִיָּה אַדְנִי (וְחוּשְׁבוֹן אֱלֹהִים) לְחוּשְׁבוֹן פְּנוּיִי, וּבָה גְנוּזִים הָאֵב וְהָאִם, וְזֵהוּ הַנְּסֻתָרַת לִיהוּיָה אֱלֹהִינּוּ, י"ה, וְאֵלוּ הֵם סְתָרִים

גְּנִיזִין אַבָּא וְאֵימָא, וְדָא אִיהוּ הַנְּסֻתָרוֹת לִיהוּיָה אֱלֹהִינּוּ (דברים כט כח) י"ה,

וגגזים, והם סתרי תורה ממש, ומשום שהם סתרים, צריך שלא לגלותם, וזהו סוד העריות, שנאמר בהם ערות אביך וערות אמה לא תגלה, לא תגלה ודאי מהפסוי שלהם.

קם זקן, פתח ואמר: רבי רבי, רד לכאן, שאמה המנורה הקדושה, שהרי השכינה הקדושה ממתינה לך ולחברך, בשבועה עליכם, אל תתעכבו שם לרדת לכאן אתם, וכך אמרתי לכל אותם ראשי הישיבה העליונה והתחתונה, שפלים יהיו יורדים עמכם, וכן אני השבעתי לאותם מלאכים וחילות קדושים שממנים לשמר אתכם, ולא לכבודי עשיתי ולא לכבוד אבי ואמי, אלא לכבוד השכינה.

מיד קול התעורר בענפי האילנות של גן העדן, עליונים ירדו, (ומלאכים) (תחתונים) התכנסו לרדת עם ראשי הישיבה העליונה והתחתונה הללו, שהרי רשות נתנה לכם מלמעלה. מיד כלם התפשטו מדיוקניהם, והתלבשו באוירים של העולם הזה, שהוא כנוי וסתירה לאותיות הקדושות. בין כך הרי אליהו הקדים לתקן להם את מושבם, פתח ואמר: רבי רבי, מנורה הקדושה, שפיך מדבר גדולות בתורה, ממנו מזדעזעים עליונים ותחתונים, ובפיך נאמר והר סיני עשן פלו וכו', משום שהאות י' שורה במחך, ה' בלבך, שהיא בינה, ובה הלב מבין, ו' בפיך, וממנו וכל העם ראים את הקולת, שהוא באותם הבלים שיוצאים מפיך, שעליהם נאמר קול יהו"ה חוצב להבות אש.

יהו"ה חוצב להבות אש.

ודא אינון סתירין וגגזין, ואינון סתרי דאורייתא ממש, ובגין דאינון סתירין, צריך דלא לגלגא לון, ודא איהו רזא דעריין, דאתמר בהון (ויקרא יח ז) ערות אביך וערות אמה לא תגלה, לא תגלה ודאי מן פסויא דלהון.

קם סבא פתח ואמר, רבי רבי נחית הכא, דאת בוצינא קדישא, דהא שכינתא קדישא קא נטירת לך ולחברך, באומא עלייכו לא תתעכבון התם לנחתא הכא אתון, והכי אומינא לכל אינון מארי מתיבתא עלאה ותתאה, דיהון פלהון נחתין עמכון, וכן אנא אומינא לאינון מלאכין וחיילין קדישין די ממנן לנטרא לכו, ולא וליקרא דידי עבידנא ולא וליקרא דאבא ואמא, אלא ליקרא דשכינתא.

מיד קלא אתער בענפי אלנין דגנתא דעדן, עלאין נחתו, (מלאכין) (ג"א תפאין) אתפנשו לנחתא, באלין מארי מתיבתא עלאה ותתאה, דהא רשותא אתייהיב לכו מלעילא, מיד פלהו אתפשטו מדיוקניהון, ואתלבשו באוירין דהאי עלמא דאיהו פנוי וסתירה לאתוון קדישין.

אדהכי הא אליהו קא אקדים לתקנא לון מותביהו, פתח ואמר רבי רבי בוצינא קדישא, דפומא דילך איהו ממלל רברבן באורייתא, מגיה מזדעזעין עלאין ותתאין, ופומא דילך אתמר בה (שמות יט ז) והר סיני עשן פלו וכו', בגין דאת י' שריא במוחא דילך, ה' בלבך דאיהי בינה, ובה לב מבין, ו' בפומא דילך, ומגיה וכל העם רואים את הקולות (שם כ יח), דאיהו באינון הבלים דנפקין מפומך, דעליהו אתמר (תהלים כט ז) קול

שש טבעות הן בקנה, שבהן עולה ו', והן ו' דרגות לפסא, ה' בלב היא הב"ל, ה' ל"ב, שודאי ה' היא בלב, ו' (הקול), בקול שיוצא ממנו, והוה הקול שיוצא מהבל.

ושני בתים יש בלב, אחד מוציא הבל, ואחד מוציא הבל, והם ה' עליונה וה' תחתונה, בשני בתי הלב, שהם כנגד בית ראשון ושני, ו' הקול שיוצא משניהם, ו' הדבור ששורה בפה, ועליו נאמר בדבר יהו"ה שמים נעשו, והוא דבור אחד שכולל עשר אמירות, וסוד הדבר - אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי, להראות בה שעשרת הדברות נאמרו בדבור אחד, שמים זו, אלו אנכי ולא יהיה לך, והוא אחד אחד ביניהם, והוה שאמרנו שבשניהם תלויות מצוות עשה ולא תעשה, והקדוש ברוך הוא משניהם דבר לתת כבוד לתורה, שהרי הוא בדבור אחד אמר הכל, ולמה אמר שמים זו שמעתי? ז"ו אחד בקשבון, ששתי תורות היו, והקדוש ברוך הוא אחד ביניהם ושמו אחד, ומשני דבורים יצא הקול ונחלק לשבעים קולות, כנגד שבעים פנים, והרג בהם שבעים אמות על שלא קבלו את התורה, ובשני דבורים הרג שתי אמות, שהן עשו וישמעאל, שלא רצו לקבל את התורה.

שהרי הקדוש ברוך הוא הוא אחד, והוא לא היה מדבר באלו הקולות והדבורים של אנכי, אלא להראות ששמו וכבודו היו בתורה, ומשום זה הקדוש ברוך הוא דבר ממנה (בדין), כדי שיודעו כל אמות העולם מאותם שמשתדלים בה, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא למשה

שית עזקאן אינון בקנה, דבהון סליק ו', ואינון ו' דרגין לכרסיא, ה' בלבא איהי הב"ל ה' ל"ב, דודאי איהי ה' בלבא, ו' בקול דנפיק מניה, והאי איהו קול דנפק מהבל.

ותרין בתין אית בלבא, חד אפיק הבל, וחד אפיק הבל ואינון ה' עלאה ה' תתאה, בתרי בתי לבא, דאנון לקבל בית ראשון ושני, ו' קול דנפיק מתרוייהו, ו' דבור דשריא בפומא, ועליה אתמר (תהלים לג ו) בדבר יהו"ה שמים נעשו, ואיהו דבור חד דכליל עשר אמירן, ורזא דמלה אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי (שם סב יב), לאחזאה בה דעשר דברן בדבור חד אתאמרו, שמים זו אלין אנכי ולא יהיה לך, ואיהו אחד חד בינייהו, ודא איהו דאמרן דבתרוייהו (דף טו ע"א) תליין פקודין דעשה ולא תעשה, וקודשא בריך הוא מתרוייהו מליל למיהב יקרא לאורייתא, דהא איהו בדבורא חד אמר כלא, ולמה אמר שמים זו שמעתי, ז"ו אח"ד, הוי בחושבן, דתרי תורות הוו, וקודשא בריך הוא חד בינייהו ושמיה חד, ומתרין דבורין נפק קלא ואתפלג לשבעין קלין, לקבל שבעין אנפין, וקטל בהון שבעין אומין על דלא קבילו אורייתא, ובתרין דבורין קטיל לתרין אומין, דאינון עשו וישמעאל דלא בעו לקבלא אורייתא.

דהא קודשא בריך הוא חד איהו, ואיהו לא הוה ממלל באלין קלין ודבורין דאנכי, אלא לאחזאה דשמיה ויקריה הוה באורייתא, ובגין דא קודשא בריך הוא מליל מינה (ג"א בדינא), בגין דיתועזעון כל אומין דעלמא מאלין דמשתדלין בה, ובגין דא אמר קודשא בריך הוא למשה (שמות ג טו) זה שמי לעלם וזה

זַה שְׁמִי לְעֵלָם וְזֶה זְכָרִי לְדוֹר דוֹר.
שְׁמִי עִם י"ה - שְׁס"ה מְצוֹת שֶׁל
לֹא תַעֲשֶׂה, זְכָרִי עִם ו"ה - רַמ"ח
מְצוֹת עֲשֶׂה, לְהִרְאוֹת שֶׁהַתּוֹרָה
נִבְרָאָה בְּשֵׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָאת. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כָּל
הַנִּקְרָא בְּשְׁמִי וְכו', וּבִה שׁוֹרָה
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִמֶּנָּה דָּבַר
בְּסִינִי.

וַיֵּשׁ תּוֹרָה עָלֵינוּהָ שְׁלֹא נִקְרָאת
בִּה בְּרִיאָה אֱלֹא הָאֲצִילוֹת שְׁלוֹ,
וְהִיא וְהוּא - הַפֶּל אֶחָד, וְכָל אָדָם
שֶׁמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, שְׁמוֹ שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם, כָּל שֶׁפָּן
וְכָל שֶׁפָּן בְּמִנּוּרָה הַקְדוּשָׁה,
וְהַמִּנּוּרָה הַקְדוּשָׁה וְדַאי פִּיךָ הוּא
סִינִי, שְׁבַעַת הַהֶבְלִים שְׁיוּצָאִים
מִפִּיךָ, הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עָלֶיךָ,
שְׁהִיא בַת שְׁבַע, שֶׁהֵם שְׁבַעַת
שְׁמוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, שֶׁהוּא
הַשֵּׁם שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת.

וּמִמֶּנּוּ עוֹלָה קוֹל שֶׁהוּא הַעֲמוּד
הָאֶמְצָעִי, וּמִתְעַלָּה לְשְׁבַעִים
קוֹלוֹת, שֶׁהִיא וְדַאי עוֹלָה בּוֹ
לְשְׁבַע, שֶׁהִיא ה' הַעֲלִינוּהָ, אוֹר
וְ, אוֹר שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא
מַחְפָּים, מִצַּד שֶׁל הַחֲכָמָה שֶׁהִיא
י', וּבִה עוֹלָה ו' לְעֶשֶׂר ו' פְּעָמִים,
וּב' הַהִי"ן הֵם, ה' הֶבֶל מִבְּפָנִים,
ה' הֶבֶל מִבַּחוּץ, וּשְׁנֵיהֶם הֵם בְּלִב
וּבִפֶּה, הֵם עֲשֶׂרַת הַדְּבָרוֹת שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבָהֶם הֶלֶב
וְהַפֶּה שְׁוִים, וּמִי שֶׁמִתְעַסֵּק
בַּתּוֹרָה, אִזְ צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה הַפֶּה
וְהֶלֶב שְׁוִים, וְלֹא לַחֲנֹם פְּרֹשׁוּהוּ
בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל מִי שֶׁאֵין תּוֹכוֹ
כְּבָרוֹ אֵל יִפְגַּס לְבַיִת הַמְּדֻרָשׁ.

שְׁנֵי הַהִי"ן וְדַאי הֵם שְׁנֵי דְבוּרִים,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם שְׁתֵּים זֹו שְׁמַעְתִּי,
ו' הַקּוֹל שְׁיוּצָא מִמֶּה, וְעָלִיו נֶאֱמַר
קוֹל דְּבָרִים אֲתָם שְׁמַעִים, וְהַקּוֹל
הַזֶּה יוּצָא מִשְׁנֵי דְבוּרִים שֶׁהוּא
ה"ה, שְׁכוּלָלִים עֲשֶׂרָה דְבָרוֹת, ה'

זְכָרִי לְדוֹר דוֹר, שְׁמִי עִם י"ה שְׁס"ה פְּקוּדִין
דְּלֹא תַעֲשֶׂה, זְכָרִי עִם ו"ה רַמ"ח פְּקוּדִין
דְּעֲשֶׂה, לְאַחֲזָאָה דְאוּרִייתָא בְּשֵׁמָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אַתְּבְּרִיאַת, וְעַל שְׁמִיהָ אַתְּקְרִיאַת,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב ^(ישעיהו מג ז) כָּל הַנִּקְרָא בְּשְׁמִי
וְכו', וּבִה שְׁרִיאָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִינָּה
מְלִיל בְּסִינִי.

וְאִית דְאוּרִייתָא עֲלָאָה דְלֹא אַתְקְרִי בִּה בְּרִיאָה
אַלֹא אֲצִילוֹתָא דִּילִיהָ, וְהִיא וְהוּא כְּלֹא
חַד, וְכָל בַּר נֵשׁ דְאֶשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא שְׁמִיהָ
דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תַמָּן, כָּל שֶׁפָּן וְכָל שֶׁפָּן
בְּבוּצִינָא קְדִישָׁא, וּבוּצִינָא קְדִישָׁא וְדַאי פִּימָךְ
אִיהִי סִינִי, שְׁבַע הַבְּלִים דְנִפְקִין מִפּוּמָךְ
שְׁכִינְתָא שְׁרִיאָ עָלֵייהוּ, דְאִיהִי בַת שְׁבַע,
דְאִינוּן שְׁבַע שְׁמָהֶן דְשְׁמָא מְפָרֵשׁ, דְאִיהוּ שְׁמָא
דְאַרְבָּעִין וְתַרְיַן אַתְוּוּן.

וּבְמִנָּה סְלִיק קוֹל דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא,
וְאֶסְתַּלַּק לְשְׁבַעִין קָלִין, דְאִיהִי וְדַאי
בִּיה סְלָקָא לְשְׁבַע, דְאִיהִי ה' עֲלָאָה, אוֹרָא
דְכִנָּא, אוֹרָא דְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דְאִיהִי מַחְפָּים,
מִסְטָרָא דְחֲכָמָה דְאִיהִי י', וּבִה סְלִיק ו' לְעֶשֶׂר
ו' זְמַנִּין, וּב' הַהִי"ן אִינוּן ה' הֶבֶל מְלָגָאוֹ ה'
הֶבֶל מְלָבַר, וְתַרְוִייהוּ אִינוּן בְּלָבָא וּבְפּוּמָא,
אִינוּן עֶשֶׂר דְבָרֵן דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבַהוּן
אִינוּן לָבָא וּפּוּמָא שְׁוִין, וּמָאן דְאַתְעַסֵּק
בְּאוּרִייתָא כְּדִין צָרִיךְ דִּיהָא פּוּמָא וּלָבָא שְׁוִין,
וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ מְאִרִי מִתְנִיתִין, כָּל מִי
שֶׁאֵין תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ אֵל יִפְגַּס לְבַיִת הַמְּדֻרָשׁ.

תַּרְיַן הַהִי"ן וְדַאי אִינוּן תַּרְיַן דְבוּרִין, דְאַתְמַר
בַּהוּן ^(תהלים סב יב) שְׁתֵּים זֹו שְׁמַעְתִּי, ו'
קָלָא דְנִפְיָק מְנִייהוּ, וְעָלִיהָ אַתְמַר ^{(דברים ד}
^{יב)} קוֹל דְּבָרִים אֲתָם שְׁמַעִים, וְהִיא קוֹל נְפִיק
מִתַּרְיַן דְבוּרִין דְאִיהוּ ה"ה, דְכְּלִילָן עֶשֶׂר דְבָרֵן,

בלוח אחד, והיו מסדרים אליהם, ראשיכם שבטיכם וזקניכם ושטריכם כל איש ישראל, הוא חמש בלוח קדמאה, בלוח השני היו מסדרים אליהם חמשה תקונים אחרים, שהם טפכם ושיכם וגרף מחטב עציף עד שאב מימיה, אלה הם ה', הרי שני דבורים שכלולים בהם עשרה, והקול שהיה יוצא מהם היה כולל אותם, וזה ו', כולל ו' פעמים, שכתוב טוב בששת ימי בראשית, והיא היתה עולה מהם באות י', ו' פעמים י' הם ששים, נמצא שהיא י' אמירות, (שלא היה

עולה לע"ב שמות).

ה' שני דבורים, ובהם עשרה - הרי שנים עשר. ו' עולה באות י', ו' פעמים י' שהם ששים - הרי שבעים ושנים. ואם תאמר שבתורה דבר ולא יותר, לא נמצא מקום למעלה ולמטה שלא דבר ממנו, אפלו במלאכים, שלא נמצא שאלו"ה אחר יש בעולם, ודבר בפסא, זהו שכתוב אנכי, וכך עולה אנכי לחשבון פס"א, ואחר דבר במלאכים. זהו שכתוב וכל העם ראים את הקולת, שעליהם נאמר כי עוף השמים יוליף את הקול כו'.

משום שפשהקדוש ברוך הוא רצה לדבר במלאכים, ירד שמו עליהם, כמו זה: יהו"ה, י' בחיה אחת שהיא ארז"ה, וכו' נאמר ארז"ה שאג מי לא יירא, ובאיה מקום? י' בראש, ה' על כנפיו, ו' בפיו, וה' בזנבו, ובגללה נאמר הוי זנב לאריות וכו', וזהו ופני ארז"ה אל הימין לארבעתם, ואחר כך היה יורד בחיה ששמה שור, כמו זה: הוה"י, ה' בראשו, ו' בפיו, ה' בכנפיו, י' בזנבו, וזהו ופני שור מהשמאל, ואחר כך היה יורד על חיה ששמה נשר,

ה' בלוחא חדא, והווי מסדרין לגבייהו (דברים כט ט) ראשיכם שבטיכם וזקניכם ושטריכם כל איש ישראל, הא חמש בלוחא קדמאה, בלוחא תניינא הווי מסדרין לגבייהו חמש תקונין אחרנין, דאינון טפכם ושיכם וגרף מחטב עציף עד שאב מימיה, דא אינון ה', הא תרין דבורין דכלילן בהון עשר, וקלא דהוה נפיק מנייהו הוה כליל לון ודא ו', כליל ו' זמנין דכתיב טוב בששת ימי בראשית, (כאן חסר) ואיהי הוה סלקא מנייהו באת י', ו' זמנין י' אינון שתין, אשתפח דאיהי י' אמירן, (דלא הוה סליק לע"ב שמהו).

ה' תרין דבורין ובהון עשר הא תריסר, ו' הוא סליק באת י', ו' זמנין י' דאינון שתין הא ע"ב, ואי תימא דבאורייתא מליל ולא יתיר, לא אשתפח אתר לעילא ותתא דלא מליל מניה, אפילו במלאכין, דלא אשתפח דאלו"ה אחרא אית בעלמא, ומליל בפרסייא, הדא הוא דכתיב אנכי, והכי סליק אנכי"י לחשבון פס"א, ולבתר מליל במלאכין, הדא הוא דכתיב (שמות כ יח) וכל העם ראים את הקולת, דעלייהו אתמר (קהלת י ט) כי עוף השמים יוליף את הקול וכו'.

בגין דכד קודשא בריך הוא בעא למלא במלאכיא נחת שמייה עלייהו, פגוונא דא יהו"ה, י' בחיה חדא דאיהי ארז"ה, וביה אתמר (עמוס ג ח) ארז"ה שאג מי לא יירא, ובאן אתר י' ברישא ה' על גדפוי ו' בפומיה ה' בזנביה, ובגינה אתמר הוי זנב לאריות (דף טו ע"ב) וכו', ודא הוא ופני ארז"ה אל הימין לארבעתם (יחזקאל א י), ולבתר הוה נחית בחיה דשמה שור, פגוונא דא הוה"י, ה' ברישיה ו' בפומוי ה' בגדפוי י' בזנביה, ודא איהו

כמו זה: והי"ה, ו' בראשו, ה' בפיו, י' בכנפיו, ה' על זנבו, וזהו ופני נשר לארבעתם, הם שנים עשר פנים, לכל אחד שש, עולים לשבעים ושנים, וזהו וכל העם ראים את הקולות.

ואדם רוכב על גביהן, זה מטטרו"ן, שהוא כולל שם של ארבעים ושנים אותיות, והם (שש אותיות, ולכל אות עולים שש), שבע תבות, ובכל תבה שש אותיות, ועולות לארבעים ושנים, וזהו שרפים עומדים ממעל לו, שש כנפים שש כנפים לאחד, בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף.

שכמו ששמו של הקדוש ברוך הוא של ארבעים ושנים ושבעים ושנים למעלה, כך הוא השם של ארבעים ושנים ושבעים ושנים למטה. זהו שכתוב בשם אלהי"ם כן תהלתך על קצוי ארץ, וזהו וכל העם ראים את הקולות, והם היו המלאכים, שכל אחד היה נעשה קול ופורה באויר, וכל אחד מישראל שהיה אומר נעשה ונשמע, היה שורה בפיו, והיה מלמדו את כל התורה.

ואחר כך דבר עמם משמים וארץ, זהו שכתוב מן השמים השמייעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה וכו'. באותו זמן שאמרו ישראל נעשה ונשמע, מיד ישמחו השמים ותגל הארץ, אחר כך היה מדבר עמהם מארבעה צדדים, והיו מסתכלים אל המזרח והיו שומעים את הקול, ולמערב ודרום וצפון היו שומעים את הקול, להראות שמכל מקום דבר עמם, ולא היה מקום למעלה ומטה שלא דבר

ופני שור מהשמאל, ולבתר הנה נחית על חנה ששמה נשר, פגוונא דא והי"ה, ו' ברישיה ה' בפומיה י' בגדפוי ה' על זנביה, ודא איהו ופני נשר לארבעתם, ואינון תרי עשר אנפין, לכל חד שית, סלקין לע"ב, ודא איהו וכל העם רואים את הקולות (שמות כ יח).

ואדם רכיב על גבייהו דא מטטרו"ן, דאיהו פליל שמא דארבעין ותריין אתוון, ואינון (שית אתוון, ולכל את סלקין שית), ז' תיבין ובכל תיבה שית אתוון וסלקין למ"ב, ודא איהו שרפים עומדים ממעל לו, שש פנפים שש פנפים לאחד, בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף (ישעיהו ו ב).

דכמה דאיהו שמא דקודשא בריך הוא דמ"ב וע"ב לעילא, כך איהו שמא דמ"ב וע"ב לתתא, הדא הוא דכתיב (תהלים מח) כשמוך אלהי"ם כן תהלתך על קצוי ארץ, ודא איהו וכל העם רואים את הקולות, ואינון הוו מלאכין, דכל חד הנה אתעביד קול ופרח באוירא, וכל חד מישראל דהנה אומר נעשה ונשמע הנה שרף בפומיה, והנה אוליף ליה אורייתא פלה.

ולבתר מליל עמהון מן שמיא וארעא, הדא הוא דכתיב (דברים ד לו) מן השמים השמייעך את קולו ליסרך, ועל הארץ הראך את אשו הגדולה וכו', בההוא זמנא דאמרו ישראל נעשה ונשמע מיד ישמחו השמים ותגל הארץ (ד"ה א מו), לבתר הנה ממלל עמהון מארבע סטרין, והוו מסתכלין לגבי מזרח והוו שמעין ית קלא, ולגבי מערב ודרום וצפון הוו שמעין ית קלא, לאחזאה דמפל אתר מליל עמהון, ולא הנה אתר לעילא ותתא דלא מליל עמהון, לאחזאה דמלא כל הארץ פבורו, דאיהו סביל עלאין ותתאין,

עָמָם, לְהִרְאוֹת שְׁמֵאל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, שֶׁהוּא סוֹבֵל עַל־יוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְהוּא סוֹמֵךְ מַעֲלָה וּמִטָּה וְכֹסֵא הַכְּבוֹד, וּמִלְאָכִים וּנְשׂוֹמוֹת, הוּא סוֹבֵל הַכֹּל וְקוֹשֵׁר הַכֹּל וּמִיחַד הַכֹּל, וְאִין מִי שְׁסוֹמֵךְ אוֹתוֹ.

וְהוּא נִקְרָא בְּכָל הַשְּׁמוֹת, לְהוֹדִיעַ תְּקוּפוֹ בְּכָל שֵׁם וְשֵׁם, מֵאוֹתָהּ דְרָגָה וּמִמְנָה שְׁשׂוּרָה עָלָיו, וְאִין לוֹ שֵׁם יְדוּעַ, וְהוּא נִקְרָא אֶחָד בְּחֻשְׁבוֹן, כְּשִׁשׂוּרָה כְּדְרָגָה שֶׁל אוֹתָם (אֲחֵרִים) (אֲחֵדִים) מִשְׁאֵר הַדְּרָגוֹת, וְהוּא אִין לוֹ חֻשְׁבוֹן. כְּשִׁשׂוּרָה עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת (הָעֲלִיּוֹנִים) וְעַל כָּל מִמְנָה שְׁלֵהֶם, נִקְרָא עַל שְׁמוֹ, לְהִרְאוֹת לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מִמְקוֹם שְׁקוֹרָאִים לוֹ לְפִי צְרִכֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהוּ, הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין, לְהַחֲפִים יְדָרִים.

כִּם הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה וְכָל רֵאשִׁי הַיְשִׁיבוֹת, וְהַשְּׁתַטְחוּ לְפָנֵי הַזֶּקֶן וּבִרְכוּ אוֹתוֹ. אָמַר הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה: וְדָאֵי הַזֶּקֶן הִנֵּה בָּא מִמְקוֹם עֵתִיק הַיָּמִים וְשֵׁם הַתְּגַדֵּל, אֲשֶׁרִי חִלְקֵנוּ שְׁזַכִּינוּ לְשִׁמְעַע דְּבָרִים עֵתִיקִים מִהַמְקוֹם שֶׁל עֵתִיק הַיָּמִים, אֲשֶׁרִי חִלְקֵנוּ שְׁזַכִּינוּ לָזֶה.

כִּם רַבִּי שְׁמַעוֹן, פֶּתַח וְאָמַר: בְּרֵאשִׁי"ת בְּרִי"ת א"ש, שֶׁהוּא אוֹת וְרֵשֶׁם שְׁעֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים עוֹמְדִים בוֹ, הוּא הָאוֹת שֶׁל הַצָּבָא שְׁלִמְעָלָה, שֶׁבָּהֶם נִקְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יְהו"ה צְבָאוֹת, וְהוּא הָאוֹת שֶׁל הַצָּבָא שְׁלִמְטָה, הוּא אוֹת וּבְרִית שְׁבוּ קִימִים שְׁמִים וְאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שְׁמִים וְאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי, שֶׁהוּא לֹא שְׁמַתִּי. הוּא אוֹת וְדָאֵי, שֶׁהוּא רֵשֶׁם שֶׁל חוֹתֵם הַמְּלֶכֶךְ.

בֵּין כֶּף הַגָּה הַזֶּקֶן הִנֵּה יָרַד אֵלָיו כְּמוֹ מַקְדָּם, פֶּתַח וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, (י) הַבְּרִית הוּא וְדָאֵי צְדִיק ח"י הָעוֹלָמִים, שֶׁהוּא י" זַעֲרִיה מִצַּד הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁכְּשִׁיּוֹרְדֵת י" אֵלָיו, אֵף עַל גַּב שְׁבִמְקוֹמוֹ

וְאִיהוּ סְמִיךְ עֵילָא וְתַתָּא וְכַרְסִיָּא יִקְרָא, וּמִלְאָכִין וְנִשְׁמַתִּין, אִיהוּ סְבִיל כְּלָא, וְקוֹשֵׁר כְּלָא, וּמִיחַד כְּלָא, וְלִית מָאן דְּסְמִיךְ לִיה.

וְאִיהוּ אֲתַקְרִי בְּכָל שְׁמָהוּן, לְאֲשַׁתְּמוּדְעָא תוֹקֶפִיה בְּכָל שְׁמָא וּשְׁמָא, מֵהֵהוּא דְרָגָא וּמִמְנָא דְשְׂרִיא עָלֵיהּ, וְלִיה לִית שְׁמָא יְדִיעָא, וְאִיהוּ אֲתַקְרִי חַד בְּחוּשְׁבָן כַּד שְׂרִיא בְּדְרָגָא דְאִינוּן (אֲחֵרִין) (נ"א אֲחֵרִין) מִשְׁאֵר דְרָגִין, וְאִיהוּ לִית לִיה חוּשְׁבָן, כַּד שְׂרִיא עַל כָּל עֲלָמִין (ס"א עֲלָאִין) וְעַל כָּל מִמְנָא דְלֵהוּן, אֲתַקְרִי עַל שְׁמִיהּ, לְאֲחֻזָּאָה לְכָל חַד מִיִּשְׂרָאֵל מֵאֲתַר דְקִרְאָן לִיה לְפּוֹם צְרִכֵיהוּ, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין לְהַחֲפִים יְדָרִים.

כִּם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְכָל מְאָרִי מְתִיבְתָאן, וְאֲשַׁתְּטַחוּ קַמִּי סְבָא, וּבְרִיכוּ לִיה, אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְדָאֵי הָאֵי סְבָא מֵאֲתַר דְעֵתִיק יוֹמִין קָא אֲתִי, וְתַמָּן אֲתַרְבִּי, זַפְּאָה חוּלְקָנָא דְזַכִּינָא לְמִשְׁמַע מַלִּין עֵתִיקִין, מֵאֲתַר דְעֵתִיק יוֹמִין, זַפְּאָה חוּלְקָנָא דְזַכִּינָא לְהָאֵי.

כִּם רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, בְּרֵאשִׁי"ת בְּרִי"ת א"ש, דְאִיהוּ אוֹת וּרְשִׁימוֹ דְעֲלָאִין וְתַתָּאִין בֵּיהּ קִימִין, אִיהוּ אוֹת דְצָבָא דְלַעֲיִלָא, דְבֵהוּן אֲתַקְרִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְהו"ה צְבָאוֹת, וְאִיהוּ אוֹת דְצָבָא דְלַתַּתָּא, אִיהוּ אוֹת וּבְרִית דְבֵיהּ קִימִין שְׁמִיא וְאַרְעָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (יְרֵמִיָּה לֵג כה) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שְׁמִים וְאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי, אִיהוּ אוֹת וְדָאֵי, דְאִיהוּ רְשִׁימוֹ דְחוֹתְמָא דְמִלְכָא.

אֲדַהְבִּי הָא סְבָא קָא נַחֲתִית לְגַבִּיהּ כְּמִלְקָדְמִין פֶּתַח וְאָמַר רַבִּי רַבִּי (י) בְּרִית אִיהוּ וְדָאֵי צְדִיק ח"י עֲלָמִין, דְאִיהוּ י" זַעֲרִיא

י' עליונה נקראת, כשיוֹרֶדֶת לצדיק נקראת י' זעירה, והאות ו', אף על גב שהיא ו' העליונה במקומה בעמוד האמצעי, כשיוֹרֶדֶת לצדיק להתחבר עם ה', נקראת ו' זעירה. הא"ב של האותיות הקטנות הם בו, וה' העליונה, כשיוֹרֶדֶת אל הצדיק נקראת זעירה. ואף על גב שאותיות השם הקדוש כלולים בו, הם נסתרים בו, ובגללו נאמר סוד יהו"ה ליראיו ובכריתו להודיעם, ואם הם נסתרים בו, במה הם נודעים? בשכינה, שהיא האספקלריה שמאירה כשיוֹרֶדֶת יהו"ה לצדיק להאיר בו ודאי, וממנה נודעים, והו' שכתוב פה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו. אם הוא שם, נקראת אספקלריה המאירה, ובאותו זמן, פי אם בזאת יתהלל המ'תהלל השכל הידוע, ואם יסתלק מצדיק והוא נשאר חרב ויבש, מיד נקראת אספקלריה שאינה מאירה. באותו זמן, אל יתהלל חכם בחכמתו.

ומי גרם להאיר לה ולהודיע בה לקדוש ברוך הוא? מי ששומר ברית, וסוד הדבר - זה השער ליהו"ה צדיקים יבאו בו, זה שער הצדיקים, ויש להם רשות להפגס לשם. וזהו מי שהוא צדיק, ובו יהו"ה, הוא זוכה בשכינה ויורש אותה, ועולה עמה למלך, שהוא העמוד האמצעי, שהוא המלך, והיא המלכות שלו, וסוד הדבר - ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ, וזוהי השכינה שנאמר בה והארץ הדום רגלי. והשכינה היא ציור של העליונים והתחתונים, כל דמיות הספירות וכל שמותיקם הם מצירים בה,

מסטרא דחכמה דלעילא, דכד נחתא י' לגביה, אף על גב דבאתריה י' עלאה אתקרי, פד נחית לגבי צדיק י' זעירא אתקרי, ואת ו' אף על גב דאיהו ו' עלאה באתריה בעמודא דאמצעיתא, פד נחית לגבי צדיק לאתחברא בה', ו' זעירא אתקרי, אלפא ביתא דאתוון זעירן (דף סה ע"א) ביה אינון, וה' עלאה כד נחתא לגבי צדיק, זעירא אתקריאת, ואף על גב דאתוון דשמא קדישא ביה כלילן, סתימין אינון ביה, ובגניניה אתמר (תהלים כה יד) סוד יהו"ה ליריאיו ובכריתו להודיעם, ואי סתימין אינון ביה, במאי אשתמודעאן, בשכינתא, דאיהי אספקלריאה דנהרא פד נחית יהו"ה לגבי צדיק לנהרא בה ודאי, ומנה אשתמודען, הדא הוא דכתיב (ירמיה ט כב) פה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו, אי איהו תמן אתקריאת אספקלריאה דנהרא, ובההוא זמנא פי אם בזאת יתהלל המ'תהלל השכל הידוע (שם כג), ואם יסתלק מצדיק ואשתאר איהו חרב ויבש, מיד אתקריאת אספקלריאה דלא נהרא, בההוא זמנא אל יתהלל חכם בחכמתו.

ומאן גרים לאנהרא לה, ולאשתמודעא בה לקודשא בריך הוא, מאן דנטיר ברית, ורזא דמלה זה השער ליהו"ה צדיקים יבאו בו (תהלים קיח כ), דא איהי תרעא דצדיקייא, ואית לון רשו לאעלא תמן, ודא איהו מאן דאיהו צדיק, וביה יהו"ה, איהו זכי בשכינתא וירית לה, וסליק בה למלפא דאיהו עמודא דאמצעיתא, דאיהו מלך, ואיהי מלכות דיליה, ורזא דמלה ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ (ישעיה ס כא), ודא איהו שכינתא דאתמר בה (שם סו א) והארץ הדום רגלי.

ושכינתא איהי ציורא דעלאין ותתאין, כל דיוקנין דספירן וכל שמיהן

ובה תקוקות נשמות ומלאכים
 וחיות קדושות, ובה תקוקים מה
 שנאמר בהם ודמות פניהם פני
 אדם וכו'.

קם רבי שמעון ואמר: זקן זקן,
 והרי השכינה היא היחוד של
 הקדוש ברוך הוא, איך תקוקים
 בה דמיות שלמטה שאינם
 מציאותה? אמר לו: רבי, למלך
 שיושב בהיכלו, וכמה אנשים
 נכנסים לראותו, מהם מסתכלים
 בלבושו, ומהם בגופו, ומהם
 מסתכלים במעשיו, ובודאי
 שבמעשיו נודע מי הוא המלך,
 שבלבושים הוא משתנה בהם
 לכמה שנויים, ובלבושים שהוא
 לבוש בבקר לא לובש בערב,
 והלבושים שלובש יום אחד לא
 לובש יום שני, וכך בכל יום
 וחדש ושנה ושפת וימים טובים
 משתנה בלבושים.

כמו כן השכינה יש לה כמה
 לבושים, שמהם ברא הקדוש
 ברוך הוא פסאות (פסא), ומלאכים
 וחיות ושרפים, ושמים וארץ,
 וכל מה שברא בהם, וכל הבריות
 שברא מהלבושים הללו שלה,
 רשם את כלם וחקקם בלבושיה,
 כדי להסתכל ממנה בכל הבריות
 לרחם עליהם, וסוד הדבר -
 וראיתה לזכר ברית עולם,
 וראיתה בלבושים הללו שהם
 מאירים בכל (הבריות), לפעמים
 שישאל מאירים להם במעשים
 טובים, ובגללם הקדוש ברוך
 הוא מרחם עליהם.

ואם עושים מעשים רעים, היא
 מתלבשת לבושים אחרים
 שחורים, שבהם רשומים כל
 אותם פעלי הדינים שנקראים
 לילות, לדון בהם את העולם,
 ובאותו זמן היא אומרת, אל

דלהון בה אינון מצויירים, ובה אינון גליפין
 נשמתינ ומלאכין וחיוון קדישין, ובה גליפין
 מה דאתמר בהון (יחזקאל א' ע) ודמות פניהם פני
 אדם וכו'.

קם רבי שמעון ואמר, סבא סבא, והא
 שכינתא איהי יחודא דקודשא בריה הוא,
 איך גליפין בה דיוקנין דלתתא דלאו אינון
 מציאותה, אמר ליה רבי, למלכא דאיהו יתיב
 בהיכליה, וכמה בני נשא עאלין למחזייה,
 מנהון מסתכלין בלבושו, ומנהון בגופוי,
 ומנהון מסתכלין בעובדוי, ובודאי בעובדוי
 אשתמודע מאי ניהו מלכא, דלבושין איהו
 משתני בהון לכמה שנויין, ולבושין דאיהו
 לבוש בצפרא לא לביש ברמשא, ולבושין
 דלביש יומא חדא לא לביש יומא תננא, והכי
 בכל יומא וירחא ושטא ושבתא וימין טבין
 אשתני בלבושין.

בגוונא דא שכינתא פמה לבושין אית לה,
 דמנהון ברא קודשא בריה הוא כרסיין
 (ג"א כרסיא), ומלאכין וחיוון ושרפים, ושמיא
 וארעא, וכל מה דברא בהון, וכל בריין דברא
 מאלין לבושין דילה, רשים לון פלהו וגליף
 לון בלבושהא, בגין לאסתכלא מינה בכל
 בריין לרחמא עליהו, ורזא דמלה וראיתה
 לזכור ברית עולם (בראשית ט טו), וראיתה באלין
 לבושין דאינון נהירין בכל (ברין) זמנין
 דישראל נהירין לון בעובדין טבין, ובגינייהו
 קודשא בריה הוא רחים עלייהו.

ואי עבדין עובדין פישין, איהי אתלבשת
 לבושין אחרנין אוכמין, דבהון רשימין
 כל אינון מארי דינין דאתקריאו לילות,
 למידן בהו לעלמא, ובההוא זמנא איהי
 אומרת (שיר א' י) אל תראוני שאני שחרחרת, ובגין דא אלין מסטרא דלבושין

תראני שאני שתרחרת, ומשום זה, אלו מצד הלבושים הם חקוקים בה, העליונים שהם מלכים ושליטים על התחתונים, והמלאכים (המלכים) נקראו מצד המלכות, ומצד הגוף נקרא חסד זרוע ימין, גבורה זרוע שמאל, הגוף העמוד האמצעי, נצח והוד שתי שוקים, הצדיק אות ברית, והרי פרשה.

והיא הציוור של כלם, ולפנים ממנה, שהיא תקון הגוף, מאיר הקדוש ברוך הוא שהוא יהו"ה, כמו נשמה בגוף, לפנים מהפל, אותו שאוחז הפל וקושר הפל, שלא נרמז בשום רמז, והפל נרמז בשכינה, שמתלבשת בלבושים שבהם מצירים כל הבריות, היא נקראת בכל השמות, והיא דמות ארבע החיות בלבושיה, שבכל אחד ואחד רשום ארבע אותיות, ודמות אדם להנה, זה הרשם של עשר אותיות שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שעולה לחשבון אדם, דמות אדם ודאי זו שכינה, שהיא דמותו (דמות של אדם), ועליה נאמר ותמונת יהו"ה יביט, וזה מצד הלבוש, אבל מצד הגוף היא היחוד של העמוד האמצעי, הוא (היא) חותם מצד הגוף, ומשום שהוא חותם, אומרת השכינה ליהו"ה, שהוא מבפנים, שימנו כחותם על לבך, שאף על גב שאתה תסתלק ממני בגלות, חותמך נשאר עמי ולא יסור ממני לעולם.

קם רבי שמעון ואמר: יקן יקן, אמר לך פסוק שלמדתי כמו זה, שימני כחותם על לבך. שימני חותם לא כתוב, אלא כחותם. אמרה השכינה, רבון העולמים, שימני כחותם, פאותו רשם של חותמך, שאף על גב שהחותם נשאר בידיך, הרשם שלו הוא

אינון גלפינין בה, עלאינין דאינון מלכין ושלטיין על תתאין, ומלאכין (ג"א ומלכין) אתקריאו מסטרא דמלכות, ומסטרא דגופא אתקרי חסד דרועא ימינא, גבורה דרועא שמאלא, גופא עמודא דאמצעיתא, נצח והוד תרין שוקין, צדיק אות ברית, והא אוקמוה.

ואיהו ציורא דכלהו, ומלגאו מינה דאיהו תקונא דגופא נהיר קודשא בריה הוא דאיהו יהו"ה, פנשמתא בגופא, לגו מפלא ההוא דאחיד פלא וקשיר פלא, דלא אתרמיז בשום רמיזו, וכלא אתרמיז בשכינתא, דאתלבישת בלבושיין דבהון מצויירין כל בריין, איהי אתקריאת בכל שמהן, ואיהי דמות ארבע חיוון בלבושהא, דבכל חד וחד רשים ארבע אתוון, ודמות אדם להנה, דא רשימו (דף טו ע"ב) דעשר אתוון, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דסליק לחושפן אדם, דמות אדם ודאי דא שכינתא דאיהי דיוקניה (ג"א דיוקנא דאדם) ועלה אתמר (במדבר יב ח) ותמונת יהו"ה יביט, והאי מסטרא דלבושא, אבל מסטרא דגופא איהי יחודא דעמודא דאמצעיתא, איהו (ג"א איהו) חותמא מסטרא דגופא, ובגין דאיהו חותמא, אמרת שכינתא לגבי יהו"ה דאיהו מלגאו, (שיר ח ו) שימני כחותם על לבך, דאף על גב דאנת תסתלק מני בגלותא, חותמא דילך אשתאר עמי, ולא אתעדי מני לעלם.

קם רבי שמעון ואמר, סבא סבא, אימא לך קרא דאוליפנא פגוונא דא שימני כחותם על לבך, שימני חותם לא פתיב אלא כחותם, אמרת שכינתא רבון עלמין, שימני כחותם, פההיא רשימו דחותמא דילך, דאף על גב דחותמא אשתאר בידיך, רשימו דיליה בפתקא

בפתקה, ומאותו הרשם
 מזדעזעים עליונים ותחתונים
 כמו שמלך שהוא בשר ודם, מה
 שרושם בפתק, הרשם שלו של
 החותם בידו הוא, ואף על גב
 שהחותם נשאר בידו, כף פוחדים
 מרשם החותם כאלו היה מלך,
 על אחת כמה וכמה אם היה
 חותם.

שימני כחותם על לבך, וכי מי
 ראה (ש) חותם על הלב? אלא
 אלו תפלין, שאותם רצועות
 שלהן תלויות על הלב, ואלו
 תפלין של ראש, ותפלה של יד
 שהיא בשמאל, כנגד הלב, וזהו
 כחותם על לבך, וכחותם על
 זרועך - תפלה של יד, שהם
 הרשם של השם הקדוש, שהוא
 'קדש לי כל בכור, ה' והיה פי
 יביאך, ו' שמע ישראל, ה' והיה
 אם שמע, ומאותו הרשם
 מזדעזעים אמות העולם. זהו
 שכתוב וראו כל עמי הארץ פי
 שם יהוה נקרא עליך ויראו
 מנך, וכן פרשוהו, שם יהוה -
 אלו תפלין של ראש.

שימני כחותם, זו אות ברית
 מילה, ואות של ימים טובים,
 שהוא הרשם של השם הקדוש
 כמו זה, מי יעלה לינו
 השמימה, ראשי האותיות (תבות)
 - מילה, וסופי האותיות - יהוה.
 מי ששומר את הרשם הזה כאלו
 שמר את השם הקדוש, ומי
 שמשקר ברשם הזה כאלו משקר
 בשם הקדוש, שנה נקרא חותם
 של הגושפנקה של המלך.

שבר אדם ששומר את הרשם
 הזה למטה, שהוא אות הברית,
 אות שבת, אות תפלין, אות של
 ימים טובים, הוא רשום וחקוק
 למעלה, ומאיר למעלה, וממנו
 מזדעזעים עליונים ותחתונים,
 כמו שנאמר וראו כל עמי הארץ

איהו, ומההוא רשימו מזדעזעין עלאין
 ותתאין, כגוונא דמלכא דאיהו בשרא ודמא,
 מאי דרשים בפתקא, רשימו דיליה דחותמא
 בידיה הוא, ואף על גב דחותמא בידיה
 אשתאר, הכי דחילין מרשימו דחותמא, כאלו
 הוה מלכא, על אחת כמה וכמה אי הוה
 חותמא.

שימני כחותם על לבך, וכי מאן חמא (ג"א
 שו) חותמא על לבא, אלא אלין תפלין,
 דאינון רצועין דלהון תליין על לבא, ואלין
 תפלין דרישא, ותפלה דיד דאיהו בשמאלא
 לקבל לבא, ודא איהו כחותם על לבך,
 וכחותם על זרועך, תפלה דיד, דאינון רשימו
 דשמא קדישא, דאיהו י' קדש לי כל בכור,
 ה' והיה פי יביאך, ו' שמע ישראל, ה' והיה
 אם שמוע, ומההוא רשימו מזדעזעין אומין
 דעלמא, הדא הוא דכתיב (דברים כח) וראו כל
 עמי הארץ פי שם יהוה נקרא עליך ויראו
 מנך, והכי אוקמוהו שם יהוה אלין תפלין
 דרישא.

שימני כחותם דא אות ברית מילה, ואות
 דימין טבין, דאיהו רשימו דשמא
 קדישא, כגוונא דא (שם ל יב), מי יעלה לינו
 השמימה, רישי אתוון (ג"א תיבין) מילה, וסופי
 אתוון יהוה, מאן דנטיר האי רשימו, כאלו
 נטיר שמא קדישא, ומאן דמשקר בהאי
 רשימו, כאלו משקר בשמא קדישא, דהאי
 אתקרי חותמא דגושפנקה דמלכא.

דבר בר נש דנטיר האי רשימו לתתא, דאיהו
 אות ברית, אות שבת, אות תפלין, אות
 דימין טבין, איהו רשים וחקיק לעילא, ונהיר
 לעילא, ומניה מזדעזעין עלאין ותתאין, כמה
 דאת אמר (שם כח) וראו כל עמי הארץ פי שם

כי שם יהו"ה נקרא עליך, שם יהו"ה ודאי, וזהו אותו הרשם של ברית מילה, ואות התפלין, ואות של שבת וימים טובים, ומי שמשקר בו למטה, נעברת חקיקתו למעלה, ובאותו זמן שולטים עליו כל המקטרגים העליונים והתחתונים.

שימני כחותם, זו הנשמה, שהרשם שלה חקוק למעלה, כמו שבארוהו בעקב, דיוקנו של יעקב חקוקה בכסא הכבוד, שכל הנשמות שגזורות משם, חקיקתם חקוקה למעלה, והרשם שלהם למטה, ואותה חקיקה שלמעלה היא החותם, והרשם שלמטה הוא הרשם של החותם, ומיד שהרשם של החקיקה של הנשמה היא למעלה, והרשם שלה למטה, נאמר בה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו, עולים למעלה ומסתכלים ברשם של הנשמה שמאירה באותה החקיקה ומזדעזעים ממנה, יורדים למטה ומסתכלים ברשם של אותו דמות של מטה, ורואים שלא השתנה מהדיוקן של למעלה ופחדים ממנו.

שימני כחותם, זו התפלה, שבה חקוק ורשום ח"י העולמים בשמונה עשרה הברכות של התפלה, וזהו הרשם של החותם בפתקה, שהיא התורה, חקיקת האותיות של החותם, זהו צדיק ח"י העולמים. חותם זה העמוד האמצעי, שהיא קריאת שמע. והנה מלאכי אלהים עלים, בזמן שהוא זוקף בשם, עולים עמו, בזמן שהוא מנמיך וכורע בכרופ, יורדים עמו, ודאי הוא והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו. מלאכי אלהים עלים, בזמן שהוא עומד בדין, כלם עומדים ומלמדים עליו זכות. וירדים,

יהו"ה נקרא עליך שם יהו"ה ודאי, דא ההוא רשימו דאות ברית מילה, ואות התפלין, ואות דשבת וימין טבין, ומאן דמשקר לתתא ביה, אתעבר גליפו דיליה מלעילא, בההוא זמנא שלטין עליה כל מקטרגין עלאין ותתאין.

שימני כחותם דא נשמתא, דאיהו רשימו דילה גליפא לעילא, כמה דאוקמוהו בעקב, דיוקנו של יעקב חקוקה בכסא הכבוד, דכל נשמתין דאינון גזירין מתמן, גליפו דלהון איהו חקוק לעילא, ורשימו דלהון לתתא, וההוא גליפו דלעילא איהו חותם, ורשימו דלתתא רשימו דחותם, ומיד דרשימו דגליפו דנשמתא איהו לעילא,

ורשימו דילה לתתא, אתמר בה (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהים עולים וירדים בו, סלקין לעילא ומסתפלין בדיוקנא דנשמתא דנהרא בההוא גליפו ומזדעזעין מניה, נחתין לתתא ומסתפלין ברשימו דההוא דיוקנא דלתתא, וחדאן דלא אשתני מדיוקנא דלעילא ודחלין מניה.

שימני כחותם דא צלותא, דבה איהו חקיק ורשים ח"י עלמין, בתמני סרי ברכאן דצלותא, ודא איהו רשימו דחותמא בפתקא, דאיהו אורייתא, גליפו דאתוון דחותמא דא צדיק ח"י עלמין, חותמא דא עמודא דאמצעיתא, דאיהו קריאת שמע, והנה מלאכי אלהים עולים, בזמנא דאיהו זוקף בשם סלקין עמיה. (דף טו ע"א) בזמנא דאיהו מאיף וכורע בכרופ נחתין עמיה, ודאי איהו והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו, מלאכי אלהים עלים, בזמנא דאיהו קאים בדינא קיימין פלהו ומוליפין עליה זכות, וירדים בזמנא דנצחין ליה בדינא ונחית לתתא, פלהו

בזמן שִׁמְנָצְחִים אוֹתוֹ בְּדִין וְיִוָּרֵד לְמִטָּה, כָּלֶם יִוָּרְדִים עִמּוֹ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהוּ בְּעֵקֶב, אָנֹכִי אֶרְדָּה עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךְ גַּם עִלָּה.

שִׁמְנֵי כְחוֹתֶם, זוֹ הַנְּשִׂמָה, שֶׁהִיא חֻקִּיקָה בְּפֶסֶס. בְּזִמְנָה שֶׁהִיא מִתְעוֹרֶרֶת לְמִטָּה בְּתַפְלָה, הַפֶּסֶס מִתְעוֹרֵר לְמַעְלָה. כְּחוֹתֶם, זוֹ רוּחַ, שֶׁהִיא צִיּוֹר (שֶׁל יֵשׁ) (שֶׁל שׁ) הַחֻקִּיקָה בְּמִלְאָכִים. בְּזִמְנָה שֶׁהִיא מִתְעוֹרֶרֶת לְמִטָּה בְּתַפְלָה, הַמִּלְאָכִים מִתְעוֹרְרִים עִמָּה לְמַעְלָה. עַל זְרוּעָךְ, זוֹ הַנְּפֶשׁ, שֶׁהִיא חֻקִּיקָה בְּאַרְבַּעַת הַצְּדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם, בְּזִמְנָה שֶׁהִיא מִתְעוֹרֶרֶת בְּתַפְלָה לְמִטָּה, אַרְבַּעַת הַצְּדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם מִתְעוֹרְרִים עִמָּה.

הַנְּשִׂמָה הִיא חוֹתֶם, רוּחַ - צִיּוֹר שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁחֻקִּיקוֹת בְּחוֹתֶם, הַנְּפֶשׁ - הַרְשָׁם שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת בְּחוֹתֶם, שֶׁהֵם רְשׁוּמִים בְּצִיּוּרִים שֶׁל בֶּן הָאָדָם כְּמוֹ רְשָׁם שֶׁל חוֹתֶם בְּפֶתֶק, וּבְאוֹתוֹ רְשׁוּם שֶׁל הַנְּפֶשׁ נוֹדַע הַפְּרָצוּף בְּגוּף הָאָדָם מְאִיזָה מְקוֹם הוּא, וּמְשׁוּם זֶה פְּרֻשׁוֹהוּ שֶׁבְּחוֹתֶם הִזָּה כְּמוֹ רְשׁוּמִים יֵשׁ בּוֹ? אַרְבַּעַת. רְשָׁם שֶׁל אֲרִיָּה שָׁם, רְשָׁם שֶׁל שׁוֹר שָׁם, רְשָׁם שֶׁל נֶשֶׁר שָׁם, וְרְשָׁם שֶׁל דְּמוֹת אָדָם שָׁם. וּמִיָּהוּ שְׂרוּשָׁם אוֹתֶם בְּחוֹתֶם? יְהוּ"ה אֶמֶת, שֶׁבְּאַרְבַּעַת הַלְלוּ רְשׁוּמִים הֵם, כָּל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם. אֲבָרָה אֱמוּנָה הָעוֹלָם שֶׁשֶׁקְרוּ בּוֹ, אֵינָם רְשׁוּמִים בּוֹ, אֲלָא בְּחוֹתֶם שֶׁל שֶׁקֶר, וְהוּא הַנְּחֹשׁ שֶׁדָּבַר שֶׁקֶר עַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבְגִלְלוּ נְאֻמַּר בְּדָרֶךְ מְשָׁל, לְשֶׁקֶר אֵין רְגִלִים, וְכֵן לְנֹחַשׁ אֵין רְגִלִים, עַל גַּחְנֶךְ תֵּלֶךְ, וְעַתִּיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַחֲוֹת הַשֶּׁקֶר מִן הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנְּאֻמַּר וּמַחֲוֹה יְהוּ"ה אֱלֹהֵי"ם דְּמַעְוָה מַעַל כָּל פְּנִים וְכוּ', שֶׁנְּדָאִי הַנְּחֹשׁ הִזָּה הוּא אֶל אַחַר, וּבְכַמָּה הוֹרֵג? בְּסֵם הַמּוֹת

נְחֹתִין עִמִּיהָ, כְּמָה דְאוֹקְמוּהוּ בְּעֵקֶב (בְּרֵאשִׁית כו) דְּאָנֹכִי אֶרְדָּה עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךְ גַּם עִלָּה.

שִׁמְנֵי כְחוֹתֶם דָּא נְשִׂמָתָא דְאִיהִי חֻקִּיקָה בְּכוֹרְסִיָּא, בְּזִמְנָה דְאִיהִי אֲתַעֲרָא לְתַתָּא בְּצִלּוֹתָא, פְּרֻסִיָּא אֲתַעֲרָא לְעִילָא, כְּחוֹתֶם דָּא רוּחַ, דְאִיהוּ צִיּוֹרָא (רִישׁ) (נ"א דֶּשׁ) חֻקִּיקָא בְּמִלְאָכִיא, בְּזִמְנָה דְאִיהִי אֲתַעֲרָא לְתַתָּא בְּצִלּוֹתָא, מִלְאָכִיא אֲתַעֲרוּן עִמִּיהָ לְעִילָא, עַל זְרוּעָךְ דָּא נְפֶשָׁא, דְאִיהִי חֻקִּיקָא בְּאַרְבַּע סְטְרִין דְעִלְמָא, בְּזִמְנָה דְאֲתַעֲרָא אִיהִי בְּצִלּוֹתָא לְתַתָּא, אַרְבַּע סְטְרִין דְעִלְמָא מִתְעֲרִין עִמָּה.

נְשִׂמָה אִיהִי חוֹתְמָא, רוּחָא צִיּוֹרָא דְאֲתַוּוּן דְאֲנוּן חֻקִּיקִין בְּחוֹתְמָא, נְפֶשָׁא רְשִׁימוּ דְאֲתַוּוּן בְּחוֹתְמָא, דְאֵינּוּן רְשִׁימִין בְּצִיּוּרִין דְּבֵר נֶשׁ, כְּרְשִׁימוּ דְחוֹתְמָא בְּפֶתֶקָא, וּבְהֵהוּא רְשׁוּמָא דְנְפֶשָׁא אֲשֶׁתְּמוּדַע פְּרָצוּפָא בְּגוּפָא דְבֵר נֶשׁ, מְאָן אֲתַר אִיהוּ, וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהוּ, בְּהֵאִי חוֹתְמָא כְּמָה רְשִׁימִין אִית בֵּיה, אַרְבַּע, רְשִׁימוּ דְאֲרִיָּה תְּמָן, רְשִׁימוּ דְשׁוֹר תְּמָן, רְשִׁימוּ דְנֶשֶׁר תְּמָן, רְשִׁימוּ דְדְמוֹת אָדָם תְּמָן, וּמְאָן אִיהוּ דְרְשִׁים לֹוּן בְּחוֹתְמָא, יְהוּ"ה אֶמֶת, דְּבְהֵאִי אַרְבַּע רְשִׁימִין אֵינּוּן כָּל בְּרִיִּין דְעִלְמָא. אֲבָרָה אוּמִין דְעִלְמָא דְשֶׁקְרוּ בֵּיה, לֹאוּ אֵינּוּן רְשִׁימִין בֵּיה, אֲלָא בְּחוֹתְמָא דְשֶׁקְרָא, וְאִיהוּ נְחֹשׁ דְּמִלִּיל שֶׁקְרָא עַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְגִינֵיה אֲתַמַּר בְּאַרְחַ מִתְלָא, שֶׁקְרָא לִית לָהּ רְגִלִין, וְכֹף חוּיָא לִית לֵיה רְגִלִין, עַל גַּחְנֶךְ תֵּלֶךְ, וְעַתִּיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַחֲוָה שֶׁקְרָא מַעְלָמָא, כְּמָה דְאֲתַ אֲמַר (יִשְׁעִיָּה כה ח) וּמַחֲוֹה יְהוּ"ה אֱלֹהֵי"ם דְּמַעְוָה מַעַל כָּל פְּנִים וְכוּ', דְּוַדָּאִי הֵאִי חוּיָא אִיהוּ מִלְאָךְ הַמּוֹת דְקֻטִּיל מִלְאָךְ הַמּוֹת שֶׁהוֹרֵג אֶת בְּנֵי הָאָדָם וְגוֹרֵם לְדְמַעְוָה, שֶׁהוּא

שלו, שהיא גיהנם, וזהו סמא"ל. ובפרצופי הנחשים הללו הוא מתגלה לאנשים בדרך שקר לפתותם, וסוד הדבר - אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ואין להם קיום, אבל ציורי החיות הם רשומים בשמו של הקדוש ברוך הוא, ברשם הזה של המזוזה, שהוא שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים, וזהו הרשם של ברית מילה, שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים. שד"י הרי פרושהו ש שלשת האבות, שהם שתי זרועות וגוף, אלו הם שלשת ענפי הש', ד שכינה, י צדיק, אות ברית מילה, ועל השד"י הזה נאמר וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, בשד"י הזה, שהוא מחוץ למזוזה, אבל ושמי יהו"ה, שהוא בפנים המזוזה, שהיא השער של הקדוש ברוך הוא, שנאמר בה זה השער ליהו"ה, לא נודעתי להם.

ובכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך, אלו שני עמודי אמת, זו מות מן הבית, שהיא השכינה, ולא מתקרב אליה. זהו שפתוב והזר הקרב יומת, והאותיות של מזוזות הן ממש ז"ז מו"ת, ובשביל זה, מי ששומר ברית מילה, שהוא החותם שלו, זו מות ממנו, שהוא השטן, יצר הרע, רע, טמא, צפוני, מלאך המות, שלא יתקרב אליו ולא ימות על ידו.

ומי שמשקר בברית מילה, הוא משקר בחותם המלך, שהוא רשום בו, שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים. מנין לנו? מהכתוב הזה משמע, מ"י יעל"ה לנ"ו השמימ"ה - ראשי תבות מיל"ה, סופי תבות יהו"ה, ובנדאי מי

לכני נשא, וגרים דמעה, דאיהו אל אחר, ובמאי קטיל בסם המות דיליה, דאיהי גיהנם, ודא איהו סמא"ל.

ובאל"ן פרצופין דחויין, אתגלייא איהו לכני נשא בארז שקרא לפתאה לון,

ורזא דמלה (תהלים קכז א) אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ולית לון קיומא, אבל ציורין דחיון אינון רשימין בשמא דקודשא בריך הוא, בהאי רשימו דמזוזה, דאיהו שד"י מלבר יהו"ה מלגאו, והאי איהו רשימו דברית מילה, שד"י מלבר יהו"ה מלגאו, שד"י הא אוקמוהא ש תלת אבהן, דאינון תרין דרועין וגופא, אל"ן אינון תלת ענפין דש', ד שכינתא, י צדיק אות ברית מילה, ועל האי שד"י אתמר (שמות ג) וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, בהאי שד"י, דאיהו מלבר במזוזה, אבל ושמי יהו"ה דאיהו מלגאו במזוזה, דאיהי תרעא דקודשא בריך הוא, דאתמר בה (תהלים קיח ט) זה השער ליהו"ה, לא נודעתי להם, (דברים ו ח).

ובכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך, אל"ן תרין סמכי קשוט, זו מות מן ביתא

דאיהי שכינתא, ולא אתקריב לגבה, הדא הוא דכתיב (במדבר א יח) והזר הקרב יומת, ואתוון דמזוזות אינון ממש ז"ז מו"ת, ובגין דא מאן דנטיר ברית מילה דאיהו חותמא דיליה, זו מות מניה, דאיהו שטן, יצר הרע, רע, טמא, צפוני, מלאך המות, ולא יתקריב לגביה, ולא ימות על ידיה.

ומאן דמשקר בברית מילה, הוא משקר בחותמא דמלכא, דאיהו רשים ביה שד"י מלבר יהו"ה מלגאו, מנא לן מהאי

קרא משמע (דברים ל יב) מ"י יעל"ה לנ"ו השמימ"ה, רישי תיבות מיל"ה,

שמשקר בכרית מילה, מסתלק ממנו יהו"ה ושו"ה, ושורה עליו שטן שהוא אל אחר, הנחש שורה במקום של יהו"ה מבפנים, וסם המות שורה במקום של שד"י מבחוץ, וזהו שאמר הכתוב את מקדש יהו"ה טמא וכו', אם לא שב בתשובה וסובל כמה יסורים להעביר אותו הנחש משם ואת סם המות שלו, שהיא צרעת ממארת, עם כמה מחלות ומכות, עד שלא נשאר בו בשר שהוא עפר, וסוד הדבר - ועפר אחר יקח וטח את הבית, משום שנחש עפר לחמו, עד שיתפרנס מאותו בשר לא יזוז ממנו, ועני חשוב כמת. מה במיתה פניו משתנות, כמו זה העני פניו משתנות. והרי פרשוהו כרם זלת לבני אדם, מה זה כרם זלת? אלא מי שצריך לבריות פניו משתנות ככרום, וכמה נשיכות של יסורים נושף אותו הנחש ההוא.

ורא עוד, אלא שעני חשוב כמצרע, מה מצרע וראשו יהיה פרוע וכו', כך עני. מה מצרע מחוץ למחנה מושבו, כך עני ערום ויחף. ועניות לישראל היא לישראל במקום צרעת, וארבעה דיוקנאות הם (גונים) כארבעת צבעי הצרעת, והם נגע לבן אדמדם ירקרק בהרת שחורה, הרי ארבעה, וכלכלם יש מקומות ידועים בגוף, ומהם באים לבני אדם כמה מחלות. לכן ואדמדם - חלב טמא וכבד, ירקרק - מרה, בהרת שחורה - טחול, ומהם נובעים ארבעה מיני מחלות, והן מרה חזרה, מרה אדמה, מרה ירקה, מרה שחורה.

ואם שב בתשובה, יורד עליו סם חיים שהיא שכינה, ונאמר בה

סופי תיבות יהו"ה, ובוודאי מאן דמשקר בכרית מילה, אסתלק מניה יהו"ה ושד"י, ושריא עליה שטן דאיהו אל אחר, חוץ שריא באתר דיהו"ה מלגאו, וסם מות שריא באתר דשד"י מלבר, ודא איהו דאמר קרא (במדבר יט ט) את מקדש יהו"ה טמא וכו', אם לא תב בתויבתא, וסביל כמה יסורין (דף טו ע"ב) לאעברא ההוא חוץ מתמן, ולסם המות דיליה, דאיהי צרעת ממארת, בכמה מרעין ומכתשין, עד דלא אשתאר ביה בשרא דאיהי עפרא, ורזא דמלה (ויקרא יד מב) ועפר אחר יקח וטח את הבית, בגין דנחש עפר לחמו, עד דיתפרנס מההוא בשרא לא יזוז מניה, ועני חשוב כמת, מה מיתה אנפוי משתניין, פגוונא דא עני אנפוי משתנין, והא אוקמוהו (תהלים יב ט) כרם זלות לבני אדם, מאי כרום זלות, אלא מאן דאצטרף לבריייתא אנפוי משתנין ככרום, וכמה נשוכין דיסורין נשיף ליה ההוא חוץ.

ורא עוד אלא דעני השיב כמצורע, מה מצורע (ויקרא יג מה) וראשו יהיה פרוע וכו', כך עני, מה מצורע מחוץ למחנה מושבו, כך עני ערום ויחף, ועניותא איהי לישראל באתר דצרעתא, וארבע דיוקנין אינון (ס"א גונין), כארבע גוונין דצרעת, ואינון נגע לבן אדמדם ירקרק בהרת שחורה, הא ארבע, וכלהו אית לון אתרין דייעאן בגופא, ומנהון אתיין לבני נשא כמה מרעין, לכן ואדמדם חלב טמא וכבד, ירקרק מרה, בהרת שחורה טחול, ומנהון נבעין ארבע מיני מרעין, ואינון מרה חזרה, מרה סומקא, מרה ירוקא, מרה אופקא.

ואם תב בתויבתא, נחית עליה סם חיים דאיהי שכינתא, ואתמר בה (ישעיה

וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, מְאֵלוּ מִיְנֵי הַמַּחְלוֹת, וּמַחְיָה אוֹתוֹ מִמִּיתָה שֶׁל עֲנִיּוֹת, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר וְהַשִּׁיבוּ וְחַיּוּ, שְׁבֻזְמֵן שִׁישְׁרָאֵל עֲנִיִּים הֵם קְרוּיִים מֵתִים, וּבִשְׂבִילֵם נֹאמַר שׁוּבוּ וְחַיּוּ, וְאֵין עֲנִיּוֹת כְּעֲנִיּוֹת הַתּוֹרָה, שְׁמֵי שְׂאִין בּוֹ תוֹרָה נִקְרָא מֵת, מֵהִי רְפוּאָתוֹ לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם? הַתּוֹרָה, שְׁנֹאֲמַר בְּהָ עֵץ חַיִּים הִיא וְגוֹמֵר, וְהִיא רְפוּאָה לְכָל הַמַּחְלוֹת, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר רְפָאוֹת תְּהִי לְשַׁרְף וְכוּ'.

שִׁימְנֵי כַחוֹתֵם, מָה הַחוֹתֵם בְּמִקּוּם הִנֵּה? זֶה אוֹת שֶׁבֶת יוֹם טוֹב, שֶׁהוּא שְׁקוּל לְכַרִּית מִלָּה, כְּמוֹ כֵן שֶׁבִ"ת, ש' כְּנֶגֶד שִׁי"ן שֶׁל שֵׁם שַׁד"י, כְּלוּל מְשַׁלֵּשׁ חַיּוֹת עֲלִיוֹנוֹת, מְשַׁלֵּשָׁה אֲבוֹת, ב' זֶה ד' שֶׁהִיא רְבִיעִית לְאֲבוֹת וְרְבִיעִית לְשַׁלֵּשׁ חַיּוֹת, וְהִיא דְמוּת אָדָם, וְלֹא אָדָם. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב וּדְמוּת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, אֲלֹא מָה זֶה אָדָם? יו"ד ה"א וּא"ו ה"א. שֶׁבֶת בּוֹ שַׁד"י, יְהוּ"ה הוּא רְשׁוֹת הַיְחִיד, רָחֲבוּ אַרְבַּעַה וְנִגְבְּהוּ עֲשָׂרָה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, י' שֶׁל שַׁד"י כְּנֶגֶד אוֹת שֶׁל שֶׁבֶת וְיָמִים טוֹבִים, י' נֶרְמָזוּ בּוֹ עֲשָׂר סְפִירוֹת.

הַרְשָׁם הִנֵּה הוּא לְכֵן הַמְּלֶךְ, אֲבָל לְעֵבֶד שֶׁל הַמְּלֶךְ הַרְשָׁם שֶׁלוֹ שַׁד"י, מֵהַצַּד שֶׁל אוֹתוֹ שְׁנֹאֲמַר בּוֹ כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְכוּ', וּמִי הוּא? מִטְטְרוּ"ן, שְׁעוּלָה לְחֻשְׁבוֹן שַׁד"י, וְהוּא אָדָם קֵטָן בְּדְמוּת שֶׁל מַעֲלָה, וְזֶהוּ אִם כְּבָנִים אִם כְּעֲבָדִים וְכוּ'.

מִי שֶׁרָשָׁם שֶׁל אַרְיָה בְּחוֹתְמוֹ, הוּא לְכֵן בְּפָנָיו. מִי שֶׁהוּא בְּחוֹתֵם שֶׁל שׁוֹר, הוּא אָדָם בְּפָנָיו. מִי שֶׁהוּא בְּחוֹתֵם שֶׁל נֶשֶׁר, הוּא יֶרֶק בְּחוֹתְמָא דְנֶשֶׁר אִיהוּ יְרוּקָא בְּאַנְפוּי, מָאן דְּאִיהוּ בְּחוֹתְמָא דְדְמוּת אָדָם

וְשָׁב וּרְפָא לוֹ מְאֵלִין מִיְנֵי מְרַעִין, וּמַחְיָה לִיה מִמִּיתָה דְעֲנִיּוֹתָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (יחזקאל יא לב) וְהַשִּׁיבוּ וְחַיּוּ, דִּישְׁרָאֵל בְּזִמְנָא דְאִינוּן עֲנִיִּים קְרוּיִים מֵתִים, וּבְגִינֵייהוּ אֲתַמַּר שׁוּבוּ וְחַיּוּ, וְלִית עֲנִיּוֹתָא כְּעֲנִיּוֹתָא דְאוּרִייתָא, דְמָאן דְלֹא אִית בֵּיה אוּרִייתָא אֲתַקְרִי מֵת, אֲסוּוֹתָא דִילִיָּה מְאִי הוּא לְהֵהוּא עֲלֵמָא, אוּרִייתָא, דְאַתְמַר בֵּיה (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא וְגוֹמֵר, וְאִיהִי אֲסוּוֹתָא לְכָל מְרַעִין, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שם ח) רְפָאוֹת תְּהִי לְשַׁרְף וְכוּ'.

שִׁימְנֵי כַחוֹתֵם (שיר ח ו), מְאִי חוֹתֵם בְּהִיא אֲתַר, דָּא אוֹת שֶׁבֶת יוֹם טוֹב, דְאִיהוּ שְׁקִיל לְכַרִּית מִלָּה, כְּנֶגְוֹנָא דָּא שֶׁבִ"ת, ש' לְקַבֵּל שִׁי"ן דְשֵׁם שַׁד"י, כְּלִילָא מִתְּלַת חַיּוּוֹן עֲלֵאִין, מִתְּלַת אֲבָהֵן, ב' דָּא ד', דְאִיהִי רְבִיעֵאָה לְאֲבָהֵן, וְרְבִיעֵאָה לְתַלַּת חַיּוּוֹן, וְאִיהִי דְמוּת אָדָם, וְלֹאוּ אָדָם, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב (יחזקאל א י) וּדְמוּת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, אֲלֹא מְאִי אָדָם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁבֶת בֵּיה שַׁד"י, יְהוּ"ה הוּא רְשׁוֹת הַיְחִיד רָחֲבוּ אַרְבַּעַה וְנִגְבְּהוּ עֲשָׂרָה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, י' דְשַׁד"י לְקַבֵּל אוֹת דְשֶׁבֶת וְיוֹמִין טְבִין, י' בֵּיה אֲתַרְמִיזוּ עֲשָׂר סְפִירָן.

הֵאֵי רְשִׁימוֹ אִיהוּ לְבָרָא דְמִלְכָּא, אֲבָל לְעֵבֶדָּא דְמִלְכָּא רְשִׁימוֹ דִילִיָּה שַׁד"י, מְסֻטְרָא דְהֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (ישעיה מג ז) כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְכוּ', וּמְאִי נִיהוּ מִטְטְרוּ"ן, דְסֻלִּיק לְחֻשְׁבוֹן שַׁד"י, וְאִיהוּ אָדָם זְעִירָא בְּדִיוּקְנָא דְלְעִילָא, וְדָא אִיהוּ אִם כְּבָנִים אִם כְּעֲבָדִים וְכוּ'.

מָאן דְאִיהוּ רְשִׁימוֹ דְאַרְיָה בְּחוֹתְמָא דִילִיָּה אִיהוּ חַוּוֹר בְּאַנְפוּי, מָאן דְאִיהוּ בְּחוֹתְמָא דְשׁוֹר אִיהוּ סוּמְקָא בְּאַנְפוּי, מָאן דְאִיהוּ בְּחוֹתְמָא דְנֶשֶׁר אִיהוּ יְרוּקָא בְּאַנְפוּי, מָאן דְאִיהוּ בְּחוֹתְמָא דְדְמוּת אָדָם

בפניו. מי שהוא כחותם של דמות אדם, הוא שחר בפניו, כמו שהתורה שנאמר בה שחורה אני ונאווה.

שימני כחותם, זו התורה, שנאמר בה תורת אמת היתה בפיהו, והיא כלולה מעשר אמירות שהם י, ומעשרה דברות שהן ה"ה, ומה זה תורה? ו' הכולל ששת ימי בראשית, על לבך - זה שלשים ושנים אלהיים בחשבון ל"ב, שתלויים מו', שהוא ו' פעמים טוב, ובה נשתלם (ה) השם של ארבעים ושתים אותיות שבהם נבראו שמים וארץ וכל מה שיש בהם, וזהו הסוד של פי יום נקם בלבי, לבי עולה ארבעים ושתים. ויכלו, שבעים ושנים שמות של השם המפךש, ועליו נאמר ללבי גליתי, ולא יברוי, שהם מאתים ארבעים ושמונה מצוות התורה, לא גליתי, ובייכלו הנה, (ה) בששי שהוא ב', וזהו ערב ויהי בקר יום הששי, (ה) ה' דהששי איהו מלכות שביעאה, ואיהי אתקריאת ע"ב, ובה רכיב ו' למפרק לישראל, הדיא הוא דכתיב (ישעיה יט א) הנה יהו"ה רוכב על ע"ב קל, בגין דאיהי פללא דתלת אבהן, דתלגין מנהון ע"ב שמקן, ואתפלילן בה, ולקבל תלת אבהן אתמר בויכלו תלת זמנין שביעי, ודיא איהי רזא דשב"ת, ב"ת ש, דאינון ויסע ויבא ויט דאתפלילן בב"ת, בההיא זמנא חלה זכות אבהן, דמיומא דאתחריב בי מקדשא עלמא אתקרי תהו ובהו, מתמן ואילף אתקיים קרא (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, חס"ד סליק לחושפן ע"ב שמקן.

איהו אופם באנפוי, כגוונא דאורייתא דאתמר (שיר א ה) שחורה אני ונאווה.

שימני כחותם, די אורייתא, דאתמר בה (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפיהו, ואיהי כלילא מעשר אמירן דאנון י, ומעשר דברן דאינון ה"ה, ומאי תורה ו' כליל שית ימי בראשית, על לבך דיא ל"ב אלהיים בחושפן ל"ב, דתלגין מן ו', דאיהו ו' זמנין טוב, ובה אשתלים (ג"א ו') שמא דארבעין ותרין אתוון, דבהון אתבריאו שמיא וארעא וכל מה דאית בהון, ודיא איהו רזא פי יום נקם בלבי (ישעיה סג ד), לבי סליק מ"ב, ויכלו ע"ב שמקן דשמא מפרכש, ועליה אתמר ללבי גליתי, וליאברי דאנון רמ"ח פקודין דאורייתא לא גליתי, ובהאי ויכלו (ה) בששי דאיהו ב', ודיא איהו ויהי (דף טו ע"א) ערב ויהי בקר יום הששי, (הא) ה' דהששי איהו מלכות שביעאה, ואיהי אתקריאת ע"ב, ובה רכיב ו' למפרק לישראל, הדיא הוא דכתיב (ישעיה יט א) הנה יהו"ה רוכב על ע"ב קל, בגין דאיהי פללא דתלת אבהן, דתלגין מנהון ע"ב שמקן, ואתפלילן בה, ולקבל תלת אבהן אתמר בויכלו תלת זמנין שביעי, ודיא איהי רזא דשב"ת, ב"ת ש, דאינון ויסע ויבא ויט דאתפלילן בב"ת, בההיא זמנא חלה זכות אבהן, דמיומא דאתחריב בי מקדשא עלמא אתקרי תהו ובהו, מתמן ואילף אתקיים קרא (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, חס"ד סליק לחושפן ע"ב שמקן.

ודי רזא דאתקשר שביעי ביומא קדמאה, ומאן שביעי דיא צדיק אות דשפת וימין טבין, ורזא דמלה חי יהו"ה שכבי עד

הראשון, ומי השביעי? זה צדיק האות של שבת וימים טובים, וסוד הדבר - חי יהו"ה שכבי עד הבקר, וזה הבקר של אברהם, אותו שנאמר בו וישכם אברהם בבקר, והוא החסד שלו,

משום שבחסד הנה נתקן הפסא, שהיא נפילה, זהו שכתוב והוכן בחסד פסא, וכו' תקום, וסוד הדבר - ובחסד עולם רחמתיך, וכל הספירות נקשרות בימין, משום שעליו נאמר מימינו אש דת למו, מימין נתנה תורה, בגלל זה מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ובקע המים של התורה משם, מה של אברהם, להיות לו בה שם עולם, ובה השתלמה ה' של משה, שהיא במשכון לגבי אברהם במשה, שהביא את התורה, עד שיפדה את בניו, וסוד הדבר - פימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

וכוד הגאלה הוא בחותם הנה, שעליו נאמר פי בשמחה תצאו ובשלום תוכלון, בשמחה עולה לחשבון אד"ן שהיא אדנ"י, ארון הברית, אדון כל הארץ נקרא, פרט לאות ש' שהוא שלש מאות, והם שלשת האבות שהתחברו עמה, ואותיות בשמחה הן מחשבה, ש שלשה אבות, בחמ"ה ה"ן, והיא השכינה שאין לה יחוד אלא במינה, כמו שאותיות ה"ן, ונעשו עשרה ונעשו מאה, כמו שהשכינה כלולה כל העשרה וכל המאה, והינו מה שכתוב הן ליהו"ה אלהי"ך השמים ושמי השמים, וסוד הדבר - הן אדנ"י.

ובשרום תוכלון, ש שלשת האבות, ו"ו שני משיחים, מ' ל"ב של ובשלו"ם עולים לע"ב, וזהו שנאמר ושבתי בשלום אל בית אבי, שמחה היא, שנאמר בה לך אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך, זה יין המשמר בענביו, ועליו נאמר סוד יהו"ה ליראיו.

הבקר (רות ג יג), ודא בקר דאברהם, ההוא דאתמר ביה (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר, ואיהו חסד דיליה, בגין דבהאי חסד אתתקן פרסייא דאיהי נפילה, הדא הוא דכתיב (ישעיה טז) והוכן בחסד פסא, וביה תקום, ורזא דמלה ובחסד עולם רחמתיך (שם נד ח), וכל ספירן מתקשרין בימינא, בגין דעליה אתמר (דברים לג ב) מימינו אש דת למו, מימינא אתייהיב אורייתא, בגין דא מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ובוקע מים (ישעיהו סג יב) דאורייתא מתמן, מה דאברהם, למהוי ליה בה שם עולם, ובה אשתלים ה' דמשה, דאיהי במשפונא לגביה דאברהם במשה, דאייתי אורייתא, עד דיפרוק לבנוי, ורזא דמלה פימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות (מיכה ז טו).

ורזא דפורקנא בהאי חותמא איהו, דעליה אתמר (ישעיהו נה יב) פי בשמחה תצאו ובשלום תוכלון, בשמחה סליק לחושפן אד"ן דאיהו אדנ"י, ארון הברית אדון כל הארץ אתקרי, פר מאת ש' דאיהו תלת מאה, ואינון תלת אבהן דאתחברו בה, ואתוון בשמחה איהי מחשבה, ש תלת אבהן בחמה ה"ן, ואיהי שכינתא דלית לה יחודא אלא במינה, כמה דאתותא דה"ן, ואתעבידו עשרה ואתעבידו מאה, כמה דשכינתא פלילא פלהו עשרה וכלהו מאה, והינו דכתיב (דברים יד) הן ליהו"ה אלהי"ך השמים ושמי השמים, ורזא דמלה הן אדנ"י.

ובשרום תוכלון (ישעיהו נה יב), ש תלת אבהן, ו"ו תרין משיחין, מ' ל"ב דובשלו"ם סליק ע"ב, ודא איהו דאתמר (בראשית כח כא) ושבתי בשלום אל בית אבי, שמחה איהו דאתמר ביה (קהלת ט ז)

לך אכול בשמחה לחמך ושתה

זין טוב זה צדיק, שנאמר בו הצדיק אבד, ומה זה אבד? אבד אותו המעצן, ונשארו נחרב ויבש, בבית ראשון ושני.

קם הוזקן ואמר: אדני עולה במחשבה ולא בחשבון, ועליו נאמר ה"ס כל בשר מפני יהו"ה כי נעור ממעון קדשו, יתעורר בו כמו שהתעורר משנתו, וחזר לשנתו עד שיתעורר יהו"ה שהוא רחמים, לקיים בו וברחמים גדולים אקבצו, גדולים נקראת מצד של הא"ל הגדול שהוא חסד, והשכינה עולה בו להקרא גדולה, ובו ודאי סוד הגאולה, כמו זה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א יהו"ה, וא"ו בו סוד הגאולה, שהוא רשום בשם של ע"ב, שהם וה"ו אנ"י וה"ו, ראשי תבות וא"ו, שלש עשרה מדות של רחמים של התורה, שנתנה מימין.

נשאר יו"ד ה"א ה"א שעולה לחשבון שלשים ושפים, והוא ב' מן בראשית, ל' לעיני כל ישראל. ועוד, היא שלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, שעליו נאמר כי יום נקם בלבי ושנת גאולי באה, והשם של ע"ב הוא ויכל"ו, בו נשלם סוד הגאולה, ועליו נאמר ללבי גליתי, שהוא חשבון ויכל"ו, ובו התקיים הכתוב אמרתי עולם חסד יבנה, וכמו שיצאו ממצרים בסוד של שבועים ושנים שמות, כף יצאו בהם פשיגאלו באחרונה, באותו זמן חסד יהו"ה מלאה הארץ, ועליו נאמר וחסדי מאתך לא ימוש ובחסד עולם רחמתיה, ומשום זה שבח דוד את הקדוש ברוך הוא בגלות, שהיא שאול, בחסד הנה, כמו שנאמר כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.

ביה אשתלים רזא דפורקנא, ועליה אתמר ללב"י גליתי דאיהו חושבן ויכל"ו, וביה אתקיים קרא (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, וכמה דנפקו ממצרים ברזא דע"ב שמעון, כף יפקון בהון פד יפקון בבתריתא, בההוא זמנא חסד יהו"ה מלאה הארץ (שם לג ה), ועליה אתמר (ישעיהו נד ח) וחסדי מאתך לא ימוש, ובחסד עולם רחמתיה, ובגין דא שבח דוד לקודשא בריך הוא בגלותא דאיהו שאול בהאי חסד, כמה דאת אמר (תהלים פו יג) כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.

כלב טוב יינף, דא זין המשומר בענביו, ועליה אתמר (תהלים כה יד) סוד יהו"ה ליריאו, זין טוב דא צדיק, דאתמר ביה (ישעיה נד א) הצדיק אבד, ומאי אבד אבד ההוא נביעו, ואשתאר נחרב ויבש בבית ראשון ושני.

קם סבא ואמר אדני במחשבה סלקא, ולא בחשבון, ועליה אתמר (זכריה ב ה"ס כל בשר מפני יהו"ה כי נעור ממעון קדשו, יתער ביה כמה דאתער משנתיה וחזר לשנתיה, עד דיתער יהו"ה דאיהו רחמי, לקיימא ביה וברחמים גדולים אקבצו (ישעיה נד ז), גדולים אתקריאת מסטרא דהא"ל הגדול דאיהו חסד, ושכינתא ביה סלקא לאתקרי גדולה, וביה ודאי רזא דפורקנא, כגוונא דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א יהו"ה, וא"ו ביה רזא דפורקנא, דאיהו רשים בשמא דע"ב, דאינון וה"ו אנ"י וה"ו רישי תיבין וא"ו, תלת עשר מכילן דרחמי דאורייתא, דאתייהיבת מימינא.

אשתאר יו"ד ה"א ה"א דסליק לחשבון ל"ב, ואיהו ב' מן בראשית ל' לעיני כל ישראל, ועוד איהו ל"ב אלהיים דעובדא דבראשית, דעליה אתמר (ישעיהו סג ד) כי יום נקם בלבי ושנת גאולי באה, ושמא דע"ב איהו ויכל"ו,

ביה אשתלים רזא דפורקנא, ועליה אתמר ללב"י גליתי דאיהו חושבן ויכל"ו, וביה אתקיים קרא (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, וכמה דנפקו ממצרים ברזא דע"ב שמעון, כף יפקון בהון פד יפקון בבתריתא, בההוא זמנא חסד יהו"ה מלאה הארץ (שם לג ה), ועליה אתמר (ישעיהו נד ח) וחסדי מאתך לא ימוש, ובחסד עולם רחמתיה, ובגין דא שבח דוד לקודשא בריך הוא בגלותא דאיהו שאול בהאי חסד, כמה דאת אמר (תהלים פו יג) כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.

וְאִם אַמּוֹת הַעוֹלָם דּוֹחִקִים אֶת
 יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִדְּאִי, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא חָס עַל ד' מִן חֶסֶד, שְׁהִיא
 דְּלִ"ת בְּגִלוּת, וּמִתְקִים בּוֹ הַכְּתוּב
 בְּטָרִם תַּחֲלִיל יְלָדָה, וְשִׁבְעִים תְּבוּת
 שֶׁל הַמְזֻמּוֹר יַעֲנֵךְ יְהו"ה בְּיוֹם
 צָרָה, הֵם כְּנִגְדֵי שִׁבְעִים שָׁרִים,
 שֶׁהֵם הַצִּירִים וְהַחֲכָלִים שֶׁל
 הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה,
 שְׁאוֹתִיּוֹת ב' נִקְרָאִים בּוֹ פְּלִטְרִין
 גְּדוֹלִים, זֶהוּ שְׁכִתּוּב גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי
 יְהו"ה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא
 בּוֹ גְּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גְּדוֹל
 אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כַּח, וּבּוֹ עוֹלָם
 יִשְׂרָאֵל לְגִדְלָה.

וּבְשִׁכְנֵיהָ נֶאֱמַר הִנֵּה מְקוֹם אֲתִי.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּקִים בֵּה הַכְּתוּב
 גְּדִלוֹ לַיהו"ה אֲתִי, וּבֵה (ובא) נֶאֱמַר
 בַּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתוֹ זְמַן פִּי
 גְּדוֹל אֶתָּה וְגוֹמֵר, וּבּוֹ עוֹשֶׂה
 גְּדוֹלוֹת עַד אֵין חֶקֶר, וְזֶהוּ חֶסֶד,
 בּוֹ וַיְכַלּוּ, ה' בְּשֵׁשִׁי (נ"א וַיְכַלּוּ בַּהֲשֵׁשִׁי),
 מִשּׁוּם שֶׁבּוֹ ה' שֶׁל אֲבֵרָהֶם הוֹלֵךְ
 אֶלֶיהָ ו', מִיַּד יַתְעוֹרֵר י"ה לְקַרְבּ.
 זֶהוּ שְׁכִתּוּב פִּי יָד עַל כֶּסֶף י"ה,
 וְשֵׁשִׁי הוּא הָאֵלֶף הַשְּׁשִׁי, שְׁבִיעִי
 יְסוֹד, בּוֹ נִכְלָלוּ וְהַתִּיחַדוֹ שֶׁשׁ
 סְפִירוֹת. זֶהוּ שְׁכִתּוּב וַיְכַלּוּ
 הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְהַשְּׂכִינָה שֶׁהֵם ו"ה, יוֹם
 הַשְּׁשִׁי, מִשּׁוּם שֶׁעֲלִיו נֶאֱמַר פִּי כֹל
 בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְתַרְגּוּמוֹ שְׁאוּחַז
 בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְזֶהוּ כ"ל, וְעֲלִיו
 נֶאֱמַר וְכֹל צָבָא, מַה זֶה צָבָא?
 שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֶמֶת.

וּבּוֹ נִקְרָאוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת
 שְׁבִיעִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיְכַל
 אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיִּשְׁבּוּת
 בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת
 יוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיְבָרֶךְ אוֹתוֹ מִצַּד

וְאִי אוֹמְרִין (דף טו ע"ב) דְּעֲלָמָא דְּחִקִּין לְהוּ
 לְיִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִדְּאִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 חָס עַל ד' מִן חֶסֶד דְּאִיהִי דְּלִ"ת בְּגִלוּתָא,
 וְאַתְקִיִּים קָרָא בֵּיה (ישעיה סו ז) בְּטָרִם תַּחֲלִיל
 יְלָדָה, וְשִׁבְעִין תִּיבִין דְּמִזְמוֹר יַעֲנֵךְ יְהו"ה בְּיוֹם
 צָרָה (תהלים כ ב) אֵינוֹן לְקַבֵּל שִׁבְעִים שָׁרִים,
 דְּאֵינוֹן צִירִים וְחֲכָלִים דְּשִׁכְנֵתָא עֲלָאָה
 וְתַתָּאָה, דְּאַתְוּוֹן ב' בֵּיה אֶתְקִרְיָאן פְּלִטְרִין
 גְּדוֹלִים, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קיא ב) גְּדוֹלִים
 מַעֲשֵׂי יְהו"ה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיה אֶתְקִרְיָ
 גְּדוֹל, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שם קמז ה) גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ
 וְרַב כַּח, וּבֵיה סְלִקִּין יִשְׂרָאֵל לְגִדְלוּהָ.

וּשְׁכִינֵתָא בֵּה אֶתְמַר (שמות לג כא) הִנֵּה מְקוֹם
 אֲתִי, בֵּההוּא זְמַנָּא אֶתְקִיִּים בֵּה
 קָרָא (תהלים לד ד) גְּדִלוֹ לַיהו"ה אֲתִי, וּבֵה (נ"א
 וּבֵיה) אֶתְמַר בַּקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּההוּא זְמַנָּא
 פִּי גְּדוֹל אֶתָּה וְגוֹמֵר (שם פו ט) וּבֵיה עוֹשֶׂה
 גְּדוֹלוֹת עַד אֵין חֶקֶר (איוב ט"ו) וְדָא אִיהוּ חֶסֶד,
 בֵּיה וַיְכַלּוּ, ה' בְּשֵׁשִׁי (נ"א וּבֵיה וַיְכַלּוּ בַּהֲשֵׁשִׁי), בְּגִין
 דְּבֵיה ה' דְּאֲבֵרָהֶם אָזִיל ו' לְגַבְהָ, מִיַּד יַתְעַר
 י"ה לְקַרְבָּא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (שמות יז טז) פִּי יָד
 עַל כֶּסֶף י"ה, וְשֵׁשִׁי אִיהוּ אֶלֶף שְׁתִּיתָאָה, שְׁבִיעִי
 יְסוֹד, בֵּיה אֶתְפְּלִילוּ וְאַתִּיחַדוֹ שִׁית סְפִירָן,
 הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ב א) וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם
 וְהָאָרֶץ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתָא,
 דְּאֵינוֹן ו"ה, יוֹם הַשְּׁשִׁי בְּגִין דְּעֲלִיהָ אֶתְמַר (ד"ה
 א כט יא) פִּי כֹל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְתַרְגּוּמוֹ דְּאַחִיד
 בְּשָׁמַיָא וּבָאָרְעָא, וְדָא אִיהוּ כ"ל, וְעֲלִיהָ
 אֶתְמַר (בראשית ב א) וְכֹל צָבָא, מַאי צָבָא תְרִי
 סְמִכֵי קְשׁוּט.

וּבֵיה אֶתְקִרְיָאוּ תְּלַת אַבְהָן שְׁבִיעִיּוֹת, כְּמָה
 דְּאַתְּ אָמַר (שם) וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיִּשְׁבּוּת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי,
 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְבָרֶךְ אוֹתוֹ מִסְּטָרָא דְּבִרְכָה, וַיְקַדְּשׁ

של ברכה, ויקדש אותו מצד של קדשה, וישבות בו מצד של היחוד, וזהו ויכלו, שנגללו בו שלשת האבות, שהם בסוד השם של ע"ב, כמו כן חסד נקרא גדול, משום שהוא הכלל של ע"ב תבות, גבורה הכלל של רי"ו אותיות שיש בשם של ע"ב, העמוד האמצעי, שהוא ו' כולל הכל, וזהו סוד ויעבר יהוה על פניו, ע"ב רי"ו יהוה, על פניו, מה זה פניו? פניו זה וא"ו, י"ג מדות הרחמים, שנאמר בהם וברחמים גדולים אקבצך, גדולים ודאי מצד של החסד, שהוא הא"ל הגדול.

והכ"ל נכלל בשביעית שהיא מלכות, השביעי ה' ודאי, בכל השביעיות כלולה, והיא ה' של יום הששי, יום זה צדיק, עליו נאמר והיה יהוה למלך על כל הארץ וגומר, הוא יום הששי, ויום השביעי היום של כל הימים, ועליו נאמר שכבי עד הבקר, וזהו בקר של אברהם, שכתוב וישכם אברהם בבקר, וישכם לגאלה, ובו הבקר אור, שנאמר בו ותורה אור, וזהו האור שנאמר בו ולכל בני ישראל היה אור, והוא פסח זרוע זמין, ובו עתידים להגאל. דבר אחר, שימני כחותם על לבך, הפסוק הזה נאמר על השכינה שהיא בגלות. לא כתוב חותם, אלא כחותם, באותו חותם של הגושפנקה, שהיא חותם אמת, ובה (ח) חתמנו לחיים, ומיהו החותם הזה שבו יש חיים? אלא זהו עץ החיים שבו רדאי, אותו שנאמר בו עץ החיים מהלך חמש מאות שנה, והעץ הזה היא ו', מהלך חמש מאות

אותו מסטרא דקדושה, וישבות בו מסטרא דיחוד, ודא איהו ויכלו, דאתכלילו ביה תלת אבהן, דאינון ברזא דשמא דע"ב, כגוונא דא חסד אתקרי גדול, בגין דאיהו פללא דע"ב תיבין, כגוונא דע"ב תיבין, גבורה פללא דרי"ו אתון דאית בשמא דע"ב, עמודא דאמצעיטא דאיהו ו' כליל פלא, ודא איהו רזא (שמות לדו) ויעבר יהוה על פניו, ע"ב רי"ו יהוה, על פניו מאי פניו, אנפוי דא וא"ו י"ג מכילן דרחמי, דאתמר בהון (ישעיהו נד) וברחמים גדולים אקבצך, גדולים ודאי מסטרא דחסד, דאיהו הא"ל הגדול.

וברזא אתפליל בשביעית דאיהי מלכות, השביעי ה' ודאי בכל שביעיות פלילא, ואיהי ה' דיום הששי, יום דא צדיק, עליה אתמר (זכריה יד ט) והיה יהוה למלך על כל הארץ וגומר, איהו יום הששי, ויום השביעי יום דכלהו יומין, ועליה אתמר (רות ג יג) שכבי עד הבקר, ודא הוא בקר דאברהם, דכתיב (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר, וישכם לפורקנא, וביה הבקר אור, דאתמר ביה (משלי ו כג) ותורה אור, והאי איהו אור דאתמר ביה (שמות י כג) ולכל בני ישראל היה אור, ואיהו פסח דרועא ימינא, וביה עתידין ליגאל.

דבר אחר שימני כחותם על לבך (שיר חו), האי קרא על שכינתא אתמר דאיהי בגלותא, חותם לא פתיב, אלא כחותם, פההוא חותם דגושפנקה דאיהי חותם אמת, ובה (ג"א ודא) חתמנו לחיים, ומאי ניהו האי חותם דבה חיים, אלא דא עץ החיים, דביה בני חיי ומזוני נפקין, עץ ודאי ההוא דאתמר ביה עץ החיים מהלך חמש מאות שנה, והאי עץ איהו ו', מהלך חמש מאות שנים דא

שנים זה ה', החיים הם אב ואם שהם י"ה, י' היא חכמה, ומנין לנו שנקרא חיים? כמו שנאמר והחכמה תחיה בעליה, ה' בו האם העליונה. מנין לנו שנקראת חיים? כמו שנאמר עץ חיים היא ודאי, ושניהם פי חיים הם למצאיהם.

והשכינה התפתחה רשומה בחותם הזה, שהוא חותם אמת, וכל ציורי החותם הזה הם רשומים בה, להודיע שהיא הציור של העמוד האמצעי שהוא אמת, אדם (אמת) החותם שלו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, הוא חותם בו לחיים, וממנו יורשים בני ישראל בנים חיים ומזונות, חיי מצד של האב והאם שהם י"ה, בנים מצד של העמוד האמצעי, שעל (ועל) שמו נקראו ישראל למטה בני בכרי ישראל, והוא ו'. מזונות מהצד של ה', שהיא המוציא לחם מן הארץ, ובזמן שישורשים ממנו שלש (שתי) הדרגות הללו שפלולות בשמו, נקראים למטה ישראל בני הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר בנים אתם ליהו"ה אלהיכם, ובזמן שישורשים ישראל משמו של הקדוש ברוך הוא שלשת אלה, בנים חיים ומזונות, נאמר בהם פי עזה כמות אהבה, קשה היא ממיתה הפרדת הקדוש ברוך הוא מבניו. ומנין לנו שיש הפרדה בין הקדוש ברוך הוא ובניו? פאן מוכיח, פי אם עונותיכם היו מבדלים וכו', וקשה היא ממיתה, ועליה נאמר פי המות יפריד ביני ובינך.

ובזמן שישאל מקימם את מצוות התורה באהבה, קשה כשאל קנאה, שמקנא הקדוש ברוך הוא על סמא"ל ועל נקבתו,

ה' החיים אינון אבא ואימא דאינון י"ה, י' איהו חכמה, ומנלן דאתקרי חיים, כמה דאת אמר (קהלת יב) והחכמה תחיה בעליה, ה' ביה אימא עלאה, מנא לן דאתקרי חיים, כמה דאת אמר (משלי ג יא) עץ חיים היא ודאי, ותרוניהו (שם ד כב) פי חיים הם למוצאיהם.

ושכינתא תתאה איהו רישומא בהאי חותמא דאיהו חותם אמת, וכל ציורין דהאי חותמא אינון רשימין בה, לאשתמודעא דאיהו ציורא דעמודא דאמצעיתא, דאיהו אמת, אדם (ס"א דא איהו) חותם דיליה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, איהו חתים ביה לחיים, ומניה ירתין בני ישראל בני חיי ומזוני, חיי מסטרא דאבא ואימא דאינון י"ה, בני מסטרא (ד) (ד) (ד) דעמודא דאמצעיתא, דעל (נ"א ועל) שמייה אתקריאו ישראל לתתא בני בכרי ישראל, ואיהו ו', מזוני, מסטרא דה' דאיהו המוציא לחם מן הארץ, ובזמנא דירתין מניה אלין תלת (נ"א תרין) דרגין דכלילין בשמייה, אתקריאו ישראל לתתא בנוי דקודשא בריך הוא, כמה דאת אמר (דברים יד א) בנים אתם ליהו"ה אלהיכם, ובזמנא דירתין ישראל משמוי דקודשא בריך הוא אלין תלת בני חיי ומזוני, אתמר בהון (שיר ח ו) פי עזה כמות אהבה, תקיפא איהי ממיתה אפרשותא דקודשא בריך הוא מבנוי, ומנלן דאפרשותא אית בין קודשא בריך הוא ובנוי, הקא אוכח, (ישעיה נט ב) פי אם עונותיכם היו מבדילים וכו', וקשה איהי ממיתה, ועלה אתמר (רות א יז) פי המות יפריד ביני ובינך.

ובזמנא דישאל מקיימין פקודיא דאורייתא ברחימו, קשה כשאל קנאה (שיר ח

ו), דמקנא קודשא בריך הוא על סמא"ל ועל נוקביה, דאינון גרמין לבר

שֶׁהֵם גּוֹרְמִים לְאָדָם מִיְתָה בְּחֻטְאֵיהֶם וְגוֹרְמִים לוֹ לְחֻטָּא, וּמִשּׁוּם זֶה עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַל מֵהֶם נִקְמָה וּלְהַעֲבִירָם מִן הָעוֹלָם, שְׁסַמְא"ל וְנִקְבָתוֹ הִיא מִיְתָה, שֶׁהִיא לִילִי"ת, מְלֶאֱךָ הַמּוֹת, יֵצֵר הָרַע, שְׁנִקְבָה הִיא עִם הַזָּכֵר, וְזָכַר עִם הַנִּקְבָה, וְזֶה מִנִּין לָנוּ? הַפְּתוּב מוֹכִיחַ, שְׁפָתוּב בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה, אָדָם חֻטָּא עִם נִקְבָה, גִּתָּן לוֹ יֵצֵר הָרַע נִקְבָה, חֲנִיָּה חֻטָּאָה עִם זָכֵר, גִּתָּן לָהּ יֵצֵר הָרַע מִזָּכֵר, וְעֲלֶיהָ נֹאמֵר בְּעֶצֶב תִּלְדִּי בָנִים, וְזֶהוּ כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה וְכו'.

וְעוֹד כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה, אִם יִשְׂרָאֵל יַעֲרֹו אֶת הָאֶהְבָּה הַזֹּו קֹדֶם הַזְּמַן, צְרִיכִים לְהַעֲרִיָּה כְּרִאִוִי, וְאִם לֹא, אֵל יַעֲזְרֵנוּ אוֹתָהּ. זֶהוּ שְׁפָתוּב הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבְאוֹ"ת אוֹ בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה וְגוֹמֵר, שֶׁשְּׁבַעְתָּ הִיא שְׁלֹא שׁוֹרָה עַל הַפֶּסֶא עַד שְׁנוּטֵל נִקְמָה מִעַמְלֶק, שְׁחַלֵּל שְׁתִּי אוֹתִיוֹת שֶׁהֵן י"ה, שֶׁיִּצְא מִן מִלָּה מ"ל י"ה, וּמִשּׁוּם זֶה כִּי יָד עַל פֶּס י"ה, וְזוֹ א.

וּבְשִׁמְנֵיֶהָ הַזְּמַן לְנִקְמָה מִמֶּנּוּ, וְשֶׁלֵּהְבוֹת אֵשׁ יוֹצְאוֹת מִי"ה הַזֹּו כְּמוֹ שֶׁנֹּאמֵר רְשָׁפִיָּה רְשָׁפִיָּה אֵשׁ שְׁלֵהְבֹת י"ה, וְהֵן הַשְּׁלֵהְבוֹת שֶׁל אִישׁ וְאִשָּׁה, שְׁשֵׁם א"ש א"ש, וְשֵׁם י"ה. אִישׁ כְּמוֹ שֶׁנֹּאמֵר יְהו"ה אִישׁ מְלַחְמָה, שְׁנוּטֵל נִקְמוֹת מִפְּרַעַה וּמַעֲמוֹ, אִשָּׁה זֹו שְׁכִינָה, שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב וְגוֹמֵר.

דְּבָר אַחַר שִׁמְנֵי כַחוֹתֶם, כ"ח ת"ם, כ"ח זֹו הַשְּׁכִינָה הַעֲלִינוּנָה, כ"ח מ"ה מִן חֻקְמָה, וְעֲלִיָּה נֹאמֵר וְעֲתָה יִגְדֵל נָא כַח אֲדַנִּי, ת"ם זֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִמְעֶלָה, שְׁעַל שְׁמוֹ

נִשׁ מִיְתָה בְּחוּבֵייהוּ, וְגִרְמִין לוֹן לְמַחֲטִי, וּבִגִּין דָּא עֲתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנִטְלָא נוֹקְמָא מִנֵּיהוּ, וּלְאַעֲבָרָא לוֹן מִן עֲלָמָא, דְּסַמְא"ל וְנוֹקְבָא דִּילִיָּה אִיְהִי מִיְתָה, דְּאִיְהִי לִילִי"ת מְלֶאֱךָ הַמּוֹת יֵצֵר הָרַע, דְּנוֹקְבָא אִיְהִי עִם דְּכוּרָא, וְדְכוּרָא עִם נוֹקְבָא, וְהִיא מְנַלְן, קְרָא אוֹכַח דְּכֻתִּיב (בְּרַאשִׁית ג' יז) בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה, אָדָם חָאֵב בְּנוֹקְבָא אֲתִיְהִיב לִיָּה יֵצֵר הָרַע נוֹקְבָא, חֲנִיָּה חֲבַת בְּדְכוּרָא אֲתִיְהִיב לָהּ יֵצֵר הָרַע מִדְּכוּרָא, וְעֲלָה אֲתַמֵּר (ש"ס טז) בְּעֶצֶב תִּלְדִּי בָנִים, וְדָא אִיְהוּ כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה וְכו' (שִׁיר

ח ט).

וְעוֹד כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה, אִם יִשְׂרָאֵל יַתְעֲרוּן לָהּ לְהִיא אֶהְבֶּה קֹדֶם זְמַנָּא, צְרִיכִין לְאַתְעָרָא לָהּ פְּדָקָא יָאוֹת, וְאִי לֹאוֹ לֹא יַתְעֲרוּן לָהּ, הִדָּא הוּא דְּכֻתִּיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג' ה) הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבְאוֹ"ת אוֹ בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה וְגוֹמֵר, דְּאוֹמְרָה אִיְהִי דְלָא שְׂרִיָּא עַל פְּרַסִּיָּא עַד דְּנִטִּיל נוֹקְמָא מִעַמְלֶק, דְּחַלֵּל תְּרִין אֲתוּוֹן דְּאִינוּן י"ה, דְּנִפְיֵק מִן מִלָּה מ"ל י"ה, וּבִגִּין דָּא (שְׁמוֹת יז טז) כִּי יָד עַל פֶּס י"ה וְדָא א.

זְכַר מְטָא זְמַנָּא לְנִקְמָא מִנֵּיהּ, וְשֶׁלֵּהוּבִין דְּאָשָׁא נִפְקִין מֵהִיא י"ה, כְּמָה דְּאֵת אָמֵר (שִׁיר ח' ו) רְשָׁפִיָּה רְשָׁפִיָּה אֵשׁ שְׁלֵהְבֹתֵי"ה, וְאִינוּן שְׁלֵהוּבִין דְּאִישׁ וְאִשָּׁה, דְּתַמָּן א"ש א"ש, וְתַמָּן י"ה, אִישׁ כְּמָה דְּאֵת אָמֵר (שְׁמוֹת טו ג) יְהו"ה אִישׁ מְלַחְמָה, דְּנִטִּיל נוֹקְמִין מִפְּרַעַה וּמַעֲמִיָּה, אִשָּׁה דָּא שְׁכִינָתָא דְּאֲתַמֵּר בָּהּ (מְשַׁלֵּי יח כב) מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב וְגוֹמֵר.

דְּבָר אַחַר שִׁמְנֵי כַחוֹתֶם, כ"ח ת"ם, כ"ח דָּא שְׁכִינָתָא עֲלָהּ, כ"ח מ"ה מִן

חֻקְמָה, וְעֲלָה אֲתַמֵּר (בְּמִדְבָר יד יז) וְעֲתָה יִגְדֵל נָא כַח אֲדַנִּי, ת"ם דָּא יִשְׂרָאֵל

דלעילא, דעל שמייה אתקרי יעקב תם, כמה דאת אמר (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, ובגין דאיהו דיוקנא דחותם אמת דלעילא, אתמר ביה (מלכה ז כ) תתן אמת ליעקב, ומאן דאשתדל באורייתא דאתקרי תורת אמת, דיוקניה חקיקא לעילא ביה הוא חותם אמת, ומאן דמשקר ביה פאלו אפיל אורייתא לתתא, הדא הוא דכתיב (דניאל ח יב) ותשלף אמת ארצה, ובההוא זמנא נפיל דיוקניה וחותמיה לתתא, ונפיל מזליה, ואסתלק ההוא פח מניה, בההוא זמנא סמאל וחיליה דאינון חיוון ובעירן ועופין מסאבין רדפין אבתריה, הדא הוא דכתיב (איכה א ו) וילכו בלא כח לפני רודף.

אם תב בתיובתא תב ההוא פח לגביה דאיהו שכינתא עלאה, בההוא זמנא אתקיים ביה (ישעיה מג ד) ואתן אדם תחתיה ולאמים תחת נפשך, מאי אדם הא אוקמוהו אל תקרי אדם אלא אדום, ולאומים ולאם מלאום יאמץ (בראשית כה כג), בההוא זמנא אומה דישראל יתקפון (ג"א יתגברון) על אומה דעשו, בחילא דהאי פח דאתלבש בשבע תיבין דעובדא דבראשית, כ"ח אתון שכינתא עלאה, שבע תיבין כלילן בשכינתא תתאה.

והאי כ"ח איהו רזא דכ"ח פרקין דעשר אצבעות, דבהון והיה פאשר ירים משה ידו וגבר ישראל (שמות יז יא), ובגין דא אוקמוהו זכרונם לברכה למי נושאים פפים לרום השמים, דצריך האי פח לסלקא ליה לגבי חכמה, ודא איהו רום שמים, ואיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דשארי בעשר אצבען, על האי פח, ואיהו חכמה כ"ח מ"ה, והאי פח עליה אתמר (דניאל א ד) ואשר פח בהם לעמוד בהיכל המלך, לעמוד בצלותא דעמידה, בהיכל

נקרא יעקב תם, כמו שנאמר ויעקב איש תם, ומשום שהוא דמות של חותם האמת של מעלה, נאמר בו תתן אמת ליעקב, ומי שמשתדל בתורה שנקראת תורת אמת, דיוקנו חקיק למעלה באותו חותם אמת, ומי שמשקר ביה, פאלו הפיל את התורה למטה. זהו שפתיב ותשלף אמת ארצה, ובאותו זמן נופל דיוקנו וחותמו למטה, ונפיל מזלו, ומסתלק אותו פח ממנו. באותו זמן סמאל וכחו, שהם חיות ובהמות ועופות טמאים, רודפים אחריו. זהו שפתיב וילכו בלא כח לפני רודף. אם שב בתשובה, שב אליו אותו פח, שהיא השכינה העליונה, באותו זמן מתקיים בו ואתן אדם תחתיה ולאמים תחת נפשך. מה זה אדם? הרי פרשוהו אל תקרי אדם אלא אדום, ולאמים - ולאם מלאם יאמץ. באותו זמן האמה של ישראל יתחזקו (יתגברו) על האמה של עשו בחיל של הכח שהתלבש בשבע תבות של מעשה בראשית, עשרים ושמונה אותיות השכינה העליונה, שבע תבות כלולות בשכינה התחתונה.

והכ"ח הזה הוא סוד של עשרים ושמונה פרקים של עשר אצבעות, שבהם והיה פאשר ירים משה ידו וגבר ישראל, ומשום זה פרשוהו זכרונם לברכה, למי נושאים פפים? לרום השמים, שצריך להעלות הפח הזה לחכמה, וזהו רום השמים, וזהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א ששורה בעשר אצבעות על הכח הזה, והוא חכמה, כ"ח מ"ה, והכח הזה נאמר עליו ואשר פח בהם לעמוד בהיכל המלך, לעמוד בתפלת העמידה. בהיכל המלך

הַמֶּלֶךְ סָתָם דָּא אַדְנִי דְסָלִיק לְחוּשְׁבֵּן הֵיכָל, וְהָאֵי כ"ח אִיהוּ רְזָא (דברים ו ד) דִּיהוּ"ה אֵלֵהִינָּו (דף טו ע"ב) יְהוּ"ה, כּוּז"ו בְּמוֹכַס"ז כּוּז"ו, וְעֵלִיָּה אֲתָמַר כָּל הָעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כַּחוּ, דְּאִיהוּ כַח דְּאֲתַלְבֵּשׁ בְּתָרִין דְּרוּעִין דְּאִינוּן חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְצָרִיף לְסַלְקָא לִיָּה לְגַבֵּי י' דְּאִיהוּ רוּם שְׁמַיִם, וּלְנַחְתָּא לִיָּה לְגַבֵּי ו' דְּאִיהוּ שְׁמַיִם, דְּעֵלִיָּה אֲתָמַר (מלכים א א לב) וְאֲתָה תִשְׁמַע הַשְּׁמַיִם, כַּד נַחְתָּא לִיָּה לְגַבֵּי עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, לְמַפְרָק בַּהּ לְיִשְׂרָאֵל בְּנוֹי, וְכַד סָלִיק לָהּ לְגַבֵּי רוּם הַשְּׁמַיִם דְּאִיהִי י', לְמִיטַל נּוֹקְמָא מֵעֲמַלְק.

וְדָא אִיהוּ וְהִיא כְּפֶאֶר שְׁמֵי יָרִים מִשָּׁה יָד"ו (שמות י"א), וְאִיהוּ יָד ו', וְאִיהוּ יו"ד, וְאִיהוּ י"ה, וּלְבַתֵּר נַחֲתֵי הָאֵי כ"ח לְגַבֵּי וְא"ו, דְּאִיהוּ י"ג מְכִילֵן דְּרַחֲמֵי, לְמַפְרָק לְבְנוֹי דְּיִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְּאֲתָ אָמַר (ישעיה נד ז) וּבִרְחֻמִּים גְּדוּלִים אֲקַבְּצֶךָ, וְכ"ח בַּהֲאֵי וְא"ו אֲשַׁתְּלִים וְאֲתַעְבִּיד א"ם, בַּהֲהוּא זְמַנָּא (בראשית ג כ) כִּי הִיא הִיטָה א"ם כָּל ח"י, וְדָא ח"י עֲלָמִין, דְּבַהּ אֲתַמְלִי וְאֲשַׁתְּלִים בְּח"י בְּרַכָּאָן דְּצִלוֹתָא.

ה"א ה"א תְּלִיין מִן תְּרִין ה"ה, דְּאִינוּן ה"א ה"א בְּחוּשְׁבֵּנָא י"ב, וּמִנִּיָּהוּ תְּלִיין אֲתוּוֹן כְּפּוֹלִים, וְאִינוּן תְּלִיין מִן תְּרִין ה"ה פְּשׁוּטוֹת, וּבַהוּן סָלְקִין לְחוּשְׁבֵּן י"ד, וְדָא אִיהִי כִי י"ד עַל פֶּס י"ה (שמות יז טז), וְכֵן וְא"ו י"ג מְכִילִין דְּתְלִיין מִן ו"ו פְּשׁוּטָה, וּבַהּ אֲשַׁתְּלִים י"ד, וְדָא אִיהוּ יָד לִיד לֹא יִנְקָה רַע (משלי יא כא), דָּא עֲמַלְק, לְעֵילָא וְתַתָּא נְטִיל נּוֹקְמָא מִיָּנִיָּה, נְטִיל נּוֹקְמָא לְעֵילָא בְּנִיד, וְלְתַתָּא בְּנִיד, וְדָא אִיהוּ הִנֵּה י"ד יְהוּ"ה הוּיָה (שמות ג ט), ו' ו' ה"א (נ"א ו' ו'ה"א עם ו') וְה"ה אִינוּן כ"ח,

סָתָם זָה אַדְנִי שְׁעוּלָה לְחֻשְׁבוֹן הֵיכָל, וְהַכֹּחַ הַזֶּה הוּא הַסּוּד שֶׁל יְהוּ"ה אֵלֵהִינָּו יְהוּ"ה, כּוּז"ו בְּמוֹכַס"ז כּוּז"ו, וְעֵלִיָּה נְאָמַר כָּל הָעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כַּחוּ, שֶׁהוּא כַח שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת, שֶׁהֵן חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְצָרִיף לְהַעֲלוֹתוֹ לִי, שֶׁהוּא רוּם הַשְּׁמַיִם, וּלְהוֹרִידוֹ לוֹ, שֶׁהוּא שְׁמַיִם, שְׁעֵלִיָּה נְאָמַר וְאֲתָה תִשְׁמַע הַשְּׁמַיִם, כְּשִׁמּוֹרִידוֹ אֶל הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי לְגֵאל בּוֹ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי, כְּשִׁמְעָה אֹתָהּ לְרוּם הַשְּׁמַיִם שֶׁהִיא י', לְטַל נְקָמָה מֵעֲמַלְק.

וְזָהוּ וְהִיא כְּפֶאֶר יָרִים מִשָּׁה יָד"ו, וְהִיא יָד ו', וְהוּא יו"ד, וְהוּא י"ה, וְאֲחַר כֵּן יוֹרֵד הַכֹּחַ הַזֶּה לְוָא"ו, שֶׁהוּא י"ג מַדּוֹת הַרְחֻמִּים, לְגֵאל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּבִרְחֻמִּים גְּדוּלִים אֲקַבְּצֶךָ, וְכ"ח כְּנֹא"ו הִנֵּה הַשְּׁתֵּלָם וְנַעֲשֶׂה א"ם, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן כִּי הִיא הִיטָה א"ם כָּל ח"י, וְזָהוּ ח"י הָעוֹלָמִים, שְׁבוּ הַתְּמַלָּא וְהַשְּׁתֵּלָם בְּח"י בְּרֻכּוֹת הַתְּפִלָּה.

ה"א ה"א תְּלוּיִים מִן שְׁנַיִם ה"ה, שְׁהֵם ה"א ה"א בְּחֻשְׁבוֹן י"ב, וּמִהֵם תְּלוּיִים אוֹתִיּוֹת כְּפּוֹלוֹת, וְהֵם תְּלוּיִים מִשְׁנַיִם ה"ה פְּשׁוּטוֹת, וּבִהֵם עוֹלִים לְחֻשְׁבוֹן י"ד, וְזָהוּ כִי י"ד עַל פֶּס י"ה, וְכֵן וְא"ו י"ג מַדּוֹת שְׁתִּלוּיִים מִן ו"ו פְּשׁוּטוֹת, וּבַהּ הַשְּׁתֵּלָם י"ד, וְזָהוּ יָד לִיד לֹא יִנְקָה רַע, זֶה עֲמַלְק, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה נּוֹטֵל נְקָמָה מִמֶּנּוּ, נּוֹטֵל נְקָמָה לְמַעַלָּה בְּנִיד, וּלְמַטָּה בְּנִיד, וְזָהוּ הִנֵּה י"ד יְהוּ"ה הוּיָה, ו' ו' ה"א (ו' וְה"א עם ו') וְה"ה הֵם כ"ח, יו"ד כ' וְתְלוּיִים מִן יו"ד פְּשׁוּטָה - הָרִי עֲשָׂרִים וְאַחַת, כְּחֻשְׁבוֹן אַהֲיָה, וְהַכֹּל עוֹלָה

יו"ד כ' וְתְלוּיִין מִן י' פְּשׁוּטָה הָרִי כ"א, כְּחוּשְׁבֵּן אַהֲיָה, וְסָלִיק כְּלָא

לארבעים ותשע פנים של התורה, כמו כן כ"ח שהיא שמונה ועשרים, אהי"ה שהוא עשרים ואחת - הרי ארבעים ותשע, והכל יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א מ"ה, יהו"ה ד' עולה לארבעים ותשע. הלבוש של יו"ד - חסד, הלבוש של ה"א - גבורה, הלבוש של ו"ו - תפארת, הלבוש של ה"א - מלכות, נצח הוא הקשר שלו עם חסד. זהו שפתוב נעמות בימינך נצח. הוד, הקשר שלו גבורה, הצדיק, הקשר שלו העמוד האמצעי, שגוף וברית נחשבים לאחד. המלכות היא השלמות שלהם, היא שלמות העליונים והתחתונים.

בְּתָר עֲלִיּוֹן זוּהִי שְׁלֹמֹת שֶׁל חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה, וְזֶהוּ שְׁלֹשׁ נִתְּן לְמֹשֶׁה, שְׁעָלָיו נֶאֱמַר נָתַב לֹא יָדְעוּ עֵיט, וְעָלָיו אֲמָרוּ זְכוּרִים לְבָרְכָה, בְּמִפְלֵא מִמֶּה אֵל תְּדַרְשׁ וְכוּ', מִשׁוּם שֶׁהוּא מְקוּר שְׁאִין לוֹ סוּף, וּבְמִקּוּר שְׁאִין לוֹ סוּף מִי יְכוּל לְהַשִּׁיג וּלְמַצֵּא לוֹ (סוף)?

קָם הַזֶּקֶן וְשָׂאֵל: וְלָמָּה נִקְשַׁר נֶצַח עִם חֶסֶד כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְבָּע נְעֻמֹת בִּימִינְךָ נֶצַח, וְכֵן הוּד עִם גְּבוּרָה? אֵלָּא שֶׁמִּשׁוּם שֶׁבְּדוּרְע הִימִין, אֵין בָּהּ אֵלָּא שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים, וְכֵן בְּשִׂמְלָל, וּמִשׁוּם כִּף נִקְשַׁר שׁוּק יְמִין, שִׁישׁ בָּהּ שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים עִם דוּרְע יְמִין לְהַשְׁרוֹת בּוֹ ה"א, וְכֵן דוּרְע שְׂמָאל עִם שׁוּק שְׂמָאל לְהַשְׁרוֹת בּוֹ ה"א, וְכֵן גּוֹף וּבְרִית הֵם ו' ו', וְשׁוּרָה בָּהֶם אֵ שְׁהִיא הָאֵם, וְנִצְעָו י"ג, וְא"ו, יו"ד שׁוּרִים בְּעֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת שֶׁל הַיָּדִים וּבְעֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת שֶׁל הַרְגְלָיִם, מִשׁוּם שֶׁתְּחִלַּת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ מִתְחִילָה מְחַכְמָה שְׁהִיא בְּאֲצַבְעוֹת.

בְּתָר עֲלִיּוֹן שׁוּרָה כְּרָאשׁ הָאָדָם,

מ"ט אַנְפִּין דְּאֹרִייתָא, כְּגוֹנוֹנָא דָּא כ"ח דְּאִיהוּ תְּמַנְיָא וְעֶשְׂרִין, אַהִי"ה דְּאִיהוּ כ"א, הַרִי מ"ט, וְכֹלָא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, יְהו"ה, יו"ד ה"א וְא"ו ה"א מ"ה, יְהו"ה ד', סְלִיק מ"ט.

לְבוּשָׁא דְיו"ד חֶסֶד, לְבוּשָׁא דְה"א גְבוּרָה, לְבוּשָׁא דְו"ו תְּפָאֶרֶת, לְבוּשָׁא דְה"א מְלָכוֹת, נֶצַח קְשׁוּרָא דִילִיָּה חֶסֶד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים טז יא) נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח, הוּד קְשׁוּרָא דִילִיָּה גְבוּרָה, צְדִיק קְשׁוּרָא דִילִיָּה עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, דְּגוֹף וּבְרִית חֲשְׁבִינָן חָד, מְלָכוֹת שְׁלִימוֹ דְלֵהוֹן, אִיהִי שְׁלִימוֹ דְעֲלָאִין וְתַתָּאִין.

בְּתָר עֲלִיּוֹן דָּא אִיהוּ שְׁלִימוֹ דְחֲמִשִּׁין שְׁעָרֵי בֵּינָה, וְדָא אִיהוּ דְלָא אֲתִיְהִיב לְמֹשֶׁה, דְעֲלִיָּה אֲתָמַר (איוב כא ז) נָתַיב לֹא יָדְעוּ עֵיט, וְעֲלִיָּה אֲמָרוּ זְכוּרִים לְבָרְכָה בְּמוֹפְלֵא מִמֶּה אֵל תְּדַרְשׁ וְכוּ', בְּגִין דְּאִיהוּ מְקוּר דְלִית לִיָּה סוּף, וּבְמִקּוּרָא דְלִית לִיָּה סוּף מָאן יְכִיל לְאַשְׁגָּא וּלְאַשְׁכָּחָא לִיָּה (סיפא).

קָם סְבָא וְשָׂאִיל וְאַמְאֵי אֲתַקְשַׁר נֶצַח עִם חֶסֶד כְּמָה דְּאוּקִימְנָא נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח (תְּהִלִּים טז יא), וְכֵן הוּד עִם גְּבוּרָה, אֵלָּא בְּגִין דְּדוּרְעָא יְמִינָא לֹא אִית בֵּיה אֵלָּא תְּלַת פְּרָקִין, וְכֵן בְּשִׂמְלָלָא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְשַׁר שׁוּקָא יְמִינָא דְאִית בָּהּ תְּלַת פְּרָקִין עִם דְּרוּעָא יְמִינָא לְשָׂרְיָא בֵּיה ה"א, וְכֵן דְּרוּעָא שְׂמָאלָא עִם שׁוּקָא שְׂמָאלָא לְשָׂרְיָא בֵּיה ה"א, וְכֵן גּוֹף וּבְרִית אֵינּוֹן ו' ו', וְשָׂרְיָא בְּהוֹן אֵ דְאִיהִי אֵימָא, וְאַתְעֲבִידוּ י"ג וְא"ו, יו"ד שְׁרִיין בְּעֶשֶׂר אֲצַבְעָאן דִּידין וּבְעֶשֶׂר אֲצַבְעָאן דְּרַגְלִין, מִשׁוּם דְּאֲתַחֲלָתָא דְשְׂמָא קְדִישָׁא מְחַכְמָה שְׂרְיָא דְאִיהִי בְּאֲצַבְעוֹן.

בְּתָר עֲלָאָה שְׂרְיָא כְּרִישָׁא דְבַר נֶשׁ, דְתַמָּן

ששם המחשבה הנסתרת, וכמו שמחשבה היא סתומה, כף הוא נסתר, אין סוף נקרא מבפנים, כתר עליון מבחוץ, כתר הראש העליון, ארבע יסודות הגוף שבהם שורה יהו"ה, וזהו כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וצרתיו אף עשיתיו, בראתיו זו הנשמה הקדושה, שהיא עולם המחשבה, וצרתיו זו רוח מדברת שממנה החיות (החיים) מדברות, עשיתיו זו הנפש, ששם עשיה, ששורה במקומים ארבעים ושמנה מצוות.

תקון עשרים ושש

בראשית, ברי"ת א"ש, ברית זה צדיק שנקרא כל, הקשר של כל איברי הגוף, ח' שהיא שמונה ימים, הם שעור של שבת, שהוא אלפים אמות לכל צד, לשמר בהם אות שבת. כמו כן הם שמונה ימים, התחום לקבל בהם אות ברית ולשמר אותו בהם, שלא נעשה באות הברית חלול. אמר רבי אלעזר: אבא, יום אחד הייתי הולך אני ורבי יוסי, ובא בנו של רב המנונא הנקן מאותו העולם בדמות של העולם הזה, והודפן לנו בדרך כמו שמחמר עם שני חמורים, ושאלנו, מה זה את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו? ואמר הוא דברים פנים, אבל עם כל זה רציתי לשמע מפיו. אמר לו: בני, ודאי שברית שקולה לשבת, ומשום זה (בראשית ירא שבת וכו').

תקון עשרים וארבעה

בראשית, יר"א שב"ת, (ובה) שבתותי תהיה ירא, יר"א תור"ה, יר"א ברי"ת, כמו שצריך שמירת הברית, שלא יכניסנה לרשות זרה, כמו כן צריך אדם שמירת

מחשבה סתימאה, וכמה דמחשבה איה סתימא, כן איהו סתים, אין סוף אתקרי מלגאו, כתר עלאה מלבר, כתרא דרישא עלאה, ארבע יסודין דגופא בהון שריא יהו"ה, ודא איהו כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וצרתיו אף עשיתיו (ישעיה מג ז), בראתיו דא נשמתא קדישא דאיהי עולם המחשבה, וצרתיו דא רוח ממלא דמיניה חיוון (ג"א חיון) ממלליו, עשיתיו דא נפש דתמן עשייה, דשריא ברמ"ח פקודין. (דף טט ע"א).

תקונא עשרין ותלת

בראשית ברי"ת א"ש, ברית דא צדיק, כל אתקרי, קשורא דכל אברין דגופא, ח' דאיהו תמנא יומין, אינון שעורא דשבת, דאיהו תרין אלפין אמין לכל סטר, לנטרא בהון אות שבת, פגוונא דא אינון תמנא יומין תחום לקבלא בהון אות ברית, ולנטרא ליה בהון, דלא אתעביד באות ברית חלול.

אמר רבי אלעזר אבא יומא חד הוינא אזלי אנא ורבי יוסי, ואתא בריה דרב המנונא סבא מההוא עלמא, בדיוקנא דהאי עלמא ואזדמן לן בארחא פגוונא דמחמר בתרין חמרין, ושאיילנא (ג"א ושאל לן) מאי את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו (ויקרא יט ג), ואמר איהו מילין שפירין, אבל עם כל דא בעינא למשמע מפומך, אמר ליה ברי בודאי ברית איהו שקיל לשבת, ובגין דא (בראשית ירא שבת וכו').

תקונא עשרין וארבע

בראשית יר"א שב"ת, (ובה) שבתותי תהא דחיל, יר"א תור"ה, יר"א ברי"ת, כמה דצריך נטירו דברית, דלא יעול ליה ברשו נוכראה, פגוונא דא צריך בר נש נטירו דשבת, דלא לאפקא מרשות היחיד ויעול ברשות

שבת, שלא להוציא מרשות היחיד ויכניס לרשות הרבים. רשות היחיד היא השכינה, רחבו ד' והם יהו"ה, וגבהו עשרה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, רשות הרבים נחש אשת זנונים, סם של אל אחר שהוא סמא"ל, והוא הפלל של שבעים אמות, והיא חללה זונה, ובעלה הוא חלול שבת, ומשום זה מי שמוציא מרשות היחיד לרשות הרבים חייב סקילה.

הערוך הוא העמוד האמצעי, ובו מטלטלים מבית לבית, שהם שכינה עליונה ותחתונה, ועליהם נאמר את שבתתי תשמרו, ומקדשי תיראו זה מקדש יו"ד, אות שבת, (ו בריית), שצריך לשמר אותו בכת זוגו, שהיא הקדשה שלו, הברכה שלו, שעליה נאמר ויברך אלהי"ם את יום השביעי ויקדש אותו. ויברך זו ברכה, ויקדש זו קדשה, ולשניהם היו יוצאים הראשונים לפני הכלה והיו אומרים פעמים באי כלה באי כלה, באותו זמן קול חתן וקול כלה.

ועוד מקדשי באות יו"ד, משום שאין קדשה פחות מעשרה, וצריך לברכם ולקדש אותם בקדוש על היין בשבעים תבות של קדוש, וויכל"ו כחשבון בני"ן, וצריך לומר סברי מרנן, ואותם שאומרים ועונים לחיים, משום שנקשרו בעץ החיים, ולא בעץ המות, שהוא גפן שבו חטא אדם הראשון, ואחד אמר חטה היתה, ואחד אמר גפן, והכל אמת. שבעה מינים הם, חטה ושעורה גפן ותאנה ורמון זית שמן ודבש. חטה ושעורה והרי נתבאר, וצריך לחזר אחריהם, חטה הרי נתבאר, שעורה שמוציא ה' מהשעור שלה, גפן סחטה ענבים ברשו אחר, ועשה יין נסך, ונעשה העץ של טוב ורע. תאנה לוקט

הרבים, רשות היחיד איהי שכינתא, רחבו ד' ואינון יהו"ה, וגבהו עשרה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, רשות הרבים נחש אשת זנונים, סם דאל אחר דאיהו סמא"ל, ואיהו פללא דשבעין אומין, ואיהי חללה זונה, ובעלה חלול שבת איהו, ובגין דא מאן דאפיק מרשות היחיד לרשות הרבים חייב סקילה.

ערוך איהו עמודא דאמצעיתא, וביה מטלטלין מבית לבית, דאנון שכינה עלאה ותתאה, ועלייהו אתמר את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו, דא מקדש יו"ד, אות שבת (דא בריית) דצריך לנטרא ליה בכת זוגיה, דאיהי קדושה דיליה, ברכה דיליה, דעלה אתמר (בראשית ב ג) ויברך אלהי"ם את יום השביעי ויקדש אותו, ויברך דא ברכה, ויקדש דא קדושה, ולגבי תרוייהו הו' נפקי קדמאי לקדמות כלה, והו' אמרי תרי זמני באי כלה באי כלה, בהווא זמנא קול חתן וקול כלה. ועוד מקדשי באת יו"ד, בגין דלית קדושה פחות מעשרה, וצריך לברכא לון ולקדש לון בקדוש על היין, בשבעין תיבין דקדוש וויכל"ו כחושבון בני"ן, וצריך למימר סברי מרנן, ואינון דאמרין וענו לחיי, בגין דאתקשרו באילנא דחיי, ולא באילנא דמותא, דאיהו גפן דחב ביה אדם קדמאה, דחד אמר חטה היתה, וחד אמר גפן, וכלא קשוט.

שבע מינין אינון חטה ושעורה גפן ותאנה ורמון זית שמן ודבש, חטה ושעורה והא אתמר, וצריך לאחזרא עלייהו, חטה הא אתמר, שעור"ה דאפיק ה' משעור דילה, גפן סחטה ענבים ברשו אחר, ועבד יין נסך, שלה, גפן סחטה ענבים ברשות אחר, ועשה יין נסך, ונעשה העץ של טוב ורע. תאנה לוקט

תַּאֲנִים קָדָם זְמַנָּם קָדָם
שֶׁהַבְּשִׁילוֹ, כִּי נִלְקָט הוּא מִן
הָעוֹלָם קָדָם זְמַנּוֹ, וְזֶהוּ סוּד מִי
שֶׁגִּוְרָם שְׂיָמוּתוֹ בְּנִים קָדָם זְמַנָּם.
זֶהוּ שְׁכַתוֹב לְמָה יִקְצַף הָאֱלֹהִים
עַל קוֹלְךָ וְחִבַּל אֶת מַעֲשֵׂה יְדִיךָ,
וְסוּד הַדְּבָר - לְשׂוֹא הַפִּתִּי אֶת
בְּנֵיכֶם וְגוֹמֵר, וּמִשּׁוּם זֶה לֹא תִשָּׂא
אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשׂוֹא.
רְמוֹן, בֶּן זֹמָא חָטָא בּוּ, אֲבָל רַבִּי
מֵאִיר, תּוֹכּוּ אֲבָל קִלְפֹתוֹ זָרַק,
שֶׁהִקְלִפּוֹת הֵן אֲמוֹת הָעוֹלָם,
יִשְׂרָאֵל הַמַּח בֵּינֵיהֶם. כֵּן כְּמוֹ זֶה,
הַשְּׂכִינָה הִיא פְּרֻדָּס בְּגִלּוֹת, וְהִיא
מַח מִבְּפָנִים, אֲגוּז קוֹרְאִים לָהּ,
כְּמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אֶל גַּנְת
אֲגוּז יְרֻדְתִּי, וְהַשְּׂכִינָה הִיא פְּרִי
מִבְּפָנִים. זֶהוּ שְׁכַתוֹב כָּל כְּבוֹדָה
בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמַּשְׁבְּצוֹת זָהָב
לְבוֹשָׁה, וְהַקְּלִפּוֹת הֵן כְּפָה רְשִׁיזוֹת
נְכְרִיזוֹת, וּבִשְׁבֶּת הִיא מִתְּפַשְׁטוֹת
מִן הַכֹּל וּמִתְּלַבֶּשֶׁת בְּלִבוּשִׁים
יָפִים, וְכֵן צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה,
לְהִתְחַדֵּשׁ בְּשִׁבְתָּ בְּלִבוּשִׁים יָפִים,
וְכֵן לְטַעַם בְּשִׁבְתָּ מִכָּל הַמַּאֲכָלִים
הַטּוֹבִים, כְּדִי לְקַשֵּׁר וּלְהַרְיֵק
בְּרֻכּוֹת אֵלֶיהָ מִכָּל הַסְּפִירוֹת,
וּשְׁתַּהֲיֶה מְשַׁקֵּית מִכָּלֵם.

וְצָרִיךְ לְקַיֵּם בַּה עֲנֵג, שֶׁהוּא צְדִיק
שְׂיֻצָא מַעֲדוֹן, שֶׁהִיא בִּינָה,
הָעוֹלָם הַבָּא, לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן,
זוֹ הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה, וְהָאוֹר הוּא
ו' שְׂיֻצָא מִן י"ה, וְהוֹלֵךְ חֲמֵשׁ
מֵאוֹת שָׁנִים, שֶׁהֵם חֲמֵשׁ סְפִירוֹת,
וּמִגִּיעַ לְצְדִיק לְהַשְׁקוֹת מִמֶּנּוּ אֶת
הַגֶּן שֶׁהוּא ה', וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ
אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ
וְגוֹמֵר.

וְכֵן בְּרִית מִילָה הִיא כְּמוֹ אֲגוּז,
צְרִיךְ לְשַׁבֵּר אֶת קְלִפּוֹת הָעֲרֵלָה
וְהַפְּרִיעָה, וּלְהַעֲבִירָם מִשָּׁם

וְאֶתְעַבֵּד אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, תַּאֲנָה לְקִיט תַּאֲנִי
קָדָם זְמַנֵּיהוּ קָדָם דְּאֶתְבְּשְׁלוֹ, כִּי לְקִיט הוּא
מַעֲלָמָא קוֹדָם זְמַנֵּיהּ, וְדָא אִיהוּ רְזָא מָאן
דְּגָרִים דִּי יְמוּתוֹן בְּנוֹי קָדָם זְמַנֵּיהוּ, הֵדָא הוּא
דְּכַתִּיב (קהלת ה ה) לְמָה יִקְצוֹף הָאֱלֹהִים עַל
קוֹלְךָ וְחִבַּל אֶת מַעֲשֵׂה יְדִיךָ, וְרְזָא דְמִלָּה (ירמיהו
כ ל) לְשׂוֹא הַפִּתִּי אֶת בְּנֵיכֶם וְגוֹמֵר, וּבְגִין
דָּא (שמות כ ז) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לְשׂוֹא. רְמוֹן, בֶּן זֹמָא בֵּיה חָב, אֲבָל רַבִּי מֵאִיר
תּוֹכּוּ אֲבָל קִלְפֹתוֹ זָרַק, דְּקִלְפִּין אֵינוֹן אֲמוֹת
הָעוֹלָם, יִשְׂרָאֵל מוֹחָא בֵּינֵיהוּ, כֵּן כְּגוֹנוֹנָא דָּא
שְׂכִינְתָּא אִיהִי פְּרֻדָּס (דף טט ע"ב) בְּגִלּוֹתָא, וְאִיהִי
מוֹחָא מְלִגּוֹ, אֲגוּז קְרִינָן לֵיהּ, כְּמָה דְּאָמַר
שְׁלֹמֹה מְלִכָא, אֶל גַּנְת אֲגוּז יְרֻדְתִּי (שיר ו
יא), וְאִיהִי שְׂכִינְתָּא אִיבָא מְלִגְאוּ, הֵדָא הוּא
דְּכַתִּיב (תהלים מה יד) כָּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה
מִמַּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, וְקִלְפִּין הֵן כְּפָה
רְשִׁיזוֹת נוֹכְרִאִין, וּבִשְׁבֶּת מִכָּלֵם אֶתְפַּשְׁטוֹת,
וְאֶתְלַבֶּשֶׁת בְּלִבוּשִׁין שְׂפִירָאן, וְכֵן צְרִיכִין
יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְאֶתְחַדְּשָׁא בְּשִׁבְתָּ בְּלִבוּשִׁין
שְׂפִירָאן, וְכֵן לְאֶטְעָמָא בְּשִׁבְתָּ מִכָּל מַאֲכָלִין
טְבִין, בְּגִין לְקַשֵּׁרָא וּלְאַרְקָא בְּרַכָּאן לְגַבְהָ מִכָּל
סְפִירָן, וּלְמַהֲוִי אֶשְׁתַּקֵּיא מִכָּלֵהוּ.

וְצָרִיךְ לְקַיֵּמָא בַּה עֲנֵג, דְּאִיהוּ צְדִיק דְּנַפְיָק
מַעֲדוֹן, דְּאִיהִי בִּינָה עֲלָמָא דְּאֶתִּי,
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן דָּא שְׂכִינְתָּא תַּתָּא, וְנִהְרָא
אִיהוּ ו' דְּנַפְיָק מִן י"ה, וְאִזִּיל חֲמֵשׁ מֵאָה שָׁנִין,
דְּאֵינוֹן חֲמֵשׁ סְפִירָאן, וּמִטִּי לְצְדִיק, לְאֶשְׁקָא
מִנֵּיהּ גַּנְתָּא דְּאִיהִי ה', וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת
אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְגוֹמֵר (בראשית ב

(כב).

וְכֵן בְּרִית מִילָה אִיהִי כְּגוֹנוֹנָא דְּאֲגוּז, צְרִיךְ
לְתַבְּרָא קִלְפִּין דְּעֲרֵלָה וּפְרִיעָה, וּלְאַעֲבָרָא לוֹן מִתְּמָן, וּלְאַתְגְּלִיא

וּלְגַלוֹת אֶת הַמַּחַם מִבְּפָנַיִם, וְזוֹ אוֹת בְּרִית, וְזוֹ עֵץ חַיִּים, אֲבָל הַבְּרִית שֶׁהִיא בְּעַרְלָתוֹ וְאִין בּוֹ פְּרִיעָה, עָלָיו נֶאֱמַר וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, כִּי בַיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת - בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת - בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְעוֹד הַלֵּב הוּא אֲגוּז, וּמִי שֶׁשׁוֹבֵר קַלְפָּתוֹ, שֶׁהוּא יֵצֵר הָרַע, עָלָיו נֶאֱמַר לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה, וְגִסּוֹת הַלֵּב שֶׁהוּא שָׁלֵם בְּקַלְפוֹתָיו וְלֹא נִשְׁבֵּר, עָלָיו נֶאֱמַר תּוֹעֵבֶת יְהוָה כָּל גְּבוּהַ לֵב, וְהַשְׂכִּינָה לֹא שׁוֹרָה עָלָיו, וּמִצַּד הַקַּלְפוֹת נִקְרְאוּ כְּנִי אָדָם עַרְלֵי לֵב.

וּבִשְׁבֹת, גִּיהֶנָם לֹא שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם וְלֹא הַמְּמַנִּים שְׁלוֹ, בְּגַלְל זֶה צִוְּהָ לְיִשְׂרָאֵל לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבֹת, וְאִם אָדָם מִבְּעִיר בְּשֹׁבֶת, אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי הֵייתִי מְכַבֵּה אֶת הָאֵשׁ שֶׁלֹּא תִשְׂרֹף, וְאַתֶּם מִבְּעִירִים אוֹתָהּ? אַתֶּם תִּשְׂרְפוּ בְּגִיהֶנָם, בְּגַלְל זֶה לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, וְאֶפְלוּ בְּגוֹף, וּמָה הוּא הַגִּיהֶנָם בְּגוֹף? הַכְּבֵד שְׁבוּ הַמְּרָה, שֶׁהוּא גִיהֶנָם, סֵם הַמְּוֹת, סֵם שֶׁל אֵל אַחֵר, חֲרָבוֹ שֶׁל מַלְאָךְ הַמְּוֹת, וְעָלָיו נֶאֱמַר וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה כְּלַעֲנָה, חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת.

וְצָרִיךְ דְּלֹא יִתְעַר (ג"א לְאַתְעָרָא) עֲצִיבוּ וּקְטֹטָה מִסְטָרָא דְטַחוּל, אֲלֵא דְתַהֵא לֵב נְטִיר מִכְּלָהוּ, דְּאִיהוּ שְׁבֹת שְׁמוֹר, וּמוֹחָא זְכוּר, וְצָרִיךְ לְקַבְּלָא אוֹשְׁפִיזִין דְּאִינוּן מְלֹאכִין, עוֹלִימָן דְּנִשְׁמָה יִתִּירָה דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, וְנִפְשׁ יִתִּירָה דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה, וְאוֹשְׁפִיזִין דְּנִחְתִּין עֲמָה.

וְהַאֲוֹרְחִים שִׁיּוֹרְדִים עֲמָה. וְצָרִיכָה הָאֵשׁ לְתַקֵּן נֵר בְּלִיל שְׁבֹת לְיָמִין, וְנִחְשָׁב לָהּ כְּאֵלוֹ

מוֹחָא מְלָגוּ, וְדָא אוֹת בְּרִית, וְדָא עֵץ חַיִּים, אֲבָל בְּרִית דְּאִיהוּ בְּעַרְלָתִיהּ וְלֹא אִית בִּיהּ פְּרִיעָה, עָלֶיהּ אֲתָמַר (שם י') וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, כִּי בַיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְעוֹד לְבָא הוּא אֲגוּז, וּמֵאֵן דְּתִבְר קַלְיָפָה דִּילִיָּה דְּאִיהוּ יֵצֵר הָרַע, עָלֶיהּ אֲתָמַר (תהלים נא יט) לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה וְגִסּוֹת לְבָא דְּהוּא שְׁלִים בְּקַלְיָפִין דִּילִיָּה וְלֹא אֲתָבַר, עָלֶיהּ אֲתָמַר (משלי טז ה) תּוֹעֵבֶת יְהוָה כָּל גְּבוּהַ לֵב, וְשְׂכִינְתָא לֹא שְׂרִיא עָלֶיהּ, וּמִסְטָרָא דְּקַלְיָפִין אֲתִקְרִיאוּ כְּנִי נִשְׂא עַרְלֵי לֵב.

וּבִשְׁבֹת גִּיהֶנָם לֹא שְׁלֵטָא בְּעֲלָמָא, וְלֹא מְמַנֵּן דִּילִיָּה, בְּגִין דָּא מְנִי לְיִשְׂרָאֵל לֹא

תִּבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבֹת (שמות לה א), וְאִי בַר נִשׁ אוֹקִיד בְּשֹׁבֶת, אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲנָא הֵוִיתִי מְכַבֵּה לְנוֹרָא דְּלֵא אוֹקִיד, וְאַתּוֹן מוֹקְדִין לִיָּה, אַתּוֹן תִּתּוֹקְדוּן בְּגִיהֶנָם, בְּגִין דָּא לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, וְאֶפְלוּ בְּגוֹפָא, וּמֵאִי נִיהוּ גִיהֶנָם בְּגוֹפָא, כְּבֵד דְּבִיָּה מְרָה דְּאִיהוּ גִיהֶנָם, סֵם הַמְּוֹת סֵם דְּאֵל אַחֵר, חֲרָבָא דְּמַלְאָךְ הַמְּוֹת, וְעָלֶיהּ אֲתָמַר (משלי ה ד) וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה כְּלַעֲנָה, חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת.

וְצָרִיךְ דְּלֹא יִתְעַר (ג"א לְאַתְעָרָא) עֲצִיבוּ וּקְטֹטָה מִסְטָרָא דְטַחוּל, אֲלֵא דְתַהֵא לֵב נְטִיר מִכְּלָהוּ, דְּאִיהוּ שְׁבֹת שְׁמוֹר, וּמוֹחָא זְכוּר, וְצָרִיךְ לְקַבְּלָא אוֹשְׁפִיזִין דְּאִינוּן מְלֹאכִין, עוֹלִימָן דְּנִשְׁמָה יִתִּירָה דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, וְנִפְשׁ יִתִּירָה דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה, וְאוֹשְׁפִיזִין דְּנִחְתִּין עֲמָה.

וְצָרִיךְ אֲתָתָא לְתַקְנָא שְׂרָגָא בְּלִיל שְׁבֹת לְיָמִין, וְאַתְחָשִׁיב לָהּ כְּאֵלוֹ תַּקְנָה

תקנה מנורה בדרום ושלחן בצפון, ועליהם נאמר הרוצה להחכים ידרים, הרוצה להעשיר יצפין, והן שכינה עליונה ותחתונה, השכינה העליונה מנורה לדרום, צריף לתקנה, משום ששם חכמה, ומשום זה הרוצה להחכים ידרים.

ובאותו בית שמוצאים דירה זו מתקנת בסדור הזה, מנורה בדרום ושלחן בצפון, ומטה בין צפון לדרום, אומרים המלאכים הללו שיודרים עם השכינה, שהיא הנשמה היתרה, אין זה מקום הדיוט של עם הארץ, אלא הן מקום של רצון בו מלפני יהו"ה.

השלחן צריף לתקנו לצפון, והשלחן היא שכינה התחתונה, שנאמר בה כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. מה זה זהב? זו גבורה, שנאמר בה מצפון זהב יאתה. ממשבצות זהב, שני עמודי אמת. מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנה אל העמוד האמצעי, שנאמר בו בני בכרי ישראל, ובבית שלא מתקנים התקונים הללו בליל שבת, האורחים אומרים, זו לא דירה של ישראל, שנאמר בה ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם, לדרתם פתוב חסר, מלשון דירה, וכל התקונים הללו צריף לתקן בליל שבת, שהיא ממש אות ברית מילה.

אמר רבי אלעזר: וכי ברית המילה לכל בני האדם היא שוה? אמר לו: לא, שברית מילה לרשעים, העפר שתקן בפלי הוא מזון לנחש שהפריד ממנו, זהו שפתוב ונחש עפר לחמו, ודם הברית הוא המזון של סמא"ל, שהוא רוצח, שהפריד ממנו,

מנרתא בדרום, ופתורא בצפון, ועלייהו אתמר הרוצה להחכים ידרים, הרוצה להעשיר יצפין, ואינון שכינתא עלאה ותתאה, שכינתא עלאה מנרתא לדרום, צריכא לאתקנא לה, בגין דתמן חכמה, ובגין דא הרוצה להחכים ידרים.

ובהוא ביתא דאשפחין דירה דא מתקנא בהאי סדורא, מנרתא בדרום ושלחן בצפון ומטה בין צפון לדרום, אמרין אלין מלאכין דקא נחתין עם שכינתא דאיהי נשמה יתירה, לית דין אתר הדיוט דעם הארץ, אלהין אתר דרענא ביה מן גדם יהו"ה.

פתורא צריכא לתקנא לה לגבי צפון, ופתורא איהי שכינתא תתאה, דאתמר בה (תהלים מה ד) כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה, מאי זהב דא גבורה, דאתמר בה (איוב לזכב) מצפון זהב יאתה, ממשבצות זהב תרי סמכי קשוט, מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנא ליה לגבי עמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (שמות ד כב) בני בכורי ישראל, ובביתא דלאו אינון מתתקנין אלין תקונין בליל שבת, אושפיזין אמרין לאו איהי דא דירה דישראל, דאתמר בה (שם לא טז) ושמרו בני ישראל את (דף ע"א) השבת, לעשות את השבת, לדרתם, לדרתם פתיב חסר, מלשון דירה, וכל אלין תקונין צריכין לתקנא בליל שבת דאיהי ממש אות ברית מילה.

אמר רבי אלעזר, וכי ברית מילה לכל בני נשא איהו שוה, אמר ליה, לא, דברית מילה לחיביא, עפרא דתקין במנא איהו מזונא לחווא, דאפריש מגיה, הדא הוא דכתיב (ישעיהו סה כה) ונחש עפר לחמו, ודם ברית איהו מזונא לסמא"ל דאיהו רוצח, דאפריש

וסוד הדבר - אם רעב שנאף האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים.

רבינוניים נחשב ברית המילה העברת דם ובשר כקרבן, זהו שכתוב וזבחתי עליו את עלתיך ואת שלמיך, לצדיקים ודאי במקום המילה והפריעה שורה יהו"ה, וזהו ומבשרי אחזה אל"ה, ועליהם נאמר ואמר לך בדין חיי, לצדיקים (וכתוב גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור, שהוא גיהנם).

תקון עשרים וחמשה

בראשית זו התורה, זהו שכתוב יהו"ה קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז, מאותו מקום שנאמר בו נכון כסאך מאז, ובתורה יש שתי מצוות, אחת והגית בו יומם ולילה, והשנית שיהיה למלך ספר תורה, שהולך עמו בכל מקום. זהו שכתוב והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו. למה ספר תורה למלך? משום שהוא אינו מלך אלא מצד המלכות, וצריך שיהיה לו עמו בכל מקום ספר תורה, שהוא העמוד האמצעי לקשר בו את הקדוש ברוך הוא עם שכינתו, וספר התורה הוא הדרגה של יעקב, שנאמר בו ויעקב איש תם, וספר תורה כן צריך להיות תם בלא פסלות, ואם ספר התורה חסר במקום של מלא, או מלא במקום של חסר, או אות אחת חסרה או יתרה או מחלפת, ספר התורה פסול, הוא אינו כדמות ספר התורה של מעלה.

כמו זה הם חמשה פנפי ראה, כמו שחמשה חמשי תורה, והנרדא כמו שזה הספר שהוא ספר ישרים, אם אונות חסר או יתר או מחלף, הוא כבש פסול,

מניה, ורזא דמלה אם רעב שנאף האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים (משלי כה כא).

רבינוניים אתחשיב ברית מילה אעברו דדמא ובשרא כקרבנא, הדא הוא דכתיב (שמות כ כד) וזבחתי עליו את עלתיך ואת שלמיך, לצדיקנא ודאי באתר דמילה ופריעה שריא יהו"ה, ודא איהו ומבשרי אחזה אל"ה (איוב יט כב), ועלייהו אתמר (יחזקאל טו ו) ואמר לך בדין חיי לצדיקנא, (וכתיב (זכריה ט יא), גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור, דאיהו גיהנם).

תקונא עשרין וחמשה

בראשית דא אורייתא, הדא הוא דכתיב (משלי ח כב) יהו"ה קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז, מההוא אתר דאתמר ביה (תהלים צג ב) נכון כסאך מאז, ואורייתא תרין פקודין אית בה, חד והגית בו יומם ולילה (יהושע א ח), תננינא למהוי למלכא ספר תורה, דאזיל עמיה בכל אתר, הדא הוא דכתיב (דברים יז יט) והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו, ספר תורה אמאי למלך, בגין דאיהו לאו איהו מלכא אלא מסטרא דמלכות, וצריך למהוי ליה עמה בכל אתר ספר תורה דאיהו עמודא דאמצעיתא, לאתקשרא ביה קודשא בריך הוא עם שכינתיה, וספר תורה היא דרגא דיעקב, דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, וספר תורה כן צריך למהוי תם בלא פסולת, ואם ספר תורה איהו חסר באתר דמלא, או מלא באתר דחסר, או אות חד חסיר, או יתיר, או חליף, ספר תורה פסול, לאו איהו פדיוקנא דספר תורה דלעילא.

בגוונא דא אינון חמש פנפי ריאה, בגוונא דחמשה חומשי תורה, ונרדא בגוונא דזה ספר דאיהו ספר ישרים, אי אוני חסיר

ומי שעובר עליהם כאלו עבר על התורה וחמשה החמשים שלה, שחמשה כנפי ראה והורדא הם שש, זה ו', כל מי שעובר (על זה, כאלו עבר) על זה.

וחמשה דברים המפסידים את השחיטה, (כל מי שעובר עליהם), כאלו עבר בה' מן יהו"ה, בכנפי הראה צריך שלא יהיה בהם סרכות, שמונה עשרה סרכות הן, מי שעובר עליהם כאלו עבר על ברית שהוא ח"י העולמים, והסרכה היא סם המות, הסם של אל אחר, שהוא סמא"ל, עליה נאמר וְגַלְיָה יִרְדוֹת מוֹת, בכל מקום שנסרכת, הורגת, וכנפי ראה הם כנפי החיות, וצריכות להיות פרודות מלמעלה. זהו שכתוב ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, אם הם בחבור, טרפה, ושתי אמות (אונות) הן בראה, ובהן שש כנפים, חמש אונות וורדא, ועליהם נאמר שרפים עמדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד, ששה הם מהצד של האות ו', שהוא ספר התורה.

הארון של ספר התורה זה הפיס של הלב, והיא אש בוערת, ואם לא כנפי הראה שנושבים עליו, היה הלב שורף את כל הגוף, ואותה האש שהיא דם העורקים של הלב, הרוח נושבת אחריו בעורקי הדם, וכלם מתנהגים אחריו, וזהו שכתוב אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגומר, וכשעולה הרוח מן הלב (ונפרדת מן הנפש, שהיא ו'), על הדם האש בוערת, נאמר בנפש אני ישנה, וכשיבא הרוח אליו נאמר ולבי ער, וזהו נפשי אויתיה בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך.

בלילה, אף רוחי בקרבי

או יתיר או חליף, איהו אמרא פסול, ומאן דעבר עליהו כאלו עבר על אורייתא וחמשה חומשי דילה, דחמשה כנפי ריאה וורדא אינון שית, דא ו', כל מאן דעבר (על דא, כאלו עבר) על דא.

וחמשה דברים המפסידין את השחיטה, (כל מאן דאעבר עליהו) כאלו אעבר בה' מן יהו"ה, כנפי ריאה צריך דלא יהא בהון סרכות, תמני סרי סרכות אינון, מאן דאעבר עליהו כאלו אעבר ברית דאיהו ח"י עלמין, וסירכא איהו סם המות, סם דאל אחר, דאיהו סמא"ל, עלה אתמר (משלי ה) וְגַלְיָה יִרְדוֹת מוֹת, בכל אתר דאסתריך קטילת, וכנפי ריאה אינון כנפי חיוון, וצריכין למהוי פרודות מלמעלה, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א יא) ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, אם אינון בחבור טריפה, ותרי אומות אינון בריאה, ובהון שית גדפין, חמש אונות וורדא, ועליהו נאמר (ישעיהו ו) שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד, שיתא אינון מסטרא דאת ו', דאיהו ספר תורה.

ארנא דספר תורה דא פיסא דלבא, ואיהו נור דליק, ואי לא כנפי ריאה דאינון נשבין עליה, הוה לבא אוקיד כל גופא, וההוא נורא דאיהו דדם דערקין דלבא, רוחא נשיב אבתריה בערקין דדמא, וכלהו מתנהגין אבתריה, ודא הוא דכתיב (יחזקאל א יב) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגומר, ולבא פד סליק מניה רוחא (ואתפרש מן נפשא דאיהו) על דמא נור דליק, אתמר בנפשא (שיר ה) אני ישנה, וכד ייתי רוחא לגביה אתמר ולבי ער, ודא איהו (ישעיהו כו ט) נפשי אויתיה

וּכְשֶׁתִּבְאֵה הַרוּחַ לְלֵב שְׁשֵׁם הַנֶּפֶשׁ,
נֹאמַר בּוּ קוּל דְּדוּדֵי דוּפְקָ, דוּפְקָ
עַל שְׁעַר הַלֵּב שֶׁשׁ דְּפִיקוּת,
לְהוֹדִיעַ שְׁהוּ הוּא שְׂבִיבָ אֵל ה'
(ד'), שְׁהִיא הַנֶּפֶשׁ, וּבֵהּ הִם עֲשָׂרָה,
וּכְלָם בְּפִיּוּס. זְהוּ שְׁכַתוּב פְּתַחֵי לִי
אֲחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי שְׂרָאשִׁי
נִמְלָא טַל.

וּבְתַקּוּן שְׁמוֹנָה עָשָׂר, (וּבְתַקּוּן זֶה שֶׁשׁ
אוּתִיּוֹת) שְׁהוּא בְּרִ"א שִׁי"ת, הִם
רְמוּזִים כְּמוֹ זֶה: פְּתַחֵי לִי בְּאוֹת
ב' שְׁהִיא הַשְּׁעַר, אֲחוּתִי בְּאוֹת א',
רַעֲיָתִי בְּאוֹת ר', יוֹנְתִי בְּאוֹת י',
תַמְתִּי בְּאוֹת ת', שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל
זֶה יו"ד, הַנִּקְדָּה שֶׁל אוֹת ב',
קְרוּצוֹתָיו אֵלּוּ שֶׁשֶׁת הַצְּדָדִים,
שְׁנֵאמַר בְּהֵם שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ,
וְהֵם הַדְּפִיקוּת, בְּמוֹלִיךְ וּמְבִיא אֶת
מִי שְׂאֲרַבְעַת הַצְּדָדִים שְׁלוֹ,
וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד אֶת מִי שְׁהַשְּׂמִים
וְהָאֲרִץ שְׁלוֹ, וְשֶׁשֶׁת הַצְּדָדִים הִם
שֶׁשׁ הַסְּפִירוֹת, וְהַדְּפַק עוֹלָה וְיוֹרֵד
בְּהֵם בְּאֲרִיכוֹת שֶׁל חֶסֶד כְּמוֹ זֶה
הַתְּקִיעוֹת, בְּשִׁבְרֵי שֶׁל הַגְּבוּרָה
שְׁהֵם שְׁבָרִים, בְּמַהֲירוֹת שֶׁל
הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שְׁהוּא תְּרוּעָה,
בְּחֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת הִם עוֹלִים,
בְּנֻצָח וְהוּד יְסוּד הִם יוֹרְדִים.

וּבְרִ"ם דוּפְקִים לְשִׁכְנֵיהָ שְׁהִיא
סֵלֶם, שְׁבּוּ שֶׁשׁ דְּרָגוֹת, וְזֶה הַלֵּב,
וּבוֹ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים
וְיוֹרְדִים, שְׁהֵם הַדְּפִיקוּת שֶׁל
הַרוּחַ, וְאוֹתָם הִשֵּׁשׁ עוֹלִים לְעֶשֶׂר,
וְזֶה י', הֵן קִשְׂרִ"ק קִשְׂרִ"ק קִשְׂרִ"ק,
עַד שֶׁנִּכְלְלוּ בְּעֲשָׂרָה זְכָרוֹנוֹת
וּבְעֶשֶׂר מַלְכוּיּוֹת וּבְעֶשֶׂר שׁוֹפְרוֹת,
שְׁלוֹשִׁים עוֹלִים מִמְטָה לְמַעְלָה,
וּשְׁלוֹשִׁים יוֹרְדִים מִמַּעַל לְמַטָּה,
וּכְלָם עוֹלִים לְשִׁשִּׁים, שֶׁשׁ פְּעָמִים
עֶשֶׂר, כְּשֶׁעוֹלָה הַדְּפַק בְּחֻזֵק שֶׁל
הַגְּבוּרָה בְּהַתְּגַבְּרוּת, הוּא הַדִּין
הַקָּשָׁה, כְּשֶׁעוֹלָה הַדְּפַק וּמִתְרַפֵּא,
הַחֲלִי יִתְרַפֵּא, שְׁהָרִי מְטָה כְּלָפִי
חֶסֶד.

אַשְׁחַרְךָ, וְכַד יִיְתִי רוּחָא לְגַבִּי לְבָא דְתַמָּן
נֶפֶשָׁא, אֲתַמַּר בֵּיה (שִׁיר ה' ב') קוּל דְּדוּדֵי דוּפְקָ,
דְּפִיק לְתַרְעָא דְלְבָא שִׁית דְּפִיקִין, לְאַשְׁתְּמוּדַע
דְּאִיהוּ ו' דִּיִּיתִי לְגַבִּי ה' (ג"א ד'), דְּאִיהִי נֶפֶשׁ,
וּבֵהּ אֵינּוֹן עֲשָׂרָה, וּכְלָהּוּ בְּפִיּוּסָא, הִדָּא הוּא
דְכָתִיב (שֵׁם ה' ב') פְּתַחֵי לִי אֲחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנְתִי
תַמְתִּי שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל.

וּבְתַקּוּנָא תַמְנֵי סְרִי, (ג"א וּבְתַקּוּנָא דָא שִׁית אֲתוּנוּ),
דְּאִיהוּ בְּרִ"א שִׁי"ת, אֵינּוֹן רְמִיזִין
כְּגוּוֹנָא דָא, פְּתַחֵי לִי בְּאֶת ב' דְּאִיהִי תְרַעָא,
אֲחוּתִי בְּאֶת א', רַעֲיָתִי בְּאֶת ר', יוֹנְתִי בְּאֶת י',
תַמְתִּי בְּאֶת ת', שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל דָּא יו"ד
נִקְוָדָה דָּאֵת ב', קְרוּצוֹתָיו אֵלּוּ שִׁית סְטְרִין,
דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (שֵׁם טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, וְאֵינּוֹן
דְּפִיקִין בְּמוֹלִיךְ וּמְבִיא לְמָאן דְּאֲרַבַּע סְטְרִין
דִּילֵיהּ, וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד לְמָאן דְּשְׂמִיָא וְאֲרַעָא
דִּילֵיהּ, וְשִׁית סְטְרִין אֵינּוֹן שִׁית סְפִירָן, וּדְפִיקוּ
סְלִיק וְנַחֲתִית בְּהוּ, בְּאֲרִיכוֹ דְחֶסֶד כְּגוּוֹנָא דָא
תְּקִיעוֹת, בְּתַבִּירוֹ דְגְבוּרָה דְּאֵינּוֹן שְׁבָרִים,
בְּמַהֲירוֹ דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְאִיהוּ תְרוּעָה,
בְּחֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת סְלִקִין, בְּנֻצָח וְהוּד יְסוּד
נַחֲתִין.

וּבְרַחֵוּ דְּפִקִין לְגַבִּי שְׁכִינְתָא דְאִיהִי סֵלֶם, דְּבִיה
שִׁית דְּרָגִין, וְדָא לְבָא, וּבִיה מִלְּאֲכֵי
אֱלֹהִים סְלִקִין וְנַחֲתִין, דְּאֵינּוֹן דְּפִיקִין דְּרוּחָא,
וְאֵינּוֹן שִׁית סְלִקִין לְעֶשֶׂר, וְדָא י', וְאֵינּוֹן
קִשְׂרִ"ק קִשְׂרִ"ק קִשְׂרִ"ק, עַד דְּאֲתַפְלִילוּ בְּעֲשָׂרָה
זְכָרוֹנוֹת וּבְעֶשֶׂר מַלְכוּיּוֹת וּבְעֶשֶׂר שׁוֹפְרוֹת,
תְּלַתִין סְלִקִין מִתְּתָא לְעֵילָא, וְתַלְתִין נַחֲתִין
מִעֵילָא לְתַתָּא, וְסְלִקִין כְּלָהּוּ לְשִׁתִּין, שִׁית זְמַנִין
עֶשֶׂר, כַּד סְלִיק דְּפִיקוּ בְּתַקִּיפּוֹ דְגְבוּרָה בְּגְבִירוֹ
אִיהוּ דִּינָא תְּקִיפָא, כַּד סְלִיק דְּפִיקוּ וְאֲתַאָרְךָ,
מַרְעָא אֲתַאָרְךָ דְּהָא מְטָה כְּלָפִי חֶסֶד.

קָם סָבָא מְאִינוּן מְאָרִי מְתִיבְתָא, וְאָמַר
בוֹצִינָא קְדִישָׁא, הָא סַמְנִין אֵלִין אִינוּן
דְּמַרְעָא בְּגֻלוּתָא, כַּד דְּפִיקוּ אֶתְקַצְרֵי וְגֻלוּתָא
אֶתְקַצְרֵי, הָא מְטָה פְּלַפִּי גְבוּרָה בִּי דִינָא רְבִרְבָּא,
וּמִוֹתְנָא קָא אַחְזִי לְמַשִּׁיחַ וְשִׁבְטִין, וּבְגִין דָּא
אוּמִיָּאת הֵהִיא חוּלָה בְּגֻלוּתָא לְיִשְׂרָאֵל (שם ב)
אם תִּעֲרִירוּ וְאִם תִּעֲוֲרוּ, דִּלְא יְהִי בְּמַהִירוּ,
אֶלָּא עַד שְׁתַּחֲפִץ.

וְאִם דְּפִיקוּ אֶתְאַרְךָ, הָא מְטָה פְּלַפִּי חֶסֶד,
וְעַם כָּל דָּא מַרְעָא בְּגֻלוּתָא אֶתְאַרְךָ, וְאִי
דְּפִיקוּ אִיהוּ לָא אַרְיָךְ וְלָא קָצְרֵי, הָא אֶתְעַר
רַחֲמֵי לְגַבִּי חוּלָה בְּגֻלוּתָא דְאִיהִי לְפָא, וּלְגַבִּי
עַרְקִין דִּילָהּ דְאִינוּן בְּנֵהָא יִשְׂרָאֵל, וְדָא אִיהוּ
עַמּוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, עֲלִיהּ אֶתְמַר (ישעיהו נד)
וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֶקְבָּצְךָ.

וְעוּד כַּד דְּפִיקוּ אִיהוּ בְּתַרוּעָה בְּמַהִירוּ,
דוּחָקָא בְּתַר דוּחָקָא, יִיתִי פּוֹרְקָנָא, וְעוּד
הֵהִיא חוּלָה דְאִיהוּ לְפָא, כַּד רוּחָא לָא נָשִׁיב
לְגַבְיָהּ, דְאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים
מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, אִיהִי לָא דְפִיקַת בְּעַרְקִין
דִּילָהּ, וְכִלְהוּ חֲשִׁיבִין בְּגֻלוּתָא פְּמִתִּים, וְאֶתְמַר
בְּהוּ (איכה ג ו) בְּמַחֲשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי עוֹלָם,
וּבְגִין דָּא בְּגֻלוּתָא אֲנִי יִשְׁנָה, וְאִיהִי חוּלָה
בְּגֻלוּתָא, וְכַמְּה אֶסְיִין תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים קָא
מִשְׁתַּדְּלִין לְגַבְיָהּ, בְּכַמְּה בּוֹסְמִין וְרִיחִין
דְּשׁוֹשָׁנִים תְּפוּחִים וְאַגּוּזִים וְרַמּוּנִים, וְלָא
אֶתְחַזְרַת רוּחָא לְגַבְיָהּ בְּהוּן בְּגֻלוּתָא בְּמַרְעָא
דִּילָהּ, וְלָא דְפִיקוּ אֶתְחַזְרַת לְגַבְיָהּ, עַד דְּיִיתִי
רַעִיא מְהִימָנָא רַחֲמֵי דִּילָהּ, דְאֶתְמַר בֵּיהּ (שיר)
ב (טו) הָרוּעָה בְּשׁוֹשָׁנִים, וְאִיתִי לָהּ תְּפוּחַת, וְשׁוּי
לְחוּטְמָא, וְאַרְחָא בֵּיהּ, וְאַשְׁתַּמוּדַעַת לְגַבְיָהּ,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (איכה א טו) מִנְחָם מְשִׁיב נֶפְשִׁי,
מִיַּד חֲזַרְת רוּחָא וּדְפִיקוּ לְגַבְיָהּ.

קָם הִזְקֵן שְׁנִית מְאוּתָם רְאִשֵׁי
הַיְשִׁיבָה, וְאָמַר: מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה,
הָרִי הַסִּימָנִים הִלְלוּ הֵם שֶׁל הַחֲלִי
בְּגֻלוּת, כְּשֶׁהַדְּפִק מִתְקַצֵּר וְהַגְּלוּת
מִתְקַצֵּר, הָרִי מְטָה פְּלַפִּי גְבוּרָה
בֵּית הַדִּין הַגְּדוּל, וְהַמְּגַפָּה מְרָאִים
לְמַשִּׁיחַ וְלְשִׁבְטִים, וּמִשׁוּם זֶה
נִשְׁכָּעָה אוֹתָהּ חוּלָה בְּגֻלוּת
לְיִשְׂרָאֵל, אִם תִּעֲרִירוּ וְאִם תִּעֲוֲרוּ,
שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּמַהִירוּת, אֶלָּא עַד
שְׁתַּחֲפִץ.

וְאִם הַדְּפִק מִתְאַרְךָ, הָרִי מְטָה
פְּלַפִּי חֶסֶד, וְעַם כָּל זֶה הַחֲלִי
בְּגֻלוּת מִתְאַרְךָ, וְאִם הַדְּפִק לֹא
אַרְךָ וְלֹא קָצְרֵי, הָרִי מִתְעוֹרְרִים
רַחֲמִים לְחוּלָה בְּגֻלוּת, שֶׁהִיא
הַלֵּב, וְלְעוֹרָקִים שֶׁלָּהּ שֶׁהֵם בְּנֵיהּ,
יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי,
עֲלָיו נֹאמַר וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים
אֶקְבָּצְךָ.

וְעוּד, כְּשֶׁהַדְּפִק הוּא כְּמוֹ תְרוּעָה
בְּמַהִירוּת, דַּחַק אַחַר דַּחַק, מִיַּד
תְּבֵא הַנְּאֻלָּה. וְעוּד, אוֹתָהּ חוּלָה,
שֶׁהִיא הַלֵּב, כְּשֶׁהָרוּחַ אֵינָה
נוֹשֶׁבֶת אֵלֶיהָ, שְׁנֹאמַר בּוֹ וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
הִיא לֹא דוֹפְקַת בְּעוֹרָקִים שֶׁלָּהּ,
וְכֹלֶם חֲשׁוּבִים בְּגֻלוּת כְּמוֹ מִתִּים,
וְנֹאמַר בָּהֶם בְּמַחֲשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי
כְּמִתִּי עוֹלָם, וּמִשׁוּם זֶה בְּגֻלוּת
אֲנִי יִשְׁנָה, וְהִיא חוּלָה בְּגֻלוּת,
וְכַמְּה רוּפְאִים תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
מִשְׁתַּדְּלִים עֲלֶיהָ עִם כְּמָה כְּשָׁמִים
וְרִיחֹת שֶׁל שׁוֹשָׁנִים, תְּפוּחִים
וְאַגּוּזִים וְרַמּוּנִים, וְלֹא חוּזְרַת
אֵלֶיהָ הָרוּחַ בָּהֶם בְּגֻלוּת בְּחֲלִי
שֶׁלָּהּ, וְהַדְּפִק לֹא חוּזֵר אֵלֶיהָ, עַד
שֶׁיָּבֵא הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן הָאֵהוּב
שֶׁלָּהּ, שְׁנֹאמַר בּוֹ הָרוּעָה
בְּשׁוֹשָׁנִים, וּמְכִיבָה לָהּ תְּפוּחַת וְשִׁם
בְּחֻטְמָה, וּמְרִיחָהּ בּוֹ, וְנוֹדַעַת
אֵלָיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב מִנְחָם מְשִׁיב
נֶפְשִׁי. מִיַּד חוּזְרַת הָרוּחַ וְהַדְּפִק
אֵלֶיהָ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן מִשְׁבַּחַת אוֹתוֹ,
כְּתוּבָה בְּעֵצֵי הַיַּעַר כִּן דְּוִדִּי בֵּין
הַבָּנִים וְכוּ', וְאַחַר כֵּן יִכְנָס לְגַן
וּמוֹצֵיא מִשָּׁם רְמוּנִים, וְנוֹתֵן לָהּ
מַעֲסִים הַרְמוּנִים, וְלוֹקֵט אֶגּוֹז
וְשׁוֹבֵר הַקְּלָפוֹת, וְנוֹתֵן לָהּ הַמַּח
מִבָּפְנִים, וְהִיא אוֹכֶלֶת וְשׁוֹתָה
מַעֲסִים הַרְמוּנִים וְנִרְפָּאת, וְזֶהוּ
שְׁאֵמֵר הַכְּתוּב אֵל גִּנַּת אֶגּוֹז
יְרֻדְתִּי. בֵּינְתִים הִנֵּה בָּא הַנָּשֵׁר,
הַנָּשֵׁר הַגָּדוֹל בְּעַל הַכְּנָפִים, וְנוֹתֵן
שְׁלֵשָׁה קוֹלוֹת, וְעוֹלָה לְהָרִים.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרָיו: בְּוֹדָאֵי
שְׁנַמְצָא רְצוֹן לְמַעְלָה, וְרַחֲמִים
נִמְצָאִים לְשִׁכְנֵיהּ וְיִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת,
שְׁוֹדָאֵי שְׁלֹשׁ חֵיוֹת הֵן בְּמִרְכָּבָה,
אַרְיֵה שׁוֹר נֶשֶׁר, וּבְכֻלָּם אֵין
רַחֲמִים כְּבִנְשֵׁר, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר
לְיִשְׂרָאֵל וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי
נְשָׁרִים וְאַבִּיא אֶתְכֶם אֵלַי. בֵּינְתִים
הִנֵּה הַנָּשֵׁר בָּא אֵלֵיהֶם פְּעַם
אַחֲרָת, וְהִפָּה בְּכַנְפֵיו עֲלֵיהֶם,
וְהָרִים קוֹלוֹת וְעָלָה לְהָר. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּוֹדָאֵי שֶׁהוּא מִכָּה
בְּכַנְפֵיו עֲלִינוּ וְעוֹלָה שָׁם. אָמְרוּ
לוֹ: עָלָה, וְהָרִי אֲנַחְנוּ אַחֲרֶיךָ. עָלוּ
כֻלָּם אַחֲרָיו לְהָר, וְהוּא עָלָה
לְמַעְלָה עַד שְׁלֹא נִרְאָה.

רַבִּי שְׁעָה הָרִי הַנָּשֵׁר בָּא, וְשָׁתִי
שׁוֹשְׁנִים בְּפִיו, וְזָרַק אוֹתָם עַל
(דִּיהֶם) רֹאשָׁם (עַל יְדֵיו). מִיָּד שְׁמַח
רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁמַחָה רַבָּה. אָמַר
לָהֶם: חֻבְרַים, בְּוֹדָאֵי שְׁמַחָה
הַזְדַּמְנָה לְשִׁכְנֵיהּ שֶׁהִיא חוֹלָה,
שְׁהָרִי אִם שׁוֹשְׁנָה אַחַת נִתֵּן
בֵּינֵינוּ, לֹא הִיָּתָה זֹר רְפוּאָה,
מִשׁוּם שְׁשׁוֹשְׁנִים רְמוּזִים כְּנִגְד
בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי, שְׁנִשְׁבַּע הַקְּדוֹשׁ
כְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא יִכְנָס זֶה בְּלֵי זֶה,
וּמִשׁוּם שְׁזָרַק שְׁנַיִם, זֶה רוּמָז עַל
שְׁנֵי שׁוֹשְׁנִים, כְּעַת זֹהִי רְפוּאָה
שְׁלָמָה, וְאִז צְרִיךְ לְפַתַּח עֲלֵיהֶם
כְּמוֹ שֶׁהֵינּוּ.

בְּהוֹרָא זְמַנָּא שְׁבַחַת לִיה (שִׁיר ב ג) כְּתוּבָה
בְּעֵצֵי הַיַּעַר כִּן דְּוִדִּי בֵּין הַבָּנִים וְכוּ',
וּלְבַתֵּר יַעוּל לְגִנְתָּא וְאַפִּיק מִתְמָן רְמוּנִים,
וְיַהִיב לָהּ מַעֲסִים רְמוּנִים, וְלוֹקֵט אֶגּוֹז
וְתַבֵּר (ד ט זא ע"ב) קְלִיפִין, וְיַהִיב לָהּ מוֹחָא
מְלַגָּאוּ, וְאַיְהִי אֶכְלָה, וְשִׁתִּית מַעֲסִים הַרְמוּנִים,
וְאַתְסִיאַת, וְדָא הוּא דְאָמַר קָרָא (שִׁיר ו יא) אֵל גִּנַּת
אֶגּוֹז יְרֻדְתִּי, אַדְהִכִּי הָא נִשְׂרָא קָא אַתִּיא, הַנָּשֵׁר
הַגָּדוֹל בְּעַל הַכְּנָפִים, וְיַהִיבַת תֵּלַת קְלִין,
וּסְלִיקַת לְטוּרִין, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרָוִי
בְּוֹדָאֵי רַעוּא אֲשַׁתְּפַח לְעִילָא, וְרַחֲמִים
אֲשַׁתְּפַחוּ לְגַבִּי שְׁכִינְתָּא וְיִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹתָא,
דְּוֹדָאֵי תֵּלַת חֵיוֹן אֵינוֹן בְּמִרְכָּבָתָא, אַרְיֵה שׁוֹר
נֶשֶׁר, וּבְכֻלָּהוּ לִית רַחֲמִים כְּנִשְׂרָא, וּבְגִין דָּא
אָמַר לְיִשְׂרָאֵל וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׁרִים
וְאַבִּיא אֶתְכֶם אֵלַי (שְׁמוֹת י ט ד), אַדְהִכִּי הָא נִשְׂרָא
קָא אַתִּיא לְגַבִּיִּיהוּ זְמַנָּא אַחֲרָא, וּבְטָשַׁת
בְּגַדְפָּהָא עֲלִיִּיהוּ, וְרַמַּת קְלִין וּסְלִיק לְטוּרָא,
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּוֹדָאֵי אִיְהִי דְקָא בְּטָשַׁת
בְּגַדְפָּהָא עֲלֵנָא וּסְלִיק הָתָם, אָמְרוּ לִיה סְלִיק
וְהָא אֲנִן אַבְתָּרָה, סְלִיקוּ כְּלָהוּ אַבְתָּרִיהּ לְטוּרָא,
וְאַיְהִי סְלִיקַת לְעִילָא, עַד דְּלָא אַתְחַזִּיאַת.

רַבּוּם שְׁעָתָא הָא נִשְׂרָא קָא אַתִּיא, וְיַתְרִין
שׁוֹשְׁנִים בְּפוּמָהָא, וְזָרִיק לֹזֵן עַל (יְדָהָא)
רִישֵׁיִּיהוּ (נ"א עַל יְדֵיו) מִיָּד חֲדָא רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲדוּה
סְגִיא, אָמַר לֹזֵן חֻבְרָאֵי בְּוֹדָאֵי חֲדוּה אֲזַדְמַנַּת
לְגַבִּי שְׁכִינְתָּא דְאִיְהִי חוֹלָה, דְּהָא אִם שׁוֹשְׁנָה
חֲדָא יַהִיב בֵּינָנָא לָא הוּה אֲסוּוֹתָא, בְּגִין
דְּשׁוֹשְׁנִים אֵינוֹן רְמִיזִין לְקַבֵּל בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי,
דְּאוּמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְלֹא יַעוּל דָּא בְּלֹא
דָּא, וּבְגִין דְּזָרִיקַת תְּרִין, רְמִיזַת דָּא תְּרִי
שׁוֹשְׁנִים, כְּעַן אִיְהִי אֲסוּוֹתָא שְׁלִמְתָּא, וּכְדִין
צְרִיךְ לְמַפְתַּח עֲלִיִּיהוּ כְּמָה דְּהוּיִנָן.

פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אֲנִי לְדוּדֵי הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים (שיר ו ג), מֵאֵי שׁוֹשְׁנִים אֶלֶּא שׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה, וְאִיהִי קְרִיאַת שְׁמַע דְּשַׁחְרִית, וְשׁוֹשְׁנָה תְּנִינָא קְרִיאַת שְׁמַע דְּעֲרַבִּית שְׁכִינְתָּא תַּתְּאָה, דָּא לִימִנָא, וְדָא לְשְׁמַאֲלָא, הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, וְשׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה דְקְרִיאַת שְׁמַע דְּשַׁחְרִית, דְּאִיהוּ בְּקָר יִמִּנָא דְאַבְרָהָם, אִית לִיה חֲמֵשׁ טְרַפִּין, וְאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה (דברים ו ד). וְתִלְתַּת עֶשֶׂר עַלְיָן מְלָגוּ אַחֲד, שֵׁית סוּמְקִי, וְשֵׁית חוּרִי, וְשׁוֹשְׁנָה דְאַתְּפִלִּילַת בְּהוּן הָא תִּלְתַּת עֶשֶׂר בְּחוּשְׁבַן אַחֲד, וְכֵן שׁוֹשְׁנָה בְּהַ"ה גְּרַעֲיִנִין בְּתַפּוּחַ דִּילָהּ, בְּחֻשְׁבַן כ"ה אֲתוּוֹן דִּיחֻדָּא, וְכֵן בְּשׁוֹשְׁנָה תְּנִינָא כ"ה גְּרַעֲיִנִין, וְסֻלְקִין פְּלָהוּ לְחַמְשִׁים, שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים דָּא בְּרֵאשִׁית בְּרֵא, וְדָא (בראשית ב' שושנה י').

תְּקוּנָא עֶשְׂרִין וְשֵׁית

בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמֵשׁ עַלְיָן דִּילָהּ רֵאשִׁי"ת, בְּרֵאשִׁית לְחֻשְׁבַן זְעִיר דְּחֲנוּךְ תִּלְתַּת עֶשֶׂר, חוּחִים דִּילָהּ תִּלְתַּת עֶשֶׂר תִּיבִין מִן אֱלֹהִי"ם וְעַד אֱלֹהִי"ם, וְאֵלִין אִינוּן. אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ וְחֻשְׁףָּה עַל פְּנֵי תְּהוּם וְרוּחַ אֱלֹהִי"ם (בראשית א א), חֲמֵשׁ חוּחִים אַחֲרֵנִין, מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

מֵאֵי אִיהִי בֵּין הַחוּחִים, אֶלֶּא מִדְּחֻרְבַּי בֵּי מִקְדָּשָׁא וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ, וְנִפְלַת שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, כַּד יִיְתִי פּוּרְקָנָא תְּהִיָּה בְּשׁוֹשְׁנָה דְשַׁחְרִית, דְּאֲתָמַר בְּהַ"ה (בראשית מד א) הַבְּקָר אֹר (וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ), וְאִינוּן חֲמֵשׁ אֹר חֲמֵשׁ עַלְיָן דְּשׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה, חַד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אֹר, תְּנִינָא וַיְהִי אֹר, תִּלְתַּת וַיֵּרָא

תְּקוּן עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ

בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמֵשׁ הָעֲלִים שְׁלָה רֵאשִׁי"ת, בְּרֵאשִׁי"ת לְחֻשְׁבַּן קָטָן שֶׁל חֲנוּךְ שְׁלָה עֶשֶׂר, הַחוּחִים שְׁלָה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה תְּבוֹת מִן אֱלֹהִי"ם וְעַד אֱלֹהִי"ם, וְאֵלֶּה הֵם: אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ וְחֻשְׁףָּה עַל פְּנֵי תְּהוּם וְרוּחַ אֱלֹהִי"ם, חֲמֵשׁ חוּחִים אַחֲרֵים - מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

כַּהּ הִיא בֵּין הַחוּחִים? אֶלֶּא מִשְׁחֻרְבַּי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ, וְנִפְלָה הַשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים. כְּשֶׁתְּבֹא הַגָּאֲלָה, תְּהִיָּה בְּשׁוֹשְׁנָה שְׁלֵשׁ שַׁחְרִית, שְׁנֵאמַר בְּהַ"ה הַבְּקָר אֹר (וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ), וְהֵם חֲמֵשׁ אֹר, חֲמֵשׁ עַלְיָן שְׁלֵשׁ הַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִינָה, אַחַד - וַיֹּאמֶר

אֱלֹהִים יְהִי אֹר, הַשְּׁנִי - וְיְהִי אֹר, שְׁלֶשָׁה - וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר, אַרְבָּעָה - וַיִּכְבְּדֵל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר, חֲמִשָּׁה - וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם. שְׁלֶשָׁה עָשָׂר עָלִים מִכְּפָנַיִם, וְיְהִי עָרֵב וְיְהִי בִקְר יוֹם אֶחָד, אֶחָד אֶחָד, אֶחָד אֶחָד בְּשִׁפְתַי שׁוֹשְׁנִים, זֶה יְהו"ה, עָלְיוֹ נֶאֱמַר בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי יְהו"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד, וְאִיהוּ עֲמוּדָא (ד' ט' ע"א ע"ב) דְּאִמְצָעִיתָא הַרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנַיִם, וְחוֹשְׁבַנְיָה אֶחָד, שׁוֹשְׁנָה תְּפָאָה בַּהּ דְּחִילוֹ וְאִיהוּ יִרְאָה, שׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה רְחִימוֹ דְּאֶהְבָּה, וּבַהּ אֶתְמַר (שיר ג' ה') אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאֶהְבָּה עַד שְׁתַּחֲפֹץ.

בַּמָּוָה יִתּוֹן לְאֶתְעָרָא לָהּ בַּיּוֹמֵנָא, וְאִיהִי לָא רַעִית בַּהּ, עַד דְּיִיתִי רַעִיָא מְהִימְנָא, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית א' ב') וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת, דְּאִיהוּ רוּחַ דְּמִשִּׁיחַ, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (ישעיה י"א ב') וְנָחָה עָלְיוֹ רוּחַ יְהו"ה, בְּרוּחָא דְּאֶרְחַת הַהִיא חוּלָה וְאֶתְסִיאת, וּבְגִין דְּאֶהְבְּעִיתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת אוּ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאֶהְבָּה עַד שְׁתַּחֲפֹץ (שיר ג' ה'). וְאִיהוּ אֶרְחָ רוּחַ בְּתַרְיִן תְּפּוּחִין (ג"א וְאִיהוּ רוּחַ דְּתַרְיִן תְּפּוּחִין), דְּאֶתְמַר (ביה' ב'הו' ט' ז' ט') וְרוּחַ אֶפְסָ דְּתְּפּוּחִים, וּמֵאִי נִינְהוּ תְּרִי סְמִכֵי קְשׁוּט וְאִינוּן תְּרִי רְמוּנִים, אַגְוִז דְּאֶצְדִּיק גִּנַּת אַגְוִז דְּאֶשְׁכִּינְתָּא, וְדָא אִיהוּ דְּאֶמַר שְׁלֵמָה (שם ו' י"א) אֶל גִּנַּת אַגְוִז יִרְדְּתִי.

גִּנַּת ג' גִּימְטְרִיאוֹת (אדנ"י ביהו"ה), דְּאִינוּן פְּרַפְרָאוֹת לְחֲכָמָה, נ' נוֹטְרִיקוֹן, ת' תְּמוּרָה, גִּימְטְרִיאוֹת זֶה אַדְנִי יְהו"ה, עוּלָה בְּחֻשְׁבוֹן אַמְ"ן, אַהִי"ה אַדְנִי עוּלָה בְּחֻשְׁבוֹן שְׁמוֹנִים וְשֵׁשָׁה אֱלֹהִים, שְׁהוּא כְּנוּי, מ"ה - מ"ם ה"א, מ"ם ה"א בְּגִימְטְרִיא אֱלֹהִים, יו"ד ה"א וְא"ו ה"א בְּגִימְטְרִיא מ"ה, וְזֵהוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה,

אֱלֹהִים אֶת הָאֹר, אַרְבָּע וַיִּכְבְּדֵל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר, חֲמִשָּׁה וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם, תְּלַת עָשָׂר עָלִין מִלְּגוֹ, וְיְהִי עָרֵב וְיְהִי בִקְר יוֹם אֶחָד, אֶחָד אֶחָד בְּתַרְיִן שׁוֹשְׁנִים, דָּא יְהו"ה, עָלְיָהּ אֶתְמַר (זכריה יד ט') בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי יְהו"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד, וְאִיהוּ עֲמוּדָא (ד' ט' ע"א ע"ב) דְּאִמְצָעִיתָא הַרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנַיִם, וְחוֹשְׁבַנְיָה אֶחָד, שׁוֹשְׁנָה תְּפָאָה בַּהּ דְּחִילוֹ וְאִיהוּ יִרְאָה, שׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה רְחִימוֹ דְּאֶהְבָּה, וּבַהּ אֶתְמַר (שיר ג' ה') אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאֶהְבָּה עַד שְׁתַּחֲפֹץ.

בַּמָּוָה יִתּוֹן לְאֶתְעָרָא לָהּ בַּיּוֹמֵנָא, וְאִיהִי לָא רַעִית בַּהּ, עַד דְּיִיתִי רַעִיָא מְהִימְנָא, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית א' ב') וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת, דְּאִיהוּ רוּחַ דְּמִשִּׁיחַ, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (ישעיה י"א ב') וְנָחָה עָלְיוֹ רוּחַ יְהו"ה, בְּרוּחָא דְּאֶרְחַת הַהִיא חוּלָה וְאֶתְסִיאת, וּבְגִין דְּאֶהְבְּעִיתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת אוּ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאֶהְבָּה עַד שְׁתַּחֲפֹץ (שיר ג' ה'). וְאִיהוּ אֶרְחָ רוּחַ בְּתַרְיִן תְּפּוּחִין (ג"א וְאִיהוּ רוּחַ דְּתַרְיִן תְּפּוּחִין), דְּאֶתְמַר (ביה' ב'הו' ט' ז' ט') וְרוּחַ אֶפְסָ דְּתְּפּוּחִים, וּמֵאִי נִינְהוּ תְּרִי סְמִכֵי קְשׁוּט וְאִינוּן תְּרִי רְמוּנִים, אַגְוִז דְּאֶצְדִּיק גִּנַּת אַגְוִז דְּאֶשְׁכִּינְתָּא, וְדָא אִיהוּ דְּאֶמַר שְׁלֵמָה (שם ו' י"א) אֶל גִּנַּת אַגְוִז יִרְדְּתִי.

גִּנַּת ג' גִּימְטְרִיאוֹת (אדנ"י ביהו"ה), דְּאִינוּן פְּרַפְרָאוֹת לְחֲכָמָה, נ' נוֹטְרִיקוֹן, ת' תְּמוּרָה, גִּימְטְרִיאוֹת דָּא אַדְנִי יְהו"ה, סְלִיק בְּחֻשְׁבוֹן אַמְ"ן, אַהִי"ה אַדְנִי סְלִיק בְּחֻשְׁבוֹן פ"ו אֱלֹהִים, דְּאִיהוּ כְּנוּי, מ"ה מ"ם ה"א, מ"ם ה"א בְּגִימְטְרִיא אֱלֹהִים, יו"ד ה"א וְא"ו ה"א בְּגִימְטְרִיא מ"ה, וְדָא אִיהוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה, וְאִיהוּ מְעִיד עַל

יחודא קדישא, ובגין דא מ"ה אַעידך. (איכה ב יג).
 דְּבַר אַחַר א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בְּגִימְטְרִיא
 שְׂכִינָה, פְּגוּנָא דָא, א' זְמַנָּא חָדָא, ב'
 תְּרֵי זְמַנִּין, ג' תְּלַת זְמַנִּין, ד' אַרְבַּעַה זְמַנִּין,
 ה' חֲמִשׁ זְמַנִּין, ו' שִׁית זְמַנִּין, ז' שְׁבַעַה זְמַנִּין,
 ח' תְּמַנְיָא זְמַנִּין, ט' תְּשַׁעַה זְמַנִּין, י' עֶשֶׂר
 זְמַנִּין, פְּלִהוּ סְלָקִין לְחוּשְׁבֵּן שְׂכִינָה. וְרָזָא
 דְּחוּשְׁבֵּנָא, לְקִימָא דְלִית שְׂכִינָה נַחְתָּא פְּחוּת
 מַעֲשָׂרָה, וְלֹא סְלָקָא לְמַעְלָה מַעֲשָׂר.

וְעוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא אַתְרִיהּ דְּעֻלְמָא,
 וּמְלֹאכִין לֹא יִדְעִין וְשְׂאֵלִין אִיהּ מְקוּם
 כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ וְאִשְׁפַּחֲנִין לִיהּ בְּגִימְטְרִיא
 מְקוּם נוּטְרִיקוֹן פְּגוּנָא דָא, י' עֶשֶׂר זְמַנִּין
 מְאָה, ה' חֲמִשׁ זְמַנִּין עֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ, ו' שִׁית
 זְמַנִּין תְּלַתִּין וְשִׁית ה' חֲמִשׁ זְמַנִּין עֶשְׂרִין
 וְחֲמִשׁ, בְּגִימְטְרִיא מְקוּם, וְעֲלִיהּ אָמְרוּ
 מְלֹאכֵיָא בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מִמְקוּמוֹ (יחזקאל ג
 יב). אֵית אַחֲרָנִין בְּגִימְטְרִיאֹת דְּלִית לֹון חוּשְׁבֵּן,
 בְּגִין דְּאִינוּן פְּרַפְרָאוֹת לְחַכְמָה דְּלִית לָהּ סוּף,
 תְּמוּרוֹת אֵלִין אֲלֻפָא בֵּיתוֹת פְּגוּן כּוּז"ו
 בּמוכס"ז כּוּז"ו, דְּאִינוּן תְּמוּרוֹת (דברים ו
 ד) יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְאֵית תְּמוּרוֹת
 אַחֲרָנִין מִפְּמָה מִינִין.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְהָא כְּתִיב (מלאכי ג ו) אָנִי
 יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, אָמַר לִיהּ בְּרִי, וּוִי
 לְבָנִי עֻלְמָא דְּאִינוּן אֲטִימִין לְבָא, דְּחֻשְׁבִּין
 דִּידְעִין וְלֹא יִדְעִין, וְדַאי אָנִי אִיהִי שְׂכִינְתָּא,
 הָדָא הוּא דְּכְתִיב (ויקרא כו כא) וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם אֶף
 אָנִי, אִיהִי לֹא אֲשַׁתְּנִי וְלֹא אִיהִי תְּמוּרָה מִינִיהּ
 בְּאַחֲרָא, וְאִיהוּ לֹא אֲשַׁתְּנִי וְלֹא אֲסַתְּרִי מִינִיהּ,
 אָבָל לְגַבִּי חֲיִיבָא אֲשַׁתְּנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְאֲסַתְּרִי מִנִּי, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (דברים לב
 ט) אֲסַתְּרִיהּ פָּנֵי מַהֶם אֲרָאָה מָה אַחֲרִיתֶם,

וְהוּא מַעֲיֵד עַל הַיְחוד הַקְּדוּשׁ,
 וּמְשׁוּם זֶה מ"ה אַעֲיִדךָ.
 דְּבַר אַחַר, א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י
 בְּגִימְטְרִיא שְׂכִינָה, כְּמוֹ זֶה: א'
 פַּעַם אַחַת, ב' פַּעַמִּים, ג' שְׁלֹשׁ
 פַּעַמִּים, ד' אַרְבַּע פַּעַמִּים, ה'
 חֲמִשׁ פַּעַמִּים, ו' שֵׁשׁ פַּעַמִּים, ז'
 שְׁבַע פַּעַמִּים, ח' שְׁמוֹנֶה פַּעַמִּים,
 ט' תְּשַׁע פַּעַמִּים, י' עֶשֶׂר פַּעַמִּים,
 כָּלֶם עוֹלָיִם לְחֻשְׁבוֹן שְׂכִינָה,
 וְסוּד הַחֻשְׁבוֹן, לְקַיִם שְׂאִין שְׂכִינָה
 יוֹרְדַת פְּחוּת מַעֲשָׂרָה, וְלֹא עוֹלָה
 לְמַעְלָה מַעֲשָׂר.

וְעוּד, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקוּמוֹ
 שֶׁל עוֹלָם, וְהַמְּלֹאכִים לֹא יוֹדְעִים,
 וְשׂוֹאֵלִים אִיהּ מְקוּם כְּבוֹדוֹ
 לְהַעֲרִיצוֹ, וּמַצְאָנוּ אוֹתוֹ
 בְּגִימְטְרִיא מְקוּם נוּטְרִיקוֹן כְּמוֹ
 זֶה: י' עֶשֶׂר פַּעַמִּים - מְאָה, ה'
 חֲמִשׁ פַּעַמִּים - עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ, ו'
 שֵׁשׁ פַּעַמִּים - שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, ה'
 חֲמִשׁ פַּעַמִּים - עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ
 בְּגִימְטְרִיא מְקוּם, וְעֲלִיוֹ אָמְרוּ
 הַמְּלֹאכִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה
 מִמְקוּמוֹ, יֵשׁ אַחֲרִים
 בְּגִימְטְרִיאֹת שְׂאִין לָהֶם חֻשְׁבוֹן,
 מְשׁוּם שֶׁהֶם פְּרַפְרָאוֹת לְחַכְמָה
 שְׂאִין לָהּ סוּף, הַתְּמוּרוֹת אֵלוֹ
 אֲלֻפָא בֵּיתוֹת, כְּמוֹ כּוּז"ו
 בּמוכס"ז כּוּז"ו, שֶׁהֵן תְּמוּרוֹת
 יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְיֵשׁ
 תְּמוּרוֹת אַחֲרוֹת מִפְּמָה מִינִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְהָרִי כְּתוּב אָנִי
 יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי? אָמַר לוֹ: בְּנִי,
 אוֹי לְבָנִי הַעוֹלָם שֶׁהֶם אֲטוּמִי לֵב,
 שְׁחוּשְׁבִים שְׂיודְעִים וְלֹא יוֹדְעִים,
 וְדַאי אָנִי, הִיא הַשְׂכִּינָה. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם אֶף אָנִי,
 הִיא לֹא מִשְׁתַּנֶּה וְאִינָה תְּמוּרָה
 מִמֶּנּוּ בְּאַחַר, וְהוּא לֹא מִשְׁתַּנֶּה
 וְלֹא מִסְתַּתֵּר מִמֶּנָּה, אָבָל אֶל
 הַרְשָׁעִים מִשְׁתַּנֶּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וּמִסְתַּתֵּר מֵהֶם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
 אֲסַתְּרִיהּ פָּנֵי מַהֶם אֲרָאָה מָה

אחרייתם, ולמה? בגלל פי דור
תהפוכות המה בנים לא אמון
בם.

מיד קמו כל החברים ששמעו
את הדברים הללו, ונשקו אותו
על ראשו, ואמרו, אלו לא באנו
לעולם אלא לשמע את זה - דינו,
שודאי הקדוש ברוך הוא
ושכינתו לא משתנים זה מזה,
אבל לאחרים משתנה ומסתתר
בכמה לבושים, ובכמה פסויים,
ובכמה קלפות, ומשום זה אמר
שלמה, עליו השלום, אל גנת
אגוז ירדתי, שהוא היה יודע את
כל הקלפות, ומשום זה לא
השאיר אפלו מיני כשוף שלא
ידע, משום שידע (לדעת) את
הקלפות, והרועה הנאמן ישבר
את כל הקלפות, ומוציא משם
המת, שהוא יהו"ה, לארבעת
צדדי האגוז, (שהם תהו ובהו וחשך
ותהום), ומפרנס ממנו את אותה
חולה שהיא אדנ"י, שבקלפות
הללו שבאגוז, שהם תהו ובהו
וחשך ותהום, אמר אסתירה פני
מהם, ויש שנויים אחרים לטוב
לכל אחד כפי מעשיו. לפעמים
מתגלה להם בדמות אריה, זהו
שפתוב אריה שאג מי לא ירא,
לפעמים בדמות שור, זהו שפתוב
בכור שורו הדר לו וקרני ראם
קרניו, ולפעמים בדמות נשר, זהו
שפתוב כנשר יעיר קנו, ופעמים
בדמות אדם זקן, כמו שנדמה
לאלו, שאמרו זה אלי ואנוהו,
שהוא היה מתדמה להם בדמות
זקן, ונאמר בהם (ב) ויניקו דבש
מסלע ושמן מחלמיש צור, אבל
לאלו שתלויים ממנו ומשכינתו,
לא משתנה לעולם.

ואתן התמורות הן סוד היבום,
שנאמר בה ביבמה על הגאלה
ועל התמורה, לקיים כל דבר,
שלף איש נעלו ונתן לרעהו,

ואמאי בגין פי דור תהפוכות המה בנים לא
אמון בם.

מיד קמו פלהו חבריא דשמעו מלין אלין,
ונשקו ליה על רישיה, ואמרו אלו לא
אתינא לעלמא אלא למשמע דא דינו, דודאי
קודשא בריך הוא ושכינתיה לא אשתני דא
מן דא, אבל לגבי אתרנין אשתני ואסתתר,
בכמה לבושין, ובכמה פסויין, ובכמה קליפין,
ובגין דא אמר שלמה עליו השלום (שירויא) אל
גנת אגוז ירדתי, דאיהו הוה ידע בקליפין
פלהו, ובגין דא לא שביק אפילו מיני דכשוף
דלא ידע, בגין דיידע (ג"א למידע) בקליפין. ורעינא
מהימנא איהו תבר פל קליפין, ונפיק מתמן
מוחא דאיהו יהו"ה לארבע סטרי דאגוזא,
(דאינון תהו ובהו וחשך ותהום), ומפרנס מגיה לההיא
חולה דאיהי אדנ"י, דבאלין קליפין די באגוז
דאינון תהו ובהו וחשך ותהום אמר (דברים לב
ב) אסתירה פני מהם, ואית שנויין אוחרנין
לטב לכל חד פנים עובדיה. (דף עב ע"א) זמנין
אתגליא לון בדמות אריה, הדא הוא
דכתיב (עמוס ג ח) אריה שאג מי לא ירא, זמנין
בדיוקנא דשור, הדא הוא דכתיב (דברים לג
י) בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו, וזמנין
בדיוקנא דנשר, הדא הוא דכתיב (שם לב
יא) כנשר יעיר קנו, וזמנין בדיוקנא דאדם
סבא, כמה דאתדמיא לאלין דאמרי זה אלי
ואנוהו (שמות טו ב). דאיהו הוה אתדמיין לון
בדמות סבא, ואתמר בהו (ג"א ביה) (דברים לב
יב) ויניקו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור,
אבל לאלין דתליין מגיה ומשכינתיה לא
אשתני לעולם.

ואינון תמורות אינון רזא דיבום, דאתמר בה
ביבמה (רות ד ז) על הגאלה ועל

באותה נעל שנתן לרעהו יש תמורה ושנוי רצון, ושם צריך שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה לקיים כל דבר, הנעל הוא הגוף.

ולמה בחליצת נעל שנתן לרעהו יש תמורה ושנוי? אמר זקן אחד: רבי רבי, אל תאמר כך, אלא למה חליצה בנעל? אלא היא הקלפה להסתתר בה להנצל ממנו, ולא נודע אל המקטרגים שלו, ובחליצה של נעל חולץ לו י"ה, ומשום זה שלף איש נעלו ונתן לרעהו, נעל ו', גן נעל, שהוא בן י"ה, להפנס בין ו"ה, וזהו חלץ י"ה.

ובמשה נאמר של נעליך מעל רגליך, זה בהפך של אחרים, שלא צריך להראות לפני השכינה עם קלפה, וסוד הדבר - פי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק, ולאבות לא נראה אלא בנעלים, זהו שכתוב מה יפנו פעמיך בנעלים בת נדיב, אבל למשה בלי כסוי כלל, וסוד הדבר - וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י ושמי יהו"ה לא נודעתי להם, ובמשה נאמר ואמרתי ל"י מה שמ"ו מ"ה אומר אליהם.

ועוד, למה צריך חליצה בנעל באשה? משום שמי שימות בלי בן, הוא קשור ברגלו ליבם, וסוד הדבר - הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב, וכדי שלא ימית אותו הנחש שהוא כרוף על עקבו, צריך לחלץ לגבי נעל של אשה, ונפטר ממנו אותו הנחש. והב"ל על אותה טפה, שהיא י', שפרחה מיצקב למקומו, ויצקב בגלל זה קנה ממנו את הבכורה, להחזיר י' למקומה, שהיא טפה בכורה, שבה חטא אדם ופרחה ממנו, ונשאר יחיד בלי עזר,

התמורה, לקיים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו, בההוא נעל דנתן לרעהו אית תמורה, ושנוי רצון, ותמן צריך שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה לקיים כל דבר, נעל איהו גופא. ואמאי בחליצת נעל דנתן לרעהו אית תמורה ושנוי, אמר סבא חדא, רבי רבי, לא תימא הכי, אלא אמאי חליצה בנעל, אלא איהו קליפה לאתטמרא בה לאשתזבא מניה, ולא אשתמודע לגבי מקטרגין דיליה, ובחליצה דנעל חלץ ליה י"ה, ובגין דא שלף איש נעלו ונתן לרעהו, נעל ו', גן נעל, דאיהו בן י"ה, לאעלא בין ו"ה, ודא איהו חלץ י"ה.

ובמשה אתמר ביה (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך, דא בהפוכא דאחרנין, דלא צריך לאתחזיא קדם שכינתא בקליפה, ורזא דמלה פי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק (אסתר ד ב), ולגבי אבהן לא אתחזיא אלא בנעלים, הדא הוא דכתיב (שיר ז ב) מה יפנו פעמיך בנעלים בת נדיב, אבל לגבי משה בלא פסויה כלל, ורזא דמלה וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, ושמי יהו"ה לא נודעתי להם (שמות ו א), ומשה אתמר ביה (שם ג יג) ואמרתי ל"י מ"ה שמ"ו מ"ה אומר אליהם.

ועוד אמאי צריך חליצה בנעל באשה, בגין דמאן דימות בלא בר איהו קשיר ברגליה דיבם, ורזא דמלה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב (בראשית ג יד), ובגין דלא ימית ליה חו"א דאיהו פרוף על עקבו, צריך לחלוץ לגבי נעל דאתתא, ואתפטר ההוא חו"א מניה. ובכ"ל על ההיא טפה דאיהי י' דפרח מן יצקב לאתריה, ויצקב בגין דא קנה מניה בכרותא, לאחזרא י' לאתריה, דאיהי טפה בוכרא, דבה חטא אדם, ופרח מניה ואשתאר

ומשום זה אמר למה איך בימי רע עון עקבי יסופני, ומשום זה הביא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון שלש פעמים בגלגול. זהו שכתוב הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר, וזהו שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה. ועל אותה טפה נאמר בה מה יפוי פעמיך בנעלים בת נדיב, ונדבקה ביעקב, והוציאה ממנו שנים עשר שבטים. זהו שכתוב שבטי י"ה עדות לישראל, שנאמר בו אדם ישאל, ובאותו זמן הרויח יעקב מה שאבד, שהוא י מיעקב. זהו שכתוב לא יעקב יאמר עוד שמך פי אם ישאל. באברהם הציל מסם מות, חטאו של אדם, גיהנם, נחש, אשת זנונים שנאמר בה לא תנאף. ביצחק הציל מאל אחר שנאמר בו לא תרצח. ביעקב מצא מקום להניק (לנקות) בגניו, וזה שנוי מקום, ואין אחד מהם שלא נכלל בשלשה, לקים הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר.

קם זקן ואמר: רבי רבי, כמה הקימות הסוד של יבום וחליצה, שהרי ברור הדבר שמעתי? אמר לו: מה ששמעת אמר. אמר: ודאי בסוד היבום מצאה מקום אותה נשמה ערטילאית, זהו שכתוב גם צפור מצאה בית, וזו הנפש שבאה בגלגול פעם ראשונה, ודרור קן לה - זו רוח שבאה בגלגול פעם שניה, אשר שתה אפרוחיה - זו נשמה שבאה בגלגול פעם שלישית, וממנה יוצאים אפרוחים שהם בגנים, ובסוד היבום כל השלש יורדים בכת אחת, זהו שכתוב אם ישים אליו לבו, רוחו ונשמתו אליו

יחיד בלא עזר, ובגין דא אמר (תהלים מט ו) למה איך בימי רע עון עקבי יסופני, ובגין דא איתי ליה קודשא בריך הוא תלת זמנין לאדם קדמא בגלגולא, הדא הוא דכתיב (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר, ודא איהו שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה.

ועל ההיא טפה אתמר בה (שיר ז ב) מה יפוי פעמיך בנעלים בת נדיב, ואתדבקת ביעקב, ואפיקת מניה י"ב שבטין, הדא הוא דכתיב (תהלים קכב ד) שבטי י"ה עדות לישראל, דאתמר ביה אדם ישאל, ובההוא זמנא ריוח יעקב מה דאביד דאיהו י מיעקב, הדא הוא דכתיב (בראשית לב כט) לא יעקב יאמר עוד שמך פי אם ישאל.

באברהם שזיב מסם המות, חובא דאדם, גיהנם, נחש, אשת זנונים דאתמר ביה (שמות כ"ד) לא תנאף. ביצחק שזיב מאל אחר דאתמר ביה (שם יג) לא תרצח. ביעקב אשפח אתר לינקא (נ"א לנקאה) בנוי, ודא שנוי מקום, ולית חד מניהו דלא אתפליל בתלתא, לקיימא הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר (איוב לג כט).

קם סבא ואמר רבי רבי במאי אוקימתא סוד יבום וחליצה, דהא בריא דמלה שמענא, אמר ליה מה דשמעת אימא, אמר ודאי בריא דיבום אשפח אתרא ההיא נשמתא ערטילאה, הדא הוא דכתיב (תהלים פד ד) גם צפור מצאה בית, ודא נפש דאתיא בגלגול זמנא קדמאה, ודרור קן לה (שם), דא רוחא דאתיא בגלגולא זמנא תניינא, אשר שתה אפרוחיה (שם), דא נשמתא דאתיא בגלגולא זמנא תליתאה, ומינה נפקין

יֵאָסֶף. לְבוּ שֵׁשׁ הַנֶּפֶשׁ, הָרוּחַ
בְּכַנְפֵי רֵאָה, הַנִּשְׁמָה בַמַּח, וְכֻלָּם
אֶחָד בְּקֶשֶׁר אֶחָד, אֲבָל הַחֲלִיצָה
מִצִּילָה אוֹתָהּ נִשְׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ,
שֵׁהֶם קְשׁוּרִים בְּשִׁלְשָׁה קְשָׁרִים
שֶׁל הַנֶּחֱשׁ, וְסוּד הַדְּבָר - נִפְשָׁנוּ
כְּצִפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַח יוֹקְשִׁים הַפֶּחַח
נִשְׁבֵּר וְאֶנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ. קָם רַבִּי
שִׁמְעוֹן כְּדִי לִנְשָׁק אוֹתוֹ, פָּרַח מִיַּד
וְלֹא נִרְאָה.

תקון עשרים ושמונה

בְּרֵאשִׁית, בּוּ שֶׁלֶשׁ מִצְוֹת,
הָאֶחָת - יִרְאֵת יְהו"ה כְּמוֹ זֶה:
בְּרֵאשִׁית יִרְאֵת בְּשִׁית, וְהָרִי
פִּרְשׁוּהוּ. הַשְּׁנִיָּה - בְּרִית כְּמוֹ זֶה:
בְּרֵאשִׁית בְּרִית א"ש. שְׁלִישִׁית
- שֶׁבֶת כְּמוֹ זֶה: שְׁבִית יִרְאֵת.
מִצְוָה רֵאשׁוֹנָה יִרְאֵת יְהו"ה,
עָלֶיהָ נֶאֱמַר יִרְאֵת יְהו"ה הִיא
אוֹצְרוֹ, וְעוֹד נֶאֱמַר בָּהּ יִרְאֵת
יְהו"ה רֵאשִׁית דְּעַת, רֵאשִׁית
חֻכְמָה יִרְאֵת יְהו"ה, וּבְיָדָי מִי
שֶׁאֵין בּוֹ יִרְאָה, שֶׁהִיא אוֹצֵר, אֵין
שֵׁם חֻכְמָה. הָאוֹצֵר שֶׁל הַחֻכְמָה
הַזֶּה הִיא ב'. וּבִתְקוּן אֶחָד,
בְּרֵאשִׁית ב' רֵאשִׁית, נִקְדָּה
בְּהִיכְלוֹ, עָלֶיהָ נֶאֱמַר גֵּן נְעוּל
אֲחוּתִי כֻלָּה גֵל נְעוּל מְעֵין חֲתוּם,
הַגֵּן הוּא תוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, שֶׁהוּא
גֵּין סְדָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה, גֵּל הוּא
תוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּה, וּשְׁנִיָּהם ב'
מִבְּרֵאשִׁית, מְעֵין חֲתוּם זֶה רֵאשִׁית
נִקְדָּה בְּהִיכְלוֹ.

וּבְמָה הוּא חֲתוּם? בְּאוֹת ו',
וְנִעֲשִׂית ב' עִם הַחֲתִימָה שֶׁל ו'
ם, מַה שֶׁהִיא ב' נִעֲשֶׂתָה ם, יֵין
סְתוּם וְחֲתוּם, יֵינָה שֶׁל תּוֹרָה
סְתוּם וְחֲתוּם שֶׁלֹּא יִכְנָס נְכָרִי
לְשֵׁם, וְזֶה יֵין הַמְשָׁמֵר בְּעַנְבָּיו

אֶפְרוּחִין דְּאֵינוּן בְּנִין, וּבְרָזָא דִּיבּוּם כְּלֵהוּ תְּלַת
נְחֻתִין בְּבַת אַחַת, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (איוב לד
י) אִם יָשִׁים אֱלֹוֹ לְבוּ רִוְחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ (דף עב
ב) אֱלֹוֹ יֵאָסוּף, לְבוּ דְתַמָּן נֶפֶשׁ, רוּחַ בְּכַנְפֵי
רֵיָאָה, נִשְׁמָתָא בְּמוֹחָא, וְכֻלָּהוּ חַד בְּקֶשֶׁר
חֵדָא, אֲבָל חֲלִיצָה אִיהִי שְׁזַבַת הִיא נִשְׁמָתָא
וְרוּחָא וְנֶפֶשָׁא דְאֵינוּן קְטִירִין בְּתַלַת קְשׁוּרִין
דְּחוּזָא, וְרָזָא דְמִלָּה נִפְשָׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַח
יוֹקְשִׁים הַפֶּחַח נִשְׁבֵּר וְאֶנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ (תהלים קכד
ז), קָם רַבִּי שִׁמְעוֹן כְּדִי לִנְשָׁקָא לֵיה, פָּרַח מִיַּד
וְלֹא אֶתְחַזִּי.

(תקון כ"ז גרפס בהקדמה כי שם ביתו).

תקונא עשרין ותמניא

בְּרֵאשִׁית בִּיה תְּלַת פְּקוּדִין, חַד יִרְאֵת יְהו"ה
פְּגוּוֹנָא דָא בְּרֵאשִׁית יִרְאֵת בְּשִׁית
וְהָא אוּקְמוּהוּ, תְּנַיִנָא בְּרִית פְּגוּוֹנָא דָא
בְּרֵאשִׁית בְּרִית א"ש, תְּלִיתָאָה שֶׁבֶת פְּגוּוֹנָא
דָא שְׁבִית יִרְאֵת.

פְּקוּדָא קְדָמָאָה יִרְאֵת יְהו"ה, עָלֶיהָ
אֶתְמַר (ישעיה לג ו) יִרְאֵת יְהו"ה הִיא
אוֹצְרוֹ, וְעוֹד אֶתְמַר בָּהּ (משלי א ז) יִרְאֵת יְהו"ה
רֵאשִׁית דְּעַת, רֵאשִׁית חֻכְמָה יִרְאֵת
יְהו"ה (תהלים קיא ז). וּבְיָדָי מִי
דְּאִיהוּ אוֹצֵר, לִית תַּמָּן חֻכְמָה, אוֹצְרָא דְהָאִי
חֻכְמָה אִיהִי ב', וּבִתְקוּנָא אֶתְרָא בְּרֵאשִׁית ב'
רֵאשִׁית, נִקְוּדָה בְּהִיכְלֵיהָ, עָלֶיהָ אֶתְמַר (שיר ד
י) גֵּן נְעוּל אֲחוּתִי כֻלָּה גֵל נְעוּל מְעֵין חֲתוּם,
גֵּן אִיהוּ אוּרִיָּתָא דְבְּכַתָּב, דְּאִיהוּ גֵין סְדָרִים
דְּאוּרִיָּתָא, גֵל אִיהוּ אוּרִיָּתָא דְבְּעַל פִּה,
וְתוֹרִיָּהוּ ב' מִבְּרֵאשִׁית, מְעֵין חֲתוּם דָא רֵאשִׁית
נִקְוּדָה בְּהִיכְלֵיהָ.

וּבְמָאִי אִיהוּ חֲתוּם, בְּאוֹת ו', וְאֶתְעַבִּידַת ב' עִם חֲתִימוֹ דו' ם, מַה דְּהִנָּה
ב' אֶתְעַבִּידַת ם, יֵין סְתוּם וְחֲתוּם, יֵינָא דְאוּרִיָּתָא סְתִים וְחֲתִים

מששת ימי בראשית, ולא לחנם תקנו בעלי המשנה, חתימת זין שלא התנסף ויתערב בצד האחר, ועל היין הזה נאמר לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום, כ"ן ודאי ז"ן, שבעים הפנים של התורה, ועליהם נאמר סוד יהו"ה ליראיו.

הקנקן של היין הזה זה לבו של אדם, שאם הוא קנקן חדש והתנסף ביין נסף, שהוא יצר הרע, צריך שלש פעמים הדחה, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר, ולא לחנם תקנו כוס של ברכה אף כף הדחה ושטיפה, הדחה מבפנים ושטיפה מבחוץ, להיות תוכו כברו, וסוד הדבר - וטהרו וקדשו, וכאשר הקנקן, שהוא לב זך מבפנים ומבחוץ, שורה שם חכמה, שנאמר בה יהו"ה קנני ראשית דרכו, קנני הוא קנקן ודאי, ואם הקנקן הזה הוא זך, נאמר בו ונקה, ואם לאו, לא ינקה כל הנגע בה.

וקנקן של אדם זו האשה, והוא כוס, כף צריכה שטיפה והדחה, אם היא כוס של ברכה, ועליה נאמר, להניח ברכה אל ביתך, ואם לאו, נקראת כוס התרעלה, ועל היין שלה נאמר תנו שכר לאובד ויין למרי נפש וכו'. השדים שלה הן אשכולות מרורות, אבל היין של כוס של ברכה עליו נאמר ויין ישמח לבב אנוש, ששם פקודי יהו"ה ישרים משמחי לב, שהם האשכולות שלה.

תקון עשרים ותשעה

בראשית ברא אלהי"ם, ב' נקדה בהיכלו, עליה נאמר גן נעול

בראשית ברא אלהי"ם, ב' נקודה בהיכליה, עליה אתמר (שיר ד יב) גן

דלא יעול נוכראָה תמן, ודא זין המשומר בענביו מששת ימי בראשית, ולא למגנא תקינו מארי מתניתין, חתימת זין דלא יתנסף ויתערב בסטרא אחרא, ועל האי זין אתמר (תהלים קמו יב) לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום, כ"ן ודאי ז"ן שבועין אנפין דאורייתא, ועלייהו אתמר (שם כה יד) סוד יהו"ה ליראיו.

קנקן דהאי ז"ן דא לבא דבר נש, אם הוא קנקנא חדתא ואתנסף ביין נסף דאיהו יצרא בישא, צריך תלתא זמנין הדחה, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר (איוב לג כט), ולא למגנא תקינו כוס דברכה אוף הכי הדחה ושטיפה, הדחה מבפנים שטיפה מבחוץ, למהוי תוכו כברו, ורזא דמלה וטהרו וקדשו (ויקרא טז יט), וכד איהו קנקן דאיהו לבא דכיא מלגאו ומלבר, שריא תמן חכמה, דאתמר בה (משלי ח כב) יהו"ה קנני ראשית דרכו קנני איהו קנקן ודאי, ואם האי קנקן איהו דכיא, אתמר ביה ונקה, ואם לאו לא ינקה כל הנגע בה (שם ו כט).

וקנקן דבר נש דא אתתא, ואיהו כוס, הכי צריכה שטיפה והדחה, אם היא כוס דברכה, ועלה אתמר (יחזקאל מד ל) להניח ברכה אל ביתך, ואם לאו אתקריאת כוס התרעלה, ויין דילה עליה אתמר (משלי לא ו) תנו שכר לאובד ויין למרי נפש וכו', שדים דילה אינון אשכולות מרורות, אבל זין דכוס דברכה עליה אתמר (תהלים קד טו) ויין ישמח לבב אנוש דתמן פקודי יהו"ה ישרים משמחי לב (שם יט טו), דאינון אשכולות דילה.

תקונא עשרין ותשע

בראשית ברא אלהי"ם, ב' נקודה בהיכליה, עליה אתמר (שיר ד יב) גן

אֲחוֹתֵי כָּלָה גַּל נְעוּל מְעֵיָן חֲתוּם, מֵאֵן
 מְעֵיָן חֲתוּם דָּא נְקוּדָה, מֵאֵן נִיהוּ נְעוּל (ד' ט עג)
 דִּילָהּ, דָּא ו' דְּסִתִּים לְהִיכָלָא וּבָהּ אֲתַעְבִּיד
 ם סְתִימָא, אִיהִי ם רַבְתָּא מְלֻסְרַבָּה
 הַמְשֻׁרָה (ישעיה טו), וְהֵאִי נְקוּדָה עֲלֵהּ אֲתַמַּר (אייב
 כח כא) וְנַעְלָמָה מְעִינִי כָּל חֵי וּמַעוֹף הַשָּׁמַיִם
 נִסְתָּרָה, וְהֵאִי נְקוּדָה מְסֻטְרָא דִּימִינָא
 אֲתַקְרִיאת אַהֲבָה, וּמְסֻטְרָא דְשְׁמָאֲלָא
 אֲתַקְרִיאת יִרְאָה, וּמְסֻטְרָא דְעַמּוּדָא
 דְאֲמַצְעִיתָא אֲתַקְרִיאת תּוֹרָה, וְאִיהִי מְצוּהָ,
 דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא פְּלִיל תְּרוּיָהּ, בְּגִין
 דְאִיהוּ ו' פְּלִיל י"ה דְאִינוּן לִימִינָא וּשְׁמָאֲלָא,
 וְאִיהוּ ו' בְּאֲמַצְעִיתָא פְּלִיל תְּרוּיָהּ, וּשְׁכִינְתָּא
 תַּתָּאָה מְצוּהָ פְּלִילָא מְאַרְבַּע אַתְוּוֹן, אִיהִי
 אֲתַקְרִיאת י' מְסֻטְרָא דְחֻכְמָה, ה' מְסֻטְרָא
 דְאִימָא עֲלָאָה, וְאֲתַקְרִיאת תּוֹרָה מְסֻטְרָא
 דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, הָדָא הוּא דְכֹתִיב (משלי

ח כב) יְהו"ה קִנְנִי רֵאשִׁית דְּרֻכּוֹ, דְּרֻכּוֹ דְּרֻךְ ו',
 קִנְנִי דְאִיהוּ קֵן דִּילָהּ, וּבְגִין דְאִיהִי כְּלִילָא
 מְכֻלָּהוּ אַרְבַּע אֲתַקְרִיאת מְצוּהָ, מ"ץ בְּאוֹתִיּוֹת
 א"ת פ"ש אִיהוּ י"ה, י"ם ה"ץ, וּבָהּ פְּלִילָן
 פְּקוּדִין דְעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, פְּקוּדִין דְלֹא תַעֲשֶׂה
 מְסֻטְרָא דְדִין דְאִיהוּ אֱלֹהִים דְתַמָּן י"ה, וְעֲלֵהּ
 אֲתַמַּר (שמות ג טו) זֶה שְׁמִי וְהָא אֹקְמוּהוּ,
 פְּקוּדִין דְעֵשָׂה מְסֻטְרָא דִימִינָא דְאִיהוּ רַחֲמֵי
 דְכְּלִילָן בְּאַבְרָהָם, וְעַלֵּיהּ אֲתַמַּר (חבקוק ג

ב) בְּרוּגְזוֹ רַחֵם תִּזְכּוֹר.
 קָם סָבֵא חַד מְבַתְר טוּלָא (כּוּתְלָא), וְאָמַר רַבִּי
 רַבִּי בּוּצִינָא קְדִישָׁא, קוּם אֲדִלִיק שְׂרָגָא
 דְאִיהִי מְצוּהָ, שְׁכִינְתָּא קְדִישָׁא, דְעֲלֵהּ
 אֲתַמַּר (ויקרא ו) אֲשֶׁר תָּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא
 תִּכְפֹּה, וְעֲלֵהּ אֲתַמַּר (שמות כז ב) לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד,
 נֵר יְהו"ה אֲתַקְרִיאת וְדָאִי, אֹר דְנִהִיר בֵּיהּ נִשְׁמַת אָדָם, קוּם אֲדִלִיק בָּהּ.

קָם זְקוּן אַחַד מֵאַחַר הַצֵּל (הכּתּל)

וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה,
 קוּם הַדֵּלֵק נֵר שְׁהִיא מְצוּהָ,
 הַשְׁכִּינָה הַקְדוּשָׁה, שְׁעֲלִיָּהּ נֵאמַר
 אֲשֶׁר תָּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא
 תִּכְפֹּה, וְעֲלִיָּהּ נֵאמַר לְהַעֲלֹת נֵר
 תָּמִיד, נֵר יְהו"ה נְקִרְאת וְדָאִי,
 הָאוּר שְׁמֵאִירָהּ בּוּ נִשְׁמַת אָדָם,
 קוּם הַדֵּלֵק בָּהּ.

קם רבי שמעון על רגליו, וישב רגע אחד ואמר: רבון העולמים, שאתה הוא בעל המלכים ומגלה רזים, יהי רצונך לסדר דברים בפני לקנים בי את הפסוק הזה, ואנכי אהיה עם פיך, שלא אפגס בבושה לפניך, פתח ואמר.

תקון שרשים

בראשית, מי הראשית? זו חכמה, זו נקדה של בפנים, שנאמר בה כל כבודה בת מלך פנימה, וזו יראה שהיא מצוה ראשונה, ועליה נאמר יראת יהוה ראשית דעת, והיא רמוזה במלת בראשית, ויש יראה רעה, רצועה להלקות את הרשעים, והנקדה הזו היא אות שבת וימים טובים, ואות של תפלין ואות של ברית מילה. אותה הרצועה היא יראה רעה, היא ערלה. אשרי הוא מי שמעביר אותה ממנו, שאין רשות לרצועה להלקות אותו, ועל הנקדה הזו נאמר מחלליה מות יומת. מה זה מחלליה? אלא מי שמכניס רשות זרה בחלל שלה, שהיא רשות היחיד, שעליה נאמר ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל, כי את מקדש יהוה טמא.

והכל נרמז בתבה הזו, יראת בריית שבת, כמו זה: יראת בראשית, בריית בראשית, שבת בראשית, והנקדה הזו היא ראשית, יהוה קנני ראשית דרפו, כמו זה בראשית, הכל היא נקדה אחת, היא ראשית, והיא אות ברית, והיא אות שבת, והיא יראת יהוה.

מי החלל שלה? ב', ו' הוא בעלה, בו היא שמורה ונסתרת בגלות, זהו שכתוב יהיה סגור ששת ימי המעשה, כמו זה סתומה, והרי נתבאר, והנקדה

קם רבי שמעון על רגליו ויתיב רגעא חדא ואמר, רבון עלמין דאנת איהו מארי מלכין וגלי רזין, יהא רעוא דילך לסדרא מלין בפומאי, לקיימא בי האי קרא (שם ד יב) ואנכי אהיה עם פיך, דלא אעול בכסופא קדמך, פתח ואמר.

תקונא תלתין

בראשית מאן ראשית דא חכמה, דא נקודה דלגאו, דאתמר בה (תהלים מה יד) כל כבודה בת מלך פנימה, ודא יראה דאיהי פקודה קדמאה, ועלה אתמר (משלי א י) יראת יהוה ראשית דעת, ואיהי רמיזא במלת בראשית, ואית יראה רעה רצועה לאלקאה לחייביא, והאי נקודה איהי אות שבת וימין טבין ואות דתפלין ואות דברית מילה, ההיא רצועה איהי יראה רעה איהי ערלה, זכאה איהו מאן דאעבר לה מניה, דלית לה רשו לרצועה לאלקאה ליה, והאי נקודה עלה אתמר (שבת לא יד) מחלליה מות יומת, מאי מחלליה אלא מאן דאעיל רשו נוכראה בחלל דילה דאיהי רשות היחיד, דעלה אתמר (במדבר יט כ) ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל כי את מקדש יהוה טמא.

זכרא אתרמיז בהאי תיבה יראת בריית שבת, כגוונא דא יראת בראשית, בריית בראשית, שבת בראשית, והאי נקודה איהי ראשית, יהוה קנני ראשית דרפו (משלי א כב), כגוונא דא בראשית, פלא איהי נקודה חדא, איהי ראשית, ואיהי אות ברית, ואיהי אות שבת, ואיהי יראת יהוה.

מאן חלל דילה ב, ו' איהו בעלה, ביה איהי נטירא וסתימא בגלותא, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מז א) יהיה סגור ששת ימי המעשה,

היא השביעית פתח על ראשו, וכתב של ספר תורה העטרה על הברית, זו שהיא היום השביעי, יום השבת, שביעי ודאי, ועליו נאמר וביום השבת יפתח, אבל בימות החל גן נעול אחותי כלה. נקראת סתומה באות ו'.

והערצה והפריעה הזו הן כמוץ ותבן של החטה, בימות החל נקראת ה"א, שהוא הכ"ל לה"ב המזבח, להדליק מוץ ותבן, והיא נשארת סלת נקיה, אבל בימים של שבת ימים טובים נקראת י' עטרה על הכל, והבית (והכסא) שלה שלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, והב' היא כלולה מעשר אמירות בכל צד, ה' הזו נקראת יראה, בין בשבת בין בברית מילה ובין בדין, וכך בכל מצוה.

אלהיים זה הנתיב הראשון, עליו נאמר נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה. מה זה עין איה? אלא מאותם מלאכים שאומרים איה מקום פבודו להעריצו, פשהיא בנתיב הזה, אין להם בה ידיעה, שהיא נסתרת מחיות המרפבה.

והארץ היתה תהו ובהו, מה זה והארץ היתה תהו ובהו? אלא מי שמוציא מרשות היחיד לרשות הרבים, גורם לשכינה להיות תהו ובהו חשך ותהום, שמתלבשת באותן קלפות, שהן ארבע גליות, ולא עוד, אלא שגורם לה להיות יבשה, תהו, שמתלקת הנקודה מהחלל שלה, שהיא ב', ונשארת יבשה.

הנתיב השני, ורוח אלהיים מרחפת על פני המים. מה זה ורוח? אלא בודאי בזמן שהשכינה יורדת לגלות, הרוח

פגוונא דא ם סתימא, והא אתמר, ונקודה איהי שביעאה תגא על רישיה, תגא דספר תורה, עטרה על ברית, זו דאיהי יום שביעי יום השבת, שביעי ודאי, ועליה אתמר וביום השבת יפתח, אבל ביומין דחול גן נעול אחותי כלה (שיר דים). (דף עג ע"ב) אתקריאת סתימא באות ו'.

והאי ערלה ופריעה אינון כמוץ ותבן דחטה, ביומין דחול אתקריאת ה"א, דאיהו הכ"ל לה"ב המזבח, לאדלקא מוץ ותבן, ואשתארת איהי סלת נקיה, אבל ביומין דשבת ויומין טבין אתקריאת י' עטרה על פלא, וביתא, (נ"א וכסא) דילה, ל"ב אלהיים דעובדא דבראשית, ואיהי ב' פלילא מעשר אמירן בכל סטרא, האי י' אתקריאת יראה, בין בשבת בין בברית מילה בין בדינא והכי בכל פקודא.

אלהיים דא נתיב קדמאה, עליה אתמר (איוב כח ט) נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה, מאי עין איה, אלא מאינון מלאכין דאמירן איה מקום פבודו להעריצו, פד איהי בהאי נתיב לית לון ידיעה בה, דאיהי סתירא מחיון דמרפבתא.

והארץ היתה תהו ובהו (בראשית א ב), מאי והארץ היתה תהו ובהו, אלא מאן דאפיק מרשות היחיד לרשות הרבים גרים לשכינתא, למהוי תהו ובהו חשך ותהום, דאתלבשת באינון קליפין, דאינון ארבע גליות, ולא עוד אלא דגרים לה למהוי יבשה תהו, דאסתלקת נקודה מחלל דילה דאיהי ב', ואשתארת יבישה.

נתיב תננינא, ורוח אלהיים מרחפת על פני המים (שם), מאי ורוח, אלא בודאי

בזמנא דשכינתא נחתת בגלותא, האי רוח

נשיב על אינון דמתעסקי

הזו נושבת על אותם שמתעסקים בתורה, משום שהשכינה נמצאת ביניהם, והרוח הזו נעשית קול, ותאמר כף: אותם ישנים ששנה בנחיריהם, סתומי העינים ואתומי הלב, קומו והתעוררו אל השכינה, שיש לכם לב בלי השכל לרעת אותה, והיא ביניכם.

וסוד הדבר - קול אומר קרא, כמו קרא נא ה'יש עונף ואל מי מקדושים תפנה, והיא אומרת מה אקרא, כל הבשר חציר, הכל הם כבהמות שאוכלות חציר, וכל חסדו כציון השדה, כל החסד שעושים, עושים לעצמם. ואפלו כל אלו שמשתדלים בתורה, כל חסד שעושים - לעצמם עושים. באותו זמן ויזכר פי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, וזוהי רוחו של משיח, אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה בפשה, ולא רוצים להשתדל בחכמת הקבלה, וגורמים שמסתלק מעין החכמה, שהיא "ממנה, ונשאת ב' יבשה, אוי להם שגורמים עניות וחרב וביזה והרג ואבדן בעולם, והרוח הזו שמסתלקת היא רוח המשיח, כמו שנתבאר, והיא רוח הקדש, והיא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה.

מצוה שניה, ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, וזו אהבה שהיא אהבת חסד. זהו שפתיב ואהבת עולם אהבתיה על פן משחתיף חסד, ועליה נאמר אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ. יראה נקראת מצד השמאל, ואהבה נקראת מצד הימין. יש יראה ויש יראה, יש אהבה

באורייתא, בגין שכינתא דאשתפחת בינייהו, והאי רוח אתעביד קלא, ויימא הכי אינון דמיכין דשינתא בחוריהון, סתימין עיינין אטימין דלבא, קומו ואתערו לגבי שכינתא, דאית לכוין לבא בלא סכלתנו למנדע בה, ואיהו ביניכו.

ורזא דמלה קול אומר קרא (ישעיה מ ו), פגון קרא נא ה'יש עונף ואל מי מקדושים תפנה (איוב ח א), והיא אומרת מה אקרא, כל הבשר חציר, כלא אינון כבעירן דאכלין חציר, וכל חסדו כציון השדה (שם), כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, ואפילו כל אינון דמשתדלין באורייתא, כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, כההוא זמנא ויזכור פי בשר המה רוח הולך ולא ישוב (תהלים עח ט), לעלמא, ודא איהו רוחא דמשיח, וי לון מאן דגרמין דיזיל ליה מן עלמא ולא יתוב לעלמא, דאלין אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה, דגרמין דאסתלק נביעו דחכמה דאיהי י' מינה, ואשתארת ב' יבישה, וי לון דגרמין עניותא וחרבא וביזה והרג ואבדן בעלמא, והאי רוח דאסתלק איהו רוח דמשיח כמה דאתמר, ואיהו רוח הקדש, ואיהו רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהו"ה (ישעיה יא ב).

פקודא תננינא ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (בראשית א ג), ודא אהבה דאיהו אהבת חסד, הדא הוא דכתיב (ירמיה לא ב) ואהבת עולם אהבתיה על פן משחתיף חסד, ועלה אתמר (שיר ב ז) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, יראה אתקריאת מסטרא דשמאלא, ואהבה אתקריאת דימינא.

אית יראה ואית יראה, אית אהבה ואית אהבה, יראה דדחיל בר נש

וְיֵשׁ אֲהָבָה. יִרְאֶה, שִׁירָא אָדָם מִהֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שְׁלֵא יוֹרֵד מִנְכָסְיוֹ אוֹ כְּדִי שְׁלֵא יָמוּתוּ בְּנָיו בְּחַיָּיו. נִמְצָא שָׁאֵם הִיָּה יוֹרֵד מִנְכָסְיוֹ אוֹ אִם יָמוּתוּ בְּנָיו בְּחַיָּיו, הוּא לֹא הִיָּה יָרָא מִמֶּנּוּ, וּמִשׁוּם זֶה הִיָּה אוֹהֵב אוֹתוֹ, הִיָּרְאָה וְהִאֲהָבָה הִלְלוּ לֹא שֵׁם אֶת יִרְאֵת יְהוָה וְאֶת הִאֲהָבָה שְׁלוֹ לְעֶקֶר, אֲבָל אֲהָבָה וִירְאָה הֶעֱקֵר שְׁלוֹ בֵּין טוֹב וּבֵין רַע, וּמִשׁוּם זֶה נִקְרְאוֹת הִיָּרְאָה וְהִאֲהָבָה הִלְלוּ עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס.

וּמִשׁוּם זֶה אָמַר הֶקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצִבְאוֹת אוֹ בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרוּ, אֶת הִאֲהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֹץ, שֶׁהִיא אֲהָבָה (שֶׁהִיא רַחֲמִים) בְּלִי פָּרֶס, (עַד שֶׁהוּא יַחֲפֹץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, שִׁירְאָה וְאֲהָבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס הִיא שֶׁל שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וּגּוֹמֵר תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְשְׂפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

אֱלֹהִים זֶה מִן וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, הוּא הַנְּתִיב הַשְּׁלִישִׁי, יְהִי אֹר י"ה אֲנִי"ר, אֲוִ"ר י', וְכִשְׁהִנְקֵדָה הִזוּ מִתְעַטְפֵת (מִתְפַּשְׁט) בְּאוֹר הַזֶּה וְנֹעֲשִׂית אֲוִיר, מִכָּאן נִמְשְׁכוּ כָּל הַהֲוִיּוֹת.

קָם זָקֵן אֶחָד, פָּתַח וְאָמַר: יְהִי אֹר וְיְהִי אֹר, יְהִי אֹר זֶה הִיָּמִין, וְיְהִי אֹר זֶה הַשְּׂמָאל, שְׁבָכָל מְקוֹם וְיְהִי הוּא לְשׁוֹן צֶעֶר, וּמִשׁוּם כֶּף וְיְהִי הַיּוֹם, שֶׁזֶּהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא שְׂמָאל שֶׁהוּא דָן אֶת דִּין כָּל הָעוֹלָם, וּבִגְלָלָהּ נֵאמַר וְיְהִי אֹר. וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, זֶה הָעֲמוּד הַקָּמָצְעִי שֶׁהוּא טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, בֵּין הָאוֹר - זֶה

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּלֹא נְחִית מִנְכָסְיוֹ, אוֹ בְּגִין דְּלֹא יָמוּתוּן בְּנוֹי בְּחַיָּיו, אֲשֶׁתַּפַּח דְּאֵם הָוָה נְחִית מִנְכָסְיוֹ אוֹ אִם יָמוּתוּן בְּנוֹי בְּחַיָּיו דְּלֹא הָוָה דְּחִיל לֵיה, וּבְגִין דָּא הָוָה רַחֲמִים לֵיה, הָאִי יִרְאֶה וְאֲהָבָה לֹא שׁוֹי לְיִרְאֵת יְהוָה וְלִאֲהָבָה דִּילֵיה לְעֶקֶרָא, אֲבָל רַחֲמִי וּדְחִילוֹ עֵיקְרָא דִּילֵיה בֵּין טַב וּבֵין בִּישׁ, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת הָאִי יִרְאֶה וְאֲהָבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס.

וּבְגִין דָּא אָמַר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא (שם), הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצִבְאוֹת אוֹ בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה, אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרוּ אֶת הִאֲהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֹץ, דְּאִיהוּ רַחֲמִי (נ"א דְּאִיהוּ רַחֲמִי) בְּלֹאוּ פָּרֶס, (עַד דְּאִיהוּ יַחֲפֹץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, דִּירְאָה וְאֲהָבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס (דף טו ע"א) אִיהִי שְׁלֵשׁ שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלֵשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וּגּוֹמֵר (משלי ל לא) תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, וְשְׂפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

אֱלֹהִים דָּא מִן וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, אִיהוּ נְתִיב תְּלִיתָא, יְהִי אֹר י"ה אֲנִי"ר, אֲוִ"ר י', וְכַד הָאִי נִקְוֵדָה אֲתַעַטְפֵת (נ"א אֲתַפְשֵׁמַת) בְּהָאִי אֹר וְאֲתַעַבִּידַת אֲוִיר, מִהֲכָא אֲתַמְשְׁכוּ כָּל הַהֲוִיּוֹת.

קָם סְבָא חַד פָּתַח וְאָמַר, יְהִי אֹר וְיְהִי אֹר, יְהִי אֹר דָּא יְמִינָא, וְיְהִי אֹר דָּא שְׂמָאלָא, דְּבָכָל אֲתֵר וְיְהִי אִיהוּ לְשׁוֹן צֶעֶר, וּבְגִין דָּא וְיְהִי הַיּוֹם דְּדָא אִיהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה דְּאִיהוּ שְׂמָאלָא, דְּאִיהוּ דָן דִּינָא דְּכָל עֲלָמָא, וּבְגִינָהּ אֲתַמֵּר (בְּרֹאשִׁית א) וְיְהִי אֹר, וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא דְּאִיהוּ טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (שם), בֵּין הָאוֹר דָּא אֲהֵרָן פְּהֵנָא, וּבֵין הַחֹשֶׁךְ דָּא קִנְחָא, אָמַר מֹשֶׁה

אָהָרָן הַכֹּהֵן, וּבֵין הַחֹשֶׁף - זֶה קָרַח. אָמַר מֹשֶׁה, לִי רְאוּי לְהַפְרִיד הַמַּחְלֶקֶת, שְׁאֵנִי הוּא דְמוּת שֶׁל הַטּוֹב שֶׁל מַעְלָה. רָאָה שְׂנֵדְבֵק קָרַח בַּחֲשֵׁכָה שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, וְהַכְחִישׁ אֶת מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, שְׁלֵא רְצָה לְהַדְבִּיק בְּשִׂמְאֵל שֶׁהוּא לֹוִי, אָמַר הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת.

וְסוּד הַדָּבָר - וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁף, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם, וְלַחֹשֶׁף קִרְא לַיְלָה. שׁוֹק הַיָּמִין שֶׁהוּא אוֹר, שְׁנֵאמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר, הוּא שׁוֹק יָמִין הַכֹּהֵן, שְׁנֵאמַר בּו נְעֻמּוֹת בִּימִינְךָ נֹצַח, וּכְמוֹ שְׁנֵצַח נִקְשֵׁר בִּימִין, כִּף הוֹד נִקְשֵׁר בְּשִׂמְאֵל. וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֶקֶר יוֹם אֶחָד, עָרֵב זֶה הָעָרֵב שֶׁל יִצְחָק, בֶּקֶר זֶה הַבֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, יוֹם אֶחָד הָעֶמּוּד הָאֲמֻצְעִי וְצַדִּיק, שְׁחוֹשְׁבִים אוֹתָם כְּאֶחָד, וְאֵין יוֹם בְּלִי לַיְלָה, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה.

בֵּין כֶּף, הָרִי קוֹל עוֹלָה וּמִתְפּוֹצֵץ בְּרוּמֵי הַרְקִיעִים וְהִיא אוֹמֵר: מַחְנוֹת קְדוּשִׁים שֶׁל יְשִׁיבַת הַרְקִיעַ שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה, הַזְדָּרְזוּ וְהִתְתַּקְּנוּ לִפְנֵי הַגְּבִירָה שְׂבָאָה לְהַכְנִס לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכַמָּה קְשׁוּטִים שֶׁל מַצּוֹת עֲשֵׂה, קוּמוּ מַחְנוֹת לְקִרְאָתָהּ. בֵּינָתִים הָרִי קוֹל שְׁנֵי הִיא מִתְעוֹרֵר אֶל בְּעֲלֵי הַמַּפְתָּחוֹת, הָרִי הַשְּׂכִינָה בָּאָה לְהַכְנִס לְהִיכְלָהּ, אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתַּח.

בְּהוּא זְמַן הַגְּבִירָה הָעֲלִיוֹנָה יוֹרְדַת אֵלֶיהָ לְקַבְּלָהּ בַּמַּצּוּה הָרֵאשׁוֹנָה בְּכַמָּה קוֹלוֹת וְשׁוֹפְרוֹת, וּשְׁפִיתֶיךָ עוֹלוֹת לְמֶלֶךְ, וְכָלֶם הֵיוּ שׁוֹאֲלִים, מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמַּדְבָּר? מ"י, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, בְּזֹאת עוֹלָה, וּכְשֶׁעוֹלָה לְמַעְלָה, נַעֲשִׂית כֶּסֶף לְמֶלֶךְ הָעֲלִיוֹן, וּבָה פִתַח אֲנֹכִי, שֶׁכֶּף

לִי אֲתַחֲזִי לְאַפְרָשָׁא מַחְלֶקֶת, דְּאֲנָא אִיהוּ דִּיּוֹקְנָא דְטוֹב דְלַעִילָא, חֲזָא דְאֲתַדְבֵּק קָרַח בַּחֲשׁוּכָא דְסִטְרָא אַחְרָא, וְאַכְחִישׁ עוֹבְדָא דְבְרֵאשִׁית, דְלָא בַעַא לְאֲתַדְבֵּקָא בְּשִׂמְאֵלָא דְאִיהוּ לֹוִי, אָמַר הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת (במדבר טז כא).

וְרָזָא דְמִלְהָ וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁף (בראשית א ד), וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁף קִרְא לַיְלָה (שם ה), שׁוֹקָא דִּימִינָא דְהוּא אוֹר, דְּאֲתַמַּר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר אִיהוּ שׁוֹקָא יְמִינָא פְהֵנָא, דְּאֲתַמַּר בִּיה (תהלים טז יא) נְעֻמּוֹת בִּימִינְךָ נֹצַח, וּכְמָה דְנֹצַח אֲתַקְשֵׁר בִּימִינָא, הֵכִי הוֹד אֲתַקְשֵׁר בְּשִׂמְאֵלָא, וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֶקֶר יוֹם אֶחָד, עָרֵב דָּא עָרֵב דִּיִּצְחָק, בֶּקֶר דָּא בֶקֶר דְאַבְרָהָם, יוֹם אֶחָד עֶמּוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא וְצַדִּיק דְחֹשְׁבִינָן חַד, וְלִית יוֹם בְּלָא לַיְלָה דְאִיהִי שְׂכִינָתָא.

אֲדַהְבֵי הָא קָלָא סְלִיק וּמִתְפּוֹצֵץ בְּרוּמֵי רְקִיעִין, וְהוּהוּ אָמַר, מִשְׁרַיִין קְדִישָׁאן דְמִתִּיבְתָא דְרְקִיעָא דְלַעִילָא וְתַתָּא, אֲזִדְרָזוּ וְאֲתַקְּנוּ לְקַדְמוֹת מְטְרוֹנִיתָא, דְקָא אֲתִיָא לְמִיעָאל קָדָם מְלָכָא, בְּכַמָּה קְשׁוּטִין דְפַקוּדִין דַּעֲשֵׂה, קוּמוּ מִשְׁרַיִין לְקַדְמוֹתָהּ, אֲדַהְכִי הָא קָלָא תְנִינָא הוּהוּ מִתְעָרָא לְגַבֵּי מְאִרֵי מַפְתָּחָן, הָא שְׂכִינָתָא קָא אֲתִיָא לְמִיעָאל לְהִיכְלָא דִילָהּ, אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתַּח.

בְּהוּא זְמַן מְטְרוֹנִיתָא עֲלָאָה קָא נַחַת לְגַבֵּהּ, לְקַבְּלָא לָהּ בְּפַקוּדָא קְדָמָאָה, בְּכַמָּה קָלִין וְשׁוֹפְרוֹת, וְסְלִקִין תְּרוּוִייהוּ לְגַבֵּי מְלָכָא, וְכִלְהוּ הוּוּ שְׁאֲלִין (שיר ה) מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמַּדְבָּר, מ"י דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, בְּזֹאת עוֹלָה, וְכַד סְלִיקַת לַעִילָא אֲתַעֲבִידַת כֶּסֶף לְמְלָכָא עֲלָאָה, וּבָה פִתַח אֲנֹכִי, דְהֵכִי סְלִיק

עולה לחשבון כפ"א, וכששניהם התחברו, נאמר בהם אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

אשר, רמז הוא במלת בראשית. אשר, זו האם, שהיא אשר אהי"ה, אשר קדשנו במצותיו, אשר קדש ידך מבטן, שהיא הבטן שנאמר בה מבטן מי יצא הקרח, הקרח הנורא. מה זה נורא? זה העמוד האמצעי. מה זה קדש ידך מבטן? הבטן שנאמר בו זה צדיק, אשר, שהיא האם העליונה, קדשנו, בעמוד האמצעי, וצוננו, בצדיק על כל מצוה ומצוה, משום שאחד הוא מצוה ואחד עושה, אחד מצוה על המצוה שהיא שכינה, מצות יהו"ה ברה מאירת עינים, ואחד עושה עשייתה שהיא מעשה של מצוה, שפך פרושהו בעלי המשנה, גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה.

ועוד מצוה זה העמוד האמצעי, שהוא מצוה מצד האב שהוא רא"ש, ומצד האם שהיא אש"ר, וכך צדיק מצוה ועושה משניהם, ומשום כך נאמר על שניהם אשר קדשנו. האם - קדשנו, והאב - צוננו. על מי? על השכינה התחתונה שהיא פטר כל רחם, פתיחת הרחם, שהוא מאתים ארבעים ושמונה מצוות, היא מצות יהו"ה בכל איבר ואיבר של המלך, היא מצוה, ועוד אשר קדשנו, מצד האב והאם. זהו שכתוב ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, ויאמר - מצד האב שהוא י', יהי - מצד האם שהיא ה', אמירה אחת והנה אחת, עשייתה של שניהם - יהי אור. ועוד אשר, על שם באשרי פי

לחשבון כפ"א, וכד אתחברו תרוייהו אתמר בהו (שמות כ ב) אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

אשר איהו רמיז במלת בראשית, אשר דא אימא, דאיהי אשר אהי"ה, אשר קדשנו במצותיו, אשר קדש ידך מבטן, דאיהי בטן דאתמר ביה (איוב לט כט) מבטן מי יצא הקרח, הקרח הנורא (יחזקאל א כב), מאי נורא דא עמודא דאמצעיתא, מאי קדש ידך מבטן, בטן דאתמר ביה דא צדיק, אשר דאיהי אימא עלאה, קדשנו בעמודא דאמצעיתא, וצוננו בצדיק, על כל פקודא ופקודא, בגין דחד איהו מצוה וחד עושה, חד מצוה על המצוה דאיהי שכינתא, מצות יהו"ה ברה מאירת עינים (תהלים יט ט), וחד עושה עשייתה דאיהו מעשה דפקודא, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה.

ועוד מצוה דא עמודא דאמצעיתא, דאיהו מצוה מסטרא דאבא דאיהו רא"ש, ומסטרא דאימא דאיהי אש"ר, והכי צדיק מצוה ועושה מתרוייהו, ובגין דא אתמר על תרוייהו אשר קדשנו, אמא קדשנו ואבא צוננו, על מאן על שכינתא תתאה, דאיהי פטר כל רחם, פתיחו דרחם, דאיהו רמ"ח פקודין, איהי מצות יהו"ה בכל אבר ואבר דמלכא, איהי מצוה, ועוד אשר קדשנו מסטרא דאבא (דף עד ע"ב) ואימא, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, ויאמר מסטרא דאבא דאיהו י', יהי מסטרא דאימא דאיהי ה', חד אמירה וחד הויה, עשייתה דתרוייהו יהי אור.

ועוד אשר על שם באשרי פי אשרוני בנות

אשר הוצאתיך (בראשית ל ג)

אשרוני בנות, אשר הוצאתיך מארץ מצרים, וכי עבד שהוא בבית אסורי המלך, והבטיח לו המלך להוציאו מבית האסורים, יש לו למלך לשבח את עצמו אשר הוצאתיך מארץ מצרים כמה פעמים? אלא חמשים פעמים הזכיר בתורה יציאת מצרים כנגד חמשים שערי בינה, להודיע להם מאיזה מקום הוציאתם מן הגלות.

ובשירדה אליהם, ירדה לגאל אותם בכמה קולות וברקים, זהו שפיתוח ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וגומר, ועליהם נאמר וכל העם ראים את הקולת. את, זו השכינה התחתונה שהיתה עולה בכל קול וקול מאותם שבע קולות, והיא היתה בת קול של כל אחד ואחד, קול דברים אתם שמעים, זה הקול העליון הפלול משלשה קולות עליונים שהם שלש הספירות העליונות, ועל האם העליונה נאמר, ותמונה אינכם רואים זולתי קול, אבל על בת קול נאמר וכל העם ראים את הקולת ואת, ואת ודאי, שנאמר בה ותמונת יהו"ה יביט. קולות הם מצדו של העמוד האמצעי, הוא קול השופר השביעי באם העליונה, ולמטה ששה קולות.

ברקים מצד הצדיק, שנאמר בו ויצא כפרק חצו, ענן זו השכינה הפלולה משבעה ענני כבוד, שבו מתפסים קולות וברקים, ומצד הימין נקראת ענן, ומצד השמאל ערפל. זהו שפיתוח ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. ועוד, אנכי זו שכינה התחתונה, וסוד הדבר - אנכי אנכי הוא מנוחמכם. האם העליונה אנכי למעלה, אנכי האם התחתונה למטה, על שפיתחן נאמר ראו עתה

מארץ מצרים (שמות כ ב), וכי עבד דאיהו בבי אסירי דמלכא, ואבטח ליה מלכא לאפקא ליה מבי אסירי, אית ליה למלכא לשבחא גרמיה, אשר הוצאתיך מארץ מצרים כמה זמנין, אלא חמשיין זמנין אדפיר באורייתא יציאת מצרים, לקבל חמשיין תרעין דבינה, לאשתמודעא לון מאן אתר אפיק לון מן גלותא.

וכד נחתת לגבייהו נחתת למפרק לון בכמה קלין וברקין, הדא הוא דכתיב (שמות יט טז) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וגומר, ועלייהו אתמר (שם כ יח) וכל העם ראים את הקולת, את דא שכינתא תתאה, דהות סלקא בכל קלא וקלא מאינון שבע קלין, ואיהי הות בת קול דכל חד וחד, קול דברים אתם שמעים (דברים דיב), דא קלא עלאה פלילא מתלת קלין עלאין, דאינון תלת ספירן עלאין, ועל אימא עלאה אתמר (שם) ותמונה אינכם רואים זולתי קול, אבל בת קול עלה אתמר וכל העם ראים את הקולת, ואת, ודאי, דאתמר בה (במדבר יב ח) ותמונת יהו"ה יביט, קולות אינון מסטרא דעמודא דאמצעיתא, איהו קול השופר שביעאה באימא עלאה, ולתתא שית קלין.

ברקים מסטרא דצדיק, דאתמר ביה (זכריה ט יד) ויצא כפרק חצו, ענן דא שכינתא פלילא משבעה ענני כבוד, דבה מתפסין קלין וברקין, ומסטרא דימינא אתקריאת עננא, ומסטרא דשמאלא ערפל, הדא הוא דכתיב (שמות כ כא) ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. ועוד אנכי דא שכינתא תתאה, ורזא דמלה אנכי הוא מנוחמכם (ישעיה נא יב), אימא עלאה אנכי לעילא, אנכי אימא

כִּי אָנִי אֲנִי הוּא, כְּשֶׁמֶךְ אֱלֹהִים
כֵּן תִּהְלֶתֶךָ עַל קְצוֵי אֶרֶץ.

הָרִי פֶּאֶן מְצוּהָ רֵאשׁוֹנָה, וְאִין
מְצוּהָ שְׁלֵא נִתְּנָה בִּירְאָה וְאֶהְבָּה
שֶׁהוּא ב', וְזֶה ב' מְבֹרָאשִׁית
הַפְּחַד שֶׁל הִירְאָה וְאֶהְבָּה, שֶׁהֵן
ב' עֲלִיּוֹנָה וּב' תַּחְתּוֹנָה, ב'
הַעֲלִיּוֹנָה הָרִי נִתְּבָאָר שֶׁהִיא יְרָאָה
וְאֶהְבָּה, ב' אַחֲרוֹנָה (תַּחְתּוֹנָה) תּוֹרָה
וּמְצוּהָ, וְהִיא ב' מְבֹרָא, בְּהַפּוֹף
אוֹתוֹת אַבְרָם, הִיא מְצוּהָ בְּכָל
(שֶׁל כָּל) אֵיבֵר וְאֵיבֵר, הַמְצוּהָ
הָרֵאשׁוֹנָה הִיא אֲנֹכִי יְהוֹ"ה
אֱלֹהֵי"ךָ, וְהוּא ב', יְרָאָה וְאֶהְבָּה,
אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ מִצַּד שֶׁל
הִירְאָה, כִּפְדֵי אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ
מִצַּד שֶׁל הָאֶהְבָּה, וּשְׂגִיָּהֶם הֵם
זְכוֹר וְשִׁמּוֹר.

הַפְּלִין שֶׁל רֵאשׁ וְתַפְלִין שֶׁל יָד,
הָאֵב תַּפְלִין שֶׁל רֵאשׁ (עַל הָרֵאשׁ),
שֶׁהוּא רֵאשׁ דְּכַרְךָ אֲמַת, הַעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, וְהָאֵם תַּפְלִין שֶׁל יָד,
שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. הָאֵב
וְאֵם תַּפְלִין שֶׁל רַבּוֹן הַעוֹלָם,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׂכְנֵתוֹ, שֶׁהֵם
בֵּן וּבַת, הֵם הַתַּפְלִין שְׁלֹנּוּ.

וְעוֹד נִתִּיב הַשְּׁלִישִׁי, בּוֹ הַמְצוּהָ
הַשְּׁלִישִׁית, שֶׁהִיא נְבוּאָה, זֶהוּ
שְׂכַתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר
וַיְהִי אוֹר, חֲמִשָּׁה אוֹר הֵם,
וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר נִפְתַּחוּ הַשָּׁמַיִם
וְאַרְאֶה מִרְאֹת אֱלֹהִים, הָאֵם
הַעֲלִיּוֹנָה הַמְרָאָה הַנִּסְתָּר שָׂאִין בּוֹ
דְּמִיוֹן, הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה מְרָאָה
בְּגִלּוּי שֵׁשׁ בֶּה דְּמִיוֹן, וְעַלֵּיהָ
נֹאמַר וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה,
אֲדַמָּה הִיא דְּמִיוֹן לְכָל הַנְּבִיאִים,
וּלְכָל אֶחָד כְּפִי כְחוֹ, וּמִשׁוּם
שֶׁהִיא שׁוֹלֶטֶת עַל כָּל הַמְרַכְּבוֹת
שְׁלֵמָטָה, וְעַל כָּל כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת
וְאֵילָנוֹת וּדְשָׁאִים, וְעַל כָּל עוֹפּוֹת
הַשָּׁמַיִם וְחַיּוֹת הָאֶרֶץ וְדַגֵּי הַיָּם,

וְעַל כָּל עוֹפֵי שָׁמַיָא וְחַיּוֹן

תַּתְּאָה לְתַתָּא וְעַל תַּרְוִייהוּ אַתְמַר (דְּבָרִים לֵב ט)
רְאוּ עֵתָה כִּי אָנִי אֲנִי הוּא, כְּשֶׁמֶךְ אֱלֹהִים כֵּן
תִּהְלֶתֶךָ עַל קְצוֵי אֶרֶץ (תְּהִלִּים מֵח כֵּא).

הָא הֵכָא פְּקוּדָא קְדֻמָּאָה, וְלִית פְּקוּדָא דְלָא
אַתִּייהִיב בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ דְאִיהוּ ב', וְדָא
ב' מִן בְּרֵאשִׁית דַּחִילוֹ דִּירְאָה וּרְחִימוֹ, דְאִינוֹן
ב' עֲלָאָה ב' תַּתְּאָה, ב' עֲלָאָה הָא אַתְמַר דְאִיהוּ
דַּחִילוֹ וּרְחִימוֹ, ב' בְּתַרְאָה (ג"א תַּתְּאָה) תּוֹרָה
וּמְצוּהָ, וְאִיהִי ב' מְבֹרָא, בְּהַפּוֹף אַתְוּוֹן אַבְרָם,
אִיהִי מְצוּהָ בְּכָל (ג"א דְכָל) אַבְרָם וְאַבְרָם, פְּקוּדָא
קְדֻמָּאָה אִיהוּ אֲנֹכִי יְהוֹ"ה אֱלֹהֵי"ךָ (שְׁמוֹת כ
ב). וְאִיהוּ ב', דַּחִילוֹ וּרְחִימוֹ, אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו
תִּירָאוּ (וַיִּקְרָא יֵט ג) מְסֻטְרָא דְדַחִילוֹ, כִּפְדֵי אֶת
אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ (שְׁמוֹת כ יב) מְסֻטְרָא דְרְחִימוֹ,
וְתַרְוִייהוּ אִינוֹן זְכוֹר וְשִׁמּוֹר.

תַּפְּלִין דְרֵאשׁ וְתַפְלִין דְיָד, אַבָּא תַּפְלִין
דְרִישָׁא (ג"א עַל רִישָׁא) דְאִיהוּ רֵאשׁ דְּכַרְךָ
אֲמַת (תְּהִלִּים קִיט קס) עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, אִימָא
תַּפְלִין דְיָד דְאִיהִי שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה, אַבָּא וְאִימָא
תַּפְלִין דְמֵאֲרִי עֲלָמָא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
וְשְׂכִינְתֵיהּ דְאִינוֹן בְּרָא וּבְרַתָּא אִינוֹן תַּפְלִין
דִּילָן.

וְעוֹד נִתִּיב תַּלִּיתָא"ה, בֵּיה פְּקוּדָא תַּלִּיתָא
דְאִיהוּ נְבוּאָה"ה, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית
א ג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, חֲמִשׁ
אוֹר אִינוֹן, וְעַלֵּיהוּ אַתְמַר (יִחְזַקְאֵל א א) נִפְתַּחוּ
הַשָּׁמַיִם וְאַרְאֶה מִרְאֹת אֱלֹהִים, אִימָא עֲלָאָה
מְרָאָה סְתִימָא דְלִית בֶּה דְמִיוֹן, אִימָא תַּתְּאָה
מְרָאָה בְּאַתְגַּלְיָא דְאִית בֶּה דְמִיוֹן, וְעַלֵּיהָ
אַתְמַר (הוֹשֵׁעַ יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה, אֲדַמָּה
אִיהִי דְמִיוֹן לְכָל נְבִיאֵי, וּלְכָל חַד כְּפוּם
חִילִיָּה, וּבְגִין דְאִיהִי שְׁלֵטָא עַל כָּל מְרַכְּבוֹת
דְלַתְתָּא, וְעַל כָּל כְּכַבְיָא וּמַזְלֵי, וְאַלְגִּין וּדְשָׁאִין

בגלל זה נקראת בשם של כלם. מצד החיות היא נקראת חיה, ומצד העופות - נשר יונה צפור, ומצד הדגים - הדג. צד (שפחה) הרע בהפוך דגה, ומצד העשבים נקראת שכינה שושנה.

הנתיב הרביעי - ויבדל אלהים בין האור ובין החושך, ויבין ונקבה הם, חשך לילה, זהו שכתוב ולחשך קרא לילה, ויש חשך מצד הטורף ולילה מצד הטורף, זהו שכתוב גם חשך לא יחשיך ממך ולילה פיום יאיר כחשכה כאורה, והחשך היא נקבה שמקבלת מהאור שהוא אור זכר, כמו שהלכנה שמקבלת מן השמש, ושניהם הם האספקלריה המאירה והאספקלריה שאינה מאירה, ויש חשך של הצד האחר שיש בו הבדלה ולא חבור, ואותו האור הוא כמח באגוז.

בינתיים הנה קול נשמע ברומי הרקיעים: בעלי האוצרות, בעלי ההיכלות, פתחו את ההיכלות, הרי הגבירה רוצה להפגס להיכלו. באותו זמן אדני שפתי תפתח, ההיכל כלול משבעה היכלות. באותו זמן פמה נביאים עולים עמה ומתפנסים עמה, שיש נביאים ויש נביאים, יש נביאים שהם בעלי הבית של הגבירה, ויש נביאים שהם בעלי הבית של המלך, אלו מהאספקלריה המאירה, ואלו מהאספקלריה שאינה מאירה. הנביאים של האספקלריה המאירה הם מצד של יהו"ה, והנביאים של האספקלריה שאינה מאירה הם מצד של אדני, והם שקולים לתורה שבכתב ולתורה שבעל פה. הנביאים מצדו של אדני

וארעא, ונוני זמא, בגין דא אתקריאת בשמא דכלהו, מסטרא דחיוון אתקריאת חיה, ומסטרא דעופין נשר יונה צפור, ודנונין הדג, סטרא (נ"א שפחה) בישא בהפוכא דגה, ומסטרא דעשבין אתקריאת שכינתא שושנה. (דף עה ע"א).

נתיב רביעאה ויבדל אלהים בין האור ובין החושך (בראשית א ד), דכר ונוקבא אינון, חשך לילה, הדא הוא דכתיב (שם ה) ולחשך קרא לילה, ואית חשך מסטרא דדכיו ולילה מסטרא דדכיו, הדא הוא דכתיב (תהלים קלט יב) גם חשך לא יחשיך ממך ולילה פיום יאיר כחשכה כאורה, וחשך איהי נוקבא דמקבל מנהורא דאיהו אור דכר, כגוונא דסיהרא דמקבלת מן שמשא, ותרווייהו אינון אספקלריאה דנהרא ואספקלריאה דלא נהרא, ואית חשך דסטרא אחרא דאית בה הבדלה ולא חבורא, וההוא אור איהו כמוחא באגוזא.

אדרכי הא קלא אשתמע ברומי רקיעין, מארי דאוצרין מארי דהיכלין, אפתחו היכלין הא מטרוניתא קא בעיא לאעלא בהיכליה, בההוא זמנא אדני שפתי תפתח, היכלא פלילא משבעה היכלין, בההוא זמנא פמה נביאים סלקין עמה ומתפנסים עמה, דאית נביאים ואית נביאים, דאינון מארי דביתא דמטרוניתא, ואית נביאים דאינון מארי דביתא דמלכא, אלין מאספקלריא דנהרא ואלין מאספקלריא דלא נהרא, נביאים דאספקלריא דנהרא אינון מסטרא דיהו"ה, ונביאים דאספקלריא דלא נהרא אינון מסטרא דאדני, ואינון שקילין לאורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, נביאים

- מצד היראה, והנביאים שהם מצדו של יהוה הם מצד של האהבה.

באותו זמן כמה בעלי שערים מזדעזעים ומזדמנים להיכל, וכמה בעלי חותמות, וכמה בעלי שאלות, וכמה בעלי תשובות, שבהם נביא שואל ומשיב, וכמה בעלי עתידות, מה שהיה ומה שעתידי להיות, וכמה בעלי עינים שהם מראות וחוזים של נביאים, וכמה בעלי אזנים שהם בעלי כנפים, שנאמר בהם ואשמע את קול פנפיהם, וכמה בעלי חטם ששם ריח, שנאמר בהם אשה ריח נוח, וכמה בעלי פנים שנאמר בהם וארבעה פנים לאחת, וכמה בעלי קולות ובעלי דבורים ובעלי הקלים שהם להבות אש, זהו שפתוב קול יהוה חצב להבות אש, וכמה בעלי ידים, שנאמר בהם וידי אדם מתחת פנפיהם, וכמה בעלי קומה, והם שעור הקומה של הפסא, וכמה בעלי אות ברית, שנאמר בהם וזה לך האות, וכמה בעלי רגלים שנאמר בהם והחיות רצוא ושוב.

כך תקוני הנביאים מבחוץ (מבפנים) בגוף, באיברי הגוף, בעלי החכמה הם מבפנים במח, ומשום זה חכם עדיף מנביא, ומן המח תלויים ל"ב נתיבות, וזה ל"ב, שנאמר לב מבין, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך, כאן הסוד של הנתיב הרביעי, מה ההבדלה כאן בנבואה? אלא כמה נביאי שקר הם מצד החשך, שהולכים באור להטעות בני אדם. באותו זמן שיהיה הקדוש ברוך הוא עם שכינתו, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך.

קודשא בריך הוא בשכינתיה, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך.

מסטרא דאדנ"י מסטרא דיראה, ונביאים דאינון מסטרא דיהו"ה אינון מסטרא דאהבה. בהווא זמנא כמה מארי תרעין מזדעזעין ומזדמנין להיכלא, וכמה מארי חותמות, וכמה מארי שאלתיין, וכמה מארי תשובות, דבהוין נביא שואל ומשיב, וכמה מארי עתידות, מה דהוה ומה דעתיד למהווי, וכמה מארי דעיינין דאינון מראות וחוזין דנביאים, וכמה מארי דאודנין דאינון מארי דגדפיין, דאתמר בהוין (יחזקאל א כד) ואשמע את קול פנפיהם, וכמה מארי דחוטמא דתמן ריח, דאתמר בהוין (ויקרא א יג) אשה ריח נוח, וכמה מארי דאנפיין דאתמר בהוין (יחזקאל א י) וארבעה פנים לאחת, וכמה מארי דקליין ומארי דדבורין, ומארי דהקלים דאינון להבות אש, הך הוא דכתיב (תהלים כט ז) קול יהוה חצב להבות אש, וכמה מארי דידין, דאתמר בהוין (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת פנפיהם, וכמה מארי דקומה ושעור קומה דכרסויא, וכמה מארי דאות ברית דאתמר בהוין (שמות ג יב) וזה לך האות, וכמה מארי דרגליין דאתמר בהוין (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב.

כך תקוני דנביאיא מלבר (נ"א מלגאו) בגופא, באברים דגופא, מארי דחכמה אינון מלגאו במוחא, ובגין דא חכם עדיף מנביא, וממוחא תליין ל"ב נתיבות, ודא ל"ב דאתמר לב מבין, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך (בראשית א ד). הכא רזא דנתיב רביעאה, מאי הבדלה הכא בנבואה, אלא כמה נביאי שקרא אינון מסטרא דחשך, דאזלין באוירא לאטעאה בני נשא, בהווא זמנא דיהא קודשא בריך הוא בשכינתיה, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך.

הנתיב החמישי, ויקרא אלהי"ם לאור יום, אלו בעלי מקרא, שבעלי מקרא הם פתילה, ובעלי המשנה - זית, ובעלי תלמוד שהוא קבלה למשה מסיני - נר. מצוה רביעית - להתעסק בתורה שבעל פה ולהפריד בהם בשש דרגות, באסור והתר, טמאה וטהרה, פשר ופסול. זהו שפתיב ויאמר אלהי"ם יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, בין מים של טהרה התר פשר, ובין מים של טמאה, שהם אסור טמא פסול, שהם מי בורות נשברים, מים סרוחים, מים מטנפים, ועליהם נאמר לא יהיה לך אלהים אחרים על פניו והרקיע הזה שמבדיל ביניהם, זה הרקיע שעל ראשי החיות, וזה מטטרו"ן, שעליו נאמר ודמות על ראשי החיה רקיע, ועליו נאמר ויעש אלהי"ם וגומר, וזה הנתיב הששי, ויש רקיע מעל לרקיע, וזה הצדיק שמפריד בין מים נקביים למים זכריים להודיע בו, ועליו נאמר ויעש אלהי"ם את הרקיע, ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע, וזה הנתיב השביעי - צדיק.

הנתיב השמיני, ויקרא אלהי"ם לרקיע שמים. ויקרא אלהי"ם - זו האם העליונה, לרקיע - זה העמוד האמצעי, שהוא בין ימין ושמאל וכולל את שניהם. זהו שפתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, והם הערב של יצחק והבקר של אברהם.

תקון שרשים ואחד

בראשית, בר"א שת"י, ועליהן נאמר ותלכנה שתיהם וגומר, והן שתי תורות, תורה שפכתב ותורה שבעל פה, ועוד, שני לוחות

נתיב חמשאה, ויקרא אלהי"ם לאור יום (שם) ה, אלין מארי מקרא, דמארי מקרא אינון פתילה, ומארי משנה זית, ומארי תלמוד דאיהו קבלה למשה מסיני נר.

פקודא רביעאה לאתעסקא באורייתא דבעל פה, ולאפרשא בה בשית דרגין, באסור והתר טומאה וטהרה פשר ופסול, הדא הוא דכתיב (שם ו) ויאמר אלהי"ם יהי רקיע בתוך המים, ויהי מבדיל בין מים למים, בין מים דדכיו דטהרה התר פשר, ובין מים דמסאבו דאינון אסור טמא פסול, דאינון מי בורות נשברים מים סרוחים מים מטונפין, ועלייהו אתמר (שמות כ א) לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, והאי רקיע דאפריש ביניהו דא רקיע דעל רישי חיוון, ודא מטטרו"ן, דעליה אתמר (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי דק עה ע"ב) החיה רקיע, ועליה אתמר (בראשית א ט) ויעש אלהי"ם וגומר, ודא נתיב שתיתאה, ואית רקיע לעילא מרקיע, ודא צדיק דאפריש בין מיין נוקבין למיין דכורין, לאשתמודעא ביה, ועליה אתמר (שם) ויעש אלהי"ם את הרקיע, ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע, ודא נתיב שביעאה צדיק.

נתיב תמינאה ויקרא אלהי"ם לרקיע שמים (שם), ויקרא אלהי"ם דא אימא עלאה, לרקיע דא עמודא דאמצעיתא דאיהו בין ימינא ושמאלא וכליל תרוייהו, הדא הוא דכתיב (שם) ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, ואינון ערב דיצחק ובקר דאברהם.

תקונא תלתין וחד

בראשית בר"א שת"י, ועלייהו אתמר (רות א ט) ותלכנה שתיהם וגומר, ואינון

הלכו להר סיני, מיד ותהם כל העיר עליהן, הודעו על העולם. זהו שכתוב וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקִּלְתָּ וְכוּ' וַיֵּרָא וַיִּנְוְעוּ, וְאָמְרוּ הַזֹּאת נַעֲמִי, זוּהִי הַנְּעִימוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה? ! מִיֵּד נֹאמֵר וַיִּשְׁבֵּר אוֹתָם תַּחַת הָהָר. פְּרַחַה הַתּוֹרָה מִשֵּׁם וְאָמְרָה, אֲנִי מְלֵאָה הַלִּכְתִּי לְהַר סִינִי, וְכַעַת רִיקָם הִשְׁיִבְנִי יְהו"ה, מְלֵיאָ"ה מְלֵא י"ה, וְכַעַת פָּרַח מִמֶּנִּי מְלֵא"ה י"ה, שֶׁהוּא יְהו"ה, וְנִשְׁאַרְהָ ה' יַחֲדָה אֶל"ם, נֶאֱלַמְתִּי דוּמִי"ה, דו"ם י"ה, הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב שֶׁהוּא ו'.

דָּבָר אַחֵר וּתְלַכְנָה שְׁתִּיחֶן, הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ, לְאַיִזָּה מְקוֹם הַלְכוּ? לְבֵית הַקְּבָרוֹת, הַגּוֹף גְּדוֹן וְנִרְקָב, וּבְנֶפֶשׁ נֹאמֵר וְתַגַּל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכַּב.

קָם זָקֵן אֶחָד וְאָמַר: מְנוּחָה הַקְּדוּשָׁה חֲזוֹר בָּךְ, עֲרַפָּה הִיא הַגּוֹף, רוּת הִיא הַנֶּפֶשׁ, הַשְׁתַּפָּה שְׁלָה נַעֲמִי, נִשְׁמַת חַיִּים, מַחְלוּן הַרוּחַ, הַגּוֹף שֶׁהִיא עֲרַפָּה הַחֲזוּרָה עֲרַף אֶל הַנֶּשְׁמָה (הַשְׁכִּינָה), הַנֶּפֶשׁ נִדְבָקָה בְּנִשְׁמָה, זֶהוּ שְׁכָתוּב בְּאֶשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי - בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה, וּבְאֶשֶׁר תִּלְיִנִי אֵלַי - בְּמַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה.

דָּבָר אַחֵר, בְּאֶשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי - בְּגִלוֹת, שְׁנֹאמֵר בָּהּ וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם, וּבְאֶשֶׁר תִּלְיִנִי אֵלַי, שְׁמִשְׁכַּבְךָ בְּגִלוֹת, זֶהוּ שְׁכָתוּב עַל מִשְׁכְּבִי בְּלִילוֹת. עַמֶּךָ עָמִי - אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל, וְאֵלֵהֶי"ף אֵלֵהֶ"י - זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֵלִימְלֶךְ זֶה י', נַעֲמִי זו ה', מַחְלוּן ו', רוּת בָּהּ נִדְבָקָה ה' וְנִנְעֲשֶׂתָה תּוֹרָה, וְעֵלֶיָה נֹאמֵר וְקוֹל הַתּוֹרָה נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ.

ה', מַחְלוּן ו', רוּת בָּהּ אֲתַדְבֶּקֶת ה' וְאֲתַעֲבִידֶת תּוֹרָה, וְעֵלֶיָה אֲתַמַּר (שִׁיר ב

תְּרִי תּוֹרוֹת אֲוֹרִייתָא דְּבִכְתָּב וְאֲוֹרִייתָא דְּבַעַל פָּה, וְעוֹד תְּרִי לַיְחוֹת אֲזָלוּ לְטוֹרָא דְּסִינִי, מִיֵּד וְתַהֵם כָּל הָעִיר עֲלִיחֶן (ש"ם) אֲזַדְעִזַע כָּל עֲלֵמָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שְׁמוֹת כ יח) וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקִּלְתָּ וְכוּ' וַיֵּרָא הָעַם וַיִּנְוְעוּ, וְאָמְרוּ הַזֹּאת נַעֲמִי, דָּא אִיהוּ נַעֲמִי דְּאֲוֹרִייתָא, מִיֵּד אֲתַמַּר (ש"ם ל ב יט) וַיִּשְׁבֵּר אוֹתָם תַּחַת הָהָר, פְּרַחַת אֲוֹרִייתָא מִתַּמָּן, וְאָמַרְת (רוּת א כא) אֲנִי מְלֵאָה הַלִּכְתִּי לְטוֹרָא דְּסִינִי, וְכַעַן וְרִיקָם הִשְׁיִבְנִי יְהו"ה, מְלֵיאָ"ה מְלֵא"ה י"ה, וְכַעַן פָּרַח מִמֶּנִּי מְלֵא"ה י"ה דְּאִיהוּ יְהו"ה, וְאֲשַׁתְּאַרְתָּ ה' יַחֲדָה אֶל"ם, נֶאֱלַמְתִּי דוּמִי"ה (תְּהִלִּים לט ג), דו"ם י"ה, הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב דְּאִיהוּ ו'.

דָּבָר אַחֵר וּתְלַכְנָה שְׁתִּיחֶן גּוֹף וְנֶפֶשׁ, לְאֵן אֲתַר אֲזָלִי, לְבִי קְבֵרָא, גּוֹף אֲתַדִּין וְאֲתַרְקַב, נֶפֶשׁ אֲתַמַּר בָּהּ (רוּת ג ז) וְתַגַּל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכַּב.

קָם סְבָא חַד וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא חֲזוֹר בָּךְ, עֲרַפָּה אִיהִי גּוֹף, רוּת אִיהִי נֶפֶשׁ, שׁוֹתַפּוּ דִילָהּ נַעֲמִי נִשְׁמַת חַיִּים, מַחְלוּן רוּחָא, גּוֹפָא דְּאִיהִי עֲרַפָּה חֲזָרָה עוֹרָף לְגַבִּי נִשְׁמָה (ג"א שְׁכִינְתָא), נֶפֶשׁ אֲתַדְבֶּק בָּהּ בְּנִשְׁמָתָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (רוּת א טז) בְּאֶשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי בְּפִקּוּדִין דַּעֲשֵׂה, וּבְאֶשֶׁר תִּלְיִנִי אֵלַי בְּפִקּוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה.

דָּבָר אַחֵר בְּאֶשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי בְּגִלוֹתָא, דְּאֲתַמַּר בָּהּ (יִשְׁעִיָה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם, וּבְאֶשֶׁר תִּלְיִנִי אֵלַי דְּמִשְׁכַּבָּא דִּילָךְ בְּגִלוֹתָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שִׁיר ג א) עַל מִשְׁכְּבִי בְּלִילוֹת, עַמֶּךָ עָמִי אֵלַי יִשְׂרָאֵל, וְאֵלֵהֶי"ךְ אֵלֵהֶ"י דָּא קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלִימְלֶךְ דָּא י', נַעֲמִי דָּא

וְקוֹל הַתּוֹרָה נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ. (ב)

עֲרַפָּה אֵימָא דְעָרְב רַב, דְּאִתְמַר בְּהוּן (שמות לד ט) כִּי עִם קָשָׁה עוֹרְףָּה הוּא, דְּחִזְרַת לְסִרְחָנָה, וְחִזְרַת עוֹרְףָּה לְגַבֵּי חֲמוּתָהּ, כְּלִיּוֹן בְּעֵלָה דְעָרַפָּה, יִצַר הָרַע דְּאִתְיָא כְּלִיָּיה מְנִיָּה לְעֵלְמָא, וְאִיהוּ כְּלִיּוֹן, וְאִתְתִּיָּה לִילִית כְּלִיָּיה. נִשְׁמָה וְנַפְשָׁה כַּד בַּר נִשְׁ אִיהוּ מְחוּיָּיב בְּחוּבֵין וּמִתְגַּבְרִין עַל אַבְרִים, נִשְׁמַת חַיִּים אֲסִתְלַקַּת מִן גּוּפָא, וְנַפְשָׁה אֲשִׁתְאַרַת תַּמָּן, וְאִתְמַר בְּה (רות ג ז) וַתִּגַּל מְרְגְלוֹתָיו, לְגַבֵּי מְאֵן לְגַבֵּי צְדִיק וְדָא בְרִית מִיָּלָה, דְּאִיהוּ בּוּעִז ב"ו ע"ז תְּקִיף עַל יִצְרִיָּה, וַיִּמַּד שֵׁשׁ שְׁעוּרִים וַיִּשֶׁת עֲלֶיהָ (שם טז), שׁוּקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ (שיר ה טז), שׁוּאִית לֹון עֲלֶהָ לְאַגְנָא עֲלֶהָ, וְאוּקְמוּהָ וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיָּהֶם בְּשִׁכְיִנְתָּא עֲלָהָ וַתִּתְאַה, וְעֲלִיָּיהוּ אִתְמַר (רות ד יז) וַתִּקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכָנֹת שֵׁם, לְאִמְרָה יֵלֵד בֶּן לְנַעֲמִי, דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא דְאִתְמַר בֵּיה (שמות ד כב) בְּנֵי כְּרִי יִשְׂרָאֵל, כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְגִרְמוּ לְאַסְתְּלָקָא שְׂכִינְתָּא, עֲלָהָ אִתְמַר בְּשִׁכְיִנְתָּא תִּתְאַה וַתִּגַּל מְרְגְלוֹתָיו (רות ג ז).

דְּבַר אַחַר וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיָּהֶם, אִיהוּ מְמַלְל בְּגוּפָא וְנַפְשָׁא, וּמִרְחִימוּ דְגוּפָא כַּד אִיהוּ בְּעַל תְּשׁוּבָה, יֵימָא נַפְשָׁא לְגַבֵּהּ בְּאֲשֵׁר תְּמוּתֵי אָמוּת וְשֵׁם אֶקְבֵּר, וְלֹא תִזְוִי הַנְּפֹשׁ בְּקִבְרָה מְמַנּוּ, וְעֲלִיו נְאָמַר בְּהִתְהַלְכָּהּ תִּנְחָה אוֹתָךְ - בְּעוֹלָם הַיָּהּ, בְּשִׁכְבָּךְ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ - בְּקִבְרָה, וְהִקִּיצוֹת - לְתַחֲתֵי הַמֵּתִים (לְעוֹלָם הַבָּא), הִיא תְּשִׁיחֶךָ - זֹו הַנְּפֹשׁ לַגּוּף, וּמְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, אִם הַגּוּף לֹא חִזַּר בְּתְּשׁוּבָה וְהִחְזִיר עוֹרְףָּה לְתְּשׁוּבָה, הַנְּפֹשׁ נִפְרַדַת מְמַנּוּ וְנִקְרָאת עוֹרְפָּ"ה, וְהַגּוּף הַיָּהּ נְאָכַד מְשַׁנֵּי הָעוֹלָמוֹת.

אָמַר לוֹ: זְקוּן זְקוּן, וְהָרִי כְּמָה קְבָרִים לְחַנְּסִים, וְהָרִי אִם הַגּוּף

עֲרַפָּה הִיא הָאֵם שֶׁל הָעָרְב רַב, שְׁנֵאמַר בָּהֶם כִּי עִם קָשָׁה עוֹרְףָּה הוּא, שְׁחִזְרָה לְסִרְחָנָה וְהִחְזִירָה עוֹרְףָּה לְחֲמוּתָהּ, כְּלִיּוֹן בְּעֵלָה שֶׁל עֲרַפָּה, יִצַר הָרַע, שְׂבָאָה כְּלִיָּה מְמַנּוּ לְעוֹלָם, וְהוּא כְּלִיּוֹן, וְאִשְׁתּוּ לִילִית כְּלִיָּיה.

נִשְׁמָה וְנַפְשָׁה, כְּשֵׁאֲדָם מְחִיב בְּחֻטְאִים וְהֵם מִתְגַּבְרִים עַל הָאִבְרִים, נִשְׁמַת חַיִּים מִסְתַּלְקַת מִהַגּוּף, וְהַנְּפֹשׁ נִשְׁאֲרַת שָׁם, וְנֵאמַר בְּה וַתִּגַּל מְרְגְלוֹתָיו, לְמִי? לְצְדִיק, וְזוֹ בְרִית מִיָּלָה, שֶׁהוּא בּוּעִז ב"ו ע"ז, תְּקִיף עַל יִצְרוֹ, וַיִּמַּד שֵׁשׁ שְׁעוּרִים וַיִּשֶׁת עֲלֶיהָ, שׁוּקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, שְׂמָה אוֹתָם עֲלֶיהָ לְהַגֵּן עֲלֶיהָ, וּפְרִשׁוּהָ וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיָּהֶם, עִם הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתְּחַתּוֹנָה, וְעֲלִיָּהֶם נְאָמַר וַתִּקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכָנֹת שֵׁם, לְאִמְרָה יֵלֵד בֶּן לְנַעֲמִי, זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שְׁנֵאמַר בּוֹ בְּנֵי כְּרִי יִשְׂרָאֵל. כְּשִׁחְטָאוּ יִשְׂרָאֵל וְגִרְמוּ לְהִסְתַּלְקוֹת הַשְּׂכִינָה, עַל הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה נְאָמַר וַתִּגַּל מְרְגְלוֹתָיו. דְּבַר אַחַר וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיָּהֶם, הוּא מְדַבֵּר בְּגוּף וְנַפְשָׁה, וְאִתְּבַחַת הַגּוּף כְּשֶׁהוּא בְּעַל תְּשׁוּבָה, תֵּאמַר הַנְּפֹשׁ אֵלֵינוּ בְּאֲשֵׁר תְּמוּתֵי אָמוּת וְשֵׁם אֶקְבֵּר, וְלֹא תִזְוִי הַנְּפֹשׁ בְּקִבְרָה מְמַנּוּ, וְעֲלִיו נְאָמַר בְּהִתְהַלְכָּהּ תִּנְחָה אוֹתָךְ - בְּעוֹלָם הַיָּהּ, בְּשִׁכְבָּךְ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ - בְּקִבְרָה, וְהִקִּיצוֹת - לְתַחֲתֵי הַמֵּתִים (לְעוֹלָם הַבָּא), הִיא תְּשִׁיחֶךָ - זֹו הַנְּפֹשׁ לַגּוּף, וּמְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, אִם הַגּוּף לֹא חִזַּר בְּתְּשׁוּבָה וְהִחְזִיר עוֹרְףָּה לְתְּשׁוּבָה, הַנְּפֹשׁ נִפְרַדַת מְמַנּוּ וְנִקְרָאת עוֹרְפָּ"ה, וְהַגּוּף הַיָּהּ נְאָכַד מְשַׁנֵּי הָעוֹלָמוֹת.

אָמַר לוֹ: זְקוּן זְקוּן, וְהָרִי כְּמָה קְבָרִים לְחַנְּסִים, וְהָרִי אִם הַגּוּף

אָמַר לִיָּה סְבָא סְבָא, וְהָא כְּמָה קְבָרִין לְמַגְנָא, וְהָא אִם גּוּפָא אִתְאַבִּיד

נֶאֱבָד, עַל מָה תִּקּוּם הַנֶּפֶשׁ לְתַחִית הַמֵּתִים? שֶׁהֲרֵי וְדָאֵי הַגּוֹף נֶאֱבָד, וְנִתְבָּאָר שֶׁנֶּאֱבָד מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת, וְהֲרֵי יֵרֵד לְנִשְׁיָהּ שְׁשֵׁם נִשְׁכַּח לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, אִם כֵּן, כַּמָּה קְבָרִים לְחַנּוּם?

אֲרָא וְדָאֵי שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא יִשְׁנֶה אֶת מַעֲשֵׂי יְדִיו, שֶׁוְדָאֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהֵם שְׁמַיִם וְאָרֶץ, הֵם שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעֲלֵיהֶם אָמַר דָּוִד הַשְּׁמַיִם שְׁמַיִם לַיהוָה, הָאָרֶץ - אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יִשְׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, מִתִּי? בְּזִמְנָא שֶׁנֶּאֱמַר לְשְׁמַיִם וְהָאָרֶץ, שֶׁל סַמְא"ל וְנִחַשׁ, כִּי שְׁמַיִם כַּעֲשֵׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבְּגַד תִּבְלָה, וְאַחַר שֶׁיִּמְחָה אוֹתָם וְיִשְׁמִיר אֶת אוֹתָם הַמְּמַנִּים שְׁעֲלֵיהֶם, מִיַּד יַחֲדָשׁ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, שֶׁיִּמְחוּ בְּגַלְל הַמְּמַנִּים הַרְעִים הַלְלוּ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כִּי כֹאֲשֶׁר הַשְּׁמַיִם הִתְחַדְּשִׁים וְהָאָרֶץ הִתְחַדְּשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה וְגוֹמַר, וְהַכֹּל כְּדִי שֶׁלֹּא יִכְלוּ מַעֲשֵׂי יְדִיו, שֶׁהֵם הַנִּשְׁמוֹת וְהַגּוֹפּוֹת שֶׁנֶּאֱבָדוּ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וְאֵלוּ הַעֲשִׂירִים שֶׁבְּגִלוֹת, בְּגַלְל שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה הוּא שְׁלֵהֶם.

אֲבָל הַעֲנִיִּים שֶׁהֵם צְדִיקִים, הַטּוֹב שְׁלֵהֶם לְאוֹתָם הָעוֹלָמוֹת הַטּוֹבִים, שֶׁבָּהֶם נִבְרְאוּ שְׁתֵּי תוֹרוֹת, תּוֹרַת שְׁבֻכְתָּב וְתּוֹרַת שְׁבַעַל פֶּה, שֶׁשְׁכַרְם שֵׁם, וּבִשְׁבִיל שְׁלֵמֻטָּה שֶׁל אָרֶץ הַחַיִּים, שֵׁם הַגּוֹפּוֹת לְנִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ בְּשֵׁם יְהוָה, וְהַגּוֹף שֶׁל מִשָּׁה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֹא כִּהְתָּה עֵינֹו וְלֹא נָס לַיַּחַד, מִשֵּׁם הָיָה, וּבִשְׁבִילֹו הוּא הָיָה מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים שֶׁלֹּא יָמוּת וַיֵּצֵא מִמֶּנּוּ, וְלֹא עַל הַגּוֹף שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא

עַל מָה תִּקּוּם נִפְשָׁא לְתַחִית הַמֵּתִים, דְּהָא וְדָאֵי גּוּפָא אֲתֵאֱבִיד, וְאֲתֵמַר דְּאֲתֵאֱבִיד מִתְרִין עֲלָמִין, וְהָא נְחִית לְנִשְׁיָהּ דְתַמָּן אֲתַנְשִׂי לְדָרֵי דְרִין, אִם כֵּן כַּמָּה קְבָרִין לְמַגְנָא.

אֲרָא וְדָאֵי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא יִשְׁנֵי עוֹבְדֵי יְדוּי, דְּוְדָאֵי עֲלָמָא דִּין וְעֲלָמָא דְאֲתֵי דְאֵינוֹן שְׁמַיָּא וְאַרְעָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֵינוֹן, וְעֲלֵייהוּ אָמַר דָּוִד (תהלים קטו טז) הַשְּׁמַיִם שְׁמַיִם לַיהוָה, אַרְעָא אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים (שם קטו טז), עֲלֵייהוּ אֲתֵמַר עֲלָמָא דִּין וְעֲלָמָא דְאֲתֵי בְשֵׁמָא דִּיהוָה, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם צו יא) יִשְׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, אֵימְתִי בְּזִמְנָא דְאֲתֵמַר לְגַבֵּי שְׁמַיִם וְהָאָרֶץ דְסַמְא"ל וְנִחַשׁ, כִּי שְׁמַיִם כַּעֲשֵׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבְּגַד תִּבְלָה (ישעיה נא ו), וְלִכְתַּר דִּימְחִי לֹון וְיִשְׁעִי לְאֵלִין מִמֶּנּוּ דְעֲלֵייהוּ, מִיַּד יַחֲדָשׁ לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְשְׁמַיָּא וְאַרְעָא, דִּיתְמַחוֹן בְּגִין אֵלִין מִמֶּנּוּ בִישִׁין, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם סו כב) כִּי כֹאֲשֶׁר הַשְּׁמַיִם הִתְחַדְּשִׁים וְהָאָרֶץ הִתְחַדְּשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה וְגוֹמַר, וְכֹלָא בְּגִין דְלֹא יִשְׁתַּצוֹן עוֹבְדֵי יְדוּי, דְאֵינוֹן נִשְׁמַתִּין וְגוֹפִין דְאֲתֵאֱבִידוּ מִתְרִין עֲלָמִין, וְאֵלִין עֲתִירִין דְבְּגִלוּתָא, בְּגִין דְהָאֵי עֲלָמָא אִיהוּ דְלַהוֹן.

אֲבָל מִסְפְּנֵי דְאֵינוֹן צְדִיקָא, טוֹבָא דְלַהוֹן לְאֵינוֹן עֲלָמִין טְבִין, דִּי בַהוֹן אֲתַבְרִיאוּ תְרֵי תוֹרוֹת אוֹרִייתָא דְבְּכְתָב וְאוֹרִייתָא דְבַעַל פֶּה, דְאֵגְרָא דְלַהוֹן תַּמָּן וּבְגִין דְלִתְתָא דְאָרֶץ הַחַיִּים, תַּמָּן גּוֹפִין לְנִשְׁמַתִּין קְדִישִׁין דְאֲתַבְרִיאוּ בְשֵׁמָא דִּיהוָה, וְגוֹפָא דְמִשָּׁה דְאֲתֵמַר בֵּיהּ (דברים לד ז) לֹא כִהְתָּה עֵינֹו וְלֹא נָס לַיַּחַד מִתַּמָּן הָיָה, וּבְגִינֵיהּ הָיָה אִיהוּ בְעָא רַחֲמֵי דְלֹא יָמוּת וַיִּפּוּק מִנֵּיהּ, וְלֹא עַל גּוֹפָא

אָצְלוּ סַנְדָּל, שְׁעָלְיוּ נֹאמֵר לוֹ שֶׁל
נְעֻלְיָךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ.

וְאַדָּם וְחַיִּיתוֹ וּבְהֵמֹת וְעוֹפוֹת שֶׁל
שָׁם הֵם מַעֲשֵׂי בְּרֵאשִׁית, וְהֵם
בְּדַמּוֹת עֲלִיּוֹן שֶׁל אֵלֶּה שֶׁנֹּאמֵר
בָּהֶם בְּמִרְכָּבָה וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי
אָדָם וְגוֹמֵר, שֶׁהֵם בְּהֵמֹת
עֲלִיוֹנוֹת, עֲלֵיהֶן נֹאמֵר יַעֲשֶׂה
לְמַחֲפָה לוֹ, וְשֵׁם עֵץ הַחַיִּים, שְׁמִי
שְׂאוּכַל מִמֶּנּוּ נֹאמֵר בּוֹ וְאָכַל וְחַי
לְעוֹלָם.

וְשֵׁם פְּסָאוֹת שֶׁל זָהָב וְכֶסֶף
וְאֲבָנִים יְקָרוֹת, וּמִטּוֹת שֶׁל זָהָב
וְכֶסֶף, וְרַמ"ח מִצְוֹת שְׁצִוָּה אוֹתָן
מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְטַהֵר
אֶת מַאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה
אֵיבָרִים שֶׁל אוֹתוֹ הַגּוֹף, וְהַגּוֹף
שֶׁל הָעוֹלָם הַשְּׁפֵל הַזֶּה הוּא סַנְדָּל
לְנִשְׁמָה, שְׁמַתְטַנֵּף (וּמַתְטַנֵּפָה)
בְּזִהְמַת הָעוֹלָם הַזֶּה. הָרִי כָּאֵן
שְׁלֵשִׁים וְאַחַת פְּעָמִים שֶׁהַתְּפָרֶשׁ
בְּרֵאשִׁית, וְעֶשֶׂר אַמִּירוֹת,
וּשְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים, הָרִי
שִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם, וְצָרִיף לְפָרֶשׁ
אוֹתָם. פֶּתַח וְאָמַר בְּרֵאשִׁית.

תקון שְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם

בְּרֵאשִׁית, הַמֹּאמֵר הַרְאֵשׁוֹן לְכָל,
וְהוּא כּוֹלֵל שְׁנֵי דְבוּרִים, אֲנָכִי וְלֹא
יְהִי לְךָ, שֶׁנֹּאמְרוּ בְּדְבוּר אַחַד,
וּשְׁנֵיהֶם רְמוּזִים בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית,
בְּגִלְל זֶה בְּרֵאשִׁית, א"ב רְשִׁית,
א"ב א' אֲנָכִי ב' לֹא יְהִי לְךָ,
וְהַכֹּל בְּאוֹת אַחַת ב', וְהִיא ב'
מִבְּרֵאשִׁית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי מִי שֵׁישׁ
לוֹ עֶבֶד וְהוֹצִיא אוֹתוֹ לְחֵרוֹת
מִשְׁעֶבְדוֹ, יֵשׁ לְרַבּוֹנוֹ לְשַׁבַּח אֶת
עֲצָמוֹ בְּהוֹצָאָה לְחֵרוֹת שֶׁל עֶבְדוֹ?
וְכִי הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁאָמַר
לְאַבְרָהָם כִּי גֵר יְהִי זֶרְעֶךָ וְכוּ',
יֵשׁ לְשַׁבַּח עֲצָמוֹ כְּמָה פְּעָמִים
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם?
אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְדַאי כִּף

דְּהָאֵי עֲלָמָא דְאַתְקָרִי סַנְדָּל לְגַבְיָה, דְּעֲלִיָּה
אַתְמַר לִיָּה (שְׁמוֹת ג' ה) שֶׁל נְעֻלְיָךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ.

וְאַדָּם וְחַיִּוֹן וּבְעֵירָן וְעוֹפִין דְּתַמָּן אֵינוֹן
עוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, וְאֵינוֹן בְּדִיוֹקְנָא

עֲלָאָה דְּאֵלִין דְּאַתְמַר בְּהוֹן בְּמִרְכָּבָתָא (יַחזְקֵאל א

וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וְגוֹמֵר, דְּאֵינוֹן בְּעֵירָן
עֲלָאִין עֲלֵיָּהוּ אַתְמַר (יְשַׁעִיָּה טו' ג) יַעֲשֶׂה לְמַחֲפָה

לוֹ, וְתַמָּן עֵץ חַיִּים דְּמָאֵן דְּאָכִיל מִנֵּיהּ אַתְמַר
בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית ג' יב) וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם.

וְתַמָּן פְּרִסְיִין דִּי דְּהָבָא וְכֶסֶף וְאֲבָנִין יְקִירִין,
וְעֶרְשִׁין דְּכֶסֶף וְדְּהָבָא, וְרַמ"ח פְּקוּדִין

דְּמַנִּי לוֹן מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּהָאֵי עֲלָמָא, לְדַכָּאָה
רַמ"ח אֲבָרִים דְּהָהוּא גּוֹפָא, וְגוֹפָא דְּהָאֵי

עֲלָמָא שְׁפֵלָא אִיהוּ סַנְדָּל לְנִשְׁמַתָּא, דְּאַתְטַנֵּף
(ג"א וְאַתְטַנֵּפָה) בְּזוּהָמָא דְּהָאֵי עֲלָמָא. הָא הִכָּא

תְּלַתִּין וְחַד זְמַנִּין דְּאַתְפָּרֶשׁ בְּרֵאשִׁית, וְעֶשֶׂר
אַמִּירָן וְתְלַתִּין וְתַרִּין שְׁבִילִין הָא שְׁבַעִין וְתַרִּין,

וְצָרִיף לְפָרֶשׁא לוֹן. פֶּתַח וְאָמַר בְּרֵאשִׁית.

תקונא תלתין ותריין

בְּרֵאשִׁית מֹאמֵר קְדַמָּאָה לְכָלָא, וְאִיהוּ כְּלִיל
תְּרִין דְּבוּרִין אֲנָכִי וְלֹא יְהִיָּה

לְךָ (שְׁמוֹת כ' ב) דְּאַתְמַרוּ בְּדְבוּרָא חַדָּא, וְתַרְוֵיָּהּ
אֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, בְּגִין דְּא

בְּרֵאשִׁית א"ב רְשִׁית, א"ב א' אֲנָכִי ב' לֹא
יְהִיָּה לְךָ, וְכָלָא בְּאֵת אַחַד ב', וְאִיהִי ב'

מִבְּרֵאשִׁית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי מָאֵן דְּאִית לִיָּה עֶבְדָּא
וְאַפִּיק לִיָּה לְחֵירוֹ מִשְׁעֶבְדֵיהּ, אִית לִיָּה

לְרַבּוּנֵיהּ לְשַׁבַּחָא גְרַמִּיָּה בְּמִפְקָנוּתָא לְחֵירוֹ
לְעֶבְדֵיהּ, וְכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאָמַר

לְאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית טו' יג) כִּי גֵר יְהִי זֶרְעֶךָ וְכוּ' אִית
לְשַׁבַּחָא גְרַמִּיָּה כְּמָה (דף עו ע"ב) זְמַנִּין אֲשֶׁר

הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שְׁמוֹת כ' ג), אָמַר לִיָּה רַבִּי

הוא, אֲבָל כָּאֵן לֹא מִשְׁפַּח הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עֲצָמוֹ שֶׁהוֹצִיא אוֹתָם מִן הַגְּלוּת, אֲלֵא חֲמִשִּׁים פְּעַם הַזְכִּיר בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְהוֹדִיעַ הַדְרָגָה שֶׁהוֹצִיאָה אוֹתָם, שֶׁהִיא הַיּוֹבֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ יוֹבֵל הִיא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְהֵם חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה שֶׁנִּמְסְרוּ לְמִשָּׁה בְּסִינַי, פָּרָט לְאֶחָד שְׁלֹא נִמְסַר לוֹ, וְלָכֵן הַזְכִּיר חֲמִשִּׁים פְּעַם בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם. אָמַר, הָרִי וְדָאֵי הַתִּישְׁבָּה דְעָתִי.

מִי זֶה אֱלֹהִים אַחֲרֵימֶיךָ? אֵלֹהֵי הַמְּמַנִּים שֶׁל שְׁבַעִים אַמּוֹת, וְסַמָּא"ל וְנַח"שׁ הָרִי שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם, בְּגַלְלֵי זֶה נִתֵּן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹרָה מִמֶּיךָ, שֶׁהוּא חֹסֵד, וּמִשְׁמָאל שֶׁהוּא גְבוּרָה, שִׁישׁ בָּהּ שְׁבַעִים פָּנִים לְהַנְצִיל מִשְׁבַּעִים אַמּוֹת, וְהַתּוֹרָה נִתְּנָה מִמֶּיךָ וְאֵשׁ שֶׁהֵם שְׁנַיִם, לְהַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל מִסַּמָּא"ל וְנַחֲשׁ, שֶׁהֵם מִמֶּיךָ וְאֵשׁ, וּבְגַלְלֵם נֶאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָּךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי, וּכְנֶגֶד שְׁבַעִים אַמּוֹת שְׁבַעִים נֶפֶשׁ, וּמִי שְׁעוֹבֵר עַל שְׁבַעִים פָּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָּךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי, שׁוֹלְטִים שְׁבַעִים מְמַנִּים וְאַמּוֹת שֶׁל יֶצֶר הָרַע עַל שְׁבַעִים נֶפֶשׁ.

וְכַמּוֹה גְּלוּלִין יִתּוֹן לְבַר נֶשׁ עַל חוֹבִין אֱלִין, וְאִם לֹא חֲזַר בַּר נֶשׁ בְּתִיּוּבְתָא בְּאֱלִין גְּלוּלִין, הֵהוּא גּוּפָא נְחִית בְּאַבְדּוֹן, גְּלוּלָא קְדַמָּא אֲצַטְבַּע בְּגוּוֹן תּוֹרָה, וְרָכִיב נֶפֶשׁא בְּסוּסִיא חוּוּרָא דְאִיהוּ גּוּפָא, אִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בֵּיהּ (יִשְׁעִיהּ אִיח) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם פְּשָׁנִים פְּשָׁלַג יַלְבִּינוּ, וְאִם לֹא יִתִּי בְּגְלוּלָא תַנְיִנָא, וְרָכִיב בְּסוּסִיא סוּמְקָא, וְאִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בְּחוּבָא דִּילִיהּ (שׁ) אִם יֶאֱדִימוּ כְּתוּלַע פְּצָמַר יִהְיוּ, וְאִם לֹא, אֲתַחֲזַר אֲתַגְּלַגַּל בְּגְלוּלָא

שְׁמַעוֹן הָכִי הוּא וְדָאֵי, אֲבָל הָכָא לֹא מִשְׁפַּח קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא גְרַמְיָה דְאֲפִיק לִוְן מִן גְּלוּתָא, אֲלֵא חֲמִשִּׁין זְמַנִּין אֲדַפִּיר בְּאוּרִייתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְאֲשַׁתְּמוּדְעָא בְּדַרְגָּא דְאֲפִיק לִוְן דְאִיהוּ יוֹבֵלָא, דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (וַיִּקְרָא כֹה יֵא) יוֹבֵל הִיא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְאִינוּן חֲמִשִּׁין תְּרַעֲוִין דְּבֵינָה דְאֲתַמְסְרוּ לְמִשָּׁה בְּסִינַי בַּר חַד דְּלֹא אֲתַמְסַר לִיהּ, וּבְגִין דָּא אֲדַפִּיר חֲמִשִּׁין זְמַנִּין בְּאוּרִייתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם. אָמַר הָא וְדָאֵי אֲתִישְׁב דְעָתִאי.

מִאֵן אֱלֹהִים אַחֲרֵימֶיךָ, אֱלִין מְמַנִּין דְשְׁבַעֲוִין אוּמִין, וְסַמָּא"ל וְנַח"שׁ הָא ע"ב, בְּגִין דָּא יְהִיב קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא אוּרִייתָא מִימִינָא דְאִיהוּ חֹסֵד וּמִשְׁמָאלָא דְאִיהוּ גְבוּרָה, דְאִית בָּהּ שְׁבַעֲוִין אַנְפִּין לְשׁוּבָא מִשְׁבַּעֲוִין אוּמִין, וְאוּרִייתָא אֲתִייהִיבַת מִמֶּיךָ וְאֲשָׁא דְאִינוּן תְּרִין, לְשׁוּבָא לְיִשְׂרָאֵל מִסַּמָּא"ל וְנַחֲשׁ דְאִינוּן מִמֶּיךָ וְאֲשָׁא, וּבְגִינֵיהּ אֲתַמַּר (שְׁמוֹת כ ג) לֹא יִהְיֶה לָּךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי, וְלִקְבַל שְׁבַעֲוִין אוּמִין שְׁבַעֲוִין נֶפֶשׁ, וּמִאֵן דְעֵבַר עַל שְׁבַעֲוִין אַנְפִּין דְאוּרִייתָא דְאֲתַמַּר לֹא יִהְיֶה לָּךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי, שְׁלִטִין שְׁבַעֲוִין מְמַנִּין וְאוּמִין דִּיֶּצֶר הָרַע עַל שְׁבַעֲוִין נֶפֶשׁ.

וְכַמּוֹה גְּלוּלִין יִתּוֹן לְבַר נֶשׁ עַל חוֹבִין אֱלִין, וְאִם לֹא חֲזַר בַּר נֶשׁ בְּתִיּוּבְתָא בְּאֱלִין גְּלוּלִין, הֵהוּא גּוּפָא נְחִית בְּאַבְדּוֹן, גְּלוּלָא קְדַמָּא אֲצַטְבַּע בְּגוּוֹן תּוֹרָה, וְרָכִיב נֶפֶשׁא בְּסוּסִיא חוּוּרָא דְאִיהוּ גּוּפָא, אִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בֵּיהּ (יִשְׁעִיהּ אִיח) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם פְּשָׁנִים פְּשָׁלַג יַלְבִּינוּ, וְאִם לֹא יִתִּי בְּגְלוּלָא תַנְיִנָא, וְרָכִיב בְּסוּסִיא סוּמְקָא, וְאִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בְּחוּבָא דִּילִיהּ (שׁ) אִם יֶאֱדִימוּ כְּתוּלַע פְּצָמַר יִהְיוּ, וְאִם לֹא, אֲתַחֲזַר אֲתַגְּלַגַּל בְּגְלוּלָא

בגלגול שלישי, ורוכב על סוס ירק, וזה הגוף.

והם מזל אריה, מזל שור, מזל נשר, שעליהם נאמר הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, ואם שלש אלה לא יעשה לה, לנפש, בשלשה גלגולים, שעושה לה שאר פסות ועונה, ויצאה חנם אין כסף, ועל שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו (עמוס ב א), ועל ארבעה דאיהו מזל אדם לא אשיבנו, דלא יקלקלו אותו.

אבר לצדיקים, ועשה חסד לאלפים, אלפים ודאי, שלשה גלגולים בהם הוא מרויח שלשת אלפים, שהם עולמות של פסופים, ולמי? לאהביו ולשמרי מצותיו. לרשעים שהם לא יחזרו בתשובה בשלשת הגלגולים הללו, נאמר בהם והאבדתי את הנפש ההיא מקרב עמה. אמר: רבי, אם כן אני יורד, אלא שבע ארצות הן, ועולים לשבעים פנגד שבעים נפש, ושבע ארצות הן: ארץ, אדמה, ארקא, גיא, ציה, נשיה, תבל, והם שבעה מדורי גיהנם. אותה נפש שלא חזרה בתשובה בשלשת אלה, מוריד אותה הקדוש ברוך הוא למדורי גיהנם הללו, ושם נשפחת לדורי דורות.

ואם הוא צדיק, נאמר בו כי שבע יפול צדיק וקם. אמר לו רבי אלעזר: ואם הוא צדיק, למה ירד לשם? אלא כדי להוציא משם כל נפש ונפש שהרהרו תשובה ומתו בקצור שנים, והוא טורח בשבילו, והו מאמר ראשון שהוא בראשית.

תקון שלשים וששה

בראשית, זו מצוה ראשונה, שנרמזה בשלשים ושנים שבילים, שהם שלשים ושנים

תליתאה, ורכיב בסוסיא ירוקא ודא גופא. ואינון מזל אריה מזל שור מזל נשר, דעלייהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, ואם שלש אלה לא יעשה לה (שמות כא יא) לנפשא בתלת גלגולין, דעביד לה שאר פסות ועונה, ויצאה חנם אין כסף (שם), ועל שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו (עמוס ב א), ועל ארבעה דאיהו מזל אדם לא אשיבנו, דלא יקלקלו ליה.

אבר לצדיקיא ועשה חסד לאלפים (שמות כ ה), אלפים ודאי, תלת גלגולין בהון איהו רוח תלת אלפין דאינון עלמין דכסופין, ולמאן לאהביו ולשמרי מצותיו (שם) לחיביא דאינהו לא יחזרון בתיובתא בתלת גלגולין אלין, אתמר בהון (ויקרא כג לא) והאבדתי את הנפש ההיא מקרב עמה, אמר רבי אם כן אנה נחית, אלא שבע ארעין אינון, וסלקין לשבעין לקבל שבעים נפש, ושבע ארעין אינון ארץ אדמה ארקא גיא ציה נשיה תבל, ואינון שבע מדורין דגיהנם, ההיא נפשא דלא חזרה בתיובתא באלין תלת, נחית לה קודשא בריך הוא במדורין דגיהנם אלין, ותמן אתנשי לדרי דרין.

ואם הוא צדיק אתמר ביה (משלי כד טז) כי שבע יפול צדיק וקם, אמר ליה רבי אלעזר,

ואם הוא צדיק אמאי נחית תמן, אלא בגין לאפקא מתמן כל נפשא ונפשא מאלין דהרהרו בתיובתא ומתו בקצרות שנין, ואיהו טרח בגיניה, דא איהו מאמר קדמא דאיהו בראשית.

תקונא תלתין ותלת

בראשית דא פקודא קדמא, דאתרמיז

אלהי"ם של מעשה בראשית, עשרים ושנים אותיות ועשר אמירות שנקללו בהם. התקון הראשון יראה, ועליה נאמר ראשית חכמה יראת יהו"ה, שיש יראה ויש יראה. יראת יהו"ה זו השכינה, המלכות הקדושה, יראה רעה זו רצועה להלקות את הרשעים, ומי הוא? סם המות של סמאל, הנקבה שלו, יראת יהו"ה היא שכר למי ששומר מצוות לא תעשה, יראה רעה היא רצועה להלקות את מי שעובר עליהן.

קם רבי שמעון ואמר: אלעזר בני, יש מי שירא מהקדוש ברוך הוא כדי שייחיו את בניו ויגדלו עשרו בעולם הזה, ואם חסר מזה, אינו ירא ממנו, זה לא שם לו את יראת יהו"ה לעקר, אבל מי שירא את הקדוש ברוך הוא בין בטוב בין בצרה, זהו מי ששם את יראת יהו"ה בו לעקר, ששלוש דרגות הן של יראה, יש יראה בין בטוב בין בצרה, ויש יראה שירא את הקדוש ברוך הוא בטוב ולא בצרה, ויש יראה שלא שם אותה עליו לעקר, בין לטוב בין לצרה. צדיק גמור שם אותה עליו לעקר בין לטוב בין לדין, הבינוני שם אותה עליו לטוב ולא לדין, הרשע הגמור לא שם אותה עקר, לא בטוב ולא בדיון.

ורכמה השכינה נקראת יראה? שהרי היא נטלה מצד העמוד האמצעי. אלא כמו שהעמוד האמצעי נוטל מרחמים ודין, שהם ימין ושמאל, כך היא נוטלת משניהם, מצד השמאל זו נקראת יראה, פחד יצחק, שמצד הימין נקרא אהב"ה, וזו המצוה השניה שנאמר בה ואהבת עולם אהבתיך על פן משכתיך חסד. ומצד שני הצדדים הללו נקרא

בל"ב שבילין, דאינון ל"ב אלהי"ם דעובדא דבראשית, כ"ב אתוון ועשר אמירן דאתפלילן בהו, תקינא קדמא יראה, ועלה אתמר (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת יהו"ה, דאית דחילו ואית דחילו, (דף ע"ט א) יראת יהו"ה דא שכינתא מלכות קדישא, יראה רעה דא רצועה לאלקאה לחייביא, ומאי ניהו סם המות דסמאל, נוקבא דיליה, יראת יהו"ה איהי אגרא למאן דנטיר פקודין דלא תעשה, יראה רעה איהי רצועה לאלקאה למאן דאעבר עלייהו.

קם רבי שמעון ואמר אלעזר ברי, אית מאן דדחיל לקודשא בריה הוא בגין דייחון בנוי ויסגי עותריה בהאי עלמא, ואי חסר מהאי לא דחיל ליה, האי לא שוי ליה יראת יהו"ה לעקרא, אבל מאן דדחיל לקודשא בריה הוא בין בטיבו בין בעאקו, הא דא שוי יראת יהו"ה ביה לעקרא, דתלת דרגין אינון דיראה, אית יראה בין בטיבו בין בעאקו, ואית יראה דדחיל לקודשא בריה הוא בטיבו ולא בעאקו, ואית יראה דלא עליה לעקרא בין לטיבו בין לעאקו, צדיק גמור שוי לה עליה לעקרא בין לטיבו בין לדיןא, בינוני שוי ליה עליה לטיבו ולא לדיןא, רשע גמור לא שוי ליה עקרא לא בטיבו ולא בדינא.

ושכינתא אמאי אתקריאת יראה, דהא היא מסטרא דעמודא דאמצעיתא אתנטילת, אלא כמה דעמודא דאמצעיתא נטיל מרחמי ודינא דאינון ימינא ושמאלא, הכי איהי נטלא מתרוייהו, מסטרא דשמאלא דא אתקריאת יראה פחד יצחק, דמסטרא דימינא אהב"ה אתקרי, ודא פקודא תנינא דאתמר בה (ירמיה לא ב) ואהבת

העמוד האמצעי אור ונר, והשכינה אורה, אבוקה. אורה - ליהודים היתה אורה, אבוקה - כך פירושהו בעלי המשנה, שצדיקים עומדים לפני השכינה כנר לפני האבוקה, מצד הימין יהו"ה, ומצד השמאל אדנ"י, ששם הדין, ומשום זה ביום הראשון ויאמר אלהים: יהי אור, משום שחמשה אור הם ביום הראשון, והם ה' העליונה, ומשם מאירים, 'י בשמאל, וזה נר, וזה ה"י מן אלהים, ה' לימין 'י לשמאל, (ו' מלא משניהם העמוד האמצעי, כן י"ה ויהו סוד אלהים מלא ה"י, זו כתובה ראשונה. וסוד הדבר - ה"א, אלהים זה מלאי"ה בהפוך אותיות, וזו ה' ועיר, שהיא מלאה משלש אותיות, ונעשית היר"ה, למעלה הוא הו"ה, ובה מתחילים אותיות התורה הז' ואחר כך ט"ו, ואנה נמצאת ה' אחרונה? אלא ד' היתה להיות ה' אלא מי גרם שפרח ממנה ו' שהוא הדרך שלה? אלא נתנני שוממה כל היום ויהי, וזה הוד שהוא הדרך שלה, שהוא חור דנה באלף החמישי, משום שפרח ממנה יר, שעליו נאמר ותקע כף ירך יעקב, נודע שמקימן מתחילה למנות האות'ד' עד נצח, והוד הוא הדרך, השלמות שלה, וזהו שנתן למשה, וזהו שנאמר ונתן הוד למשה).

תקון שלשים וארבעה

בראשית, ב' נקבה פתוחה לקבל מימין, לאותו (מאותו) שגומל עמה חסד, ולמה? שהאות 'י על ראשו כמו זה ג', ומשום זה הרוצה להחפים ידרים, אם כן, למה ג' אחר לב? אלא סוד הדבר - ואיש אשר יקח את אחתו בת אביו או בת אמו וראה את ערוותה והיא תראה את ערוותו חסד הוא, ב' החזירה פניה מא', ג' החזירה פניה מב', ד' החזירה פניה מג', ה' החזירה פניה מד', כל האותיות החזירו פניהן זו מזו,

עולם אהבתך על כן משכתך חסד. ומתרין סטרין אלין אתקרי עמודא דאמצעייתא אור ונר, ושכינתא אורה אבוקה, אורה, ליהודים היתה אורה (אסתר ה טו). אבוקה הכי אוקמוהו מארי מתניתין צדיקים קיימין קמי שכינתא כנר לפני האבוקה. מסטרא דימינא יהו"ה, ומסטרא דשמאלא אדנ"י דתמן דין, ובגין דא פיומא קדמא ויאמר אלהים יהי אור (בראשית א א). בגין דחמש אור אינון פיומא קדמא, ואינון ה' עלאה ומתמן נהרין, 'י בשמאלא ודא נר, ודא ה"י מן אלהים ה' לימינא 'י לשמאלא, (ו' מלא מתרוייהו עמודא דאמצעייתא, בן י"ה, ודא איהו רזא אלהים מלא ה"י, דא כתיבת קדמא. ורזא דמלה ה"א, אלהים דא מלאי"ה בהפוך אתוון, ודא ה' ועיר, דאיהו מלא מתלת אתוון, ואתעבדת הו"ה, לעילא איהו הו"ה, ובה מתחילין אתוון דאורייתא ה"ו ולבתר ט"ו, ואנה אשתכח ה' בתראה, אלא ד' הות למחוי ה', אלא מאן גרם דפרח מינה ו' דאיהו ירך דילה, אלא נתנני שוממה כל היום דנה (איכה א יג), דא הוד דאיהו ירך דילה דאתחזרת איהו דנה באלף חמשאה, בגין דפרח מגיה ירך, דעליה אתמר (בראשית לב כג) ותקע כף ירך יעקב, אשתמודע דמימינא קא מתחלת לממני את ד' עד נצח, והוד איהו ירך שלימו דילה, ודא איהו דאתהיב למשה, ודא הוא דאתמר ונתן הוד למשה).

תקונא תלתין וארבע

בראשית, ב' נוקבא פתיחא לקבלא מימינא, ליהוה (נ"א מההוא) דגמיל חסד עמה, ואמאי דאת 'י על רישיה פגוונא דא ג', ובגין דא הרוצה להחפים ידרים, אם כן אמאי ג' אחר לב, אלא רזא דמלה ואיש אשר יקח את אחתו בת אביו או בת אמו וראה את ערוותה והיא תראה את ערוותו חסד הוא (ויקרא כ יז), ב' חזרת אנפוי מא', ג' אחזרת אנפוי

אנפוי מב', ד' חזרת אנפוי

ואינן פנים בפנים, ולמה? אלא סוד הדבר - וראית את אחרי וכו', ולמה מחזירות פנים זו מזו? בשביל העריות שהן פנגדם, א' פנגד ארור שהוא ערוה, ועליו נאמר ארור שכב עם אחתו, שהעריות הללו, כל אחד שוכב עם אמו ועם אחותו ועם בתו, ומחזירים פנים אליהם, שאין להם בשת פנים, אבל האותיות הקדושות מחזירות פניהן בבשת בעונה, עריה תעור, ובגללה נאמר ולפני עור לא תתן מכשול, עור שהוא עור, וסוד הדבר - ערום ראה רעה ונסתר.

ואחר כך כשמתפשטים מהם, כלם מתניחדים ולא יתבששו, ומתניחדים אב עם אם, אה עם אחותו. כעת שערוה ביניהם, יש פרוד באותיות שהן יהו"ה, זהו שכתוב כי המות יפריד (בין אחים) ביני ובינך. אחר שהעריות עוברות מהן, יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד, והסוד של אחד - אה ד', הערוה של שניהם אחר. בזמן שמסתלק הקוץ מד' של אחד נשאר אחר, ועליו נאמר וסוד אחר אל תגל.

תקון שלשים וחמשה

בראשית, בתשרי נברא העולם, חסר א' להיות בראשית, זה אדם שנברא בתשרי, ומשום שעתידה הארץ להתקלל בגללו, זהו ארורה האדמה בעבורך. הסתלק מן תשרי ופתח בב' שהיא ברכה שתתברך הארץ, ולהוציא אותה מן הקללה, ולא עוד, אלא משום שתשרי הוא דין, לא נזכר שם בתשרי, שלא יתכן בו פעם אחרת. זהו שכתוב נר יהו"ה נשמת אדם.

איהו דין, לא אדבר תמן בתשרי, דלא יתכן ביה זמנא אחרא, הדא הוא דכתיב (משלי כ כז) נר יהו"ה נשמת אדם. (כך מצאתי).

מג', ה' חזרת אנפוי מד', כל אתון חזרין אנפין (דף עו ע"ב) דא מן דא, ולא אינון אנפין באנפין, ואמאי אלא רזא דמלה וראית את אחרי וכו' (שמות לג כג), ואמאי חזרין אנפין דא מן דא, בגין עריין דאינון לקבליהו, א' לקבליה ארור דאיהו ערוה, ועליה אתמר (דברים כז כב) ארור שכב עם אחתו, דאלין עריין כל חד שכיב עם אמיה ועם אחתיה ועם ברתייה, וחזרין אנפין לגבייהו דלית לון בשת פנים, אבל אתון קדישין חזרין אנפיהו בבשת בעונה, עריה תעור, ובגינה אתמר (ויקרא יט יד) ולפני עור לא תתן מכשול, עור דאיהו עור, ורזא דמלה ערום ראה רעה ונסתר (משלי כב ג).

ולבתר דמתפשטין מנייהו מתניחדין פלהו ולא יתבששו, ומתניחדין אבא עם אימא, אה עם אחתיה, כען דערוה בינייהו אית פרודא באתון דאינון יהו"ה, הדא הוא דכתיב (רות א יז) כי המות יפריד (בין אחים) ביני ובינך, לבתר דאתעבר עריות מנייהו, יהא יהו"ה אחד ושמו אחד, ורזא דאחד אה ד', ערוה דתרוייהו אחר, בזמנא דאסתלק קוצא מן ד' מן אחד אשתאר אחר, ועליה אתמר (משלי כה ט) וסוד אחר אל תגל.

תקונא תלתין וחמשה

בראשית, בתשרי אתברי עלמא, חסר א' למהוי בראשית, דא אדם דאתברי בתשרי, ובגין דעתידה ארעא לאתלטיא בגיניה, דא הוא ארורה האדמה בעבורך (בראשית ג יז), אסתלק מן תשרי, ופתח בב' דאיהי ברכה לאתברכא ארעא, ולאפקא לה מן לוטיא, ולא עוד אלא בגין דתשרי

תקונא תלתין ושתא

בראשית, דאיהו שבת בראשית, דהא שבע שבתות אינון, ולכל חד אית ליה שית ימי המעשה, וכל יומא דקודשא בריך הוא הוא אלף שנים, הדא הוא דכתיב (תהלים צד) כי אלף שנים בעיניך וכו', ושבת בראשית שית יומין דיליה אינון שני אלפים תהו, שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח.

שני אלפים תהו והארץ היתה תהו, שני אלפים תורה ורוח אלהים מרחפת על פני המים (בראשית א ב), ולית מים אלא אורייתא, פני המים תרין אנפין דילה, דאינון מצות עשה ומצות לא תעשה, חוור וסומק, ימינא ושמאלא, ואלין אינון שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח, ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (שם ג), עלייהו אתמר (ישעיה כד טו) על פן באורים כפדו יהוה, על פן ודאי דאתמר ביה ויהי כ"ן, ואינון שבעין, ועל תרין מאורות אלין אתמר דו פרצופין דכר ונוקבא, יהי אור דא פסח, אור לארבעה עשר, ויהי אור ראש השנה, דאתמר ביה ויהי היום, הכא ויהי והתם ויהי, ובכל אתר ויהי לישנא דצערא.

שבת בראשית נקודה בחלל דילה, (דאיהי שבת בריח), י' שבת חלל, חלל למאן, לההיא נקודה, מחלליה מות יומת (שמות לא יד), למאן דעאל נוכראה בחלל דילה, דאיהי רשות הרבים יין נסוף זונה, ובגין דא הכא צריך דחילו, ודא איהו בראשית גר"א שפ"ת, הדא הוא דכתיב (ויקרא יט ג) איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, ומאן דעאל רשו נוכראה בחלל (דף עח ע"א) דילה, דאיהי רשות הרבים יין נסוף זונה, עליה אתמר (במדבר יט יג) את מקדש יהוה טמא ונכרתה וכו', והאי נקודה

תקון שרשים וששה

בראשית, שהוא שבת בראשית, שתי שבע שבתות הן, ולכל אחת יש לו ששה ימי המעשה, וכל יום של הקדוש ברוך הוא הוא אלף שנים, זהו שכתוב פי אלף שנים בעיניך וכו'. ושבת בראשית ששת הימים שלו הם שני אלפים תהו, שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח. שני אלפים תהו - והארץ היתה תהו, שני אלפים תורה - ורוח אלהים מרחפת על פני המים, ואין מים אלא תורה, פני המים - שני הפנים שלה, שהן מצוות עשה ומצוות לא תעשה, לבן ואדם, זמין ושמאל, ואלה הם שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח. ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, עליהם נאמר על פן באורים כפדו יהוה, על פן ודאי, שנאמר בו ויהי כ"ן, והם שבעים, ועל שני המאורות הללו נאמר דו פרצופים זכר ונקבה. יהי אור - זה פסח, אור לארבעה עשר, ויהי אור - ראש השנה, שנאמר בו ויהי היום, כאן ויהי ושם ויהי, ובכל מקום ויהי לשון צער.

שבת בראשית נקודה בחלל שלה, (שהיא שבת בריח), י' שבת חלל, חלל את מי? את אותה נקודה, מחלליה מות יומת, למי שמכניס נכריה בחלל שלה, שהיא רשות הרבים, יין נסוף זונה, ומשום זה כאן צריך יראה, וזהו בראשית גר"א שפ"ת. זהו שכתוב איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, ומי שמכניס רשות נכריה בחלל שלה, שהיא רשות הרבים, יין נסוף זונה, עליו נאמר את מקדש יהוה טמא ונכרתה וכו', והנקודה הזו היא אות של שבת,

אות של ימים טובים, אות של תפלין, אות של ברית מילה, עטרת הברית, כתר של ספר תורה קוראים לו, כתר בראש כל צדיק, הנקדה שעליה נאמר אדם וחוה שהיו דו פרצופים, ועליה אמרה הלבנה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד.

הסוד הזה נמסר לחכמי הלב, (ח) (ד' ו') היא ה' אחרונה, ששניהם י, ובה נעשו אחד, והנקדה הזו היא סתומה וחתומה בששת ימי החל. זהו שפתיב יהיה סגור בששת ימי המעשה, במה? באות ו', (ב) סתומה באות ו', ב' ימות החל, וביום השביעי נפתחת לקבל את בעלה, ומשום זה הזווג של תלמידי חכמים משבת לשבת, ויורשים נשמות קדושות חדשות לבניהם.

ומשום זה הנקדה נקראת בתולה, ואיש לא ידעה, כשהיא גל (ג) נעול מעין חתום, עד שנפתחת לבעלה, וכשהיא סתומה, נקראת יראה, בכל ששת ימי החל שהיא סגורה ושמונה בעשר אמירות ושלושים ושנים אלהים, שהם ארבעים ושנים אותיות הגבורה, ששם בינה, בשבת ויכלו השמים, ויכל'ו החסד של הזמין כולל שבעים ושנים שמות, ששם חכמה, כמו שאמרנו הרוצה להחכים ידרים. יראה בששת ימי החל, איש אמו ואביו תיראו, אהבה בשבת, כפד את אביך ואת אמך. כשנפתחת לבעלה נקראת אהבה, ומראה ואהבה נתנו מצוות עשה ולא תעשה.

תקון שבעה ושרשים

בראשית הוא ברי"ת, ודאי כשהוא בלבושים של הקלפות הללו שהן עולה ופריעה, שם צריך יראה, ועליהם נאמר לא

איהי אות דשבת אות דימין טבין אות דתפלין אות דברית מילה, עטרת דברית, תגא דספר תורה קרינן ליה, כתר בראש כל צדיק, נקודה דעלה אתמר אדם וחוה דהו דו פרצופים, ועלה אמרה סיהרא אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד.

רוא דא לחפיימי לבא אתמסר, (דא) (נ"א ד' ו') איהו ה' בתראה, דתרוייהו י', ובה אתעבידו חד, והאי נקודה איהי סתימא וחתומה בשית יומין דחול, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מו א) יהיה סגור ששת ימי המעשה במאי באת ו', (ב) סתים באת ו' ב' יומי דחול, וביומא שביעאה אתפתחת לקבלא לבעלה, ובגין דא זווגא דתלמידי חכמים משבת לשבת, וירתין נשמתין קדישין חדתין לבנייהו.

ובגין דא איהי נקודה אתקריאת בתולה ואיש לא ידעה (בראשית כד טז), פד איהי גל (נ"א ג) נעול מעין חתום (שיר ד יב), עד דאתפתחת לבעלה, וכד איהי סתימא אתקריאת יראה, בכל ו' יומי דחול דאיהי סגירא ונטירא, בעשר אמירן ול"ב אלהים דאינון מ"ב אתון דגבורה, דתמן בינה, בשבת ויכלו השמים, ויכל'ו חס"ד דימינא כליל ע"ב שמען, דתמן חכמה, פמה דאמרן הרוצה להחכים ידרים, דחילו בשית יומין דחול איש אמו ואביו תיראו (ויקרא יט ג), רחימו בשבת כפד את אביך ואת אמך (שמות כ יב), פד אתפתחת לגבי בעלה אתקריאת אהבה, ומדחילו ורחימו אתייהבו פקודין דעשה ולא תעשה.

תקונא שבע ותלתין

בראשית איהו ברי"ת, ודאי פד איהו בלבושין דאלין קליפין דאינון

יהיה לך אלהים אחרים על פני,
והאות הזו אין יורשים אותה
אלא ישראל, שאין אות ברית עד
שמעבירים את הקלפות הללו
מהם, שהן ערלה ופריעה עם
הטפת דם.

שרש קלפות הן בערלה פנגד
שלש קלפות האגוז, ועליהם
נאמר והארץ היתה תהו ובהו
וחושך. תהו - קו ירק, קלפה
ראשונה, בהו - קלפה שניה,
חושך - קלפה שלישית, ושלש
אלו זו על גב זו, כנגד שלשת
צבעי העין, שנאמר בהם ולא
תתורו אחרי לבבכם ואחרי
עיניכם וכו', כנגדם שלשת צבעי
הקשת שבהם נקרא בת עין,
שהיא נקדה אות ברית, עליה
נאמר וראיתיה לזכר ברית עולם,
ועליהם נאמר שלש פעמים כל
גוים וכו' כי אמילם, ומתי יעביר
הקדוש ברוך הוא את הקלפות
הללו מן העולם ויזכר ברית
עולם? בזמן הגאולה. זהו שכתוב
ולא יפנה עוד מוריד, מתי? אחר
שיעבירו שלש הקלפות הרעות
ממנה, ובזמן שהיא מתלבשת
בקלפות הללו, היא אומרת אל
תראני שאני שחרחרת,
שבקלפות הללו היא מתחללת,
ומשום זה מחלליה מות יומת.

תהו"ם היא המו"ת, אליו צריך
פריעה עם הטפת דם, ועד
שנפרעת הפריעה הזו, היא לא
מתגלה בעולם ולא תהיה אות
בעולם, וסוד הדבר, כשעובדים
ממנה ערלה ופריעה, רומא
וקושטאנדינא, מיד מתגלה
האות בעולם לאותו שנאמר בו
וזה לך האות פי אנכי שלחתיך,
לקים בו הפתוב פימי צאתך
מארץ מצרים אראנו נפלאות.

לקיימא ביה קרא (מיכה ז טו) פימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

ערלה ופריעה, צריך תמן דחילו, ועלייהו
אתמר (שמות כג) לא יהיה לך אלהים אחרים על
פני, והאי אות לא ירתין ליה אלא ישראל,
דלית אות ברית עד דעברין מנייהו אלין
קליפין, דאינון ערלה ופריעה באטיפו דדמא.
תלת קליפין אינון בערלה לקבל תלת קליפין
דאגוזא, ועלייהו אתמר (בראשית א

ב) והארץ היתה תהו ובהו וחושך, תהו קו ירוק
קליפה קדמאה, בהו קליפה תניינא, חושך
קליפה תליתאה, ותלת אלין דא על גב דא,
לקבל תלת גוונין דעינא, דאתמר בהון (במדבר
טו לט) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
וכו', לקבליהו תלת גוונין דקשת, דבהון
נקרא בת עין דאיהי נקודה אות ברית, עליה
אתמר (בראשית ט טז) וראיתיה לזכור ברית עולם,
ועלייהו אתמר תלת זמנין כל גוים וכו' פי
אמילם (תהלים קיח יט), ואימתי יעבור קודשא
ברוך הוא הני קליפין מעלמא ויזכור ברית
עולם, בזמנא דפורקנא, הדא הוא
דכתיב (ישעיה ל ב) ולא יפנה עוד מוריד, אימתי
לבתר דמתעברין תלת קליפין בישין מינה,
ובזמנא דאיהי מתלבשא באלין קליפין איהי
אמרת אל תראוני שאני שחרחרת (שיר א
ו) דבאלין קליפין איהי מתחללת, ובגין דא
מחלליה מות יומת (שמות לא יד).

תהו"ם איהו המו"ת, לגביה צריך פריעה
באטיפו דדמא, ועד דאתפרע האי
פריעה איהי לא אתגלייא בעלמא, ולא יהא
אות בעלמא, ורזא דמלה פד אתעבר מינה
ערלה ופריעה רומי וקושטאנדינא, מיד
אתגלייא אות בעלמא, להווא דאתמר
ביה (שם ג יב) וזה לך האות פי אנכי שלחתיך,

לקיימא ביה קרא (מיכה ז טו) פימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

ומשום זה, אֶלְעָזָר בְּנֵי, אֵל תִּצַּפֶּה לְרַגְלֵי מִשִּׁיחַ, עַד שֶׁתִּרְאֶה אֶת הַקֶּשֶׁת בַּגִּוִּיָּה הַמְּאִירִים, או עַד שֶׁיִּתְגַּלֶּה אוֹת בְּעוֹלָם. מֵה זֶה אוֹת? אֵלָּא דָּרָךְ כִּכְב מִיַּעֲקֹב, זוֹ הָאוֹת י', אוֹת בְּרִית. וּמִיָּד וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל אֵלֶיהָ, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְהִי בִישְׂרוֹן מִלֶּךְ.

בֵּא וּרְאָה, יוֹם אַחַד שְׁאֵלְתִי אֶת אֱלֹהֵינוּ, לָמָּה שְׁמִים הָעֶרְלָה בְּכָלִי עֶפְרָ? אָמַר לִי, שְׁמַעְתִּי בִישִׁיבָה, שְׁעֶרְלָה הוּא נְחֹשׁ, וְכִיּוֹן שְׁמַעְבִּירִים אוֹתוֹ מִמְקוֹמוֹ, צָרִיךְ לָתֵת לוֹ מְזוּנֹו, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וְנִחַשׁ עֶפְרָ לַחֲמוֹ, וּבְיָדָי, בְּנֵי, בְּזֶה נִצַּל אָדָם מִדִּין חֲבוּט הַקֶּבֶר, וְהֵדָם שְׁמִשְׁפִּים מִהַפְרִיעָה, לָתֵת מְזוּן לְאוֹתוֹ הַפֶּלֶב שֶׁהוּא רוֹצֵחַ, וּבְזֶה נִצַּל אָדָם מִחֲרָבוֹ שֶׁל מִלְּאָף הַמּוֹת.

וְעַל פֶּן אָמַר אָדָם הֲרֵאשׁוֹן לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִי מִצִּיל בְּנֵי מִחֲרָב הַמֵּתֶהֶפֶכֶת? אָמַר לוֹ, חֲרָב הַמִּילָה, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עֲשֵׂה לָךְ חֲרָבוֹת צוּרִים, וְחֲרָבוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשׁ עֲשָׂרָה פִּיפּוּת, כִּנְגַד מִילָה וּפְרִיעָה וּמִצִּיעָה וּשְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה בְּרִיתוֹת שֶׁנִּכְרְתוּ עֲלֶיהָ, וְכֵן הַתּוֹרָה מִצִּילָה אֶת הָאָדָם מִשֶׁשׁ עֲשָׂרָה פִּיּוֹת הַחֲרָב, כִּמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה עֵץ חַיִּים הִיא, שְׁעוֹלָה לִשְׁשׁ עֲשָׂרָה.

וּבְכִנְגַד שְׁנֵי אֵלֶּה אָמְרָה תּוֹרָה לֹא תִרְצַח וְלֹא תִנְאֹף. לֹא תִנְאֹף כִּנְגַד נְחֹשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, לֹא תִרְצַח כִּנְגַד סַמְא"ל, וְאָמַר דּוּד עֲלִיו, הַצִּילָה מִחֲרָב נִפְשֵׁי מִיָּד פֶּלֶב יְחִידָתִי. שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת הָעֶרְלָה הֵן מִשְׁחִי"ת א"ף וְחִמ"ה, כִּנְגַד הָעֶרְלָה, הוּא הָעוֹן. וְהֵינּוּ מֵה שֶׁתִּקְנֵנוּ בַתְּפִלָּה אֲצִלָּם, וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עוֹן - זֶה עוֹן, וְלֹא יִשְׁחִית - זֶה מִשְׁחִית,

(שם עח לח) וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר

וּבְכִיּוֹן דָּא אֶלְעָזָר בְּרִי לָא תִצַּפִּי לְרַגְלָא דְמִשִּׁיחָא עַד דְתַחֲזִי קֶשֶׁת בַּגִּוִּיָּוִי נְהִירִין, או עַד דְאֵתְגַלֵּיָא אוֹת בְּעֵלְמָא, מֵאִי אוֹת. אֵלָּא דָּרָךְ כִּכְב מִיַּעֲקֹב (במדבר כד יז), דָּא אֶת י' אוֹת בְּרִית, וּמִיָּד וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל לְגַבְהָ, הֵהוּא דְאֶתְמַר בֵּיהּ (דברים לג ה) וַיְהִי בִישְׂרוֹן מִלֶּךְ (חסר).

הָא תַחֲזִי יוֹמָא חֲדָא שְׁאִילְנָא (דף עח ע"ב) לְאֱלֹהֵינוּ, עֶרְלָה אִמְאִי שׁוֹינֵן בְּמֵאנָא בְּעֶפְרָא, אָמַר לִי שְׁמַעְנָא בְּמִתִּיבְתָא, דְעֶרְלָה אִיהוּ נְחֹשׁ, וְכִיּוֹן דְאֶעֱפְרִינֵן לִיה מֵאֵתְרִיה צָרִיךְ לְמִיָּהֵב לִיה מְזוּנִיָּה, הֲדָא הוּא דְכִתִּיב (ישעיה סה לה) וְנִחַשׁ עֶפְרָ לַחֲמוֹ, וּבְיָדָי בְּרִי בְדָא אֲשֶׁתִּזִּיב בַּר נֶשׁ מִדִּינָא דְחֲבוּט הַקֶּבֶר, וְדָמָא דְאֲטִיפִין מִפְרִיעָה לְמִיָּהֵב מְזוּנָא לְהֵהוּא פֶלֶבָא דְאִיהוּ רוֹצֵחַ, וּבְדָא אֲשֶׁתִּזִּיב בַּר נֶשׁ מִחֲרָבָא דְמִלְּאָף הַמּוֹת.

וְעַל דָּא אָמַר אָדָם קְדַמָּה קָמִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מִי מִצִּיל בְּנֵי מִחֲרָב הַמֵּתֶהֶפֶכֶת, אָמַר לִיה חֲרָבָא דְמִילָה, כִּמָּה דְאֵת אָמַר (יהושע ח ב) עֲשֵׂה לָךְ חֲרָבוֹת צוּרִים, וְחֲרָבָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא י"ו פִּיפּוּת, לְקַבֵּל מִילָה וּפְרִיעָה וּמִצִּיעָה וְי"ג בְּרִיתוֹת שֶׁנִּכְרְתוּ עֲלֶיהָ, וְכֵן אוֹרִייתָא שְׁזִיב לְבַר נֶשׁ מִי"ו פִּיּוֹת דְחֲרָבָא, כִּמָּה דְאָמַר שְׁלֹמֹה (משלי ג יב) עֵץ חַיִּים הִיא דְסָלִיק לִי"ו.

וְלְקַבֵּל אֵלִין תִּרִין אָמְרָת אוֹרִייתָא לֹא תִרְצַח וְלֹא תִנְאֹף (שמות כ יג-יד), לֹא תִנְאֹף לְקַבֵּל נְחֹשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, לֹא תִרְצַח לְקַבֵּל סַמְא"ל, וְאָמַר דּוּד עֲלִיהָ (תהלים כב כא) הַצִּילָה מִחֲרָב נִפְשֵׁי מִיָּד פֶּלֶב יְחִידָתִי, תִּלְתִּי קְלִיפִין דְעֶרְלָה אִינּוֹן מִשְׁחִי"ת א"ף וְחִימ"ה, לְקַבֵּל עֶרְלָה אִיהוּ עוֹן, וְהֵינּוּ דְתִקְנֵנוּ בְּצִלוֹתָא לְגַבְיֵיהוּ,

והרבה להשיב אפו - זה אף, ולא יעיר כל חמתו - זו חמה, ומי שמכניס את הברית לרשות נכריה, ארבעה הללו שולטים עליו. זהו שכתוב והמים גברו מאד מאד על הארץ. על הארץ - זה הגוף שלו, וארבע פעמים נאמר בפרשת נח ויגברו המים, גברו, כנגדם, והרי פרשוהו.

ערה ופריעה, שמעתי שהן רומי רבתי ורומי הקטנה, בזמן שפעברנה מן העולם, מתגלה אות הברית, שהיא בת עין, ציון, שהיא נקדת העולם, שבזמן שהקלפות הללו שולטות בעולם, חוזר העולם לתהו ובהו. זהו שכתוב והארץ היתה תהו ובהו, בזמן שתבא הגאולה, מיד ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. הנה אור לא כתוב, אלא יהי (ויהי אור) אור, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד.

תקון שמונה ושלשים

בראשית ברא אלהים, פתח ואמר פשושנה בין החוחים וכו', פשושנה לש חמשה עלים מבפנים וחמשה עלים מבחוץ, והם ה"ה, השרביט שלה ו', התפוח שלה י', והכל אלהים. חמש האותיות שלו ה' חמשה עלים מבחוץ, ה' חמשה עלים מבפנים, י' תפוח, ו' מל"א שרביט.

בזמן שהשושנה הזו היא בגלות, היא אטומה. בזמן שתהיה גולה בעולם, נפתחת בחמשה אור. זהו שכתוב ויאמר אלהים יהי אור, ובאותו הזמן שנפתחת, מתלבשת בכמה לבושים של אורות התורה, ומתקשטת בכמה

עון דא עון, ולא ישחית דא משחית, והרבה להשיב אפו דא אף, ולא יעיר כל חמתו דא חמה, ומאן דאעיל אות ברית ברשו נוכראה אלין ארבעה שלטין עליה, הדא הוא דכתיב (בראשית ז ט) והמים גברו מאד על הארץ, על הארץ דא גופא דיליה, וארבע זמנין אתמר בפרשת נח (שם יח) ויגברו המים, גברו, לקבליהו, והא אוקמוהו.

ערה ופריעה שמענא דאינון רומי רבתי ורומי זעירתא, בזמנא דמתעברין מעלמא אתגליא אות הברית, דאיהו בת עין ציון דאיהי נקודת עלמא, דבזמנא דאלין קליפין שלטין בעלמא אתחזר עלמא לתהו ובהו, הדא הוא דכתיב (בראשית א ב) והארץ היתה תהו ובהו, בזמנא דיתי פורקנא מיד ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (שם ג) הנה אור לא פתיב אלא יהי (ויהי אור) אור, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד (שם ד), ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד (זכריה יד ט).

תקונא תמניא ותלתין

בראשית ברא אלהים, פתח ואמר פשושנה בין החוחים וכו' (שיר ב ב), שושנה אית בה חמש עלין מלגו וחמש עלין מלבר, ואינון ה"ה, שרביט דילה ו', תפוח דילה י', וכלא אלהים, חמש אתוון דיליה ה' חמש עלין מלבר, ה' חמש עלין מלגאו, י' תפוח, ו' מל"א שרביט.

בזמנא דהאי שושנה איהי בגלותא איהי אטומא, בזמנא דיהא פורקנא בעלמא אתפתחת בחמש אור, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור, ובההוא זמנא דאתפתחת אתלבשת בכמה לבושין דנהורין דאורייתא, ואתקשטת בכמה

קשוטין דפקודין דעשה,

קשויטים של מצוות עשה, ובזמן שנפתחת ומתקשטת בקשויטיה, בארבעה בגדי לכן שהם יהו"ה, ובארבעה בגדי זהב שהם אדנ"י, בארבעת בתי תפלין של יד ובארבעת בתי תפלין של ראש שהם כנגדם. ארבעה לבושי כהן הדיוט, הם כנגד ארבע כנפות כסותף אשר תכסה בה.

ובשמותהקנת בלבושים הללו, מיד נפתח ההיכל אליה. זהו שכתוב אדנ"י שפתי תפתח, ולקול נעיומות הרמונים והפעמונים של לבושה, נאמר בחיות ואשמע את קול כנפיהם, וכשישראל אומרים קריאת שמע, מה כתוב בה? וישמע את הקול מדבר אליו, הקול נשמע אליה מבין שני הכרובים, שהם דו פרצופים, וכשמתיחד הדבור עם הקול, נעשים קול דממה דקה, וזו תפלה בחשאי, ובאותו זמן, מי שרוצה לבקש בקשתו יבקש, שבאותו זמן יהיה עת רצון, שהרי שני השמות כאחד - יאהדונה"י, אז תקרא ויהו"ה יענה, מיד א"ז יאהדונה"י, שני שמות ושמונה אותיות שבהם, הרי עשר, (וזה סוד ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת וכו', וזה החבור של חתן וכלה, כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה וכו', וזה סוד ואמר כל העם אמין).

ועד שיצאו בני ישראל מן הגלות, לא יהיו בזווה אחד, ובזמן שיצאו ישראל מן הגלות, יתחברו כאחד. באותו זמן א"ז ישיר משה, ומיד ויאמר אלהי"ם יהי אור, שהוא יציאת הגלות. באותו זמן שהגבירה רוצה להפגס להיכלה, קול עולה ברומי הרקיעים ויאמר כף: המחנות הרבים של הישיבה העליונה

ובזמנא דאתפתחת ואתקשטת בקשויטה, בארבעה בגדי לכן דאינון יהו"ה, ובארבעה בגדי זהב דאינון אדנ"י, בארבע בתי תפלין דיד, ובארבע בתי תפלין דרישא, דאינון לקבלייהו, ארבע לבושין דכהן הדיוט אינון לקבל ארבע כנפות כסותף אשר תכסה בה (דברים כב יב).

וכד אתתקנת באלין לבושין, מיד אתפתח היכלא לגבה, הדא הוא דכתיב (תהלים נא יז) אדנ"י שפתי תפתח, ולקול נעומו דרמונים וזוגין דלבושא דילה, אתמר בחיוון (יחזקאל א כד) ואשמע את קול כנפיהם, וכד אמרין ישראל קריאת שמע, מה פתיב בה (במדבר ז פט) וישמע את הקול מדבר אליו, קלא אשתמע לגבה מבין תרין פרוביא דאינון דו פרצופין, וכד מתיחדא דבור בקלא אתעבידו קול דממה דקה, ודא צלותא בחשאי, ובההוא זמנא מאן דבעי למשאל שאלתוי ישאל, דבההיא זמנא יהא עת רצון, דהא תרין שמהן כחדא יאהדונה"י, אז תקרא ויהו"ה יענה (ישעיה נח ט). מיד א"ז יאהדונה"י, תרין שמהן ותמנא אתוון דבהון הא עשר, (ודא רוא ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת וכו' (דברים כו כו), דא חבורא דחתן (דף עט ע"א) וכלה כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה וכו' (צפניה ג ט), ודא רוא ואמר כל העם אמין) (דברים כו כו).

ועד דיפקון ישראל מן גלותא לא יהון בזווגא חדא, ובזמנא דיפקון ישראל מן גלותא יתחברון כחדא, בההוא זמנא א"ז ישיר משה (שמות טו א), ומיד ויאמר אלהי"ם יהי אור דאיהו מפקנו דגלותא, בההוא זמנא דמטרוניתא בעאת לאעלא בהיכלא דילה, קלא סליק ברומי רקיעין ויימא הכי, משריין סגיאין דמתיבתא עלאה ותתאה דנשמתיין קדישיין, אתתקנו לקדמות

והתפתונה של נשמות קדושות, התפתקנו למול הגבירה שבאה להתפתקן, לגאל את בניה מן הגלות. באותו זמן כמה בעלי שופרות ובעלי קולות ובעלי ברקים, שנאמר בהם ויהי קולות וברקים וענן כבד על החר וכו', משה ידבר והאלהים יעננו בקול, בזה הוא זמנא משה ימלל בשכינתא, הדא הוא דכתיב (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו, והאלהים דאיהי אימא עלאה, יעננו בקול דאיהו עמודא דאמצעיתא, והא אוקמוהו מארי מתניתין בקולו של משה.

ובהווא זמנא שכינתא עלאה ותתאה סלקין דא על גב דא, פגוונא דאתמר בטורא דסיני, דאתמר תמן (שיר ג ו) מי זאת עולה מן המדבר, מי זאת עולה, מ"י האם העליונה, שפה פתח הקדוש ברוך הוא בהר סיני אנכי.

קם זקן אחד מאחר הצל של רבי שמעון ואמר: רבי רבי, הרי ראיתי שנאמר מן השמים השמייעך את קלו ליסרך וכו', ובמקום אחר שמעתי שדבר עם ישראל מצד של המלאכים, שפך פרושהו, שכל דבור ודבור שפצא מפיו נעשה מלאך, וזהו וכל העם ראים את הקולות ואת הלפידים, ובמקום אחר אמר הכותב אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי. מה זה?

אמר רבי שמעון: זקן זקן, שמעתי שבאדם נתן הקדוש ברוך הוא שלשה קשרים, נשמה ורוח ונפש, הנשמה מכסא הכבוד, שם יורדת השכינה העליונה כולה משלש ספירות עליונות, ועליהן נאמר אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי, אחת ושמים - הרי שלש ספירות עליונות, שנאמר בהן אחת, אחת

מטרוניתא דקא אתיא לאתתקנא, למפרק בנהא מן גלותא, בהווא זמנא כמה מארי שופרות ומארי דקלין ומארי דברקים, דאתמר בהון (שמות יט טז) ויהי קולות וברקים וענן כבד על החר וקול שופר חזק מאד וכו', משה ידבר והאלהים יעננו בקול, בזה הוא זמנא משה ימלל בשכינתא, הדא הוא דכתיב (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו, והאלהים דאיהי אימא עלאה, יעננו בקול דאיהו עמודא דאמצעיתא, והא אוקמוהו מארי מתניתין בקולו של משה.

ובהווא זמנא שכינתא עלאה ותתאה סלקין דא על גב דא, פגוונא דאתמר בטורא דסיני, דאתמר תמן (שיר ג ו) מי זאת עולה מן המדבר, מי בזאת עולה, מ"י אימא עלאה דבה פתח קודשא בריך הוא בטורא דסיני אנכי.

קם סבא חדא מבתר טולא דרבי שמעון ואמר רבי רבי, הא חזינא דאתמר (דברים ד לו) מן השמים השמייעך את קולו ליסרך וכו', ובאתר אחרא שמענא דמליל עם ישראל מסטרא דמלאכיא, דהכי אוקמוהו דכל דבור ודבור דנפיק מפומי אתעביד מלאך, ודא איהו וכל העם ראים את הקולות ואת הלפידים (שמות יח), ובאתר אחרא אמר קרא (תהלים סב יב) אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי, מאי האי.

אמר רבי שמעון סבא סבא, שמענא דבר נש יהיב ביה קודשא בריך הוא תלת קטירין, נשמתא ורוחא ונפשא, נשמתא מפורסא יקרא, תמן נחיתת שכינתא עלאה פלילא מתלת ספירן עלאין, ועלייהו אתמר אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי, אחת ושמים הא תלת ספירן עלאין, דאתמר בהון

ואחת, אחת ואחת, תלת אַחַדִּין, וְדָא אֵיהוּ אַחַת
דְּבַר אֱלֹהִיִּים שְׁתַּיִם זֶו שְׁמַעְתִּי, ז"ו בֵּיה עֶבֶד
ז"ו - בַּה עוֹשֶׂה אוֹתָם אַחַד.

ואַחַר כֵּךְ דְּבַר עֲמוּ מֵהַרְיַח, שֶׁהוּא
מִטְטֵרוֹן, כּוֹלָל כָּל צְבָא הַשָּׁמַיִם
שְׁלֵמְטָה, מְשׁוּם שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בּוֹ
וְרוֹכֵב עָלָיו הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
הַכּוֹלָל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, וְלִכְנֵן בְּכָל
דְּבוּר וְדְבוּר שִׁצָּא מִמֶּנּוּ, הִיָּה
יוֹצֵא מִמֶּנּוּ מְלֶאכֶךְ, וְזֶהוּ וְכָל הָעַם
רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. אַחַר כֵּךְ יִרְדֶּה
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה עֲשִׂירִית
בְּאוֹפֵן, שֶׁהוּא נֶפֶשׁ הָאָדָם מִשָּׁם,
וְנֶאֱמַר בּוֹ וְעַל הָאָרֶץ הִרְאָךְ אֶת
אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה, מְשׁוּם שֶׁעָלָיו
נֶאֱמַר וְהִנֵּה אוֹפֵן אַחַד בְּאָרֶץ, כְּדִי
שִׁשְׁמַע קוֹלוֹ וְדְבוּרוֹ מִן הַכֶּסֶף
וְהַמְּלָאכִים וְשָׁמַיִם וְאָרֶץ, שִׁיִּכְרוּ
בּוֹ בְּכָל מַעֲלָה וּמַטָּה כִּנְשֵׁמָה
שְׁשֻׁלְטוֹנָה בְּכָל הַגּוֹף וְאֶפְלוֹ
בְּאִיבֵר קֶטֶן, וְאִין אִיבֵר פְּנוּי
מִמֶּנָּה.

תקון השערה ושלשים

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אֲשֶׁר, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ וְכוּ', אֶהְיֶה אֲשֶׁר
אֶהְיֶה, אֲשֶׁר בְּאֲשֶׁרִי כִי אֲשֶׁרוּנִי
בְּנוֹת, וְזוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוּנוּ, עַל כָּל
מִצְוָה וּמִצְוָה, שֶׁהֵן פֶּטֶר כָּל רַחֵם,
שֶׁהֵם מֵאֲתִים אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנֶה,
שְׁכָלָן קְשׁוּרוֹת בְּצַדִּיק שֶׁהוּא כָּל,
שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, שְׁנִפְתַּח (פֶּטֶר כָּל)
רַחֵם, שֶׁהֵן מֵאֲתִים אַרְבַּעִים
וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְעָלָיו
נֶאֱמַר אֲשֶׁר קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִבְּטָן, וְזוֹ
הָאֵם שְׁנֶאֱמַר בַּה מִבְּטָן מִי יֵצֵא
הַקֶּרֶחַ, (וְזֶהוּ הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא). אֲשֶׁר -
שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו - בְּצַדִּיק, שֶׁהוּא קִדַּשׁ
יָדֶיךָ מִבְּטָן. וְצִוּנוּ - עָלֶיהֶם,
מְשׁוּם שֶׁהוּא מִצְוָה וְעוֹשֶׂה. וְעוֹד
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ - זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
שְׁנֶאֱמַר בּוֹ קִדַּשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוָה,

אחת, אחת ואחת, תלת אַחַדִּין, וְדָא אֵיהוּ אַחַת
דְּבַר אֱלֹהִיִּים שְׁתַּיִם זֶו שְׁמַעְתִּי, ז"ו בֵּיה עֶבֶד
ז"ו - בַּה עוֹשֶׂה אוֹתָם אַחַד.

וְלִבְתָּר מְלִיל עֲמִיָּה מְרוּחָא דְאֵיהוּ מִטְטֵרוֹן,
כְּלִיל כָּל צְבָא הַשָּׁמַיִם דְּלִתְתָא, בְּגִין
דְּאֲתְלַבֵּשׁ בֵּיה וְרִכִּיב בֵּיה עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא
כְּלִיל שִׁית סְפִירוֹן, וּבְגִין דָּא בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר
דְּנִפְק מִנִּיה הוּא נִפִּיק מִנִּיה מְלֶאכֶךְ, וְדָא אֵיהוּ
וְכָל הָעַם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. לְבַתֵּר נַחֲת
שְׂכִינְתָא תַּתָּא עֲשִׂירִית בְּאוֹפֵן, דְּאֵיהוּ נֶפֶשׁ
דְּבַר נֶשׁ מִתְּמָן, וְאֲתַמֵּר בֵּיה (דְּבוּרִים דְּלוֹ) וְעַל הָאָרֶץ
הִרְאָךְ אֶת אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה בְּגִין דְּעָלָיָה
אֲתַמֵּר (יַחְזַקָּאל א טו) וְהִנֵּה אוֹפֵן אַחַד בְּאָרֶץ, בְּגִין
דִּישְׁתַּמַּע קְלִיָּה וְדְבוּרִיָּה מִן פְּרַסְיָא וּמְלֶאכְיָא
וּשְׁמִיָּא וְאֲרַעָא, דִּישְׁתַּמוּדְעוֹן לִיָּה בְּכָלָא עֵילָא
וְתַתָּא, כְּנִשְׁמַתָּא דְשְׁלֻטְנוּתָה בְּכָל גּוּפָא אֶפְילוֹ
בְּאִבֵּר זַעִירָא וְלִית אִבֵּר פְּנוּי מִנִּיה.

תקונא תשע ותלתין

בְּרֵאשִׁית תִּמָּן אֲשֶׁר דְּאֲתַמֵּר בֵּיה (שְׁמוֹת כ
א) אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ וְכוּ', אֶהְיֶה אֲשֶׁר
אֶהְיֶה, אֲשֶׁר בְּאֲשֶׁרִי כִי אֲשֶׁרוּנִי בְּנוֹת (בְּרֵאשִׁית ל
א). וְדָא אִימָא עֲלָאָה, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוּנוּ, עַל כָּל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, דְּאִינוּן פֶּטֶר כָּל
רַחֵם דְּאִינוּן רַמ"ח, דְּכִלְהוּ קְטִירִין בְּצַדִּיק
דְּאֵיהוּ כָּל דְּאֵיהוּ אוֹת בְּרִית, דְּאֶפְתַּח (פֶּטֶר
כָּל) רַחֵם דְּאִינוּן רַמ"ח פְּקוּדִין דְּעֲשֵׂה, וְעָלָיָה
אֲתַמֵּר אֲשֶׁר קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִבְּטָן, וְדָא אִימָא
דְּאֲתַמֵּר בַּה (אִיּוֹב לח כט) מִבְּטָן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ,
(וְדָא אֵיהוּ הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא) (יַחְזַקָּאל א כב). אֲשֶׁר דְּאֵיָּהִי
אִימָא עֲלָאָה, (דף עט ע"ב) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
בְּצַדִּיק, דְּאֵיהוּ קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִבְּטָן. וְצִוּנוּ עָלֶיהוּ,
בְּגִין דְּאֵיהוּ מִצְוָה וְעוֹשֶׂה, וְעוֹד אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְּאֲתַמֵּר בֵּיה (ירמיה ב

וְצִנּוּנוּ - שְׂכָף הוּא מְצֻנָה וְעוֹשֶׂה. וְעוֹד קִדְשָׁנוּ - מִצַּד הַשְּׂמָאל, שְׁנֹאֲמַר בּוּ וְקִדְשֵׁת אֶת הַלְוִיִּם, וְאִין קִדְשָׁה פְּחוֹת מְעֻשְׂרָה, וְאֵלוּ עֻשְׂרָה מְאֻמְרוֹת, (שְׁהִיא קִדְשׁ לִי כֵל כְּבוֹד, שְׁהוּא כְּתֵר עֲלִיוֹן וְחֻקְמָה שְׁהִיא יִשְׂרָאֵל עֲלֵה בְּמַחְשְׁבָה), שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אוֹר.

וְצִנּוּנוּ עַל, מִצַּד הַיָּמִין שְׁנֹאֲמַר בּוּ הוּקַם עַל, שְׁשֵׁם כֹּל הַבְּרֻכּוֹת לְיָמִין, שְׁהֵם מְאָה בְּרֻכּוֹת כְּחֻשְׁבוֹן עַל, שְׁאוֹת י' עִם ק' עוֹלָה לְמֵאָה, שְׁהִיא הַקְּרָבָן שֶׁל הַכֹּל, מִצַּד הָאֵב - רֵאשׁ, מִצַּד הָאֵם - אֲשֶׁר, מִצַּד הָאֵב - מְצֻנָה, מִצַּד הָאֵם - עוֹשֶׂה, וּמְצֻנָה זֶה עֵץ פְּרִי, וְעוֹשֶׂה זֶה עוֹשֶׂה פְּרִי, וְשִׁמְעֵנוּ שְׁהֵם גּוּף וּבְרִית שְׁמַחְשִׁיבִים אֶחָד, עֲלֵיהֶם נֹאמַר שְׁתִּי כְּתַפַּת חֻבְרוֹת. כְּמוֹ שֶׁהֵן חוֹבְרוֹת, כִּף הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה חוֹבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּהּ.

עוֹד אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִנּוּנוּ, וְלֹא אָמַר קִדְשֵׁתָנוּ וְצִוִּיתָנוּ, אֲשֶׁר הוּא אֲשֶׁר אֱהִי"ה וְדָאִי, וְזֶה כְּתֵר עֲלִיוֹן, מִצַּד הַנְּקִבָה נִקְרָא אֲשֶׁר, וּמִצַּד הַזָּכָר נִקְרָא רֵאשׁ, הַרֵאשׁ שֶׁל כֹּל הַרֵאשִׁים. קִדְשָׁנוּ זֶה אֲבָא (סְבָא), שְׁנֹאֲמַר בּוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אוֹר. וְצִנּוּנוּ - זֶה הָאֵם, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵ וַיְהִי אוֹר, וְאִין הַיְהִי"ה אֶלָּא עַל יְדֵי עֻשְׂיָה, וְשִׁנְיָהֶם לְיָמִין וְלִשְׂמָאל.

וְכִי מְצֻנָה וְעוֹשֶׂה עַל הַמְצֻנָה שְׁהִיא שְׂכִינָה? זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְכִף צְדִיק בְּצִלְמוֹ וְכַדְמוֹתוֹ, וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי כְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שֵׁם הַצְּדִיק נִקְרָאוּ צְדִיקִים, זֶהוּ שְׁכַתוֹב וְעַמְּךָ כֻּלָּם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ.

א) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהו"ה, וְצִנּוּנוּ דְאִיהוּ הַכִּי מְצֻנָה וְעוֹשֶׂה, וְעוֹד קִדְשָׁנוּ מִסְטְרָא דְשְׂמָאלָא, דְאִתְּמַר בֵּיהּ וְקִדְשֵׁת אֶת הַלְוִיִּם, וְלִית קִדְוִשָׁה פְּחוֹת מְעֻשְׂרָה, וְאֵלִין עֻשְׂרָה מְאֻמְרוֹת, (דְאִיהוּ קִדְשׁ לִי כֵל כְּבוֹד (שְׁמוֹת יג ב) דְאִיהוּ כְּתֵר עֲלָאָה וְחֻקְמָה דְאִיהוּ יִשְׂרָאֵל עֲלֵה בְּמַחְשְׁבָה) דְאִתְּמַר בְּהוּן (בְּרֵאשִׁית א א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אוֹר.

וְצִנּוּנוּ עַל, מִסְטְרָא דִימִינָא דְאִתְּמַר בֵּיהּ (שְׁמוֹאֵל ב כג א) הוּקַם עַל, דְתַמְּן כֹּל בְּרֻכְאָן לִימִינָא, דְאִינוּן מְאָה בְּרֻכְאָן כְּחוֹשְׁבֵין עַל, דְאֵת י' בְּק' אִסְתְּלִיק לְמֵאָה, דְאִיהוּ קְרַבְנָא דְכֻלָּא, מִסְטְרָא דְאֲבָא רֵאשׁ, מִסְטְרָא דְאִימָא אֲשֶׁר, מִסְטְרָא דְאֲבָא מְצֻנָה, וּמִסְטְרָא דְאִימָא עוֹשֶׂה, וּמְצֻנָה דָא עֵץ פְּרִי, וְעוֹשֶׂה דָא עוֹשֶׂה פְּרִי, וְשִׁמְעֵינָן דְאִינוּן גּוּף וּבְרִית דְחֻשְׁבִינָן חָד, עֲלִייהוּ אִתְּמַר (שְׁמוֹת כח ז) שְׁתִּי כְּתַפַּת חֻבְרוֹת, כְּמָה דְאִינוּן חוֹבְרוֹת, הַכִּי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה חוֹבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּהּ.

עוֹד אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִנּוּנוּ, וְלֹא אָמַר קִדְשֵׁתָנוּ וְצִוִּיתָנוּ, אֲשֶׁר אִיהוּ אֲשֶׁר אֱהִי"ה וְדָאִי, וְדָא כְּתֵר עֲלָאָה, מִסְטְרָא דְנוֹקְבָא אִתְּקְרִי אֲשֶׁר, וּמִסְטְרָא דְדְכוּרָא אִתְּקְרִי רֵאשׁ, רֵישָׁא דְכֹל רֵישִׁין, קִדְשָׁנוּ דָא אֲבָא (סְבָא), דְאִתְּמַר בֵּיהּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אוֹר, וְצִנּוּנוּ דָא אִימָא, דְאִתְּמַר בְּהֵ וַיְהִי אוֹר, וְלִית הוּוּיָהּ אֶלָּא עַל יְדֵי עֻשְׂיָה, וְתַרוּוּיָהּ לִימִינָא וְשְׂמָאלָא.

וְכִי מְצֻנָה וְעוֹשֶׂה עַל הַמְצֻנָה דְאִיהוּ שְׂכִינְתָא, דָא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְהַכִּי צְדִיק בְּצִלְמִיהּ וְכַדְמוֹתֶיהּ, וְעַל שְׁמִיהּ אִתְּקְרִיאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי כְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שֵׁם צְדִיק אִתְּקְרוּן צְדִיקִים, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה ס כא) וְעַמְּךָ כֻּלָּם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ.

ועוד אנכי יהו"ה אלהיך אשר
הוצאתיך מארץ מצרים, אמר רבי
אלעזר: אבא, וכי מי שהוא תחת
שעבוד אדונו, ורבונו הבטיח לו
להוציאו לחרות והוציא אותו,
יש לו לשבח את עצמו שהוציאו
מתוך השעבוד? והרי הקדוש
ברוך הוא אמר לאברהם כי גר
יהיה זרעך בארץ לא להם, והרי
הוא הבטיח להוציא את בניו מן
הגלות, זהו שכתוב ואחרי כן
יצאו ברכש גדול, והוא משבח
את עצמו כמה פעמים אשר
הוצאתיך מארץ מצרים?

אמר לו: בני, יפה אמרת, אבל
זה לא לשבח את עצמו, אלא כל
ספירה וספירה נקראת ראש
לחברתה, וכדי להודיע להם
מאיזה מקום הוציא אותם מתוך
השעבוד, פתח באנכי, והזכיר
אשר הוצאתיך מארץ מצרים
וגומר חמשים פעמים, כנגד
חמשים שערי בינה.

ועוד אשר קדשנו, אמר רבי
אלעזר: אבא, הרי אם העמוד
האמצעי הוא מצוה ועושה, הנה
לו לומר בשבילו אשר קדשני
וצנני, מה זה אשר קדשנו וצננו?
אמר לו: ודאי, יפה אמרת, בודאי
על העמוד האמצעי וצדיק נאמר
על שניהם אשר קדשנו במצותיו
וצננו, אשר ודאי, שהיא אשר
אהי"ה, האם העליונה, צוה
אותם על השכינה שהיא מצוה,
לכל אחד מהם, והם למעלה
שנים כענפי האילן שנופרשו
לימין ולשמאל, ולמטה הם נעשו
כה אגדה אחת, ומשום זה הם
למעלה שנים ולמטה אחד, שאין
היחוד בכל ענפי האילן אלא בה,
שהיא אוגדת של כלם, היא אגדה
של כל איבר ואיבר, ובה כלם
נעשים אחד.

ועוד אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך
מארץ מצרים (שמות כ ב). אמר רבי אלעזר
אבא וכי מאן דאיהו תחות שעבודא דרבוניה,
ורבוניה אכטח ליה לאפקא ליה לחירו ואפיק
ליה, אית ליה לשבחא גרמיה דאפיק ליה מגו
שעבודא, והא קודשא בריך הוא אמר
לאברהם (בראשית טו יג) כי גר יהיה זרעך בארץ
לא להם, והא איהו אכטח לאפקא לבנוי
מגלותא, הדא הוא דכתיב (שם יד) ואחרי כן
יצאו ברכוש גדול, ואיהו משבח גרמיה כמה
זמנין אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

אמר ליה פרי שפיר קאמרת אבל לאו איהו
דא לשבחא גרמיה, אלא כל ספירה
וספירה אתקריאת ראש לחברתה, ובגין
לאשתמודעא לון מאן אתר אפיק לון מגו
שעבודא, פתח באנכי, ואדכיר ביה אשר
הוצאתיך מארץ מצרים וגומר, חמשין זמנין
לקבל חמשין תרעין דבינה.

ועוד אשר קדשנו, אמר רבי אלעזר אבא, הא
אם עמודא דאמצעייתא איהו מצוה
ועושה, הנה ליה למימר בגיניה אשר קדשני
וצנני, מאי אשר קדשנו וצננו, אמר ליה ודאי
שפיר קאמרת, בודאי על עמודא דאמצעייתא
וצדיק אתמר על תרוייהו אשר קדשנו
במצותיו וצננו, אשר ודאי דאיהו אשר אהי"ה
אימא עלאה, מני לון על שכינתא דאיהו
מצוה, לכל חד מנייהו, ואינון לעילא תרין
כענפין דאילנא דאתפרשו לימינא ולשמאלא,
ולתתא אתעבידו בה אגודה חדא, ובגין דא
אינון לעילא תרין, ולתתא חד, דיחודא לא
אית בכל ענפין דאילנא אלא בה, דאיהו אגד
דכלהו, איהו אגודה דכל אבר ואבר, ובה
אתעבידו פלהו חד.

ועוד, ויאמר אלהי"ם יהי אור, זו נבואה במראה, שנאמר בה במראה אליו אתודע, והיא חזון הנביאים, היא חזון והקדוש ברוך הוא חוזה, שהוא יהו"ה אדנ"י, שפך עולה חזן חסר ו' ששים וחמש כחשבון אדנ"י, בנבואה ס"ו, ס"ה כחשבון אדנ"י, ותבה הרי ס"ו, ובמה היא חזון? באות ו', בו נעשית אספקלריה המאירה האדון שלה.

תקון ארבעים

בראשית, שמעי בת וראי והטי אזנך וגומר, בראשית שם שמע"י, שם ב"ת, שם רא"י, שמע"י ש' מן בראשית, ב"ת שם נודע בראש וסוף התבה, רא"י שם נודע באמצע, כמו זה בראשית, וכשתהיה עמו בחבור כמו זה: יאהדונה"י, הוא אומר לה ושכחי עמך ובית אביך, שעל פן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד, כי הוא אדוניך והשתחוי לו, אדון פל הארץ ודאי.

ומשום זה מצד של יהו"ה נקראת האספקלריה המאירה, וכשאדנ"י היא, בלי בעלה, נקראת אספקלריה שאינה מאירה, והנביאים מצד של יהו"ה הם אספקלריה שמאירה, ונביאים מצד של אדנ"י הם מן האספקלריה שאינה מאירה, שאלו מתנבאים רחמים, ואלו מתנבאים דין, שהנבואה שקולה לתורה שבכתב ולתורה שבעל פה.

ובאותו זמן שנפתחים היכלות הנבואה, כמה בעלי צתידות יתעוררו בעולם, זהו שכתוב ונבאו בניכם ובנותיכם וכו',

ועוד ויאמר אלהי"ם יהי אור דא נבואה במראה, דאתמר בה (במדבר יב ו) במראה אליו אתודע, ואיהי חזון דנביאיא, איהי חזון וקודשא בריך הוא חוזה, דאיהו יהו"ה אדנ"י, דהכי סליק חזן חסר ו' חמש ושתין כחשבון אדנ"י, בנבואה ס"ו, ס"ה כחשבון אדנ"י, ותיבה הא ס"ו, (דף פ ע"א) ובמאי היא חזון באת ו', ביה אתעבידת אספקלריאה דנהרא אדון דילה.

תקונא ארבעין

בראשית, שמעי בת וראי והטי אזנך וגומר (תהלים מה יא), בראשית תמן שמע"י, תמן ב"ת, תמן רא"י, שמע"י ש' מן בראשית, ב"ת תמן אשתמודע ברישא וסופא דתיבה, רא"י תמן אשתמודע באמצעיתא, כגוונא דא בראשית, וכד תהא בחבורא עמיה כגוונא דא יאהדונה"י, איהו אמר לגבה ושכחי עמך ובית אביך (שם), דעל פן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד (בראשית ב כד), כי הוא אדוניך והשתחוי לו (תהלים מה יב), אדון פל הארץ ודאי.

ובגין דא מסטרא דיהו"ה אתקריאת אספקלריאה דנהרא, וכד איהי אדנ"י בלא בעלה אתקריאת אספקלריאה דלא נהרא, ונביאיא מסטרא דיהו"ה אינון מאספקלריאה דנהרא, ונביאיא מסטרא דאדנ"י אינון מאספקלריאה דלא נהרא, דאלין מתנבאין רחמי, ואלין מתנבאין דינא, דנבואה איהי שקילא לאורייתא דבכתב ולאורייתא דבעל פה.

ובהוא זמנא דמתפתחין היכלין דנבואה, כמה מארי דצתידות יתעורון

בעלמא, הדא הוא דכתיב (יואל ג א) ונבאו בניכם ובנותיכם וכו', וכמה

וְכַמָּה בְּעֵלֵי אוֹתוֹת וּבְעֵלֵי עֲתִידוֹת
מִמָּה שֶׁהָיוּ וְעֲתִידִים לֵהְיוֹת, מִמָּה
שֶׁהָיוּ מִצַּד הַמַּחֲשָׁבָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּה
וַיִּשְׁרָאֵל עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה, וּמָה
שֶׁעֲתִיד לֵהְיוֹת מִצַּד הָאֵם
הַעֲלִינָה, וְסוּד הַדְּבָר - מָה שֶׁהָיָה
כְּבָר הוּא, וְאֲשֶׁר לֵהְיוֹת כְּבָר הָיָה.
וְכַמָּה בְּעֵלֵי עֵינַיִם, שֶׁהֵם חוֹזִים
וְנִבְיָאִים, יִתְעוֹרְרוּ בְּעוֹלָם, שֶׁהֵם
עֵינֵי יְהו"ה, וְכַמָּה בְּעֵלֵי אָזְנוֹיִם,
שֶׁשֶׁם שְׁמִיעָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וְאֲשַׁמְעֵ אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם, וּבְעֵלֵי
פָּנִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאַרְבַּעָה פָּנִים
וְגוֹמֵר, וּבְעֵלֵי קוֹלוֹת, וּבְעֵלֵי
דְבוּרִים, וּבְעֵלֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
וּבְעֵלֵי יָדַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיְדִי
אֶדָם וְגוֹמֵר, וּבְעֵלֵי קוֹמָה, וּבְעֵלֵי
אוֹת וּבְעֵלֵי רְגָלִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וְהַחֲיוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, בְּאוֹתוֹ זְמַן
וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ, אֵלּוּ הֵם נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם
חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם וְגוֹמֵר, שֶׁהִפְרִידֵם
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מִנְּבִיאֵי הָאֱמֶת.
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ
הַמַּיִם וַיְהִי מְבַדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם,
כָּאֵן הַסּוּד לְהַתְּעַסֵּק בַּתּוֹרָה
שֶׁבַעל פָּה וּלְהַפְרִיד בֵּין אֶסוּר
וְהֵתֵר, שֶׁהֵם מַיִם מְתוּקִים, וּמַיִם
מְרִים מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְלֹא יִכְלוּ
לְשַׁתּוֹת מַיִם כִּי מְרִים הֵם, וּמִצַּד
הַיָּמִין וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, וְהֵם כְּמוֹ
שָׂדֵם טְהוֹר וְדָם נֹדֵה שְׁצִרְיָה
לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, מִשּׁוּם שְׂאוֹתָהּ
זְהֵמָה שֶׁהִטִּיל נֶחֶשׁ בְּחוּהָ, גָּרְמָה
לְעָרֵב מִי טְהוֹרָה עִם מִי הַטְּמָאָה,
וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנֵנוּ תִּקְנָה זֹאת כְּחוּבָה
לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, וְאוֹתוֹ שֶׁהִפְרִיד
בֵּינֵיהֶם, זֶה הִרְקִיעַ שְׁעַל רֹאשֵׁי
הַחַיּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְדַמּוֹת עַל
רֹאשֵׁי הַחַיָּה רְקִיעַ, זֶה מִטְּטְרוּן.

לְאַפְרָשָׁא בֵּינֵיהוּ, וְהָהוּא דְאַפְרָשָׁא בֵּינֵיהוּ דָּא רְקִיעַ דְעַל רֹאשֵׁי חַיּוֹן,
דְאַתְמַר בֵּיהּ (יחזקאל א כב) וְדַמּוֹת עַל רֹאשֵׁי הַחַיָּה רְקִיעַ דָּא מִטְּטְרוּן.

מֵאֲרֵי דְאוֹתוֹת, וּמֵאֲרֵי דְעֲתִידוֹת, מִמָּה דְהוּוּ
וְעֲתִידִין לְמַהוּי, מִמָּה דְהוּוּ מִסְטָרָא דְמַחֲשָׁבָה
דְאַתְמַר בָּהּ יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה, וּמָה
דְעֲתִיד לְמַהוּי מִסְטָרָא דְאִמָּא עֲלָאָה, וְרָזָא
דְמִלָּה (קהלת ג טו) מָה שֶׁהָיָה כְּבָר הוּא, וְאֲשֶׁר
לֵהְיוֹת כְּבָר הָיָה.

וְכַמָּה מֵאֲרֵי דְעֵינַיִן דְאִינוּן חוֹזִים וְנִבְיָאֵי
יִתְעוֹרוּן בְּעֵלְמָא דְאִינוּן עֵינֵי יְהו"ה,
וְכַמָּה מֵאֲרֵי דְאוּדְנִין דְתַמְן שְׁמִיעָה דְאַתְמַר
בְּהוּן (יחזקאל א כד) וְאֲשַׁמְעֵ אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם,
וּמֵאֲרֵי דְאַנְפִּין דְאַתְמַר בְּהוּן (שם ו) וְאַרְבַּעָה
פָּנִים וְגוֹמֵר, וּמֵאֲרֵי דְקָלִין, וּמֵאֲרֵי דְדְבוּרִין,
וּמֵאֲרֵי דְרוּחָא דְקוּדְשָׁא, וּמֵאֲרֵי דִידִין דְאַתְמַר
בְּהוּן (שם ח) וַיְדִי אֶדָם וְגוֹמֵר, וּמֵאֲרֵי דְקוֹמָה,
וּמֵאֲרֵי דְאוֹת, וּמֵאֲרֵי דְרְגָלִין דְאַתְמַר בְּהוּן (שם י)
וְהַחֲיוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, בְּהָהוּא זְמַנָּא וַיַּבְדֵּל
אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (בראשית א ד), אֵלִין
אִינוּן נְבִיאֵי דְשִׁקְרָא, דְאַתְמַר בְּהוּן (שמות ז
יא) וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם וְגוֹמֵר,
דְאַפְרָשָׁא לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִנְּבִיאֵי קְשׁוּט.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי
מְבַדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם (בראשית א ז), הָכָא
רָזָא לְאַתְעַסְקָא בְּאוּרִייתָא דְבַעַל פָּה,
וְלְאַפְרָשָׁא בֵּין אֶסוּר וְהֵתֵר, דְאִינוּן מֵיין מְתִיקָן,
וּמֵיין מְרִירָן מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, וְלֹא יִכְלוּ
לְשַׁתּוֹת מַיִם מִמְרָה כִּי מְרִים הֵם (שמות טו
כג), וּמִסְטָרָא דִימִינָא וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם (שם
כד), וַאִינוּן פְּגוּוּנָא דְדָם טְהוֹר וְדָם נֹדֵה דְצִרְיָה
לְאַפְרָשָׁא בֵּינֵיהוּ, בְּגִין דְהָהוּא זְהֵמָא דְהִטִּיל
נֶחֶשׁ בְּחוּהָ גְרִים לְעָרְבָא מֵיין דִּדְכִיּוֹ עִם מֵיין
דְמִסְאָבוּ, וּבְגִין דָּא תִּקְנֵנוּ תִּקְנָה דָּא לְחוּבָה

לְאַפְרָשָׁא בֵּינֵיהוּ, וְהָהוּא דְאַפְרָשָׁא בֵּינֵיהוּ דָּא רְקִיעַ דְעַל רֹאשֵׁי חַיּוֹן,
דְאַתְמַר בֵּיהּ (יחזקאל א כב) וְדַמּוֹת עַל רֹאשֵׁי הַחַיָּה רְקִיעַ דָּא מִטְּטְרוּן.

ויעש אלהי"ם את הרקיע ויכדל וכו' (בראשית א' ט), הכא לית מיא מסטרא דמסאבו, אלא מיין מסטרא דשמאלא הוּוּ בעאן לאתגברא, ומיין מסטרא דימינא הוּוּ בעאן לאסתלקא עלייהו, עד דאלין אמרין אנן בעינן למהוי קדם מלפא, ואלין אמרין אנן בעינן למהוי קדם מלפא, עד דאתא עמודא דאמצעיתא ואעיל שלם בינייהו, וקשיר לון ואתעביד שקל (ג"א שלום) בינייהו, ודא מחלוקת לשם שמים, פגון לאה ורחל, דדא בעא לאתחברא בבעלה, ודא בעא לאתחברא בבעלה, ונטיל לון יעקב וקשיר לון ביה (ד' ט"ו) לתרוייהו, פגין דהוה קא מחשבת לאה בלפה אם יעקב נטיל לאחתי נטיל לי עשו חייבא, והכי קא חשיבת רחל פגוונא דא, פגין דא קודשא בריך הוא יהיב לון ליעקב תרוייהו, ושזיב לון מההוא חייבא, ואתחברו בצדיקא.

ויעש אלהי"ם את הרקיע ויכדל וכו', כאן אין מים מצד השמאל היו אלא שהמים שמצד השמאל היו רוצים להתגבר, והמים שמצד הימין היו רוצים להתעלות עליהם, עד שאלו אומרים אנו רוצים להיות לפני המלך, ואלו אומרים אנו רוצים להיות לפני המלך, עד שבא העמוד האמצעי והכניס שלום ביניהם, וקשר אותם ונעשה שקל (שלום) ביניהם, וזו מחלוקת לשם שמים, כמו לאה ורחל, שזו רוצה להתחבר עם בעלה וזו רוצה להתחבר עם בעלה, ונטל אותן יעקב וקשר אותן בו את שתיהן, משום שהיתה מחשבת לאה בלפה, אם יעקב נושא את אחותי, נושא אותי עשו הרשע, וכך רחל חשבה כמו כן, משום זה הקדוש ברוך הוא נתן את שתיהן ליעקב, והציל אותו מאותו הרשע, והתחברו עם הצדיק.

אמר רבי אלעזר: אבא, יום אחד הייתי בבית המדרש, ושאלו החברים, מה זה שאמר רבי עקיבא לתלמידיו, כשתגיעו לאבני שיש טהור, אל תאמרו מים מים, שמא תסכנו עצמכם, שנאמר דבר שקרים לא יפון לנגד עיני? [ג"א. קם זקן חוקנים, עתיק העתיקים, ואמר: רבי רבי, מה הוא שאמר רבי עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסכנו בעצמכם, זהו שכתוב דבר שקרים לא יפון לנגד עיני, הרי כתוב (בראשית א' ו) יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, ועוד מים עליונים ומים תחתונים יש שם, למה אמר אל תאמרו מים מים? אמר לו הפגורה הקדושה: זקן חוקנים, לך נאה לגלות הסוד הזה, שאין החברים יכולים לעמוד בו על בריו. אמר לו זקן חוקנים: רבי רבי, הפגורה הקדושה, בודאי אבני שיש טהור ה' י' שהן אחר יו"ד עליונים מן א, והשניה יו"ד תחתונה מפגורה, וכאן אין טמאה אלא אבני שיש טהור, ואין הפרשה בין מים למים, שהכל יחוד אחד, שאלו הם

אמר רבי אלעזר אבא, יומא חדא הוינן בבי מדרשא, ושאלו חבריא מאי ניהו דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסכנו עצמכם, שנאמר (תהלים קא ז) דובר שקרים לא יפון לנגד עיני, (ג"א קם סבא דסבין עתיקא דעתיקין, ואמר רבי רבי מאי ניהו דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסכנו בעצמכם, חדא הוא דכתיב דובר שקרים לא יפון לנגד עיני, הא כתיב (בראשית א' ו) יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, ועוד מים עליונים ומים תחתונים אית תקון, למה אמר אל תאמרו מים מים, אמר ליה בוצינא קדישא, סבא דסבין לך יאות לגלגא רזא דא, דלית חבריא יכלין לקוימא ביה על בורייה, אמר ליה סבא דסבין, רבי רבי בוצינא קדישא, בודאי אבני שיש טהור אינון י' י', דאינון חד יו"ד עלאה מן א, ותנינא יו"ד תתאה מינה,

מצד של עין החיים, שהוא ו באמצע של א, שנאמר
 בו ולקח גם מעין החיים ואכל וחי לעלם, אבל האילן
 של עין הדעת למטה. בין כך הגיה זקן
 הזקנים, עתיק העתיקים, יורד
 ואומר להם: חכמים, במה
 עסקתם? אמרו לו: ודאי בזה
 שאמר רבי עקיבא לתלמידיו,
 כשתגיעו לאבני שיש טהור אל
 תאמרו מים מים. ואמר להם:
 ודאי סוד עליון יש כאן, והרי
 פרושה בלשיבה העליונה, וכדי
 שלא תטעו נודתי אליכם, כדי
 שיתגלה הסוד הזה ביניכם,
 שהוא סוד עליון טמיר מבני
 האדם (הדור).

בנדאי אבני שיש טהור הן י י,
 שמהם יוצאים מים זפים, והם
 רמוזים באות א, בראש ובסוף י
 י, ו' שהוא נטוי ביניהם, הוא עץ
 החיים, מי שאוכל ממנו, וחי
 לעלם.

ואלו שני היודים הם רמוזים
 בוויצור, והם שתי יצירות, יצירה
 של עליונים ויצירה של
 תחתונים, והם חכמה בראש
 וחכמה בסוף, תעלומות חכמה,
 ודאי הם תעלומות מהחכמה
 העליונה (שהיא) תחת הכתר
 העליון.

והם כנגד שתי עינים, שבהם שתי
 דמעות יורדות לים הגדול, ולמה
 ירדו? משום שהתורה, משני
 לוחות הללו היה מוריד משה
 לישראל, ולא זכו, ונשברו ונפלו,
 וזה גרם לאבדן של בית ראשון
 ושני, ולמה נפלו? משום שפרח
 מהם ו', שהיא ו' מן וייצור.

ונתן להם אחרים מצד של עץ
 הדעת טוב ורע, שמשם נתנה
 תורה באסור והתר, מימין חיים
 ומשמאל מיתה, ומשום זה אמר
 רבי עקיבא לתלמידיו, כשתגיעו
 לאבני שיש אל תגידו מים מים,
 ואל תהיו שוקלים אבני שיש

והבא לית טומאה אלא אבני שיש טהור, ולית הפרשה בין מים
 למים, הכלא יחודא חדא, דאלין אינון מסטרא דאילנא דחי דאיהו
 ו באמצעיתא דא, דאתמר ביה ולקח גם מעין החיים ואכל וחי
 לעולם, אבל אילנא דעין הדעת לתתא). אדדכי הא סבא
 דסבין עתיקא דעתיקין קא נחית ואמר לון,
 רבנן במאי עסקיתו, אמרו ליה ודאי בהאי
 דאמר רבי עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני
 שיש טהור אל תאמרו מים מים, ואמר לון
 ודאי רזא עלאה אית הכא, והא אוקמוה
 במתיבתא עלאה, ובגין דלא תטעון נחיתנא
 לכון, בגין דיתגלי רזא דא ביניכו דאיהו רזא
 עלאה טמירא מבני נשא (נ"א דרא).

בנדאי אבני שיש טהור אינון י י,
 מיין דכין נפקין, ואינון רמיזין פאת
 א רישא וסופא י י, ו' דאיהו נטוי ביניהו
 איהו עץ חיים, מאן דאכל מגיה וחי לעולם.
 ואלין תרין יודיין אינון רמיזין בוויצור,
 ואינון תרין יצירות יצירה דעלאין
 ויצירה דתתאין, ואינון חכמה בראש וחכמה
 בסוף, תעלומות חכמה, ודאי אינון תעלומות
 מחכמה עלאה (דאיהו) דתחות כתר עלאה.

ואינון לקבל תרין עינין, דבהון תרין דמעין
 נחתין בימא רבא ואמאי נחתו, בגין
 דאורייתא מתרין לוחין אלין הוה משה נחית
 לון לישראל, ולא זכו ואתברו ונפלו, ודא
 גרים אבודא דבית ראשון ובית שני, ואמאי
 נפלו, בגין דפרח ו' מיניהו דאיהו ו' מן
 וייצור.

והיב לון אחרנין מסטרא דעין הדעת טוב
 ורע, דמתמן אתיהיבת אורייתא
 באסור והתר, מימינא חיי ומשמאלא מיתה,
 ובגין דא אמר רבי עקיבא לתלמידיו כשתגיעו
 לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים, ולא

טהור לאבנים אחרות, שהן חיים ומיתה, ששם לב חכם לימינו של אדם, ולב פסיל לשמאלו, ולא עוד, אלא אתם תסכנו עצמכם, משום שהאבנים הללו של עץ הדעת טוב ורע הן בפרוד, ואבני השיש טהור הללו הן ביחוד, בלי פרוד כלל, ואם תאמרו שהרי הסתלק מהם עץ החיים ונפלו ויש ביניהן פרוד - דבר שקרים לא יכון לנגד עיני, שהרי אין שם פרוד למעלה, ואלו שנשברו, מאותם (בלים) היו. באו לנשק אותו, פרח והסתלק מהם.

אמר רבי יצחק, כל אותם המתים של ארץ ישראל יחיו ויקומו בראשונה לזמן שיחיה הקדוש ברוך הוא את המתים, משום שהקדוש ברוך הוא יתעורר עליהם. זהו שכתוב יחיו מתיך נבלתי יקומו, יחיו מתיך - אלו הם של ארץ ישראל, נבלתי יקומו - אלו שבארץ נכריה, שלא כתוב בהם תחיה אלא קימה, שהרי רוח החיים לא תשרה עליהם אלא בארץ ישראל, ומשום כך פתוב בהם יחיו. נבלתי יקומו, אלו שבחוץ, יבא הגוף שלהם ויקומו, גוף בלי רוח, ואחר כך יתגלגלו מתחת העפר עד שיגיעו לארץ ישראל, ושם יקבלו נשמה, ולא ברשות אחרת, כדי שיתקיימו בעולם כראוי.

אמר רבי אלעזר: בא וראה, בשעה שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיות את המתים, כל אותן נשמות שיתעוררו, כלם יקומו באותו דמות ממש שהיו בעולם הזה, ומוריד אותן הקדוש ברוך הוא וקורא להם בשמות, זהו שפתוב לכלם בשם יקרא. וכל

תהוון שקילין אבני שיש טהור לאבנים אחרנין, דאינון חיי ומיתה, דתמן לב חכם לימינו (קהלת י ב) דבר נש, ולב פסיל לשמאלו (שם), ולא עוד אלא אתם תסכנו עצמכם, בגין דאלין אבנין דעץ הדעת טוב ורע אינון בפרודא, ואלין אבני שיש טהור אינון ביחודא בלא פרודא כלל, ואם תאמרו דהא אסתלק עץ החיים מנייהו ונפלו ואית פרודא בינייהו, דובר שקרים לא יכון לנגד עיני (תהלים קא ז), דהא לית תמן פרודא לעילא, ואלין דאתברו מאינון (מאנין) הוו, אתו לנשקא ליה פרח ואסתלק מנייהו.

אמר (דף פא ע"א) רבי יצחק כל אינון מתים דארעא דישראל, יחיון ויקומון בקדמיתא לעידן דיחיי קודשא בריך הוא מיתא, בגין דקודשא בריך הוא יתער עלייהו, הדא הוא דכתיב (ישעיה כו יט) יחיו מתיך נבלתי יקומו, יחיו מתיך אלין אינון דארעא דישראל, נבלתי יקומון אלין אינון דבארעא נוכראה, דלא כתיב בהו תחיה אלא קימה, דהא רוחא דחיי לא תשרי עליהו אלא בארעא דישראל, ובגין כך פתוב בהו יחיו, נבלתי יקומון אלין דלבר, יתברי גופא דלהון ויקומון גופא בלא רוחא, ולבתר יתגלגלון מתחות עפרא עד דמטו לארעא דישראל, ותמן יקבלון נשמתא ולא ברשו אחרא, בגין דיתקיימון בעלמא פדקא חזי.

אמר רבי אלעזר, תא חזי, בשעתא דזמין קודשא בריך הוא לאחייא מיתא, כל אינון נשמתין דיתערו, פלהון יקומון בההוא דיוקנא ממש דהוו בהאי עלמא, ונחית לון קודשא בריך הוא וקרא לון בשמהו, הדא הוא דכתיב (ישעיה מ כו) לכלם בשם יקרא, וכל

נשמתא תיעול לדוכתהא,

נשמה תפנס למקומה, ויעמדו בקיום בעולם כראוי, ואז יהיה העולם שלם, ועל אותו זמן כתוב וחרפת עמו יסיר, זה יצר הרע שמהשיף פני האדם ושולט בו.

אמר רבי חזקיה: אם תאמר שכל הגופות של העולם יקומו ויתעוררו מן העפר, אותם גופים שנגטעו בנשמה אחת מה יהיה מהם? אמר רבי יוסי, אותם גופים שלא זכו ולא הצליחו, הרי הם כלא היו, כמו שהיו עץ יבש בעולם הזה, כף גם באתו הזמן, והגוף האחרון יקום, אותו שנגטע והצליח ונטע שרשיו כראוי, ועל אותו הגוף האחרון כתוב והיה כעץ שתול על פלגי מים, שעשה פרות ונטע שרשים והצליח כראוי, ועל אותו הגוף בראשון כתוב והיה כערער בערבה ולא יראה פי יבא טוב. פי יבא טוב, זו תחית המתים.

ומאיר אותו האור שעתיד להאיר לצדיקים, שהיה גנוז לפניו מיום שנברא העולם, זהו שכתוב וירא אלהים את האור כי טוב, בו עתיד הקדוש ברוך הוא להחיות מתים, זהו שכתוב וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא, ואז יתגבר הטוב בעולם, ואותו שנקרא רע יעבר מן העולם, ואז אותם גופות ראשונים יהיו כלא היו.

אמר רבי יצחק: עתיד הקדוש ברוך הוא להריק על אותם גופות רוחות. אם זכו בהם, יקומו לעולם כראוי, ואם לא, יהיו אפר תחת רגלי הצדיקים. זהו שכתוב ורבים מישני אדמת עפר קיצו וגומר.

אמר רבי אלעזר: וזה מי שהסתלק מן העולם טרם שהגיעו ימיו לעשרים שנים,

ויקומו בקיומא בעלמא כדקא חזי, וכדין יהא עלמא שלים, ועל ההוא זמנא פתיב (שם כה ת) וחרפת עמו יסיר, דא יצר הרע דאחשיף אפי דבר נש ושליט ביה.

אמר רבי חזקיה, אי תימא דכל גופין דעלמא יקומו ויתערו מן העפר, אינון גופין דאתנטעו בנשמתא חדא מה תהא מנייהו, אמר רבי יוסי אינון גופין דלא זכו ולא אצלחו הרי אינון כלא היו, כמה דהו עץ יבש בהאי עלמא, הכי נמי בההוא זמנא, וגופא בתראה יקום, ההוא דאתנטע ואצלח ונטע שרשוי כדקא יאות, ועל ההוא גופא בתראה פתיב (תהלים א ג) והיה כעץ שתול על פלגי מים, דעבד אפין ונטע שרשין ואצלח כדקא יאות, ועל ההוא גופא קדמאה פתיב (ירמיה יז ו) והיה כערער בערבה ולא יראה פי יבא טוב, פי יבא טוב דא תחית המתים.

ואתנהיר ההוא נהורא דזמין לאנהרא לצדיקיא, דהוה קמיה גניז מיומא דאתברי עלמא, הדא הוא דכתיב (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב, ביה זמין קודשא בריך הוא לאחיא מיתיא, הדא הוא דכתיב (מלאכי ג ב) וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא, וכדין יתגבר טוב בעלמא, וההוא דאתקרי רע יתעבר מעלמא, וכדין אינון גופין קדמאין ליהו כלא היו.

אמר רבי יצחק זמין קודשא בריך הוא לארקא על אינון גופין רוחין, אי זכו בהו יקומו לעלמא כדקא יאות, ואם לאו יהו קטמא תחות רגליהון דצדיקיא, הדא הוא דכתיב (דניאל יב ב) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו וגומר.

אמר רבי אלעזר והאי מאן דאסתלק מעלמא עד לא מטון יומי לעשרין

מאיזה מקום נענש? משום (שהיה משלש עשרה שנים ומעלה), שהרי משלש עשרה ומטה אינו בר ענש, אלא בחטאו של אביו, אבל משלש עשרה ומעלה מה הוא? אמר לו הקדוש ברוך הוא, חס עליו שימות זכאי, ונותן לו שכר טוב באותו העולם, ולא ימות חייב שיענש באותו העולם, והרי פרושה.

אמר לו: אם הוא רשע ולא הגיע ימיו לעשרים שנים מה הוא? כיון שהסתלק מן העולם במה הוא ענשו? אמר לו: בזה התקיים - ויש נספה בלא משפט, שפענש יורד לעולם, אותו שפוגש באותו המשחית נענש, שלא השגיחו עליו מלמעלה, ועליו כתוב עונותיו ולפדונו את הרשע. את - לרבות מי שלא הגיעו ימיו להענש, עונותיו ולפדונו, ולא בית הדין שלמעלה, ובחבלי חטאתו יתמד, ולא בית הדין שלמטה.

תקון אחר וארבעים

בראשית, שם תשר"י, וזו זרוע שניה, יום השני, יש"ת חשף סתרו. נשארה ר', היא ראש השנה, ושם הבדלה בין טוב ורע, ובראש השנה המלך הוא דין, וכל הספירות נקראו דינים ומשפטים מצדו, וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו, אלו מימינים לכף זכות, ואלו משמאילים לכף חובה, וכשיתעוררו ישראל עם שופרות, ומעלים לשם את השכינה, שהיא תרועת מלך כעשרה שופרות, משום שהיא אינה עולה פחות מעשרה, באותו זמן ויהי מבדיל בין מים למים, מפריד הקדוש ברוך הוא בין אלו שמימינים לכף זכות, ובין אלו

שנין, מאן אתר אתענש, בגין (דהוי מתליסר שנין ולעילא) דהא מתליסר ולתתא לאו בר ענשא הוא אלא בחטאה דאבוי, אבל מתליסר ולעילא מהו, אמר ליה, קודשא בריך הוא חס עליה דלימות זפאה, ויהיב ליה אגר טב בההוא עלמא, ולא ימות חייב דיתענש בההוא עלמא, והא אוקמוה.

אמר ליה אי חייבא הוא ולא מטון יומי לעשרין שנין מהו, כיון דאסתלק מעלמא במאי הוא עונשיה, אמר ליה בדא אתקיים ויש נספה בלא משפט (משלי יג כג), דכד ענשא נחית לעלמא איהו דאערע בההוא מחבלא אתענש, דלא אשגחו עליה מלעילא, ועליה פתיב (משלי ה כב) עונותיו ולפדונו את הרשע, את לאסגאה מאן דלא מטון יומי לאתענשא, עונותיו ולפדונו ולא בי דינא דלעילא, ובחבלי חטאתו יתמד (שם) ולא בי דינא דלתתא.

תקונא חד וארבעין

בראשית תמן תשר"י, ודא דרועא תניינא יום תניינא, יש"ת חשף סתרו (תהלים יח יב). (דף פא ע"ב) אשתאר ר' איהי רא"ש השנה ותמן הבדלה בין טוב לרע, ובראש השנה מלכא איהו דין, וכל ספירן אתקריאו דינין ומשפטין מסטריה, וכל צבא השמים קיימין עליה מימיניה ומשמאליה, אלין מימינין לכף זכות, ואלין משמאילין לכף חובה, וכד ישראל יתערוך בשופרות, וסלקין תמן לשכינתא דאיהי תרועת מלך בעשרה שופרות, בגין דאיהי לא סלקא פחות מעשרה, בההוא זמנא ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ו), אפריש קודשא בריך הוא בין אלין דמימינים לכף זכות, ובין אלין דמשמאילים

שֶׁמִשְׁמְאִילִים לְכַף חוֹבָה, וְנֶאֱמַר
הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הַעֲדָה הַזֹּאת וְאֶכְלָה
אוֹתָם כְּרֹגַע.

וְעַל הַתְּשָׁרֵי הַזֶּה נֶאֱמַר בְּתִשְׁרֵי
נִבְרָא הָעוֹלָם, וְשֵׁם שֶׁבַת שְׁנֵינָה
מֵאוֹתָן שְׁבַע שִׁבְתוֹת, (וְשֵׁם בַּת שֵׁשׁ,
בַּת מֵאלוֹ הַשֵּׁשׁ), וְחֻמְשָׁה רְקִיעִים,
וְשֵׁשִׁי שְׁמַיִם, הֵם כְּנֶגֶד שֵׁשֶׁת יָמֵי
בְּרֵאשִׁית, וּבְכֻלָּם אָמַר טוֹב, פְּרָט
לְיוֹם הַשְּׁנֵי, מִשּׁוּם שֶׁאֵין בְּתִשְׁרֵי
א' לַהֲשִׁלִּים לְבְּרֵאשִׁית, מִשּׁוּם
שֶׁהִסְתַּלַּק בְּחֻטְאוֹ שֶׁל אָדָם,
וּמִשּׁוּם כִּף הַצָּפוֹן הוּא פְּגוּם,
וּמִשּׁוּם זֶה מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הַרְעָה,
עַד שֶׁמִּשְׁתַּלֵּם, וְכִמּוֹ שֶׁאֲבָרְהֶם
שֶׁהוּא יָמִין, יוֹם הַרְאשׁוֹן שְׁבוּ
כְּלוּלוֹת וְתַלְוִיּוֹת מֵאֲתֵימִים אַרְבָּעִים
וְשִׁמּוֹנָה מְצוֹת עֲשֵׂה, כִּף גַּם
מִצָּחָק, שֶׁהוּא כְּמוֹ הַיּוֹם הַשְּׁנֵי,
תַּלְוִיּוֹת בּוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים
וְחֻמֵּשׁ מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, יוֹם
הַשְּׁלִישִׁי בּוֹ הַכֹּל כְּלוּל, וּמִמֶּנּוּ
תַּלְוִיּוֹת מְצוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה
כְּעֲנָבִים בְּאֶשְׁכּוֹל.

תקון ארבעים ושנים

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אִישׁ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וְזֶה הַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁהָרִי שֶׁלֶּשָׁה אֲמָנִים
הָיָה עַד פֶּאֶן. הַיּוֹם הַרְאשׁוֹן וְהַיּוֹם
הַשְּׁנֵי וְהַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, כֹּל אֶחָד
הוֹצִיא אֶת אֲמָנוֹתָיו. הַיּוֹם הַרְאשׁוֹן
אָמַר לוֹ אוֹתוֹ אֲמֹן מִפְּלֵא
וּמִכֶּסֶה, שֶׁהוּא אִי"ן, הַכּוֹלֵל שְׁלֹשׁ
סְפִירוֹת, א' פֶּתֶר, י' חֻמְמָה, ו'
בֵּינָה, וְה' אוֹתוֹת מִנְצַפ"ךְ
מִהָעוֹלָם הַבָּא הֵם כְּנֶגֶד ה'
הַעֲלִינָה.

אָמַר לְכֹל אֶחָד מִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים
שֶׁיוֹצִיא אֲמָנוֹתָיו, אָמַר לְיוֹם
הַרְאשׁוֹן יְהִי אוֹר, מִיָּד הוֹצִיא
אֲמָנוֹתָיו וְעֲשֵׂה אוֹתָהּ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
וְיְהִי אוֹר, וְהָרִי פִּרְשָׁהוּ שֶׁאֵין
הַיָּד אֲלֵא עַל יְדֵי עֲשֵׂה, א' מִן אִי"ן דְּהַיָּד
פֶּתַח בְּאוֹר אֲפִיק אוֹר, י' אֲפִיק רְקִיעַ, ו' מִן אִי"ן

לְכַף חוֹבָה, וְאֶתְמַר (בַּמְדַּבֵּר יז כב) הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ
הַעֲדָה הַזֹּאת וְאֶכְלָה אוֹתָם כְּרֹגַע.

וְעַל הָאֵי תְּשָׁרֵי אֶתְמַר בְּתִשְׁרֵי נִבְרָא הָעוֹלָם,
וְתִמְן שֶׁבַת תְּנַיִינָא מֵאֲלִין שְׁבַע שִׁבְתוֹת,
(נ"א וְתִמְן בַּת שֵׁית בַּת מֵאֲלִין שֵׁית), וְחֻמְשָׁה רְקִיעִין,
וְשִׁתִּיתָאָה שְׁמַיִם, אֵינּוֹן לְקַבֵּל שֵׁית יוֹמֵי
בְּרֵאשִׁית, וּבְכֻלָּהוּ אָמַר טוֹב, בַּר מִיּוֹמָא
תְּנַיִינָא, בְּגִין דְּלִית בְּתִשְׁרֵי א' לְאֶשְׁלָמָא
בְּרֵאשִׁית, בְּגִין דְּאֶסְתַּלַּק בְּחוֹבָה דְּאָדָם, וּבְגִין
דְּאֶצְפוֹן אִיהוּ פְּגִים, וּבְגִין דְּאֶמְצָפוֹן תִּפְתַּח
הַרְעָה (יְרִמְיָה א יד), עַד דְּאֶשְׁתַּלִּים, וְכִמְה
דְּאֶבְרָהֶם דְּאִיהוּ יְמִינָא יוֹמָא קַדְמָאָה בֵּיה
כְּלִיל וְתַלְיִין מֵאֲתָן וְאַרְבָּעִין וְתִמְנִינָא פְּקוּדִין
דְּעֲשֵׂה, הָכִי נְמִי מִיְצָחָק דְּאִיהוּ כְּגוֹוֹנָא דְּיוֹמָא
תְּנַיִינָא תַלְיִין בֵּיה שֵׁס"ה מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה,
יוֹמָא תַלְיִיתָאָה בֵּיה כְּלִיל כְּלֵא, מִגְּנִיה תַלְיִין
פְּקוּדִין דְּעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, כְּעֲנָבִין בְּאֶתְכֶּלֵא.
תְּקוּנָא אַרְבָּעִין וְתַרְיִין

בְּרֵאשִׁית תִּמְן אִישׁ, דְּאֶתְמַר בֵּיה (בְּרֵאשִׁית כה כז)
וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וְדָא יוֹמָא
תַּלְיִיתָאָה, דְּהָא תַּלְתֵּת אוּמְנִין הָווּ עַד הָכָא, יוֹמָא
קַדְמָאָה וְיוֹמָא תְּנַיִינָא וְיוֹמָא תַּלְיִיתָאָה, כֹּל חַד
אֲפִיק אוּמְנוּתִיהּ, יוֹמָא קַדְמָאָה אָמַר לִיהִי הַהוּא
אֲמֹן מוּפְלֵא וּמְכוּסָה דְּאִיהוּ אִי"ן, כְּלִיל תַּלְתֵּת
סְפִירָן א' פֶּתֶר י' חֻמְמָה ו' בֵּינָה, וְה' אֶתְוּוֹן
מִנְצַפ"ךְ מֵעֲלָמָא דְּאֶתִי אֵינּוֹן לְקַבֵּל ה' עֲלָאָה.
אָמַר לְכֹל אֶחָד מִתַּלְתֵּת יוֹמִין דִּיפִיק
אוּמְנוּתִיהּ, אָמַר לְיוֹמָא קַדְמָאָה יְהִי אוֹר
מִיָּד אֲפִיק אוּמְנוּתִיהּ וְעֵבִיד לִיהִי, הַדָּא הוּא
דְּכִתִּיב (שם א א) וַיְהִי אוֹר, וְהָא אוּקְמוּהוּ דְּלִית
הַיָּדָה אֲלֵא עַל יְדֵי עֲשֵׂה, א' מִן אִי"ן דְּהַיָּד
פֶּתַח בְּאוֹר אֲפִיק אוֹר, י' אֲפִיק רְקִיעַ, ו' מִן אִי"ן
הַיָּדָה אֲלֵא עַל יְדֵי עֲשֵׂה, א' מִן אִי"ן שְׁהִי פּוֹרַח בְּאוֹר הוֹצִיא אוֹר, י' הוֹצִיא רְקִיעַ, ו' מִן אִי"ן

הוציא יבֿשָׁה. זֶהוּ שְׁכַתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיַּבֶּשֶׁה. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם, כָּאֵן כַּמָּה מַצּוֹת, מַצּוֹת הַיַּחֲדוּד וּמַצּוֹת פְּרִיָה וְרִבְיָה. מַצּוֹת הַיַּחֲדוּד שֶׁהֵיא יְקוּוּ הַמַּיִם, מִתְּפַנְסִים הַיַּחֲדוּד שֶׁל כָּל סְפִירָה וּסְפִירָה לְמְקוֹם אֶחָד, שֶׁהֵיא הַכּוּנִס שֶׁל הַכּל, אֶל מְקוֹם אֶחָד, שֶׁהוּא מְקוֹה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה.

הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד, וַיְהו"ה הוּא נִקְרָא מְקוֹם, וְהָרִי פְּרֻשָׁה בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, כְּמוֹ כֵּן י' עֶשֶׂר פְּעָמִים הוּא ק' מִן מְקוֹם, ה"ה חֲמֵשׁ פְּעָמִים, כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹלָם עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ, כְּחֻשְׁבוֹן אוֹתוֹת הַיַּחֲדוּד, שְׁתֵּי הַפְּעָמִים שְׁמִינִידִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם שֵׁשׁ תְּבוּת, שְׁבָהֶן עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ אוֹתוֹת. אִם כֵּן, מַה זֶה ק'? מַאֵה בְּרֻכּוֹת שְׁחֵיב אָדָם לְכַרֵּךְ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם, נִשְׁאָר ו', שֵׁשׁ פְּעָמִים שֵׁשׁ עוֹלָם שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, כְּחֻשְׁבוֹן כְּנָפֵי הַשְּׂרָפִים, שְׁנֹאמֶר בָּהֶם שְׂרָפִים עֲמָדִים מִמַּעַל ל"ו, וְהַכְּנָפִים הַלְלוּ תְּלוּיוֹת מו', שֶׁהוּא שֵׁשׁ הַתְּבוּת שֶׁל הַיַּחֲדוּד, וְבוֹ עוֹלָם אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת שְׁבָהֶן נִבְרְאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ. תְּמַצָּא שְׁמִקוּ"ם עוֹלָה יְהו"ה כְּחֻשְׁבוֹן כְּמוֹ זֶה: י' ק', ה"ה כ"ה כ"ה, ו' ל"ו, עוֹלָה הַכּל מַאֵה שְׁמוֹנִים וְשֵׁשׁ כְּחֻשְׁבוֹן מְקוּ"ם, וְבוֹ פְּק"ו פְּלִילְיָה, וְבוֹ קפ"ו תְּהוֹמוֹת בְּלַב יָם.

בְּשֵׁם הַזֶּה שֶׁהוּא יְהו"ה, צְרִיף לְכַנֵּס אֶת דְּרָגוֹת הַיַּחֲדוּד וְלִהְיוֹת לְיוֹד בּוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"א וַאֲו"ו ה"א, שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה, יְהו"ה מְקוֹם לְיוֹד

אֵין אֲפִיק יַבֶּשֶׁה, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (שם) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיַּבֶּשֶׁה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם, הֲכָא כַּמָּה פְּקוּדִין, פְּקוּדָא דִּיחֻדָּא וּפְקוּדָא דְפְרִיָה וְרִבְיָה, פְּקוּדָא דִּיחֻדָּא דְאִיהוּ יְקוּוּ הַמַּיִם, מִתְּפַנְשִׁין יַחֲדָא דְכָל סְפִירָא וּסְפִירָא לְאַתֵּר חַד דְאִיהוּ כְּנִישׁוֹ דְכָלָא, אֶל מְקוֹם אֶחָד, דְאִיהוּ מְקוֹה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה.

וַיֹּאמֶר תְּלִיתָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד (דברים ו ד), וְאִיהוּ יְהו"ה מְקוֹם אֲתְקָרִי, וְהָא אוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֲתְקָרִי מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, כְּגוֹוֹנָא דָּא י' עֶשֶׂר זְמַנִּין אִיהוּ ק' מִן מְקוֹם, ה"ה חֲמֵשׁ זְמַנִּין כָּל חַד וְחַד סְלֶקֶן כ"ה כ"ה, כְּחֻשְׁבוֹן אֲתוּוֹן דִּיחֻדָּא תְּרִין זְמַנִּין דְּמִיחֻדִּין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל דְאֵינוֹן שִׁית תִּיבִין, דְּבַהוֹן כ"ה כ"ה אֲתוּוֹן, אִם בֵּן מְאִי ק', מַאֵה בְּרַכָּאָן דְּחֵיב בֵּר נֶשׁ לְבָרְכָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּכָל יוֹמָא, אֲשַׁתְּאָר ו', שִׁית זְמַנִּין שִׁית סְלֶקֶן תְּלִיתִין וְשִׁית, כְּחֻשְׁבוֹן גְּדַפִּין דְשְׂרָפִים דְאֲתַמֵּר בַּהוֹן (ישעיהו ו ב) שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל ל"ו, וְאֵלִין גְּדַפִּין תְּלִיין מִן ו' דְאִיהוּ שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, וּבַה סְלֶקֶן אַרְבַּעִין וְתִרִין אֲתוּוֹן, דְּבַהוֹן אֲתַבְּרִיאֵוּ שְׁמִיָּא וְאַרְעָא, תְּשַׁכַּח (דף פב ע"א) מְקוּ"ם דְסֶלִיק יְהו"ה בְּחֻשְׁבוֹנָא כְּגוֹוֹנָא דָּא, י' ק', ה"ה כ"ה כ"ה, ו' ל"ו, סְלִיק כְּפ"ו כְּפ"ו כְּחֻשְׁבוֹן מְקוּ"ם, וּבִיָּה (ישעיהו כח ז) פְּק"ו פְּלִילְיָה, וּבִיָּה קפ"ו תְּהוֹמֵי בְּלַבָּא דִּימָא.

בְּהַאי שְׁמָא דְאִיהוּ יְהו"ה צְרִיף לְאַתְּפַנְשָׁא דְרִגִּין דִּיחֻדָּא, וְלֹאכְלָלָא בִּיָּה עֶשֶׂר סְפִירָן כְּגוֹוֹנָא דָּא, יו"ד ה"א וַאֲו"ו ה"א,

בּוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"א וַאֲו"ו ה"א, שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה, יְהו"ה מְקוֹם לְיוֹד

ה"א וא"ו ה"א, שהוא סתום ונעלם, ומשום זה נקרא עולם עלם, צריך להעלים אותו מפל העולם, שהוא עלם, והשכינה נעלמה, זהו שפתוב ונעלמה מעיני כל חי.

אין ספירה שאין שם יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וכן צריך לכנס בו הכל בכל מקום, שכל השמות הן פנויים לו, ושכינתו היא יהו"ה, היא כלולה מארבע אותיות, והוא לא נקרא מקום אלא בה, מקום אחד ודאי, הוא לא נקרא אדם (אחד) אלא בה, כמו שהאדם שלמטה שברא בדמותו, שנאמר בו זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם.

ועוד, כי אחד קראתיו, כמו שעשר הספירות, שהן א' פתח עליון, ח' שמונה ספירות מחכמה עד צדיק, ד' המלכות הקדושה, עליה נאמר למען יאריך ימים על ממלכתו, ואם חס ושלוש פוחת אדם מעשר ליחד בה, מסתלק הקוץ מן ד' מן אחד ונשארת יבשה, וסוד הדבר - יקונו הפנים מתחת השמים, שהיא תחת השמים, שהוא הקדוש ברוך הוא, שנאמר בו ואתה תשמע השמים, שהנקבה היא תחת בעלה.

וכך כל מי שפוגם את אות הברית, באותה הטפה שהיא היחוד, וזורק אותה במקום אחר, גורם לה להיות יבשה מצדו, שהסתלק המעין והיחוד ממנה, והיא נשארת יבשה, וזה גורם חרבן העולם, ומיד נאמר ונהר יחרב ויבש, שהוא הנהר שיוצא מעדן, שמשקה את הגן, שהיא תורה שבכל פה שנושקית מתורה שבכתב, שכוללת

דאינון עשר ספירות בלימה, יהו"ה מקום ליו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו סתים ונעלם, ובגין דא אתקרי עולם עלם, דצריך לאעלמא ליה מפולי עלמא, דאיהו עלם, ושכינתא נעלמה, הדא הוא דכתיב (איוב כח כא) ונעלמה מעיני כל חי.

לא ספירה דלית תמן יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, והכי צריך לאתפנשא פלא ביה בכל אתר, דכל שמחן אינון פנויין ליה, ושכינתיה איהי יהו"ה איהי פלילא מארבע אתוון, ולא אתקרי איהו מקום אלא בה, מקום אחד ודאי, איהו לא אתקרי אדם (נ"א אחד) אלא בה, כגוונא דאדם דלתתא דברא בדיוקניה, דאתמר ביה (בראשית ה ב) זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם.

ועוד כי אחד קראתיו (ישעיה נא ב), כגוונא דעשר ספירות, דאינון א' פתח עלאה, ח' תמנא ספירן מחכמה עד צדיק, ד' מלכותא קדישא, עליה אתמר (דברים יז ט) למען יאריך ימים על ממלכתו, ואם חס ושלוש פחית בר נש מעשר ליחדא בה, אסתלק קוצא מן ד' מן אחד ואשתארת יבשה, ורזא דמלה (בראשית א ט) יקונו הפנים מתחת השמים, דאיהי תחת השמים דאיהו קודשא בריך הוא, דאתמר ביה (מלכים א ב לב) ואתה תשמע השמים, דנוקבא איהי תחות בעלה.

והכי כל מאן דפגים אות ברית, בההיא טפה דאיהי יחודא, וזריק לה באתר אחרא, גרים לה למהוי יבשה מסטריה, דאסתלק נביעו ויחודא מינה, ואשתארת איהי יבשה, ודא גרים חרבן עלמא, ומיד אתמר (ישעיה יט ה) ונהר יחרב ויבש, דאיהו נהר דנפיק מעדן, דאשקי ליה לגן דאיהי אורייתא שבכל פה,

חמשים ושלשה סדרים של התורה.

תקון ארבעים ושלשה

בראשית, שם את"ר יב"ש, וזהו נהר יחרב ויבש, באותו זמן שהוא יבש והיא יבשה, צווחים הבנים למטה ביחוד ואומרים שמע ישראל, ואין קול ואין עונה. זהו שכתוב אז יקראני ולא אענה.

וכך מי שגורם שתסתלק קבלה וחכמה מתורה שבעל פה ומתורה שבכתב, וגורם שלא ישתדלו בהן, ואומרים שאין אלא פשט בתורה ובתלמוד, בודאי פאלו הוא יסלק את המעין מאותו נהר ומאותו גן. אוי לו, טוב שלא נברא בעולם ולא ילמד אותה תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שנחשב לו פאלו החזיר העולם לתהו ובהו, וגורם עני בעולם וארץ הגלות.

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא וכו', אמר רבי אלעזר: אבא, והרי קרא לו יבשה, מאיפה תדשא הארץ? אמר לו: בני, כף למד תשובה לכל בני העולם, שאם אדם יחזור בתשובה, מוריד לה המעין שהסתלק, ומה שהיתה יבשה קורא לה ארץ, ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו מקנה הפלים וימים, זהו שכתוב ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקנה הפלים קרא ימים. באותו זמן שנקראת ארץ, מה פתוב בו? ויאמר אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים ופרות שהן נשמות, כל אחד למינהו, אלו הנשמות שנגזרו מפסא כבודו, ואלו רוחות שנגזרו ממלאכים, ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים,

דאיהי מתשקיא מאורייתא דבכתב, דכלילא ג"ן סדרים דאורייתא. תקונא ארבעין ותלת

בראשית תמן את"ר יב"ש, ודא איהו ונהר יחרב ויבש (שם ה), בההוא זמנא דאיהו יבש ואיהי יבשה, צווחין בנין לתתא ביחודא ואמריין שמע ישראל, ואין קול ואין עונה, הדא הוא דכתיב (משלי א כח) אז יקראני ולא אענה.

והכי מאן דגרים דאסתלק קבלה וחכמתא מאורייתא דבעל פה ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמריין דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי פאלו הוא יסלק נביעו מההוא נהר ומההוא גן, ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב ליה פאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים עניותא בעלמא וארץ גלותא.

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא וכו' (בראשית א יא), אמר רבי אלעזר אבא והא קרא ליה יבשה, מאן תדשא הארץ, אמר ליה ברי הכי אוליף תיובתא לכל בני עלמא, דאם בר נש יחזור בתשובתא, נחית לה נביעו דאסתלק, ומה דהוה יבשה קרא לה ארץ, ונהר דהוה חרב ויבש קרא ליה מקנה הפלים וימים, הדא הוא דכתיב (שם י) ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקנה הפלים קרא ימים, בההוא זמנא דאתקרי ארץ מה פתיב ביה (שם יא) ויאמר אלהים תדשא הארץ, לאפקא זרעין ואיבין דאינון נשמתין (דף פב ע"ב) כל חד לזניהו, אליון נשמתין דאתגזרו מפורסי יקריה, ואליון רוחין דאתגזרו ממלאכים, ואליון נפשין דאתגזרו מאופנים, כל חד אפיק לזניהו

כַּל אֶחָד הוֹצִיא לְמִינֵהוּ אֶת כָּל
אֶחָד כְּרֹאֵי. עֵץ פְּרִי - זֶה תַלְמִיד
חֶכֶם, עֵשָׂה פְּרִי - זוּ בֵּת זֹנוֹ, לְכָל
אֶחָד כְּרֹאֵי, (כַּל אֶחָד הוֹצִיא לְמִינוֹ).

וְעוֹד, עֵץ פְּרִי - זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, עֵשָׂה פְּרִי - זֶה צְדִיק,
אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ - זוּ
הַשְׂכִּינָה, שֶׁכַּל הַזָּרְעִים נִכְלָלִים
בָּהּ, וְכֵן הַמְצוּהַ שֶׁל פְּרִיָּה
וְרִבְיָה, לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וְזָרְעִים, זֶהוּ
שִׁפְתוֹב לֹא תִהְיֶה כְּרֹאֵה לְשִׁבֹת
יְצָרָה, וּמִי שֶׁמִּתְבַּטֵּל מִפְּרִיָּה
וְרִבְיָה, כְּאִלוֹ הַחֲזִיר אֶת אוֹתָהּ
אָרֶץ יִבְשָׁה, וּמוֹנֵעַ מִמֶּנָּה בְּרִכּוֹת,
כַּל אֶחָד לְפִי דוֹגְתוֹ, מִי שֶׁפּוֹגֵם
לְמַטָּה פּוֹגֵם לְמַעְלָה אֶת הַמְּקוֹם
שֶׁנִּגְזְרָה נִשְׁמָתוֹ.

תקון ארבעים וארבעה

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תְּרִ"י, שֵׁם א"ש,
וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
מְאֹרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם. מְאֹרֶת
כְּתִיב, חֶסֶד ו', זוּ תוֹרָה שֶׁבְּכֶתֶב.
מֵה זֶה מְאֹרֶת? זוּ תוֹרָה שֶׁבַעַל
פֶּה, וְאֵף עַל גִּב שֶׁבְּאֵרוֹהַ מְאֹרֶת
חֶסֶד זוּ לִילִית, שֶׁבְּעִים פְּנִים
לְתוֹרָה, וּמִשׁוֹם זֶה מְאֹרֶת בְּמְקוֹם
הַזֶּה, אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ כִּי נִרְ
מְצוּהַ, וְתוֹרָה אוֹר זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר אֶת
הַמְּאֹרֶת הַגָּדוֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת
הַמְּאֹרֶת הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה.
כֵּן מְצוּהַ לַעֲשׂוֹת צְדָקָה, אֶת
הַמְּאֹרֶת הַגָּדוֹל - סוּד הַעֲשִׂירִים,
וְאֶת הַמְּאֹרֶת הַקָּטָן - סוּד הָעֲנִיִּים,
וּכְמוֹ שֶׁהִלְבְּנָה לוֹוֶה מִן הַשֶּׁמֶשׁ
וְאֵין לָהּ אוֹר אֶלָּא מִמֶּה דִּיהֵיב לָהּ
נוֹתְנַת לָהּ, כִּף הַשְׂכִּינָה אוֹמֶרֶת
לוֹוֶה עֲלֵי וְאֵין פּוֹרֵעַ, שֶׁכִּף צְרִיף
אָדָם לִהְיוֹת מְלוֹה לְעֵנִי, וּכְמוֹ כֵּן
לוֹוִים הַפּוֹכְכִים וְהַמְזֻלּוֹת זֶה מְזָה,
וְהַמְּלֹאכִים זֶה מְזָה. וְסוּד הַדְּבָר
- וּמְקַבְּלִים זֶה מְזָה, כִּף לוֹוֶה
הַשְׂכִּינָה, שֶׁהִיא הַלְּבָנָה הַקְּדוּשָׁה,

לְכָל חֵד כְּדָקָא יָאוֹת, עֵץ פְּרִי דָא תַלְמִיד חֶכֶם,
עוֹשָׂה פְּרִי דָא בֵּת זֹנוּגִיָּה, לְכָל חֵד כְּדָקָא יָאוֹת,
(כַּל חֵד אֲפִיק לִזְנוּי).

וְעוֹד עֵץ פְּרִי דָא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, עוֹשָׂה
פְּרִי דָא צְדִיק, אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ
דָא שְׂכִינְתָא, דְכָל זָרְעִין אֲתַכְלִילֵן בָּהּ, וְהִכָּא
פְּקוּדָא דְפְרִיָּה וְרִבְיָה לְמַעַבְד אֲפִין וְזָרְעִין,
הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מה יח) לֹא תִהְיֶה כְּרֹאֵה
לְשִׁבֹת יְצָרָה, וּמֵאֵן דְאֲתַבְטֵל מִפְּרִיָּה וְרִבְיָה,
כְּאִלוֹ אֲחִזֵּר לְהֵיָא אָרֶץ יִבְשָׁה, וּמוֹנֵעַ בְּרִכְאָן
מִינָהּ, כַּל חֵד לְפּוֹם דְרִגְיָה, מֵאֵן דְפָגִים לְתַתָּא
פָּגִים לְעֵילָא, לְאַתֵּר דְאֲתַגְזֵר נִשְׁמָתִיהּ.

תקונא ארבעין וארבע

בְּרֵאשִׁית, תַּמָּן תְּרִ"י תַּמָּן א"ש, וְעַלֵּיהֶוּ
אֲתַמָּר (בראשית א יד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם, מְאֹרֶת כְּתִיב חֶסֶד
ו' דָא אוֹרִיָּתָא דְבְּכֶתֶב, מֵאֵי מְאֹרֶת דָּא
אוֹרִיָּתָא דְבַעַל פֶּה, וְאֵף עַל גִּב דְאִוְקְמוּהַ
מְאֹרֶת חֶסֶד דָּא לִילִית, שֶׁבְּעִין אֲנַפִּין
לְאוֹרִיָּתָא, וּבְגִין דָּא מְאֹרֶת בְּהֵאֵי אֲתֵר, הֵהִיא
דְאֲתַמָּר בָּהּ (משלי ו כג) כִּי נִרְ מְצוּהַ, וְתוֹרָה אוֹר
עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְעַלֵּיהֶוּ אֲתַמָּר (בראשית א
טז) אֶת הַמְּאֹרֶת הַגָּדוֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת
הַמְּאֹרֶת הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה.

הִכָּא פְּקוּדָא לְמַעַבְד צְדָקָה, אֶת הַמְּאֹרֶת
הַגָּדוֹל רְזָא דְעֵתִירִין, וְאֶת הַמְּאֹרֶת הַקָּטָן
רְזָא דְמִסְפְּנִין, וּכְמָה דְסִיְהֵרָא לוֹוֶה מִן שֶׁמֶשׂא,
וְלֹא אֵית לָהּ נְהוּרָא אֶלָּא מִמֶּה דִּיהֵיב לָהּ
שֶׁמֶשׂא, הִכִּי שְׂכִינְתָא אֲמֶרֶת לוֹוֶה עֲלֵי וְאֵין
פּוֹרֵעַ, דְהִכִּי צְרִיף בְּרִ נֶשׁ לְמַהוּי מְלוֹה
לְמִסְפְּנָא, וּכְגוֹוֶנָא דָא לוֹוִין כְּכִבְיָא וּמְזֻלִי דָא
מִן דָּא, וּמְלֹאכְיָא דָא מִן דָּא, וְרְזָא דְמְלָה
וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, הִכִּי לוֹוֶה שְׂכִינְתָא דְאֵיהִי

מִן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִקְבֶּלֶת
מִמֶּנּוּ, שְׁנֵאמַר בּוֹ פִי שְׁמַשׁ וּמִגֶּן
יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְכֵן הִיָּה מִקְבֶּל
יְהוֹשֻׁעַ מִמֶּשֶׁה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהוּ
פְּנֵי מֹשֶׁה כְּפְנֵי חֲמָה וּפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ
כְּפְנֵי לְבָנָה, וְכֹךְ הָיוּ כָּל הַנְּבִיאִים
לְפָנֵי מֹשֶׁה כְּמוֹ הַלְּבָנָה וְהַפּוֹכְכִים
לְפָנֵי הַשֶּׁמֶשׁ, שְׂאִין לָהֶם אוֹר אֶלֶּא
מִן הַשֶּׁמֶשׁ.

תקון ארבעים וחמשה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, א"ל
הַי"ם, הַיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה, וְעָלְיוֹ
נֵאמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָצוּ
הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף
עַל הָאָרֶץ. פֶּאן מְצוּהָ לְעֶסֶק
בַּתּוֹרָה, שְׁנֵאמַר בַּהּ הוּי כָּל צְמָא
לְכוּ לַמַּיִם, וְאֵלוֹ שְׁעוֹסְקִים
בַּתּוֹרָה יוֹרְשִׁים נֶפֶשׁ מִהַשְׁכִּינָה.
זֶהוּ שְׂכֵתוֹב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ
נֶפֶשׁ חַיָּה, וְעוֹף יְעוֹפֵף - זוֹ רוּחַ,
שְׁנֵאמַר בּוֹ פִי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף
אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבַר,
וְזֶהוּ יְהו"ה, הַעֲמוֹד הָאֲמֻצָּעִי.

בְּנִגְדוֹ מַטְטְרוּ"ן שְׁשֵׁמוֹ כְּשֵׁם רַבּוֹ,
י' הָרֵאשׁ שֶׁל הַעוֹף, ו' הַגּוֹפֵף שֶׁלוֹ,
ה"ה שְׁנֵי כְּנָפָיו, שְׂבָהֶם פּוֹרַח
לְמַעַלָּה וְיוֹרֵד לְמַטָּה, וְאֵלוֹ שְׁנֵי
הַכְּנָפַיִם הֵם שְׁנֵי הַבָּלִים ה"ה,
שְׂבָהֶם נֵאמַר וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב,
שְׂהֵם י"ו, הַבָּל עוֹלָה בִּי, הַבָּל
יוֹרֵד בּוֹ, כְּהַבָּל שְׂיוֹצֵא מִפִּי
הַכְּבָשָׁן, וְכֹךְ הַיָּם עוֹלָה וְיוֹרֵד
וְגָלְיוֹ רָצִים וְשׁוֹבִים, וְרוֹצִים
לְהַחֲזִיר אֶת הָעוֹלָם לְתֵהוּ וְבָהוּ,
וּבְזִמְן שְׂמִסְתַּפְּלִים בְּשִׁכְנֵיהָ,
שְׂהִיא תַחּוּם הַיָּם, חוֹזְרִים
לְמִקּוּמָם. בֵּא וְרָאָה, י' הִיא
אֲמִירָה וְדַבּוּר וְקִרְיָאָה, ו' קוֹל,
ה"ה הַבָּל שְׂיוֹרֵד בְּדַבּוּר, הַבָּל
עוֹלָה בְּקוֹל, הַקּוֹל עוֹלָה, דַּבּוּר
יוֹרֵד, וּכְשֵׁהוּא עוֹלָה וְיוֹרֵד,
מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים
בּוֹ, שְׂהֵם הַמַּחְנוֹת וְהַחֲלוֹת שֶׁלוֹ,

סִיְהָרָא קְדִישָׁא מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִקְבֶּלֶת
מִנֶּיהָ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (תהלים פד יב) כִּי שְׁמַשׁ וּמִגֶּן
יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְהָכִי הָיָה מִקְבֶּל יְהוֹשֻׁעַ מִן
מֹשֶׁה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ פְּנֵי מֹשֶׁה כְּפְנֵי חֲמָה
וּפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפְנֵי לְבָנָה, וְהָכִי הוּוּ כָּל נְבִיאֵי
קְדָם מֹשֶׁה פְּגוֹן סִיְהָרָא וְכִכְבִּיא קְדָם שְׂמֵשָׁא,
דְּלֵא אִית לוֹן נְהוּרָא אֶלֶּא מִשְׂמֵשָׁא.

תקונא ארבעין וחמשה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, א"ל הַיָּם, יֵמָא
דְּאוּרִייתָא, וְעָלִיהָ אִתְמַר (בראשית א כ)
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה
וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ, הֵכָא פְּקוּדָא לְמַלְעֵי
בְּאוּרִייתָא, דְּאִתְמַר בַּהּ (ישעיה נה א) הוּי כָּל צְמָא
לְכוּ לַמַּיִם, וְאֵלִין דְּעֶסְקִין בְּאוּרִייתָא יִרְתִּין
נֶפֶשׁ חַיָּה מִשְׂכִּינְתָא, הֵדָא הוּא דְּכִתִּיב יִשְׂרָצוּ
הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, וְעוֹף יְעוֹפֵף דָּא רוּחַ
דְּאִתְמַר בֵּיהּ (קהלת יב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת
הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבַר, וְהֵאִי אִיהוּ יְהו"ה
עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא.

דְּקַבְרֵיהּ מַטְטְרוּ"ן דְּשְׂמִיָּה כְּשֵׁם רַבִּיָּה, י'
רִישָׁא דְּעוֹפָא, ו' גּוֹפָא דִּילִיָּה, ה"ה

תְּרִי גְדַפּוּי דְּבַהוֹן פָּרַח לְעִילָא וְנַחֲתִית לְתַתָּא,
וְאֵלִין תְּרִין גְּדַפּוּיִן אֵינוֹן תְּרִין הַבָּלִים ה"ה,
דְּבַהוֹן אִתְמַר (יחזקאל א יד) וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב,
דְּאֵינוֹן י"ו, הַבָּל סְלִיק בִּי הַבָּל נַחֲתִית בּוֹ,
כְּהַבָּל דְּנַפְיָק מִפּוּמָא דְּכַבְשָׁן, וְהָכִי יֵמָא סְלִיק
וְנַחֲתִית, וְגַלְגְּלוּי רָצִים וְשׁוֹבִים. (דף פג ע"א) וּבַעֲאֵן
לְאַחֲזָרָא עֲלֵמָא לְתֵהוּ וְבָהוּ, וּבְזִמְנָא
דְּמִסְתַּפְּלִין בְּשִׁכְנֵיהָ דְּאִיהִי תַחּוּם יֵמָא חֲזָרִין
לְאַתְרֵיהּ, תָּא חֲזִי י' אִיהִי אֲמִירָה וְדַבּוּר
וְקִרְיָאָה, ו' קוֹל, ה"ה הַבָּל נַחֲתִית בְּדַבּוּר, הַבָּל
סְלִיק בְּקוֹל, קוֹל סְלִיק, דַּבּוּר נַחֲתִית, וְכַד אִיהוּ
סְלִיק וְנַחֲתִית מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים סְלִקִין וְנַחֲתִין

וזה סוד מי עלה שמים וירד.
אשרי מי שמעלה בו תפלות,
שהרי התפלה היא סלם שבה
מעלים ומורידים אותה מלאכי
אלהים.

יש מי שמעלים אותה למעלה,
ויש מי שמורידים אותה למטה.
כשמעלים אותה למעלה, מעלים
אותה בזכיות, וכשורדת, יורדת
בזכיות, זה לצדיק גמור עולה
ממנו בזכיות ויורדת בו בזכיות.
לבינוני שזכיותיו שקולים
לחובותיו, היא תלויה באויר, אם
החובות רבים על הזכיות (כחוט
השערה), היא מעלה אותו בחובות
ומורידה אותו בזכיות, ונוטל בה
שכרו בעולם הזה. לרשע גמור,
שאין לו זכות בעולם לא למעלה
ולא למטה, עולה ממנו בחובות
ויורדת עליו בחובות.

הרי פאן פי עוף השמים יוליך
את הקול, שנאמר בו ועוף
יעופף, כמו מועף ביעף. על פני
רקיע השמים, זו הנשמה, שאלו
שזוכים בתורה נאמר בהם ישרצו
המים שרץ נפש חיה וגומר,
שיורשים נשמות מן התורה,
לאחרים - כל אחד למינו כפי
מעשיו. זהו שכתוב ביום הששי
ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש
חיה למינה בהמה ורמש וגומר.
בהמה - אלו עמי הארץ
שמעשיהם כבהמות, עליהם
נאמר תוצא הארץ נפש חיה
למינה בהמה ורמש.

תקון ששה וארבעים

בראשית, ברא שית, והן שש
הנפשים של חיה, שנאמר בה
ועוף יעופף על הארץ על פני
רקיע השמים, הן שש ספירות
שכולל העוף הזה, שהוא העמוד
האמצעי, יש מי שירש רוח
הקדש בדרך אצילות מן העוף

ביה, דאינון משריין וחיילין דיליה, ודא איהו
רזא מי עלה שמים וירד (משלי ל ד), זפאה איהו
מאן דסליק צלותין ביה, דהא צלותא איהו
סלם, דבה מלאכי אלהים סלקין ונחתין לה.
אית למאן דסלקין לה לעילא, ואית למאן
דנחתין לה לתתא, כד סלקין לה לעילא
סלקין לה בזכוון, וכד נחתת נחתת בזכוון,
האי לצדיק גמור סליקת מגיה בזכוון ונחיתת
ביה בזכוון, לבינוני דזכוון דיליה שקילין
לחובין, איהי תליא באוירא, אם חובין
מתרבין על זכוון (כחוט השערה), איהי סלקא ליה
בחובין ונחתא ליה בזכוון, ונטיל בה אגריה
בהאי עלמא, לרשע גמור דלית ליה זכו
בעלמא לא לעילא ולא לתתא, סלקא מגיה
בחובין ונחית עליה בחובין.

הא הכא פי עוף השמים יוליך את הקול (קהלת
י ב). דאתמר ביה ועוף יעופף, כגון מועף
ביעף (דניאל ט כא), על פני רקיע השמים דא נשמה,
דאלין דזפאן באורייתא אתמר בהון ישרצו
המים שרץ נפש חיה וגומר, דירתין נשמתין
מאורייתא, לאחרנין כל חד לזנוי כפום
עובדוי, הדא הוא דכתיב ביומא
שתיתאה (בראשית א כד) ויאמר אלהים תוצא
הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וגומר,
בהמה אלו עמי הארץ דעובדהון כבעירן,
עלייהו אתמר תוצא הארץ נפש חיה למינה
בהמה ורמש.

תקונא שית וארבעין

בראשית ברא שית, ואינון שית גרפיין דחיה,
דאתמר בה (שם ב) ועוף יעופף על
הארץ על פני רקיע השמים, אינון שית ספירן
דכליל האי עוף דאיהו עמודא דאמצעיתא,
אית מאן דירית רוחא דקודשא בארץ אצילות

הָיָה, וַיֵּשׁ מִי שִׁירֵשׁ רוּחַ מֵאוֹתוֹ הַעוֹף
שֶׁהוּא נֶעַר, שֶׁשָּׂמוּ כָּשֶׁם רַבּוֹ, וַיֵּשׁ מִי
שִׁירֵשׁ רוּחַ מִלְמֻטָּה שֶׁל הָאָרֶץ, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר קֹהֵלֶת מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם
הַעֵלָה הִיא לְמַעְלָה, וְרוּחַ הַבְּהֵמָה
הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ.

תקון שבעה וארבעים

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵא שִׁית, וְזֶה הַיּוֹם הַשְּׁשִׁי,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם
הַשְּׁשִׁי, כֹּאֵן שְׁלֹשָׁה אָמְנִים שְׁנַיִם. אֲמֵן
אֶחָד הוֹצִיא מְאוֹרוֹת בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי,
שֶׁהָיוּ תְלוּיִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ אוֹר, הָאֲמֵן הַשְּׁנִי הוֹצִיא אֶת שְׂרָץ
הַמַּיִם, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם, וְזֶה
הָיָה תְלוּי בַּיּוֹם הַשְּׁנִי שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מַיִם,
זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יְהִי רִקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. כֹּאֵן
מַיִם וְכֹאֵן מַיִם. הָאֲמֵן הַשְּׁלִישִׁי (הוֹצִיא
עֲשִׂים וְרָעִים) כְּנֶגֶד הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב
מְזִרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ, וְנֶאֱמַר בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי
פָּרוּ וּרְבוּ וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ. מֵה זֶה
וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ? אֵלֶּא אוֹתָהּ שֶׁהִיָּתָה
יְבֵשָׁה בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, נֶאֱמַר כֹּאֵן וּמְלָאוּ
אֶת הָאָרֶץ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב מְלֵא כֹל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, וְזֶה בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד. קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה
צְבָאוֹת כְּנֶגֶד יְקוּוֹ הַמַּיִם מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה
הַיְבֵשָׁה, כְּנֶגֶד מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.
בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי הִתְמַקְּנוּ שֵׁשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁל
הַכֶּסֶּא, וּכְּבוֹ נִבְרָא אָדָם בְּצַלְמוֹ, שֶׁהוּא
מוֹכֵן לְשִׁבְתָּ עַל הַכֶּסֶּא. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ,
וְכֹאֵן שְׁמֵי מְצוּוֹת, אַחַת - נַעֲשֶׂה אָדָם
בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, וְהַשְּׁנִיָּה - וַיִּבְרָא
אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

מֵהָאֵי עוֹף, וְאֵית מָאן דִּגְרִית רִוְחָא מֵהֵהוּא
עוֹף דְּאִיהוּ נֶעַר, שְׁמִיָּה כְּשֵׁם רַבִּיָּה, וְאֵית
מָאן דִּגְרִית רִוְחָא מִלְתַּתָּא דְּאַרְעָא, כְּמָה
דְּאָמַר קֹהֵלֶת (קֹהֵלֶת ג' כ"א) מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי
הָאָדָם הַעֵלָה הִיא לְמַעְלָה, וְרוּחַ הַבְּהֵמָה
הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ.

תקונא שבע וארבעין

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא שִׁית, וְדָא יוֹמָא שְׁתִּיתָאָה,
דְּאַתְמַר בֵּיה (בְּרֵאשִׁית א' ל"א) וַיְהִי
עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי, הֵכָא תִּלְת אוֹמְנִין
תְּנַיִנִין, אוֹמְן חַד אֲפִיק נְהוּרִין בְּיוֹמָא
רַבִּיעָאָה, דִּהוּוּ תְלוּיִן בְּיוֹמָא קְדָמָאָה
דְּאַתְמַר בֵּיה אוֹר, אוֹמְנָא תְּנַיִנָא אֲפִיק
רִיחְשָׂא מִמְיָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ש"ס)
יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם, וְדָא הוּוּה תְלוּיָא בְּיוֹמָא
תְּנַיִנָא, דְּאַתְמַר בֵּיה מַיִם, הֵדָא הוּא
דְכְּתִיב (ש"ס ו') יְהִי רִקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, הֵכָא
מְיָא וְהֵכָא מְיָא, אוֹמְנָא תְלוּיָתָאָה (אֲפִיק עֲשִׂבִין
וְרַעֲיִן) לְקַבֵּל יוֹמָא תְלוּיָתָאָה, דְּאַתְמַר
בֵּיה (ש"ס י"א) תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב מְזִרִיעַ
זֶרַע לְמִינֵהוּ, וְאַתְמַר בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה (ש"ס)
פָּרוּ וּרְבוּ וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ, מַאי וּמְלָאוּ
אֶת הָאָרֶץ אֵלֶּא הֵהִיא דִּהוּוֹת יְבֵשָׁה בְּיוֹמָא
תְלוּיָתָאָה, אֲתַמַּר הֵכָא וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ,
הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (יִשְׁעִיָּהוּ ו' ג') מְלֵא כֹל הָאָרֶץ
(דף פג ע"ב) כְּבוֹדוֹ, וְדָא בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת (יִשְׁעִיָּהוּ ו' ג'), לְקַבֵּל יְקוּוֹ הַמַּיִם

מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד (בְּרֵאשִׁית א' ט') וְתִרְאֶה הַיְבֵשָׁה, לְקַבֵּל מְלֵא כֹל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה אֲתַמְּקֵנוּ שִׁית דְּרַגִּין דְּכְרִסְיָא, וּבֵיה אֲתַבְרִי
אָדָם בְּצַלְמוֹ, דְּאִיהוּ מוֹכֵן לְשִׁבְתָּ עַל הַכֶּסֶּא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ש"ס כ"ו) וַיִּבְרָא
אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, וְהֵכָא תְרִין פְּקוּדִין, חַד נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדַמוֹתֵנוּ (ש"ס כ"ו), וְתְנַיִנָא וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

נַעֲשֶׂה אָדָם, זו מצוה למול את הגר, להיות בצלמנו במילת הערלה, כדמותנו בפריעה, ואם שומר אות הברית בשניהם, הוא בצלמנו כדמותנו, ואם לא - לא. ואם מקיים זכור ושמור בשבת, הוא בצלמנו כדמותנו, ואם לא - לא, ואין לו חלק בזרע ישראל, ואם מיחד את הקדוש ברוך הוא פעמים בכל יום בקריאת שמע ביום ובליילה, הוא בצלמנו כדמותנו, ואם לא - לא, ואם הוא מניח תפלין של יד ותפלין של ראש בכל יום, שהם כנגד זכור ושמור, הוא בצלמנו כדמותנו, ואם לא - לא, ואם הוא מקיים יבום וחליצה הוא בצלמנו כדמותנו, ואם לא - לא, והכל באהבה ויראה של הקדוש ברוך הוא.

ועוד, נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, למי אמר את זה (למעלה)? לאותם המלאכים שמברכים ומקדשים את הקדוש ברוך הוא למעלה בכל יום בברוך וקדוש קדוש קדוש. זהו שכתוב וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש. ומנין לנו שמברכים אותו? אלא כששואלים איה מקום פבודו להעריצו, אומרים ברוך פבוד יהוה ממקומו, ואנו כנגדם מקדשים אותו בקדוש קדוש קדוש, ומברכים אותו ברוך פבוד יהוה ממקומו.

והם אומרים על ישראל נעשה אדם בצלמנו כדמותנו. בצלמנו, שמקדשים את הקדוש ברוך הוא כמו שבארנו, וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש, כדמותנו, לעמתם משבחים ברוך יהוה ואומרים ברוך פבוד יהוה ממקומו, ועוד למעלה נעשה אדם, כאן נכללו כל הספירות,

נַעֲשֶׂה אָדָם, דא פקודא למגזר ית גיורא, למהוי בצלמנו בגזירו דערלה, כדמותנו בפריעה, ואם נטיר אות ברית בתרוייהו איהו בצלמנו כדמותנו ואם לאו לאו, ואי מקיים זכור ושמור בשבת איהו בצלמנו כדמותנו ואם לאו לאו, ולא אית ליה חולקא בזרעא דישראל, ואם מיחד לקודשא בריך הוא תרין זמנין בכל יומא בקריאת שמע ביממא ובלייליא איהו בצלמנו כדמותנו ואם לאו לאו, ואם הוא מנח תפלין דיד ותפלין דרישא בכל יומא דאינון לקבל זכור ושמור איהו בצלמנו כדמותנו ואם לאו לאו, ואי איהו מקיים יבום וחליצה איהו בצלמנו כדמותנו ואי לאו לאו, וכלא ברחימו ודחילו דקודשא בריך הוא.

ועוד נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, למאן אמר דא (לעילא), לאינון מלאכיא דמברכין ומקדשין לקודשא בריך הוא לעילא בכל יומא בברוך וקדוש קדוש קדוש, הדא הוא דכתיב (ישעיהו ג) וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש, ומנלן דמברכין ליה, אלא כד שאלין איה מקום פבודו להעריצו, אמרין ברוך פבוד יהוה ממקומו (יחזקאל ג יב), ואנן לקבליהון מקדשין ליה בקדוש קדוש קדוש, ומברכין ליה ברוך פבוד יהוה ממקומו.

ואינון אמרין על ישראל נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (בראשית א כו) בצלמנו דמקדשין לקודשא בריך הוא פמה דאוקימנא, וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש, כדמותנו לעומתם משבחים ואומרים ברוך פבוד יהוה ממקומו, ועוד לעילא נעשה אדם, הכא אתפלילו כל ספירן, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאינון עשר, וסלקין לחושפן אדם,

וְאָמְרוּ בְּגִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדַמוֹתֵנוּ, וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם (שם) אֵלַיִן תְּלַמְיָדֵי
חֲכָמִים דְּמַתְּרַבִּין בִּימָא דְאוּרִייתָא, דִּירְתִין
מִתַּמָּן נֶפֶשׁ חַיָּה, וּבַעוּף הַשָּׁמַיִם אֵלַיִן מְאִרֵי
דְזַכּוּן, דְּבִזְכוּתֵהוּן (דְּזִכּוּתֵהוּן) פְּרַחִין לְעֵילָא
וַיִּרְתִּין מִתַּמָּן רוּחָא, דְאִיהוּ עוּף יַעֲוֹפֵף בְּגַדְפִין
דְּפִקוּדִין דַּעֲשָׂה, וּבִבְהֵמָה אֵלַיִן עֲמֵי הָאָרֶץ
דְּאִתְמַר בְּהוּן (במדבר י"ט) אַל תִּירְאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ
כִּי לְחַמְנוּ הֵם.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם, שְׂכִינְתָא תַתָּא נְטִילַת עֲצָה
מְקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (ישעיה
מד יג) כְּתַפְאֲרַת אָדָם לְשִׁבְתַּת בֵּית, דַּעֲמוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא וּשְׂכִינְתָא עֲלֵיהּ אִתְמַר (בראשית ה
ב) זָכַר וּנְקָבָה בְּרֵאֵם, וְאִתְקְרִיאוּ אָדָם, וּכְגוּוֹנָא
דִּילֵיהּ אָמַר לְתַתָּא בְּאָדָם וַחַוָּה, זָכַר וּנְקָבָה
בְּרֵאֵם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, וּכְמָה דְקוּדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּיה אִתְקְרִי אֶחָד, הֵכִי קָרָא
לוֹן אֶחָד לְאָדָם וּלְאִתְתֵּיהּ, הָדָא הוּא
דְכְתִיב (ישעיה נא ב) כִּי אֶחָד קָרָאתִיו, דְּתַפְאֲרַת
אִיהוּ א"ח כְּלִיל תִּשְׁעֵ סְפִירָן, מְלַכּוּת ד'
עֲשִׂירִית לֵיהּ, כְּלִילָא מַעֲשָׂר דְּאִינוּן יו"ד ה"א
וּא"ו ה"א, וְאִיהִי ד' כְּלִילָא מְאַרְבַּע אֲתוּן
דְּאִינוּן יְהו"ה, קוּצָא דְאֵת ד' מוֹרָה עַל עֲשָׂר,
וְד' עַל אַרְבַּעָה, דְּהֵכִי רְשׁוּת הַיְחִיד רַחְבּוּ
אַרְבַּעָה וּגְבָהוּ עֲשָׂרָה וְהָא אוּקְמוּהָ.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵם
אֱלֹהִיִּים בְּרָא אוֹתוֹ (בראשית ה ב), הֵכָא
פְּקוּדָא דְתַפְלִין, תָּא חֲזִי כַּל מָאן דְּאַנַח תַּפְלִין
עַל רִישֵׁיהּ וְעַל דְּרוּעֵיהּ, קָלָא סְלִיק בְּכַל יוּמָא
לְכַל חֵינוּן מְרַכְבוֹת, וְאוּפְנִים וּשְׂרָפִים
וּמְלָאכִים דְּמַמְנָן עַל צְלוֹתֵין, הֵבּוּ יִקְר לְדִיוּקְנָא
דְּמִלְפָא דְאִיהוּ מָאן דְּאַנַח תַּפְלִין, דַּעֲלֵיהּ
אִתְמַר (שם) וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ

שֶׁהָן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהָן
עֲשָׂר, וְעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן אָדָם,
וְאוּמְרִים בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה,
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ.
וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם - אֵלוּ תְּלַמְיָדֵי
חֲכָמִים שְׂמַתְגַּדְלִים בְּיַם הַתּוֹרָה,
שְׂיִוְרָשִׁים מִשֵּׁם נֶפֶשׁ חַיָּה, וּבַעוּף
הַשָּׁמַיִם - אֵלוּ בַּעֲלֵי הַזְּכִיּוֹת
שְׂבִזְכוּתָם (שְׂזִכּוּתָם) פּוֹרְחִים
לְמַעְלָה וַיִּוְרָשִׁים מִשֵּׁם רוּחַ,
שֶׁהוּא עוּף יַעֲוֹפֵף בְּכַנְפָּיִם שֶׁל
מַצּוֹת עֲשָׂה, וּבִבְהֵמָה - אֵלוּ עֲמֵי
הָאָרֶץ, שְׂנְאָמַר בְּהֵם אַל תִּירְאוּ
אֶת עַם הָאָרֶץ כִּי לְחַמְנוּ הֵם.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם, הַשְׂכִּינָה
הַתַּחְתּוֹנָה נְטִילַת עֲצָה מִן הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׂנְאָמַר בּוּ כְּתַפְאֲרַת
אָדָם לְשִׁבְתַּת בֵּית, שְׁעַל הַעֲמוּד
הָאִמְצָעִי וְהַשְׂכִּינָה נְאָמַר זָכַר
וּנְקָבָה בְּרֵאֵם, וּנְקָרְאוּ אָדָם,
וּכְמוֹתוֹ אָמַר לְמִטָּה בְּאָדָם וַחַוָּה,
זָכַר וּנְקָבָה בְּרֵאֵם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם
אָדָם, וּכְמוֹ שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּשְׂכִינְתּוֹ נְקָרָא אֶחָד, כִּף קָרָא
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ אֶחָד. זֶהוּ שְׂכִינְתּוֹ
כִּי אֶחָד קָרָאתִיו, שְׂתַפְאֲרַת הוּא
א"ח כְּלִיל תִּשְׁעֵ סְפִירוֹת,
הַמְּלַכּוּת ד' עֲשִׂירִית לוֹ, כְּלוּלָה
מַעֲשָׂר שְׁהֵם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
וְהַד' כְּלוּלָה מְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהָן
יְהו"ה. הַקּוּץ שֶׁל הָאוֹת ד' מוֹרָה
עַל עֲשָׂר, וְד' עַל אַרְבַּעָה, שְׂכַף
רְשׁוּת הַיְחִיד - רַחְבּוּ אַרְבַּעָה
וּגְבָהוּ עֲשָׂרָה, וְהָרִי פְּרֻשָׁה.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
בְּצַלְמֵם אֱלֹהִיִּים בְּרָא אוֹתוֹ, כְּאֵן
מַצּוֹת תַּפְלִין. בַּא וְרָאָה, כַּל מִי
שְׂמַנִּיחַ תַּפְלִין עַל רִאשׁוֹ וְעַל
זְרוּעוֹ, קוּל עוֹלָה בְּכַל יוֹם לְכַל
הַחַיּוֹת, מְרַכְבוֹת, וְאוּפְנִים
וּשְׂרָפִים וּמְלָאכִים שְׂמַמְנִים עַל
הַתַּפְלוֹת: תְּנוּ כְבוֹד לְדַמוֹת
הַמְּלָךְ, שֶׁהוּא מִי שְׂמַנִּיחַ תַּפְלִין,
שְׁעָלֵיו נְאָמַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת

הָאֲדָם בְּצִלְמוֹ בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים
 בָּרָא אֹתוֹ. בְּצִלְמוֹ - בתְּפִלִּין שֶׁל
 ראשׁ, כְּמוֹ הַתְּפִלִּין שֶׁל רַבּוֹן
 הָעוֹלָם, שֶׁהֵן הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה,
 תְּפִלִּין עַל הָראשׁ (שהוא) הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהִיא הַכָּלֵל שֶׁל שְׁלֹשׁ
 הַסְּפִירוֹת הָראשׁוֹנוֹת, וְהָעֲמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת,
 וְהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה תְּפִלִּין עַל ראשׁוֹ,
 הוּא הַתְּפִלִּין שֶׁמְנַיֵּחַ הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם. בְּצִלְמֵ
 אֱלֹהִים - תְּפִלִּין שֶׁל יָד, זֶה
 הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא
 קְשׁוּרָה לוֹ, וְעֲלֶיהָ נֹאמַר וּנְפֹשׁוּ
 קְשׁוּרָה כְּנִפְשׁוֹ, שְׁנֵיהֶם בְּיַחְדָּה
 אֶחָד, בְּקֶשֶׁר אֶחָד, הַרְצוּעָה
 כְּרוּכָה בְּאֲצָבַע שְׂמָאל, זֶה
 הַקְּדוּשִׁין שֶׁלָּהּ, שֶׁהִיא הַטְּבַעַת
 כְּרוּכָה בְּאֲצָבַע שְׁלָהּ, וְכֵהָ הִיא
 קְשׁוּרָה עִמּוֹ וְהוּא עִמָּה, הָרִי
 קְדוּשָׁה.

בְּרַכָּה, הַכָּלֵל שֶׁל שְׁבַע סְפִירוֹת,
 וְהֵן שְׁבַע הַבְּרָכוֹת שֶׁל חֲתָן, שֶׁהֵן
 ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי צְדִיק, עֲלִיו נֹאמַר
 וּבְרָכוֹת לְראשׁ צְדִיק, שְׁיִרְשׁ
 מֵהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, וְהָאוֹת י' עַל
 ראשׁוֹ הִיא חֲכָמָה י', כֵּה נַעֲשֶׂה
 ז', שְׁבַע בְּרָכוֹת שְׁיִרְשׁ חֲתָן
 וְכֵלָה, וְכִלּוּלִים בְּצְדִיק יוֹם
 הַשְּׁבִיעִי, שְׁבוּ מִתִּיחָדִים חֲתָן
 וְכֵלָה, שֶׁהוּא יֵאֱהָדוּנָה י', וְהָרִי
 פְּרֻשׁוֹהוּ כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ,
 וְתִרְגוּם - שְׂאֲחוֹז בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ,
 וְהוּא אוֹת הַבְּרִית, שְׂאִין יַחְדָּה
 לְחֲתָן וְכֵלָה חוּץ מִמֶּנּוּ.

וְיִכְלוּ הַשָּׂמִים וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם.
 וְיִכְלוּ, בְּצְדִיק נְכֻלָּים כָּל
 הָאִיבָרִים וְכָל הַסְּפִירוֹת, כָּל
 הָאִיבָרִים שֶׁהֵם מְצוּוֹת עֲשֶׂה, שְׁבוּ
 אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
 לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוֹת, שְׁכ"ל
 כּוֹלֵל הַכָּל, וְהוּא הַכָּל, וּמִמֶּנּוּ
 תְּלוּי הַכָּל, הָעֲמוּד שֶׁנוֹשֵׂא שָׂמִים
 וְאָרֶץ עֲלָיו, וְכוּ נַעֲשׂוּ כָּל וּפְרֻט וְכָלֵל, וּמִשׁוּם זֶה וְיִכְלוּ, כּוֹלֵל שָׂמִים וְאָרֶץ, שָׂמִים אֵשׁ וּמִים,

בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ. (דף ט"ז ע"א) בְּצִלְמוֹ
 בְּתְפִלִּין דְּרִישָׁא, כְּגוֹנָא דְתְפִלִּין דְּמֵאֲרִי
 עֲלָמָא, דְּאִינוּן שְׂכִינְתָא עֲלָאָה תְּפִלִּין עַל רִישָׁא
 (דְּאִיהוּ) דְּעֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, דְּאִיהִי כָּלֵלָא
 דְּתִלְתִּת סְפִירָן קְדָמָאִין, וְעֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא
 כָּלִיל שִׁית סְפִירָן, וְאִימָא עֲלָאָה תְּפִלִּין עַל
 רִישִׁיהָ, אִיהוּ תְּפִלִּין דְּאַנְחָה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּכָל יוֹמָא, בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים תְּפִלִּין דִּיד, דָּא
 שְׂכִינְתָא תְּתָאָה דְּאִיהִי קְשִׁירָא לִיהָ, וְעֲלָהּ
 אֲתָמַר (בְּראשִׁית מִד ל) וּנְפֹשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ,
 תְּרוּיְהוּ בְּיַחְדָּא חֲדָא בְּקְשׁוּרָא חֲדָא, רְצוּעָה
 כְּרוּכָא בְּאֲצָבַעָא שְׂמָאלָא דָּא קְדוּשִׁין דִּילָהּ,
 דְּאִיהִי טְבַעַת כְּרוּכָא בְּאֲצָבַעָא דִּילָהּ, וְכֵהָ אִיהִי
 קְשִׁירָא עִמָּיה וְאִיהוּ עִמָּה, הָא קְדוּשָׁה.

בְּרַכָּה כָּלֵלָא דְשְׁבַע סְפִירָן, וְאִינוּן שְׁבַע
 בְּרַכָּאן דְחֲתָן, דְּאִינוּן ז' יוֹם הַשְּׁבִיעִי
 צְדִיק, עֲלִיהָ אֲתָמַר (משלי י') וּבְרָכוֹת לְראשׁ
 צְדִיק, דְּיִרִית מֵאִימָא עֲלָאָה, וְאֵת י' עַל רִישִׁיהָ
 אִיהוּ חֲכָמָה י', כֵּה אֲתַעְבִּיד ז', שְׁבַע בְּרַכָּאן
 דְּיִרִית חֲתָן וְכֵלָה, וְכִלּוּלִין בְּצְדִיק יוֹם הַשְּׁבִיעִי,
 דְּבִיהָ מִתִּיחָדִין חֲתָן וְכֵלָה, דְּאִיהוּ יֵאֱהָדוּנָה י',
 וְהָא אוּקְמוּהוּ כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ (ד"ה א כט
 יא) וְתִרְגוּם דְּאֲחִיד בְּשָׂמִיא וּבְאָרְעָא, וְאִיהוּ
 אוֹת בְּרִית, דְּלִית יַחְדָּא לְחֲתָן וְכֵלָה בַר מְנִיהָ.

וְיִכְלוּ הַשָּׂמִים וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם (בְּראשִׁית ב
 א). וְיִכְלוּ בְּצְדִיק אֲתַפְלִילֵן כָּל אַבְרִין
 וְכָל סְפִירָן, כָּל אַבְרִין דְּאִינוּן פְּקוּדִין דְּעֲשֶׂה,
 דְּבִיהָ אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְמַעַבְדַּ כָּל
 פְּקוּדִין, דְּאִיהוּ כְּ"ל כָּלִיל כָּלֵלָא וְאִיהוּ כָּלֵלָא
 וּמְנִיהָ תְּלוּי כָּלֵלָא, עֲמוּדָא דְּאִיהוּ סְבִיל שְׂמִיא
 וְאָרְעָא עֲלִיהָ, וְבִיהָ אֲתַעְבִּידוּ כָּלֵל וּפְרֻט וְכָלֵל,
 וּבְגִין דָּא וְיִכְלוּ כָּלֵלָא שְׂמִיא וְאָרְעָא, שָׂמִים
 וְאָרֶץ עֲלָיו, וְכוּ נַעֲשׂוּ כָּלֵל וּפְרֻט וְכָלֵל, וּמִשׁוּם זֶה וְיִכְלוּ, כּוֹלֵל שָׂמִים וְאָרֶץ, שָׂמִים אֵשׁ וּמִים,

זוה שמאל וימין, שמים - העמוד האמצעי, כולל את שניהם, הארץ - השכינה התחתונה, וכל צבאם - נצח והוד, שהם צבא השמים, משום שהוא כולל שבע ספירות שדוד שבח בהם את הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב לך יהו"ה הגדלה והגבורה וגומר. בגלל זה נקרא יום השביעי כלל שבע, ועולים לשבעים של חשבון התבות של קדוש וויכלו.

ויברך אלהיים ביום השביעי, זו האם העליונה שהיא אלהיים. אחר שכלל בו שבע ספירות, נקראו על שמו כל השבתות שבע שבתות, אחר כך כולל בו שלש ספירות עליונות שכלולות באם העליונה, וקורא להם שביעי שביעי שביעי על שמו. זהו שכתוב ויכל אלהיים ביום השביעי, הנה אחד שכלול בו, וישבות ביום השביעי - זה השני, ויברך אלהיים את יום השביעי - הרי שלש, להפיל בעשר ספירות, שאין ספירה שלא נכללת בעשר, כל אחת בממשלתה, אבל ממשלת הצדיק היום השביעי, בו נקראו כל הספירות השביעיות, שבעים תבות הן בקדוש וויכלו, וזכור ושמו הרי שבעים ושנים כחשבון ויכלו.

ובשבת צריך לתקן שלחן עם ארבע רגלים, כמו השלחן שלמעלה, שנאמר בו זה השלחן אשר לפני יהו"ה, ועליה נאמר תערוף לפני שלחן, שלחנו של הקדוש ברוך הוא זו השכינה, היא מצד הצפון שהוא גבורה, ומשום זה תקנו בעלי המשנה שלחן בצפון, ונר דולק לימין כמו שלמעלה, שנאמר בו מנורה בדרום, מטה באמצע מצד העמוד האמצעי.

אש ומים ודא שמאלא וימינא, שמים עמודא דאמצעייתא כליל תרוייהו, הארץ שכינתא תתאה, וכל צבאם נצח והוד דאינון צבא השמים, בגין דאיהו כליל שבע ספירן דשבח דוד בהון לקודשא בריך הוא הדא הוא, דכתיב (ד"ה א כט יא) לך יהו"ה הגדולה והגבורה וגומר, בגין דא אתקרי יום השביעי כלל שבע, וסלקין לשבעין דחשבון תיבין דקדוש וויכלו.

ויברך אלהיים ביום השביעי (בראשית ב ב), דא אימא עלאה דאיהי אלהיים פתר דכליל ביה שבע ספירן, אתקריאו על שמייה פלהו שבתות שבע שבתות, לכתר כליל ביה תלת ספירן עלאין דכליל באימא עלאה, וקרא לון שביעי שביעי שביעי על שמייה, הדא הוא דכתיב (שם) ויכל אלהיים ביום השביעי הא חד דכליל ביה, וישבות ביום השביעי דא תניינא, ויברך אלהיים את יום השביעי הא תלת לאתפללא בעשר ספירן, דלית ספירה דלא אתפלילת בעשר, כל חדא בממשלה דילה, אבל ממשלה דצדיק יום השביעי ביה אתקריאו כל ספירן שביעיות, שבעין תיבין אינון בקדוש וויכלו, וזכור ושמו הרי שבעין ותירין כחשבון ויכלו.

ושבת צריך לתקנא ביה פתורא בארבע רגלין, פגוונא דפתורא דלעילא דאתמר ביה (יחזקאל מא כב) זה השלחן אשר לפני יהו"ה, ועלה אתמר (תהלים כג ה) תערוף לפני שלחן, פתורא דקודשא בריך הוא דא שכינתא, איהי מסטרא דצפון דאיהו גבורה, ובגין דא תקינו מארי מתניתין שלחן בצפון, ונר דליק לימינא פגוונא דלעילא, דאתמר ביה מנורה בדרום, מטה באמצעייתא מסטרא דעמודא דאמצעייתא.

בא וראה, שכ״נ נקראת שלחן מצד השמאל, והמנורה מצד הימין, ומטה ממצעת מצדו של העמוד האמצעי, ומשום זה זווגו באמצע בין צפון לדרום, והרי פרשוה חכמים, כל הנותן מטתו בין צפון לדרום יהיו לו בנים זכרים וכו'. השלחן סמוך על ארבעה עמודים, שהוא כמו שהגוף שתומכים בו הזרועות והשוקים שהם ארבע, וצריך ששה לחמים מצד זה, וששה לחמים מצד זה.

וכוד הדבר - זה השלחן אשר לפני יהו"ה, ז"ה בחשבון ו' ו', שהם ששה פרקים של שתי הזרועות וששה הפרקים של שתי השוקים, שהרי השכ״נ נעשית גוף למלך בכל תקונה, ובאלו שנים עשר הפרקים של הנקבה ושנים עשר הפרקים של הזכר, המלאכים אומרים וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש וגומר. ז"ה עם הקדוש ברנף הוא הוא אה"ד, ז"ה עם השכ״נ אה"ד, והכל יהו"ה אה"ד, מיחד את שניהם, וכנגד זה אל זה אמר דוד עשרים וארבע רננות, והם כנגד עשרים וארבעה ספרי התורה.

זה הוא כנגד ארבעה פנים לכל חיה לשלש חיות, זה השני כנגד ארבע פנים לכל חיה לשלש חיות, וזהו סוד הדבר - וארבעה פנים לאחת וארבע פנים לאחת להם, שכלם פורחים בשלחן לפני יהו"ה בכמה רננות, וצריך לחבר לשלחן הזה תורה, שהיא הקדוש ברנף הוא, ומשום זה פרשוהו בעלי המשנה, שנים שאוכלים על שלחן אחד וכו', ואם הוא אחד אורח ואחד בעל הבית, בעל הבית בוצע ואורח מכרף. בעל הבית בוצע זה

תא חזי שכ״נ תא אתקריאת פתורא מסטרא דשמאלא, ומנרתא מסטרא דימינא, ומטה ממוצעת מסטרא דאמצעיתא, ובגין דא זווגא דיליה באמצעיתא בין צפון לדרום, והא אוקמוה רבנן כל הנותן מטתו בין צפון לדרום הויין ליה בנים זכרים וכו', פתורא איהי סמיכא על ארבעה סמכין, דאיהי כגוונא גופא דסמכין ליה דרועין ושוקין דאינון ארבע, וצריך שית נהמין מהאי סטרא ושית נהמין מהאי סטרא. (דף טז ע"ב).

ורוא דמלה זה השלחן אשר לפני יהו"ה (יחזקאל מא כב), ז"ה בחשבון ו' ו',

דאינון שית פרקין דתריין דרועין ושית פרקין דתריין שוקין, דהא שכ״נ תא אתעבידת גופא למלכא בכל תקונא דילה, ובאלין תריין עשר פרקין דנוקבא, ותריין עשר פרקין דדכורא, מלאכיא אמרי וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש וגומר, ז"ה עם קודשא בריך הוא אה"ד, ז"ה עם שכ״נ אה"ד, וכלא יהו"ה אחד, מיחד תרוייהו, ולקבל זה אל זה אמר דוד עשרים וארבע רננות, ואינון לקבל עשרין וארבע ספרי אורייתא.

זה איהו לקבל ארבע אנפין לכל חיה לתלת חיוון, זה תניינא לקבל ארבע גדפין לכל חיוא לתלת חיוון, ודא איהו רזא דמלה וארבעה פנים לאחת וארבעה פנים לאחת להם (יחזקאל א ו'), דכלהו פרחין בפתורא קדם יהו"ה בכמה רננות, וצריך לחברא להאי פתורא אורייתא דאיהו קודשא בריך הוא, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין, שנים שאוכלין על שלחן אחד וכו', ואם הוא חד אורח וחד בעל הבית, בעל הבית בוצע ואורח מכרף, בעל הבית בוצע דא עמודא

העמוד האמצעי למעלה, ואורח
מברוך זה הצדיק, שנאמר בו
וארח צדיקים כאור נגה וגומר,
והצדיק הוא בשבת כאורח שבא
החולף בכל שבת ושבת.

השבת שכינה, בעל הבית שלה
- העמוד האמצעי, והוא בוצע
ופורס פרוסת לחם שהיא טפה,
ונותן לאורח שהוא צדיק ועני,
ואורח מברוך לבעל הבית בכל
מכל כל, שהם שלשת האבות,
בפרכות שהם התברכו,
שהפרכות על ידי הצדיק יורדות
לעמוד האמצעי. זהו שכתוב
וברכות לראש צדיק. מי זה ראש
הצדיק? זה העמוד האמצעי.
תשע ברכות הן ממעלה למטה,
מכתר עד צדיק, ותשע הן ממטה
למעלה, מצדיק עד כתר עליון,
וכלן עולות לשמונה עשרה,
והפלה כלולה מהם.

הפלה למשה, תפלה לדוד, בית
הכנסת הוא כנוס של כל
הפרכות, התפלה היא משום
שהוא סוס לקדוש ברוך הוא,
והיא נעשית טפלה לרוכב, כף
פרשהו בעלי המשנה, אין
הרוכב טפל לסוס אלא הסוס
טפלה לרוכב. יש טפל בט' ויש
תפל בת', כמו היאכל תפל מבלי
מלח?! והתפלה הזו כף היא
בת'.

והיא פוס של יין, שהוא יין
חשובון סו"ד מן יסוד, וצריך בו
עשרה דברים, כמו שבארוהו
בעלי המשנה, והן כחשובון י' מן
יסוד, והם עטור ועטוף, הדחה
ושטיפה, ח"י ומלא, מקבלו
בשתי ידיו ונותנו בימין, ונותן
עניו בו, ומסלקו מן הקרקע
טפח, ומשגרו במתנה לאנשי
ביתו, עטור מצד של עטרה של
ברית מילה, עטוף, עטה אור
כשולמה, ואם הוא עני שאין לו

דאמצעיתא לעילא, ואורח מברוך דא צדיק
דאתמר ביה (משלי ד יח) וארח צדיקים כאור נגה
וגומר, וצדיק איהו בשבת כאורח דאתי ואזיל
בכל שבת ושבת.

שבת שכינתא, בעל הבית דילה עמודא
דאמצעיתא, ואיהו בוצע ופריס פרוסא
דנהמא דאיהי טפה, ויהיב לאורח דאיהו צדיק
ועני, ואורח מברוך לבעל הבית בכל מכל כל
דאינון תלת אבהון, בברכן דאתברכו אינון,
דברכאן על ידי דצדיק נחתין לעמודא
דאמצעיתא, הדא הוא דכתיב (משלי יו) וברכות
לראש צדיק, מאן ראש צדיק דא עמודא
דאמצעיתא, תשע ברכאן אינון מעילא לתתא
מכתר עד צדיק, ותשע אינון מתתא לעילא
מצדיק עד כתר עלאה, וכלהו סלקין ח"י,
וכלה כלילא מנייהו.

תפלה למשה תפלה לדוד, בית הכנסת איהו
פנוסא דכלהו ברכאן, תפלה איהי
בגין דאיהו סוס לקודשא בריך הוא, ואיהי
אתעבידת טפלה לרוכב, הכי אוקמוהו מארי
מתניתין אין הרוכב טפל לסוס אלא הסוס
טפלה לרוכב, אית טפל בט' ואית תפל בת',
כגון היאכל תפל מבלי מלח (אייב ו י). והאי
תפלה הכי איהי בת'.

ואיהי פוס דיין, דאיהו יין חושפן סו"ד מן
יסוד, וצריך ביה עשרה דברים כמה
דאוקמוהו מארי מתניתין, ואינון כחושפן י'
מן יסוד, ואינון עטור ועטוף הדחה ושטיפה
ח"י ומלא, מקבלו בתרי ידוי ונותנו בימין,
ויהיב עינוי ביה, ומסלקו מן הקרקע טפח,
ומשגריה במתנה לאנשי ביתיה, עטור מסטרא
דעטרה דברית מילה, עטוף עוטה אור
כשולמה (תהלים קד ב), ואם הוא עני דלית ביה

אֶלָּא רְבִיעִית לֹוג, שְׁהִיא הַשְּׁעוֹר
 שֶׁל הָאוֹת ד', נֶאֱמַר תִּפְלָה לְעִנִּי
 כִּי יַעֲטֶה, הַדְּחָה וּשְׁטִיפָה, הַדְּחָה
 מִבְּפָנַי וּשְׁטִיפָה מִבְּחוּץ, וְסוּד
 הַדְּכָר - וְטַהְרוּ וְקִדְּשׁוּ.

קָם וְזָן אֶחָד מֵאַחַר הַצֵּל שֶׁל רַבִּי
 שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי,
 יָפָה אִמְרַתְךָ, אָבָל אֵת הַכּוֹס הַזֶּה
 צָרִיף לְהַעֲלוֹתָהּ בְּדַרְגּוֹתֶיהָ, עֲטוּר
 - מִצַּד שֶׁל עֲטָרָה, שְׁהִיא כְּתָר
 עֲלִיּוֹן עַל רֹאשׁ הַצַּדִּיק, עֲטוּף -
 כְּמוֹ עֲטָה אֹרֶךְ פְּשֻלְמָה. מַה זֶה
 עֲטוּהָ? זֶה י' שְׁהַתְעַטֵּף בְּאוֹר
 וְנַעֲשֶׂה אֹרִי, וְזֶה שְׁהַתְעַטֵּף הוּא
 חֲכָמָה, הַדְּחָה וּשְׁטִיפָה, שֶׁהוּא
 וְטַהְרוּ וְקִדְּשׁוּ, טַהְרָה מִצַּד הַכֶּהֱנָן,
 שְׁנֵאמַר בִּפְתָח טָבֵל וְעֵלָה, נִטְהַר
 לְאֶחָל בְּתֵרוּמָה, וְקִדְּשׁוּ מִצַּד
 הַשְּׂמֵאל. זֶהוּ שְׁכַתוּב וְקִדְּשֵׁת אֵת
 הַלְוִיִּם, ח"י מִצַּד שֶׁל צַדִּיק ח"י
 הַעוֹלָמִים כּוֹלֵל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה
 בְּרֻכּוֹת שֶׁל תִּפְלָה, וּמְלֵא מִצַּד
 שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וּמְקַבְּלוֹ
 בְּשֵׁתֵי יָדָיו וְנוֹתְנוֹ בְּיָמִין, זֶהוּ
 שְׁנֵאמַר בּוֹ מִימֵינוּ אֵשׁ דָּת לְמוֹ,
 כִּי יְמִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִיִּם,
 וְהוּא יְמִינְךָ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בִּפְתַח,
 שְׁתֵּי יָדַי הֵן ה"ה, אַחַת שְׂמֵאל
 וְאַחַת יָמִין, וּמִשׁוּם כֶּף צָרִיף
 לְהַנָּתֵן בְּחֵמֶשׁ אֲצַבְעוֹת, מִשׁוּם
 כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׁא, וְנוֹתֵן עֵינָיו
 בּוֹ, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר עֵינֵי כָל אֱלֹהִים
 יִשְׁבְּרוּ, וְהֵם שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמַת
 שְׁהֵם י' י', שְׁהֵם בַּת עֵינַי יָמִין וּבַת
 עֵינַי שְׂמֵאל, וּבִינֵיהֶם ו' קִטְנָה,
 זְעִיר אֲנָפִין, שְׁהוּא שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
 שֵׁשׁ.

וּמִסְלֶקֶן מִן הַקֶּרְקַע טַפַּח מִצַּד שֶׁל
 י' קִטְנָה חֲכָמַת שְׁלֵמָה, וּמִשְׁגָּרוֹ
 בְּמִתְנָה לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, זֶה הָאֵם
 הַעֲלִיּוֹנָה, שְׁנֵאמַר בַּהּ יִשְׁמַח מִשָּׂה
 בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ, וּבִגְלוֹת אֵין לָנוּ

אֶלָּא אֲרַבְעָה, ח"י מ"לָא

אֶלָּא רְבִיעִית לֹוג דְּאִיהִי שְׁעוֹרָא דְּאֵת ד', אֲתַמַּר
 (שם קב א) תִּפְלָה לְעִנִּי כִּי יַעֲטוּף, הַדְּחָה וּשְׁטִיפָה,
 הַדְּחָה מִלְּגָאוֹ וּשְׁטִיפָה מִלְּבָר, וְרִזָּא דְּמִלָּה
 וְטַהְרוּ וְקִדְּשׁוּ (ויקרא טו יט).

קָם סָבָא חֲדָא מִבְּתַר טוּלָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
 יוֹחָאי, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי שְׁפִיר קְאָמְרַתְךָ, אָבָל
 הָאִי כּוֹס צָרִיף לְסַלְקָא לִיהַּ בְּדַרְגּוּנֵי, עֲטוּר
 מִסְטָרָא דְּעֲטָרָה דְּאִיהִי כְּתָר עֲלִיּוֹן עַל רִישָׁא
 דְּצַדִּיק, עֲטוּף פְּגוֹן עוֹטָה אֹרֶךְ פְּשֻלְמָה, מַאי
 עוֹטָה דָּא י' דְּאֲתַעֲטֵף בְּאוֹר וְאֲתַעֲבִיד אֹרִי,
 וְהִיא דְּאֲתַעֲטֵף אִיהוּ חֲכָמָה, הַדְּחָה וּשְׁטִיפָה
 דְּאִיהוּ וְטַהְרוּ וְקִדְּשׁוּ, טַהְרָה מִסְטָרָא דְּכֶהֱנָא,
 דְּאֲתַמַּר בְּכֶהֱנָא טָבֵל וְעֵלָה אֲתַדְּפִי לְמִיכָל
 בְּתֵרוּמָה, וְקִדְּשׁוּ מִסְטָרָא דְּשְׂמֵאלָא, הַדָּא הוּא
 דְּכַתִּיב וְקִדְּשֵׁת אֵת הַלְוִיִּם, ח"י מִסְטָרָא דְּצַדִּיק
 ח"י עֲלִמִין פְּלִיל ח"י בְּרַכָּאָן דְּצִלּוֹתָא, וּמְלֵא
 מִסְטָרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, וּמְקַבְּלוֹ בְּשֵׁתֵי
 יָדָיו וְנוֹתְנוֹ בְּיָמִין, דָּא הֵהוּא דְּאֲתַמַּר בֵּיהַּ (דברים
 לג ב) מִימֵינוּ אֵשׁ דָּת לְמוֹ, כִּי יְמִינְךָ פְּשׁוּטָה
 לְקַבֵּל שְׁבִיִּם, וְאִיהוּ יְמִינְךָ יְהו"ה (דף פה
 ע"א) נֶאֱדָרִי בִּפְתַח (שמות טו ו). תְּרִין יָדִין אֵינּוּן
 ה"ה, חַד שְׂמֵאלָא וְחַד יְמִינָא, וּבְגִין דָּא צָרִיף
 לְאֲתִיְהָבָא בְּחֵמֶשׁ אֲצַבְעָאן, מִשׁוּם כּוֹס
 יְשׁוּעוֹת אֲשָׁא (תהלים קיז יג). וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ,
 עֲלִיְהוּ אֲתַמַּר (שם קמה טו) עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ,
 וְאֵינּוּן תְּרֵי סְמִכֵי קְשׁוּט דְּאֵינּוּן י' י', דְּאֵינּוּן
 בַּת עֵינָא יְמִינָא וּבַת עֵינָא שְׂמֵאלָא, וּבִינֵיהוּ
 ו' זְעִירָא זְעִיר אֲנָפִין, דְּאִיהוּ שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
 שֵׁשׁ (שיר ה טו).

וּמִסְלֶקֶן מִן הַקֶּרְקַע טַפַּח מִסְטָרָא דִּי זְעִירָא
 חֲכָמַת שְׁלֵמָה, וּמִשְׁגָּרוֹ בְּמִתְנָה
 לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ דָּא אֵימָא עֲלָאָה, דְּאֲתַמַּר בַּהּ
 יִשְׁמַח מִשָּׂה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ, וּבִגְלוֹתָא לִית לָן

אלא ארבעה, ח"י מ"לא ש"טיפה
ה"דחה, וסימנך חמשה, והן מצד
של האות ה' שהיא רביעית
לחשבון, והיא דל"ת עניה,
משום שהסתלק ממנה ו' שהוא
שש הדרגות, הפוס הוא בסוד של
יאהדונה"י, שהוא כ"ו ה"ס, פוס
בחשבון אלהים.

תקון שמונה וארבעים

בראשית, שם תר"י, שם שב"ת,
כמו כן ב' ראשית בר"א שי"ת,
והן שתי שבתות, עליהם נאמר
ושמרו בני ישראל את השבת
לעשות את השבת וגומר. פעמים
הזכיר כאן שבת, כנגד השכינה
העליונה והתחתונה. לדרתם, מה
זה לדרתם? אלא אשרי הוא מי
שעושה אותם דירה בשבת בשני
בתי הלב, ומפנה משם יצר הרע
שהוא חלול שבת. ברית עולם,
זה צדיק, ששניהם שורים עליו,
אחד למלאת אותו ואחד
להתמלא ממנו.

בני ישראל הם שתי כליות - נצח
והוד, בני ישראל סבא - העמוד
האמצעי, שלש שביעי שביעי
שביעי אלו שלשת האבות, ענג
שבת ונ"הר יוצא מעד"ן
להשקות את הג'ן. ונהר, יש נהר
ויש נהר, יש נהר שנקרא נהר
פלגיו, ויש נהר שנקרא נחל
קדומים, על העדן העליון נאמר
עין לא ראתה אלהים זולתך,
הנהר הזה הוא ו', שיוצא מהעדן
העליון שהוא א', ועובר בין
האבא והאמא והולך חמש מאות
שנה, ומגיע עד צדיק שביעי,
ומשם משקה את הג'ן, שהיא
השכינה התחתונה.

אשרי הוא מי ששומר דירה
לשבת, שהוא הלב, שלא מתקרב
לשם עצב הטחול וכעס המרה
שהיא אש הגיהנם, שעליה נאמר

ש"טיפה ה"דחה, וסימנך חמשה, ואינון
מסטרא דאת ה' דאיהו רביעית לחשבנא,
ואיהו דל"ת עניה, בגין דאסתלק מינה ו'
דאיהו שית דרגין, הפוס איהו ברזא
דיאהדונה"י דאיהו כ"ו ה"ס, פוס בחשבנא
אלהים.

תקונא תמניא וארבעין

בראשית תמן תר"י תמן שב"ת, פגוונא דא
ב' ראשית בר"א שי"ת, ואינון
תרי שבתות, עליהו אתמר (שמות לא טז) ושמרו
בני ישראל את השבת לעשות את השבת
וגומר, תרין זמנין אדפיר הכא שבת, לקבל
שכינתא עלאה ותתאה, לדרתם מאי לדרתם,
אלא זכאה איהו מאן דעביד לון דירה בשבת
בתרי בתי לבא, ואתפני מתמן יצר הרע דאיהו
חלול שבת, ברית עולם דא צדיק, דשריין
תרוייהו עליה, חד לאמלאה ליה וחד
לאתמלא מיניה.

בני ישראל אינון תרין פליין נצח והוד, בנוי
דישראל סבא עמודא דאמצעיתא, תלת
שביעי שביעי שביעי אלין תלת אבהן, ענג
שבת ונ"הר יוצא מעד"ן להשקות את
הג'ן (בראשית ב' ט), ונהר, אית נהר ואית נהר, אית
נהר דאתקרי נהר פלגיו, ואית נהר דאתקרי
נחל קדומים, עדן עלאה עליה אתמר (ישעיה טד)
עין לא ראתה אלהים זולתך, האי נהר
איהו ו', דנפיק מעדן עלאה דאיהו א', ואעבר
בין אבא ואמא, ואזיל חמש מאות שנה, ומטי
עד צדיק שביעי, ומתמן אשקי לגנתא דאיהו
שכינתא תתאה.

זכאה איהו מאן דנטיר דירה לשבת דאיהו
לבא, דלא אתקריב תמן עציבו דטחול,
וכעס דמרה דאיהו נורא דגיהנם, דעלה אתמר

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, והכי הוא ודאי דכל מאן דכעיס כאלו אוקיד נזרא דגיהנם, ארבעים מלאכות חסר חד אינון לקבל ארבעים מלקיות חסר חד בשבת, ואינון עשרה דלקה אדם ועשרה לחוה ועשרה לנחש ותשעה לארעא, ובגין דא אמרו מארי מתניתין אין לוקין בשבת, דאלין מלאכות אינון חשיבין לישראל לקבל מלקיות.

וציאות השבת שמים, אינון עקירה והנחה, דעביד לון בבת אחת, מאן דאעקר חפץ מאתריה ואנח ליה לבר מאתריה ומרשותיה, כאלו אעקר אילנא דחיי דאיהו אות ברית, ואנח ליה ברשו נוכראה, מאן דעביד דא גרים דאעקר נשמתיה מרשות דילה, ואנח לה ברשו אחרא דאיהי מרה וטחול, ודא גרם לישראל דאתעקרו מארעא דישראל, ואתגליאו בארעא נוכראה דאיהי רשות הרבים, והכי איהו מאן דאעיל אות ברית קדש דיליה ברשו נוכראה, שבתא"י איהו טחול חמ"ה, אתתא בישא מרה, שבתא"י עליה אתמר (בראשית לו כד) והבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, והוא רעב וצמאון וקינה והספד וחשכה וערפל, והיא גלות לישראל, וצריכים ישראל לעשות לה שנוי בכל, והרי פרשוה, והוא דבור של חל שהוא אסור בשבת, וכשאניח מוצאת מקום לשרות שם, היא בורחת, כמו השפחה של אברהם שנאמר בה מפני שרי גברתי אנכי ברחת.

ער הטחול נאמר של נעליך מעל רגליך, נעל מטנף של טפה סרוחה, כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא, זה שבת, ועליו אומרת השכינה

(שמות לה ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, והכי הוא ודאי דכל מאן דכעיס כאלו אוקיד נזרא דגיהנם, ארבעים מלאכות חסר חד אינון לקבל ארבעים מלקיות חסר חד בשבת, ואינון עשרה דלקה אדם ועשרה לחוה ועשרה לנחש ותשעה לארעא, ובגין דא אמרו מארי מתניתין אין לוקין בשבת, דאלין מלאכות אינון חשיבין לישראל לקבל מלקיות.

וציאות השבת שמים, אינון עקירה והנחה, דעביד לון בבת אחת, מאן דאעקר חפץ מאתריה ואנח ליה לבר מאתריה ומרשותיה, כאלו אעקר אילנא דחיי דאיהו אות ברית, ואנח ליה ברשו נוכראה, מאן דעביד דא גרים דאעקר נשמתיה מרשות דילה, ואנח לה ברשו אחרא דאיהי מרה וטחול, ודא גרם לישראל דאתעקרו מארעא דישראל, ואתגליאו בארעא נוכראה דאיהי רשות הרבים, והכי איהו מאן דאעיל אות ברית קדש דיליה ברשו נוכראה, שבתא"י איהו טחול חמ"ה, אתתא בישא מרה, שבתא"י עליה אתמר (בראשית לו כד) והבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, ואיהו רעב וצמאון וקינה והספד (דף פ"ב ע"ב) וחשוכא וקבלא, ואיהי גלותא לישראל, וצריכין ישראל למעבד לה שנוי בכלא והא אוקמוה, ואיהו דבור דחול דאיהו אסור בשבת, וכד לא אשפחת אתר לשריא תמן, איהי ברחת, כגוונא דשפחה דאברהם דאתמר בה (בראשית טז ח) מפני שרי גברתי אנכי ברחת.

טחול עליה אתמר (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך, נעל מטנף דטפה סרוחה, כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש

פִּשְׁטָתִי אֶת פִּתְנָתִי אֵיכָּכָה
אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצֵתִי אֶת רַגְלֵי אֵיכָּכָה
אֶטְנַפֵּם, וּמְשֹׁם זֶה צָרִיף אָדָם
בְּשֶׁבֶת לִשְׁנוֹת בְּלִבוֹשִׁים, בְּנֹר
וּבמֶאֱכָלִים, וְצָרִיף לְהִיּוֹת מוֹסִיף
מִחַל עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל הַמוֹסִיף,
מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֶׁבֶת,
וְכָל הַגֹּרֵעַ, גֹּרְעִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ
יִתְּרָה חֵס וְשָׁלוֹם.

תקון תשעה וארבעים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. שְׂאוּ
מְרוֹם עֵינֵיהֶם וְרֹאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים,
מִי אֱלֹהִים - הוּא אֱלֹהֵינוּ, מִי בְּרָא
לְאֱלֹהֵינוּ. שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם - זוֹ
קְרִיאַת שְׁמַע, רֵאשִׁי תְּבוֹת שְׁמַע
שְׁמִינִידִים יִשְׂרָאֵל אֶת הַקֹּדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא פְּעֻמִּים, וְתִמְצְאוּ שֵׁם
מִי שֶׁהוּא כָּלֵל שֶׁל חֲמֻשִׁים
אוֹתִיּוֹת. וּבְמָה צָרִיף לִיחַדוֹ
בְּשִׁחְרִית? בְּאוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ רוּם
יְדִיהוּ נֶשֶׁא, שֶׁהוּא מְרוֹם, מְשֹׁם
שֶׁהוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן, וְרֵא"ו
שְׁשֵׁם או"ר, וְזֶה אוֹר הַפְּכָכִים,
שְׁבָהֶם הַשְּׂכִינָה יוֹצֵאת. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם,
וּמְשֹׁם זֶה קְרִיאַת שְׁמַע בְּלִילָה,
כְּמוֹ שְׂבָאוֹהוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה
בִּיצִיאַת הַפְּכָכִים, עָרַב וּבִקֵּר
צְרִיכִים לִיחַד אוֹתָהּ עִם הַמְּלָךְ,
מְשֹׁם שְׂבָעָרַב הִיא בְּאֵה עֲמוֹ
וּבִבְקָר הִיא שְׂבָה אֱלִיּוֹ, וְזֶה הָעָרַב
שֶׁל יִצְחָק וּבִקֵּר שֶׁל אַבְרָהָם,
שְׁשֵׁם בְּעֵלָה בֵּין יִשְׂרָאֵל.

וְעוֹד הַמוֹצֵיא, זֶה הַמוֹצֵיא לְחַם
מִן הָאָרֶץ, בְּשִׁבְלָה נֶאֱמַר לְחֻמוֹ
נִתָּן וְכוּ'. וְעוֹד הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר
צְבָאָם, אֵלּוּ מֵאֲתֵים אַרְבָּעִים
וּשְׁמוֹנֵה תְּבוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע,
לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
וְיִקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת וְגוֹמֵר, זֶה
אוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ כְּתִפְאָרַת אָדָם

הוּא, דָּא שְׂבָת, וְעֵלִיָּה אֶמְרַת שְׂכִינְתָּא פִּשְׁטָתִי
אֶת פִּתְנָתִי אֵיכָּכָה אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצֵתִי אֶת רַגְלֵי
אֵיכָּכָה אֶטְנַפֵּם (שִׁיר הַגּ), וּבְגִין דָּא צָרִיף בַּר נֶשׁ
בְּשֶׁבֶת לְשְׁנוּי בְּלִבוֹשִׁין בְּשִׂרְגָא בְּמֶאֱכָלִין,
וְצָרִיף לְמַהוּי מוֹסִיף מִחֹול עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל
הַמוֹסִיף מוֹסִיפִין לִיה נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֶׁבֶת, וְכָל
הַגֹּרֵעַ גֹּרְעִין לִיה הִיא נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֵס
וְשָׁלוֹם.

תקונא תשע וארבעין

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם
וְרֹאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים (ישעיה מ לו), מִי
אֱלֹהִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ, מִי בְּרָא לְאֱלֹהֵינוּ, שְׂאוּ
מְרוֹם עֵינֵיכֶם דָּא קְרִיאַת שְׁמַע, רֵאשִׁי תִיבִין
שְׁמַע דְּמִינְחִין יִשְׂרָאֵל לְקוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא
פְּעֻמִּים, וְתִשְׁפְּחוּ תַמְן מִי דְאִיהוּ כָּלְלָא
דְּחֲמֻשִׁין אַתְּוּוֹן, וּבְמֵאֵי צָרִיף לִיחַדָּא לִיה
בְּשִׁחְרִין, בְּהֵהוּא דְאֶתְמַר בֵּיה (חֲבִקוּק ג י) רוּם
יְדִיהוּ נֶשֶׁא, דְאִיהוּ מְרוֹם, בְּגִין דְאִיהוּ מְרוֹמִים
יִשְׁכֹּן. וְרֵא"ו דְּתַמְן או"ר, וְדָא אוֹר הַפְּכָכִים,
דְּבִהוּן שְׂכִינְתָּא נִפְקַת הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה
מ כו) הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, וּבְגִין דָּא קְרִיאַת
שְׁמַע בְּלִילָא, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין
בִּיצִיאַת הַפְּכָכִים, עָרַב וּבִקֵּר צְרִיכִין לִיחַדָּא
לָה עִם מְלָכָא, בְּגִין דְּבָעָרַב הִיא בְּאֵה עֲמִיָּה,
וּבִבְקָר הִיא שְׂבָה לְגַבִּיָּה (אֶסְתֵר ב יד), וְדָא עָרַב
דְּיִצְחָק וּבִקֵּר דְאַבְרָהָם, דְּתַמְן בְּעֵלָה בֵּינֵיהוּ
יִשְׂרָאֵל.

וְעוֹד הַמוֹצֵיא, דָּא הַמוֹצֵיא לְחַם מִן הָאָרֶץ,
בְּגִינָה אֶתְמַר (ישעיה לג טז) לְחֻמוֹ נִתָּן וְכוּ',
וְעוֹד הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, אֱלִין רַמ"ח
תִּיבִין דְּקְרִיאַת שְׁמַע, לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא, הִדָּא
הוּא דְכְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ב כ) וְיִקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת
וְגוֹמֵר, דָּא הִיא דְאֶתְמַר בֵּיה (ישעיה מד יג) כְּתִפְאָרַת אָדָם לְשֶׁבֶת פִּית, דְּקָרָא

לשכת בית, שקרא שמות לכל חיות הקדש ולכל השרפים והאופנים והצבא שלמעלה, לכל אחד קרא לו בשם ידוע ובדרגה ידועה, להודיע לכל אחד ממקום שנטל, כמו שנחלי הם שחוזרים למקום שנטלו בשליחות. זהו שכתוב כל הנחלים הולכים אל הם וגומר, אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת. ממקום שהולכים, לשם חוזרים בשליחות.

מרב אונים - זה כתר עליון, ואמיץ כח - זו חכמה, מהו כחו? האם העליונה, איש לא נעדר - זהו כלל של שלש ספירות. מה זה איש, יהו"ה איש מלחמה יהו"ה שמו? איש - א' כתר עליון, י' חכמה, ש' שרש האילן, שהם האם העליונה תשובה ודאי. ועוד, מרב אונים - זה העמוד האמצעי, האונים שלו נצח והוד, ואמיץ כח - זה צדיק, איש לא נעדר - יהו"ה איש מלחמה, והרי נתבאר.

קם הוצן מאחר צלו של רבי שמעון, ואמר: רבי רבי, כף שמעתי את הפסוק הזה, שאו מרום עיניכם, שאו כמו שאו ידיכם קדש, וזה קדש ישראל ליהו"ה ראשית, המרום שלו כתר עליון. מי - האם העליונה שברא העולם באלה. מי הם אלה? אלה ראשי בית אבותם, והם שלשת האבות. המוציא במספר צבאם, אלו צבא השמים שהם נצח והוד, מה מספר שלהם? אלא מספר וחשבון שפכל, זה השכינה העליונה. לכלם בשם יקרא, זו השכינה התחתונה, שנאמר למשה בשבילה ואדעך בשם. מרב אונים, אותו שנאמר בו וידגו לרב בקרב הארץ, וזה צדיק, והוא אמיץ כח, איש צדיק,

שמהן לכל חיות הקודש ולכל שרפים ואופנים וצבא דלעילא, לכל חד קרא ליה בשם ידוע ובדרגא ידיעא, לאשתמודע לכל חד מאתר דאתנטייל, כגוויי דנחלי ימא דאתחזרו לאתר דאתנטיילו בשליחותא, הדא הוא דכתיב (קהלת א ז) כל הנחלים הולכים אל הם וגומר, אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת, מאתר דאזלין תמן חזרין בשליחותא.

מרוב אונים (ישעיה מ כו) דא כתר עלאה, ואמיץ כח דא חכמה, מאי כח דיליה אימא עלאה, איש לא נעדר איהו כללא דתלת ספירן, מאי איש יהו"ה איש מלחמה יהו"ה שמו (שמות טו א), איש א' פתר עלאה י' חכמה ש' שרשא דאילנא דאיהי אימא עלאה תשובה ודאי, ועוד מרוב אונים דא עמודא דאמצעיתא, אונים דיליה נצח והוד, ואמיץ כח דא צדיק, איש לא נעדר יהו"ה איש מלחמה, והא אתמר.

קם סבא כתר טולא דרבי שמעון, ואמר רבי רבי, האי קרא הכי שמענא ליה, שאו מרום עיניכם, שאו כמו שאו ידיכם קדש (תהלים קלד ב), ודא קדש ישראל ליהו"ה ראשית (ירמיה ב ג), מרום דיליה פתר עלאה, מי אימא עלאה דברא עלמא באלה, מאן אלה אלה ראשי בית אבותם (שמות ו יד), ואינון תלת אבהן, המוציא במספר צבאם (ישעיה מ כו) אלין צבא השמים דאינון נצח והוד, מאי מספר דלהון, אלא מספר וחשבון דכלא דא שכינתא עלאה, לכלם בשם יקרא (שם) דא שכינתא תתאה, דאתמר למשה בגינה (שמות לג יז) ואדעך (דף פו ע"א) בשם, מרוב אונים (ישעיה מ כו), ההוא דאתמר ביה (בראשית מח טז) וידגו לרוב

הפח שלו הוא הפח של מעשה בראשית, שנאמר בו ועתה יגדל נא פח אדנ"י, לא נעדר מהשכינה לעולם, וזה וזה הכל אמר, שבאים פנים לתורה.

אמר לו: זקן זקן, מרב אונים ואמיץ פח, שם אדם הראשון, שם אברהם יצחק ויעקב, שם משה ואהרן, שם דוד ושלמה וישנים עשר שבטים, וכל הנשמות של ששים רבוא של ישראל ושל כל הדורות העליונים והתחתונים, שנאמר בהם כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום וגומר, כלם שם, איש לא נעדר, לא חסר מהם אחד מהחשבון, כמו צבא השמים.

ועוד מרב אונים - זה הפה, שנאמר בו פה און, ואמיץ פח - זה אלהי"ם, שהיא האם העליונה שמתלבשת בגבורה, וברא העולם במדת הדין, ומשום כך הוא גבור אמיץ פח. איש לא נעדר - זה יעקב, שנאמר בו ויעקב איש תם. מה שנאמר בשלש אלה, נאמר בשלש העליונים ונאמר בשלש התחתונים, המספר של כלם, השכינה היא מספר הימים.

תקון חמשים

בראשית ברא אלהי"ם, פתח רבי שמעון ואמר: שאו מרום עיניהם וראו מי ברא אלה, ראשי תבות שאו מרום עיניכם - שחרית מנחה ערבית, שלש תפלות, עליהן נאמר הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבור, משום שהם המרכבה של שלשת האבות, ועליהם נאמר אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אלה פסל את הראשונים, אלה ודאי פסל את הראשונים שאמרו אלה אלהי"ך

בקרוב הארץ ודא צדיק, ואיהו אמיץ פח איש צדיק, פח דיליה איהי פח דעובדא דבראשית, דאתמר בה (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא פח אדנ"י, לא נעדר משכינתא לעלם, והאי והאי פלא קשוט, שבאים אנפין לאורייתא.

אמר ליה סבא סבא, מרוב אונים ואמיץ פח תמן אדם קדמאה, תמן אברהם יצחק ויעקב, תמן משה ואהרן, תמן דוד ושלמה, ותריין עשר שבטין, וכל נשמתין דשתין רבוא דישראל, ודכל דרין עלאין ותתאין, דאתמר בהון (דברים כט יד) כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום וגומר, בלהו תמן, איש לא נעדר לא חסר מנייהו חד מחשבנא, כגוונא דצבא השמים.

ועוד מרוב אונים דא כהנא, דאתמר ביה פה און, ואמיץ פח דא אלהי"ם דאיהי אימא עלאה, דאתלבשת בגבורה וברא עלמא במדת הדין, ובגין דא איהו גבור אמיץ פח, איש לא נעדר דא יעקב, דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, מה דאתמר בתלת אלין, אתמר בתלת עלאין, ואתמר בתלת תתאין, מספר דכלהו שכינתא איהי מספר הימים.

תקונא חמשים

בראשית ברא אלהי"ם, פתח רבי שמעון ואמר: שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה (בראשית כה כז), ראשי תיבין שאו מרום עיניכם שחרית מנחה ערבית, תלת עלותין, עלייהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבור, בגין דאינון מרפכה דתלת אבהון, ועלייהו אתמר (בראשית ב ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אלה פסל את הראשונים, אלה ודאי פסיל לקדמאין דאמרו (שמות לב ד) אלה אלהי"ך ישראל, דאנון

ישראל, שהם תולדות של תהו, שגמזו בראשי תבות תולדות השמים והארץ תה"ו, והם חמשה מינים שנאמר בהם בה' בראם, והם צמלקים, גבורים, נפילים, ענקים, רפאים, ומשום כך טרחה ה' בשבילם, משום שבה' בראם, ה' של אברהם, ועליה נאמר לא תהו בראה, לשכת ביניהם, לשכת יצרה, לעשות מהם ישוב.

ומשום הה' הזו, אלה, שהם שלשת אבות, תקנו שלש תפלות, להוריד בהם את הקדוש ברוך הוא ולהעלות בהם את השכינה שהיא ה' קטנה, שעמוד האמצעי הוא הגוף, ושתי זרועותיו ימין ושמאל, שבהם אוחו בה, ועל הגוף היא עולה, ומי מעלה אותה על הגוף? מ"י, האם העליונה, מי ברא אלה, וכשעולה, עולים עמה כל הצבא שלמעלה. זהו שכתוב המוציא במספר צבאם, וכל ישראל, שהם ששים רבוא, מתיחסים בצבא שלמעלה, לכלם בשם יקרא, כלם נקראו על שם הצבא שלמעלה, איש לא נעדר מהחשבון.

והשכינה בגלות, בזמן שמרחק בעלה ממנה, לפעמים מתפרנסת על ידי שליח, לפעמים על ידי האבות, לפעמים על ידי האמא, לפעמים על ידי האבא, לפעמים על ידי הבנים, לפעמים על ידי הצדיק, והכל נותן בעלה שהוא ו', הוא בין אבא ואמא בן י"ה, וכשהוא בין האב והאם, הוא מוריד לה פרנסתה על ידי האב והאם, וכשיורד בין שתי הזרועות שיש בהם ששה פרקים, מוריד לה פרנסה בשתי זרועות, וכשמוריד בגוף שהוא יעקב, מוריד לה מזון על ידו, וכשמוריד בשתי השוקים, שהם שוקיו

תולדין דתהו, דאתרמיז בראשי תיבין תולדות השמים והארץ תה"ו, ואינון חמש מינין דאתמר בהון בה' בראם, ואינון צמלקים גבורים נפילים ענקים רפאים, ובגין דא טרחת ה' בגינייהו בגין דבה' בראם ה' דאברהם, ועלה אתמר ^(ישעיה מה יח) לא תהו בראה למיתב בינייהו, לשבת יצרה למעבד ישובא מנייהו. ובגין האי ה', אלה דאינון תלת אבהן תקינו תלת צלותין, לנחתא בהון לקודשא בריך הוא, לסלקא לשכינתא בהון דאיהי ה' זעירא, דעמודא דאמצעיתא איהו גופא, ותרין דרועין דייליה מינא ושמאלא, דבהון אחיד בה, ועל גופא אסתלקת, ומאן סליק לה על גופא מ"י אימא עלאה, מי ברא אלה, וכד סלקת סלקין עמה כל צבא דלעילא, הדא הוא דכתיב ^(שם מ כו) המוציא במספר צבאם, וכל ישראל דאינון שתין רבוא מתיחסין בצבא דלעילא, לכלם בשם יקרא, בלהו אתקריאו על שם צבא דלעילא, איש לא נעדר מחושבנא.

ושכינתא בגלותא בזמנא דאיהו מרחקא בעלה מינה, לזמנין אתפרנסת על ידי שליח, לזמנין על ידי אבהן, לזמנין על ידי אימא, לזמנין על ידי אבא, לזמנין על ידי בנין, לזמנין על ידי דצדיק, וכלא יהיב בעלה דאיהו ו', איהו בין אבא ואימא בן י"ה, וכד איהו בין אבא ואימא, נחית לה פרנסהא על ידי אבא ואימא, וכד נחית בין תרין דרועין דאית בהון שית פרקין, נחית לה פרנסה בתרין דרועין, וכד נחית בגופא דאיהו יעקב, נחית לה מזונא על ידיה, וכד נחית בתרין שוקין דאינון ^(שיר ה טו) שוקיו עמודי שש דאית בהון ו' פרקין, נחית לה מזונא על ידיהו, וכד נחית

עמודי שש, שיש בהם ששה פְּרָקִים, מוריד לה מזון על ידס, וכשמוֹרֵיד לה בצדיק, מוריד לה מזון על ידו, וכשמוֹרֵיד בה, כשמתחבר ו' בה, לא צריך להוריד לה מזון על ידי שליח בעולם אלא על ידו, וכשיוצא בה, מתעלה עד אין סוף שהוא א'. מזונה לא בזכות הדבר תלוי, ולא בחיים שהם האב והאם, ולא בכנים, שהם נצח והוד, אלא הדבר תלוי במזל, וכשיוֹרֵיד ממקומה יורד הקדוש ברוך הוא לדור עמה, נאמר בה ועל בניה, אין מזל לישראל, אלא הקדוש ברוך הוא רוכב על כרו"ב, שהוא מטטרו"ן, והוא כרו"ף, ומתפרנסת על ידו, שהוא עבד עולם, עבד שלה, ובאותו זמן היא מתפרנסת על ידי שליח, וכל זה פפי מעשיהם של ישראל כף מתפרנסת.

אשרי מי שמעלה אותה למקומה ואת הקדוש ברוך הוא למקומו, שנאמר בו (הנה יהו"ה רכב על עב קל) הנה יהו"ה יצא ממקומו. אמר לו רבי אלעזר: אבא, וכי יכול אדם להחזיר את הקדוש ברוך הוא למקומו? אמר לו: כן, כמו שמצאנו בדרך שאמר, אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה עד אמצא מקום ליהו"ה כו'. באותו זמן שאדם מחזיר אותו למקומו, מה פתוב בו? ממקומו הוא יפן ברחמיו לעמו, ובמה מחזירים אותו למקומו? אלא בשלמות התקון שתקנו בתפלה, ומוכיח, שאחר שאמר ממקומו יפן ברחמיו לעמו, אמר, המיחדים את שמו ערב ובקר תמיד בכל יום אומרים פעמים, ואינון ה"ה, דצריך לאחזרא ו' לגבי ה' דאיהו מקום דלעילא, ולאחזרא ו' לגבי ה' דאיהו מקום דלתתא, בגין דקודשא בריך הוא אומי לה, שהיא מקום שלמטה, משום שהקדוש ברוך הוא נשבע

בצדיק נחית לה מזונא על ידיה, וכד נחית בה (ד' פ' ע"ב) דאתחברו' בה, לא צריך לנחתא מזונא לה על ידי שליחא בעלמא, אלא על ידיה, וכד נפיק בה, אסתלק עד אין סוף דאיהו א', מזונא דילה לאו בזכותא תליא מלתא, ולא בחיים דאינון אבא ואימא, ולא בכני דאינון נצח והוד, אלא במזל תליא מלתא, וכד נחיתת מאתרהא ונחית קודשא בריך הוא לדירא עמה, אתמר ביה ובבנהא אין מזל לישראל, אלא קודשא בריך הוא רכיב על כרו"ב דאיהו מטטרו"ן ואיהו כרו"ף, ומתפרנסת על ידיה, דאיהו עבד עולם עבד דילה, ובההוא זמנא איהי אתפרנסת על ידי שליח, וכל דא פפום עובדיהון דישראל הכי אתפרנסת.

זבאה איהו מאן דסליק לה לאתרה, ולקודשא בריך הוא לאתריה, דאתמר ביה (ישעיה יט א) (הנה יהו"ה רוכב על עב קל), הנה יהו"ה יוצא ממקומו (שם כו כא), אמר ליה רבי אלעזר אבא, וכי יכול בר נש לאחזרא לקודשא בריך הוא לאתריה, אמר ליה אין, כמה דאשפחנא בדרך דאמר (תהלים קלב ד) אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה עד אמצא מקום ליהו"ה וכו', בההוא זמנא דבר נש אחזר ליה לאתריה, מה פתיב ביה ממקומו יפן ברחמיו לעמו, ובמאי חזרין ליה לאתריה, אלא בשלימו דתקוונא דתקינו בצלותא, ואוכח דבתר דאמר ממקומו יפן ברחמיו לעמו, אמר המיחדים את שמו ערב ובקר תמיד בכל יום אומרים פעמים, ואינון ה"ה, דצריך לאחזרא ו' לגבי ה' דאיהו מקום דלעילא, ולאחזרא ו' לגבי ה' דאיהו מקום דלתתא, בגין דקודשא בריך הוא אומי לה, שהיא מקום שלמטה, משום שהקדוש ברוך הוא נשבע

שִׁיחֲזִיר אֶת ה' שְׁלֹמֹה, וְסוּד
הַדָּבָר - לֹא אָבֵא בְעִיר וְגוֹמֵר,
וְהָרִי פְרֻשָׁה.

תקון אחד וחמשים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, מִה זֶה אֵת?
אֵלָּא כִּף פְּרֻשָׁה הַקְּדֻמוֹנִים, כָּל
הָאֵתִים הֵם לְרֵבּוּי, וְאֵת הַזֶּה
הַתּוֹרָה כְּלוּלָה מֵא' עַד ת', שְׁבֵה
נִבְרָאוּ שָׁמַיִם וְאָרֶץ. וְעוֹד אֵת
הַשָּׁמַיִם, שָׁמַיִם זֶה הַקְּדוּשׁ כְּרוּף
הוּא, זֶהוּ שְׁכֵנוֹב וְאֵתָה תִּשְׁמַע
הַשָּׁמַיִם, וְאֵת בַּת זִוְגוּ עִמּוֹ, וְאֵת
- זֶה צְדִיק וְבַת זִוְגוּ, הָאָרֶץ -
הַכְּלִי שֶׁל כָּלֵם לְהוֹצִיא בַּה זְרַעִים
וּפְרוֹת, וְסוּד הַדָּבָר - וְכָל שִׁיחַ
הַשְּׁדָה טָרֵם יִהְיֶה בְּאָרֶץ וְגוֹמֵר.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנִי, סוּד עֲלִיּוֹן
יֵשׁ כָּאן, אִף עַל גִּב שֶׁהַכָּל נִבְרָא
וְנִתְקַן בְּשֵׁם שֶׁל יְהוָה, שֶׁהֵם אֵת
הַשָּׁמַיִם, וְסוּד הַדָּבָר - י"ה
בְּשָׁמַיִם, ו"ה בְּאָרֶץ. זֶהוּ שְׁכֵנוֹב
יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל ה' אָרֶץ.
עִם כָּל זֶה שֶׁהַכָּל נִתְקַן בְּאָרְבַּע
אוֹתוֹת, אֵין יוֹרְדַת נִבְיָעָה
מִלְמַעְלָה עַל הַזְּרַעִים וְהַפְּרוֹת
שֶׁהֵם שִׁיחַ הַשְּׁדָה שֶׁהוּא צְדִיק,
וְעֵשֶׁב הַשְּׁדָה שֶׁהוּא הַעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, וְלָמָּה? מִשּׁוֹם שֶׁאֵדָם
אֵין, שֶׁהוּא יוֹרְדַת ה"א וּא"ו ה"א,
לְעַבֵּד אֶת הָאֲדָמָה.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבֵא,
הַשִּׁיחַ, מִנֵּיִן לָנוּ שֶׁהוּא צְדִיק?
אָמַר לוֹ: בְּנִי, בּוֹ תִמְצָא ח"י ש',
הוּא כּוֹלֵל שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֶאֱן,
שֶׁהֵם שָׂרֵשׁ הָאֵילָן, וְזֶה ח"י
הַעוֹלָמִים, שֶׁהוּא אוֹת בְּצִבָּא
שְׁלוֹ, צִבָּאוֹת הוּא עִמָּהֶם, כּוֹלֵל
שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת כְּנֶגֶד שְׁלֹשַׁת הַעֲנָפִים
שֶׁל ש'.

וְהָרִי ש' שֶׁל שְׁלֹשַׁת הָאֲבוֹת הֵם,
אֵלָּא ש' הַעֲלִיּוֹנָה - עֲנָפֵי הָאֵילָן,
ש' הַתְּחֻתוֹנָה - שְׂרָשֵׁי הָאֵילָן,

דְּלֹא יִחֲזִיר לָהּ דְּלַעֲיִלָּא, עַד דִּיִּחֲזִיר לָהּ
דְּלַתְתָּא, וְרָזָא דְּמִלָּה לֹא אָבֵא בְּעִיר
וְגוֹמֵר (הוֹשַׁע י"א ט) וְהָא אוֹקְמוּהָ.

תקונא חד וחמשים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ, מֵאֵי אֵת, אֵלָּא הֵכִי אוֹקְמוּהָ
קְדֻמָּאִין, כָּל אֵתִין לְרֵבּוּיָא, וְדָא אֵת אוֹרִיִּיתָא
כְּלִילָא מֵא' וְעַד ת', דְּבַה אֲתַבְּרִיאוּ שְׁמִיָּא
וְאָרְעָא, וְעוֹד אֵת הַשָּׁמַיִם, שָׁמַיִם דָּא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (מַלְכִים א ח)
תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, וְאֵת בַּת זִוְגִיָּה עִמָּיָה, וְאֵת דָּא
צְדִיק וְבַת זִוְגִיָּה, הָאָרֶץ מֵאֲנָא דְכְּלָהּ לֹא אֲפָקָא
בַּה זְרַעִין וְאֵבִיין, וְרָזָא דְּמִלָּה וְכָל שִׁיחַ הַשְּׁדָה
טָרֵם יִהְיֶה בְּאָרֶץ וְגוֹמֵר (בְּרֵאשִׁית ב ח).

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי, רָזָא עֲלָאָה הַכָּא, אִף
עַל גִּב דְּכָלָא אֲתַבְּרִי וְאֲתַקֵּן בְּשִׁמָּא
דִּיהו"ה, דְּאֵינּוֹן אֵת הַשָּׁמַיִם, וְרָזָא דְּמִלָּה י"ה
בְּשָׁמַיִם, ו"ה בְּאָרֶץ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים צו
א) יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל ה' אָרֶץ, עִם כָּל דָּא
דְּכָלָא אֲתַקֵּן בְּד' אֲתוּוֹן, לֹא נָחִית נִבְיָעוּ
מִלְעִילָא עַל זְרַעִין וְאֵבִיין דְּאֵינּוֹן שִׁיחַ הַשְּׁדָה
דְּאֵיהוּ צְדִיק, וְעֵשֶׁב הַשְּׁדָה דְּאֵיהוּ עֲמוּדָא
דְּאֲמָצְעִיתָא, וְלָמָּה בְּגִין דְּאָדָם אֵין, דְּאֵיהוּ
יוֹרְדַת ה"א וּא"ו ה"א לְעַבֵּד אֶת הָאֲדָמָה.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר אָבֵא, שִׁיחַ מֵנָּא לָן
דְּאֵיהוּ צְדִיק, אָמַר לִיה בְּרִי בִּיה תִּשְׁפַּח
ח"י ש', אֵיהוּ כְּלִיל תְּלַת עֲדָרֵי צֶאֱן, דְּאֵינּוֹן
שְׂרָשָׁא דְּאֵילָנָא, וְדָא חֵי עֲלָמִין, דְּאֵיהוּ אוֹת
בְּצִבָּא דִּילִיָּה, צִבָּאוֹת אֵיהוּ עִמָּהוֹן, כְּלִיל
תְּלַת דְּרָגִין לְקַבֵּל תְּלַת עֲנָפִין דְּש'.

וְהָא ש' דְּתְּלַת אֲבָהִין אֵינּוֹן, אֵלָּא ש' עֲלָאָה
עֲנָפֵי אֵילָנָא, ש' תְּתָאָה שְׂרָשֵׁי אֵילָנָא,
וּבְגִין דָּא וְכָל שִׁיחַ דָּא צְדִיק, וְכָל עֵשֶׁב ע"ב

ומשום זה, וכל שיח - זה צדיק, וכל עשב - ע"ב ש', זה יעקב הפולל שלשת האבות, שהם ענפי האילן, ועולים לשבעים ושנים שמות של ויסע ויבא ויט, שפשם הזה נבראו עשבים ואילנות שהם נשמות הצדיקים, והעשב הזה נאמר עליו ועשב לעבודת האדם להוציא לחם מן הארץ, לחם אפירים אכל איש, והוא לחם התורה, שנאמר בו לך אכל בשמחה לחמך, והוא לעבודת האדם, ה' של אדם שנאמר בה המוציא לחם מן הארץ. מה זה לעבודת האדם? אין עבודה כאן אלא תפלה, שהיא עבודת השכינה, עבודת יהו"ה ודאי, ועליה נאמר יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב. יצא אדם לפעלו - זו תפלת שחרית. ולעבודתו עדי ערב - זו תפלת מנחה, שנאמר בה ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב.

תקון שנים וחמשים

בראשית ברא אלהי"ם. אלהי"ם חמש אותיות פחשבון ה', א"ד מן אדנ"י כף עולה לחמש, וסוד הדבר - ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה. בא וראה, התעוררות צריכה ממטה למעלה, ואחר כך והשקה את כל פני האדמה, והשקה ו' היא השקאה ממעלה למטה, שהיא נחל קדומים שנמשך מן המזח, וכך צריך להעיר התעוררות בראשונה מהאשה, וסוד הדבר - אשה פי תזריע, ומיד וילדה זכר. הנקבה אדנ"י, הנזכר יהו"ה, כשפקדימה הפת, שולט הזכר ונעשה יאהדונה"י, וסוד הדבר - יהוה אדנ"י חילי, ועל במותי ידריכני - אלו האבות, למנצח בנגינותי - האמה ושתי השוקים.

ש' דא יעקב כליל תלת אבהן, דאינון ענפי אילנא, וסלקין לשבעין ותריין שמחן דויסע ויבא ויט, דבהאי שמא אתבריאו עשבין ואילנין דאינון נשמתיין דצדיקיא, והאי עשב עליה אתמר (תהלים קד יד) ועשב לעבודת האדם להוציא לחם מן הארץ, לחם אפירים אכל איש (שם עח כו), ואיהו נהמא דאורייתא. (ד' ט' ט"ז) דאתמר ביה (קהלת ט ז) לך אכול בשמחה לחמך, ואיהו לעבודת האדם, ה' דאדם דאתמר בה המוציא לחם מן הארץ, מאי לעבודת האדם, לית עבודה הכא אלא צלותא, דאיהי פולחנא דשכינתא, עבודת יהו"ה ודאי, ועלה אתמר (תהלים קד כג) יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב, יצא אדם לפעלו דא צלותא דשחרית, ולעבודתו עדי ערב דא צלותא דמנחה, דאתמר בה (בראשית כד טג) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב.

תקונא תריין וחמשיין

בראשית ברא אלהי"ם אלהי"ם. חמש אתוון פחושבון ה', א"ד מן אדנ"י הכי סליק לחמש, ורזא דמלה ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה (בראשית ב ט). תא חזי אתערותא צריכא מתתא לעילא, ולבתר והשקה את כל פני האדמה, והשקה ו' איהו שקיו מעילא לתתא, דאיהו נחל קדומים דאתמשך מן מוחא, והכי צריך לאתערא אתערותא בקדמיתא מאתתא, ורזא דמלה אשה פי תזריע (ויקרא יב ב) ומיד וילדה זכר, נוקבא אדנ"י, דכר יהו"ה, פד אקדימת ברתא שליט דכורא ואתעביד יאהדונה"י, ורזא דמלה יהו"ה אדנ"י חילי (חבקוק ג יט), ועל במותי ידריכני (שם) אלין אבהן, למנצח בנגינותי (שם) אמה ותריין שוקין, מאי חילי

מה זה חילי? התקף של הפל
מלמעלה, חילי - חיל י', וזה
האב, תקפו - הנביעה שאין לה
סוף.

אמר רבי אלעזר: אבא, והרי
פרשוהו בעלי המשנה, שעד
ארבעים ימים יכולה לחזר
הנקבה לזכר, ומתהפך מדין
לרחמים, ופרשוהו משום שעד
כעת אין שם דמות, שנאמר בו
וייצר יהו"ה אלהי"ם, אם כן,
למה נטל שעור במ', משום
שהיא שעור הנקדה שהיא י'
טפה, (השעור) שפה נעשית י"ם
מ"י, ודאי נחל קדומים זה ו'
שנמשך מ' (ס). והשקה את כל
פני האדמה, מה זה פני האדמה?
אלא אלו הם הפנים, שהם אדם
ולכן וירק ושחר, בפגונים הללו
מאיר אותו המעין, שהגונים הם
מהיבשה הזו, נביעת האורה
שלה (של פחה), שכף הנביעה לארץ
כמו הנשמה לגוף, כמו שהאילן
לא מתגדל אלא במים, כך ישראל
שהם ענפי האילן לא מתגדלים
אלא בנביעת התורה.

וכוד הדבר - מעין גנים באר מים
חיים ונזלים מן לבנון. מעין זה
חכמה פתר, הוא אמן מפלא,
שרצה לנטע אילנות בגן, הסתכל
בכל הגן ולא מצא שם מעין מים,
מה עשה? אמר, אוציא מעין
ואחר כך אטע גן ומתגדל האילן,
ומשום כך מעין גנים, בראשונה
הזכיר מעין ואחר כך גנים, וזה
חמשים ושלשה הסדרים של
התורה, וכמו שיש גן למטה, כך
יש גן למעלה, והמעין הזה הוא
במח, האילן - הגוף, ענפיו -
הזרועות והרגלים, ונזלים מן
לבנון - זה הלב (לבנה), שהיא
דל"ת, דלה בגלות, ועליה נאמר
יזל מים מדליו.

אוי להם לבני אדם שלא

תוקפא דכלא מלעילא, חילי חילי י' ודא אבא,
תוקפא דיליה נביעו דלית ליה סוף.

אמר רבי אלעזר אבא והא אוקמוהו מארי
מתניתין, דעד ארבעין יומין יכול
לאחזרא נוקבא דכורא, ואתהפך מדינא
לרחמי, ואוקמוהו בגין דעד כעין לית תמן
דיוקנא, דאתמר ביה (בראשית ב' ו) וייצר יהו"ה
אלהי"ם, אם כן אמאי נטיל שעורא במ', בגין
דאיהי שעורא דנקודה דאיהי י' טפה,
(שעורא) דבה אתעביד י"ם מ"י, ודאי נחל
קדומים דא ו' דאתמשך מן י' (ס"א ים), והשקה
את כל פני האדמה, מאי פני האדמה, אלא
אלין אנפין דאינון סומק וחרור וירוק ואופם,
באלין גוונין נהירא ההיא מבושא, דגוונין
אינון מהאי יבשה, נביעו נהורא דילה (ס"א
דחילא), דהכי איהו נביעו לארעא פנשמתא
לגופא, כמה דאילנא לא מתרבי אלא במיא,
הכי ישראל דאינון ענפין דאילנא לא מתרבי
אלא בנביעו דאורייתא.

ורזא דמלה מעין גנים באר מים חיים ונזלים
מן לבנון (שיר ד טו). מעין דא חכמה פתר
איהו אמן מופלא, דבעא לנטעא אילנין
בגנתא, אסתפל בכל גנתא ולא אשפח תמן
מבושא דמיא, מה עבד, אמר אפיק מעין,
ולבתר אטע גן, ואתרבי אילנא, ובגין דא מעין
גנים, בקדמיתא אדפיר מעין ולבתר גנים, ודא
ג"ן סדרים דאורייתא, וכמה דאית גן לתתא
הכי אית ג"ן לעילא, והאי מעין איהו במוחא,
אילנא גופא, ענפין דיליה דרועין ורגלין,
ונוזלים מן לבנון דא לבא (ג"א לבנה) דאיהי
דל"ת דלה בגלותא, ועלה אתמר (במדבר כד' ו) יזל
מים מדליו.

וי לון לבני נשא דלא משתדלין באורייתא,

מתעסקים בתורה, שנקראו עצים
יבשים, שהם עתידים להשרף
באש הגיהנם, ולא לחנם אמרו
בעלי המשנה שהם עמלים
ויורשים גיהנם, ואף על גב
שמתגדל האילן, שהוא גוף
התורה, ואין לו פרי, שהם מצוות
עשה, מה כתוב בו? רק עץ אשר
תדע כי לא עץ מאכל הוא אותו
תשחית וכרף, ומשום זה אמרו
בעלי המשנה שלא המדרש עקר,
אלא המעשה הוא העקר.

תקון חמשים ושלשה

בראשית ברא אלהים שם ב"ת,
שם א"ם, שהוא א"ם מאלהי"ם,
והם הגן העליון והגן התחתון.
פתח רבי שמעון ואמר: ויטע
יהו"ה אלהי"ם גן בעדן מקדם
וישם שם את האדם אשר יצר.
ויטע יהו"ה אלהי"ם גן - זו
השכינה, בעדן - זו האם
העליונה, מקדם - האב העליון,
וישם שם את האדם אשר יצר -
זה העמוד האמצעי, ועליו נאמר
וייצר יהו"ה אלהי"ם את האדם
עפר מן האדמה ויפח באפיו
נשמת חיים וגומר. וייצר, ציר
אותו בשני עולמות, בעולם הזה
ובעולם הבא, ויפח באפיו נשמת
חיים - זו נשמת כל חי, ויהי
האדם - זו רוח החיים, לנפש חיה
- זו השכינה התחתונה.

ועוד, ויטע יהו"ה אלהי"ם גן -
זו תורה שבכתב, עדן - זה עדון
התורה, ושם שם את האדם של
בריאה, ומה כתוב בו? ביום
נטעף תשגשגי. ויצמח יהו"ה
אלהי"ם וכו', יהו"ה אלהי"ם -
אב ואם, כל עץ נחמד למראה -
זה העמוד האמצעי, שכל הגונים
היפים נראים בו, ומשום זה
נחמד למראה, תפארת - היפי של
כל הגונים, וטוב למאכל - זה
צדיק.

דאתקריאו עצים יבשים דאינון עתידין
לאתוקדא בנורא דגיהנם, ולא לומגנא אמרו
מארי מתניתין דאינון עמלין וירתין גיהנם,
ואף על גב דמתרבי אילנא דאיהו גופא
דאורייתא, ולית ליה איבא דאינון פקודין
דעשה, מה פתיב ביה (דברים פ ב) רק עץ אשר
תדע פי לא עץ מאכל הוא אותו תשחית וכרף,
ובגין דא אמרו מארי מתניתין דלית מדרשא
עקר אלא המעשה איהו עקר. (דף טו ע"ב).

תקונא חמשיין ותלת

בראשית ברא אלהי"ם תמן ב"ת, תמן א"ם
דהוא א"ם מאלהי"ם, ואינון גן
עלאה גן תתאה. פתח רבי שמעון ואמר (בראשית
ב ל). ויטע יהו"ה אלהי"ם גן בעדן מקדם וישם
שם את האדם אשר יצר, ויטע יהו"ה אלהי"ם
גן דא שכינתא, בעדן דא אימא עלאה, מקדם
אבא עלאה, וישם שם את האדם אשר יצר
דא עמודא דאמצעיתא, ועליה אתמר (שם ב
ט) וייצר יהו"ה אלהי"ם את האדם עפר מן
האדמה ויפח באפיו נשמת חיים וגומר, וייצר
ציר ליה בתריין עלמין בעלמא דין ובעלמא
דאתי, ויפח באפיו נשמת חיים דא נשמת כל
חי, ויהי האדם דא רוחא דחיי, לנפש חיה
דא שכינתא תתאה.

ועוד ויטע יהו"ה אלהי"ם גן דא אורייתא
דבכתב, עדן דא עדונא דאורייתא, ושוי
תמן את האדם דבריאה, ומה פתיב ביה (ישעיה
י"א) ביום נטעף תשגשגי. ויצמח יהו"ה
אלהי"ם וכו' (בראשית ב ט), יהו"ה אלהי"ם אבא
ואימא, כל עץ נחמד למראה (שם) דא עמודא
דאמצעיתא, דכל גוונין שפירין ביה אתחזיין,
ובגין דא נחמד למראה, תפארת שפירו דכל
גוונין, וטוב למאכל דא צדיק.

אמר לו רבי יהודה: והרי כתוב כל עץ, אם היה אומר עץ - יפה, אבל כתוב כל עץ? אמר לו: ודאי כך זה, שבכל מקום, כ"ל הוא צדיק, אבל הכל אחד. כל זה צדיק, עץ זה העמוד האמצעי, שגוף וברית נחשבים לאחד, אבל בכתוב הזה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל - זה צדיק, למראה - זו השכינה, שנאמר בה במראה אליו אתודע, ועץ החיים - זה העמוד האמצעי, שהוא עץ החיים שלמעלה, שנאמר בו החכמה תחיה בעליה.

אמר לו: הרי השכינה התחתונה היא הגן, שמשם עץ החיים נטוע, כמו שנאמר ועץ החיים בתוף הגן. מה זה מן האדמה? אלא זו השכינה העליונה שממנה ננטע כל עץ, שהוא צדיק. כ"ל הוא מצד של מ"י, שכף עולה לחשבון כ"ל מ"י, ובשכילה נאמר מבטן מי יצא הקרח וגומר, שהוא הקרח הנורא.

ועץ הדעת טוב ורע, הוא למטה, עץ הדעת טוב - זה מטטרו"ן, ורע - זה סמא"ל, ומשום זה ועץ הדעת, ו' פא לרבות, שהוא בא מקום אחר, ועץ הדעת טוב ורע, ועוד, ויצמח יהו"ה אלהי"ם מן האדמה כל עץ, והו צמח צדיק ומתחתיו יצמח. בא תראה, כל מי ששומר ברית, אותו הבן שנותן לו הקדוש ברוך הוא עליו נאמר ויצמח יהו"ה אלהי"ם כל עץ נחמד למראה - בסודות התורה, וטוב למאכל - במצוות התורה, אבל בן אחר שלא נעשה ביראה ואהבה של הקדוש ברוך הוא, מה כתוב בו? ועץ הדעת טוב ורע, וזו ערבוניה של טוב ורע, מערב ממצה ושאור.

מעורב ממצה ושאור.

אמר ליה רבי יהודה, והא כל עץ פתיב, אי הוה אומר עץ שפיר, אבל כל עץ פתיב, אמר ליה ודאי הכי הוא, דבכל אתר. כ"ל צדיק איהו, אבל פלא חד, כל דא צדיק, עץ דא עמודא דאמצעייתא, דגוף וברית חשבינן חד, אבל בהאי קרא כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל דא צדיק, למראה דא שכינתא דאתמר בה (במדבר יב ו) במראה אליו אתודע, ועץ החיים דא עמודא דאמצעייתא, דאיהו עץ החיים דלעילא דאתמר בה (קהלת ז יב) החכמה תחיה בעליה.

אמר ליה הא שכינתא תתאה איהי גן, דמתמן עץ החיים נטוע, כמה דאתמר (בראשית ב ט) ועץ החיים בתוף הגן, מאי מן האדמה, אלא דא שכינתא עלאה, דמינה אתנטע כל עץ דאיהו צדיק, כ"ל איהו מסטרא דמ"י, דהכי סליק לחשבון כ"ל מ"י, ובגינה אתמר (איוב לח כט) מבטן מי יצא הקרח וגומר, דאיהו הקרח הנורא.

ועץ הדעת טוב ורע איהו לתתא, עץ הדעת טוב דא מטטרו"ן, ורע דא סמא"ל ובגין דא ועץ הדעת ו' אתא לרבווייא, דאיהו אתי מאתר אחרא, עץ הדעת טוב ורע, ועוד ויצמח יהו"ה אלהי"ם מן האדמה כל עץ, דא איהו צמח צדיק (ירמיה כג ה) ומתחתיו יצמח (זכריה ו יב). תא חזי כל מאן דנטיר ברית, ההוא בר דיהיב ליה קודשא בריך הוא, עליה אתמר (בראשית ב ט) ויצמח יהו"ה אלהי"ם כל עץ נחמד למראה ברזין דאורייתא, וטוב למאכל בפקודין דאורייתא, אבל פרא אחרא דלא אתעביד בדהילו ורחימו דקודשא בריך הוא, מה פתיב ביה (שם) ועץ הדעת טוב ורע, ודא ערבוניה דטוב ורע,

וְכֵן צִוָּה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
יִשְׂרָאֵל לְשַׁמֵּר אֶת עֲצֻמוֹ בַּפְּרִיָּה
וּרְבִיָּה. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וּמַעֲיָן הַדַּעַת
טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, טוֹב -
מִצַּד שֶׁל דָּם טְהוֹר, וְרַע - מִצַּד
שֶׁל דָּם נְדוּת, שֶׁהֵבֵן הַזֶּה גּוֹרֵם
אֲבָדוֹן שֶׁל שְׁנֵי עוֹלָמוֹת, זֶהוּ
שְׁכַתּוֹב כִּי כִּיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת
תָּמוּת, מוֹת - בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת
- בְּעוֹלָם הַבָּא.

תקון חמשים וארבעה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, אֶת
הַשָּׁמַיִם - עֵץ הַחַיִּים, וְאֶת הָאָרֶץ
- כָּל עֵץ נִחְמָד לְמִרְאָה, וְהָאָרֶץ
הַיְתֵה תִהְיֶה וְכִהְיֶה זֶה עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע, וְזֶהוּ סוּד תִּהְיֶה, עֵמֶק רַע,
בָּהוּ - עֵמֶק טוֹב, וְזֶה עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע, כִּי שֵׁם בְּלֵל יְהו"ה שְׁפַת
כָּל הָאָרֶץ, וּמִכָּאן יֵצֵא כָּל
הַעֲרֻבוּכָיָה שֶׁל טוֹב וְרַע, שֶׁהוּא
הַסּוּד שֶׁל צַדִּיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב
לוֹ.

תקון חמשים וחמשה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא, בִּי"ת רֵא"ש, וְהֵם
אָב וְאָם. בְּרָא תְּרַגּוּם בֵּן, הוּא
הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר
וַנְּהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן, יֵשׁ עֵדֶן וַיֵּשׁ
עֵדֶן, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וְנִחְלָל עֲדֻנְיָךְ
תִּשְׁקֶם, עֲדֻנְיָךְ וְדַאי, זֶהוּ עֵדֶן
עָלְיוֹן, כְּתָר עָלְיוֹן, הַעֲדֵן שְׁלֻמְטָה
זֶה י', וַיֵּשׁ עֵדֶן שְׁלֻמְטָה, וְזוֹ הָאֵם
הַעָלְיוֹנָה שֶׁהִיא ד', הִיא עֵדֶן אֶל
הַנְּהַר שְׁלֻמְטָה מִמֶּנּוּ, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב
וַנְּהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת
הַגֵּן.

בֹּא וּרְאֵה כִּמְהָ נִהְרוֹת הֵם
שְׁמֵשֵׁנִים זֶה מִזֶּה, יֵשׁ נְהָר וַיֵּשׁ
נְהָר. יֵשׁ נְהָר מִהָאֹר שְׁלֻמְעֵלָה,
שְׁנַקְרָא הַנְּהָר שֶׁל הַמַּיִם שֶׁל
הַתּוֹרָה, שְׁנַאֲמַר בָּהּ תּוֹרַת חֻכִּים
מְקוֹר חַיִּים, וַיֵּשׁ נְהָר שְׁנַקְרָא נְהָר
פְּלָגְיוֹ, שְׁכַמָּה פְּלָגִים עֲמָקִים

וְכֵן דָּא מִנֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל
לְנִטְרָא גְרַמְיָה בַּפְּרִיָּה וּרְבִיָּה, הֵדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (שם י"ז) וּמַעֲיָן הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל
מִמֶּנּוּ, טוֹב מִסְטָרָא דְדָם טְהוֹר, וְרַע מִסְטָרָא
דְדָם נְדוּת, דִּהְאִי בַר גְּרִים אַבּוּדָא דְתַרְיָן
עָלְמִין, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב (שם) כִּי בִּיּוֹם אֲכַלְךָ
מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת בְּעָלְמָא דִּין, תָּמוּת
בְּעָלְמָא דְאַתִּי.

תקונא חמשין וארבע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, אֶת הַשָּׁמַיִם עֵץ
הַחַיִּים, וְאֶת הָאָרֶץ כָּל עֵץ נִחְמָד
לְמִרְאָה, וְהָאָרֶץ הַיְתֵה תִהְיֶה וְכִהְיֶה זֶה עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע, וְדָא רְזָא תִהְיֶה עֵמֶק רַע, בָּהוּ עֵמֶק
טוֹב, וְדָא עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, כִּי שֵׁם בְּלֵל
יְהו"ה שְׁפַת כָּל הָאָרֶץ (שם יא ט), וּמִהֶכָּא נִפְקַן כָּל
עֲרֻבוּכָיָא דְטוֹב וְרַע, דְּאִיהוּ רְזָא דְצַדִּיק וְרַע
לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ. (דף פ"א ע"א).

תקונא חמשין וחמש

בְּרֵאשִׁית בְּרָא בִּי"ת רֵא"ש, וְאִינוּן אַבָּא
וְאִימָא, בְּרָא תְּרַגּוּם בְּרָא. אִיְהִי
עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, וְעָלְיָה אֲתָמַר (בְּרֵאשִׁית ב'
וַנְּהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן, אִית עֵדֶן וְאִית עֵדֶן, הֵדָּא
הוּא דְכַתִּיב (תהלים לו ט) וְנִחְלָל עֲדֻנְיָךְ תִּשְׁקֶם,
עֲדֻנְיָךְ וְדַאי, דָּא עֵדֶן עֲלָאָה כְּתָר עֲלָאָה, עֵדֶן
דְּלִתְתָא דָּא י', וְאִית עֵדֶן דְּלִתְתָא וְדָא אִימָא
עֲלָאָה דְּאִיְהִי ד', אִיְהִי עֵדֶן לְגַבֵּי נְהָר דְּלִתְתָא
מִינָהּ, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב וַנְּהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן.

תָּא חֲזִי כִּמְהָ נִהְרוֹת אִינוּן מְשַׁנְיִין דָּא מִן דָּא,
אִית נְהָר וְאִית נְהָר, אִית נְהָר מִנְהוּרָא
דְּלְעִילָא דְאֲתַקְרִי נְהָרָא דְמִיָּא דְאֹרְיִיתָא,
דְּאֲתַמַּר בָּהּ (משלי יג יד) תּוֹרַת חֻכִּים מְקוֹר חַיִּים,
וְאִית נְהָר דְּאֲתַקְרִי נְהָר פְּלָגְיוֹ, דְּכַמְהָ פְּלָגִין

עמיקין תליין מניה, דאתמר בהון (שם כא)
 פלגי מים לב מלך וגומר, ואית נהר דאתקרי
 נחל קדומים, דאתמשך מעלאין, ומניה תליין
 שבעה נהרות, דאתמר בהון (תהלים צח ח) נהרות
 ימחאו כף יחד הרים ירננו, ואית נהר דאתקרי
 נהר דינור מסטרא דשמאלא, דאתמר
 ביה (דניאל ז י) נהר דינור נגיד ונפק מן וגומר,
 ונהר בכל אתר איהו ו', מסטרא דאבא ואימא
 אתקרי נחל קדומים, ומסטרא דעדן עלאה
 אתמר ביה (תהלים לו ט) ונחל עדניך תשקם.

ומסטרא דימינא אתקרי נהר פלגיו, ומסטרא
 דשמאלא אתקרי נהר דינור, ומניה
 תליין שתין ענפין דנורא דאתקריאו ששים
 גבורים, ואינון שתין פולסין דנורא דמחיוה
 למטטרוין, ומסטרא דימינא ושמאלא אתמר
 בכל נחלין דתליין מנייהו, נהרי נחלי דבש
 וחקמאה, ונחל עדניך דא נהר דנפיק מעדן,
 דאתמר ביה (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן, והאי
 איהו עדן דעין לא ראתה אלהי"ם וכו' (ישעיה
 סד ג), סתים וגניז, דאיהו כתר עלאה, ומשם
 יפרד והיה לארבעה ראשים (א דאיהו ד' אתון דשם
 בן ד'), אלין יהו"ה דאינון אבא ואימא ברא
 וברתא. תא חזי קרקפתא דא אל"ף, פגוונא
 דא ארבע סטרין דיליה בהון הוה יהו"ה
 הוא ושמיה חד, (דברים ד לה) אין עוד מלבדו

בלא פרוד ובלא שתוף פלל.
 ועוד ונהר דא ו', יוצא מעדן דא י', ומשם
 יפרד והיה לארבעה ראשים דא ד', (אלין
 ארבע אתון). ועוד ונהר יוצא מעדן דא אימא
 עלאה דאיהי א' תניינא, פמה דאוקמוהו מארי
 מתניתין מאי אל"ף אלף בינה, ולאן אתמשך

תלויים ממנו, שנאמר בהם פלגי
 מים לב מלך וגומר, ויש נהר
 שנקרא נחל קדומים, שנמשך
 מהעליונים, וממנו תלויים שבעה
 נהרות, שנאמר בהם נהרות
 ימחאו כף יחד הרים ירננו, ויש
 נהר שנקרא נהר דינור מצד
 השמאל, שנאמר בו נהר די-נור
 נגד ונפק מן וגומר, ונהר בכל
 מקום הוא ו'. מהצד של אב ואם
 נקרא נחל קדומים, ומצד של
 העדן העליון נאמר בו ונחל
 עדניך תשקם.

ומצד הימין נקרא נהר פלגיו,
 ומצד השמאל נקרא נהר דינור,
 וממנו תלויים ששים ענפים של
 אש שנקראו ששים גבורים, והם
 ששים מכות של אש שהכו את
 מטטרוין, ומצד הימין והשמאל
 נאמר בכל הנחלים שתלויים
 מהם, נהרי נחלי דבש וחקמאה.
 ונחל עדניך, זה הנהר שיוצא
 מעדן, שנאמר בו ונהר יוצא
 מעדן, וזהו העדן שעין לא ראתה
 אלהי"ם וכו', סתים וגנוז, שהוא
 כתר עליון, ומשם יפרד והיה
 לארבעה ראשים (א, שהוא ד' אותיות
 של שם בן ד'), אליו יהו"ה שהם האב
 והאם, הבן והבת. בא וראה,
 הקרקפת זו אל"ף כמו זה: (ציור
 למעלה), ארבעת הצדדים שלו בהן
 היה יהו"ה הוא ושמו אחד, אין
 עוד מלבדו, בלי פרוד ובלי שתוף
 פלל (ציור למעלה).

ועוד, ונהר - זה ו', יוצא מעדן -
 זה י', ומשם יפרד והיה לארבעה
 ראשים - זה ד', (אלו ארבע האותיות).
 ועוד, ונהר יוצא מעדן - זו האם
 העליונה, שהיא א' השניה, כמו
 שבארוהו בעלי המשנה מה זה
 אל"ף? אלף בינה, ולאן נמשך

בגוף? ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, אלו שתי זרועות ושתי שוקים. מי הגן שנשקה ממנו למטה? זו השכינה, ששני גנים הם, אחד למעלה ואחד למטה. זהו שכתוב היושבת בגנים, והרי פרשה.

ויש נהר למטה שהיא מטטרו"ן, שנפרד לארבעה צדדים, שהם מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הנהב, והנהב הוא לצפון, זהו שכתוב מצפון זהב יאתה, וסוד הדבר - הולף אל צפון, זה גבריאל"ל, ואחר כך הולף אל דרום, וזה גיחון ששם מיכא"ל, ההפך מלמעלה, שאמר עליו הכתוב הולף אל דרום בראשונה, ואחר כך סובב אל צפון, סובב לשיני צדדים שהם מזרח ומערב, שהם חדקל ופרת, ושם אוריא"ל רפא"ל.

פישון כנגד התורה שבעל פה, ומשם פישון - פי שונה הלכות. ג"יחון"ן - ג"יחון"ן חיות שנקראו חיות הקדש מהצד של אריה מצד הימין, מצד השמאל נחש, שנאמר בו כל הולף על גחון, להעניש בו את מי שעובר על התורה שנתנה מימין. פישון - שם שפיפון, להעניש את מי שעובר על התורה שבעל פה. חדקל - ח"ד ק"ל, זה חרף בלשוננו, ואחד מצד ימין, ק"ל מצד השמאל, ללמד שניהם, ח"ד בשנים וק"ל בשפתים, ומשום זה, פישון - פי שונה הלכות, גיחון - גיחון, אותו שנאמר בו ויקבר אתו בני, שם שרוי לצד ימין, פרת פולל את כלם, זה פרה ורביה, עליו

בגופא, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים אליו תרין דרועין ותרין שוקין, מאן גן דאתשקייא מניה לתפא דא שכונתא, דתרין גנין אינון חד לעילא וחד לתפא, הדא הוא דכתיב (שיר ח יג) היושבת בגנים והיא אוקמוה.

ואית נהר לתפא דאיהו מטטרו"ן, דאתפרש לארבע סטרין דאינון מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הנהב (בראשית ב יא), וזהב איהו לצפון, הדא הוא דכתיב (איוב לו כב) מצפון זהב יאתה, ורזא דמלה הולף אל צפון דא גבריאל"ל, ולבתר הולף אל דרום (קהלת א י) ודא גיחון דתמן מיכא"ל, הפוכא מלעילא, דאמר קרא עליה הולף אל דרום בקדמיתא, ולבתר סובב אל צפון, סובב לתרין סטרין דאינון מזרח ומערב, דאינון חדקל ופרת, דתמן אוריא"ל רפא"ל.

פישון לקבל אורייתא דבעל פה, ומתמן פישון, פי שונה הלכות, ג"יחון"ן ג"יחון"ן חסד, ותמן חיוון דאתקריאו חיות הקדש מסטרא דאריה מסטרא דימינא, מסטרא דשמאלא נחש, דאתמר ביה (ויקרא יא מב) כל הולף על גחון, לאענשא ביה למאן דאעבר על אורייתא דאתיהיבת מימינא, פישון (דף פח ע"ב) תמן שפיפון, לאענשא למאן דאעבר על אורייתא דבעל פה, חדקל ח"ד ק"ל, דא חריפא בלישניה וחד מסטרא דימינא, ק"ל מסטרא דשמאלא, לאולפא תרוייהו, ח"ד בשנים, וק"ל בשפון, ובגין דא פישון פי שונה הלכות, גיחון גיחון ההוא דאתמר ביה (דברים לד ו) ויקבור אותו בגי, תמן שריא לסטרא דימינא, פרת פליל פלהו, האי

נֹאמַר אִם תִּשְׁכַּחוּ בֵּין שְׁפָתַיִם, אִם וְדַאי לְעִשׂוֹת שֵׁם פְּרִיָה וְרִבְיָה. וּבִאֲלֵהָ הָאֲרַבְעָה נִכְנְסוּ לְפִרְדָּס הָאֲרַבְעָה הַלְלוּ. אֵלּוּ שְׁנִכְנְסוּ עִם קְלָפוֹת, אֶחָד הִצִּיץ וּמַת, אֶחָד הִצִּיץ וּנְפָגַע, וְאֶחָד יָצָא לְשִׁמּוֹד (יָצָא לְתַרְבוֹת רַעָה), הַרְבִּיעֵי שְׁנִכְנְסוּ לְמַח הָאֲגוּז, נִכְנְסוּ בְּשִׁלּוּם וְיָצָא בְּשִׁלּוּם. זֶה שְׁנֹאמַר בּוֹ הִצִּיץ וּנְפָגַע, נִכְנְסוּ בְּעֵנַג וְלֹא נִכְנְסוּ בּוֹ כְּרֵאוּי, הַתְּהַפֵּף לוֹ לְנֶגַע, וְזֶה נִהַר שִׁיּוּצָא מֵעֵדֶן, שֶׁהוּא סִימֵן עֲנִיָּג, עֵדֶן נִהַר גִּזְן, כִּפֵּן אֲסוּר וְהִתֵּר, טְמֵאָה וְטֵהֲרָה, כְּשֶׁר וּפְסוּל.

וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִיִּם אֶת הָאָדָם וַיְנַיִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָהּ וּלְשִׁמְרָהּ. בֹּא וְרֵא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַד אֶת הָאָדָם תּוֹרָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב אֵז רֵאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חֲקָרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם, וְזֶהוּ וַיְנַיִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן, זֶה הֵגֵן שֶׁל הַתּוֹרָה, לְעִבְדָהּ - בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא זְכוּר, הַזְכָּר, וּלְשִׁמְרָהּ - בְּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁהוּא שְׁמוֹר, הַנִּקְבָה. אֶת הָאָדָם, שֶׁהִנֵּה כְּדִיּוֹקֵן שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁאֵ"ת לְרַבּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה לְאָדָם מֵאֵד עַד ת', שֶׁנִּתְּנָה מִמֵּיָן וּמִשְׁמָאֵל, שְׁשֵׁם מִצְוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, מִצְוֹת שֶׁל עֲשֵׂה מִמֵּיָן כְּנֶגֶד ו"ה זְכָרִי, וְזֶה זְכוּרֹנוֹת, מִצְוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה מִשְׁמָאֵל כְּנֶגֶד י"ה שְׁמִי, הַעֲמוּד הָאֲמִצְעֵי כּוֹלֵל שְׁנֵיהֶם, יְהוָה שְׁמוֹ, וְהוּא קוֹל הַשּׁוֹפָר מִצַּד הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא שׁוֹפֵר. הַתְּקִיעָה הִיא מִצַּד הַיָּמִין, וּשְׁבָרִים מִצַּד הַשְּׂמָאל, הַשְּׁלִשְׁלִ"ת שֶׁהִיא תְּרוּעָה מִצַּד שֶׁל שְׁנֵיהֶם.

בְּרֵאשִׁית, (בְּרֵא שִׁ"ת), בְּרֵא אֱלֹהִיִּם. הָאֱלֹהִיִּם הֵנָּה הִיא הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, שְׁרוּכְכַת וְעוֹלָה

פְּרִיָה וְרִבְיָה, עֲלִיָה אֲתָמַר (תְּהִלִּים סח י"ד) אִם תִּשְׁכַּחוּ בֵּין שְׁפָתַיִם, אִם וְדַאי לְמַעֲבַד תַּמָּן פְּרִיָה וְרִבְיָה.

וּבִאֲלֵיִן אֲרַבְעָה עֲאֵלוּ לְפִרְדָּס אֲלֵיִן אֲרַבְעָה, אֲלֵיִן דְּעֲאֵלוּ בְּקְלִיפֵיִן חַד הִצִּיץ וּמַת, חַד הִצִּיץ וּנְפָגַע, וְחַד אֲשַׁתְּמַד (נ"א נֶפֶק לְתַרְבוֹת רַעָה), רְבִיעָא דְּעֲאֵל בְּמוֹחָא דְּאֲגוּזָא עֲאֵל בְּשִׁלּוּם וּנְפָק בְּשִׁלּוּם, הֵאֵי דֵאֲתָמַר בֵּיה הִצִּיץ וּנְפָגַע, עֲאֵל בְּעֵנַג וְלֹא עֲאֵל בֵּיה פְּדָקָא יָאוֹת, אֲתֵהֶפֶף לִיה לְנֶגַע, וְדֵא נִהַר דִּיּוּצָא מֵעֵדֶן, דֵאִיהוּ סִימֵן עֲנִיָּג עֵדֶן נִהַר גִּזְן, הִכָּא אֲסוּר וְהִתֵּר טוּמְאָה וְטֵהֲרָה כְּשֶׁר וּפְסוּל.

וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִיִּם אֶת הָאָדָם וַיְנַיִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָהּ וּלְשִׁמְרָהּ (בְּרֵאשִׁית ב טו), תָּא חֲזִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹלִיף לְאָדָם אוֹרִייתָא, הִדָּא הוּא דְכִתִּיב (אִיּוֹב כח כז) אֵז רֵאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חֲקָרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם, וְדֵא אִיהוּ וַיְנַיִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן, דֵּא גֵן דְּאוֹרִייתָא, לְעִבְדָהּ בְּפִקּוּדֵיִן דְּאוֹרִייתָא דַעֲשֵׂה דֵאִיהוּ זְכוּר דְכָר, וּלְשִׁמְרָהּ בְּפִקּוּדֵיִן דְּלֹא תַעֲשֵׂה דֵאִיהוּ שְׁמוֹר נּוֹקְבָא, אֶת הָאָדָם דִּהוּהּ בְּדִיּוֹקְנָא דְּאוֹרִייתָא, דְּאֵ"ת לְרַבּוֹת אוֹרִייתָא דֵאֲתִיְהִיבַת לְאָדָם מֵאֵד וְעַד ת', דֵאֲתִיְהִיבַת מִימִינָא וּמִשְׁמָאֵל, דְּתַמָּן פִּקּוּדֵיִן דַעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה, פִּקּוּדֵיִן דַעֲשֵׂה מִימִינָא לְקַבֵּל ו"ה זְכָרִי וְדֵא זְכוּרֹנוֹת, פִּקּוּדֵיִן דְּלֹא תַעֲשֵׂה מִשְׁמָאֵל לְקַבֵּל י"ה שְׁמִי, עֲמוּדָא דְּאֲמִצְעִיתָא פְּלִיל תְּרוּיָהוּ יְהוָה שְׁמִיָה, וְאִיהוּ קוֹל הַשּׁוֹפָר מִסְטְרָא דְּאִימָא עֲלָאָה דֵאִיהוּ שׁוֹפֵר, תְּקִיעָה אִיהוּ מִסְטְרָא דִּימִינָא, וּשְׁבָרִים מִסְטְרָא דְּשְׂמָאֵל, שְׁלִשְׁלִ"ת דֵאִיהוּ תְּרוּעָה מִסְטְרָא דְּתְרוּיָהוּ.

בְּרֵאשִׁית (בְּרֵא שִׁ"ת) בְּרֵא אֱלֹהִיִּם, הֵאֵי

אלהי"ם איהו אימא עלאה, דרכיבת וסליקת בתרועה (ראיהו

בתרועעה [שהיא ראש השנה, והו שכתוב עלה
אלהים בתרועה], שְנַאֲמַר בּוּ לֹא הִבִּיט
אֲוֹן בִּיעֶקֶב וְלֹא רָאָה עֲמַל
בְּיִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ
וּתְרוּעַת מְלֶךְ בּוּ, הָרִי לָךְ שְׁתְרוּעָה
הִיא בִיעֶקֶב, וְנֹאמַר בּוּ עֲלֵה
אֱלֹהִים בְּתְרוּעָה, יְהוָה בְּקוֹל
שׁוֹפָר עוֹלָה. תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר
זוּ תִקְיעָה, וְזֶה הַחֲדָשׁ שְׁמֵתִפְסָה
הַלְבָנָה. הַמְלָכִיּוֹת מִצַּד הַמְלָכוֹת,
שֶׁהוּא זֶה שָׁמַי, שְׁשֵׁם הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נוֹדַע לְמֶלֶךְ עַל כָּל
הָאָרֶץ, וּבָהּ הוּא הַמְלֶךְ הַקְדוּשׁ,
הַמְלֶךְ הַמְשֻׁפָּט מִצַּד הַשְּׁמַאל,
מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, וְזֶה
הַלֵּב לְשִׁמְאֵל הַמְלָכוֹת. זְכוֹרוֹנוֹת,
זְכוֹר לְזָכֹר, וְזֶה הַמַּח לְיָמִין, וְשֵׁם
זְכוֹרוֹנוֹת. שׁוֹפְרוֹת זֶה קִנְיָה שֶׁהוּא
שׁוֹפָר, וּמִשָּׁם יוֹצֵא קוֹל הַשׁוֹפָר,
שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְהוּא
יְהוָה, בְּמַח בְּלֵב וּבַגּוֹף.

וּפְרֻשָׁה בְּעֵלֵי הַמְשָׁנָה, שְׁאִין
פּוֹחֲתִין בּוּ מַעֲשָׂה מְלָכִיּוֹת
וּמַעֲשָׂה זְכוֹרוֹנוֹת וּמַעֲשָׂה
שׁוֹפְרוֹת, זֶה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א
(י"ד ה"י וּא"ו ה"י). מְלָכִיּוֹת - וְתִמְלֶךְ
אִתָּהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
זְכוֹרוֹנוֹת - אִתָּהּ זוֹכֵר, זְכוֹרנו
לְחַיִּים, שׁוֹפְרוֹת - תִּקְעַ בְּשׁוֹפָר
גְּדוּל.

וְעוֹד, תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה
לְיוֹם חַגְנוּ, מַה זֶה בְּכֶסֶה? זוּ
שְׁכִינָה תַחְתּוֹנָה, וּבָהּ פְתַבְנוּ
לְחַיִּים, שֶׁהִיא כְּתִיבָה מִצַּד הַיָּמִין
וּמִצַּד הַשְּׁמַאל, וּמִשׁוּם שְׁנֹאֲחִז
בוּ, הַזְכִּיר פְּעָמִים כְּתִיבָה (שֶׁהִיא יָד
עֲלוֹנָה יָד תַּחְתּוֹנָה) (הָאִם הַתַּחְתּוֹנָה הִיא מִצַּד
הַשְּׁמַאל). בְּכֶסֶה, בְּאוֹתוֹ שְׁנֹאֲמַר בּוּ
בְּמַכְסָה מִמֶּךָ אֵל תַּחְקוּר, פְתַבְנוּ
לְחַיִּים הוּא בְּכַתּוּב הַזֶּה, וְהַלְחוֹת
מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְכַתֵּב
מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא חֲרוֹת עַל
הַלְחַת, מַה זֶה חֲרוֹת? זוּ ה',
שְׁנֹאֲמַר בָּהּ וּקְרַאתֶם דְרוֹר בְּאָרֶץ,

לֹאֵשׁ הַשָּׁנָה הָרָא הוּא דְכְתִיב (תְהִלִּים מִזו) עֲלֵה אֱלֹהִים
בְּתְרוּעָה), דְאִתְמַר בֵּיהּ (בְּמִדְבָר כַּג כֵּא) לֹא הִבִּיט אֲוֹן
בִּיעֶקֶב וְלֹא רָאָה עֲמַל בְּיִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
עִמּוֹ וּתְרוּעַת מְלֶךְ בּוּ, הָרִי לָךְ דְתְרוּעָה אִיהִי
בִיעֶקֶב, וְאִתְמַר בֵּיהּ עֲלֵה אֱלֹהִים בְּתְרוּעָה,
יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר סְלִיק. תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ
שׁוֹפָר (תְהִלִּים פֵּא ד) דָּא תִקְיעָה, וְדָא יִרְחֵא
דְסִיְהָרָא אֲתַפְסִיָּא, מְלָכִיּוֹת מְסֻטְרָא דְמְלָכוֹת
דְאִיהוּ זֶה שָׁמַי (שְׁמוֹת ג טו), דְתַמְזֵן קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲשֶׁתְמוֹדַע לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, וּבָהּ אִיהוּ
הַמְלֶךְ הַקְדוּשׁ הַמְלֶךְ הַמְשֻׁפָּט מְסֻטְרָא
דְשְׁמַאלָא, מְלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, וְדָא
לְבָא לְשְׁמַאלָא מְלָכוֹת, זְכוֹרוֹנוֹת זְכוֹר לְזָכֹר
וְדָא מוֹחָא לְיָמִינָא וְתַמְזֵן זְכוֹרוֹנוֹת, שׁוֹפְרוֹת דָּא
קִנְיָה דְאִיהוּ שׁוֹפָר, וּמִתַּמְזֵן נְפִיק קוֹל הַשׁוֹפָר
דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְאִיהוּ יְהוָה,
בְּמוֹחָא בְּלְבָא בְּגוֹפָא.

וְאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מְתַנִּיתִין, דְלִית פּוֹחֲתִין בֵּיהּ
מַעֲשָׂה מְלָכִיּוֹת וּמַעֲשָׂה זְכוֹרוֹנוֹת
וּמַעֲשָׂה שׁוֹפְרוֹת, דָּא יו"ד ה"א וּא"ו ה"א
(ג"א יו"ד ה"י וּא"ו ה"י), מְלָכִיּוֹת וְתִמְלוֹךְ אִתָּהּ הוּא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, זְכוֹרוֹנוֹת אִתָּהּ זוֹכֵר זְכוֹרנו
לְחַיִּים, שׁוֹפְרוֹת תִּקְעַ בְּשׁוֹפָר גְּדוּל.

וְעוֹד תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוּ,
מְאִי בְכֶסֶה דָּא שְׁכִינְתָא תַתָּאָה, וּבָהּ
פְתַבְנוּ לְחַיִּים, דְאִיהִי כְּתִיבָה מְסֻטְרָא דִימִינָא
וּמְסֻטְרָא דְשְׁמַאלָא, וּבְגִין דְאִתְאַחַד בֵּיהּ
אֲדַפִּיר תְּרִין זְמַנִּין כְּתִיבָה (ג"א דְאִיהוּ יָד עֲלָאָה יָד
תַתָּאָה), (ג"א אֲמָא תַתָּאָה מְסֻטְרָא דְשְׁמַאלָא אִיהִי) בְּכֶסֶה
בְּהוּא דְאִתְמַר בֵּיהּ בְּמַכּוּסָה מִמֶּךָ אֵל תַּחְקוּר,
פְתַבְנוּ לְחַיִּים אִיהוּ בְּקִרָא דָּא (שְׁמוֹת לֵב) וְהַלְחוֹת
מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים
הוּא חֲרוֹת עַל הַלְחַת (שְׁמוֹת לֵב טו), מְאִי חֲרוֹת דָּא

דרור היא חרות, ו"הלחת" הם ו"ה, הבן והבת, והם מעשה אלהים, שהיא האם העליונה, המעשה הוא בשתי ידים ששם עשיה, ומכתב אלהים בשתי ידים ששם כתיבה, והיא חרות על הלחת, יד פותכת ויד חותמת, והיא יד הגדולה אחת שנאמר בה וירא ישראל את ה' הגדלה, והשנית יד החזקה, זהו שכתוב וביד חזקה וכו', וסוד הדבר - יהו"ה אלהינו, יהו"ה י"ד הגדולה. כוז"ו במוכס"ז כוז"ו. י"ד החזקה, והם, יד עליונה מצד הימין, יד תחתונה מצד שמאל, והכל כ"ח פרקים, שנאמר בהם ועתה יגדל נא פח אדני, וזה פח מעשיו הגיד לעמו, פח מעשה בראשית.

ועוד, יש י"ד שנקראת יד רמה, וזה יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ויש יד שניה לקבלה, וזו אהי"ה אל"ף ה"א יו"ד ה"א, וזה כ"ח. בזמן שחטאו ישראל, הסתלק הפח הזה מהם, ונאמר בהם וילכו בלא כח לפני רודף.

ובמלאכים כתביאל הממנה על הפתיכה, חתמיאל על החתימה. כתביאל כת"ב אל"י, אל"י הוא א"ם בחשבון, זה אלי ואנוהו, כתב - כ' פתח, ת' תורה, ב' ברכה, והכל האם העליונה, היא כתר בראש כל צדיק, והיא תורת יהו"ה תמימה, והיא ברפת יהו"ה היא תעשיר. חתמיאל מצד החכמה, ושניהם חיים. חכמה, שכתוב החכמה תחיה בעליה, האם העליונה עץ החיים היא למחזיקים בה, ושניהם לימין ולשמאל.

ה', דאתמר בה (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ, דרור איהי חרות, ו"הלחוח"ת אינון ו"ה ברא וברתא, ואינון מעשה אלהים דאיהי אימא עלאה, מעשה איהו בתרין ידין דתמן עשיה, ומכתב אלהים בתרין ידין (דף פט ע"א) דתמן כתיבה, ואיהי חרות על הלחת, יד פותכת ויד חותמת, ואיהי חד יד הגדולה דאתמר בה (שמות יד לא) וירא ישראל את ה' הגדולה, ותניינא יד החזקה הדא הוא דכתיב (דברים ד לד) וביד חזקה וכו', ורזא דמלה יהו"ה אלהינו יהו"ה י"ד הגדולה. כוז"ו במוכס"ז כוז"ו י"ד החזקה, ואינון, יד עלאה מסטרא דימינא, יד תתאה מסטרא דשמאלא, וכלא כ"ח פרקין, דאתמר בהון (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא פח אדני, ודא פח מעשיו הגיד לעמו (תהלים קיא ו), פח מעשה בראשית.

ועוד אית י"ד דאתקרי יד רמה, ודא יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ואית יד תניינא לקבלה ודא אהי"ה אל"ף ה"א יו"ד ה"א, ודא כ"ח, בזמנא דחאבו ישראל אסתלק האי פח מנייהו ואתמר בהון (איכה א ו) וילכו בלא כח לפני רודף.

ובמלאכים כתביאל ממנא על הפתיכה, חתמיאל על החתימה, כתביאל כת"ב אל"י, אל"י איהו א"ם בחושבון, זה אלי ואנוהו (שמות טו ב), כתב כ' פתח ת' תורה ב' ברכה, וכלא אימא עלאה, איהי פתח בראש כל צדיק, ואיהי תורת יהו"ה תמימה (תהלים יט ח), ואיהי ברפת יהו"ה היא תעשיר (משלי י כב), חתמיאל מסטרא דחכמה, ותרוייהו חיים, חכמה דכתיב (קהלת ז

(ב) החכמה תחיה בעליה, אימא עלאה עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח), ותרוייהו לימינא ושמאלא.

ש"ש אַצְבָּעוֹת מְתִיחְדִין בְּקוֹלְמוֹס לְפְתִיבָה, בְּקוֹלְמוֹס לְפְתִיבָה, וְעַלֵּיהֶם אָמַר בֶּן זֹמָא, אֵין בֵּין מַיִם הָעֲלִיוֹנִים לְמַיִם הַתַּחְתּוֹנִים אֲלָא כְּשֶׁלֶשׁ אַצְבָּעוֹת, וּשְׁנֵי אַצְבָּעוֹת הֵם שְׁסוּמְכִים אוֹתָם, וְהֵם כְּשֶׁנִּי לְבוּשִׁים שְׁפְרוּסִים זֶה אֶצֶל זֶה, רְזִיא "ל הוּא אוּרִיא"ל, וְעַלּוּ נְאָמַר וְזֶה זְכַר"י, עַם ו"ה - מְאֵתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה, וְזֶה רְזִיא"ל, שְׁמֵי עַם י"ה - שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וַחֲמֵשׁ. שְׁמוּעָא"ל מִטְטְרוּן י' הוּא"ל רְאֵשֵׁי תְבוֹת שְׁמֵי. חֲסִדִיא"ל מְצַד הַחֲסֵד, גְּבַרִיא"ל מְצַד הַגְּבוּרָה, אוּרִיא"ל מְצַד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, בְּכָל צַד אֲלֵי הוּא מְצַד הָאֵם, וְהֵם אֲל"י, א' כְּתָר, י' חֲכֻמָּה, ה' הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, שְׁהִיא מְגַדֵּל עוֹ שֵׁם יְהו"ה.

וְעוֹד אָמַר אוֹתוֹ זְקַן: רַבִּי רַבִּי, וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִיִּם הוּא, שְׁתֵּי יָדַיִם כּוֹתְבוֹת מִיַּמִּין וּמִשְׁמָאל, אֲבָל חֲרוֹת עַל הַלְחַת, הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, (בֶּן י"ה הוּא וְדֹא"י). כַּמָּה מְלֹאכִים סוֹפְרִים יֵשׁ לְמַעְלָה שְׁפּוֹתָבִים אֵת זְכוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכַמָּה מְלֹאכִים שְׁחוֹתֵם הַמְּלַךְ בִּידֵיהֶם שְׁחוֹתָמִים אֵת זְכוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכַמָּה מְלֹאכִים שְׁשׁוֹקְלִים קְלוֹת וְחֲמוּרוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, זֶהוּ שְׁכַתּוּב אֵיזֶה סוֹפֵר אֵיזֶה שׁוֹקֵל, וְכַשֶּׁהוּא חוֹתֵם בְּטַבְעַת הַמְּלַךְ שְׁהוּא ו' (י), אֵין לְהַשִּׁיב. חוֹתֵם הוּא ו', חוֹתֵם אָמַת, יָד כּוֹתֵב וְיָד חוֹתֵם. ה' תַּחְתּוֹנָה כּוֹתֵב, ה' עֲלִיוֹנָה חוֹתֵמַת, שְׁהֵם ה' אַצְבָּעוֹת שֶׁל יָד יָמִין וְה' אַצְבָּעוֹת שֶׁל יָד שְׁמָאל. ה' תַּחְתּוֹנָה כּוֹתֵב בְּאוֹת ו', שְׁהוּא קוֹלְמוֹס, קְנָה שֶׁל דְּרוֹעַ, ה' הָעֲלִיוֹנָה חוֹתֵמַת בְּאוֹת י', שְׁהוּא כַּף הַיָּד.

ש"ם הַדּוּר"ש אִיהוּ צְדִיק, עַלֵּיהּ וְעַלּוּ נְאָמַר יְהו"ה אֱלֹהִיִּם נְתַן לִי לְשׁוֹן

תִּלְתָּ אַצְבָּעִין מְתִיחְדִין בְּקוֹלְמוֹס לְפְתִיבָה, וְעַלֵּיהֶוּ אָמַר בֶּן זֹמָא, אֵין בֵּין מַיִם הָעֲלִיוֹנִים לְמַיִם הַתַּחְתּוֹנִים, אֲלָא כְּשֶׁלֶשׁ אַצְבָּעוֹת, וְתִרִין אַצְבָּעָאן אֵינוֹן דְּסַמְכִין לוֹן, וְאֵינוֹן כְּתָרִי גְלִימֵי דְסַחֲיפֵי אַהֲדָדִי, רְזִיא"ל אִיהוּ אוּרִיא"ל, וְעַלֵּיהּ אֲתָמַר (שְׁמוֹת ג טו) וְזֶה זְכַר"י עַם ו"ה רַמ"ח, וְדָא רְזִיא"ל, שְׁמֵי עַם י"ה שְׁס"ה שְׁמוּעָא"ל מִטְטְרוּן י' הוּא"ל רְאֵשֵׁי תִיבִין שְׁמֵי, חֲסִדִיא"ל מְסַטְרָא דְחֲסֵד, גְּבַרִיא"ל מְסַטְרָא דְגְבוּרָה, אוּרִיא"ל מְסַטְרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, בְּכָל סְטָרָא אֲלֵי אִיהוּ מְסַטְרָא דָאֵם, וְאֵינוֹן אֲל"י א' כְּתָר י' חֲכֻמָּה ה' אִימָא עַלָּאָה, דְאִיהִי מְגַדֵּל עוֹז שֵׁם יְהו"ה (מְשַׁלֵּי יח י).

וְעוֹד אָמַר הֵהוּא סְבָא רַבִּי רַבִּי, וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִיִּם הוּא (שְׁמוֹת לב טז), תִּרִין יָדִין כּוֹתְבוֹת מִיַּמִּינָא וּמִשְׁמָאלָא, אֲבָל חֲרוֹת עַל הַלּוּחוֹת עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, (נ"א בֶּן י"ה אִיהוּ וְדֹא"י). כַּמָּה מְלֹאכִיא סְפָרִיא אֵית לְעִילָא דְכְתָבִין זְכוּוֹן דְיִשְׂרָאֵל, וְכַמָּה מְלֹאכִיא דְחוֹתְמָא דְמְלָכָא בִּידֵיהוֹן דְחַתְמִין זְכוּוֹן דְיִשְׂרָאֵל, וְכַמָּה מְלֹאכִיא אֵינוֹן שְׁקָלִין קְלִין וְחֲמוּרִין דְאוּרִייתָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (ישעיה לג יח) אֵיזֶה סוֹפֵר אֵיזֶה שׁוֹקֵל, וְכַד אִיהוּ חָתִים בְּטַבְעַת הַמְּלַךְ דְאִיהוּ ו' (נ"א י) אֵין לְהַשִּׁיב, חוֹתֵם אִיהוּ ו' חוֹתֵם אָמַת, יָד כּוֹתֵב וְיָד חוֹתֵם ה' תַּתָּאָה כּוֹתֵב ה' עַלָּאָה חוֹתֵם, דְאֵינוֹן ה' אַצְבָּעָאן דִּידִי יְמִינָא וְה' אַצְבָּעָאן דִּידִי שְׁמָאלָא, ה' תַּתָּאָה כּוֹתֵב בְּאוֹת ו' דְאִיהוּ קוֹלְמוֹס, קְנָה דְרוֹעָא ה' עַלָּאָה חוֹתֵם בְּאוֹת י' דְאִיהוּ כַּף הַיָּד.

ש"ם הַדּוּר"ש אִיהוּ צְדִיק, עַלֵּיהּ אֲתָמַר (ישעיה נד) יְהו"ה אֱלֹהִיִּם נְתַן לִי לְשׁוֹן לְמוּדִים,

למודים, וזה (ד) יו"ד זעירה, לדעת לענות את יעף דבר, הם ה"ה שבהם, ועוף יעופף על הארץ, ונקדה של שם הכותב, והמכתב מכתב אלהי"ם הוא זה יהוה, ש"ם הדור"ש, יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון למודים לדעת לענות את יעף דבר, וזה יהוה, ידיעת הקדוש ברוך הוא עם שכינתו, בנקדה הזו יתהלל המתהלל השכל וידוע, וזה יהוה.

וְדָא (ו) יו"ד זעירא, לדעת לענות את יעף דבר (שם), אינון ה"ה, דבהון ועוף יעופף על הארץ (בראשית א כ), ונקודה דשם הכותב, והמכתב מכתב אלהי"ם הוא דא יהוה, ש"ם הדור"ש, יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון למודים, לדעת לענות את יעף דבר ודא יהוה, ידיעת קודשא ברוך הוא בשכינתיה, בהאי נקודה יתהלל המתהלל השכל וידוע (ירמיה ט כג), ודא יהוה.

כל הנקודות הללו צריך לנקד אותם מפסוקי התורה, כמו שהם כתובים בדרך אמת, וכל הוי"ה יש לה משמש שרוב עליה, והיא המרפכה שלו, ואותה הוי"ה יש לה מנהיג ששולט עליה, כמו זכר על נקבה, ואין רשות לנקבה או לשליחה לעשות דבר בלי רשות בעלה, שכל מי שמקבל, היא הנקבה, מהמקום שהיא מקבלת, וסוד הדבר - פי גבוה מעל גבוה שומר, וכגון זה השליח למעלה מטטרו"ן, וכמה ממנים שפתח ידיו שהם שליחי השכינה, והשכינה, היא נקבה, אין לה רשות ללכת לשום מקום בלי רשות בעלה, וסוד הדבר - ויקחו לי תרומה. אם אתם רוצים שתשרה שכינתי ביניכם - ויקחו לי, קחו ממני רשות בראשונה להתגלות.

כל אליו נקודין צריך לנקדא לון מקראין דאורייתא, כמה דאינון פתיבין בארץ קשוט, וכל הוי"ה אית לה משמשא דרכיב עליה, ואיהי מרפכה ליה, וההיא הוי"ה אית לה מנהיגא דשליט עליה, כגון דכורא על נוקבא, ולית רשו לנוקבא ולא לשליחה דילה למעבד מדעם בלא רשות בעלה, דכל מאן דמקבל (דף פט ע"ב) איהי נוקבא, מאתר דאיהו מקבל, ורזא דמלה (קהלת ז) פי גבוה מעל גבוה שומר, וכגוונא דא שליחא לעילא מטטרו"ן, וכמה ממנן דתחות ידיה דאינון שליחן דשכינתא, ושכינתא איהי נוקבא, לית לה רשו לאזלא לשום אתר בלא רשו בעלה, ורזא דמלה ויקחו לי תרומה (שמות כה ב), אם אתון בעיתון דשריא שכנתי ביניכון, ויקחו לי, נסיבו מני רשו בקדמיתא לאתגללא.

תקונא חמשיין ושפתא

תקון חמשים וששה

בראשית ברא אלהי"ם, אלהי"ם הרי פשוהו שם יראה, פחד מצד האות ה' (ה"ה), שהיא לשמאל, שאף על גב שהאות י היא רחמים, במקום ששולטת ה' עליה היא נקראת נקבה, כמו זה ה"י, וסוד זה התגלה (ב"ה ה"א וא"ו ה"א) יו"ד ה"י וא"ו ה"י (ב"ה ה"א

בראשית ברא אלהי"ם, אלהי"ם הא אוקמוה תמן דחילו מסטרא דאת ה' (נ"א ה"י), דאיהי לשמאלא, דאף על גב דאת י איהו רחמי, באתר דשלטא ה' עלה נוקבא אתקריאת, כגוונא דא ה"י, ורזא דא אתגלייא (ב"ה ה"א וא"ו ה"א) יו"ד ה"י וא"ו ה"י (ס"א ב"ו"ד ה"א וא"ו ה"א) דלית בריה בלא דבר ונוקבא,

וא"ו ה"א), שאין בריה בלי זכר ונקבה, ששני שפתים הם בבן ובבת, האב והאם, אחד נותן טפה זכר ואחד נקבה, וכששולט הזכר על הנקבה הוא זכר, וכששולטת הנקבה על הזכר היא נקבה, והרי פרושהו בסוד של אשה פי תזריע וילדה זכר.

וסוד עליון כאן, לפעמים נזרקו שתי טפות, לפעמים שלש, לפעמים ארבע, לפעמים ה', לפעמים ו', לפעמים ז', וזה הסוד שעלו למטה שנים וירדו שבעה, שתי טפות הן לפעמים צר"י ולפעמים שב"א, שלש לפעמים הן סגו"ל ולפעמים שור"ק, לפעמים שבע כמו זה ז' מן זרע, ושלוש טפות צריכות שמירה מן כב"ד טחו"ל מר"ה, שנאמר בהם ויצו יהו"ה אלהי"ם על האדם, ופרושהו, אין צו אלא עבודה זרה, וזה הכבד, שנאמר בו כל הכועס כאלו עובד עבודה זרה, ומשום זה לא צריך להריק טפות אלא באהבה, ולא בכעס ובקטטה, וכשזורק אדם שלש טפות באהבה, נקראו סגולת"א, וסוד הדבר - זרק"א מק"ף שופר הולך סגולת"א.

על האדם, זו שפיכות דמים, זהו שפתיב באדם דמו ישפך, זו התעוררות של הטפה של הנקבה שהיא מלחה אדמה, ואם היא סגו"ל, נקדה למטה היא נקבה, נקדה שלמעלה היא זכר, וכשזורק אותה במר"ה, שהיא גיהנם, הורגת (אותה).

לאמר, זה גלוי עריות, וזה טחו"ל, מי שזורק באשתו בעצב ובקטטה, התגלתה בו ערוה, ולכן ערות אביד וערות אמך לא תגלה. טחול היא לילית, מרה שחרה, ערות הכל (של הכלה).

אמר רבי אלעזר: אבא, השעור

דתרין שותפין אינון בכרא ובכרא, אבא ואימא, חד יהיב טפה דכורא וחד נוקבא, וכד שליט דכורא על נוקבא איהו דכר, וכד שליט נוקבא על דכורא איהו נוקבא, והא אוקמוהו ברזא דאשה פי תזריע וילדה זכר (ויקרא יב ב).

ורזא עלאה הכא, לזמנין אזדריקו תרין טפין, לזמנין תלת, לזמנין ארבע, לזמנין ה',

לזמנין ו', לזמנין ז', ודא רזא דסליקו למטה תרין ונחתו שבעה, תרין טפין אינון לזמנין צר"י ולזמנין שב"א, תלת לזמנין אינון סגו"ל ולזמנין שור"ק, לזמנין שבע פגוונא דא ז' מן זרע, ותלת טפין צריכין נטירו מן כב"ד

טחו"ל מר"ה, דאתמר בהון (בראשית ב טז) ויצו

יהו"ה אלהי"ם על האדם, ואוקמוהו לית צו אלא עבודה זרה, ודא כבד, דאתמר בה כל

הכועס כאלו עובד עבודה זרה, ובגין דא לא צריך לארקא טפין אלא ברחימו, ולא בכעסא

ובקטטה, וכד זריק בר נש אלין תלת טפין ברחימו אתקריאו סגולת"א, ורזא דמלה

זרק"א מק"ף שופר הולך סגולת"א.

על האדם דא שפיכות דמים, הדא הוא דכתיב (שם ט ו) באדם דמו ישפך, דא

אתערוותא דטפה דנוקבא דאיהי מליחה סומקא, ואי איהי סגו"ל נקודה לתתא איהי נוקבא, נקודה דלעילא דכר, וכד זריק לה

במר"ה דאיהי גיהנם קטילת (לה).

לאמר (בראשית ב טז) דא גלוי עריות, ודא טחו"ל, מאן דזריק טפה פאתתיה בעציבו

ובקטטה, אתגליאת ביה ערייתא, ובגין דא ערות אביד וערות אמך לא תגלה (ויקרא יח ט). איהי טחול לילית, מרה אוכמא ערוה דכלא

אמר רבי אלעזר, אבא, שעורא דעריות אינון

(ג"א דבלה).

של עריות הם במקום ידוע או לא? אמר לו: בני, יהו"ה הוא י' אב, ה' אם, ו' בן, ה' בת, ה"ה הם אשה ובתה, כלה וחתונה, כפי ענפי האילן כן נקראו. ענפי האילן נפרדים למעלה באילן, כמו שבארנוהו ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, ועליהם נאמר ולא יגלה פנף אביו, והם מתיוחדים למטה.

כמו לולב, שהוא אגדה אחת למטה בכל אלו הפינים של הדס וערבה, שהם שלשה הדסים ושתי ערבות, והוא בפרוד למעלה, שהענפים נפרדים לימין ולשמאל, ומשום זה, נפרצו עליו - פסול, נפרדו עליו - פשר, והפרץ הזה הוא פרוץ בערוה בין ענף לענף, ולכן נאמר שם לא תקרבו לגלות ערוה, לא צריך לקרב את האותיות שהן יהו"ה למקום ערוה, וסוד הערוה נרמז בשתי (עב) אותיות ע"ר ו"ה ע"ר ו"ע בעיני יהו"ה, והענפים הללו (לא) נפרדו שתהיה ערוה ביניהם, אינו אלא חוץ ממקומו של הקדוש ברוך הוא שהוא אדני". זהו שכתוב לא יגרף רע, שבספירות תמצא אב ואם ובן כאחד בבינה, ב"ן י"ה, ואין שם ערוה, ותמצא אותם למטה, אח ואחות שניהם ביחוד, האח הוא העמוד האמצעי, ד' - אחותו, ושניהם הם אחד בלי פרוד, אף על גב שצדיק הוא היחוד של כלם.

בנתיים הגה אליהו הזדמן לרבי שמעון, ואמר לו: רבי רבי, שעור העריות כן הוא ודאי, בכל הספירות אין יחוד של אחת עם חברתה כמו של זכר ונקבה, אלא רק בצדיק, שהיחוד של שניהם אינו בכל האיברים שלהם, אלא רק בברית מילה, בשאר האיברים

באתר ידיע או לא, אמר ליה ברי, יהו"ה איהו י' אב ה' אם ו' בן ה' בת, ה"ה אינון אשה ובתה כלה וחתונה, כפום ענפין דאילנא הכי אתקריאו, ענפין דאילנא מתפרשין לעילא באילנא, כמה דאוקמוהו ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, ועליהן אתמר (דברים כג) ולא יגלה פנף אביו, ואינון מתחדין לתתא. כגון לולב דאיהו אגודה חדא לתתא בכל אילן מינין דהדס וערבה, דאינון תלת הדסין, ותרין ערבות, ואיהו בפרודא לעילא, דענפין מתפרדין לימינא ושמאלא, ובגין דא נפרצו עליו פסול, נפרדו עליו פשר, והאי פרוץ איהו פרוץ בערוה דאיהו בין ענפא וענפא, ובגין דא אתמר תמן (ויקרא יח ז) לא תקרבו לגלות ערוה, לאו צריך לקרבא אתוון דאינון יהו"ה באתר (דף ז ע"א) דערוה, ורזא דערוה אתרמיז בתרין (כתבי) אתוון ע"ר ו"ה ע"ר ר"ע בעיני יהו"ה (בראשית לח ז), ואילין ענפין (לא) אתפרשו דיהא ערוה ביניהו, לאו איהו אלא בר מאתריה דקודשא בריך הוא דאיהו אדני, הדא הוא דכתיב (תהלים ה ה) לא יגורף רע, דבספירן תשפח אב ואם ובן כחדא, בבינ"ה ב"ן י"ה, ולית תמן ערוה, ותשפח לון לתתא אח ואחות תרוייהו ביחודא, אח איהו עמודא דאמצעיתא ד' אחות דיליה, ותרוייהו אינון חד בלא פרודא, אף על גב דצדיק איהו יחודא דכלהו.

אדהכי הא אליהו קא אזדמן ליה לרבי שמעון, ואמר ליה רבי רבי, שעורא דעריין הכי איהו ודאי, בכל ספירן לית יחודא חד בחברתה כגוונא דדכר ונוקבא אלא בצדיק, דייחודא דתרוייהו לאו איהו בכל אברין דלהון אלא בבית מילה, בשאר אברין

קרבא של אחוה יש שם ולא של יחוד, וזהו סוד האילן שענפיו נפרדים למעלה בכל צד, וסוד הדבר - ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרעי ידיו, אבל למטה כלם אגדה אחת, יחוד אחד, ומשום זה למטה בצדיק צריך לקרב את אותיות יהו"ה עם שכינתו, שהיא קרבא שלה קרבן ליהו"ה.

וכך השכינה העליונה עם חכמה, צריך לקרבם לצדיק וכל הענפים שם מתחברים ומקבלים זה מזה, והכל על ידי הצדיק, ובלי צדיק אין קרבת היחוד אלא אחוה, ומשום זה חסד שם נקרא ו' אח ויה' אחות, מצד הימין, ובמקום הזה נאמר ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגומר, חסד הוא, ועם כל זה שחסד הוא, ונקרתו לעיני בני עמם. מי שמחבר אותיות במקום של פרוה, כאלו הפריד ביניהן, ומשום כך ונקרתו, מדה פנגד מדה.

וכך י"ה בימין הם באחוה, ואין יחוד אלא על ידי צדיק, ומשום זה במקום הזה לא תקרבו לגלות ערוה, וכך בשוק ימין ושמאל שם אלהים אחרים, ולא צריך לקרב שם אותיות בזמן שאלהים אחרים שם, שהם מצד של עבודה זרה, וסוד הדבר - ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה.

וכך אותם העריות הם סמא"ל ונחש, שתובעים לעשות דינים ומגלים אותם לפני יהו"ה, ומשום זה נקראו עריות, וזהו סוד, וסוד אחר אל תגל, שזה גורם גלות וגולה בין העמים, מי שמגלה ערותו שם, כך הוא מתגלה בין העריות, שהם אלהים אחרים, ומי שמכסה עליהם, כך הוא מתכסה ביניהם, ומשום זה

קורבא דאחוה אית תמן ולא דייחודא, ודא איהו רזא דאילנא דענפוי מתפרשין לעילא בכל סטרא, ורזא דמלה ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרועי ידיו (בראשית מט כד), אבל לתתא פלהו אגודה אחת יחודא חדא, ובגין דא לתתא בצדיק צריך לקרבא אתוון דיהו"ה עם שכינתיה, דאיהי קורבא דילה קרבן ליהו"ה.

והכי שכינתא עלאה עם חכמה צריך לקרבא לון בצדיק, וכל ענפין תמן מתחברין ומתקשרין ומשלבין, ומקבלין דא מן דא, וכלא על ידא דצדיק, ובלא צדיק לית קורבא דייחודא, אלא אחוה, ובגין דא חסד תמן אתקרי ו' אח וה' אחות. מסטרא דימינא, ובהאי אתר אתמר (ויקרא כ יז) ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגומר חסד הוא, ועם כל דא דחסד הוא ונקרתו לעיני בני עמם, מאן דמחבר אתוון באתר דפרודא פאלו אפריש ביניהו, ובגין דא ונקרתו מדה לקבל מדה.

והכי י"ה בימינא אינון באחוה, ולית יחודא אלא על ידי דצדיק, ובגין דא בהאי אתר לא תקרבו לגלות ערוה (שם יח ו), והכי בשוקא ימינא ושמאלא תמן אלהים אחרים, ולא צריך לקרבא תמן אתוון, בזמנא דאלהים אחרים תמן דאינון מסטרא דעבודה זרה, ורזא דמלה ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה (שם יא).

וכך אינון עריין אינון סמא"ל ונחש, דתבעין למעבד דינין ומגלין לון קדם יהו"ה, ובגין דא אתקריאו עריות, ודא איהו רזא וסוד אחר אל תגל (משלי כה ט), דדא גרים גלות ואתגלי בין עממיא, מאן דגלי עריתיה תמן הכי איהו אתגלי בין עריין דאינון אלהים אחרים, ומאן דמכסי עלייהו הכי איהו אתפסי

וְלֹא יִגְלֶה פָּנָי אֲבִיו, זֹו שְׂכִינָה שְׂגָלְתָהּ בֵּין הַעַמִּים בְּגִלְלַת הַחֲטָא הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם.

וְאַרְבַּע פְּעָמִים גָּלְתָה שְׂכִינָה לְגִלְלוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהִכְנִיסוּ עֲרוּהָ בֵּין אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת, וְאַף עַל גַּב שֶׁנֶּאֱמַר כָּל הָעֲרִיּוֹת הִלְלוּ בַּסְפִּירוֹת וּבִשְׁם שֶׁל יְהוָה, לֹא בִמְקוֹמוֹ שֶׁלְמַעֲלָה, אֲלֹא כִשְׂשִׁכְנָה גְלַתָּהּ, כָּל הַסְפִּירוֹת יָרְדוּ עִמָּהּ, וְאֵין פְּרוּד בָּהּ וּבֵין עֶשֶׂר הַסְפִּירוֹת, וּכְשִׁיבְדוּ, הִתְלַבְּשׁוּ בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֶׁשֶׁה עֲנָפִים, חֹסֵד בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן, גְּבוּרָה בְּיוֹם הַשֵּׁנִי, הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁלֹּשׁ סְפִירוֹת שְׁנוֹת בְּשֵׁשֶׁת יָמִים אַחֲרֵיהֶם, שֶׁהֵם רְבִיעֵי חֲמִישֵׁי וְשִׁשִּׁי.

וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹת זֶה י' הָאֲבָא, חֲמִשָּׁה אֹרֶז זֶה ה' הָאֲמָא, שֵׁשׁ פְּעָמִים טוֹב ו' שֵׁשׁ בְּשֵׁשֶׁת יָמֹת הַחֹל, ה' שֶׁל הַשְּׁשִׁי ה' שֶׁל יְהוָה, רֵאשִׁי שֶׁל בְּרֵאשִׁי"ת זֶה כְּתוּב, הָרֵאשִׁי לְכָל הָרֵאשִׁים.

וְכִמָּה יֵשׁ פְּרוּד? מִשּׁוּם שֶׁאֵין צְדִיק, אוֹת הַבְּרִית, שָׁם, וְסוּד הַדְּבָר - אֵין אָדָם צְדִיק בְּאֶרֶץ, שֶׁהוּא אוֹת הַבְּרִית שָׁם, וּבִשְׁבַת שֶׁהוּא הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, שָׁם קָרִיבָה וְהִיחֹדֵד שֶׁל שָׁם יְהוָה וְכָל הַסְפִּירוֹת, וּמִשּׁוּם כִּף זְוִיגָם שֶׁל תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים מְלִילֵי שְׁבַת לְלִילֵי שְׁבַת, הָעֲרִיּוֹת הִלְלוּ הֵם וְדָאֵי לְמַטָּה, אֲבָל לְמַעְלָה נֶאֱמַר לֹא יִגְרָף רָע, וְצְדִיק שְׁקֹרֵב לְאִשְׁתּוֹ בִּימֹת הַחֹל, אוֹתוֹ הַבֶּן שְׁעוֹשֶׂה, נֶאֱמַר עָלָיו צְדִיק וְרַע לוֹ, שְׁגוּרָם שֶׁנַּעֲשֶׂה קֹדֶשׁ חַל, שֶׁהוּא הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הוּא הַסּוּד שֶׁל צְדִיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, אֲבָל לְמַעְלָה אֵין עֲרוּהָ וְקִצּוּץ וּפְרוּד וְקִצּוּץ וּפְרוּד וּפְרוּד, וּמִשּׁוּם זֶה

בִּינְיָהוּ, וּבִגְיִן דָּא וְלֹא יִגְלֶה פָּנָי אֲבִיו, דָּא שְׂכִינְתָּא דְגָלְתָּ בֵּין עַמְמֵיָא בְּגִין חוּבָא דָּא, כְּמָה דְאַתָּ אָמַר (ישעיה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם.

וְאַרְבַּע זְמַנִּין גָּלְתָּ שְׂכִינְתָּא בְּגִלְלוֹתָא, בְּגִין דְאַעִילוּ עֲרוּהָ בֵּין אַרְבַּע אֲתוּוֹן, וְאַף עַל גַּב דְאַתְמַר כָּל אֱלִין עֲרִיין בַּסְפִּירָן וּבִשְׂמָא דִיהוָה, לֹאוּ בְּאַתְרֵיהּ דְלַעִילָא, אֲלֹא כַּד שְׂכִינְתָּא גָלְתָּ, כָּל סְפִירָן נִחְתּוּ עִמָּהּ, וְלִית פְּרוּדָא בָּהּ וּבֵין עֶשֶׂר סְפִירָן, וְכַד נִחְתּוּ אֲתַלְבְּשׁוּ בְּשֵׁית יוֹמִין דְחוּל שֵׁית עֲנָפִין, חֹסֵד בְּיוֹמָא קְדָמָא, גְּבוּרָה בְּיוֹמָא תְּנִינָא, עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא בְּיוֹמָא תְּלִיתָא, תְּלַת סְפִירָן תְּנִינִין בְּתַלְתַּת יוֹמִין אַחֲרָנִין, דְאַיְנוּן רְבִיעָאָה חֲמִשָּׁאָה וּשְׁתִּיתָאָה.

וְעֶשֶׂר אֲמִירָן דָּא י' אֲבָא, חֲמִשׁ אֹרֶז דָּא ה' אִימָא, שֵׁית זְמַנִּין טוֹב ו' דְאִית בְּשֵׁית יוֹמֵי דְחוּל, ה' דְהַשְּׁשִׁי ה' דִּיהוָה, רֵאשִׁי דְבְּרֵאשִׁי"ת דָּא כְּתוּב רֵישָׁא דְכָל רֵישִׁין.

וְאַמָּאֵי אִית פְּרוּדָא, בְּגִין דְלִית צְדִיק אוֹת בְּרִית תְּמָן, וְרָזָא דְמַלְּהָ אֵין אָדָם צְדִיק בְּאֶרֶץ דְאִיהוּ אוֹת בְּרִית תְּמָן, וּבִשְׁבַת דְאִיהוּ יוֹמָא שְׁבִיעָאָה תְּמָן קָרִיבוּ וְיִחֹדָא דְשְׂמָא דִיהוָה וְכָל סְפִירָן, וּבִגְיִן דָּא תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים זְוִיגִייהוּ מְלִילֵי שְׁבַת לְלִילֵי שְׁבַת, הָאֵי עֲרִיין אֵינּוּן וְדָאֵי לְתַתָּא, אֲבָל לְעִילָא (דף טז ע"ב) אֲתְמַר (תהלים ה ה) לֹא יִגְוֹרֵךְ רָע, וְצְדִיק דְקָרִיב לְאַתְתִּיהּ בְּיוֹמִין דְחוּלָא, הֵהוּא בֶן דְעַבִּיד עָלֶיהּ אֲתְמַר צְדִיק וְרַע לוֹ, דְגָרִים דְאַתְעַבִּיד קֹדֶשׁ חוּל דְאִיהוּ יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא אִיהוּ רָזָא דְצְדִיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, אֲבָל לְעִילָא לִית עֲרוּהָ וְקִצּוּץ וּפְרוּד וּפְרוּץ, וּבִגְיִן דָּא לְעִילָא (לית לָהּ לִידְמָה לְיוֹצְרָהּ, דְתִמָּא

למעלה (איין לך לדמה ליוצרה, שתאמר בך, שלמעלה) יש יחוד באח ואחות, ובבן ובבת, באם עם בן. אם בן, אין לך לדמות ליוצרה, שאתה היית גורם שלא תהיה בדמותו למעלה, כמו שנאמר כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם לבין אלהיכם.

ובא וראה, בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא לברא אדם, כף היה רוצה לעשות אותו כמו דמותו, בלי ערוה ובלי פרץ ופרוד, כמו שנאמר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, שיהיו כל הספירות כלולות בו, בלי פרוד וקצוץ, ולהתחבר בין עם בת שהם אחים, שעליהם נאמר אחים תאומים, זהו שכתוב ויהיו תאמם מלמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו, באיזה מקום? אל הטבעת, זו הטבעת של אות ברית מילה, שהוא שעור לכל העריות למטה, ושעור של היחוד למעלה, ולמעלה נאמר בו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל למטה נאמר בו ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, אל תערב ביחוד טוב עם רע, ואם לא, מות תמות. נאמר כאן מות תמות, ונאמר בשבת מחלליה מות יומת.

ואדם ודאי נעשה בדמות של מעלה, ועשה שם פרוד ונפרד משם. אמר לו רבי אלעזר: אבא, איך נעשה בדמות של מעלה, שהרי שמענו שם כמה דעות? אמר לו: בני, כשנעשה, כל הספירות נכללו בדמות של נשמתו, ונשמתו היתה מרכבה להם, כמו שנשמתו, שעליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, כמו שעשר ספירות בלימה, וכל הגונים של הנשמות היו מאירים בנשמתו והיו

הכי דלעילא) אית יחודא באח ואחות ובבן ובבת באם עם בן, אם בן לית לך לידמה ליוצרה, דאנת הוית גרים דלא תהא בדיוקנא דיליה לעילא, כמה דאת אמר (ישעיה נט ב) כי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם. ותא חזי בשעתא דבעא קודשא בריך הוא למברי אדם, הכי הוה בעי למעבד ליה כגוונא דדיוקנא דיליה, בלא ערוה ובלא פרץ ופירוד, כמה דאת אמר (בראשית א כו) נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, למהוי כל ספירן פלילין ביה, בלא פרוד וקצוץ, ולא תיחדא בן עם בת דאינון אחים, דעליהו אתמר אחים תאומים, הדא הוא דכתיב (שמות כו כד) ויהיו תאמם מלמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו, באן אתר, אל הטבעת (שם), דא טבעת דאות ברית מילה, דאיהו שיעור לכל עריין לתתא, ושעור דיוקנא לעילא, ולעילא אתמר ביה (בראשית ג כב) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל לתתא אתמר ביה ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, לא תערב ביחודא טוב עם רע, ואם לאו (שם ב יז) מות תמות, אתמר הקא מות תמות ואתמר בשבת (שמות לא יד) מחלליה מות יומת.

ואדם ודאי אתעביד בדיוקנא דלעילא, ועבד תמן פרודא, ואתפריש מתמן, אמר ליה רבי אלעזר אבא איך אתעביד בדיוקנא דלעילא, דהא שמענא כמה דעות תמן, אמר ליה ברי, כד אתעביד, פלהו ספירן אתפלילו בדיוקנא דנשמתיה, ונשמתיה הוה מרפכה לון כגוונא דנשמתיה, דעלה אתמר (בראשית א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו, כגוונא דעשר ספירות בלימה, וכלהו גוונין דנשמתין הוו נהרין בנשמתיה, והוו נהירין על אנפוי,

מאירים על פניו, וממנו היו מזדעזעים עליונים ותחתונים, והיו משתחווים לו בגלל המאורות הללו שהיו מאירים בו. כמו שהאדם שלמעלה שהיו משתחווים לו, כך היו משתחווים לאדם שלמטה, עד שהוא היה אומר בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני יהו"ה עושנו, וכאותו זמן הוא היה שולט על כל ההמונים של מעלה ומטה. הגון השחר של העין, ושעריו שחורות, וכל הגונים שחורים יפים נתנו בו מצד האם. לכן העין ולכן הפנים ולכן המוח ולכן העצמות נתנו בו מצד האב, שהרי פרשהו בעלי המשנה שהלכן שבעין והמוח והעצמות נתנו מהאב, ושחר העין והשער נתנו מהאם, והלכן והשחר, שניהם נמצאו מכּתּר עליון, השחר מבחוץ והלכן מבפנים, ועליו נאמר ועתה לא ראו אור כהיר הוא בשחקים, וכתוב אחר אומר ישת חשך סתרו.

והרי פרשהו החברים, שחר נקבה ללכן, והתורה משם היא לכן מבפנים ושחר מבחוץ, ולמעלה האב והאם אמרו על העמוד האמצעי ושכינתו נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, העמוד האמצעי ללכן והשכינה בשחר, זהו שכתוב שחורה אני ונאנה. ובה תראה, האם העליונה היתה שחורה לפני אותו אור שלפנים ממנה, אבל כשיורדת למטה נראים גוניה בחמש ספירות, שהם חמשת ענפי האילן, זרוע ימין ושמאל והגוף ושתי שוקים, הצדיק נוטל כל הגוניה. זהו שכתוב וראיתה לזכר ברית עולם, וראיתה בגוניה מאירים, וכך השכינה התחתונה נראית בחמשה גוניה ממטה למעלה,

ומניה הוּוּ מְזַדְעָזְעִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין, וְהוּוּ סַגְדִין לִיהּ בְּגִין אֲלִין נְהוּרִין דְּהוּוּ נְהִירִין בֵּיהּ, כְּגוּוּנָא דְאָדָם דְּלַעִילָא דְהוּוּ סַגְדִין לִיהּ, הֲכִי הוּוּ סַגְדִין לְאָדָם דְּלַתְתָּא, עַד דְּהוּוּ אָמַר אִיהוּ בּוֹאוּ נִשְׁתַּחֲוּהוּ וְנִכְרְעָה נְבֻרְכָה לְפָנֵי יְהוּ"ה עוֹשֵׁנוּ (תהלים צה ו'). ובההוא זמנא הוה איהו שליט על כל המוני עילא ותתא.

גוון אופם דעינא ושערוי אוקמין וכל גוונין אוקמין שפירין, אתייהיבן ביה מסטרא דאימא, חוורו דעינא וחוורו דאנפין וחוורו דמוחא וחוורו דגרמין, אתייהיבת ביה מסטרא דאבא, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין, דלובן שבעין ומוחא ועצמות אתייהיבו מאבא, ואוקמו דעינא ושערא אתייהיבו מאימא, וחוורו ואוקמו תרוייהו אשתפכוו מפתרא עלאה, אוקמו מלבר וחוורו מלגו, ועליה אתמר (איוב לז כא) ועתה לא ראו אור כהיר הוא בשחקים, וכתוב אחר אומר (תהלים יח יב) ישת חשך סתרו.

והא אוקמוהו חבריא, אוקמו נוקבא לחוורו, ואורייתא מתמן איהי חוורו מלגאו אוקמו מלבר, ולעילא אבא ואימא אמרו על עמודא דאמצעיתא ושכינתיה נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (בראשית א כו). עמודא דאמצעיתא בחוורו, ושכינתא באוקמו, הדא הוא דכתיב (שיר א ה) שחורה אני ונאנה, ותא חזי אימא עלאה הות אוקמא קדם ההוא נהורא דלגאו מינה, אבל כד נחתא לתתא אתחזיית גוונהא בחמש ספירן, דאינון ה' ענפין דאילגא, דרועא ימינא ושמאלא וגוף ותרין שוקין, צדיק נוטיל כל גוונין, הדא הוא דכתיב (בראשית ט טז) וראיתה לזכור ברית עולם, וראיתה בגוונין נהירין, והכי שכינתא תתאה

ואלו הגונים של שש הספירות,
ועליהם נאמר ותכלת וארגמן
ותולעת שני ושש ועזים, וכמו
שנכללים כל הגונים ממעלה
למטה בצדיק, כך נכללים כל
הגונים ממטה למעלה בעמוד
האמצעי.

בא וראה, ארבעה ענפים גדולים
היו באילן, והם היו שתי זרועות
ושתי שוקים, וכלם בשעור של
האות ו' העליונה, ובכל אמה
חמשה ענפים קטנים שהם זרת,
שנאמר בו ושמים בזרת תפן, והם
השעור של ה', ועל ה' ענפים
היה י' שהוא כף היד, וזה פרי
האילן, וכמה שרטוטים מרקמים
בכף היד, שהם הגונים היפים
של הפרי, שבהם נפתחת
השושנה, שנעשה ממנה פרי,
והם כפתור ופרח לששת הקנים
היציאים מן המנרה, ואלו שלש
עצמות בזרוע ימין ושלש בזרוע
שמאל. המנורה, הגוף של
האמצע.

בני, בכל התקונים הללו ברא את
האדם ובת זוגו, (ואם) הוא עשה
פרוד למעלה בין הקדוש ברוך
הוא ושכינתו, שגם לסלוק
השכינה מהקדוש ברוך הוא, כך
הקדוש ברוך הוא מסלק ממנו
בת זוגו ומסתלק הקדוש ברוך
הוא ממנו, שבמקום שאין שורה
שכינה, אין הקדוש ברוך הוא
שורה שם, ומנין לנו שהסתלקה
בת זוגו ממנו? כמו שנאמר
ויאמר יהו"ה לא טוב היות האדם
לבדו, וזה גם ליצקב שנאמר בו
ויותר יצקב לבדו, ובאותו זמן
נצח את סמא"ל, ויגע בכף ירכו,
באיזה מקום פורח? בגיד הנשה,
שפרחה י' מגיד הנשה, שהיא י'
של יצקב, והוא נשאר יצקב,

אתחזיית בחמש גוונין מתתא לעילא, ואלין
גוונין דשית ספירן, ועלייהו אתמר (שמות כה)
(ד) ותכלת וארגמן ותולעת שני (דף צא ע"א) ושש
ועזים, וכמה דאתפלילן כל גוונין מעילא
לתתא בצדיק, הכי אתפלילן כל גוונין מתתא
לעילא בעמודא דאמצעייתא.

תא חזי ארבע ענפין רברבין הוו באילנא,
ואינון הוו תרין זרועין ותריין שוקין,
וכלהו בשעורא דאת ו' עלאה, ובכל אמה ה'
ענפין זעירין דאינון זרת, דאתמר ביה (ישעיה מ)
(ב) ושמים בזרת תפן, ואינון שעורא דה', ועל
ה' ענפין הוה י' דאיהו כף היד, ודא איבא
דאילנא, וכמה שרטוטין מרקמן בכף היד,
דאינון גוונין שפירין דאיבא, דבהון אתפתחת
שושנה דאתעבידת מינה איבא, ואינון כפתור
ופרח, לששת הקנים היוצאים מן
המנורה (שמות כה לג), ואלין תלת גרמין בדרועא
ימינא, ותלת בדרועא שמאלא, מנרתא גופא
דאמצעייתא.

ברי בכל אלין תקונין ברא לאדם ובת זוגיה,
(ואי) ואיהו עבד פרודא לעילא בין
קודשא בריה הוא ושכינתיה, דגרים לסלקא
שכינתא מקודשא בריה הוא, הכי קודשא
בריה הוא סליק מניה בת זוגיה, ואסתלק
קודשא בריה הוא מניה, דבאתר דלא שריא
שכינתא תמן, קודשא בריה הוא לא שריא
תמן, ומנלן דאסתליק בת זוגיה מניה, כמה
דאת אמר (בראשית ב יח) ויאמר יהו"ה לא טוב
היות האדם לבדו, ודא גרים ליצקב דאתמר
ביה (שם לב כה) ויותר יצקב לבדו, ובההוא זמנא
נצח ליה סמא"ל, ויגע בכף ירכו (שם כו), באן
אתר פרח בגיד הנשה, דפרח י' מגיד הנשה
דאיהי י' דיצקב, ואשתאר איהו יצקב, דאיהו

דש יצקב, ודא רזא וידו

שהוא דש בעקב, וזה הסוד של וידו אוחות בעקב עשו, (שהוא דש בעקב בגלות ובעל של מלכות שבעים אמות, שהוא לזב ולא לראש).

כמו שגם אדם שהשכינה נפרדה מן הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר ובפשעיכם שלחה אפכם, ונשאר הקדוש ברוך הוא יחידי בלי הגבירה, זהו שכתוב הצדיק אבד, מה זה אבד? אבד לגבירה, ומשום זה לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו, זה אחרת, שאינה בת זוגו, מצד של עץ הדעת טוב ורע, באסור והתר, טמאה וטהרה, פשר ופסול, דם טהור ודם נדה, ומשום זה פרושה, זכה - נעשה לו עזר, לא זכה - כנגדו, שהסתלקה ממנו אשה שהיא עץ החיים, שנאמר בה עץ חיים היא למחזיקים בה, ראה חיים עם אשה אשר אהבת, שעליה נאמר ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם, שהוא היה חרות על הלוואות, חרות ממלאך המות, חרות משעבוד מלכיות, חרות מפל המחלות הרעות, מעניות וטפשות וצער ודחק ורעב, ועליה נאמר, ארץ אשר לא במספנות תאכל בה לחם וכו'.

הסתלקה ממנו, ונתנה לו אחרת מצד הלבנה, שנאמר בה עת ללדת ועת למות וכו', שחציה חיים ועשר, וחציה מות ועני, כמו שהלב שנאמר בו לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו, שנים בשתפות, ולכן אם זכה - עזר, במלוי הלבנה, ואם לא זכה - כנגדו, בחסרון הלבנה.

הערויות מצד של י"ה, ע"ר ז"ה תעור קשתף, עריות מהצד של ו"ה, לא תקרבו לגלות ע"ר ו"ה,

אוחות בעקב עשו (שם כה כו) (דאיהו דש בעקב בגלותא ובעולא דמלכותא דשבעין אומין דהוא לזב ולא לראש).

במה דגרים אדם דשכינתא אתפרשת מקודשא ברין הוא, כמה דאת אמר (ישעיה נ א) ובפשעיכם שלחה אפכם, ואשתאר קודשא ברין הוא יחידי בלא מטרוניתא, דא הוא דכתיב (ישעיה נז א) הצדיק אבד, מאי אבד, אבד למטרוניתא, ובגין דא לא טוב היות אדם לבדו (בראשית ב יח) אעשה לו עזר כנגדו (שם), דא אחרא, דלית איהי בת זוגיה, מסטרא דעץ הדעת טוב ורע, באסור והיתר טומאה וטהרה פשר ופסול דם טהור ודם נדה, ובגין דא אוקמוהו זכה נעשה לו עזר, לא זכה כנגדו, דאסתלק מגייה אתתא דאיהי עץ החיים, דאתמר בה (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים בה, ראה חיים עם אשה אשר אהבת (קהלת ט ט), דעלה אתמר (בראשית ג כב) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, דאיהו הוה חרות על הלוואות, חירו ממלאך המות, חירו משעבוד מלכיות, חירו מפל מרעין בישין, מעניותא וטפשותא וצערא ודוחקא וכפנא, ועלה אתמר (דברים ח ט) ארץ אשר לא במספנות תאכל בה לחם וכו'.

אסתלק מיניה, ואתייב ליה אחרא מסטרא דסיהרא, דאתמר בה (קהלת ג ב) עת ללדת ועת למות וכו', דאיהי פלגו דילה חיים עותרא, ופלגו דילה מות עניותא, כגוונא דלבא דאתמר ביה (שם י ב) לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו, תרין בשותפו, ובגין דא אם זכה עזר במלויא דסיהרא, ואם לא זכה כנגדו בחסרונה דסיהרא.

עריות מסטרא די"ה, ע"ר ז"ה תעור קשתף (חבקוק ג ט), עריות מסטרא דו"ה

לא תקרבו לגלות ע"ר

וְזו ליליית שהיא ערות אשה
 ובתה, שהן ה"ה, ערות פלתך זו
 י' קטנה של אדני, שהיא הכלה
 האמורה בשיר השירים. בא
 ויראה, השכינה הפתוחה נקראת
 בתה מהצד של האם העליונה,
 והכלה מהצד של כ"ל כ"ל ה',
 אחות מהצד של העמוד
 האמצעי, שאר בשרו מהצד של
 אותו שנאמר בו בשגם הוא כשר,
 מצד של דרגתו.

תקון שבעה וחמשים

בראשית, תר"י שב"א, והם שתי
 נקודות שתי יצירות, שנאמר בהן
 וייצר יהו"ה אלהים מן האדמה
 כל חית השדה ואת כל עוף
 השמים, ויבא אל האדם לראות
 מה יקרא לו וכו'. בא וראה כמה
 נשמות וכמה ציורים ציר הקדוש
 ברוך הוא בדמות המרפכות של
 מעלה, שהן חיות הקדש, שבני
 אדם יורשים מהם נשמות, ומביא
 הקדוש ברוך הוא את האדם
 בגלגול על פלם לראות מה יקרא
 לו, ולא מצא בהם עזר. זהו
 שכתוב ולאדם לא מצא עזר
 כנגדו, והוא קרא להם לכל אחד
 שמות כפי הכח שלמעלה,
 שנאמר בהם המוציא במספר
 צבאם לכלם שמות יקרא, לכל
 חיה ומלאך ואופן קרא לו בשם
 ידוע, לכל אחד על מתנתו
 בעבודתו ובמשמרתו.

בא וראה, אדם היה מכיר כל
 מלאך ואופן וחיה ושרף, כל אחד
 שהיה ממנה על שליחותו, והיה
 יודע כל שם של כל אחד שהיה
 כפי שליחותו, וכך היה קורא לו,
 שפך מצאנו בספר רזיא"ל שנתן
 לאדם הראשון, שמטרו"ן קרא
 לו הקדוש ברוך הוא שמות
 רבים, לפעמים נקרא מיטטור"ר

ו"ה (ויקרא יח ו), וְדָא ליליית דְּאִיהִי עֲרוֹת אִשָּׁה
 וּבִתָּה (שם יז), דְּאִינוּן ה"ה, עֲרוֹת פִּלְתְּךָ (שם טו)
 דָּא י' זְעִירָא דְּאֲדָנִי, דְּאִיהִי כֹלָה הָאֲמוּרָה
 בְּשִׁיר הַשִּׁירִים. תָּא חֲזִי שְׂכִינְתָּא תַּתָּא
 אֲתִקְרִיאת בְּתָה מִסְטָרָא דְּאִמָּא עֲלָאָה, כֹּלָה
 מִסְטָרָא דְּכ"ל כ"ל ה', אַחוֹת מִסְטָרָא דְּעֲמוּדָא
 דְּאֲמָצְעִיתָא, שְׂאָר בְּשָׂרוֹ (שם ו) מִסְטָרָא דְּהוּא
 דְּאֲתַמַּר בֵּיה (בראשית ו ג) בְּשִׁגְם הוּא כְּשָׂר,
 מִסְטָרָא דְּדִרְגִיָּה. (דף צא ע"ב).

תקונא שבע וחמשין

בראשית תרי שב"א, ואינון תרין נקודין תרי
 יצירות, דאתמר בהון (בראשית ב
 יט) וייצר יהו"ה אלהים מן האדמה כל חית
 השדה ואת כל עוף השמים, ויבא אל האדם
 לראות מה יקרא לו וכו'. תא חזי כמה נשמתין
 וכמה ציורין צייר קודשא בריך הוא בדיוקנא
 דמרפכות דלעילא, דאינון חיות הקדש,
 דירתין בני נשא נשמתין מנייהו, ואייתי
 קודשא בריך הוא לאדם בגלגולא על פלהו,
 לראות מה יקרא לו, ולא אשפח עזר בהון,
 הדא הוא דכתיב (שם יח) ולאדם לא מצא עזר
 כנגדו, ואיהו קרא לון לכל חד שמהן כפום
 חילא דלעילא, דאתמר בהון (ישעיה מ
 כו) המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא,
 לכל חיה ומלאך ואופן קרא לון בשם ידוע,
 לכל חד על מתפונתו בעבודתו ובמשמרתו.
 תא חזי אדם הוה ידע כל מלאך ואופן וחיה
 ושרף, כל חד דהוה ממנא על
 שליחותיה, והוה ידע כל שמה דכל חד דהוה
 כפום שליחותיה, והכי הוה קרי ליה, דהכי
 אשפחנא בספר רזיא"ל דאתיהיב לאדם
 קדמא, דמטטרו"ן קרא ליה קודשא בריך
 הוא שמהן סגיאין, לזמנין אתקרי מיטטור"ר

(מ"מטור) בְּזִמְנָא דְּמִמְנָא עַל מְטָרָא וּלְזִמְנִין
 אֲתִקְרִי פִתְחוּ"ן סִגְרוּ"ן (אטימור"ן) (ג"א אטמו"ן),
 אטמו"ן בְּזִמְנָא דְּאִיהוּ אוּטִם חוּבִין דִּישְׂרָאֵל,
 סִגְרוּ"ן בְּזִמְנָא דְּסִגְר תְּרַעִין דְּצִלוֹתָא, פִתְחוּ"ן
 בְּזִמְנָא דְּפִתַח תְּרַעָא דְּצִלוֹתָא, (פסקו"ן) (ג"א
 פיסקו"ן) בְּזִמְנָא דְּפוּסְק הֶלְכוֹת דִּמְתַּנִּיתִין
 בְּמַתִּיבְתָא תַּתָּא, וְהָכִי כָּל שְׁמָהָן כְּפּוּם
 שְׁלִיחוֹתֵיהּ, וְהָכִי כָּל מְלֶאֶךָ אֲשַׁתְּנִי שְׁמִיהּ
 כְּפּוּם שְׁלִיחוֹתֵיהּ, הֲדָא הוּא דְּכֵתִיב (שופטים יג
 יח) לָמָּה זֶה תִּשְׁאַל לְשָׁמַי וְהוּא פְּלֵאֵי, וּכְפּוּם
 נִיָּסָא דְּעִבְדִּין הָכִי אִיהוּ שְׁמִייהוּ.
 וְלִבְרַךְ שְׁלִיחוֹתָא וּשְׁלִיחוֹתָא דְּלֵהוּן אֵית רִגְעָא
 וְשַׁעֲתָא יְדִיעָא, וּמְזַל יְדִיעַ, וְיוֹם יְדִיעַ,
 וְכֹכַב יְדִיעַ, וְתַמָּן אֲשַׁתְּנִי, הָאֵי מְלֶאֶךָ אֲתִקְרִי
 בְּשֵׁשִׁים רְבּוּא שְׁמָהָן דְּמְלֶאֶכְיָא, הוּא אֲתִקְרִי
 חֲסִדְיָא"ל בְּזִמְנָא דְּעִבִיד חֲסֵד עִם עֲלָמָא,
 גְּבֻרְיָא"ל בְּזִמְנָא דְּעִבִיד גְּבוּרָה בְּעֲלָמָא,
 סְתוּרִיָא"ל בְּזִמְנָא דְּסִתִּיר בְּנִי עֲלָמָא בְּגַדְפוּי
 מְאֲלִין מְלֶאֶכְי חֲבֵלָה, הֲדָא הוּא דְּכֵתִיב (תהלים
 צא ד) וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה צְנָה, וְאֲתִקְרִי
 חֲתַמְיָא"ל בְּזִמְנָא דְּחֲתִים זְכוּן וְחוּבִין עַל בְּנֵי
 עֲלָמָא, כְּתַבִּיא"ל בְּזִמְנָא דְּכָתַב חוּבִין וְזְכוּן.
 זְכָר מְלֶאֶכְא כְּפּוּם שְׁמִיהּ אֵית לִיהּ קָרָא
 בְּאוּרִייתָא, כְּתַבִּיא"ל עַל שֵׁם (שמות לב טז)
 וְהַמְּכַתֵּב מִכְּתַב אֱלֹהִים הוּא וְגוּמַר, זְכַרִּיא"ל
 עַל שֵׁם זוֹכֵר בְּרִית אַבוֹת, וְאֵית לִיהּ קָרָא זְכַרְנוּ
 לְחַיִּים, וְאֲתַפְּיָא בְּזְכוּר, שְׁמַרִיא"ל בְּשְׁמוֹר,
 חֲסִדְיָא"ל בְּחֲסֵד, גְּבֻרְיָא"ל בְּגְבוּרָה,
 צְדַקְיָא"ל בְּצִדְקָא, רְפָא"ל (ברפואה,
 יתוא"ל) בְּתַפְּאֶרֶת, מְלַכִּיא"ל בְּמַלְכוּת, לִית
 מְלֶאֶךָ דְּלִית לִיהּ עֲקָרָא וְיִסוּדָא בְּסַפִּירָן, וְכָל
 סַפִּירָה אֵית לָהּ שֵׁם יְדִיעַ וְהוּי"ה יְדִיעָה, וְכָל
 שְׁמָהָן תַּמָּן אֵית לוֹן עֲקָרָא וְיִסוּדָא.

(מ"מטור) בְּזִמְן שְׁמִמְנָה עַל הַמְטָר,
 וְלִפְעָמִים נִקְרָא פִתְחוּ"ן סִגְרוּ"ן
 (אטימור"ן) (אטמו"ן), אטמו"ן בְּזִמְן שֶׁהוּא
 אוּטִם אֶת חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל. סִגְרוּ"ן
 בְּזִמְן שְׁסוּגְר שְׁעָרֵי הַתְּפִלָּה,
 פִתְחוּ"ן בְּזִמְן שְׁפּוֹתַח שְׁעַר
 הַתְּפִלָּה, (פסקו"ן) (פיסקו"ן) בְּזִמְן
 שְׁפוּסֵק הֶלְכוֹת שֶׁל הַמְשָׁנָה
 בִּישִׁיבָה הַתְּחִתּוֹנָה, וְכֹךְ כָּל
 הַשְּׁמוֹת כְּפִי שְׁלִיחוֹתוֹ, וְכֹךְ כָּל
 מְלֶאֶךָ מִשְׁתַּנֶּה שְׁמוֹ כְּפִי
 שְׁלִיחוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוּב לָמָּה זֶה
 תִּשְׁאַל לְשָׁמַי וְהוּא פְּלֵאֵי, וּכְפִי
 הַנֵּס שְׁעוֹשִׂים - כֹּף הַשֵּׁם שְׁלֵהֶם.
 וְלִבְרַךְ שְׁלִיחוֹת וּשְׁלִיחוֹת שְׁלֵהֶם
 יֵשׁ רִגְעַ וְשַׁעֲתָא יְדִיעָה, וּמְזַל יְדִיעַ
 וְיוֹם יְדִיעַ וְכֹכַב יְדִיעַ וְשֵׁם
 מִשְׁתַּנֶּה, הַמְלֶאֶךָ הַזֶּה נִקְרָא
 בְּשֵׁשִׁים רְבּוּא שְׁמוֹת שֶׁל
 מְלֶאֶכְיָם, הוּא נִקְרָא חֲסִדְיָא"ל
 בְּזִמְן שְׁעוֹשֶׂה חֲסֵד עִם הָעוֹלָם,
 גְּבֻרְיָא"ל בְּזִמְן שְׁעוֹשֶׂה גְבוּרָה
 בְּעוֹלָם, סְתוּרִיָא"ל בְּזִמְן
 שְׁמִסְתִּיר אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם בְּכַנְפָיו
 מִמְּלֶאכֵי הַחֲבֵלָה הַלְלוּ, זֶהוּ
 שְׁכַתוּב וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה צְנָה,
 וְנִקְרָא חֲתַמְיָא"ל בְּזִמְן שְׁחוֹתֶם
 זְכוּת וְחוּבוֹת עַל בְּנֵי הָעוֹלָם,
 כְּתַבִּיא"ל בְּזִמְן שְׁפּוֹתַב חוּבוֹת
 וְזִכְיוֹת.
 וְלִבְרַךְ מְלֶאֶךָ כְּפִי שְׁמוֹ יֵשׁ פְּסוּק
 בְּתוֹרָה. כְּתַבִּיא"ל עַל שֵׁם
 וְהַמְּכַתֵּב מִכְּתַב אֱלֹהִים הוּא
 וְגוּמַר, זְכַרִּיא"ל עַל שֵׁם זוֹכֵר
 בְּרִית אַבוֹת, וְיֵשׁ לוֹ כְּתוּב זְכַרְנוּ
 לְחַיִּים, וְנִכְנַע בְּזְכוּר, שְׁמַרִיא"ל
 בְּשְׁמוֹר, חֲסִדְיָא"ל בְּחֲסֵד,
 גְּבֻרְיָא"ל בְּגְבוּרָה, צְדַקְיָא"ל
 בְּצִדְקָא, רְפָא"ל (ברפואה, יתוא"ל)
 בְּתַפְּאֶרֶת, מְלַכִּיא"ל בְּמַלְכוּת.
 אֵין מְלֶאֶךָ שְׂאִין לוֹ עֲקָרָא וְיִסוּד
 בְּסַפִּירוֹת, וְלִכְל סַפִּירָה יֵשׁ שֵׁם
 יְדִיעַ וְהוּי"ה יְדִיעָה, וְלִכְל
 הַשְּׁמוֹת שֵׁם יֵשׁ לָהֶם עֲקָרָא וְיִסוּד.

והבִּלְבָּל הַזֶּה נֶקֶט בַּיָּדָה, שֶׁכֵּל
הַמִּמְנִים שְׁלֵעִיל, שְׁמוֹתֵם תְּלוּיִים
בַּסְּפִירוֹת, וְלִשְׁמוֹתֵיהֶם יֵשׁ לְכֹל
אֶחָד פְּסוּק עַל שְׁמוֹ.

וְכֵן הַמְּלֹאכִים שְׁפוּסֵיהֶם סוּסֵי
אֵשׁ, וּמְרַכְּבוֹתֵיהֶם אֵשׁ,
וְקִשְׁתוֹתֵיהֶם אֵשׁ, וְרַמְחֵיהֶם אֵשׁ,
וְכֹל כְּלֵי הַקָּרֵב שְׁלֵהֶם אֵשׁ -
יְסוּדֵם בְּגִבּוֹרָה, וּמְלֹאכֵי הַחֲבֵלָה
שֶׁהֵם אֵשׁ - יְסוּדֵם בְּגִיּוֹנִים, וְיֵשׁ
מְלֹאכִים שְׁנֹאמְר בְּהֵם עוֹשֶׂה
מְלֹאכֵיו רִוּחוֹת - יְסוּדֵם בְּעַמּוּד
הָאֲמֻצְעֵי, וְיֵשׁ מְלֹאכִים שֶׁהֵם
מֵהַמִּים שֶׁל הַרְקִיעַ, שְׁנֹאמְר בְּהֵם
וְהַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם, מִצַּד
הַיָּמִין - כְּלֵם עֲקָרָם לְמַעְלָה, וְאִין
מְלֹאכֵי שְׁלֵא נִמְצְא בּוֹ שֵׁם יְהו"ה,
שְׁנִמְצְא בְּכֹל מְקוֹם, כְּמוֹ
שֶׁהִנְשֵׁמָה שְׁנִמְצְאָת בְּכֹל אֵיבֵר
וְאֵיבֵר, וּמְשׁוּם זֶה יֵשׁ לְאָדָם
לְהַמְלִיךָ אֶת יְהו"ה בְּכֹל הַסְּפִירוֹת
וּבְכֹל הַפְּסָאוֹת וּבְכֹל הַמְּלֹאכִים
וּבְכֹל אֵיבֵר וְאֵיבֵר שֶׁל הָאָדָם,
שְׁאִין מְקוֹם פְּנוּי מִמֶּנּוּ, לֹא
כְּעֵלְיוֹנִים וְלֹא בַתְּחֻתּוֹנִים, יְהו"ה
לֹא נִקְרָא בִּיחּוּד שֶׁל אַרְבַּע
הָאוֹתִיּוֹת, אֲלֹא בְעֵלְת הָעֲלוֹת
שְׁמֵיחַד אוֹתָם, וּמְשׁוּם שֶׁהוּא
מֵיחַד אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, נִקְרָאוּ בּוֹ
יְהו"ה בִּיחּוּד אֶחָד יְהו"ה אֶחָד
וּשְׁמוֹ אֶחָד, וּמְשׁוּם זֶה שֵׁם אֶת
אֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל בְּאַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת
הַלְלוּ, וְאֵת כָּל הַשְּׁמוֹת שֵׁם פְּנוּיִים
לְשֵׁם הַזֶּה, אִין שֵׁם עַד אִין סוּף
וְעַד אִין תְּכֵלִית גְּדוֹל וְשְׁלִיט מְזֵה,
לְמַעְלָה עַד אִין סוּף, וְלַמְּטָה עַד
אִין תְּכֵלִית, כָּל הַתְּלוּת וְהַמְּחַנּוּת
מִמֶּנּוּ פּוֹחֲדִים וּמְזַדְעָזְעִין.

תקון שמונה וחמשים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִי"ם, (דסיא) אֶת,
בַּת יְחִידָה הִיא בַת מְלֶךְ פְּנִימָה,
(דסיא) אֶת הָאֵמָה שְׁלֵה, וְעֵלְיָהּ
נִמְצְאוּ וַיִּפֹּל יְהו"ה אֱלֹהִי"ם

וְהָאֵי כְּלָלָה נְקוּט בַּיָּדָה דְּכָל מִמְנָן דְּלֵעִיל
שְׁמֵהּ דְּלֵהוּן תְּלִיין בַּסְּפִירָן וּשְׁמֵהּ תְּהוּן
כָּל חַד אֵית לֵיה קָרָא עַל שֵׁם שְׁמָא דִּילֵיה.

וְכֵן מְלֹאכֵי דְסוּסֵיהוּן סוּסֵי אֲשָׁא,
וּמְרַכְּבוֹתֵיהֶן אֲשָׁא וְקִשְׁתוֹתֵיהוּן אֲשָׁא
וְרַמְחֵיהוּן אֲשָׁא, וְכֹל מְאִנֵי קָרְבָא דְלֵהוּן
אֲשָׁא, יְסוּדֵיהוּן בְּגִבּוֹרָה, וּמְלֹאכֵי חֲבֵלָה דְאִנּוּן
אֲשָׁא, יְסוּדָא דְלֵהוּן בְּגִיּוֹנִים, וְאֵית מְלֹאכֵי
דְאִתְמַר בְּהוּן (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מְלֹאכֵיו רִוּחוֹת,
יְסוּדָא דְלֵהוּן בְּעַמּוּדָא דְאֲמֻצְעֵיתָא, וְאֵית
מְלֹאכֵי דְאִנּוּן מִמֵּיָא דְרַקִּיעָא, דְאִתְמַר
בְּהוּן (שם קמח ד) וְהַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם,
מְסֻטְרָא דִּימִינָא, כְּלֵהוּן עֲקָרֵיהוּן לְעֵילָא, וְלִית
מְלֹאכֵי דְלֹא אֲשַׁתְּפַח בֵּיה שֵׁם יְהו"ה,
דְאֲשַׁתְּפַח בְּכֹל אֶתֶר, כְּגִוּוֹנָא דְנִשְׁמַתָּא
דְאֲשַׁתְּפַחַת בְּכֹל אֵבֵר וְאֵבֵר, וּבְגִין דָּא אֵית לְבַר
נִשׁ לֹא מְלֹכָא יְהו"ה בְּכֹל סְפִירָן, וּבְכֹל פְּרִסְיִין,
וּבְכֹל מְלֹאכֵין, וּבְכֹל אֵבֵר וְאֵבֵר דְבַר נִשׁ, דְלִית
אֶתֶר פְּנוּי מִנִּיה לֹא בְעֵלְאִין וְלֹא בַתְּתַאִין,
יְהו"ה לֹא אִתְקַרֵי בִּיחּוּדָא דְאַרְבַּע אֲתוּוֹן אֲלֹא
בְעֵלְת הָעֲלוֹת דְמֵיחַד לוּן, וּבְגִין דְאִיהוּ
מֵיחַד (דף צב ע"א) אַרְבַּע אֲתוּוֹן, בֵּיה אִתְקַרֵיאוּ
יְהו"ה בִּיחּוּדָא חֲדָא יְהו"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד,
וּבְגִין דָּא שׁוּי אֱמוּנָה דִּישְׂרָאֵל בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן
אֵלִין, וְכֹל שְׁמֵהּ שׁוּי פְּנוּיִין לְשְׁמָא דָּא, לִית
שְׁמָא עַד אִין סוּף וְעַד אִין תְּכֵלִית רְבִרְבָא
וְשְׁלִטְנָא מִן דָּא, לְעֵילָא עַד אִין סוּף, וְלַתְּתַא
עַד אִין תְּכֵלִית, וְכֹל חֲזִילִין וּמְשַׁרְיִין מִנִּיה
דְּחֵלִין וּמְזַדְעָזְעִין.

תקונא תמניא וחמשיין

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִי"ם (איהו) אֶת, בַּת יְחִידָה
אִיהִי בַת מְלֶךְ פְּנִימָה, (איהו) אֶת
אֲמַתָּא דִּילֵיה, וְעֵלְיָהּ אִתְמַר (בראשית ב כא) וַיִּפֹּל

תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּשָּׁן וְכוּ', מַה זֶה וַיִּסְגֹּר? פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וַאֲמַר: וַיִּרְיַחוּ סִגְרָת וּמִסְגֵּרָת, מַה זֶה וַיִּרְיַחוּ? זֶה הַיִּרְחַח שֶׁהוּא הַגּוֹף שֶׁלָּהּ, הָאָמָה מִבַּת הַמֶּלֶךְ, שֶׁהִיא הַנְּקֻדָּה שֶׁלָּהּ, סִגְרָת וּמִסְגֵּרָת מִבְּפָנִים כְּמוֹ זֶה: כ.

וּבְשִׁבְיָה נֹאמַר לְעַמַּת הַמִּסְגֵּרָת תַּהֲיִינָה הַטְּבַעַת וְגוֹמַר, מַה זֶה הַטְּבַעַת? אֵלּוּ שְׁנֵי הָאֲזָנִים שֶׁל הַלֵּב, שֶׁהֵם עֲגָלִים כְּטְבַעוֹת, וְהַלֵּב הוּא לְשִׁמְאֵל, כִּף הַשְּׁלֶחָן צָרִיף לְשִׁמְאֵל, שְׁלֶחָן בְּצַפּוֹן. לְבַתִּים לְבָדִים, מַה זֶה לְבַתִּים? אֵלּוּ שְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב. מַה זֶה לְבָדִים? אֵלּוּ שְׁתֵּי הַכְּלִיֹּת, שְׁנֵיהֶם בַּחוּץ, עֲלֵיהֶם נֹאמַר וְהָיוּ תוֹאֲמִם מִלְּמַטָּה, שְׁנֵי כְּפָי רֵאָה, וַיַּחֲדוּ וְהָיוּ תְּמִים עַל רֵאשׁוֹ, וּמְשׁוּם שֶׁשְּׁמִיעָה תְּלוּיָה בַלֵּב, פֶּרְשׁוּהָ בְּעַלֵּי הַמְּשָׁנָה הַלֵּב שׁוֹמֵעַ.

בֵּא וְרֵאָה, נֹאמַר בְּצֹלַע הַזֶּה וַיִּקַּח, וְאַחֲרַי כִּף וַיִּכֶן יְהו"ה אֱלֹהִים אֶת הַצֹּלַע. מַה זֶה וַיִּכֶן? אֵלּוּ בְּנֵי בְּנֵי בֵּית זְבֻל לֶךְ וְגוֹמַר, וְהַבֵּית בְּהַבְּנוֹתוֹ אֲכָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה. שְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב, הֵם שְׁנֵי בְּנֵינִים שֶׁל הַכְּתוּב הַזֶּה, זֶהוּ שְׁכָתוּב וְהַבֵּית בְּהַבְּנוֹתוֹ - זֶה בֵּית רֵאשׁוֹן, אֲכָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה - זֶה בֵּית שְׁנֵי, וּכְנַגְדָם אָמַר בְּנֵי בְּנֵי בֵּית - שְׁנֵי בְּנֵינִים, אֶחָד נִקְרָא הַבְּנִינִי שֶׁל הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, וְהַשְּׁנִי הַבְּנִינִי שֶׁל הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה.

וְעוֹד וַיִּכֶן, לְשׁוֹן וְאֲבָנָה גַם אֲנֹכִי מִמֶּנָּה, הַבְּנִינִי שֶׁל יְבוּס, וְכִמוֹ שֶׁהַנְּקֻדָּה הַזֶּה הִיא סְגוּרָה וּמִסְגֵּרָת, כִּף צָרִיכָה הַבַּת, שֶׁהִיא כְּתוּלָה, לְהִיּוֹת סְגוּרָה וּמִסְגֵּרָת בְּבֵית אֲבִיהָ, כְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה. וְתִרְדַּע הַעֲיִנָּה, זֶה בַּת הַעֲיָן, סוּגְרָת וּמִסְגֵּרָת בְּעֵינָי, וְשִׁלְשָׁה גּוֹנִים סוֹבְבִים אוֹתָהּ, וְעֲלֵיהֶם

יְהו"ה אֱלֹהִים תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּשָּׁן וְכוּ', מַאי וַיִּסְגֹּר, פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וַאֲמַר, וַיִּרְיַחוּ סוּגְרָת וּמִסְגֵּרָת (יְהוֹשֻׁעַ טו), מַאי וַיִּרְיַחוּ, דָּא אִיהִי יִרְחַח דְּאִיהִי גּוֹפָא דִּילָהּ, אֲמַתָּא מִבְּרַתָּא דְּמִלְפָּא, דְּאִיהִי נְקוּדָה דִּילָהּ, סוּגְרָת וּמִסְגֵּרָת מִלְגָּאוֹ, פְּגוּוֹנָא דָּא כ.

וּבְגִינָה אֲתַמַּר (שְׁמוֹת כה כז) לְעַמַּת הַמִּסְגֵּרָת תַּהֲיִינָה הַטְּבַעוֹת וְגוֹמַר, מַאי הַטְּבַעוֹת אֵלֶיךָ תִּרְיַן אוֹדִינִי דְּלָבָא דְּאִינוֹן עֲגוּלִין כְּטְבַעוֹת, וְלָבָא אִיהוּ לְשִׁמְאֵלָא, הֵכִי פְּתוּרָא צָרִיף לְשִׁמְאֵלָא, שְׁלֶחָן בְּצַפּוֹן, לְבַתִּים לְבָדִים (שם), מַאי לְבַתִּים אִינוֹן תְּרִי בְּתֵי לָבָא, מַאי לְבָדִים אִינוֹן תְּרִינִי כְּלִינִי, תְּרוּיָהוּ לְבָר, עֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (שם כו כד) וְהָיוּ תְּאֲמִם מִלְּמַטָּה, תְּרִי כְּפָי רֵאָה, וַיַּחֲדוּ וְהָיוּ תְּמִים עַל רֵאשׁוֹ, וּבְגִין דְּשְׁמִיעָה תְּלִיָּא בְּלָבָא, אוֹקְמוּהוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין הַלֵּב שׁוֹמֵעַ.

תָּא חֲזִי, אֲתַמַּר בְּהֵאֵי צֹלַע (בְּרַשִׁית ב כב) וַיִּקַּח, וְלְבַתֵּר וַיִּכֶן יְהו"ה אֱלֹהִים אֶת הַצֹּלַע, מַאי וַיִּכֶן, אֵלּוּ (מַלְכִים א ח יג) בְּנֵי בְּנֵי בֵּית זְבֻל לֶךְ וְגוֹמַר, וְהַבֵּית בְּהַבְּנוֹתוֹ אֲכָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה, תְּרִי בְּתֵי לָבָא אִינוֹן תְּרִי בְּנֵינִין דְּהֵאֵי קָרָא, הֵדָּא הוּא דְּכָתִיב (שם ו ז) וְהַבֵּית בְּהַבְּנוֹתוֹ דָּא בֵּית רֵאשׁוֹן, אֲכָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה דָּא בֵּית שְׁנֵי, וְלִקְבֻלֵּיָהּ אָמַר בְּנֵי בְּנֵי בֵּית תְּרִינִי בְּנֵינִין, חַד אֲתַקְרִיאַת בְּנֵינָא דְּאִימָא עֲלָאָה, וְתַנְיִנָּא בְּנֵינָא דְּאִימָא תַּתָּאָה.

וְעוֹד וַיִּכֶן, לִישְׁנָא וְאֲבָנָה גַם אֲנֹכִי מִמֶּנָּה (בְּרַשִׁית ל א), בְּנֵינָא דִּיבוּס, וְכִמָּה דְּהֵאֵי נְקוּדָה אִיהִי סוּגְרָת וּמִסְגֵּרָת, הֵכִי צָרִיכָה בְּרַתָּא דְּאִיהִי כְּתוּלָה, לְמִיָּהוּי סְגוּרָה וּמִסְגֵּרָת בְּבֵית אֲבִיהָ, (שם כד) כְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה (שם כד טז), וְתִרְדַּע הַעֲיִנָּה דָּא בַּת עֵינָא,

נאמר הן כל אלה יפעל א"ל
 פעמים שלוש עם גבור, וכשהוריד
 להם משה תורה לישראל ממנה,
 אמר, היו נכנים לשלשת ימים אל
 תגשו אל אשה, שלשת ימים
 כנגד שלשת הגונים של העין,
 והיא טמירה ונסתרת בהם, ואיש
 לא ידעה בהם, עד שהתפשטה
 מהם.

ובאותו זמן שהתפשטה
 מהלבוישים הללו, מתחדת עם
 בעלה בקרוב בשר. זהו שכתוב
 עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת
 יקרא אשה פי מאיש לקחה זאת,
 על פן יעזב איש את אביו ואת
 אמו וידבק באשתו והיו לבשר
 אחד. שפך הדרוך להתחד זכר
 ונקבה, בקרוב בשר, וזה הדבוק
 (הקרבה) של היחוד שלמעלה, שלא
 יהיה דבר חוצץ, ומשום זה
 פרשוהו בעלי המשנה, שפשאדם
 מתפלל ומיחד את הקדוש ברוך
 הוא עם שכינתו שלא יהיה דבר
 חוצץ בינו לבין הקיר, שכינתו,
 (קרונו של הקיר, קירות הלב), שלא
 יעשה פרוי וקצוץ בין הקדוש
 ברוך הוא ושכינתו, וסוד הדבר
 - ויהיו שניהם ערומים האדם
 ואשתו, ערמים בקרוב בשר בלי
 לבוש כלל, ובאותו הזמן
 שהקדוש ברוך הוא ושכינתו
 כאחד בלי לבוש כלל, נאמר בו
 ולא יפנה עוד מוריה והיו עיניך
 רואות את מוריה.

אמר לו רבי אלעזר: אבא, מהו
 סיום הפתוח ולא יתבששו? אמר
 לו: בני, במקום שיש ערוה יש
 בשת, וזהו ירא בשת, ומי שאין
 לו בשת, בודאי לא עמדו רגלי
 אבותיו על הר סיני, והבשת הוא
 בשלשה גונים, לבן אדם וירק
 בפנים, שנאמר בהם ולא עתה

סוגרת ומסוגרת בעינא, ותלת גוונין סחרין
 לה, ועלייהו אתמר (איוב לג כד) הן כל אלה יפעל
 א"ל פעמים שלוש עם גבור. וכד נחית לון
 משה אורייתא לישראל מינה, אמר היו נכונים
 לשלשת ימים אל תגשו אל אשה (שמות יט
 טו), שלשת ימים לקבל תלת גוונין דעינא,
 ואיהי טמירא וסתירא בהון, ואיש לא ידעה
 בהון, עד דאתפשטת מנייהו.

ובהוא זמנא דאתפשטת מאלין לבושין,
 אתיחדת עם בעלה בקרוב בשרא,
 הדא הוא דכתיב (בראשית ב כג) עצם מעצמי ובשר
 מבשרי לזאת יקרא אשה פי מאיש לקחה
 זאת, על פן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק
 באשתו והיו לבשר אחד, דכף דרפא
 לאתיחדא דכר ונוקבא בקרוב בשר, ודא
 דבוקא (נ"א קורבא) דיחודא דלעילא, דלא יהא
 דבר חוצץ, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין,
 דכד בר נש מצלי ומיחד קודשא בריך הוא
 בשכינתיה דלא יהא דבר חוצץ בינו לבין
 הקיר, שכינתיה (קרוניה דקיר קירות הלב), דלא
 יעביד פרוי וקצוץ בין קודשא בריך הוא
 ושכינתיה, ורזא דמלה ויהיו שניהם ערומים
 האדם ואשתו (שם כה), ערומים בקרוב בשרא
 בלא לבושא כלל, ובהוא זמנא דקודשא
 בריך הוא ושכינתיה פחדא בלא לבושא כלל,
 אתמר ביה (ישעיה ל ב) ולא יפנה עוד מוריה, והיו
 עיניך רואות את מוריה.

אמר ליה רבי אלעזר, אבא, מאי סיומא
 דקרא (בראשית ב כה) ולא (דף צב
 ע"א) יתבששו, אמר ליה ברי באתר דאית ערוה
 אית בשת, ודא איהו ירא בשת, ומאן דלית
 ליה בשת בודאי לא עמדו רגלי אבתותי על

טורא דסיני, ובשת איהו בתלת גוונין חוור וסומק וירוק באנפין, דאתמר

יבוש יעקב, בגון אדם וירק, ולא עתה פניו יחורו, בגון לבן, ושלשת הגונים הללו שיש בהם בשת, אלו הם שלשת הגונים של שלש קלפות האגוז, שהם עריות, שבהם מתלבשת הקשת ונראית בהם.

ומשום שאותן עריות - שלש קלפות, נאמר בהם אין דורשים בעריות בשלשה, ואסור להסתכל בהן, ומשום זה אסור לעם הקדוש להסתכל בגוני הקשת, וזה סוד הערלה שיש לה שלש קלפות שצריך להעבירם מאות ברית הקדש, ומיד וראייתה לזכר ברית עולם, ועל שלשת הקלפות הללו נאמר של נעליך מעל רגליך, ומיד וראייתה, ובזמן שמשנה היה מתלבש בהם, מה פתוב בו? אל תקרב הלום, מיד שהתפשט מהם, התקרב לשם.

וזה סוד הקרבן, שהיתה יורדת אש להדליק את שלש הקלפות הללו, זהו שפתוב זאת תורת העולה היא העלה על מוקדה וגומר, הרי שלשה גונים של אש, שהיו יורדים בשלש תפלות להדליק ולשרף את הקלפות הללו, ובאותו הזמן היה הקדוש ברוך הוא מתקרב לשכינתו, והיו מתקרבים אותויותיו " עם ה' ו' עם ה', ובזמן שהיו מתלבשים בקלפות הללו, נאמר בהם לא תקרבו לגלות ערוה, ולא צריך לקרב אותיות " עם ה', ו' עם ה'.

ורבן תקנו שלש תפלות בכל יום, להעביר את שלש הקלפות הללו של ערלה מאות הברית, שהיא השכינה, ובזה שורה בשלשה גונים מאירים, שהם כהנים לויים וישראל, שעליהם נאמר מה יפו פעמיה בנעלים בת נדיב, והם נעילת חגים וזמנים ומועדים,

בהון (ישעיה כט כב) לא עתה יבוש יעקב בגון סומק וירוק, ולא עתה פניו יחורו (שם) בגון חנור, ואלין תלת גוונין דאית בהון בשת אלין אינון תלת גוונין דתלת קליפין דאגוזא, דאינון עריין דבהון אתלבשת קשת ואתחזייא בהון.

ובגין דאינון עריות תלת קליפין, אתמר בהון אין דורשין בעריות בשלשה, ואסיר לאסתפלא בהון, ובגין דא אסיר לעמא קדישא לאסתפלא בגוונין דקשת, ודא רזא דערלה דאית לה תלת קליפין, דצריך לאעברא לון מאות ברית קדש, ומיד וראייתה לזכור ברית עולם (בראשית ט טז), ועל אלין תלת קליפין אתמר (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך, ומיד וראייתה, ובזמנא דמשנה הוה מתלבש בהון, מה פתיב ביה (שם) אל תקרב הלום, מיד דאתפשט מנייהו אתקריב תמן.

ודא רזא דקרפנא, דהנה נחית אשא לאדלקא אלין תלת קליפין, הדא הוא דכתיב (ויקרא יב) זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה וגומר, הא תלת גוונין דאשא, דהו נחתין בתלת צלותין לאדלקא ולאוקדא אלין קליפין, ובההוא זמנא הוה קודשא בריה הוא מתקרב בשכינתיה, והו מתקרבין אתוון דיליה " בה' ו' בה', ובזמנא דהו מתלבשין באלין קליפין, אתמר בהון (שם יב) לא תקרבו לגלות ערוה, ולא צריך לקרב אתוון " בה' ו' בה'.

ובגין דא תקינו תלת צלותין בכל יומא, לאעברא תלת קליפין אלין דערלה מאות ברית דאיהי שכינתא, ובדא שריא בתלת גוונין נהירין, דאינון כהנים לויים וישראל, דעליהו אתמר (שיר זב) מה יפו פעמיה בנעלים בת נדיב, ואינון נעילת חגין וזמנין ומועדין,

שְׁעָלֵיהֶם נֶאֱמַר שְׁלֹשׁ רִגְלִים תַּחַג לִי בַשָּׁנָה, שְׁלֹשׁ הַקְּלָפוֹת, עָלֶיהֶן נֶאֱמַר וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהֵי־ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹד וַיִּלְבִּישֵׁם, בְּרֵאשׁוֹנָה כְּתָנוּת אֹר, וְאַחַר שְׁחָטָו - כְּתָנוּת עוֹר, מֵעוֹר שֶׁהוּא עוֹר הַנְּחָשׁ, וּלְשִׁבְעִים שָׁנִים מִתְּפַשֵּׁט אוֹתוֹ (הַנְּחָשׁ) (הַעוֹר) מִמֶּנּוּ.

שְׁשֻׁרְשָׁה גְּנוּנִים שֶׁל לְבוּשִׁים שֶׁל הַשְּׂכִינָה הֵם, שְׁלֹשׁ וָיִ"ם שֶׁל וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, בְּזִמְנֵן שְׁמַעְבָּרִים כְּתָנוּת עוֹר הַנְּחָשׁ, מְאִירִים שְׁלֹשָׁה גְּנוּנִים שֶׁל אֹר הַשְּׂכִינָה, וּמִיד וּרְאִיתִיהָ לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם, וְאוֹתָם שְׁלֹשׁ וָיִ"ם הֵם שְׁלֹשָׁה גְּנוּת שֶׁל הָאוֹת ב, אֶחָד לְשָׁמַיִם, אֶחָד לְאָרֶץ וְאֶחָד לָיִם, וּמֵהֵב' הַזֶּה תְּלוּיִים שְׁבַעִים גְּנוּנִים, וְהֵם שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם, שְׁעָלֵיהֶם נֶאֱמַר הִנֵּה יְהוָה רוֹכֵב עַל עֵב קָל וְכָא מְצָרִים, עַל ע"ב, בְּשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם גְּנוּנִים מְאִירִים, וּמִיד וַנַּעַו אֱלִילִי מְצָרִים מִפְּנֵיו.

וְאוֹתָם שְׁלֹשָׁה גְּנוּנִים רְמוּזִים בַּה', ה', שְׁלֹשָׁה גְּנוּת שְׁלָה הֵם מִלְּבוּשִׁים מְאִירִים שֶׁל בַּת הַמְּלָךְ, שֶׁהִיא י' בַּת עֵין, וְהִיא חֲמֻשַׁת אֲלָפֵי שָׁנִים שֶׁל בְּרִיאַת הָעוֹלָם, וְהִיא ה' קִטְנָה שֶׁל אֲבָרְהָם שֶׁדְּרָגְתוֹ חֲס"ד, שְׁעוֹלָה לְשִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם, ה' י' מִן אֱלֹהֵי־ם, ה"י מִן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. (י"ד ה"י וְא"ו ה"י). ה' לְבוּשׁ שְׁמֻכָּסָה עַל י'.

תקון תשעה וחמשים

בְּרֵאשִׁית, כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט, שֶׁהֵם כְּתָנוּת עוֹר שְׁצָרִיף בָּהֶם הַבְּדֵלָה, בְּשִׂאוּמָרִים יִשְׂרָאֵל בּוֹרָא מְאֹרֵי הָאֵשׁ, וְאוּמָרִים הַמְּבַדִּיל בֵּין אֹר לְחֻשָּׁף. חֻשָּׁף שְׁחֹר, כְּתָנוּת הַעוֹר שֶׁלוֹ שְׁחֹרִים, שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם שְׁחֹרוֹת כְּעוֹרֵב, וְהַנְּחָשׁ הָיָה עָרִם מֵהֶם, שֶׁלְּכָל

דְּעָלֵיהֶו אֶתְמַר (שְׁמוֹת כג יד) שְׁלֹשׁ רִגְלִים תַּחַג לִי בַשָּׁנָה, תֵּלַת קְלִיפִין עָלֵיהֶו אֶתְמַר (בְּרֵאשִׁית ג כא) וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהֵי־ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר וַיִּלְבִּישֵׁם, בְּקַדְמֵיתָא כְּתָנוּת אֹר, וּלְבַתֵּר דְּהָאֲבוּ כְּתָנוּת עוֹר, מֵעוֹר דְּאִיהוּ מְשַׁכָּא דְחוּיָא, וּלְשִׁבְעִין שָׁנִין אֶתְפַּשֵּׁט הַהוּא (חוּיָא) (ג"א מְשַׁכָּא) מִנֵּיהּ.

דְּתֵלַת גְּנוּנִין דְּלְבוּשִׁין דְּשְׂכִינְתָא אֵינוֹן תֵּלַת וָיִ"ן דְּוַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, בְּזִמְנָא דְּמִתְעַבְרִין כְּתָנוּת עוֹר דְּחוּיָא, נְהַרִין תֵּלַת גְּנוּנִין דְּנְהוּרָא דְּשְׂכִינְתָא, וּמִיד וּרְאִיתִיהָ לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם, וְאֵינוֹן תֵּלַת וָיִ"ן אֵינוֹן תֵּלַת גְּגִין דְּאֵת ב, חַד לְשָׁמַיָא וְחַד לְאֶרְעָא וְחַד לְיָמָא, וּמֵהֵאֵי ב' תְּלוּיִן שְׁבַעִין גְּנוּנִין, וְאֵינוֹן שְׁבַעִין וְתַרִין, דְּעָלֵיהֶו אֶתְמַר (יִשְׁעִיָה יט א) הִנֵּה יְהוָה רוֹכֵב עַל עֵב קָל וְכָא מְצָרִים, עַל ע"ב בְּשִׁבְעִין וְתַרִין גְּנוּנִין נְהִירִין, וּמִיד (שם) וַנַּעַו אֱלִילִי מְצָרִים מִפְּנֵיו.

וְאֵינוֹן תֵּלַת גְּנוּנִין רְמִיזִין בַּה', ה' תֵּלַת גְּגִין דִּילָה אֵינוֹן לְבוּשִׁין נְהִירִין דְּבְרֵתָא דְּמִלְכָא, דְּאִיהִי י' בַּת עֵין, וְאִיהִי חֲמֻשׁ אֲלָפִין שָׁנִין דְּבְרִיאַת עֲלָמָא, וְאִיהִי ה' זְעִירָא דְּאֲבָרְהָם דְּדְרָגִיָה חֲס"ד, דְּסָלִיק לְשִׁבְעִין וְתַרִין, ה' י' מִן אֱלֹהֵי־ם. ה"י מִן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. (ג"א יו"ד ה"י וְא"ו ה"י). ה' לְבוּשָׁא דְּכִסִּי עַל י'.

תקונא תשעה וחמשיין

בְּרֵאשִׁית כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט (שם כו טז), דְּאֵינוֹן כְּתָנוּת עוֹר דְּצָרִיף בְּהוֹן הַבְּדֵלָה, פֶּד אֶמְרִין יִשְׂרָאֵל בּוֹרָא מְאֹרֵי הָאֵשׁ, וְאֶמְרִין הַמְּבַדִּיל בֵּין אֹר לְחֻשָּׁף. (טד טז ע"ב). חֻשָּׁף אוּכְמִין, כְּתָנוּת עוֹר דִּילָיָה אוּכְמִין, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (שִׁיר ה' יא) שְׁחֹרוֹת כְּעוֹרֵב, (בְּרֵאשִׁית ג

חיה ברא מלבושים ולכל הבריות שנבראו בששת ימי בראשית, ונשארו הגופים של המזיקים לעשות ולא עשה אותם, משום שהיה ערב שבת, וזהו אשר ברא אלהים לעשות, ומשום זה והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה ה' אלהים, שלכלם עשה לבושים, ולו לא עשה, משום שהיו המזיקים של העולם.

ורמא לא עשה אותם? משום שהיה לו לברא אדם בערב שבת, ובגללו לא ברא אותם, ומשום זה נכנסה קנאה ללבו של הנחש עם אדם, משום שנשאר ערום בגללו ללא מלבושים, והוא גרם אחר כך שהתפשט אדם מלבושיו, וירש אותם נמרוד ועשו, שעשו היה דמות הנחש, ומשום זה והנחש היה ערום, ערום לרע, שגרם בערמתו לנזקה רעה, סם המות, מיתה לאדם ולאשתו, וערמתו היתה שפתה את חוה, משום שדעתן של נשים קלה, ומה אמר לה? ויאמר הנחש אל האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן, והקדוש ברוך הוא לא אמר, אלא מכל עץ הגן אכל תאכל, שהוא לא צוה אותו שלא לאכל, אלא מעץ הדעת טוב ורע, שהוא ערפוביזה של טוב ורע, אילן השקר, אחד בפה ואחד בלב, לבו מלא שקר, ופחה בפיו בדברי אמת.

והנחש הרע פאן עבר על לא תענה ברעך עד שקר, ועל לא תרצח, ועל לא תנאף, ועל לא תגנב, ולא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא, על לא תענה ברעך, שהעיד שקר שאמר (אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן, ועל לא תגנב, שגנב דעת חוה, כמו זה שאמר אף כי אמר

א) והנחש היה ערום מנייהו, דלכל חיה ברא לבושין, ולכל ברין דאתבריאוי בשית יומי בראשית, ואשתארו גופין דמזיקין למעבד ולא עביד לון, בגין דהוה ערב שבת, ודא איהו (בראשית ב ג) אשר ברא אלהים לעשות, ובגין דא והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה יהוה אלהים (בראשית ג א), דלכלהו עבד לבושין, וליה לא עבד, בגין דהוה מזיקין דעלמא.

ואמאי לא עביד לון, בגין דהוה ליה למברי לאדם ערב שבת, ובגיניה לא ברא לון, ובגין דא עאל קנאה בלביה דחויא עם אדם, בגין דאשתאר ערום בגיניה פלא לבושין, ואיהו גרם לבתר דאתפשט אדם מלבושוי, וירית לון נמרוד ועשו, דיוקניה דחויא, ובגין דא והנחש היה ערום, ערום לביש, דגרם בערמה דיליה נוקבא בישא סם המות מיתה לאדם ולאשתיה, וערמה דיליה הוה דפתי לחוה, בגין דדעתן של נשים קלה, ומה אמר לה (שם) ויאמר הנחש אל האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן, וקודשא בריך הוא לא אמר, אלא מכל עץ הגן אכל תאכל, דאיהו לא מני ליה דלא למיכל אלא מעץ הדעת טוב ורע, דאיהו ערובביא דטוב ורע, אילנא דשקרא, חד בלב וחד בפה, לביה מלי שקרא, ופתי בפומיה במלין דקשוט.

וחויא בישא אעבר הכא על לא תענה ברעך עד שקר (שמות כ יג), ועל לא תרצח, ועל לא תנאף, ועל לא תגנוב, ולא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא, על לא תענה ברעך דסהיד שקרא דאמר (אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן ועל לא תגנוב דגנב דעת חוה כגוונא דא דאמר אף

כִּי אָמַר אֱלֹהִים וְגוֹמַר) כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים כִּי
 אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי
 טוֹב וְרָע, כְּדִי שְׁלֹא תִהְיֶה בְדַמוֹתָו,
 וְעֵבֶר עַל לֹא תִנְאָף שֶׁהִטִּיל זְהֵמָה
 בְּחֻוּהָ, וְעֵבֶר עַל לֹא תִרְצַח שֶׁהִרְג
 אֶת אָדָם וְאֶת חֻוּהָ, שֶׁכָּף דְּרָכּוֹ
 שֶׁל הַיָּצָר הָרָע - מִפְתָּה בְּנֵי אָדָם,
 וְאַחַר כֵּן עוֹלָה וּמְלַשִּׁין עֲלָיו,
 וְנוֹטֵל רְשׁוֹת וַיִּרְדּוּ וְנוֹטֵל הַנְּשָׁמָה.

תקון ששים

בְּרֵאשִׁית זֶה בְּרִי"ת, שְׁנֵאמַר בָּה
 עֵץ הַחַיִּים, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, וּבִהְפֹּךְ
 תְּבִי"ר, שְׁגָרָם שְׂכָר לְאָדָם
 הִרְאִישׁוֹן, וְזֶה עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע,
 טוֹב הוּא הָאֵילָן, אוֹתוֹ שְׁכָתוֹב
 וְתִרְאָה הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל
 וְכִי תֵאָדָה הוּא לְעֵינַיִם, וּפְרִיּוֹ רָע,
 כְּפִי הַמְרָאָה שְׁלֵהָ כֵּן הִיָּה (הוֹא)
 נִרְאָה לָהּ מִבְּחוּץ, כְּמוֹ שֶׁבִפְנֵיהָ,
 מְלִים יָפוֹת מִבְּחוּץ וְלֵב מְלֵא
 בְּטַנְנָפִים מִבְּפְנִים, וְזוֹ לֹא הִיָּתָה
 יוֹדַעַת שֶׁסֶם הַמּוֹת הִיָּה בְּפְנִים
 הַפְּרִי. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וּתְקַח מִ"פְּרִי
 וַיִּתְאָכֵל וַתִּתֵּן גַּם לְאִשָּׁה וְגוֹמַר,
 הָרִי פְּרִי הָאֵילָן, שְׁשֶׁם מְוִ"ת

(מבפנים, גרם לה שאכלה).

וַיֵּשׁ קַלְפוֹת שֶׁל הַפְּרִי שֶׁהֵן תֵּהוּ
 וְבָהוּ וְחֻשֵׁף וְתֵהוּם, שֶׁהִקְלַפּוֹת
 הִלְלוּ הֵן רָע, הַמַּח מִבְּפְנִים טוֹב,
 עֵץ הַחַיִּים, קַלְפוֹתָיו יָפוֹת וְהַמַּח
 שְׁלוֹ יָפָה, וְזֶהוּ עֲנַפּוֹ נָאָה וּפְרִיּוֹ
 רַב, וַיֵּשׁ אֵילָן שֶׁכְּלוּ רָע, הַמַּח
 וְהִקְלַפָּה כָּלֶם מְרִים, וְהַמִּים
 שֶׁלָּהֶם מְרִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיִּבְאוּ
 מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִים
 מִמֶּרָה כִּי מְרִים הֵם וְגוֹמַר, וַיִּזְרְהוּ
 יְהו"ה עֵץ וְגוֹמַר, וְבוֹ וַיִּמְתְּקוּ
 הַמִּים, עֵץ מְתוֹק שֶׁמֶמֶנּוּ יוֹצְאִים
 עֲנָפִים וְשָׂרְשִׁים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם
 וּמְתוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנֹפֶת צוּפִים,
 וּמְשׁוּם זֶה יֵשׁ עֵץ שֶׁעֲנָפָיו
 מְתוֹקִים וְעֵץ שֶׁעֲנָפָיו מְרִים, וַיֵּשׁ

כִּי אָמַר אֱלֹהִים וְגוֹמַר) כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים כִּי בְיוֹם
 אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם
 כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי טוֹב וְרָע (בְּרֵאשִׁית ג' ה'), בְּגִין דְּלֹא
 תִּהְיוּן בְּדִיּוֹקְנֵיהָ, וְעֵבֶר עַל לֹא תִנְאָף, דֶּהִטִּיל
 זְהֵמָה בְּחֻוּהָ, וְעֵבֶר עַל לֹא תִרְצַח, דֶּקְטִיל
 לְאָדָם וּלְחֻוּהָ, דֶּהִכִּי אֶרְחָא דִּי צְרָא כִּישָׂא מִפְתִּי
 לְבְנֵי נְשָׂא, וּלְבַתֵּר סְלִיק וְאֲלִשִּׁין לִיהָ, וְנִטִּיל
 רְשׁוֹ וְנַחֲתִית וְנִטִּיל נְשָׁמָה.

תקונא שתיין

בְּרֵאשִׁית דָּא בְּרִי"ת, דְּאִתְמַר בֵּיה עֵץ הַחַיִּים,
 וְהָא אוֹקְמוּהָ, וּבִהְפֹּכָא תְּבִי"ר,
 דְּגָרָם תְּבִירוּ לְאָדָם הִרְאִישׁוֹן, וְדָא עֵץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרָע, טוֹב אִיהוּ אֵילָנָא, הֵהוּא
 דְּכִתִּיב (בְּרֵאשִׁית ג' ו') וְתִרְאָה הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ
 לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאָדָה הוּא לְעֵינַיִם, וְאִיבָא דִּילִיהָ
 רָע, כְּפּוֹם חִיזוּ דִּילָהּ הָכִי הוּוּה (ג"א
 אִיהוּ) אִתְחַזְיָא לָהּ מְלָבָר, כְּגוֹוֹנָא דְּפוּמָא מְלִין
 שְׁפִירִין מְלָבָר, וְלָבָא מְלִיָּיא טְנוּפִין מְלָגָאוּ,
 וְדָא לָא הוֹת יְדַעָא דְּסֶם הַמּוֹת הוּוּה מְלָגָאוּ
 דְּאִיבָא, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב וַיִּתְקַח מִ"פְּרִי
 וַיִּתְאָכֵל, וַתִּתֵּן גַּם לְאִשָּׁה וְגוֹמַר (שם), הָרִי
 אִיבָא דְּאֵילָנָא דְּתַמָּן מְוִ"ת (מְלָגָאוּ גָרָם לָהּ דְּאִכְלָה).
 זֵאִית קְלִיפִין דְּאִיבָא דְּאִינוּן תֵּהוּ וְבָהוּ וְחֻשֵׁף
 וְתֵהוּם, דְּקְלִיפִין אֵלִין אִינוּן רָע, מוֹחָא
 מְלָגָאוּ טוֹב, אֵילָנָא דְּחִי קְלִיפִין דִּילִיהָ שְׁפִירִין
 וּמוֹחָא דִּילִיהָ שְׁפִיר, וְדָא אִיהוּ עֲפִיָּה שְׁפִיר
 וְאַנְבָּה שְׂגִיא (דְּנִיאֵל ד' ט), זֵאִית אֵילָנָא דְּכוּלִּיהָ
 בִּישׁ, מוֹחָא וּקְלִיפָה כְּלָהוּ מְרִירִין, וּמִיַּיִן דִּלְהוּן
 מְרִירִין, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (שְׁמוֹת טו' כג) וַיִּבְאוּ
 מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִים מִמֶּרָה כִּי מְרִים
 הֵם וְגוֹמַר, וַיִּזְרְהוּ יְהו"ה עֵץ וְגוֹמַר, וּבִיָּה
 וַיִּמְתְּקוּ הַמִּים, עֵץ מְתוֹק דְּמַגִּיָּה נְפִקִין עֲנָפִין
 וְשָׂרְשִׁין, דְּאִתְמַר בְּהוּן (תְּהִלִּים י"ט יא) וּמְתוֹקִים

מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת (דף צג ע"ב) צוֹפִים, וּבִגְיִן דָּא אֵית
 עֵץ דְּעִנְפִין דִּילִיָּה מְתִיקָן, וְעֵץ דְּעִנְפִין דִּילִיָּה
 מְרִירָן, וְאֵית מִיִּין מְתִיקָן וּמִיִּין מְרִירָן, דָּדָא
 לְקַבֵּל דָּא עֲבַד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאֵית דְּאִיהוּ
 פְּלָגוּ דִּילִיָּה מְתִיקָא וּפְלָגוּ דִּילִיָּה מְרִירָא, וְדָא
 עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, פְּגוּוֹנָא דְּכִסְפָּא מְעוֹרָב
 בְּעוֹפְרָת, וְאֵית אֵילָנָא דְּקְלִיפִין דִּילִיָּה בִישׁוּן
 מְלָכָר וּמוּחָא מְתִיקָא מְלָגָא, הָכִי תִשְׁכַּח בַּר
 נִשׁ בִּישׁ בְּמִלֵּי פוּמוּי (ג"א וּבְפוּמוּי מִפִּיק בִּישׁ
 מְלָכָר) וְטַב בְּלַבִּיָּה מְלָגָא, וְאֵית מְפוּמוּי טַב
 וְלַבִּיָּה בִישׁ, הַאי אִיהוּ עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע,
 הָכָא מְקַנָּן נְחֹשׁ רַמְאֵי.

הָכִי אִיהוּ בַר נִשׁ דְּתִשְׁכַּח לִיָּה גּוֹפִיָּה שְׁפִיר,
 וְסִימְנִין דִּילִיָּה פְּלָהוּ שְׁפִירָן, וְנִשְׁמְתִיָּה
 נְפִשׁ חֲיִיבָא מְלָגָא, וְתִשְׁכַּח בַּר נִשׁ גּוֹפִיָּה בִישׁ
 בְּכָל סִימְנִין דִּילִיָּה, וְנִשְׁמְתִיָּה מְלָגָא שְׁפִירָא,
 דָּא אִיהוּ צְדִיק וְרַע לוֹ, אֲבָל מָאן דְּאִיהוּ טַב
 מְלָכָר וְרַע מְלָגָא, אִיהוּ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, בְּגִין
 דְּלֹא יְהֵא לִיָּה חוּלְקָא בְּעֵלְמָא דְּאִתִּי, טוֹב
 מְלָכָר וּמְלָגָא צְדִיק וְטוֹב לוֹ, בִּישׁ מְלָגָא
 וּמְלָכָר רָשָׁע וְרַע לוֹ, וְהָא אוּקְמוּהָ.

טַב מְלָגָא וּלְבוּשָׁא דִּילִיָּה בִישׁ, דָּא אִיהוּ
 עֲנִי וְרוּכְבַּ עַל חֲמוֹר (זכריה ט ט), רַע מְלָגָא
 וּלְבוּשָׁא דִּילִיָּה שְׁפִיר מְלָכָר, עַל הַאי
 אֲתָמַר (קהלת יז) רְאִיתִי עֲבָדִים עַל סוּסִים, וְכֹלָא
 אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּעוֹבְדוּי דְּבַר נִשׁ, מָאן דְּאִיהוּ
 מְלָגָא, וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּ קַדְמָאִין לֹא
 הַמְדָּרֵשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלֵא הַמְעֵשָׂה הוּא הָעֵקֶר,
 דְּשִׁטְיִין מְסַתְּפְלִין בְּגוּפָא דְּאִיהוּ לְבוּשָׁא, הָדָא
 הוּא דְּכִתִּיב (איוב י יא) עוֹר וּבָשָׂר תְּלַבִּישְׁנִי,
 וְצִדִּיקָא בְּעוֹבְדִין טָבִין.

מִים מְתוּקִים וּמִים מְרִים, שְׁנֵה
 לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְיֵשׁ שֶׁהוּא חֲצִי מְתוּק
 וְחֲצִי מְרִ, וְזֶה עֵץ הַדְּעַת טוֹב
 וְרַע, כְּמוֹ שֶׁהַכֶּסֶף הַמְעֵרָב
 בְּעוֹפְרָת, וְיֵשׁ עֵץ שֶׁקְּלֹפְתּוֹ רַעִים
 מִבְּחוּץ וְהַמֶּחַ מְתוּק מִבְּפְנִים. כִּף
 תְּמַצָּא אָדָם רַע בְּדַבְרֵי פִּיו (ובפיו
 מוּצֵא רַע מִבְּחוּץ) וְטוֹב בְּלָבוֹ מִבְּפְנִים,
 וְיֵשׁ מִפּוֹ טוֹב וְלָבוֹ רַע, זֶהוּ עֵץ
 הַדְּעַת טוֹב וְרַע, כֵּאֵן מְקַנָּן נְחֹשׁ
 רַמְאֵי.

כִּף הוּא אָדָם שֶׁתְּמַצָּא אוֹתוֹ גּוֹפוֹ
 יָפֵה, וְסִימְנֵי פְּלֵם יָפִים בְּמִדָּה,
 וְנִשְׁמָתוֹ נְפִשׁ רָשָׁע מִבְּפְנִים,
 וְתְמַצָּא אָדָם גּוֹפוֹ רַע בְּכָל סִימְנֵי
 וְנִשְׁמָתוֹ מִבְּפְנִים יָפֵה, זֶהוּ צְדִיק
 וְרַע לוֹ, אֲבָל מִי שֶׁהוּא טוֹב
 מִבְּחוּץ וְרַע מִבְּפְנִים, הוּא רָשָׁע
 וְטוֹב לוֹ, כְּדִי שְׁלֵא יִהְיֶה לוֹ חֵלֶק
 בְּעוֹלָם הַבָּא, טוֹב מִבְּחוּץ
 וּמִבְּפְנִים - צְדִיק וְטוֹב לוֹ, רַע
 מִבְּחוּץ וּמִבְּפְנִים - רָשָׁע וְרַע לוֹ,
 וְהָרִי פְּרִשְׁוָה.

טוֹב מִבְּפְנִים וּלְבוּשׁוֹ רַע, זֶהוּ עֲנִי
 וְרוּכְבַּ עַל חֲמוֹר, רַע מִבְּפְנִים
 וּלְבוּשׁוֹ יָפֵה מִבְּחוּץ, עַל זֶה נֶאֱמַר
 רְאִיתִי עֲבָדִים עַל סוּסִים, וְהַכֵּל
 נוֹדַע בְּמַעֲשֵׂי הָאָדָם מִי שֶׁהוּא
 מִבְּחוּץ, וְלֹא לְחֻנָּם בְּאֵרוֹ
 הַרְאִשׁוֹנִים לֹא הַמְדָּרֵשׁ עֵקֶר אֲלֵא
 הַמְעֵשָׂה הוּא הָעֵקֶר, שֶׁהַשׁוֹטִים
 מְסַתְּפְלִים בְּגוּפָא שֶׁהוּא הַלְּבוּשׁ,
 זֶהוּ שֶׁתּוֹב עוֹד וּבָשָׂר תְּלַבִּישְׁנִי,
 וְהַצְדִּיקִים בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים.

וְעוֹד וַיִּזְרְהוּ יְהוָה עֵץ, זֶה הַמָּטָה
 שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁהָיָה מִתְּהַפֵּף מִמָּטָה
 לְנֶחֱשׁ וּמִנְחֹשׁ לְמָטָה, כְּמוֹ לְהַט
 הַחֶרֶב הַמִּתְּהַפֵּכֶת, וְזֶה מִטְטְרוּן,
 שְׁבוּ הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ מִשָּׂה רַבְנוּ,
 כְּמוֹ שֶׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי שֶׁהוּא

וְעוֹד (שמות טו כה) וַיִּזְרְהוּ יְהוָה עֵץ, דָּא מָטָה דְּמֹשֶׁה, דְּהוּא מִתְּהַפֵּף מִמָּטָה
 לְנֶחֱשׁ וּמִנְחֹשׁ לְמָטָה, כְּגוֹן לְהַט הַחֶרֶב הַמִּתְּהַפֵּכֶת (בראשית ג כד), וְדָא

משתמש בו וְהִיא מְנַחֵג בּוֹ אֵת הַתַּחְתּוֹנִים, אִף כִּף מִשָּׁה, שְׁהִיא כְמוֹהוּ, הִיא מְשַׁתְּמֵשׁ בְּמִטָּה. וְלָמָּה נִקְרָא מִטְטֵרוּ"ן מִטָּה? שְׁלִפְעָמִים מִטָּה כְּלָפֵי זְכוֹת לְצַדִּיקִים, וְלִפְעָמִים מִטָּה חוֹבָה לְרָשָׁעִים, וְלִכֵּן הִתְהַפֵּף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ, לְרָשָׁעִים לְהִלְקוֹתָם בּוֹ, וּמִנְחָשׁ לְמִטָּה לְצַדִּיקִים, לְתַת לָהֶם בּוֹ שֶׁכֹּר.

שֶׁכֹּר הוּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמְּלֶאכֶת הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁהִנְשָׂמָה שְׂרוּכְכַת עַל הַגּוֹף, וְצַדִּיק, בְּמִקּוֹם הַזֶּה נֶאֱמָר בּוֹ צַדִּיק מוֹשֵׁל יֵרָאֵת אֱלֹהִי"ם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא מְהַפֵּף דִּין לְרַחֲמִים, וּבְמִקּוֹם הַזֶּה צָרִיךְ שְׁנוֵי מַעֲשֵׂה כְּדֵי שְׁיִתְהַפֵּף מִדִּין לְרַחֲמִים, וְשְׁנוֵי הַשֵּׁם וְשְׁנוֵי מִקּוֹם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מְבַפְּנִים, נֶאֱמָר בּוֹ אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, שֶׁהוּא רַחוּם וְחַנוּן, אֵין בּוֹ דִּין כָּלֵל וְלֹא שְׁנוּיִים.

וּבְשֶׁאֲדָם שׁוֹלֵט עַל יְצֵרוֹ, נִהְפֵף הַנְּחָשׁ לְמִטָּה, וְאִם יְצֵרוֹ שׁוֹלֵט עָלָיו, נִהְפֵף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ, וּמִדִּין וַיִּנָּס מִשָּׁה מִפְּנֵיו. מַה זֶה וַיִּנָּס? אֲלֹא כִּאֵן רוּמֵז שְׁנוֵי מִקּוֹם, שֶׁבִּרְחַמֵּי מִמִּקּוּמוֹ וּמִלְּפָנָיו, וְזֶהוּ סוּד וּתְפַקְחָנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם, וּבִמָּה נִפְקָחוּ? לְדַעַת טוֹב וְרָע, שֶׁהוּא הַמִּטָּה הַכּוֹלֵל מְשַׁנְיָהֶם. כִּשְׁהִתְהַפֵּף מִנְחָשׁ לְמִטָּה, נֶאֱמָר בּוֹ צַדִּיק וְטוֹב לוֹ, וּכְשֶׁהִתְהַפֵּף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ, נֶאֱמָר בּוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ.

תקון אחר וששים

בְּרֵאשִׁית - זוֹ מַחְשְׁבָה, אֱלֹהִי"ם - זוֹ הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, מַעֲשֵׂה, שְׁשֻׁנֵיהֶם יֵרָאֵה וְאֵהָבָה, אֵת הַשָּׁמַיִם - זֶה הַקּוֹל, וְאֵת הָאָרֶץ - זֶה הַדְּבַר, וּבְכָל חֲטָאוֹ אָדָם

וּרְחִימוּ, אֵת הַשָּׁמַיִם דָּא קָלָא, וְאֵת הָאָרֶץ דָּא דְבוּרָא, וּבְכָלֵא חָאבוּ אָדָם

מִטְטֵרוּ"ן, דְּבִיָּה הָוָה מְשַׁתְּמֵשׁ מִשָּׁה רַבִּינוּ, כְּגוּוֹנָא דְעַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא דְהוּא מְשַׁתְּמֵשׁ בִּיהַ, וְהָוָה מְנַהֵג תַּפְאִין בִּיהַ, אוּף הָכִי מִשָּׁה דְהָוָה כְּגוּוֹנָא דִילֵיהַ, הָוָה מְשַׁתְּמֵשׁ בְּמִטָּה, וְאִמָּי אֶתְקָרִי מִטְטֵרוּ"ן מִטָּה, דְלִזְמִינִין מִטָּה כְּלָפֵי זְכוֹ לְצַדִּיקָא, וְלִזְמִינִין מִטָּה כְּלָפֵי חוֹבָא לְרָשָׁעִיא, וּבְגִין דָּא אֶתְהַפֵּף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ לְרָשָׁעִיא לְאֶלְקָאָה לִזְוֵן בִּיהַ, וּמִנְחָשׁ לְמִטָּה לְצַדִּיקָא לְמִיָּהֵב לִזְוֵן בִּיהַ אֲגָרָא.

דְּהָכִי אִיהוּ עַל הָאֵי מְלֶאכֶת קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּגוּוֹנָא דְנִשְׁמָתָא דְרָכִיב עַל גּוּפָא, וְצַדִּיק כְּהָאֵי אֶתֵר אֶתְמַר בִּיהַ (שְׁמוּאֵל ב כג) צַדִּיק מוֹשֵׁל יֵרָאֵת אֱלֹהִי"ם, בְּגִין דְּאִיהוּ מְהַפֵּף דִּינָא לְרַחֲמֵי, וּבְהָאֵי אֶתֵר צָרִיךְ שְׁנוֵי מַעֲשֵׂה, בְּגִין דִּיתְהַפֵּף מִדִּינָא לְרַחֲמֵי, וְשְׁנוֵי הַשֵּׁם וְשְׁנוֵי מִקּוֹם, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ מְלַגְּאוּ, אֶתְמַר בִּיהַ (מְלֶאכִי ג ו) אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, דְּאִיהוּ רַחוּם וְחַנוּן, לִית בִּיהַ דִּינָא כָּלֵל וְלֹא שְׁנוּיִין.

וְכַד בַּר נִשׁ שְׁלִיט עַל יְצֵרֵיהַ, נִהְפֵף נַחֵשׁ לְמִטָּה, וְאִם יְצֵרֵיהַ שְׁלִיט עָלֵיהַ, נִהְפֵף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ, וּמִדִּין וַיִּנָּס מִשָּׁה מִפְּנֵיו (שְׁמוֹת ד א). מֵאֵי וַיִּנָּס, אֲלֹא הֵכָא רְמִיז שְׁנוֵי מִקּוֹם, דְּבִרְחַמֵּי מְאִתְרֵיהַ וּמְקַמֵּיהַ, וְדָא אִיהוּ רְזָא וּתְפַקְחָנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם (בְּרֵאשִׁית ג י), וּבְכֵימָי אֶתְפַקְחוּ, לְמַנְדַּע טוֹב וְרָע, דְּאִיהוּ מִטָּה כָּלִיל מִתְרוּוֵייהוּ, כַּד אֶתְהַפֵּף מִנְחָשׁ לְמִטָּה אֶתְמַר בִּיהַ צַדִּיק וְטוֹב לוֹ, וְכַד אֶתְהַפֵּף מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ אֶתְמַר בִּיהַ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ.

תקונא חד ושתין

בְּרֵאשִׁית דָּא מַחְשְׁבָה, אֱלֹהִי"ם דָּא אִימָא עֲלָאָה עוּבְדָא, דְתְרוּוֵייהוּ דְחִילוּ

וְחָהָה, אֶפְרִישׁוּ בֵּין אֶבֶא וְאִמָּא דְאִינוּן
 מַחְשְׁבָה וְעוֹבְדָא, וּבֵין קוּל וְדְבוּר דְאִינוּן בְּרָא
 וּבְרַתָּא, וּבְגִין דָּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוּל יְהוָה
 אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בְּגֵן לְרוּחַ הַיּוֹם (שם), אֶת
 קוּל דָּא (דף צד ע"א) עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא,
 וּשְׂכִינְתָא עֲמִיה, יְהוָה אֱלֹהִים אֶבֶא וְאִמָּא,
 וְאִינוּן אַרְבַּע אֲתוּוֹן יְהוָה, י' אֶבֶא ה' אִמָּא
 ו' בְּרָא ה' בְּרַתָּא, דְאִינוּן מַחְשְׁבָה וּמַעֲשָׂה
 קָלָא וְדְבוּרָא, (וְרוּא דְמִלָּה מַחְשְׁבָה מְצִטְרָפָא לְמַעֲשָׂה וְדָא
 רוּא יו"ד דְהִיא י' וְקָלָא וְדְבוּר דְאִיהוּ שְׁמִים וְאָרְץ וְכֹל
 צְבָאִים), קוּל דְהוּה אָזִיל בְּגֵן דָּא עֲמוּדָא
 דְאִמְצָעִיתָא, שְׁמַע קָלִיה דְהוּה אָזִיל בְּגִנְתָּא
 בְּעַנְפֵי אֵילָנָא, מֵהֵוּא אֵילָנָא דְחָאב בִּיה אָדָם
 קְדָמָא, דְהוּה אָמַר אֵילָנָא לְסַמְא"ל חֵיבָא
 נַחֲשׁ הַקְּדָמוֹנִי, רִשָּׁע אַל תִּגַּע בִּי, וּבָאֵן אֲתַר
 הוּה אָזִיל קָלָא בְּגִנְתָּא דְאִיהִי אַדְנִי דִינָא,
 לְסַטְרָא דְשְׁמַאֲלָא, דְאֲתַמַּר בִּיה (אֵיבֹב א' ו') וַיְהִי
 הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה,
 וְדָא אִיהוּ לְרוּחַ הַיּוֹם, וּמַה הוּוּ אָמְרִין בְּנֵי
 הָאֱלֹהִים, אָלָא אַתּוּ לְהִתְיַצֵּב עַל מֵימְרָא
 דְיְהוָה, דְכַד אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא (בְּרַאשִׁית
 א' כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, אָמְרוּ אִינוּן
 מַה אָדָם וַתִּדְעֵהוּ (תְּהִלִּים קַמַּד ג'), (ס"א אָמְרוּ אִינוּן מַה

אָנוּשׁ כִּי תוֹכְרֵנוּ וְגוֹמַר) (שם ח ה).

וְעוֹד, וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוּל יְהוָה אֱלֹהִים, הוּא
 קָלָא הוּה בְּגִנְתָּא דְאִיהִי שְׂכִינְתָּא, דְתַמָּן
 עֵץ הַחַיִּים נְטוּעַ, חוּה גְרַמַת דְאֲתַעְקַר אֵילָנָא
 מְגִנְתָּא, וְאָדָם גָּרִים בְּמַחְשְׁבַתָּא דִילִיה
 דְאֲסַתְלִיק נְבִיעוּ דְאֵילָנָא, דְהוּה נַחִית לְגִנְתָּא,
 וְאֲשַׁתְּאֲרַת יִבְשָׁה, יְהוָה דָּא אֵילָנָא, ה"ה
 עֲנַפּוּי וְשִׁרְשׁוּי, ו' גּוּפָא דְאֵילָנָא, י' אֵיבָא
 דִילִיה, נְבִיעוּ דִילִיה, נְקוּדָה דִילִיה כְּגוּוֹנָא דָּא
 יְהוָה, דְאִיהוּ אָחַד וְשְׁמוּ אָחַד, וּמְנַלָּן

וְחָהָה, הַפְרִידוּ בֵּין הָאֵב וְהָאֵם,
 שְׁהֵן מַחְשְׁבָה וּמַעֲשָׂה, וּבֵין קוּל
 וְדְבוּר שְׁהֵם הֵבֵן וְהִבְתָּ, וּמִשׁוּם
 זֶה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוּל יְהוָה
 אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בְּגֵן לְרוּחַ הַיּוֹם.
 אֶת קוּל - זֶה הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי
 וְהַשְׂכִּינָה עִמּוֹ, יְהוָה אֱלֹהִים -
 הָאֵב וְהָאֵם, וְהֵם אַרְבַּע אוֹתוֹת
 יְהוָה, י' אָב, ה' אֵם, ו' בֵּן, ה'
 בַּת, שְׁהֵם מַחְשְׁבָה וּמַעֲשָׂה, קוּל
 וְדְבוּר, (וְסוּד הַדְּבָר - מַחְשְׁבָה מְצִטְרַפַּת
 לְמַעֲשָׂה, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל יו"ד, שְׁהִיא י' וְקוּל וְדְבוּר
 שְׁהוּא שְׁמִים וְאָרְץ וְכֹל צְבָאִים), הַקּוּל
 שְׁהִיה הוֹלֵךְ בְּגֵן זֶה הַעֲמוּד
 הָאִמְצָעִי, שְׁמַע קוּלוּ שְׁהִיה הוֹלֵךְ
 בְּגֵן בְּעַנְפֵי הָעֵץ, מֵאוֹתוֹ עֵץ
 שְׁחָטָא בּוֹ אָדָם הִרְאִשׁוּן, שְׁהִיה
 אוֹמַר הָאֵילָן לְסַמְא"ל הַרְשָׁע,
 הַנַּחֲשׁ הַקְּדָמוֹנִי: רִשָּׁע, אַל תִּגַּע
 בִּי. וּבִאֵינָה מְקוּם הִיה הוֹלֵךְ
 הַקּוּל? בְּגֵן, שְׁהוּא אַדְנִי דִינָא,
 לְצַד הַשְׁמָאֵל, שְׁנֶאמַר בּוֹ וַיְהִי
 הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים
 לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה, וְהוּוּ לְרוּחַ
 הַיּוֹם, וּמַה הִיוּ אוֹמְרִים בְּנֵי
 הָאֱלֹהִים? אָלָא כָּאוּ לְהִתְיַצֵּב עַל
 מֵאמַר יְהוָה, שְׁכַשְׁאֲמַר הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדְמוּתֵנוּ, אָמְרוּ הֵם, מַה אָדָם
 וַתִּדְעֵהוּ. (אָמְרוּ הֵם, מַה אָנוּשׁ כִּי תוֹכְרֵנוּ
 וְגוֹמַר).

וְעוֹד, וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוּל יְהוָה
 אֱלֹהִים, אוֹתוֹ הַקּוּל הִיה בְּגֵן,
 שְׁהִיא הַשְׂכִּינָה, שְׁשֵׁם עֵץ הַחַיִּים
 נְטוּעַ, חוּה גְרַמַה שְׁנַעְקַר הָאֵילָן
 מִן הַגֵּן, וְאָדָם גָּרַם בְּמַחְשְׁבַתּוֹ
 שְׁהִסְתַּלְקָה נְבִיעַת הָאֵילָן,
 שְׁהִיתָה יוֹרְדַת לְגֵן, וְנִשְׁאָרָה
 יִבְשָׁה. יְהוָה זֶה הָאֵילָן, ה"ה
 עֲנַפּוּי וְשִׁרְשׁוּי, ו' גּוּף הָאֵילָן, י'
 פְרִי, מַעֲיֵנוּ, וְהַנְקֻדָּה שְׁלוֹ כְּמוֹ
 זֶה: יְהוָה, שְׁהוּא אָחַד וְשְׁמוּ
 אָחַד. וּמְנַלָּן לְנוּ שְׁנַקְרָאת הַנְּבִיעָה
 אַחַת? כְּמוֹ שְׁנֶאמַר יְקוּוּ הַמַּיִם

מתחת השמים אל מקום אחד
ותראה היבשה, אדנ"י.

וכשום זה ויתחבא אדם ואשתו
מפני יהו"ה אלהי"ם. וכי יכול
אדם להתכסות ממנו, ויהרי כתוב
אם יסתר איש במסתרים ואני לא
אראנו נאם יהו"ה? אלא פסו פניו
חרלים, התכסו פניו מבשת,
שנפקחו עיניהם וראו מה שעשו
למעלה, שגרמו לעקר את האילן
ממקומו והמעצן לסלק משם,
וזהו ויתחבא האדם וגומר, שם
התכסו פניו מבשת, ששם חטאו,
במה שהיה בתוך עץ הגן, שם
התכסו פניו. יש מי שאומר, בתוך
עץ - זה צדיק, ובמקום זה ויסתר
משה פניו, שזכר מה שארע לו
בראשונה, הזכיר חטאו והתכסה
מבשת, ומשום זה זכה להמונת
יהו"ה יביט, וזה " שהוא החכמה
המתחוננה, והוא פרי האילן,
שהיה בראש צדיק, ו' - גוף
הברית, ה"ה זה מקום הערלה
ופריעה, ארבע אותיות היו על
צדיק שהוא עץ פרי, הוא גרם
שהסתלקו ממנו, והוא נעקר מן
הגן, כף עקר הקדוש ברוך הוא
את האדם מגופו וגרשו מגנו,
כמו שנאמר ויגרש את האדם.

תקון ששים ושנים

בראשית, שם ב"ת, שם א"ש (שם
אשרי). באותו זמן הסתלק הקדוש
ברוך הוא משכינתו ונשארה בת
יחידה, זהו שכתוב איכה ישבה
בדד, וסוד הדבר - ויקרא יהו"ה
אלהי"ם אל האדם ויאמר לו
איכה, איכה כ"ה? אמר לו, אף על
גב שגרמת לכל זה ועשית פרוז
באותיות שהסתלק י' מה', ו'
מה', ונשארה השכינה למעלה
יחידה, והשכינה למטה יחידה,

על גב דגרמת פולי האי,

דאתקרי נביעו אחד, כמה דאתמר
(בראשית א ט) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד,
ותראה היבשה אדנ"י.

ובגין דא ויתחבא האדם ואשתו מפני יהו"ה
אלהי"ם (שם ג ח), וכי יכול בר נש
לאתכסיא מניה, והא פתיב (ירמיה כג כד) אם יסתר
איש במסתרים ואני לא אראנו נאם יהו"ה,
אלא פסו פניו חרלים (משלי כד לא), אתכסיאו
אנפוי מבשת, דאתפקחו עיניהו וחזו מה
דעבדו לעילא, דגרימו לאעקרא אילנא
מאתריה, ונביעו לסלקא מתפן, ודא איהו
ויתחבא האדם וגומר, תפן אתכסיאו אנפוי,
מן בשת, דתפן חאבו, במה דהוה בתוך עץ
הגן, תפן אתכסיאו אנפוי, אית מאן דאמר
בתוך עץ דא צדיק, ובאתר דא ויסתר משה
פניו (שמות ג ו), דאדכר מה דאירע ליה
בקדמיתא, אדפיר חוביה ואתכסי מבשת,
ובגין דא זכה ותמונת יהו"ה יביט (במדבר יב
ה). ודא י' דאיהו חכמה תתאה, ואיהו איבא
דאילנא, דהוה פריש צדיק, ו' גופא דברית,
ה"ה דא אתר דערלה ופריעה, ארבע אתוון
הוו על צדיק דאיהו עץ פרי, איהו גרים
דאסתלקו מניה, ואתעקר איהו מגנתא, הכי
אעקר קודשא בריך הוא לאדם מגופיה, ותריף
ליה מגנתיה, כמה דאת אמר (בראשית ג כד) ויגרש
את האדם.

תקונא שתין ותריין

בראשית תפן ב"ת, תפן א"ש (נ"א תפן אשרי),
בהווא זמנא אסתלק קודשא בריך
הוא משכינתיה, ואשתארת בת יחידה, הדא
הוא דכתיב (איכה א א) איכה ישבה בדד, ורזא
דמלה ויקרא יהו"ה אלהי"ם אל האדם ויאמר
לו איכה (בראשית ג ט), איה כ"ה, אף

משום כך ויאמר לו איפה, איפה כ"ה, ויאמר את קולך שמעתי בגן, בגלל זה ואירא פי עירם אנכי ואחבא. ועוד ואחבא, סוד הדבר - ערום ראה רעה ונסתר, מה הסתירה של האדם? אלא בא תראה, בזמן שיש רשות למשחית להשחית, נאמר בו פי תצא אש ומצאה קוצים וכו', ובאותו זמן והיה כצדיק פרשע, ומשום זה יש לאדם באותו הזמן להסתתר ולהתכסות, שלא ימצא ביניהם, שבאותו הזמן יש נספה בלא משפט, ומשום זה ואירא פי עירם אנכי ואחבא, ובמה נסתר אדם מאלו הדינים והקטרוגים שלא ישלטו עליו? בתשובה. זהו שכתוב ישוב בסתר עליון, זו האם שהיא סתר, עליון מפנה זו חכמה שלא נודעת אלא בה'. בצל שד"י יתלונן, זו האם התפתונה (העליונה), הצל של שד"י שהוא אות ברית קדש, שנאמר בו אף בצלם יתהלך איש, וזו השכינה התפתונה, שהיא צלמו של הקדוש ברוך הוא, ועליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, בצלמו ממש, זו שכינה, צלמו של הקדוש ברוך הוא, במדה שלו, בשעור שלו, שלא הוסיף ולא גרע. מה זה האדם?

זו שכינה. (זה העמוד האמצעי)

אמר רבי אלעזר: והרי בשכינה לא כתוב בה בריאה אלא אצילות, ועוד, שהיה לו לומר ויברא יהו"ה את האדם, מה זה אלהים? אלא שכינה נקראת אלהים, ועל אותה נשמה שנתנה באדם, נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו,

ועבדת פרוצא באתון דאסתלק י' מן ה' ו' מן ה', ואשתארת שכינתא לעילא יחידאה, ושכינתא לתתא יחידאה, בגין דא ויאמר לו איפה, איפה כ"ה, ויאמר את קולך שמעתי בגן, בגין דא ואירא פי עירום אנכי ואחבא, ועוד ואחבא, רזא דמלה, ערום ראה רעה ונסתר (משלי כג ב), מאי סתירה דבר נש, אלא תא חזי בזמנא דאית רשו למחבלא לחבל, (דף טז ע"ב) אתמר ביה (שמות כב ה) פי תצא אש ומצאה קוצים וכו', ובההוא זמנא והיה כצדיק פרשע (בראשית יח כה), ובגין דא אית ליה לבר נש בההוא זמנא לאתטמרא ולא תפסיא, דלא ישתפח בינייהו, דבההוא זמנא יש נספה בלא משפט, ובגין דא (שם) ואירא פי עירום אנכי ואחבא, ובמאי נסתר בר נש מאלין דינים וקטרוגין דלא שלטין עליה, בתויבתא, הדא הוא דכתיב (תהלים צא א) יושב בסתר עליון, דא אימא דאיהי סתר, עליון מנה דא חכמה, דלא אשתמודע אלא בה', בצל שד"י יתלונן (שם) דא אימא תתאה, (ג"א עלאה) צל דשד"י דאיהו אות ברית קדש, דאתמר ביה (שם לט ז) אף בצלם יתהלך איש, ודא שכינתא תתאה, דאיהי צלמו דקודשא בריך הוא, ועליה אתמר (בראשית א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו, בצלמו ממש דא שכינתא, צלמו דקודשא בריך הוא, במדה דיליה בשעור דיליה דלא אוסיף ולא גרע, מאי האדם דא שכינתא, (ג"א דא עמודא דאמצעיתא).

אמר רבי אלעזר והא בשכינתא לא כתיב בה בריאה אלא אצילות, ועוד דהוה ליה למימר ויברא יהו"ה את האדם, מאי אלהים

אלא שכינתא אתקרי אלהים, ועל ההיא נשמתא דאתיהיבת בבר נש אתמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, בדיוקנא דשכינתא, ועל ההיא

בדמות השכינה, ועל אותה נשמה נאמר אך בצלם יתהלך איש, שהרי בזמן שמסתלקת הנשמה מן האדם, אינו יכול להתנענע. אמר לו: ברוך בני לעתיק הימים, ובני, כל מי שפוגם בדמות הזו כאלו ממעט את הדמות, והשכינה לא שורה שם. ובאותו הזמן שולטים עליו כל המקטרגים מהצד של אותו הפגם, וסוד הדבר - על פי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה, הרעות מצאוני שכינתא מני דאיהי אלהי.

תקונא שתין ותלת

נשמתא אתמר אך בצלם יתהלך איש, דהא בזמנא דאסתליק מבר נש נשמתא לא יכיל לאתנענעא. אמר ליה, בריך ברי לעתיק יומין, וברי כל מאן דפגים האי דיוקנא, כאלו ממעט את הדמות, ושכינתא לא שריא תמן, ובההוא זמנא שלטין עליה כל מקטרגין מסטרא דההוא פגימו, ורזא דמלה (דברים לא יז) על פי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה, הרעות מצאוני בגין דאסתלק שכינתא מני דאיהי אלהי.

בראשית ברא אלהים, מאי אלהים מי אלה, ועל האי מי אתמר (בראשית ג

תקון ששים ושלשה

בראשית ברא אלהים, מה זה אלהים? מי אלה, ועל זה מי נאמר, מי הגיד לך כי עירם אתה וגומר, אשר צויתך. אותה שנאמר בה אשר קדשנו במצוותיו, ואותה שנאמר בה אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים, רשות הרבים, שהיא רשות הרבים, אשת זנונים. מה זה רשעים? זה סמא"ל ונחש, אותה שאמר עליה פרעה מי יהוה אשר אשמע בקולו, אשר הוצאתיך מצרים, מי ודאי, שהיא תשובה, הרפואה לכל החלאים והמכרות. זהו שפתוב מ"י ירפא לך, ועליה נאמר ושב ורפא לו, רפאות תהי לשרך. אשרי הוא מי ששב לבעלה שלה, היא סוד התשובה, שיחזיר וישיב אותה דרגה שהרחיק אותה ממקומה, שיחזיר אותה למקומה ויקרב אותה לשם. באותו זמן ששכינה מרחקת מבעלה, נאמר באדם והיו חייך תלואים לך מנגד, חייך נקראת, זהו שפתוב ויפח באפיו נשמת חיים, קרוב יהוה לכל קוראיו וכו'?

מי הגיד לך פי עירום אתה וגומר, אשר צויתך (שם). ההיא דאתמר בה אשר קדשנו במצוותיו, וההיא דאתמר בה (תהלים א א) אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים, דהיא רשות הרבים אשת זנונים, מאי רשעים דא סמא"ל ונחש, ההיא דאמר עליה פרעה (שמות ה ב) מי יהוה אשר אשמע בקולו, אשר דאתמר ביה (שם ב ב) אשר הוצאתיך מארץ מצרים, מי ודאי, דאיהי תיובתא, אסוותא לכל מרעין ומכתשין, הדא הוא דכתיב (איכה ב י) מי ירפא לך, ועלה אתמר (ישעיה ו י) ושב ורפא לו, רפאות תהי לשרך (משלי ג ח), זכאה איהו מאן דתב לגבי בעלה דידה איהו רזא דתיובתא, דיחזיר ויתוב ההוא דרגא דרחיק ליה מאתריה, דיחזיר לה לאתרה ויקרב לה תמן, בההוא זמנא דשכינתא מרחקא מבעלה, אתמר בבר נש (דברים כח ב) והיו חייך תלואים לך מנגד, חייך אתקריאת, הדא הוא דכתיב (בראשית ב ז) ויפח באפיו נשמת חיים, אשרי הוא מי שמקרב אותה לבעלה. מה זה (ומד)

שְׁמֵי שְׁקוּרָא לֹו בְּשֶׁקֶר, רְחוּק הוּא מְנַנּוּ.

אַמְתָּ, א' בְּרֵאשׁ הָאֲלֶף בֵּית, מ' בְּאֲמָצֵעַ, ת' בְּסוּפִיּוֹ. (ד' אותיות) הַעֲשׂוֹר שְׁלוֹ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א אַמְתָּ, שֶׁהוּא עֲשׂוֹר שֶׁל אַרְבַּע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וְאַחַד, הָרִי הַסּוּד שֶׁל חֲמֹשֶׁה וְאַרְבָּעִים מ"ה. בְּזִמְנָן שִׁישְׂרָאֵל מְשַׁקְרִים בְּתוֹרַת אַמְתָּ בְּשִׁבּוּעָה שֶׁל שֶׁקֶר, נֹאמֵר בּוֹ וְתִשְׁלַף אַמְתָּ אַרְצָה. מַה זֶה אַרְצָה? זֶה הַשְּׂכִינָה, וּבְזִמְנָן שִׁישְׂרָאֵל מְקִימִים תּוֹרַת אַמְתָּ בְּשִׁבּוּעַת אַמְתָּ, נֹאמֵר בּוֹ אַמְתָּ מֵאַרְץ תְּצַמַח, וּבְגִלוֹת נֹאמֵר וְתִהִי הָאֲמַת נְעֻדְרַת, וְהַשֶּׁקֶר שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם, (וּבְזִמְנָן שִׁמְחָקוּן הָאֲמַת וּמִתְעַלָּה לְמִקּוּמוֹ, נִמְחָה הַשֶּׁקֶר מִן הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׂכָתוּב שֶׁפֶת אַמְתָּ תִּכּוֹן לְעַד, כּוֹנֵנַת לֹא כְּתוּב, אֲלֵא תִּכּוֹן לְעַד (אַמְתָּ). וְעַד אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שֶׁקֶר, מַה זֶה אַמְתָּ? הַעֲמוּד הָאֲמָצֵעִי, שְׂכִינָתוֹ - תּוֹרַת אַמְתָּ הִיְתָה בְּפִיָּהּ), וּמִי הַשֶּׁקֶר? זֶה סַמְא"ל, בְּזִמְנָן שֶׁשׁוֹלֵט הָאֲמַת, עוֹבֵר הַשֶּׁקֶר מִן הָעוֹלָם.

אַמְתָּ הוּא בְּסוּפֵי הַתְּבוּת שֶׁל בְּרֵיא אֱלֹהִים לְעִשׂוֹת, בְּרֵיא אֱלֹהִים אֵת, בּוֹ בְּרֵא אֵת הָעוֹלָם, וְעִלְיוֹ נִקְרָא וְעוֹמֵד כָּל הָעוֹלָם, וְכָל מִי שֶׁנִּשְׁבַּע בְּשֶׁקֶר, כְּאֵלוֹ וְתִשְׁלַף אַמְתָּ אַרְצָה, וְהַשֶּׁקֶר שׁוֹלֵט כְּכִיכּוֹל בְּמִקּוּם (גֵּרֵשׁ מִמִּקּוּם) שְׁלוֹ, שֶׁהוּא יְרוּשָׁלַיִם, וְזֶה גֵרֵם שֶׁנִּחְרַב הַבַּיִת וְחָזַר הָעוֹלָם לְתַהוֹ וּבָהוּ. שֶׁפָּךְ פְּרוּשׁוֹהוּ, חֶרֶב בֵּית רֵאשׁוֹן - וְהָאֲרֶץ הִיְתָה תַהוֹ, חֶרֶב בֵּית שְׁנֵי - וְחֻשְׁףָּ עַל פְּנֵי תַהוֹם, שְׂאֲמַת נּוֹשָׂאָת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וּבְזִמְנָן שֶׁנִּעֲשֶׂה שֶׁקֶר יִתְהַרַס הַבְּנִיָן. בְּאוֹתוֹ זְמַן נֹאמֵר בְּשְׂכִינָה, נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם,

זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּקָרִיב לָהּ לְגַבֵּי בַעֲלָהּ, מֵאִי (ג"א וּמְיָד) קָרוֹב יְהו"ה לְכָל קוֹרְאָיו וְכו' (תהלים קמה יח), דְּמָאן דְּקָרָא לִיָּה בְּשֶׁקֶרָא רְחוּק הוּא מְנִיָּה.

אַמְתָּ א' בְּרִישָׁא דְאַלְפָּא בֵּיתָא, מ' בְּאֲמָצֵעִיתָא, ת' בְּסוּפִיָּה, (ג"א ד' אֲתוּן) עֲשׂוֹרָא דִּילִיָּה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א אַמְתָּ, דְּאִיהוּ עִישׂוֹר דְּאַרְבַּע מֵאָה וְאַרְבָּעִין וְחַד, הָא רְזָא דְחֲמִשָּׁא וְאַרְבָּעִין מ"ה, בְּזִמְנָא דִישְׂרָאֵל מְשַׁקְרִין בְּתוֹרַת אַמְתָּ, בְּאוּמָאָה דְשֶׁקֶרָא, אֲתָמֵר בֵּיהּ (דְּנִיָּאל ח יב) וְתִשְׁלַף אַמְתָּ אַרְצָה, מֵאִי אַרְצָה דָּא שְׂכִינְתָּא, וּבְזִמְנָא דִישְׂרָאֵל מְקִימִין תּוֹרַת אַמְתָּ בְּאוּמָאָה דְקִשׁוּט, אֲתָמֵר בֵּיהּ (תהלים פה יב) אַמְתָּ מֵאַרְץ תְּצַמַח, וּבְגִלוֹתָא אֲתָמֵר (ישעיה נט טו) (דף צה ע"א). וְתִהִי הָאֲמַת נְעֻדְרַת, וְשֶׁקֶרָא שְׁלֵטָא בְּעַלְמָא, (וּבְזִמְנָא דְאַתְתַּקְוּן אַמְתָּ וְאַסְתַּלַּק לְאַתְרֵיהּ אֲתַמְחִי שֶׁקֶרָא מְעַלְמָא, הָדָא הוּא דְכְּתוּב (משלי יב יט) שֶׁפֶת אַמְתָּ תִּכּוֹן לְעַד, כּוֹנֵנַת לֹא כְּתוּב אֲלֵא תִּכּוֹן לְעַד (אַמְתָּ), וְעַד אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שֶׁקֶר (שם), מֵאִי אַמְתָּ עֲמוּדָא דְאַמָּצֵעִיתָא, שְׂכִינְתָּא דִּילִיָּה תּוֹרַת אַמְתָּ, הִיְתָה בְּפִיָּהּ (מְלֹאכִי ב' ו)), וּמָאן שֶׁקֶר דָּא סַמְא"ל, בְּזִמְנָא דְאַמְתָּ שְׁלֵטָא אֲתַעְבֵּר שֶׁקֶרָא מְעַלְמָא.

אַמְתָּ אִיהוּ בְּסוּף תִּיבִין, וְאִינוּן בְּרֵיא אֱלֹהִים לְעִשׂוֹת, בְּרֵיא אֱלֹהִים אֵת, בֵּיהּ בְּרֵא עַלְמָא, וְעִלְיָה אֲתַקְרִי וְקִיָּיֵמָא כָּל עַלְמָא, וְכָל מָאן דְּאוּמִי בְּשֶׁקֶרָא כְּאֵלוֹ וְתִשְׁלַף אַמְתָּ אַרְצָה, וְשֶׁקֶרָא שְׁלֵטָא כְּכִיכּוֹל בְּאַתֵּר (ג"א אֲתַרְדּ מֵאַתֵּר) דִּילִיָּה דְּאִיהוּ יְרוּשָׁלַם, וְדָא גֵרִים דְּאַתְחַרְבּ בֵּיתָא, וְאַתְחַזֵּר עַלְמָא לְתַהוֹ וּבָהוּ, דְּהִכִּי אוּקְמוּהוּ חֶרֶב בֵּית רֵאשׁוֹן וְהָאֲרֶץ הִיְתָה תַהוֹ, חֶרֶב בֵּית שְׁנֵי וְחֻשְׁףָּ עַל פְּנֵי תַהוֹם, דְּאַמְתָּ

הוּא סְבִיל עַלְאִין וְתַתְּאִין, וּבְזִמְנָא דְאַתְעַבִּיד שֶׁקֶרָא יִתְהַרַס הַבְּנִיָן, בְּהַהוּא זְמַנָּא אֲתָמֵר בְּשְׂכִינְתָּא (עמוס ה ב) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם, הָדָא הוּא

דכתיב (ישעיה יד יב) איך נפלת משמים הילל בן שחר, נפלה עטרת ראשנו (איכה ה טז), דאינון ה' עלאה ה' תתאה, ו' עמודא דאמצעיתא סביל תרוייהו, יסודא דכלא י', דא ברית, כל מאן דמשקר ועבר ביה, כאלו אעקר כלא ואפיל ליה, והאי י' היא אבן השתיה דמינה הושטת עלמא, ועליה אתמר (תהלים קיח כב) אבן מאסו הבונים וכו', ואיהי יסודא דכלא, ועלה אתבני, ווי ליה למאן דחאב באות שבת ובאות תפלין ובאות יומין טבין ובאות ברית מילה, כאלו אעקר ליה מאתריה, ואהדר עלמא לתהו ובהו.

אמר רבי אלעזר אבא והא י' לעילא איהי, אמאי איהי לתתא הכא, אמר ליה פרי, דא רזא עלאה, מארבע אתוון תליין ארבע שמהן, מן י' יהו"ה, מן ה' הוי"ה (נ"א הוי"ה), מן ו' והי"ה, מן ה' הוה"י (נ"א והי"ה הוה"י), עלייהו אתמר ודאי וראית את אחורי, (ופני לא יראו) (שמות לג כג), ומסטרא דאחורים איהי י' לתתא, ומסטרא דפנים לעילא, ודא איהו רזא דאתהפך שמא מדינא לרחמי ומרחמי לדינא, פד אתהפך לדינא איהו הוה"י י' לתתא, דאתמר ביה אבן מאסו הבונים, מאסו יסורין דילה, ואלין דחביבין יסורין אתהפך לון מדינא לרחמי יהו"ה, ובההוא זמנא אבן מאסו וכו', מה דהות י' לתתא אתחזרת לעילא, ומסטרא דוהי"ה איהי י' באמצע, בההוא זמנא אשתטח לגביה, ואמר זכאה חולקי דזכינא להאי, דדא עיקרא ויסודא דכלא.

תקונא שתין וארבע

בראשית ברא אלהי"ם, תמן איש תמן אשה עם ה' דאלהי"ם, ועלייהו

זהו שכתוב איך נפלת משמים הילל בן שחר, נפלה עטרת ראשנו, שהם ה' עליונה וה' תחתונה, ו' העמוד האמצעי נושא את שניהם, היסוד של הכל י', זו הברית, כל מי שמשקר ועובר בה, כאלו עקר הכל והפיל אותו, והי' הזו, היא אבן השתיה שממנה השפת העולם, ועליה נאמר אבן מאסו הבונים וכו', והיא היסוד של הכל, ועליה נבנה. אוי למי שחוטא באות שבת, ובאות תפלין, ובאות ימים טובים, ובאות ברית מילה, כאלו עקר אותו ממקומו והחזיר את העולם לתהו ובהו.

אמר רבי אלעזר: אבא, והרי י' היא למעלה, למה כאן היא למטה? אמר לו: בני, זה סוד עליון, מארבע אותיות תלויות ארבעה שמות. מן י' יהו"ה, מן ה' הוי"ה, ומן ו' והי"ה, מן ה' הוה"י (והי"ה הוה"י), עליהם נאמר ודאי וראית את אחורי (ופני לא יראו), ומצד של אחורים הי' היא למטה, ומצד של הפנים - למעלה, וזהו הסוד שמתהפך השם מדין לרחמים ומרחמים לדיון. בשמתהפך לדיון, הוא הוה"י, י' למטה, שנאמר בה אבן מאסו הבונים, מאסו את היסורים שלה, ואלו שחביבים היסורים, מתהפך להם מדין לרחמים יהו"ה, ובאותו זמן אבן מאסו וכו', מה שהיתה י' למטה, חזרה למעלה, ומתצד של והי"ה הי' היא באמצע. באותו הזמן השתטח אצלו ואמר: אשרי חלקי שזכיתי לזה, שנה עקר ויסוד הכל.

תמן ששים וארבעה

בראשית ברא אלהי"ם, שם אי"ש, שם אשה עם ה' של

אֱלֹהִים, וְעַלֵּיהֶם נֹאמֵר סִמְכוּנֵי
בְּאִשׁוּשׁוֹת, בְּאִשׁ וְאִשָּׁה, וּמִי גֵרָם
אֵת זֶה? מִשׁוּם שֶׁהַתְּפִשְׁטוּ
מִכְתָּנוֹת אוֹר אָדָם וְחֻוּהָ, וּמִשׁוּם
זֶה, סִמְכוּנֵי בְּאִשׁוּשׁוֹת - בְּכַתְּנוֹת
עוֹר, שֶׁהֵם כְּנָגֵד וְעֵרַת אֵילָם
מֵאֲדָמִים וְכוּ'.

וְכִי אָדָם גֵּרָם? וְהֲרִי כְּתוּב וַיֹּאמֶר
הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי
וְגוֹמֵר, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לֹאֲשֶׁה מֶה עֲשִׂית? כְּמוֹ
שֶׁנֹּאמֵר וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶל
הָאִשָּׁה מֶה זֹאת עֲשִׂית? כָּל חֲטָא
שֶׁעֲשִׂית לְשִׁכְנֶיךָ, שְׁהִיא זֹאת,
עֲשִׂית, וּמִשׁוּם זֶה מֶה זֹאת עֲשִׂית,
שְׁהִיא מֶה שְׁמוֹ, מֶה זֹאת וְדָאִי,
מֶה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׁאֵל מֵעִמָּךְ
כִּי אִם לִירְאָה, וְאֵל תִּקְרִי אִם אֵלָא
אִם, (וְהוּא שְׁכָתוּב אִישׁ אִמּוֹ וְאִבּוֹ תִּירָא, שְׁהוּא
יְהוָה הָאֵל וְהָאִם הַעֲלִינָה), וְאֵת לֹא פָחַדְתָּ
מִן הָאִם הַעֲלִינָה, לְזֹאת עֲשִׂית
כָּל זֶה וְדָאִי, שֶׁנֹּאמֵר בְּהַ זֹאת אוֹת
הַכְּבָרִית.

שְׁאֵדָם וְאִשְׁתּוֹ נִכְרָאוּ בְּדִיּוּקְנָו שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ,
וּמִשׁוּם זֶה חֲטָא הָאָדָם הִזְה תְּלוּי
בְּעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, וְהַחֲטָא שֶׁל
חֻוּהָ בְּשִׁכְנֶיךָ, וּמִשׁוּם זֶה מֶה זֹאת
עֲשִׂית, לְזֹאת עֲשִׂית וְדָאִי, וְהַחֲטָא
הַזֶּה גֵּרָם שִׁירְדָה הַשְּׁכִינָה לְגִלּוֹת,
שְׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה
אֲבוֹתֵיהֶם, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר וְאָף
גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ אִיִּבֵיהֶם
לֹא מֵאֲסִתִּים וְלֹא גַעְלָתִים וְכוּ',
וּבְהָ אָמַר דָּוִד אִם תַּחֲנֶה עָלַי
מִחֲנֶה לֹא יִירָא לְבִי וְגוֹמֵר,
בְּ"זֹאת" אֲנִי בּוֹטֵחַ וְגוֹמֵר, זֶה
נֹאמֵר בְּמִלְחָמָת גּוֹג וּמַגּוּג, וּמִי
גֵּרָם שְׁהוּא יְהִיָה שְׁמוֹר בְּה?
מִשׁוּם שֶׁעָלְיוֹ נֹאמֵר אִם אֶתָּן שְׁנַת
לְעֵינַי לְעַפְעַפִּי תִּנּוּמָה עַד אֲמָצָא
מְקוֹם לִיהוָה וְגוֹמֵר.

אֶתְמַר (שִׁיר ב ה) סִמְכוּנֵי בְּאִשׁוּשׁוֹת, בְּאִשׁ
וְאִשָּׁה, וּמֵאֵן גֵּרִים דָּא, בְּגִין דְּאֵתְפִשְׁטוּ
מִכְתָּנוֹת אוֹר אָדָם וְחֻוּהָ, וּבְגִין דָּא סִמְכוּנֵי
בְּאִשׁוּשׁוֹת, בְּכַתְּנוֹת עוֹר דְּאִינוּן לְקַבֵּל וְעוֹרוֹת
אֵילָם מֵאֲדָמִים וְכוּ' (שְׁמוֹת כה ה).

וְכִי אָדָם גֵּרִים, וְהָא כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ג ב) וַיֹּאמֶר
הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי וְגוֹמֵר,
וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹאֲתָתָא מֶה
עֲבַדְתָּ, כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר (שם יג) וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אֶל הָאִשָּׁה מֶה זֹאת עֲשִׂית, כָּל חוּבָה
דְּעֲבַדְתָּ לְשִׁכְנָתָא דְּאִיְהִי זֹאת עֲבַדְתָּ, וּבְגִין דָּא
מֶה זֹאת עֲשִׂית, דְּאִיְהִי מֶה שְׁמוֹ, מֶה זֹאת וְדָאִי,
מֶה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי אִם
לִירְאָה (דְּבָרִים י יב), וְאֵל תִּקְרִי אִם אֵלָא אִם (הֲדָא
הוּא דְּכְתִיב (ויקרא יט ג) אִישׁ אִמּוֹ וְאִבּוֹ תִּירָאוּ דְּאִיְהוּ יְהוָה אֲבָא
וְאִמָּא עֲלָאָה), וְאֵת לֹא דְּחִילְתָּ מֵאִימָא עֲלָאָה,
לְזֹאת עֲבַדְתָּ כָּל דָּא וְדָאִי, דְּאֵתְמַר בְּה (בְּרֵאשִׁית
ט יב) זֹאת אוֹת הַכְּבָרִית.

דְּאָדָם (דף צה ע"ב) וְאֵתְתִיָה אֶתְבְּרִיאֵוּ בְּדִיּוּקְנָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינָתִיָה, וּבְגִין
דָּא חוּבָא דְּאָדָם הָוָה תְּלִיא בְּעַמּוּדָא
דְּאֲמָצְעִיתָא, וְחוּבָה דְּחֻוּהָ בְּשִׁכְנָתָא, וּבְגִין דָּא
מֶה זֹאת עֲשִׂית, לְזֹאת עֲשִׂית וְדָאִי, וְחוּבָא דָּא
גֵּרָם דְּנַחַתְתָּ שְׁכִינָתָא בְּגִלּוֹתָא, דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל
עֲבַדִּין מַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם, וּבְגִין דָּא אָמַר (ויקרא
כו מד) וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ אִיִּבֵיהֶם לֹא
מֵאֲסִתִּים וְלֹא גַעְלָתִים וְכוּ', וּבְהָ אָמַר
דָּוִד (תהלים כז ג) אִם תַּחֲנֶה עָלַי מִחֲנֶה לֹא יִירָא
לְבִי וְגוֹמֵר, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ וְגוֹמֵר, דָּא אֶתְמַר
בְּמִלְחָמָת גּוֹג וּמַגּוּג, וּמֵאֵן גֵּרִים לְמַהְוִי אִיְהוּ
נְטִיר בְּה, בְּגִין דְּעָלְיָה אֶתְמַר (שם קלב ד) אִם אֶתָּן
שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפִּי תִּנּוּמָה עַד אֲמָצָא מְקוֹם
לִיהוָה וְגוֹמֵר.

וְהָאִי אִיהִי חֲכַמַת שְׁלֹמָה, וְעֲלָה אֶתְמַר (קהלת טו ט) וְחֲכַמַת הַמְסֻפֵּן בְּזוּיָהּ, וְעֲלָה אֶתְמַר (שמואל א ב ל) פִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד וּבוּזִי יִקְלוּ, כַּד נֶחֱתִית שְׁלֹמָה מִמְּלָכוּתֶיהָ הָיָה חֲכָמָה דִּילֵיהּ בְּזוּיָהּ בְּעֵינֵי שְׁטִיזִין, וְכַד אֶסְתַּלַּק בְּמִלְכוּתֶיהָ אֶתְמַר בֵּיהּ (מלכים א ה י) וַתִּרְבַּח חֲכַמַת שְׁלֹמָה, דְּאֶתְרַבִּיאַת עַד דְּמִטָּאֵת לְהָאִי אֶתְר דְּאֶתְנַטִּילַת מִתְמָן, לְאַתְר דְּחֲכָמָה עֲלָאָה, דְּאִיהִי חֲכָמָה בְּרִישָׁא, וְאִיהִי חֲכָמָה בְּסוֹף, וְאִיהִי תוֹרָה בְּאֲמֻצְעֵיתָא, בְּעַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעֵיתָא תוֹרַת אָמַת, לְעִילָא תוֹרַת חֲכָם, לְתַתָּא חֲכַמַת שְׁלֹמָה, וּבְגִין דָּא מְסֻטְרָא דְּשְׁלֹמָה אֶתְמַר וְחֲכַמַת הַמְסֻפֵּן בְּזוּיָהּ, דְּנֶחֱתִית בֵּיהּ, וְסִלִּיקַת בֵּיהּ, כְּמָה דְּאֶתְמַר בֵּיהּ וַתִּרְבַּח חֲכַמַת שְׁלֹמָה מִחֲכַמַת כָּל בְּנֵי קָדָם.

אֲבָרְ בְּרִשְׁעִים מַה כְּתוּב בְּהֵם? נִתְנַנְי יְהו"ה בִּידֵי לֹא אוֹכֵל קוּם, נְפֻלָּה וְלֹא תוֹסִיף קוּם, וְאַף עַל פִּי שְׂאִינן לָהּ רְשׁוּת לְעַמּוּד מְעַצְמָהּ, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִקִּים אוֹתָהּ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר בְּיוֹם הַהוּא אֲקִים אֶת סֵפֶת דְּדוֹד הַנְּפֻלָּת, וּמִי גְרַם שְׂיִרְדָּה לָהּ מִמְּקוֹמָהּ? זֶה הַנְּחָשׁ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֱלֹהֵיִם אֵל הַנְּחָשׁ פִּי עֲשִׂיתָ זֹאת, שְׂהִיא הַשְּׂכִינָה, שְׁגַרְמָה שְׁנַמְצָאֵת יְבִשָּׁה וְנְפֻלָּה מִמְּקוֹמָהּ, אַרְוֵר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגוֹמֵר, קָלַל אוֹתוֹ שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ מְלָכִים וְשְׁלִיטִים עַל מַה שְּׁסוּמָךְ, שְׂהֵם רִגְלֵיו וַיִּדְּיוּ שְׁקָצִץ אוֹתָם, כְּמוֹ שְׂהוּא גְרַם קְצוּץ וּפְרוּד לְמַעְלָה, וּמִשּׁוּם זֶה עַל גַּחְוֹנָה תִּלְךְ וְעַפְר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְזֶהוּ שְׂאֵמַר יִצְחָק לְעֵשׂוּ מִשְׁמֹנֵי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁבֶךָ.

עֵשֶׂר קָלָלוֹת קָלַל אֶת הַנְּחָשׁ, מִשּׁוּם שְׁגַרְם שְׁנַפְרְדָּה הַשְּׂכִינָה שְׂהִיא עֲשִׂירִית מִבְּעֵלָה, וְעֵשֶׂר

וְהָאִי אִיהִי חֲכַמַת שְׁלֹמָה, וְעֲלָה אֶתְמַר (קהלת טו ט) וְחֲכַמַת הַמְסֻפֵּן בְּזוּיָהּ, וְעֲלָה אֶתְמַר (שמואל א ב ל) פִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד וּבוּזִי יִקְלוּ, כַּד נֶחֱתִית שְׁלֹמָה מִמְּלָכוּתֶיהָ הָיָה חֲכָמָה דִּילֵיהּ בְּזוּיָהּ בְּעֵינֵי שְׁטִיזִין, וְכַד אֶסְתַּלַּק בְּמִלְכוּתֶיהָ אֶתְמַר בֵּיהּ (מלכים א ה י) וַתִּרְבַּח חֲכַמַת שְׁלֹמָה, דְּאֶתְרַבִּיאַת עַד דְּמִטָּאֵת לְהָאִי אֶתְר דְּאֶתְנַטִּילַת מִתְמָן, לְאַתְר דְּחֲכָמָה עֲלָאָה, דְּאִיהִי חֲכָמָה בְּרִישָׁא, וְאִיהִי חֲכָמָה בְּסוֹף, וְאִיהִי תוֹרָה בְּאֲמֻצְעֵיתָא, בְּעַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעֵיתָא תוֹרַת אָמַת, לְעִילָא תוֹרַת חֲכָם, לְתַתָּא חֲכַמַת שְׁלֹמָה, וּבְגִין דָּא מְסֻטְרָא דְּשְׁלֹמָה אֶתְמַר וְחֲכַמַת הַמְסֻפֵּן בְּזוּיָהּ, דְּנֶחֱתִית בֵּיהּ, וְסִלִּיקַת בֵּיהּ, כְּמָה דְּאֶתְמַר בֵּיהּ וַתִּרְבַּח חֲכַמַת שְׁלֹמָה מִחֲכַמַת כָּל בְּנֵי קָדָם.

אֲבָרְ בְּחַיִּיבֵיָא מַה כְּתוּב בְּהוּ, (איכה א יד) נִתְנַנְי יְהו"ה בִּידֵי לֹא אוֹכֵל קוּם, (עמוס ה) נְפֻלָּה וְלֹא תוֹסִיף קוּם, (עמוס ה ב) וְאַף עַל פִּי דְּלִית לָהּ רְשׁוּת לְמִיָּקָם מִגְּרָמָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יוֹקִים לָהּ, כְּמָה דְּאֶתְ אֶמַר (שם ט יא) בְּיוֹם הַהוּא אֲקִים אֶת סֵפֶת דְּדוֹד הַנְּפֻלָּת, וּמִאֵן גְּרִים דְּנֶחֱתִית לָהּ מֵאֶתְרָהּ דָּא נְחָשׁ, כְּמָה דְּאֶתְ אֶמַר (בראשית ג יד) וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֱלֹהֵיִם אֵל הַנְּחָשׁ פִּי עֲשִׂיתָ זֹאת, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא, דְּגְרַמַת דְּאֶשְׁתַּפַּחַת יְבִשָּׁה וְנְפֻלָּת מֵאֶתְרָהּ, אַרְוֵר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגוֹמֵר (שם). לִיִּיט לִיהּ דְּלֹא יְהֵא לִיהּ מְלָכִין וְשְׁלִיטִין עַל מַה דְּסַמִּיךְ, דְּאִינוּן רִגְלֵיו וַיִּדְּוִי דְּקָצִיץ לוֹן, כְּמָה דְּאִיהוּ גְרִים קְצוּץ וּפְרוּד לְעִילָא, וּבְגִין דָּא עַל גַּחְוֹנָה תִּלְךְ וְעַפְר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ (שם), וְדָא אִיהוּ דְּאֶמַר יִצְחָק לְעֵשׂוּ (שם כו לט) מִשְׁמֹנֵי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁבֶךָ.

עֵשֶׂר לְוִטְיָא לִיִּיט לְחַוְיָא, בְּגִין דְּגְרִים דְּאֶתְפְּרֵשׁ שְׂכִינְתָא דְּאִיהִי עֲשִׂירָאָה

לְאָדָם, וְעֶשֶׂר לַחֲוָה, וְתִשְׁעַ לְאָרֶץ, שְׁחֻטָּאָה לְצַדִּיק שֶׁהוּא תְּשִׁיעָהּ. כָּלֶם חֻטָּאוֹ לְעִשְׂרִית, וְהָאֶרֶץ לְצַדִּיק, וּמִמָּה (וּלְמָה) חֻטָּאָה לְצַדִּיק? שֶׁהִרְיָ בַעֲבוּרָךְ אָמַר לְאָדָם, וְעוֹד, בְּגִלְלֵי הָאָדָם קָלַל אֶת הָאֶרֶץ שֶׁנִּטְלָה מִמֶּנָּה, זֶהוּ שְׁכַתוּב וַיִּצְרַח יְהוָה אֶל־הַיָּם אֵת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה, אִם כֵּן מָה חֻטָּאָה לְצַדִּיק שֶׁהוּא תְּשִׁיעָהּ?

אָמַר מִשּׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וַיִּצְמַח יְהוָה אֶל־הַיָּם מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ נְחֻמָּה לְמִרְאֵה וְטוֹב לְמֵאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְהָיָה לוֹ רִשׁוּת לְמַחֲוֹת בְּיַדֵּי אָדָם שְׁלֵא יֵאָכֵל מֵעֵץ הַמָּוֶת וְלֹא מִחַתָּה, בְּגִלְלֵי זֶה אָמַר בַּעֲבוּרָךְ. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי יֵשׁ דַּעַת בְּאֶרֶץ לְכָל זֶה? אָמַר לוֹ: כֵּן, זֶהוּ שְׁכַתוּב יְהוָה בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ. אָמַר לוֹ: וְהִרְיָ בְּחֻכְמָה עֲלִיוֹנָה וּבְאֶרֶץ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נֶאֱמַר הַכְּתוּב הַזֶּה. אָמַר לוֹ: בְּנִי, זֶה כְּנֶגֶד זֶה עָשָׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, יֵשׁ חֻכְמָה וְיֵשׁ חֻכְמָה, יֵשׁ אֶרֶץ וְיֵשׁ אֶרֶץ.

אָמַר לוֹ: אִם כֵּן, מָה חֻטָּאָה הָאֶרֶץ לְצַדִּיק שֶׁלְקַתָּה תִּשְׁעָהּ? אָמַר לוֹ: מִשּׁוּם שֶׁעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע הוּא כְּמוֹ הַבְּרִית, אוֹת הַבְּרִית מִבְּפָנַי טוֹב, וְעוֹלָה רַע, זֶה מִבְּפָנַי זָה מִבְּחוּץ, וּמִשּׁוּם שֶׁחֻטָּאָה שֶׁל עֵץ הַדַּעַת גֵּרַם פְּרוּד בֵּין הַצַּדִּיק לְשִׁכְנָה, בְּגִלְלֵי זֶה לְקַתָּה הָאֶרֶץ תִּשְׁעָהּ, וְאוֹתָם שְׁחֻטָּאוֹ בְּשִׁכְנָה, שֶׁהִיא עִשְׂרִית לְקוֹ עֶשֶׂר עֶשֶׂר. וּבֵא וּרְאֵה, שְׁבַע אֲרָצוֹת הֵן: אֶרֶץ, אֲדָמָה, אֶרֶקָא, גִּיא, נִשְׂיָה, צִיָּה, תַּבַּל, וְאָדָם חֻטָּא בְּבַת שְׁבַע, וְנֶאֱמַר בּוֹ פִּי שְׁבַע יִפֹּל צַדִּיק, הִרְהוּר תְּשׁוּבָה וְנֶאֱמַר בּוֹ וְקָם, וְהָיָה עוֹלָה, וּכְשִׁירָד לְשֵׁם הָיָה עוֹשֶׂה מַעֲשִׂים וְתוֹלְדוֹת

מִבְּעָלָהּ, וְעֶשֶׂר לְאָדָם, וְעֶשֶׂר לַחֲוָה, וְתִשְׁעָה לְאֶרֶץ, דְּחִבָּאת לְצַדִּיק דְּאִיהוּ תְּשִׁיעָהּ, כְּלָהוּ חֵאבוּ לְעִשְׂרָאָה, וְאֶרֶץ לְצַדִּיק, וּמִמָּאִי (ג"א וְאִמָּאִי) חֵאבַת לְצַדִּיק, דְּהָא בַּעֲבוּרָךְ אָמַר לְאָדָם, וְעוֹד בְּגִין אָדָם לֵיִט לְאֶרֶץ דְּאִתְנַטִּיל מִינָהּ, הָדָא הוּא דְכָתִיב (שם ב' ז') וַיִּצְרַח יְהוָה אֶל־הַיָּם אֵת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה, אִם כֵּן מָה חִבָּאת לְצַדִּיק דְּאִיהוּ תְּשִׁיעָהּ.

אָמַר בְּגִין דְּאִתְמַר בָּהּ (שם ט') וַיִּצְמַח יְהוָה אֶל־הַיָּם מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ נְחֻמָּה לְמִרְאֵה וְטוֹב לְמֵאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְהָיָה לִיָּה רִשׁוּת לְמַמְחָא בִּידָא דְאָדָם דְּלֹא יִכּוּל מֵאִילָנָא דְמוֹתָא, וְלֹא מִחַתָּה, בְּגִין דָּא אָמַר בַּעֲבוּרָךְ. אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי אִית דַּעַת בְּאֶרֶץ לְכוּלֵי הָאִי, אָמַר לִיָּה אֵין, הָדָא הוּא דְכָתִיב (משלי ג' ט') יְהוָה בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ, אָמַר לִיָּה וְהָא בְּחֻכְמָה עֲלָאָה וּבְאֶרֶץ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְמַר הָאִי קָרָא, אָמַר לִיָּה בְּרִי דָא לְקַבֵּל דָּא עַבְד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִית חֻכְמָה וְאִית חֻכְמָה, אִית אֶרֶץ וְאִית אֶרֶץ.

אָמַר לִיָּה אִם כֵּן מָה חִבָּאת אֶרֶץ לְצַדִּיק דְּלְקַתָּה תִּשְׁעָהּ, אָמַר לִיָּה בְּגִין דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע אִיהוּ כְּגוּוֹנָא דְבְּרִית, אוֹת בְּרִית מְלַגָּאוּ טוֹב עוֹרְלָה רַע, דָּא מְלַגָּאוּ וְדָא מְלַבְּר, וּבְגִין דְּחוּבָא דְּעֵץ הַדַּעַת גָּרִים פְּרוּדָא בֵּין צַדִּיק וּשְׁכִינְתָּא, בְּגִין דָּא לְקַאת אֶרֶץ תִּשְׁעָהּ, וְאִינוּן דְּחֵאבוּ בְּשִׁכְנָתָא דְּאִיהִי עִשְׂרִית לְקוֹ עֶשֶׂר עֶשֶׂר. וְתָא חֲזִי שְׁבַעָה אֶרְעִין אִינוּן אֶרֶץ אֲדָמָה אֶרֶקָא גִּיא נִשְׂיָה צִיָּה תַּבַּל, וְאָדָם חֵאב (דף צו' ע"א) בְּבַת שְׁבַע, וְאִתְמַר בִּיה (משלי כד' טו) פִּי שְׁבַע יִפֹּל צַדִּיק, הִרְהוּר תְּיֻבְתָּא וְאִתְמַר בִּיה (שם) וְקָם, וְהָיָה סְלִיק, וְכַד נְחִית תִּמְן הָיָה

עבדי עובדין ותולדין בכל ארעא וארעא, מנהון הוּ צמחין ומנהון לא הוּ צמחין, ואית תמן בריין מנהון בתריין רישין ואית מנהון בתלת עד שבע, ואית תמן אתר דנהרא שמשא וסיהרא וככביא ומזלי, ואית אתר דלית ביה נהורא פלל אלא חשוכא וקבלא.

הבי אינון אלין דנחתין לשבעה מיני עניותא, אית מנהון דלית לון נהורא פלל, דכל יומיהון אינון בעניותא, ואית מנהון דאית להון נהורא פל יומיהון ואינון בעותרא, ואית מנהון דלזמנין אית לון נהורא ולזמנין חשוכא, אלין אינון דאתילידו באמצעיתא דסיהרא בינוניים, לזמנין אית לון עותרא וסלקין, ולזמנין עניותא ונחתין, ואית אחרנין דעבדין תולדין ומצליחין, ואית מנהון דלא מצליחין, ואית מנהון דמצליחין (נ"א צמחין) עד פלגו יומיהון ומייתין בקצרות יומין, אלין דאתילידו במלויא דסיהרא אינון צמחין וחיין ומשלימין כל יומיהון, ואינון דאתילידו בחסרונא דסיהרא לא צמחין ומייתין מיד, ואינון דאתילידו באמצעיתא דסיהרא מתקצרין בפלגות יומיהון.

ואית ארעין דאתמר בהון (בראשית לז כד) והבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים אית ביה, אוף הכי אית בריין דאינון עמי הארץ, דבתיהון מליין מלאכי חבלה, דאינון נחשים ועקרבים ונשכין לון בכמה נשוכין דיסורין, דאינון גרמו קדם דייתון לעלמא, (בגין דייח) בגלגולא באלין גופים ובאלין פתים, וכד נשכין לון אינון נחשים ועקרבים בכמה יסורין אינון צווחין ווי ווי, ואית לון קטטה לכלהו בביתא, וצווחין באלין מארי דגיהנם דנדינגין בו, ואית אחרנין דכל

בכל ארץ וארץ, מהם היו צומחים ומהם לא היו צומחים, ויש שם בריות, מהן בשני ראשים, ויש מהם בשלשה עד שבעה, ויש שם מקום שהשמש מאירה והלבנה והכוכבים והמזלות, ויש מקום שאין בו אור כלל, אלא חשכה וערפל.

בך הם אלו שיורדים לשבעה מיני עניות, יש מהם שאין להם אור כלל, שכל ימיהם הם בעניות, ויש מהם שיש להם אור כל ימיהם והם בעשר, ויש מהם שלפעמים יש להם אור ולפעמים חשכה. אלו אותם שנולדו באמצע הלבנה, בינוניים, לפעמים יש להם עשר ועולים, ולפעמים עניות ויורדים, ויש אחרים שעושים תולדות ומצליחים, ויש מהם שלא מצליחים, ויש מהם שמצליחים (צומחים) עד מחצית ימיהם ומתים בקצור ימים. אלו שנולדו במלוי הלבנה, הם צומחים וחיים ומשלימים את כל ימיהם, ואלו שנולדו בחסרון הלבנה לא צומחים ומתים מיד, ואלו שנולדו באמצע הלבנה מתקצרים במחצית ימיהם.

ויש ארצות שנאמר בהן והבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, אף כף יש בריות שהם עמי הארץ, שבתיהם מלאים מלאכי חבלה, שהם נחשים ועקרבים, ונושכים אותם בכמה נשיכות של יסורים, שהם גרמו לפני שיבאו לעולם, (כדי שיבאו) בגלגול בגופים הללו ובפתים הללו, וכשנושכים אותם אותם הנחשים והעקרבים בכמה יסורים, הם צווחים וי וי, ויש לכלם קטטה בפית, וצווחים עם אלו בעלי הגיהנם שנדינגים בו, ויש אחרים שכל ימיהם בחדוה

יומיהון בְּחֻדָּהּ וּבְשִׁלּוֹהּ בְּלֹא עֲצִיבוּ כָּלֵל, מְפָל
 מֵה דְאִתְרַבֵּי בְּשִׁבְעָה אֲרַעִין, וְאִתְדַנּוּ בְּשִׁבְעָה
 מְדוּרֵי גִיּהֶנֶם, וְאִית בְּכַנֵּי נֶשֶׁא כְּגוּוֹנָא דָא,
 וְחַפְימֵי דְרִזִין אֵלִין לֹון אִתְמַסֵּר לְמַנְדַּע.

תְּקוּנָא שְׁתֵּין וְחַמְשָׁ

בְּרֵאשִׁית בְּרִיא אֱלֹהִים (רִישֵׁי תִיבִין וְסוֹפֵי תִיבִין
 א"ב וא"ם תְּמָן דְּאִינוּן י"ה), תְּמָן אָם, וְרִזָּא
 דְּמִלָּה (שם ג ב) וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ תְּוָה פִּי
 הִיא הִיְתָה אָם כָּל חֵי, כְּגוּוֹנָא דְהִיָּא דְאִתְמַר
 בָּהּ (משלי ג ג) כִּי אָם לְבִינָה תִקְרָא, הֵאִי אָם כָּל
 חֵי לֹאוּ אִיהִי כְּאִתְתָּא קְדָמָא, דְאִתְמַר
 בָּהּ (בראשית ג יב) הָאֵשָׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי, דְגֵרְמַת
 מִיְתָהּ לְכָל עֲלָמָא, דְהָא אָם כָּל חֵי פְתִיב בָּהּ,
 דְאִתְמַר בָּהּ (קהלת ט ט) רְאֵה חַיִּים עִם אֵשָׁה אֲשֶׁר

אֶהְבֵּת.

אָמַר לִיה רַבֵּי אֶלְעָזָר, וְכִי תְרִין נָשִׁין הוּוּ
 לִיה, אָמַר לִיה אֵין, חַד יִצֵּר הַטּוֹב וְחַד
 יִצֵּר הָרַע, חַדָּא מְסֻטְרָא דְעֵצִים תְּקִיפָא דִינָא
 קְשִׁיא, וְחַדָּא מְסֻטְרָא דְבִשְׂרָא, מִתְמָן אִינוּן
 רַפִּיכֵי לְבָא, וְאִינוּן דְגֵרְמָא אִינוּן קְשִׁי קָדְל,
 וְעַל אִתְתָּא דְאִתְנַטִּילַת מְגֵרְמָא אָמַר בֶּן סִירָא,
 גֵּרְמָא דְנַפִּיל בְּחוּלְקֵי טַב אוּ בִישׁ גֵּרְרִיה, וְעַל
 אִתְתָּא דְגֵרְמָא אָמַר אָדָם הָאֵשָׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ
 עִמָּדִי, לָא קָרָא לָהּ אִתְתִּיה, כְּגוּוֹנָא דְחֻוָּה
 דְאִתְמַר בָּהּ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ תְּוָה,
 דְאִתְרָא שְׂפָחָה הוּוּ דְמְסֻטְרָא דְעֵץ הַדְּעַת טוֹב
 וְרַע, חַדָּא רַע וְחַדָּא טוֹב, וּמְסֻטְרָא דְעֵץ הַחַיִּים
 תְּרוּוִיְהוּ חַיִּים.

וּבְסִתְרֵי תוּרָה תוּרָה ח' ו"ה ח' חֲכָמָה כ"ח
 מ"ה, כָּלְלָא דְשִׁמָּא קְדִישָׁא, ח' אִיהִי
 כְּגוּוֹנָא דְאִימָא עֲלָאָה דְאִיהִי תְּמִינָאָה לְעֵשֶׂר
 סְפִירָן מִתְתָּא לְעִילָא, וְחֲכָמָה בָּהּ אִשְׁתְּמוּדַע,
 וְעִלָּה אִתְמַר (משלי ג ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים

וּבְשִׁלּוֹהּ בְּלֵי עֲצִב כָּלֵל מְפָל מֵה
 שְׂמַתְגַּדֵּל בְּשִׁבְעָ אֲרַצוֹת, וְנִדְנּוּ
 בְּשִׁבְעָ מְדוּרֵי גִיּהֶנֶם, וַיֵּשׁ בְּכַנֵּי
 אָדָם כְּמוֹ זֶה, וְחַכְמֵי הַרְזִים הִלְלוּ,
 לְהֵם נְמַסֵּר לְדַעַת.

תְּקוּן שְׁשִׁים וְחַמְשָׁ

בְּרֵאשִׁית בְּרִיא אֱלֹהִים (רִישֵׁי
 תִיבִין וְסוֹפֵי תִיבִין א"ב וא"ם שֵׁם, שְׁהֵם י"ה),
 שֵׁם אָם, וְסוּד הַדְּבָר - וַיִּקְרָא
 הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ תְּוָה כִּי הִיא
 הִיְתָה אָם כָּל חֵי, כְּמוֹ שְׂאוּתָהּ
 שְׁנַאֲמַר בָּהּ כִּי אָם לְבִינָה תִקְרָא,
 הָאָם כָּל חֵי הַזֶּוּ אִינָה כְּאֵשָׁה
 הִרְאִשׁוּנָה, שְׁנַאֲמַר בָּהּ הָאֵשָׁה
 אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי, שְׁגֵרְמָה מִיְתָה
 לְכָל הָעוֹלָם, שְׁהֵרִי כְּתוּב בָּהּ אָם
 כָּל חֵי, שְׁנַאֲמַר בָּהּ רְאֵה חַיִּים עִם
 אֵשָׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת.

אָמַר לוּ רַבֵּי אֶלְעָזָר: וְכִי שְׁתֵּי
 נָשִׁים הִיוּ לוֹ? אָמַר לוֹ: כֵּן, אֶחָד
 יִצֵּר הַטּוֹב וְאֶחָד יִצֵּר הָרַע, אֶחָד
 מְצַד הָעֵצִים הַקְּשָׁה, הַדִּין הַקְּשָׁה,
 וְאֶחָד מְצַד הַבִּשְׂרָא, מִשֵּׁם הֵם רַבֵּי
 הַלֵּב, וְאֵלוּ שְׂמַצְד הָעֵצִים הֵם קְשִׁי
 עֵרְף, וְעַל הָאֵשָׁה שְׁנַטְלָה מִהָעֵצִים
 אָמַר בֶּן סִירָא, עֵצִים שְׁנַפְּל
 בְּחֻלְקֵי, טוֹב אוּ רַע, גֵּרְרֵי אוּתוּ.
 וְעַל הָאֵשָׁה שְׂמַצְד הָעֵצִים, אָמַר
 אָדָם הָאֵשָׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי. לֹא
 קָרָא לָהּ אִשְׁתּוֹ, כְּמוֹ שְׁחֻוָּה
 שְׁנַאֲמַר בָּהּ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם
 אִשְׁתּוֹ תְּוָה, שְׁהִאֲחֻרַת הִיְתָה
 שְׂפָחָה שְׂמַצְד עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע,
 אֶחָד רַע וְאֶחָד טוֹב, וּמְצַד שֵׁל
 עֵץ הַחַיִּים שְׁנִיְהֵם חַיִּים.

וּבְסִתְרֵי תוּרָה תוּרָה ח' ו"ה, ח'
 חֲכָמָה, כ"ח מ"ה, הַכָּלֵל שֵׁל הַשֵּׁם
 הַקְּדוּשׁ, ח' הִיא כְּמוֹ הָאָם
 הַעֲלִינָה שְׁהִיא הַשְּׂמִינִית לְעֵשֶׂר
 הַסְּפִירוֹת מִמְטָה לְמַעְלָה,
 וְהַחֲכָמָה נוֹדַעַת בָּהּ, וְעִלָּה נְאֻמַּר

בָּהּ, וּמְסֻטְרָא דִילָהּ וַיִּפְחַ

עץ חיים היא למחזיקים בה, ומחצד שלה ויפח באפיו נשמת חיים, ועליה נאמר לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת, ולא האחרת שנטלה מן העצם, שגרמה לו מות, שהרי השפחה גרמה, וידעו כי עירמם הם, ומשום זה ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם.

אמר לו רבי אלעזר: למה אמר בשבילה כי מאיש לקחה זאת? היה לו לומר כי מאדם, למה מאיש? אלא מאיש, שם א"ם ושם י"ש. שם י"ש, זהו שכתוב להנחיל אהבי יש. שם אם, כי אם לבינה תקרא, והם אב ואם, חכמה ובינה, שמשם נטלה, ומשום זה כי מאיש לקחה זאת. ויש לו אחרת שנקראת בת זוגו, זהו שכתוב זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם. בא וראה, אדם הראשון בדמותו של יהו"ה הוא נברא, ובדמותו של עשר ספירות שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א מהצד של יהו"ה, מצד של י' נקרא איש, ומצד של ה' העליונה אשתו נקראת אשה, אם כל חי, ומחצד של ו"ה חנה אשתו, ומחצד של יו"ד ה"א וא"ו ה"א חנה נקראת אדם, ובכל מה שהיה בדמותו - לקה.

תקון ששים וששה

בראשית, ברא שית, זה אדם שכולל שש, והם שתי שפחות מהצד של העץ של טוב ורע, עצם ובשר, איש ואשה, שנאמר בה כי מאיש לקחה זאת, הרי ארבע, אדם זכר ונקבה, זהו שכתוב זכר ונקבה בראם וגומר, הרי שש, ומשום זה ויאמר יהו"ה

באפיו נשמת חיים (בראשית ב ז), ועלה אתמר (שם כג) לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת, ולא אחרא דאתנטילת מגרמא, דגרימת ליה מיתה, דהא שפחה גרמת וידעו כי עירמם הם (שם ג ז), ובגין דא (שם כא) ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם. (דף צו ע"ב)

אמר ליה רבי אלעזר אמאי אמר, בגינה פי מאיש לקחה זאת (בראשית ב כג), כי מאדם היה ליה למימר, אמאי מאיש, אלא מאיש תמן א"ם ותמן י"ש, תמן י"ש הדא הוא דכתיב (משלי ח כא) להנחיל אהבי יש, תמן אם כי אם לבינה תקרא (שם ב ג), ואינון אבא ואימא חכמה ובינה, דמתמן אתנטילת, ובגין דא פי מאיש לקחה זאת.

ואית ליה אחרא דאתקריאת בת זוגיה, הדא הוא דכתיב (בראשית ב) זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם. תא חזי אדם הראשון בדיוקנא דיהו"ה אתברי, ובדיוקנא דעשר ספיראן דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א, מסטרא דיהו"ה, מסטרא די אתקרי איש, ומסטרא דה' עלאה אתתיה אתקריאת אשה אם כל חי, ומסטרא דו"ה חנה אתתיה, ומסטרא דיו"ד ה"א וא"ו ה"א חנה אתקרי אדם, ובכל מה דהוה בדיוקניה לקה.

תקונא שתין ושתיא

בראשית ברא שית, דא אדם דכליל שית, ואינון תרין שפחות מסטרא דאילנא דטוב ורע עצם ובשר, איש ואשה דאתמר בה (בראשית ב כג) כי מאיש לקחה זאת, הא ארבע, אדם זכר ונקבה, הדא הוא דכתיב זכר ונקבה בראם וגומר, הא שית, ובגין דא (שם ג כב) ויאמר יהו"ה אלהי"ם

אַלֵּהִיִּם הֵן הָאָדָם הֵינָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרַע וּגְדוּמָר, וּפְרָשׁוּהוּ הֵרָאשׁוּנִים, כְּאֶחָד מִמְּלֹאכֵי הַשָּׁרָת.

בֵּין כֶּף בָּא אֵלָיְהוּ וְהִזְדַּמֵּן אֵלָיו, וְאָמַר: רַבִּי, כְּאֶחָד מֵהֶם הֵינָה לוֹ לֹמֵר, אִם עַל מְלֹאכֵי הַשָּׁרָת הֵינָה אוֹמֵר, מָה זֶה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ? וְעוֹד, הֵינָה לוֹ לֹמֵר הֵן אָדָם, מָה זֶה הָאָדָם בְּתוֹסַפֶּת ה' אֶלָּא ה' שֶׁל הָאָדָם הֵינָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, לֹא כְּתוּב יְהִיא (ג"א הווא) לֹא כְּתִיב אֶלָּא הֵינָה, אַחַת מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה, כְּאַחַת מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהִיא ו'.

וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יְדוֹ, זו י', אִם זָכָה וְלִקַּח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים, זו ו' (ה), וְאָכַל וְחִי לְעֹלָם זֶה ו', חִי וְדַאי, כְּשֶׁה' הֵינָה יְחִידָה מִמֶּנּוּ, נִכְנְסָה בֵּין טוֹב לְרַע, זֶהוּ שְׁכַתוּב וַיִּצְרַח יְהו"ה אֵלֵהִיִּם אֵת הָאָדָם, שְׁתִּי יִצְרֹת, טוֹב וְרַע, לְדַעַת (וּנֶאמַר בְּהֶם וַיִּפַּח בְּאִפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים, וְזוּ ה' לְדַעַת טוֹב וְרַע, לְדַעַת) מָה שֶׁהִיוּ גֹדְרָמִים לְעֲשׂוֹת, וּמִשׁוּם זֶה נִכְנְסָה בֵּינֵיהֶם.

אַחַר שֶׁחָטָא הָאָדָם שֶׁל הַיִּצְרִיחַ, נִפְרָדָה ה' הַעֲלִיּוֹנָה וְהַסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ, וּמִשׁוּם שֶׁלֹּא חָזְרָה אֵלָיו אָמַר, אִם זָכָה וְלִקַּח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים, וְאָכַל וְחִי לְעֹלָם, וְעַץ הַחַיִּים הִזָּה הֵינָה נְטוּעַ בְּעֵץ הַגֶּן, וּמִשׁוּם שֶׁלֹּא זָכָה לְאָכַל מִמֶּנּוּ, מָה כְּתוּב בּוֹ? וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהו"ה אֵלֵהִיִּם מִגֶּן עֵדֵן לְעַבְדֵי אֵת הָאָדָמָה אֲשֶׁר לִקַּח מִשָּׁם, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאמַר בּוֹ וַיִּצְרַח יְהו"ה אֵלֵהִיִּם אֵת הָאָדָם עֶפְרָ מִן הָאָדָמָה, שֶׁלֹּא הֵינָה כְּדַאי לְהִיּוֹת בְּגֵן הַתּוֹרָה, כִּיּוֹן שֶׁלֹּא שָׁמַר בָּהּ אֵת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע בְּאִסּוּר וְהִתְרָה, וְעֵבֵר עַל מֵאֵמַר רַבּוֹנוֹ, שְׂאָם הֵינָה שׁוֹמֵר שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עַל מֵאֵמַר רַבּוֹנוֹ,

דַּאֲתַמַּר בְּהַ (מְשַׁלֵּי יג יד) תּוֹרַת

הֵן הָאָדָם הֵינָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרַע וּגְדוּמָר, וְאוֹקְמוּהוּ קַדְמָאִין כְּאֶחָד מִמְּלֹאכֵי הַשָּׁרָת.

אֲדַהְבִּי הָא אֵלָיְהוּ אִזְדַּמֵּן לְגַבְיָהּ וְאָמַר רַבִּי כְּאֶחָד מֵהֶם הִנְהוּ לִי לְמִימַר אִם עַל מְלֹאכֵי הַשָּׁרָת הִנְהוּ אָמַר, מֵאִי כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, וְעוֹד הֵן אָדָם הִנְהוּ לִי לְמִימַר, מֵאִי הָאָדָם בְּתוֹסַפֶּת ה', אֶלָּא ה' דֵּהָאָדָם הֵינָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, יְהִיא (ג"א הווא) לֹא כְּתִיב אֶלָּא הֵינָה, חַד מֵאַרְבַּע אֲתוּוֹן דְּאִינוּן יְהו"ה פְּחַד מִן אַרְבַּע אֲתוּוֹן דְּאִיְהוּ ו'.

וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יְדוֹ (שם) דָּא י', אִם זָכָה וְלִקַּח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים (שם) דָּא ו' (ג"א ה), וְאָכַל וְחִי לְעוֹלָם (שם) דָּא ו', חִי וְדַאי, כְּדֵּה ה' הִנְהוּ יְחִידָה מִנִּיהָ עֲאֵלֵת בֵּין טוֹב לְרַע, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם ב ד) וַיִּצְרַח יְהו"ה אֵלֵהִיִּם אֵת הָאָדָם תְּרִין יִצְרֹת טוֹב וְרַע, לְמַנְדַּע (וְאֲתַמַּר בְּהוֹן (שם) וַיִּפַּח בְּאִפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים וְדָא ה' לְדַעַת טוֹב וְרַע לְמַנְדַּע) מָה דֵּהוּוּ גְרַמִּין לְמַעֲבַד, וּבְגִין דָּא עֲאֵלֵת בֵּינֵיהוּ.

כְּתַר דְּחָאב אָדָם דֵּיִצְרִיחַ, אֲתַפְרֶשֶׁת ה' עֲלָאָה וְאַסְתַּלְקַת מִנִּיהָ, וּבְגִין דְּלֹא אֲתַחֲזַרַת לְגַבְיָהּ, אָמַר אִם זָכָה וְלִקַּח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחִי לְעוֹלָם, וְהֵאִי עֵץ הַחַיִּים הִנְהוּ נְטוּעַ בְּעֵץ הַגֶּן, וּבְגִין דְּלֹא זָכָה לְמִיכַל מִנִּיהָ, מָה כְּתִיב בִּיהָ וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהו"ה אֵלֵהִיִּם מִגֶּן עֵדֵן (שם ג כג) לְעַבְדֵי אֵת הָאָדָמָה אֲשֶׁר לִקַּח מִשָּׁם, הֵהוּא דַּאֲתַמַּר בִּיהָ (שם ב ד) וַיִּצְרַח יְהו"ה אֵלֵהִיִּם אֵת הָאָדָם עֶפְרָ מִן הָאָדָמָה דְּלֹא הִנְהוּ כְּדַאי לְמַהוּי כְּגַנְתָּא דְּאוּרִיִּיתָא, כִּיּוֹן דְּלֹא נְטִיר בָּהּ עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע בְּאִסּוּר וְהִתְרָה, וְעֵבֵר עַל מִימַרָא דְמֵאֲרִיָּה, דָּאִם הִנְהוּ נְטִיר דְּלֹא עֵבֵר עַל מִימַרָא דְמֵאֲרִיָּה, וְלִקַּח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים

ולקח גם מעץ החיים, שנאמר בו תורת חכם מקור חיים לסור ממקשי מות, עץ חיים היא למחזיקים בה, וזהו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם, גם - לרבות הנקבה, פרי האילן, פרי צדיק.

ועוד, הן האדם היה כאחד ממנו, אמרו המלאכים הקדושים, כדי שיהיה הוא כאחד ממנו, כמו שאמר הנחש והייתם כאלהיים ידעי טוב ורע, וזהו לדעת טוב ורע, זה גרם לו את המות, שאם זכה לאכל מעץ החיים, שהוא עץ חיים היא למחזיקים בה, מה פתוב בו? ולקח גם מעץ החיים וגומר.

אמר רבי שמעון: אוי להם לאותם שמניחים מלעסק בתורה, שנאמר בה ולקח גם מעץ החיים, ובמזויתיה שהן פרי האילן, שנאמר בו ואכל וחי לעלם, והולכים אחר אלו שמפתים אותם מצד הנחש הקדמוני, שאומרים להם, השתדלו במלאכים שממנים על הכוכבים והשמש והלבנה, ועל אלו שממנים על רוחות ושרים, להיות כאלהיים ידעי טוב ורע, ועליהם נאמר פה אמר יהו"ה למזבחים ולקטטרים לפככים ולמזלות ולשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר לא צייתי, וזהו שצוה הקדוש ברוך הוא את האדם, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגומר, ובלעם הרשע היה מתעסק עם זה, ודור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, והקדוש ברוך הוא עקר אותם מהעולם הזה ומהעולם הבא, וזהו פי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות - בעולם הזה, ותמות - בעולם הבא, והחטא הזה גרם את חרבן בית המקדש וגלות ישראל בין אמות העולם ונהרגו מהם.

חכם מקור חיים לסור ממקשי מות, עץ חיים היא למחזיקים בה (שם ג יח), ודא איהו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, גם לרבות נוקבא, איבא דאילנא פרי צדיק.

ועוד הן האדם היה כאחד ממנו, אמרו מלאכין קדישין בגין למהוי איהו כאחד מיננא כמא דאמר חו"א (בראשית ג ה) והייתם כאלהיים יודעי טוב ורע, ודא איהו לדעת טוב ורע, דא גרים ליה מותא, דאם זכה למיכל מאילנא דחיי דאיהו עץ חיים היא למחזיקים בה, מה פתיב בה ולקח גם מעץ החיים וגומר. אמר רבי שמעון ווי לון לאינון דמניחין לאשתדלא באורייתא דאתמר בה ולקח

גם מעץ החיים, ובפקודין דילה דאינון איבא דאילנא דאתמר ביה ואכל וחי לעולם, ואזלין בתר אלין דמפתי לון מסטרא דנחש הקדמוני, דאמרי לון השתדלון במלאכיא דממנן על ככביא ושמשא וסיהרא, ועל אלין דממנן על רוחין ושרין, למהוי כאלהיים יודעי טוב ורע, ועלייהו (דף צו ע"א) אתמר, (ע"מ"ב כג, ורמיה מר), פה אמר יהו"ה למזבחים ולמקטטרים לפככים ולמזלות ולשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר לא צייתי, ודא איהו דמני קודשא בריך הוא לאדם ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגומר, ובלעם חייבא בהאי הוה משתדל, ודור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, וקודשא בריך הוא אעקר לון מעלמא דין ומעלמא דאתי, ודא איהו (בראשית ב יז) פי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות בעלמא דין ותמות בעלמא דאתי, וחובא דא גרים חרבן בי מקדשא וגלות ישראל בין אומין דעלמא ואתקטילו מנייהו.

את חרבן בית המקדש וגלות ישראל

שְׂבַר אֶחָד הָיָה מְזַבַּח וּמִקְטֵר, וְהָיוּ יוֹרְדִים הַחִילּוֹת שְׁלֹמֶעֱלָה, וּכְשֶׁהָיָה הַנְּבִיא מִיִּסֵּר אוֹתָם, מָה כָּתוּב בָּהֶם? וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹל נְבִיא וְחֻזָּה, וּבִמָּה הָיָה מִיִּסֵּר אוֹתָם הַנְּבִיא? הֲיָיָה אוֹמֵר לָהֶם שִׁיחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְאִם לֹא - וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהֶאֱדָמָה לֹא תִפֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וְהֵם הָיוּ מְזוֹלְזָלִים בּוֹ, וְהָיוּ אוֹמְרִים, אָנוּ הַשִּׁבְעָנוּ אֶת אֱלֹהֵי שָׁמַיִם עַל הַמָּטָר וְכַפִּינוּ אוֹתָם לְהוֹרִיד מָטָר, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַחֲלִיף לָהֶם אֶת הַמְּמַנִּים בְּשִׁלְיחוֹתָם בְּשִׁבְלִים, וְהָרַג אוֹתָם, וְהַחֲרִיב אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּשִׁבְלִים, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל לְבֵין אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְזֶהוּ הַחֲטָא שֶׁל אָדָם שֶׁגָּרַם לוֹ הַנְּחֹשׁ מִיָּתֵהּ לוֹ וְלֹא שָׁתוּ, שִׁפְתָּהּ אוֹתָם בְּאוֹתוֹ הָעֵץ. זֶהוּ שִׁכְתוּב כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים וְכוּ', וּמִשּׁוּם זֶה צִוָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם. בְּמָה שֶׁהֲרִשִׁית הַתְּבוּנָה, אֵין לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: בְּמָה הָיוּ יוֹרְדִים הַחִילּוֹת הַלְלוּ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מָה אָתָּה חוֹשֵׁב, שֶׁהָיוּ יוֹרְדִים? וְדָא זֶהוּ סוּד הָעֵץ שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׁלֹא עֲתִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַלּוֹתוֹ מִפְּרֶסֶם לְעוֹלָם, אֲלֵא בֵין הַחֲבָרִים, עַד שֶׁבָּא הַדּוֹר שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ: בֵּינָן שֶׁהוּא הַתְּגָלָה בֵּין הַחֲבָרִים מָה הוּא? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַעַלָּה הָיָה טוֹב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה הָיָה רַע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָיָה יוֹדַע בֵּיהּ, וְהָכִי עֶבֶד צִלְמָא דִּילֵיהּ, וּבֵיהּ אִשְׁתְּמוּדַע אִילְנָא דְטוֹב וְרַע, הֲדָא הוּא דְכָתִיב ^{(דניאל ב} רִישִׁיָּה דִּי דְהַב טַב, חֲדוּהִי וּדְרַעוּהִי דִּי כְסָף, עַד הֲכָא הוּא מִסְטָרָא דְטוֹב, וּבְגִין דָּא אָמַר דִּי דְהַב טַב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה רַע, הֲדָא הוּא דְכָתִיב ^(שם) מַעוּהִי וְיִרְכַּתִּיהּ דִּי נַחֲשׁ מִסְטָרָא דְנַחֲשׁ הַקְדָּמוֹנִי.

דְּכָר חַד הָוָה מְזַבַּח וּמִקְטֵר, וְהָיוּ נִחְתִּין חֲיִילִין דְּלַעֲיִלָּא, וְכַד הָוָה נְבִיא מִיִּסֵּר לוֹן, מָה כָּתִיב בְּהוֹן ^(עי' ירמיה מד ח) וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹל נְבִיא וְחֻזָּה, וּבִמָּה הָוָה מִיִּסֵּר לוֹן נְבִיא, הָוָה אוֹמֵר לְהוֹן דִּיהוֹן חֲזָרִין בְּתִיבְתָא, וְאֵי לֹאוּ וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהֶאֱדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ ^(דברים יא יז), וְאֵינוֹן הוּוּ מְזוֹלְזָלִין בֵּיהּ, וְהָיוּ אָמְרִין אָנָּן אוֹמִינָן לְאֵלִין דְּמִמְנָן עַל מְטָרָא, וְכַפִּינָן לְהוֹן לְנַחְתָּא מְטָרָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחֲלִיף לְהוֹן לְמִמְנָן בְּשִׁלְיחוֹתֵיהוּ בְּגִינֵיהוּ, וְקָטִיל לוֹן וְחָרִיב בֵּי מִקְדָּשָׁא בְּגִינֵיהוּ, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל בֵּין אוֹמִין דְּעִלְמָא, וְדָא אִיהוּ חוּבָא דְאָדָם דְּגָרַם לֵיהּ חוּבָא מִיָּתֵהּ לֵיהּ וְלֹא תִתֵּיהּ, דְּפִתִּי לוֹן בְּהוּא אִילְנָא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב ^(בראשית ג ה) כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים וְכוּ', וּבְגִין דָּא מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ בְּמָה שֶׁהֲרִשִׁית הַתְּבוּנָה אֵין לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּמָה הָיוּ נִחְתִּין אֵלִין חֲיִילִין, אָמַר לֵיהּ בְּרִי מָה אֶתְּ חָשִׁיב דִּיהוּ נִחְתִּין, וְדָאֵי הָא רְזָא דְאִילְנָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, דְּלֹא עֲתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַלְיָא לֵיהּ מְפוֹרְסָם לְעִלְמָא אֲלֵא בֵּינֵי חֲבָרִיא, עַד דִּיִּיתִי דָּרָא דְמִלְפָּא מְשִׁיחָא, אָמַר לֵיהּ בֵּינָן דְאִיהוּ אַתְּגַלְיָא בֵּינֵי חֲבָרִיא מֵאֵי נִיהוּ, אָמַר לֵיהּ בְּנִי מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַעַלָּה הָוָה טוֹב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה הָוָה רַע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָוָה יוֹדַע בֵּיהּ, וְהָכִי עֶבֶד צִלְמָא דִּילֵיהּ, וּבֵיהּ אִשְׁתְּמוּדַע אִילְנָא דְטוֹב וְרַע, הֲדָא הוּא דְכָתִיב ^{(דניאל ב} רִישִׁיָּה דִּי דְהַב טַב, חֲדוּהִי וּדְרַעוּהִי דִּי כְסָף, עַד הֲכָא הָוָה מִסְטָרָא דְטוֹב, וּבְגִין דָּא אָמַר דִּי דְהַב טַב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה רַע, הֲדָא הוּא דְכָתִיב ^(שם) מַעוּהִי וְיִרְכַּתִּיהּ דִּי נַחֲשׁ מִסְטָרָא דְנַחֲשׁ הַקְדָּמוֹנִי.

ומהאיך הנה יורדות נשמות הערב רב, שהם ערפוביה של טוב ורע, וכמה נימים תלויות מהעץ הזה, שהם צבא השמים, שממנים על הפוכבים והמזלות, וכלם מערבים טוב ורע, והיו הענפים תלויים מהצד הזה ומהצד הזה, אלו ממיתים ואלו מחיים, אלו שדים מצד השמאל, ואלו מלאכים מצד הימין, והיו יודעים כל הגונים של ענפי האילן שהם מזלות וכוכבים, והיו לוקטים עשבים כמו של הגונים הללו, והיו עושים דמיות כפי אותו המזל שהיו רוצים להוריד אותו, כמו טלה או שור או בתולה או תאומים, שהוא צורת אדם או פרוצופים, שהיא דמות של נקבה, או סרטן או אריה או מאזנים או עקרב או קשת או גדי או דלי או דגים, והיו מקטרים להם בעשבים הללו בכל צורה, לכל אחד כפי הצורה שלו למעלה, וכך היו דמיות של צורת חמה ולבנה ושבעה פוכבי לכת, והיו מקטרים לכל צורה שהיו רוצים להוריד לעולם, ומשום זה נאמר עליהם כה אמר יהו"ה למקטרים ולמזבחים לפכבים ולמזלות ולשמש או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צויתי.

אמר לו: מה זה למזבחים? אמר לו: לכל דמות היו עושים, שנוטלים בהמות או עופות כפי אותו המזל והיו זוכחים עליהם, וזהו למזבחים, והיו מורידים אותם ומדברים עמהם, והיו עושים רצונם, והיו משתחוים להם ומאמינים בהם. אמר לו: במה היו מורידים אותם? אמר לו: בני, היו יודעים את כל השמות של השם המפרש והיו של הדמיות הללו והיו מדברים,

ומהאי אילנא נחתין נשמתין דערב רב דאינון דערבוביא דטוב ורע, וכמה נימין תליין מהאי אילנא דאינון צבא השמים, די ממנן על ככביא ומזלי, וכלהו מעורבין טוב ורע, והו ענפין תליין מהאי סטרא ומהאי סטרא, אלין ממיתין ואלין מחיין, אלין שדים מסטרא דשמאלא, ואלין מלאכים מסטרא דימינא, והו ידעין כל גוונין דענפין דאילנא דאינון מזלות וככבים, והו לקטין עשבין כגוונא דאלין גוונין, והו עבדין דיוקנין כפום ההוא מזל דהו בעאן לנחתא ליה, כגון טלה או שור או בתולה או תאומים דאיהו צורת אדם או פרוצופין, דאיהי דיוקנא דנוקבא, או סרטן או אריה או מאזנים או עקרב או קשת או גדי או דלי או דגים, והו מקטריין לון באלין עשבין בכל גוון, לכל חד כפום גוון דיליה לעילא, והכי הו עבדין דיוקנין דצורת חמה ולבנה ושבעה פכבי לכת, והו מקטריין לכל צורה דהו בעאן לנחתא לעלמא, ובגין דא אתמר עלייהו כה אמר יהו"ה למקטרים ולמזבחים לפכבים ולמזלות ולשמש או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צויתי.

אמר ליה מאי למזבחים, אמר ליה לכל דיוקנא הו עבדין, דנטלין בעירן או עופין כפום ההוא מזל, והו דבחיין עלייהו, ודא איהו למזבחים, והו נחתין לון וממללין עמהון והו עבדי רעותהון, והו סגדין לון והמנין בהון, אמר ליה במאי הו נחתין לון, אמר ליה ברי הו ידעין כל שמהן דשמא מפרש, והו משביעין לון, ולבתר עאלין שמא מפרש (דף צו ע"א) בפומיהון דאלין דיוקנין והו ממללן, ודא איהו רזא דקרא (ירמיה נא מד)

משביעים אותם, ואחר כך מכניסים את השם המפרש בפיהם

וזהו סוד הפתוב והוצאתי את בלעז מפיו. נפל השם המפרש, ומיד נפל הצלם על פניו. אמר לו רבי אלעזר: וכי איך היה שם הקדוש ברוך הוא מדבר בהם? אמר לו: בני, על זה נאמר לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה וכו', אמר לו: וכי יכול אדם ללמד את שם הקדוש ברוך הוא לחנם? אמר לו בן.

וכגון זה מי שמוציא מרשות היחיד ומכניס ברשות הרבים, או שמוציא זרע ממנו מאות ברית קדש ומכניס לרשות נכריה, כאלו זה נטע האילן של טוב ורע, ומשום זה בן שנטע בזונה או שפחה או גויה או נדה, נאמר לא תעשה לך פסל, ועל בת שנעשתה בגון זה נקראת מסכה, ועליהם נאמר ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה וגומר, ושם בסתר. מה זה בסתר? בסתרו של עולם, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב, וכך פשוטו החברים, לא תעשון אתי כדמות שמי שמשמשים אותי (לפני) במרום לציר בסתר שלי שום ציור או דמיון, שכל מי שציר למעלה את הקדוש ברוך הוא בסתר (שהיא שכינתו הכלולה מעשר ספירות) שום ציור וצלם ודמות כמו שמציירים בשפשים שלו, נשמתו מתלבשת באותו צלם כשיוצאת מן העולם הזה, וקול יוצא אליה: את הצלם הזה תשרפו באש, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא, ואל מי תדמיוני ואשורה יאמר קדוש, ואל מי תדמיון א"ל ומה דמות תערכו לו.

ובני, ודאי כל מי שמוציא מרשות הרבים ומכניס לרשות היחיד או מרשות היחיד ומכניס

והוצאתי את בלעז מפיו, נפל שמא מפרש ומיד נפלת צלמא על אנפוהי, אמר ליה רבי אלעזר וכי איך היה שמא דקודשא בריך הוא מליל בהון, אמר ליה ברי על האי אתמר (שמות כז) לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה וכו', אמר ליה וכי יכול בר נש לאוליה שמא דקודשא בריך הוא למגנא, אמר ליה אין.

וכגון זה דא מאן דנפיק מרשות היחיד ואעיל ברשות הרבים, או דאפיק זרע מגיה מאות ברית קדש ואעיל ברשות נוכראה, כאלו האי נטע אילנא דטוב ורע, ובגין האי בר דנטע בזונה או שפחה או גויה או נדה, אתמר (שם ד) לא תעשה לך פסל, ועל ברתא דאתעבידת בגוונא דא אתקריאת מסכה, ועליהו אתמר (דברים כז טו) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה וגומר, ושם בסתר, מאי בסתר בסתרו דעלמא, ובגין דא אמר קודשא בריך הוא (שמות כג) לא תעשון (אתי) אלהי כסף ואלהי זהב, והכי אוקמוהו חבריא לא תעשון אתי כדמות שמי שמשמשים אותי (ג"א לפני) במרום, לצירא בסתר דילי שום ציור או דמיון, דכל מאן דצייר לעיל לקודשא בריך הוא, בסתר (דאיהו שכינתיה, כלילא מעשר ספיראן), שום ציור וצלם ודמות פגוונא דמצירין בשמשים דיליה, נשמתיה אתלבשת בההוא צלמא, כד נפקת מהאי עלמא, קלא נפקת לגבה לצלמא תוקדון בנורא, ובגין דא אמר קודשא בריך הוא (ישעיה מ כה) ואל מי תדמיוני ואשורה יאמר קדוש, ואל מי תדמיון א"ל ומה דמות תערכו לו (שם יח).

וברי ודאי כל מאן דנפיק מרשות הרבים ואעיל ברשות היחיד או מרשות היחיד

לְרִשּׁוֹת הַרְבִּים, כְּאֵלוֹ עֶרֶב אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעִבּוּדָה זָרָה וְעִשָּׂה עֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל הִיָּה מוֹצֵיא בְלָעוֹ מִפִּי, שְׁבוּ הִיָּה אוֹמֵר צִלְמוֹ שֶׁל נְבוֹכַדְנֶצַּר אֲנִכִי יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ, וּבִשְׂבִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ לְשׂוֹא, וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעַקֵּר אֶת הָעֵץ הַזֶּה מִן הָעוֹלָם וּלְשַׂרְף אוֹתוֹ בְּגִיהֶנֶם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְהִיָּה הַחֲסָן לְנַעֲרַת וְגוֹמֵר.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אִם כֵּן, אִסּוּר לָעֵם לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוֹם מְלֶאךָ וְלֹא בְשֵׁם בְּעוֹלָם אַחַר שֵׁשׁ עֶרְבוּבֵיָהּ. אָמַר לוֹ: בְּנִי, לֹא כֵּן, שֶׁהָרִי אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם, מִכֹּל עֵץ הֶגְן אֲכוֹל תֹּאכַל, מִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: זֶה הִיָּה קֹדֶם שֶׁחֲטָא, אַחַר שֶׁחֲטָא וַיֵּרֵד מִמְּקוֹמוֹ וְהִתְעַרַב בְּעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע. אָמַר לוֹ: וְדַאי כֵּן הוּא, וּבְזִמְן שִׁשְׂרָאֵל הִם בְּגִלוּת, כְּאֵלוֹ הִם מְעַרְבִים בְּאֵילָן שֶׁל טוֹב וְרָע, וּמִשׁוֹם זֶה פִּרְשׁוּהוּ הַקְּדוֹמוֹנִים, יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת עוֹבְדִים עִבּוּדָה זָרָה, בְּטַהֲרָה הִם.

אָבֵר אֵלּוֹ שִׁיּוּדְעִים אֶת הָאֵילָן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים הַנְּטוּעַ בְּגֶן שֶׁלּוֹ שֶׁהִיא שְׂכִינְתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ לֹא יִגְרַף רָע, יְכוּלִים לְהוֹרִיד כַּחַ מִשָּׁם לְשְׂכִינְתוֹ בְּלִי עֶרְבוּבֵיָהּ כִּלְל בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה, הוּא עֵץ פְּרִי עִשָּׂה פְּרִי לְמִינוֹ, נְטוּעַ בְּגֶן בְּלִי עֶרְבוּבֵיָהּ כִּלְל, וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר לְמִינוֹ, אֲבָל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא נֶאֱמַר בּוֹ לְמִינוֹ, אֲבָל מְעַרְבֵי מִין בְּשִׂאֵינוֹ מִינוֹ, וּבִשְׂבִילוֹ נֶאֱמַר שְׂדָךְ לֹא תִזְרַע פְּלִאִים וְכוּ', שֶׁעֲטָנוֹ לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

וְאֵעִיל בְּרִשּׁוֹת הַרְבִּים, כְּאֵלוֹ עֶרֶב שְׂמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִבּוּדָה זָרָה, וְעִבִּיד אֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, וְדָא הוּא רְזָא דְהָוָה נְפִיק בְּלָעוֹ מִפִּי, דְבִיָּה הָוָה אָמַר צִלְמָא דְנְבוֹכַדְנֶצַּר אֲנִכִי יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ, וּבְגִין דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ לְשׂוֹא, וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַעְקָרָא הָאִי אֵילָנָא מִעֲלָמָא וּלְאַוּקָדָא לִיָּה בְּגִיָּהֶנֶם, הַדָּא הוּא דְכָתִיב (שם א א) וְהִיָּה הַחֲסָן לְנַעֲרַת וְגוֹמֵר.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם כֵּן אִסּוּר לְעַמָּא לְאַשְׁתַּמֵּשׂא בְּשׁוֹם מְלֶאךָ וְלֹא בְשְׂמָא בְּעֲלָמָא בְּתַר דְאִית עֶרְבוּבֵיָא, אָמַר לִיָּה בְּרִי לֹאוֹ הִכִּי, דְהָא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם (בראשית ב טז) מִכֹּל עֵץ הֶגְן אֲכוֹל תֹּאכַל, מִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הָאִי הָוָה קֹדֶם דְחָאב, בְּתַר דְחָב וְנַחֲתִית מֵאַתְרֵיהּ וְאַתְעַרַב בְּאֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, אָמַר לִיָּה וְדַאי הִכִּי הוּא, וּבְזִמְנָא דִישְׂרָאֵל אֵינוֹן בְּגִלוּתָא, כְּאֵלוֹ הָווּ מְעוֹרְבִין בְּאֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין, יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא עוֹבְדִין עִבּוּדָה זָרָה בְּטַהֲרָה הִם.

אָבֵר אֵלִין דִּידְעִין אֵילָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, נְטוּעַ בְּגֶן דִּילִיָּה דְאִיהִי שְׂכִינְתָא דִּילִיָּה, דְאִתְמַר בָּהּ (תהלים ה) לֹא יִגּוֹרֶף רָע, יְכַלִּין לְנַחֲתָא חִילָא מִתַּמָּן לְגַבִּי שְׂכִינְתֵיהּ בְּלֹא עֶרְבוּבֵיָא כִּלְל, בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, אִיהוּ עֵץ פְּרִי עוֹשָׂה פְּרִי לְמִינוֹ (בראשית יא א), נְטוּעַ בְּגֶן בְּלֹא עֶרְבוּבֵיָא כִּלְל, וּבְגִין דָּא אָמַר לְמִינוֹ, אֲבָל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא אִתְמַר בֵּיהּ לְמִינוֹ, אֲבָל מְעוֹרְבֵי מִין דְלֹא בְּמִינֵיהּ, וּבְגִינֵיהּ אִתְמַר (ויקרא יט ט) שְׂדָךְ לֹא תִזְרַע פְּלִאִים וְכוּ', שֶׁעֲטָנוֹ לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

אשרי הוא שמעלה את האמונה של הקדוש ברוך הוא, שהיא שכנתו הפלולה מעשר אמירות, במחשבה אחת, ברצון אחד בלי ערבוּבִיָּה כָּלָל, שְׁכַל סְפִירָה וסְפִירָה נְטוּעָה בו, והיא הַגֵּן שְׁכַל הַסְפִירוֹת בֵּה, הֵן אֶחָד, וְכָל אֶחָד עוֹשֶׂה בֵּה פְרִי לְמִינוֹ, הִיא מִן שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד לֹא מוֹצִיא מִמֶּנָּה וְרַעִים הַחוּצָה, כִּף צָרִיף אָדָם שְׁלֹא יוֹצִיא זֶרַע מִחוּץ לְבֵת זוּגוֹ, שְׁהִיא הַמִּין שְׁלוֹ וְהַיְחוד שְׁלוֹ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שְׁצָרִיף אָדָם לִיְחוד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׁכִינָתוֹ, צָרִיף לְהַפְשִׁיט מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת שֶׁהֵן קְלִפּוֹת, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵן רְבוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וּלְהַעֲלוֹת אֶת הַשְׁכִּינָה בְּמַחְשְׁבָה אַחַת. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְעֲצַת יְהו"ה הִיא תְקוּם, כְּמוֹ שְׁאָדָם שְׁמַתִּיחַד עִם בֵּת זוּגוֹ וּמִתְפַּשֵּׁט מְלִבוֹשָׁיו לְהִיּוֹת עִמָּה אֶחָד, זֶהוּ שְׁכָתוּב וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, כִּף צָרִיף לְהַפְשִׁיט מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת הַאֲחֵרוֹת בְּזְמַן שְׁמַתִּיחַד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם פְּעָמִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד.

תקון ששים ושבעה

בראשית ברא אלהים, זה מטטרוין, שברא אותו הקדוש ברוך הוא קדמון וראשית לכל צבא השמים שלמטה, וזהו אדם הקטן, שהקדוש ברוך הוא עשה אותו בדמות וציור של מעלה בלי ערבוּבִיָּה, וְעָלָיו נֹאֲמַר תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, וְהוּא עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה לְמִינוֹ, כְּמוֹ שְׁלִמְעָלָה. אוֹי לְמִי שְׁעוֹשֶׂה עֲרֻבוּבִיָּה לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, שְׁזֶהוּ אֵילָן שֶׁל עֲרֻבוּבִיָּה, עֲרֻבוּבִיָּה מֵעַץ הַמּוֹת, בְּגִלְל זֶה נִקְרָא מַטָּה, שְׁמַתִּיחַד לְנַחֵשׁ לְהַלְקוֹת בוֹ אֶת

זְבָאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּסָלִיק אֲמוּנָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְאִיהִי שְׁכִינְתָּיה כְּלִילָא מְעֵשֶׂר אֲמִירָן, בְּמַחְשְׁבָתָא חֲדָא בְּרַעוּתָא חֲדָא בְּלֹא עֲרֻבוּבִיָּה כְּלָל, דְּכָל סְפִירָה וּסְפִירָה נְטוּעָה בֵּיה, וְאִיהִי גֵן דְּכִלְהוּ סְפִירָן בֵּה אִינוּן חֲד, וְכָל חֲד עֲבִיד בֵּה פְרִי לְמִינוֹ, אִיהִי מִין דְּכָל חֲד וְחֲד לֹא נָפִיק מִנִּיה זֶרַעִין לְבָר, הַכִּי צָרִיף בַּר נֶשׁ דְּלֹא אָפִיק זֶרַעָא לְבָר מִבֵּת זוּגִיָּה, דְאִיהִי מִין דִּילִיָּה יְחודָא דִּילִיָּה, וּבְהַהוּא זְמַנָּא דְצָרִיף בַּר נֶשׁ לִיְחודָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּשְׁכִינְתָּיה, צָרִיף לְהַפְשִׁיט מִנִּיה כָּל מַחְשְׁבִין דְאִינוּן קְלִיפִין, דְאֲתַמַּר בְּהוּן (משלי יט כא) רְבוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וּלְסַלְקָא שְׁכִינְתָּיה לְגַבִּיָּה בְּמַחְשְׁבָתָא חֲדָא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שם) וְעֲצַת יְהו"ה הִיא תְקוּם, כְּמוֹנָא דְבַר נֶשׁ דְּמַתִּיחַד בְּבֵת זוּגִיָּה, וְאֲתַפְשֵׁט מְלִבוֹשָׁיו לְמַהְוִי עִמָּה חֲד, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית ב כא) וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, הַכִּי צָרִיף לְאֲפַשְׁטָא מִנִּיה כָּל מַחְשְׁבִין אֲחֵרִינִין, בְּזְמַנָּא דְמַתִּיחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּכָל יוֹמָא תְרִין זְמַנִּין, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד. (דף צח ע"א).

תקונא שתין ושבע

בראשית ברא אלהים דא מטטרוין, דברא ליה קודשא ברוך הוא קדמון וראשית לכל צבא השמים דלתתא, ודא איהו אדם הקטן, דקודשא ברוך הוא עבד ליה בדיוקנא וציורא דלעילא בלא ערבוּבִיָּה, ועליה אתמר (בראשית א כד) תוצא הארץ נפש חיה למינה, ואיהו עץ פרי עושה פרי למינו (שם יא ט). כְּמוֹנָא דְלַעֲלִילָא וְי מֵאֵן דְּעֲבִיד עֲרֻבוּבִיָּה לַעֲלִילָא וּלְתַתָּא, דְהָאִי אֵילָנָא דְעֲרֻבוּבִיָּה, עֲרֻבוּבִיָּה מְאִילָנָא דְמוֹתָא, בְּגִין דְאֵתְקַרִי מַטָּה, דְאֲתַתְּפִף לְנַחֵשׁ לְאֲלַקָּאָה בֵּיה לְחִיבִיָּה,

הַרְשָׁעִים, וּמִיָּהוּ שֶׁהוֹפֵךְ אוֹתוֹ?
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשׁוֹלֵט עָלָיו,
וְהָרִי פֶרְשֵׁיהָ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, כִּיּוֹן
שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵיךָ יוֹדֵעַ
שֶׁהָאֵילָן הֵזָה הֵיךָ עֲתִיד לִגְרַם
מִיָּתָה לְאָדָם (וּלְכָל הַבְּרִיּוֹת שֶׁעֲתִידוֹת
לְהֵיוֹת אַחֲרָיו), לָמָּה בְּרָא אֶת הָאָדָם
שֶׁעֲתִיד לְחַטֵּא לְפָנָיו? אָמַר לוֹ:
בְּנִי, הַדְּמוּת שֶׁלְמַעֲלָה לֹא הֵיָתָה
שֶׁלְמָה עַד שֶׁבְּרָא אֶת הָאָדָם, שֶׁכָּף
הֵיךָ הָאָדָם שֶׁלְמַעֲלָה (כִּלְפֵי הָאָדָם
שֶׁלְמִטָּה), כְּמוֹ שֶׁהִנְשָׂמָה כִּלְפֵי
הַגּוֹף. וְכִמוֹ שֶׁאֵין מַעֲשֵׂה לְנִשְׁמָה
לְלֹא הַגּוֹף, כִּף הֵיךָ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
דְּמוּת לְמִטָּה לְהוֹצִיא בּוֹ מַעֲשֵׂה,
וְהַכֵּל כְּמוֹ (בְּמַעֲשֵׂה) שֶׁלְמַעֲלָה,
אָדָם הוּא לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל
חֲנוּ"ף תִּשְׁעֵי נִקְדוּת, הַפְּעֵלָה שְׁלוֹ,
הַשְּׂכִינָה כְּלוּלָה בְּכָל (מְכַל) אוֹתוֹת
הַתּוֹרָה, וְהַכֵּל כְּמוֹ שֶׁלְמַעֲלָה.

הָאָדָם שֶׁלְמַעֲלָה לֹא הֵיךָ שֶׁלֵּם
בְּלִי נִקְבָּה, זָהוּ שֶׁכְּתוּב זָכַר וְנִקְבָּה
בְּרָאָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, אָדָם
זָכַר וְאָדָם נִקְבָּה, וְכִשְׁנִבְרָא הָאָדָם
שֶׁלְמִטָּה שֶׁהוּא נִקְבָּה, זָהוּ שֶׁכְּתוּב
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ, הַשְּׁתֵּלֵם הַדְּמוּת
שֶׁלְמַעֲלָה, וְזָהוּ סוּד כִּי לֹא הִמְטִיר
יְהוָה אֱלֹהִים וְכוּ', וְלָמָּה?
מִשּׁוּם שֶׁאָדָם אֵין, וּמִשּׁוּם זֶה
מְכַרַח הֵיךָ אָדָם לְבָרָא אוֹתוֹ,
לְהַשְׁלִים בּוֹ אֶת הַדְּמוּת
שֶׁלְמַעֲלָה, וְהַנִּקְבָּה בְּאָדָם הֵיךָ
הֵיָתָה אַחַת. זָהוּ שֶׁכְּתוּב כִּי אַחַד
קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְזָה סוּד הַנְּשָׂמָה.
אַחַר כֵּן אָמַר לֹא טוֹב הֵיכָּתוּב הָאָדָם
לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ, זֶה
הַגּוֹף, שֶׁהוּא עֶבֶד שֶׁפָּתָה כְּלוּל
מִטוֹב וְרָע, כְּדִי שִׁיְהִיָּה לוֹ שְׂכָר
וְעִנְשׁ, וּבִשְׂכִילוֹ אָמַר רָאָה נִתְּתִי
לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטוֹב
אֶת הַמּוֹת וְאֶת הַרָע, וְאָמַר לוֹ
וּבְחַרְתָּ בַחַיִּים, שָׂאֵם לֹא נִתְּנָה

וּמֵאֵן אִיהוּ דְאַפִּיךָ לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דְשְׁלִיט עָלֵיהּ וְהָא אוּקְמוּהָ.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר אָבָא, כִּיּוֹן דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא הֵוָה יָדַע דְאֵילָנָא דָּא הֵוָה
עֲתִיד לִגְרַמָּא מִיָּתָה לְאָדָם (וּלְכָל בְּרִיין דְעֲתִידִין לְמַהוּ
אַבְתְּרִיהּ) אֲמַאי בְּרָא לִיָּה לְאָדָם דְעֲתִיד לְמַחְטִי
קַמִּיהּ, אָמַר לִיָּה בְּרִי דִיּוּקְנָא דְלַעֲיִלָּא לָּא הֵוָה
שְׁלִים עַד דְבְּרָא לְאָדָם, דְהִכִּי הֵוָה אָדָם
דְלַעֲיִלָּא (כ"ו לְנַבִּי אָדָם דְלַתְתָּא), כְּגוֹנוּנָא דְנִשְׁמָתָא
לְגַבִּי גּוּפָא, וְכִמָּה דְלָא אִית עוּבְדָא לְנִשְׁמָתָא
בְּלֹא גּוּפָא, הִכִּי הֵוָה צָרִיךְ לְמַעֲבַד דִּיּוּקְנָא
לְתַתָּא לְאַפְקָא בֵּיה עוּבְדָא, וְכִלָּא כְּגוֹנוּנָא
(כְּעוּבְדָא) דְלַעֲיִלָּא, אָדָם אִיהוּ לְחֻשְׁפִּין זַעִיר
דְחֲנוּ"ף תִּשְׁעֵי נִקְדוּתִין, פְּעוּלָה דִילִיָּה שְׂכִינְתָּא
כְּלִילָא בְּכָל (מְכַל) אַתְוּוֹן דְאוּרִיָּתָא, וְכִלָּא
כְּגוֹנוּנָא דְלַעֲיִלָּא.

אָדָם דְלַעֲיִלָּא לָּא הֵוָה שְׁלִים בְּלֹא נוּקְבָא,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם ה ב) זָכַר וְנִקְבָּה
בְּרָאָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, אָדָם דְכַר, וְאָדָם
נוּקְבָא, וְכַד אַתְבְּרִי אָדָם דְלַתְתָּא דְאִיהוּ נוּקְבָא,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם א כו) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, אֲשֶׁתֵּלִים דִּיּוּקְנָא דְלַעֲיִלָּא, וְדָא
אִיהוּ רְזָא כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים
וְכוּ' (שם ב ה), וְאֲמַאי בְּגִין דְאָדָם אֵין, וּבְגִין דָּא
מוּכְרַח הֵוָה אָדָם לְמַבְרִי לִיָּה, לְאַשְׁתֵּלִים בֵּיה
דִּיּוּקְנָא דְלַעֲיִלָּא, וְנוּקְבָא בְּהִי אָדָם בְּהֵוָה
חַד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה נא ב) כִּי אַחַד
קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְדָא רְזָא דְנִשְׁמָתָא.

לְבַתֵּר אָמַר (בראשית ב יח) לֹא טוֹב הֵיכָּתוּב הָאָדָם
לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ, דָּא גּוּפָא
דְאִיהוּ עֶבֶד שֶׁפָּתָה כְּלִיל מִטוֹב וְרָע, בְּגִין
לְמַהוּי לִיָּה אַגְרָא וְעוּבְדָא, וּבְגִינָה אָמַר (דברים
ל א) רָאָה נִתְּתִי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת

בְּיָדוֹ, לֹא הָיָה לוֹ שְׂכָר וְעִנְשׁ וְהָיָה כְּבַהֲמָה, וְעַם כָּל זֶה הִרְאָה לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל מָה שְׂאָרַע לוֹ, אִם הָיָה מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד, שֶׁהוּא כְּלָפֵי זְכוּת, אוֹ אִם הָיָה מִטָּה בַּהּ כְּלָפֵי חוּבָה, שְׂאֵם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה בְּמִיתָתוֹ, לֹא הָיָה מִרְאָה לוֹ שְׁנֵי הַדְרָכִים שְׁלוֹ, שֶׁהֵם מוֹת וַחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן. וְהִרְאָה לוֹ שְׁלֹא הָיָה מְעַרְב טוֹב בְּרַע, שֶׁהַפְרִידִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאָדָם וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וְסוּד הַדְּבָר - וְהַבְדִּילָה הַפְרָכָת לְכֶם, וְכַף עֲשֵׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגוּף הָאָדָם שְׂרַעְפָּת, שֶׁהַפְרִיד בֵּין הַדְרָגוֹת שֶׁל הָעֵץ הַטוֹב וּבֵין הַדְרָגוֹת שֶׁל הָעֵץ הָרַע, וְצוּהוֹ אוֹתוֹ שְׁלֹא לְעַרְב טוֹב עִם רַע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ. הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא צוּהוֹ אוֹתוֹ לְהִשְׁמַר מִמֶּנּוּ, וְאַחַר כֵּף אָמַר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַת עִמָּדִי וּגּוֹמַר.

בִּינְיָתִים הֵנָּה זָקֵן אָחִד הַיּוֹדֵמֵן לוֹ, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, הֲרִי רְאִיתִי פְסוּק שְׂאוֹמֵר בַּתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהֶל, וְהֲרִי הַתּוֹרָה הֵיחָה קָדָם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, וְרִאִיתִי שֶׁהָעוֹלָם קָדָם לְאָדָם, שֶׁכָּל הָעוֹלָם וְצָרְכָיו נִבְרָאוּ קָדָם שֶׁנִּבְרָא אָדָם, אִם כֵּף, מָה הַתְקַנָּה שֶׁיֵּשׁ כָּאֵן? אָמַר לוֹ: זָקֵן, וְהֲרִי כְּתוּב שֶׁנִּשְׁמָוֹת הַצְדִּיקִים נִקְרָאוּ קָדָם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, וְאֵין רֵאשִׁית אֶלָּא נִשְׁמָה, שֶׁנֶּאֱמַר בַּהּ נֵר יְהוֹ"ה נִשְׁמָת אָדָם, הִיא הַנִּשְׁמָה שֶׁל הָאָדָם שֶׁלְמַעְלָה. אֶלָּא יֵשׁ אָדָם וְיֵשׁ אָדָם, יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל הַנִּשְׁמָה, וְיֵשׁ אָדָם שֶׁל הַגּוּף, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אָדָם לְהַבֵּל דְמָה,

הַטוֹב אֶת הַמּוֹת וְאֶת הָרַע, וְאָמַר לִיָּה וּבַחֲרַתְּ בַחַיִּים, דָּאֵם לֹא יִהְיֶה בְיַדִּיהָ, לֹא הָיָה לִיָּה אֲגָרָא וְעוֹנֶשָׁא, וְהָיָה כְּכַעֲרָא, וְעַם כָּל דָּא אַחֲזִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לִיָּה, כָּל מָה דְאִירַע לִיָּה, אִם הָיָה מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד דִּהוּא כְּלָפֵי זְכוּ, אוֹ אִם הָיָה מִטָּה בַּהּ כְּלָפֵי חוּבָא, דְאִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּעָא בְּמִיתָתִיהָ לֹא הָיָה אַחֲזִי לִיָּה תְרִין אֹרְחִין דִּילִיָּה, דְאִינוּן מוֹת וַחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן.

וְאַחֲזִי לִיָּה דְלֹא הָיָה מְעַרְב טוֹב בְּרַע, דְאִפְרִישׁ לוֹן קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כְּמָה דְאִתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית א ד) וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאָדָם וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וְרָזָא דְמִלָּה וְהַבְדִּילָה הַפְרָכָת לְכֶם (שְׁמוֹת כו לג), וְהָכִי עֲבַד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּגוּפָא דְבַר נֵשׁ טְרַפְשָׁא, דְאִפְרִישׁ בֵּין דְרַגְיִן דְאִילָנָא דְטוֹב, וּבֵין דְרַגְיִן דְאִילָנָא דְרַע, וּמִנֵּי לוֹן דְלֹא לְעַרְבָא טוֹב עִם רַע, כְּמָה דְאִתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית ב יז) וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִנֵּי לִיָּה לְאַסְתְּמָרָא מִנֵּיהָ, וּלְבַתֵּר אָמַר אִיהוּ (שֵׁם ג יב) הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַת עִמָּדִי וּגּוֹמַר.

אֲדַהְכִי הָא סְבָא חַד אַזְדֵּמֵן לִיָּה, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי, הָא חֲזִינָא קָרָא דְאָמַר בְּאוֹרֵייתָא (בְּמִדְבָר יט ד) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהֶל, וְהָא אוֹרֵייתָא קָדָם דְאִתְּבְרִי עֲלֵמָא הוֹת, וְחֲזִינָא דְעֲלֵמָא אֲקָדִים לְאָדָם, דְכָל עֲלֵמָא וְצָרְכוּי אִתְּבְרִיאוּ קָדָם דְאִתְּבְרִי אָדָם, אִי הָכִי מְאִי תְקַנְתָּא אִית הַכָּא, אָמַר לִיָּה סְבָא וְהָא כְּתִיב דְנִשְׁמָתִין דְצְדִיקִיָּא אִתְּבְרִיאוּ קָדָם דְאִתְּבְרִי עֲלֵמָא, כְּמָה דְאִתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית א א) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים וְלִית רֵאשִׁית אֶלָּא נִשְׁמָה, דְאִתְּמַר בֵּיהָ (מְשָׁלִי כ כז) נֵר יְהוֹ"ה נִשְׁמָת אָדָם,

אִיהִי נִשְׁמָתָא דְאָדָם דְלַעֲלִילָא, אֶלָּא אִית אָדָם וְאִית אָדָם, אִית אָדָם דְאִיהוּ

ועליו נאמר אדם פי ימות באהל, ועליו נאמר ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרועו, וזה סמא"ל, אדם בליעל איש און, ויש לו שתי נקבות רעות, ועליהן נאמר ועל כל נפשות מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא, ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא, ואין אמו אלא השכינה, וכי לא נאמר בקדוש ברוך הוא ושכינתו הלא כה דברי פאש נאם יהו"ה, מה אש אינו מקבל טמאה, כף הוא לא מקבל טמאה. אמר לו: והרי פתוב את מקדש יהו"ה טמא, וזו שכינתו? אמר לו: ודאי שהקדוש ברוך הוא ושכינתו לא מקבלים טמאה, אבל כל מה שמטמא את המקום שהיא שורה בו, נחשב לו כאלו עשה אותו, ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא ואין אמו אלא שכינה, וזה סוד מי שמכניס מרשות הרבים לרשות היחיד, ומשום זה אמר ולא תחללו את שם קדשי, וזה אדני, שהיא רשות היחיד, שהוא יהו"ה יחידו של עולם, וזהו אדם.

(ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, וזהו סוד מי שמכניס מרשות הרבים לרשות היחיד, ומשום זה אמר) אדם פי ימות באהל, זה אדם בליעל, ומצד זה אדם רשע קרוי מת מעקרו, לפני שנברא העולם, אבל לא נאמר על אדם שהוא מצד הקדשה, וכמה טפשים הם בעולם שאומרים, הרי הקדוש ברוך הוא גזר על אדם שכימות, וזהו שכתוב אדם פי ימות, ואיך אומרים שלא תהיה מיתה ממנו? אוי להם, טוב שלא נבראו בעולם, שאילו הם שמשוים אותם, משוים את

אדם דנשמתא, ואית אדם דגופא, דאתמר ביה (תהלים קמד ד) אדם להכל דמה, ועליה אתמר (במדבר יט יד) אדם פי ימות באהל, ועליה אתמר (ירמיה יז ה) ארור הגבר אשר יבטח (דף צח ע"ב) באדם ושם בשר זרועו, ודא סמא"ל אדם בליעל איש און, ואית ליה תרין נוקבין בישינ, ועלייהו אתמר (ויקרא כא יא) על כל נפשות מת לא יבא, לאביו ולאמו לא יטמא, ולית אביו אלא קודשא בריך הוא, ולית אמו אלא שכינתא, וכי לא אתמר בקודשא בריך הוא ובשכינתיה (ירמיה כג כט) הלא כה דברי פאש נאם יהו"ה, מה אש אינו מקבל טמאה הכי איהו לא מקבל טמאה, אמר ליה והא פתיב (במדבר יט כ) את מקדש יהו"ה טמא ודא שכינתיה, אמר ליה ודאי דקודשא בריך הוא ושכינתיה לא מקבל טמאה, אבל כל מאן דסאיב אתר דאיהי שריא ביה, אתחשיב ליה כאלו עביד ליה, ובגין דא לאביו ולאמו לא יטמא, ולית אביו אלא קודשא בריך הוא, ולית אמו אלא שכינתא, ודא איהו רזא מאן דאעיל מרשות הרבים לרשות היחיד, ובגין דא אמר (ויקרא כב לב) ולא תחללו את שם קדשי, ודא אדני, דאיהו רשות היחיד דאיהו יהו"ה יחידו דעלמא, ודא איהו אדם.

(ובגין דא לאביו ולאמו לא יטמא, ודא איהו רזא מאן דאעיל מרשות הרבים לרשות היחיד, ובגין דא אמר) (במדבר יט יד) אדם פי ימות באהל, דא אדם בליעל, ומסטרך דא בר נש רשע קרוי מת מעיקרא מקמי דאתברי עלמא, אבל לא אתמר על אדם דאיהו מסטרך דקודשא, וכמה טפשים אינון בעלמא דאמרינן הא קודשא בריך הוא גזר על בר נש דימות, הדא הוא דכתיב אדם פי ימות, ואיך אמרינן דלא יהא מיתה מיניה, וי לון דטב לון דלא אתבריאנו בעלמא,

לון דלא אתבריאנו בעלמא,

הָאָדָם שְׁנִקְרָא יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאָדָם
בְּלִיעֵל, וְאוֹמְרִים כְּאָדָם טוֹב
כְּחוּטָא, כְּלוֹם שְׁוִים, יִהְיִי כְמוֹן
לְפָנֵי רוּחַ אֱלוֹי הַרְשָׁעִים שְׁאוֹמְרִים
כֶּף, וּמְלַאֲךְ יְהוּ"ה דְּחֻחָה מִקָּה.
שִׁישׁ אָדָם שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל, וְיֵשׁ
אָדָם שֶׁהוּא מְלַאֲךְ, וְזֶה מִטְטְרוּ"ן,
וְיֵשׁ אָדָם בְּדַמּוּת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁהוּא אֲצִילוּתוֹ, וְזֶה יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, וְאֵין לוֹ בְּרִיאָה
וְיִצְיָרָה וְעֵשִׂיָה, אֲלֵא אֲצִילוּת,
וּבְמִקוֹם הַזֶּה אֵין חֻטָא וְלֵא מוֹת.
זֶהוּ שְׁכַתוֹב לֹא יִגְרַךְ רַע, וְעַל
הָאָדָם הַבְּלִיעֵל הַזֶּה צְוָה הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא שְׁלֵא לְאָכַל מִמֶּנּוּ וְשְׁלֵא
לְעַרְב אֹתוֹ עִם טוֹב, שְׁזֶהוּ כְּמִי
שְׁמַעְרַב כֶּסֶף עִם עֲפָרָת, וְזֶה גוֹרֵם
בְּלַבּוּל בְּפַמְלִיא שֶׁל מַעְלָה,
וּמַעְרַב חֻשְׁכָה עִם אוֹר, מַה
שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַפְּרִיד, כְּמוֹ
שְׁנִאֲמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְרָא עוֹד, אֲלֵא מִי שְׁמַכְנִיס אֵת
זְרַעוֹ בְּנִדָה אוֹ שְׁפָחָה אוֹ גוֹיָה אוֹ
זוֹנָה, כְּאֵלוֹ מַעְרַב מַה שְׁהַפְּרִיד
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכַתוֹב וַיְהִי
מִבְּדִיל בֵּין מִים לְמִים, שֶׁהֵם מִי
נִדָה לְמִי טְהוֹרָה, שְׁזֶה אֲסוּר וְזֶה
מִתָּר, וְזֶה כֶּשֶׁר וְזֶה פְּסוּל, זֶה
טְמֵאָה וְזֶה טְהוֹרָה, אֵלוֹ הֵם שֵׁשׁ
הַסְּדָרִים שְׁנִתְּנָה (בְּדָם מִשְׁנָה) (לְמַשְׁה)
לְהַפְּרִיד בֵּין טוֹב לְרַע, שְׁעַרְב
אוֹתָם אָדָם וְהַדּוֹרוֹת שְׁבָאוּ
אֲחֵרָיו.

תקון שמונה וששים

בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מַה זֶה
אֱלֹהִים? לַהֲט הַחֲרִב הַמִּתְהַפֵּכֶת
לְשֹׁמֵר אֵת דְּרָךְ הַחַיִּים, מִטָּה
הָאֱלֹהִים וְדָא, וְזֶה מִטְטְרוּ"ן,
וְהָרִי בְּאֲרֹנוֹ שְׁמִתְהַפֵּךְ מִדִּין
לְרַחֲמִים, וּבּוֹ הִשְׁתַּנּוּ (נִמְצָאוּ) כָּל
הַדְּמִיוֹת שְׁלֵא דָמוּ זוֹ לְזוֹ.
כְּשִׁמְתְהַפֵּךְ מִימִין לְשִׁמְאֵל, הוּא

דְּאֵלִין אֵינּוֹן דְּשׁוֹנִין לוֹן, שְׁוִין לְאָדָם דְּאֵתְקִרִי
יִשְׂרָאֵל וּלְאָדָם בְּלִיעֵל, וְאֵמְרִין כְּאָדָם טוֹב
כְּחוּטָא כְּפוּלְהוֹן שְׁוִין, יִהְיִי כְמוֹן לְפָנֵי רוּחַ
אֵלִין חֲזִיבִיא דְּאֵמְרִי הָכִי, וּמְלַאֲךְ יְהוּ"ה דְּחֻחָה
מִנִּיָּהוּ.

דְּאֵית אָדָם דְּאֵיהוּ יִשְׂרָאֵל, וְאֵית אָדָם דְּאֵיהוּ
מְלַאֲךְ וְדָא מִטְטְרוּ"ן, וְאֵית אָדָם
בְּדִיּוֹקְנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאֵיהוּ
אֲצִילוּתִיה, וְדָא יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְלִית
לִיה בְּרִיאָה וְיִצְיָרָה וְעֵשִׂיָה אֲלֵא אֲצִילוּתָא,
וּבְאֵתֵר דָּא לִית חֻטָא וְלֵא מוֹת, הַדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (תהלים ה ה) לֹא יִגְרַךְ רַע, וְעַל הָאִי אָדָם
בְּלִיעֵל מִנִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּלֵא לְמִיכַל
מִנִּיה, וְדָלֵא לְעַרְבָא לִיה עִם טוֹב, דְּהָאִי אֵיהוּ
כְּמָאן דְּעַרְיב כְּסָפָא עִם עוֹפְרָת, וְדָא גְרִים
בְּלַבּוּלָא בְּפַמְלִיא דְּלַעִילָא, וְעַרְב חֻשׁוֹכָא
בְּנְהוּרָא מַה דְּאֵפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה
דְּאֵתְ אֵמַר (בראשית א ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְרָא עוֹד אֲלֵא מָאן דְּאֵעִיל זְרַעִיה בְּנִדָה אוֹ
שְׁפָחָה אוֹ גוֹיָה אוֹ זוֹנָה, כְּאֵלוֹ מַעְרַב
מַה דְּאֵפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכַתִּיב (שם)
וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מִים לְמִים, דְּאֵינּוֹן מִי נִדָה
לְמִי דְּכִיא, דְּדָא אֲסוּר וְדָא מוֹתָר, וְדָא כֶּשֶׁר
וְדָא פְּסוּל, דָּא טוֹמְאָה וְדָא טְהוֹרָה, אֵלִין אֵינּוֹן
שֵׁית סְדָרִין דְּאֵתְיְהִיבֶת (בְּהוֹן מִשְׁנָה) (ס"א
לְמַשְׁה), לְאֵפְרִישָׁא בֵּין טוֹב לְרַע, דְּעַרְב לוֹן אָדָם
וְדָרִין דְּאֵתוֹ אֲבַתְרִיה.

תקוּנָא תְּמַנְיָא וְשִׁתִּין

בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מַאי אֱלֹהִים, לַהֲט
הַחֲרִב הַמִּתְהַפֵּכֶת לְשֹׁמֵר אֵת דְּרָךְ
עֵץ הַחַיִּים (בראשית ג כד), מִטָּה הָאֱלֹהִים וְדָאִי,
וְדָא מִטְטְרוּ"ן, וְהָא אוֹקִימָנָא לִיה דְּאֵתְהַפֵּךְ

מראה פּרצוף של שור. וכשמתהפך משמאל לימין, מראה פרצוף של אריה. וכשמתהפך משניהם למערב, מחזיר פניו ומתהפך לנשר (לאדם). וכשמתהפך משניהם למזרח, שהוא באמצע, מתהפך לאדם (לנשר), מלמטה לנשר, אין דמות בעולם שלא נודעת בו.

שנים עשר מזלות נראים בו, וכל הדמיות של המלאכים, והדמיות של הנשמות, והדמיות של כל מה שנברא בשמים ובארץ, (אינו דמות של אדם שלם בכל התקונים, אלא אם הוא) (בלא היה) כלול בשמים ובארץ ושמש וירח וכוכבים ומזלות והכסא והמלאכים וגן עדן וגיהנם, מהצד של שניהם נתן היצור הטוב והיצור הרע. גן עדן - מצא אשה מצא טוב, גיהנם - ומוצא אני מר ממות את האשה, ושניהם בלב, לב חכם לימינו ולב פסיל לשמאלו.

תקון ששים ותשעה

בראשית, ב' שנים, חכמה ותבונה (ובינה), השלישית, יראת יהוה ראשית דעת, ובדעת הזו נאמר והאדם ידע את חוה אשתו, שאין זווג אלא בדעת, שהוא העמוד האמצעי, היחוד של האב והאם, כך הוא למטה הצדיק היחוד של העמוד האמצעי עם השכינה שלמטה, ועל הגוף והברית נאמר פי א"ל דעות יהוה וגומר, ושניהם עדות, שאין עדות פחות משנים.

והבן הזה הוא היחוד של האב והאם, הוא העמוד האמצעי שנושא הכל, כמו ששמים וארץ נאמר בהם שהעולם עומד על עמוד אחד, כמו שנאמר וצדיק

מדינא לרחמי, וביה אשתניו (נ"א אשתכחו) כל דיוקנין דלא דמו דא לדא, כד אתהפך מימינא לשמאלא אחזי פרצופא דשור, וכד אתהפך משמאלא לימינא אחזי פרצופא דאריה, וכד אתהפך מתרוייהו למערב אחזיר אנפוי ואתהפך לנשר (נ"א לאדם), וכד אתהפך מתרוייהו למזרח דאיהו באמצעיתא אתהפך לאדם (נ"א לנשר), מלמטה לנשר, לית דיוקנא בעלמא דלא אשתמודע ביה.

תריין עשר מזלות אתחזיין ביה, וכל דיוקנין דמלאכייא ודיוקנין דנשמתין ודיוקנין דכל מה דאתברי בשמיא ובארעא, (לאו איהו דיוקנא דאדם שלם בכל תקוניו, אלא אם הוא) (נ"א כלא הוה) כליל בשמיא וארעא ושמשא וסיהרא וככביא ומזליא וכרסיא ומלאכיא וגן עדן וגיהנם, מסטרא דתרוייהו אתיהיב יצר הטוב ויצר הרע, גן עדן מצא אשה מצא טוב (משלי יח כב), גיהנם ומוצא אני מר ממות את האשה (קהלת ז כו), ותרוייהו בלבא, לב חכם לימינו, ולב פסיל לשמאלו (שם י ב). (דף צט ע"א).

תקונא שתין ותשעה

בראשית ב' תריין חכמה ותבונה (ובינה), תליתאה יראת יהוה ראשית דעת (משלי א ז), ובהאי דעת אתמר (בראשית ד א) והאדם ידע את חוה אשתו, דלית זווג אלא בדעת דאיהו עמודא דאמצעיתא. יחודא דאבא ואימא. הכי איהו לתפא צדיק יחודא דעמודא דאמצעיתא ושכינתא דלתפא, וגוף וברית עלייהו אתמר (שמואל א ב ג) פי א"ל דעות יהוה וגומר, ותרוייהו עדות, דלית עדות פחות מתריין.

והאי בן איהו יחוד דאבא ואימא, איהו עמוד

סביל כלא, כגוונא דשמיא וארעא דאתמר בהון דעלמא על חד

יסוד עולם, כף האב והאם סמוכים על העמוד האמצעי, והוא היחוד בין אם ובת כמו זה: הו"ה ובו נעשו ה"ה אחד אחד, שלש עשרה כפאן ושלש עשרה כפאן, והו"ו הוא יחוד של שתי אחיות, כמו זה: וייצר יהו"ה, זה הסוד של א' - י' למעלה, י' למטה, ו' באמצע.

היחוד של שניהם פלה וחמותה, (ה' מן אלה"ם ו') (ה"י מן אלה"ם ו' מלא), הפלל של שניהם ה"ה, אם ובת, ו' בין שתיהן, למעלה אין ערוה, ובמקום הזה אמר לא תדמה ליוצרך, למטה חוץ למקומו אמר לא תקרבו לגלות, והרי בארנו לעיל. ועוד מצאנו סוד עליון, ערו"ה ע"ר ו"ה, כשו' בין ער, שהוא רע, נעשה עור, זהו שכתוב ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם, ועליהם נאמר ולפני עור לא תתן מכשול, שהרי רע מן עור, הוא ערוה שמפרידה בין ו"ה שהם אח ואחות, כשמתלבש עץ החיים בעץ של טוב ורע, זהו שכתוב ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע, בזמן שהיא (שה) ער, בין הבן והבת לא תקרבו לגלות ערוה, לא תקרבו ו' לה, שלא יתגלה רע ביניהם, שהוא אחר, שעליו נאמר וסוד אחר אל תגל, ערו"ה תעור קשתך, ער יה, רע בזמן שהוא בין י"ה, אותו הרע לא תקרב י' עם ה'.

וזוהי קלפה של ערלה, ע"ר מן ערלה ר"ע, אדם חטא בזה, כמו שבארנו בעלי המונה, אדם הראשון מושף בערלתו היה, וזה גרם עריות בעולם, ומשום זה ערוה תעור קשתך, תעור הוא ערות בהפוך אותיות, באיזה

סמך קיימא, כמה דאת אמר (משלי יכה) וצדיק יסוד עולם, הכי אבא ואימא סמכין על עמודא דאמצעייתא, ואיהו יחוד בין אם ובת פגוונא דא הו"ה, וביה אתעבידו ה"ה אחד אחד י"ג הכא וי"ג הכא, ואיהו ו' יחוד דתרי אחיות, פגוונא דא וייצר יהו"ה, דא רזא דא' י' לעילא י' לתתא ו' באמצעייתא.

יחודא דתרוייהו פלה וחמותה, (ה' מן אלה"ם ו') (ג"א ה"י מן אלה"ם ו' מלא), פללא דתרוייהו ה"ה אמא וברתא, ו' בין תרוייהו, לעילא לית ערוה, ובאתר דא אמר לא תדמה ליוצריך, לתתא פר מאתריה אמר (ויקרא יח ו') לא תקרבו לגלות, והא אוקימנא לעיל. ועוד אשפחנא רזא עלאה, ערו"ה ע"ר ו"ה, פד ו' בין ער דאיהו רע אתעביד עור, הדא הוא דכתיב (בראשית ג כא) ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם, ועלליהו אתמר (ויקרא יט יד) ולפני עור לא תתן מכשול, דהא רע מן עור, איהו ערוה דאפריש בין ו"ה דאינון אח ואחות, פד אתלבש אילנא דחיי באילנא דטוב ורע, הדא הוא דכתיב (בראשית ב ט) ועץ החיים בתוך הגן, ועץ הדעת טוב ורע, בזמנא דאיהי (ס"א דהאי) ער בין ברא וברתא לא תקרבו לגלות ערוה, לא תקרבו ו' לה' דלא אתגליא רע בינייהו דאיהו אחר, דעליה אתמר (משלי כה ט) וסוד אחר אל תגל, ערו"ה תעור קשתך (חבקוק ג ט), ער יה, רע בזמנא דאיהו בין י"ה, ההוא רע לא תקרב י' בה'.

והאי איהו קליפה דערלה, ע"ר מן ערלה ר"ע, אדם בהאי חאב, כמה דאוקמוה מארי מתניתין אדם הראשון מושף בערלתו הוה, ודא גרים ערויין בעלמא, ובגין דא ערוה תעור קשתך, תעור איהו ערות בהפוך אתוון, כפאן אתר קשתך דאיהו

כפאן אתר קשתך דאיהו

מקום? קש"תך, שהוא קשת הברית, שעליה נאמר ותלד רחל ותקש בלדתה, תק"ש הוא קש"ת, (וסוד הדבר - בעצב תלדי בנים), ומשם אמרה חנה אשה קש"ת רוח אנכי.

וזה סוד את קשתי נתתי בענן, ופרשוהו החברים, דבר שמקיש לי כתוב בו מוקש, שבו היה מוקש לאדם הראשון, כמו שבארוהו אדם הראשון היה מושף בערלתו, ומה ששמר אותו הוא בהקש בשתפות עמי, בדיוקן שלי, עליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, משום שמי ששומר את הברית זוכה למלכות, הרי הוא בהקש לי בשתפות עמי, ואם לא שמר אותו, חוזר ק"ש, קשה לו, קשה לאות ה', ועל הקש הזה נאמר ובית עשו לקש, והוא לק"ש בהפוך אותיות שק"ל, והוא שקל לצדיקים ששומרים ברית שקל הקדש. אוי לו למי שלא שומר אותו, ואשריו מי ששומר אותו. ומי ששומר את הברית הזו, היא עד עליו - ע' מן שמע, ד' מן אחד. ואם לא שומר את הברית, פורת ממנו הקוץ של ד' מן אחד ונשאר אחר, (עד ער).

והאדם ידע וכו', קם זקן פתח ואמר: רבי רבי, ועד פאן לא היה אדם ידע את אשתו? אלא בזמן שחטא הסתלקה השכינה ממקומו, וכך פרשוהו בעלי המשנה, שבזמן שאין שכינה במקומה, אסור בתשמיש המטה, משום שעליה נאמר וישתחו ישראל על ראש המטה, ומאיזה מקום הסתלקה? מימין ושמאל ששם היתה, וזהו סוד העבור (ס"א ויעבור) ע"ב רי"ו, חסד וגבורה, ולא לחנם פרשוהו בעלי המשנה הנותן מטתו בין צפון לדרום? היו

קשת הברית, דעליה אתמר (בראשית לה טז) ותלד רחל ותקש בלדתה, תק"ש איהו קש"ת, (ורחא ומלה בעצב תלדי בנים), (שם ג טז) ומתמן אמרה חנה (שמאל א א טו) אשה קש"ת רוח אנכי.

וזה רזא את קשתי נתתי בענן, ואוקמוהו חבריא מלה דאקיש לי, מוקש פתיב ביה, דביה הוה מוקש לאדם קדמאה, כמה דאוקמוהו אדם הראשון מושף בערלתו הוה, ומה דנטיר ליה איהו בהקש בשותפו עמי, בדיוקנא דילי, עלה אתמר (שם א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו, בגין דמאן דנטיר ברית זכה למלכות, הרי איהו בהקש לי בשותפו עמי, ואם לא נטיר ליה אתחזר ק"ש, קשה ליה קשה לאת ה', ועל האי קש אתמר (עובדיה א יח) ובית עשו לקש, ואיהו לק"ש בהפוך אתוון שק"ל, ואיהו שקל לצדיקים דנטירין ברית שקל הקדש, ווי למאן דלא נטיר ליה, וזכאה איהו מאן דנטיר ליה, ומאן דנטיר ברית האי איהו עד עליה ע' מן שמע ד' מן אחד, ואי לא נטיר ברית פרח מניה קוצא מן ד' מן אחד, ואשתאר אחר (עד ער). (כאן חסר).

והאדם ידע וכו' (בראשית ד ד), קם סבא פתח ואמר רבי רבי ועד הכא לא הוה ידע אדם לאנתתיה, אלא בזמנא דחאב אסתלק שכינתא מאתריה, והכי אוקמוהו מארי מתניתין, דבזמנא דלית שכינתא באתרה אסור בתשמיש המטה, בגין דעליה אתמר (שם מז לא) וישתחו ישראל על (דף צט ע"ב) ראש המטה, ומאן אתר אסתלקת מימינא ומשמאלא דתמן הוה, ודא הוא רזא דעיבור (ס"א ויעבור) ע"ב רי"ו, חסד וגבורה, ולא למגנא אוקמוהו מארי מתניתין, הנותן מטתו בין צפון לדרום הויין ליה בנים זכרים, ואיהו גרים דאסתלק ההיא

מטה מתמן, הכי אסתליק איהו מתשמיש המטה, ובתר דקביל עונשיה אתחזר מטה לאתרהא, בההוא זמנא והאדם ידע את חנה אשתו.

לו בנים זכרים, והוא גרם שתסתלק אותה מטה משם, כף הוא מסתלק מתשמיש המטה, ואחר שקבל עגשו, חוזרת המטה למקומה. באותו זמן, והאדם ידע את חנה אשתו.

ועוד והאדם ידע את חנה אשתו, אית ידיעה לטב ואית ידיעה לביש, כגון (שם ג) וידעו פי ערומים הם, וכגון ואת ערום ועריה (יחזקאל טז ז), ערום מאורייתא דבכתב, ועריה מאורייתא דבעל פה.

ועוד והאדם ידע את חנה אשתו, יש ידיעה לטוב ויש ידיעה לרע, כמו וידעו פי עירמם הם, וכמו ואת ערום ועריה, ערום מתורה שבכתב, ועריה מתורה שבעל פה.

ועוד והאדם ידע, כגון (אסתר ד א) ומרדכי ידע את כל אשר נעשה, הכי אדם ידע דגרים אפרשותא בין קודשא בריה הוא ובין שכינתיה, דאדם חאב במחשבה, וחנה חאבת במעשה, בההוא אתר דאתמר ביה ישראל עלה במחשבה, בההוא אתר דאתנטל נשמתיה בארץ אצילות תמן חאב, וחנה במעשה דיליה, דאיהי פח דיליה כ"ח אתון דמעשה בראשית, וכלא חכמ"ה פ"ח מ"ה.

ועוד והאדם ידע, כמו ומרדכי ידע את כל אשר נעשה, כף אדם ידע שגרום הפרדה בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו, שאדם חטא במחשבה, וחנה חטאה במעשה, באותו מקום שנאמר בו ישראל עלה במחשבה, באותו מקום שנטלה נשמתו בדרך אצילות שם חטא, וחנה במעשה שלו, שהיא הפח שלו, כ"ח האותיות של מעשה בראשית, והכל חכמ"ה, פ"ח מ"ה.

ועוד והאדם ידע, ידע חובא דיליה במאי בקינן, כמה דאת אמר (בראשית ד א) ותהר ותלד את קינן, בגין דעליה אתמר (ישעיה יד כט) פי משרש נחש יצא צפע, דאיהו זוהמא דאטיל נחש בחנה, והנה ידע זוהמא דיליה דאתפשט עד קני חותן משה, וכד חמא גלגולא ותיובתא דיליה תמן, אמר (בראשית ד א) קניתי איש את יהו"ה, פען ידענא ליה דקניתי ליה בקני חותן משה, ורווחנא ליה תמן, ובגין דא אתמר קניתי איש את יהו"ה, ודא איהו רזא (קהלת ח) ובכך ראיתי רשעים קבורים וכאו וכו'.

ועוד והאדם ידע, ידע חטאו במה? בקינן, כמו שנאמר ותהר ותלד את קינן, משום שעליה נאמר כי משרש נחש יצא צפע, וזו הזהמה שהטיל הנחש בחנה, והנה יודע זהמתו שהתפשטה עד קני חותן משה, וכשראה את הגלגול והתשובה שלו שם, אמר קניתי איש את יהו"ה, אז ידעתי אותו שקניתי אותו בקני חותן משה, והרווחתי אותו שם, ומשום זה נאמר קניתי איש את יהו"ה, וזהו סוד של ובכך ראיתי רשעים קבורים וכאו וכו'.

אמר ליה רבי שמעון, סבא סבא, ואמאי טרח קודשא בריה הוא בהון, לאייתאה לון בגלגולא, אמר ליה בגין יקרא דצדיקיא לאעברא חובא מבנייהו, דעד דקינן תב

אמר לו רבי שמעון: זקן זקן, ולמה טרח הקדוש ברוך הוא בהם להביא אותם בגלגול? אמר לו: בשביל כבוד הצדיקים, שייעבר החטא מבניהם, שעד שקינן שב בתשובה, הפגם של

אדם לא השתלם, ולכן לכבודו טרח הקדוש ברוך הוא בקין, וכן בכל הרשעים שהם בני צדיקים. אמר לו: מה הזהמה שהטיל נחש בחנה? אמר לו: זו לילית טפה סרוחה, היא הזהמה, והיא שאור שבפסה, שעליו נאמר מי מעכב? שאור שבפסה, והוא הפרי של סמא"ל, שנאמר בו ותקח מפריו ותאכל, זה מרות, שנאמר עליה רגליה ירדות מות, והיא טפה רעה, זהמה של אל אחר, סם המות זהמה וערלה של עץ המות, ובגללה פרשוה בעלי המשנה אדם היה מושף בערלתו. ותוסף ללדת את אחיו את הבל. פתח ואמר: תסף רוחם יגועון ואל עפרם ישובון. כאן רמוז הגלגול של הצדיקים, והראה לו הקדוש ברוך הוא את הגלגול שלו בכל דור ודור, איך היה הולך מצדיק לצדיק, עד ששים רבוא, עד שהגיע לאותו שנאמר בו בשגם הוא בשר, בשגם זה הבל, ופרשוה הראשונים בשגם זה משה, ומיד שראה שעתידה תורה להנתן על ידו, הוסיפה בגללו כמה קרבנות לקדוש ברוך הוא וכמה תפלות ובקשות, וזהו ותוסף ללדת.

וכשום זה נאמר בו דור הולך ודור בא, ואין דור פחות מששים רבוא, ולמעלה דור הולך זה ו', שעולה לששים רבוא בשש ספירות, והארץ לעולם עומדת, זו שכינה, שהיא עומדת לו, והיא השעה שעומדת לו, ובשבילה נאמר אין מזל היום גורם, אלא מזל השעה גורם, ולא לכל אדם עומדת השעה, שהרי יש אדם צדיק שאין השעה עומדת לו, שלא עומדת השעה אלא לבעלה,

בתיובתא פגימו דאדם לא אשתלים, ובגין דא ליקרא דיליה טרח קודשא בריך הוא בקין, והכי בכל רשיעיא דאינון בני צדיקיא.

אמר ליה מאי איהו זוהמא דאטיל נחש בחנה, אמר ליה דא לילית טפה סרוחה איהו זוהמא, ואיהי שאור שבפיסה דאתמר עלה מי מעכב שאור שבפיסה, ואיהו איבא דסמא"ל, דאתמר ביה (בראשית ג ו) ותקח מפריו ותאכל, דא מרות דאתמר עלה (משלי ה ה) רגליה ירדות מות, ואיהי טפה בישא זוהמא דאל אחר, סם מות זוהמא וערלה דאילנא דמותא, ובגינה אוקמוה מארי מתניתין אדם מושף בערלתו הוה.

ותוסף ללדת את אחיו את הבל, פתח ואמר (תהלים קד כט) תוסף רוחם יגועון ואל עפרם ישובון, הכא רמיז גלגולא דצדיקיא, ואחזי ליה קודשא בריך הוא גלגולא דיליה בכל דרא ודרא, איך הוה אזיל מצדיק לצדיק, עד שתין רבוא, עד דמטי לההוא דאתמר ביה (בראשית ו ג) בשגם הוא בשר, בשגם זה הבל, ואוקמוה קדמאי בשגם דא משה, ומיד דחמא דעתידה אורייתא לאתניהבא על ידיה, אוסיפת בגיניה כמה קרבנין לקודשא בריך הוא, וכמה צלותין ובעותין, ודא איהו ותוסף ללדת.

ובגין דא אתמר ביה (קהלת א ד) דור הולך ודור בא, ולית דור פחות מששים רבוא ולעילא דור הולך דא ו', דסליק לשתין רבוא בשית ספירן. (שם) והארץ לעולם עומדת דא שכינתא, דאיהי עומדת ליה, ואיהי שעפתא דקיימא ליה, ובגינה אתמר לית מזל יומא גרים אלא מזל שעפתא גרים, ולית לכל בר נש

קיימא שעפתא, דהא אית בר נש צדיק דלא קיימא ליה שעפתא, דלא קיימא

ומהשעיה הזו בנים חיים ומזונות לאדם, ומשום זה פרושה בעלי המשנה, בנים חיים ומזונות לא בזכות הם תלויים, אלא במזל תלוי הדבר. מה המזל שלה? בעלה, ולבעלה אין מזל, כמו שבארנו אין מזל לישראל, ואף על גב שהכל תלוי במזל, אפלו ספר תורה שבהיכל, היכל - שכינה התחתונה, ספר תורה - צדיק.

ושנים עשר מזלות הם, והם ו"ו, (שנמצא ו') (שנמצא מקאות א', וזה הסוד של ו"ו וא' וא' שם ו' עליונה שהוא המזל העליון שעולה במחשבה), שהוא א שם, ו' של האמצע של אות א הוא המזל של הכל, שעולה באות י' העליונה, שהיא בראש האות א, וכשעולה במחשבה, נאמר ישראל עלה במחשבה, שהיא י' שעל ראש הא', ומשום זה אין מזל לישראל, (שהרי במחשבה עולה, וכל מזל הוא ממנה על שעה משנים עשר מזלות), שהוא המזל של הכל, וכל המזלות תלויים ממנו שהם ו' ו', שממנים על שתיים עשרה שעות, שהם ה"א ה"א. אשרי הוא מי שעומדת לו השעה.

שהוא גלגול של כלם, זה י' שהוא גלגל, ועם ו' נעשה גלגול, שהוא בסוד של ס"ו מן יסוד, שנאמר בו כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה ששים ושש, להתעוררות העמוד האמצעי ששים, להתעוררות של הצדיק ושש, והכל נרמז בצדיק שבו גלגול. ועוד יסוד, שם יו"ד, שמתגלגל בו ונח בו מכל הגלגולים שהתגלגל, ומשום זה ויכל אלהי"ם ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, ואות ו' של גלגול בו עולה הצדיק לששים רבוא, בצדיק הם שש, ובצעמוד האמצעי עולה לששים, ובכתר

שעתא אלא לבעלה, והאי שעתא מינה בני חיי ומזוני לבר נש, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא דילה בעלה, ולבעלה לית מזל, כמה דאוקימנא אין מזל לישראל, ואף על גב דכלא תליא במזלא אפילו ספר תורה שבהיכל, היכל שכינתא תתאה, ספר תורה צדיק.

ותריסר מזלות אינון ואינון ו"ו (ראשתפח ו')

(ג"ל ראשתפחו מאת א' ודא רוא רוא"ו, וא' תמן

ו' עלאה דאיהו מזלא עלאה דסליק במחשבה) (דף ק ע"א) דאיהו א תמן, ו' דאמצעיתא דאת א, איהו מזלא דכלא, דסליק באת י' עלאה דאיהו ברישא דאת א, וכד סליק במחשבה אתמר ישראל עלה במחשבה, דאיהו י' דעל רישא דא', ובגין דא לית מזל לישראל (דהא במחשבה סליק, וכל מזלא איהו ממנא על שעתא מתרין עשר מזלות), דאיהו מזלא דכלא, וכל מזלות מגיה תליין דאינון ו' ו', די ממנן על תריסר שעתין, דאינון ה"א ה"א, זכאה איהו מאן דקיימא ליה שעתא.

דאיהו גלגול דכלהו דא י' דאיהו גלגל, ועם ו' אתעביד גלגול, דאיהו ברזא דס"ו מן יסוד. דאתמר ביה (בראשית מו כו) כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה ששים ושש, לאתערוותא דעמודא דאמצעיתא ששים, לאתערוותא דצדיק ושש, וכלא אתרמיז בצדיק דביה גלגול, ועוד יסוד תמן יו"ד, דאתגלגל ביה ונח ביה מכל גלגולין דאתגלגל, ובגין דא (שם ב ב) ויכל אלהי"ם ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, ואות ו' דגלגול ביה סליק צדיק לשתיין רבוא, בצדיק אינון שית, ובצעמודא דאמצעיתא סליק לשתיין, ובכתר

עלין שהווא א עולה לששים רבוא, וזהו דור הולך ודור בא. אמר לו רבי שמעון: והרי הזקן אמר שהגלגול הוא ביסוד, ושם י' שמתגלגל בו ושורה עליו ונח בו מאותה טרחת הגלגול שטרח בששה ימים, שעולים לשש באותו, ולששים ב' שש פעמים עשר, ולששת אלפים באלף, ולששים רבוא בכתר עליון, וזהו דור הולך ודור בא והארץ לעולם עמדת.

ובבב זמן שבא והולך, השעה עומדת לו, זהו שפתיב והארץ לעולם עמדת, שלזה בת זוגו עומדת לו בכל מקום ובכל גלגול ובכל שעה, אף על גב שהולך ובא בכמה גלגולים, זהו צדיק וטוב לו, ולמי ששעתו לא עומדת לו, אלא שעה אחת שאינה בת זוגו עומדת לו, וזהו צדיק ורע לו, כמו שבארנו בעלי המשנה, כל מי שדוחק את השעה, השעה דוחקתו.

אמר לו רבי אלעזר: והרי רבי פדת צדיק גמור היה, ולמה לא נפל בשעה שלו שהיא בת זוגו בן גילו? אמר לו: בני, יש גלגול שמחייב אותו שנופל במזלו שהוא בן גילו, שנאמר בו ארץ אשר לא במספנת תאכל בה לחם, שהיא שעת המזון, שעת החיים והבנים, ויש גלגול שמחייב אותו שלא נופל בשעה של המזונות שהיא בת גילו, אף על גב שעשה כמה זכיות בעולם, ומשום זה פרשוה בעלי המשנה, בנים חיים ומזונות, הדבר לא תלוי בזכות, אלא הדבר תלוי במזל, שהגלגול גורם לו כאלו שהדבר תלוי במזל.

במזלא תליא מלתא, דגלגולא גרים ליה פאלו במזלא תליא מלתא.

עלאה דאיהו א סליק לשתיין רבוא, ודא איהו דור הולך ודור בא.

אמר ליה רבי שמעון והא סבא אמר דאיהו גלגול ביסוד איהו, ותמן י' דמתגלגל ביה ושריא עליה ונח ביה מהווא טרחא דגלגולא דטרח בשית יומי, דסלקין לשית באתו, ולשתיין ב' שית זמנין עשר, ולשית אלפין באלף, ולשתיין רבוא בכתר עלאה, ודא איהו דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת.

ובבב זמנא דאתי ואזיל שעפא קיימא ליה, הדא הוא דכתיב והארץ לעולם עמדת, דלהאי בת זוגיה קיימא ליה בכל אתר ובכל גלגולא ובכל שעפא, אף על גב דאזיל ואתי בכמה גלגולין, האי איהו צדיק וטוב לו, ולמאן דשעפא דיליה לא קיימא ליה אלא שעפא אחרא דלאו בת זוגיה קיימא ליה, והאי איהו צדיק ורע לו, כמה דאוקמוה מארי מתניתין כל מי שדוחק את השעה השעה דוחקתו.

אמר ליה רבי אלעזר, והא ר' פדת צדיק גמור הוה, ואמאי לא נפל בשעפא דיליה דאיהו בת זוגיה בן גילו, אמר ליה ברי אית גלגולא דמחייב ליה דנפיל במזליה דאיהו בן גילו, דאתמר ביה (דברים ח ט) ארץ אשר לא במספנת תאכל בה לחם, דאיהו שעפא דמזוני ושעפא דחיי ובני, ואית גלגולא דמחייב ליה דלא נפיל בשעפא דמזוני דאיהו בת גילו, אף על גב דעביד כמה זכוון בעלמא, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא, דגלגולא גרים ליה פאלו במזלא תליא מלתא.

וְמָה שֶׁאָמַר, אִם רָצִיתָ שְׂאֲחָרִיב
 אֶת הָעוֹלָם אֲחֻזּוֹר וְאֶכְרָא אוֹתוֹ
 וְאֶפְשֵׁר שְׁנַפְלֵת בְּשַׁעַת הַמְּזוֹנוֹת,
 כִּי שְׁמַעְתִּי, בְּיָדַי שְׁכַל צְדִיק
 וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנָי עֲצֻמוֹ,
 זֶה גִּוֵּף הָאָדָם שֶׁנִּקְרָא עוֹלָם קָטָן,
 וּמִשּׁוֹם כִּי נֹאמַר, אִם רָצִיתָ
 שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם, וְאָבִיא אוֹתוֹ
 בְּגִלְגּוֹל אַחֵר, וְאוּלַי שְׁנַפְלֵת
 בְּשַׁעַת הַמְּזוֹנוֹת.

בִּינָתַיִם הָרִי זָקֵן הַזְּקֵנִים, עֲתִיק
 הַעֲתִיקִים, יוֹרֵד אֵלָיו וְאוֹמֵר,
 הָעוֹלָם שְׁלָכְל צְדִיק זוֹ הַשְּׂכִינָה,
 כְּשֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה הָעַמּוּד
 הָאֲמֻצְעִי וְנִשְׁאַרְתָּ חֲרָבָה,
 וּבִשְׂבִילָהּ נֹאמַר תִּרְצֶה שְׂאֲחָרִיב
 אֶת הָעוֹלָם? שְׁכַל סְפִירָה וְסְפִירָה
 נִקְרָאת גִּלְגַּל, וְעַם ו' הוּא גִלְגּוֹל,
 וְשֵׁשׁ סְפִירוֹת בְּאוֹתֵי עוֹלָם
 לְשֵׁשׁ רִבּוּא, וְזֶהוּ דוֹר הוֹלֵךְ
 וְדוֹר בָּא, וְאֵין דוֹר פְּחוֹת מִשֵּׁשׁ
 רִבּוּא, וְהָאֲרִץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת, זוֹ
 הַשְּׂכִינָה.

שְׁהִיא נִקְרָאת אוּלַי, וְעֲלֶיהָ נֹאמַר
 כָּל זֶה וְאוּלַי שְׂזוּכָה לְשַׁעַת שֶׁל
 הַמְּזוֹנוֹת, וְעֲלֶיהָ נֹאמַר עַל אוֹבֵל
 אוּלַי, שֶׁכָּבֹד הַתְּחִיב קֹדֶם שֵׁיבָא
 לְעוֹלָם, שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה
 הַתְּחִיבָנָה, וְזֶה הַתְּחִיב בְּסְפִירָה
 שְׁהִיא לְמַעַל מִמֶּנָּה. עַד
 שֶׁהִתְחַקֵּן לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּשְׁטַלָּה
 נִשְׁמַת הָאָדָם, אֵין לוֹ תִּקְנָה
 בְּשְׂכִינָה הַתְּחִיבָנָה, שְׁהִיא הַשַּׁעַת
 שֶׁל כָּלִם, וּמִשּׁוֹם זֶה הַשַּׁעַת לֹא
 עוֹמֶדֶת לוֹ, וְאִם תְּלוּי בְּמִזְל
 הָעֲלִיּוֹן, אֶפְלוּ שִׁיעֲשֶׂה כְּמָה
 זְכִיּוֹת, לֹא בְּזִכּוֹת הַדְּבָר תְּלוּי,
 שְׁהִרִי הוּא מְחִיב מִלְּמַעַלָּה. אָמַר
 רַבִּי שְׁמַעוֹן: מִכָּאֵן מִשְׁמַע
 הַגִּלְגּוֹל תְּלוּי בְּשְׂכִינָה, שְׁהִיא
 בְּמִינוֹ, אֲבָל אִם אַחֲרַת יִקַּח לוֹ,
 אִם אוֹתָהּ רוּחַ תְּבֵא בְּגוּף אַחֵר,
 שְׁהִרִי אֵינוֹ מִמֶּנּוּ, מָה כְּתוּב בּוֹ?
 עוֹמֶדֶת לוֹ שֵׁם הַשַּׁעַת, וְהִיא בַת זוּגוֹ. אָמַר: וְדַאי שֶׁהַשַּׁעַת עוֹמֶדֶת לוֹ, שְׁהִיא בַת זוּגוֹ שֶׁהִתְגַּלְגְּלָה

וְמָה דְאָמַר אִי בְּעִית דְאֲחָרִיב לְעֻלְמָא וְהָדַר
 אַבְרִיָּה וְאֶפְשֵׁר דְנַפְלֵת בְּשַׁעַתָּא דְמְזוּנִי,
 הָכִי שְׁמַעְנָא בְּיָדַי דְכָל צְדִיק וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ
 עוֹלָם בְּפָנָי עֲצֻמוֹ, דָּא גּוּפָא דְבַר נִשׁ דְאֲתִקְרִי
 עוֹלָם קָטָן, וּבְגִין כִּי אֲתִמַּר אִי בְּעִית דְאֲחָרִיב
 לְעֻלְמָא, וְאֵיתִי לִיה בְּגִלְגּוֹלָא אַחְרָא, וְאוּלַי
 דְנַפְלֵת בְּשַׁעַתָּא דְמְזוּנִי.

אֲדַהְבִּי הָא סְבָא דְסָבִין עֲתִיקָא דְעֲתִיקִין קָא
 נַחִית לְגַבְיָהּ, וְאָמַר עוֹלָם דְכָל צְדִיק
 דָּא שְׂכִינְתָּא, כִּד אִסְתַּלַּק מִיְנָה עַמּוּדָא
 דְאֲמֻצְעִיתָא וְאֲשַׁתְּאַרְתָּ חֲרִיבָה, וּבְגִינָה אֲתִמַּר
 תְּבַעֵי דְאֲחָרִיב עֻלְמָא, דְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה
 אֲתִקְרִיאת גִּלְגַּל, וְעַם ו' אִיהוּ גִלְגּוֹל, וְשִׁית
 סְפִירָן בְּאַתְרוּן סְלִקִין לְשַׁתִּין רִבּוּא, וְדָא אִיהוּ
 דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְלִית דוֹר פְּחוֹת מִשַּׁתִּין
 רִבּוּא, וְהָאֲרִץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת דָּא שְׂכִינְתָּא.

דְאִיהוּ אֲתִקְרִיאת אוּלַי, וְעֲלֶיהָ אֲתִמַּר כּוּלַי הָאִי
 וְאוּלַי דְזָכִי לְשַׁעַתָּא דְמְזוּנִי, וְעֲלֶיהָ
 אֲתִמַּר ^(דְנִיאל ח ב) עַל אוֹבֵל אוּלַי, דְכָבֹד אֲתִחֲיִיב
 קֹדֶם דִּיִּיתִי לְעֻלְמָא דְאִיהוּ שְׂכִינְתָּא תְּתָאָה,
 וְהָא אֲתִחֲיִיב בְּסְפִירָה דְאִיהוּ לְעִילָא מִיְנָה, עַד
 דְאֲתִתְקַן לְהָהוּא אֲתַר דְאֲתִנְטִיל בַּר נִשׁ
 נִשְׁמַתִּיהָ, לִית לִיה תִּקְנָה בְּשְׂכִינְתָּא תְּתָאָה,
 דְאִיהוּ שַׁעַתָּא דְכָלְהוּ, וּבְגִין דָּא שַׁעַתָּא לֹא
 קִיַּמָּא לִיה, וְאִם תְּלִיא בְּמִזְלָא עֲלָאָה אֶפְלוּ
 דִּיעֲבִיד כְּמָה זְכוּוֹן לֹאוּ בְּזִכּוֹתָא תְּלִיא מְלִתָּא,
 דְהָא מְחוּיִיב אִיהוּ מְלַעֲיָלָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
 מְהִכָּא מִשְׁמַע גִּלְגּוֹלָא דְתְּלִיא ^(דף ק ע"ב)
 בְּשְׂכִינְתָּא דְאִיהוּ בְּמִינָהּ, אֲבָל אִם אַחֲרַת יִקַּח
 לוֹ ^(שְׁמוֹת כ"א), אִם הָהוּא רוּחָא יִיתִי בְּגוּפָא אַחְרָא,
 דְהָא לֹאוּ אִיהוּ מִינָהּ, מָה כְּתוּב בִּיה קִיַּמָּא
 לִיה שַׁעַתָּא תְּמָן וְאִיהוּ בַת זוּגִיָּה, אָמַר, וְדַאי
 עוֹמֶדֶת לוֹ שֵׁם הַשַּׁעַת, וְהִיא בַת זוּגוֹ. אָמַר: וְדַאי שֶׁהַשַּׁעַת עוֹמֶדֶת לוֹ, שְׁהִיא בַת זוּגוֹ שֶׁהִתְגַּלְגְּלָה

עמו, אם לא עומד בו, שארה כסותה וענתה לא יגרע. שארה - זה הגלגול הראשון, שאר בשרו, כסותה - כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, זה הגלגול השני, וענתה - האדם היחוד שלו, שהוא הגלגול השלישי. אמר רבי שמעון: זקן זקן, פתח בדברים יותר, שהרי דבריך סתומים. אמר לו אותו זקן: שארה זה המזון מצד הימין, שמשם כל המזון בא, וזה שכתוב פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון.

כסותה מצד השמאל, שהיא כסות עינים, שמשם העריות לשמאל, משום שצד השמאל שם הפגם, זהו שכתוב מצפון תפתח הרעה, ומשום זה נאמר ביצחק ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות, ושם צריך פסוי, ומשה באותו שנאמר בו ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, ומשום זה ציצית ותפלין הם הכסוי שלה. זהו שכתוב כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, (ובעור של תפלין כסותה לבדה היא שמלתו לעורו), בעור של תפלין כסותה על ארבע כנפות כסותה אשר תכסה בה.

וענתה מצדו של העמוד האמצעי, שהוא ישראל שמע ישראל, לשם היחוד שלה. זהו שכתוב ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף, שהן כל אלה יפעל אל פועמים שלוש עם גבר.

האב, שהוא חכמה, בשלשת אלה יורד בגלגול, והרי כתוב באדם וחוה שעלו למטה שנים וירדו שבע. אמר, ודאי כף הוא, שהם אדם וחוה, קני ותאומתו,

קיימא ליה שעפתא דאיהי בת זוגיה דאתגלגל עמיה, אם לא קיימא ביה שארה כסותה וענתה לא יגרע, שארה דא גלגולא קדמאה, שאר בשרו, כסותה כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו (שם כב כו) דא גלגולא תניינא, וענתה אדם יחודא דיליה דאיהו גלגולא תליתאה.

אמר רבי שמעון סבא סבא פתח מלין יתיר דהא סתימין מלין דילך, אמר ליה ההוא סבא, שארה דא מזונא מסטרא דימינא דמתמן כל מזונא קא אתיא, הדא הוא דכתיב (תהלים קמה טז) פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון.

כסותה מסטרא דשמאלא דאיהו כסות עינים, דמתמן עריין לשמאלא, בגין דסטרא שמאלא תמן פגימו, הדא הוא דכתיב (ירמיה א יד) מצפון תפתח הרעה, ובגין דא אתמר ביצחק (בראשית כז א) ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות, ותמן צריך פסויא, ומשה בההוא אתמר ביה (שמות ג ו) ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, ובגין דא ציצית ותפלין אינון פסויא דילה, הדא הוא דכתיב כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, (ובעור ותפלין, כסותה לבדה היא שמלתו לעורו), בעור ותפלין, כסותה על ארבע כנפות כסותה אשר תכסה בה (דברים כב יב).

וענתה מסטרא דעמודא דאמצעיתא דאיהו ישראל שמע ישראל, לתמן יחודא

דילה, הדא הוא דכתיב (שמות כא יא) ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף, דהן כל אלה יפעל אל פועמים שלוש עם גבר (איוב

לג כט).

אבא דאיהו חכמה באלין תלת נחית בגלגול, והא כתיב באדם וחוה

הַבֵּל וּשְׁתֵּי תְאוּמוֹתָיו. וְקִיָּן, מִשּׁוּם שֶׁלְהֵבֵל הָיוּ שְׁתֵּי תְאוּמוֹת וְלוֹ לֹא הָיְתָה אֶלָּא אַחַת, קָנָא לְהֵבֵל, וְזֶה גֵרַם לוֹ, כִּי שֶׁבַע יְפוּל צִדִּיק וְקָם, שִׁחַטָא בְשִׁכְיֵנָה שְׁהִיא בַת שֶׁבַע, וּמִשּׁוּם זֶה נִפְל בְּשֶׁבַע, שֶׁהָאִשָּׁה גֵרְמָה לוֹ מִיְתָה, וְזוֹ הִירִידָה שְׁלוֹ שִׁירְדָה הַשִּׁכְיֵנָה הַתַּחְתּוֹנָה מִמְקוֹמָהּ.

וְאַחַר שֶׁנִּשְׁרַשׁ בָּהּ (שֶׁהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ) הָאֵילָן, וְיִרְדָה לְשֵׁם הַנְּבִיעָה לְעִשׂוֹת פְּרִי, שֶׁהוּא פְרִיָה וְרִבְיָה, זֶה גֵרַם אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְדַמּוּתוֹ, שֶׁהִסְתַּלַּקָה הַנְּבִיעָה מִן הַשִּׁכְיֵנָה הַתַּחְתּוֹנָה וּמִשֶׁבַע הַדְּרָגוֹת שֶׁלָּהּ. לְאַחַר שִׁירְדוֹ לְשֵׁם, הִכַל עָלָה לְמִקּוּמוֹ, וְזֶהוּ סוּד וְקָם.

וְכֵּן הָיְתָה הַנְּבִיעָה שֶׁהִסְתַּלַּקָה מִמֶּנּוּ? הוּ' שֶׁהִסְתַּלַּק עַד אֵין סוּף, שֶׁהוּא הַמְזָל הַעֲלִיּוֹן, שִׁירְד לוֹ ו' שֶׁהוּא הָאָבָא לְמִקּוּמוֹ, וְלְאַחַר כֵּן הַעֲלָה הָאָב כָּל בְּנוֹ לְמִקּוּמוֹ.

(שְׁהוּרִידִים שְׁהוּא הָאָב לְכַנּוּ, וְאַחַר כֵּן עָלָה הָאָב מִבְּנוֹ לְמִקּוּמוֹ).

(כִּי זֶה מִיּוֹתֵר) (שֶׁהִיא הַשְּׁעָה שְׁעוּמֶדֶת לוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁעוּמֶדֶת לוֹ וְלֹא דְחוּקָה לוֹ הַשְּׁעָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהָ, כָּל הַדּוּחַק אֶת הַשְּׁעָה, הַשְּׁעָה דוּחַקְתּוֹ. וְהָרִי רִבִּי פְדַת שְׁדַחְקָה לוֹ הַשְּׁעָה, אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: הָאֵם תִּרְצָה שְׁאַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם, וְאֶפְשֶׁר שֶׁתִּפְּל בְּשְׁעָה שֶׁל מְזוֹנוֹת? אָמַר לוֹ הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה: לְמָה כָּל זֶה? אָמַר לוֹ: זֶה סוּד גְּדוּל שְׁמַעֲתִי, שְׁאָדָם שֶׁבָּא בְּגִלְגוּל וְהִתְחַיֵּב לְרַבּוֹנוֹ לְפָנָי שִׁיבָא לְעוֹלָם, אִף עַל גַּב שִׁיעֲשֶׂה כְּמָה זְכוּיֹת, לֹא בְּזִכּוֹתוֹ הַדְּבָר תְּלוּי, שֶׁהָרִי מְזָלוֹ גֵרַם לוֹ, וְכֵּן שְׁאָמַר הָאֵם תִּרְצָה שְׁאַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם וְאֶפְשֶׁר שֶׁתִּפְּל בְּשְׁעָה שֶׁל מְזוֹנוֹת - בְּיָדָי כֵּן שְׁמַעֲתִי, שֶׁלְכָל צִדִּיק וְצִדִּיק יֵשׁ עוֹלָם בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וְזֶה

דְּסִלְקִין בְּמִטָּה שְׁנַיִם וְיִרְדוּ שֶׁבַע, אָמַר, וְדָא הָכִי אִיהוּ דְּאִינוּן אָדָם וְחַיָּה, קִיָּן וְתְאוּמָתוֹ, הֵבֵל וְתִרְיָן תְּאוּמוֹתָיו, וְקִיָּן בְּגִין דִּהּוּ לְהֵבֵל תִּרְיָן תְּאוּמוֹת וְלִיָּה לָא הָוָה אֶלָּא חַד, קִנְי לְהֵבֵל, וְדָא גָרִים לִיָּה פִי שֶׁבַע יְפוּל צִדִּיק וְקָם (מִשְׁלִי כַד טז), דְּחַב בְּשִׁכְיֵנָתָא דְּאִיהוּ בַת שֶׁבַע, וּבְגִין דָּא נִפְל בְּשֶׁבַע, דְּאַתְתָּא גָרִים לָהּ מִיְתָה, וְדָא יִרְדָה דִּילִיָּה דְנַחֲיִתָּת שְׁכִינָתָא תַּתְּאָה מְאַתְרָהּ א.

וְלִבְתֵּר דְּאַשְׁתְּרֵשׁ בָּהּ (ג"א) דְּאַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ (בְּהַאי) אֵילָנָא, וְנַחֲיִת תְּמָן נְבִיעוֹ לְמַעַבְד אֵיבָא דְּאִיהוּ פְרִיָה וְרִבְיָה, דָּא גָרִים אָדָם דְּאַתְבְּרִי בְּדִיוֹקְנֵיהָ, דְּאַסְתַּלַּק נְבִיעוֹ מִשְׁכִּינָתָא תַּתְּאָה וּמִשֶׁבַע דְּרָגִין דִּילָהּ, לְבְתֵר דְנַחֲיִתוֹ תְּמָן, כִּלְאָ סְלִיק לְאַתְרֵיהָ, וְרָזָא אִיהוּ וְקָם.

וְכֵּן הָוָה נְבִיעוֹ דְּאַסְתַּלַּק מִנֵּיהָ, ו' דְּאַסְתַּלַּק עַד אֵין סוּף דְּאִיהוּ מְזָלָא עֲלָאָה, דְנַחֲיִת לִיָּה ו' דְּאִיהוּ אָבָא לְאַתְרֵיהָ, וְלִבְתֵּר סְלִיק אָבָא כָּל בְּרִיָּה לְאַתְרֵיהָ. (ג"א) דְנַחֲיִת לוֹן דְּאִיהוּ אָבָא לְבְרִיָּה, וְלִבְתֵּר סְלִיק אָבָא מִבְּרִיָּה לְאַתְרֵיהָ).

(כִּל זֶה מִיּוֹתֵר) (דְּאִיהוּ שְׁעָתָא דְקִיָּימָא לִיָּה וְכָאָה אִיהוּ מָאן דְקִיָּימָא לִיָּה וְלֹא דְחוּקָא לִיָּה שְׁעָתָא כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ כָּל הַדּוּחַק אֶת הַשְּׁעָה שְׁעָה דוּחַקְתּוֹ וְהָא רִבִּי פְדַת דְּדְחִיקָא לִיָּה שְׁעָתָא אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אִי בְּעִית דְּאַחְרִיב עֲלֵמָא וְאֶפְשֶׁר דְנִפְלֵת בְּשְׁעָתָא דְמוּזְנֵי אָמַר לִיָּה בּוֹצִינָא קְרִישָׁא כּוּלִי הָאִי אִמְרִי אָמַר לִיָּה דָּא רָזָא רִבְרָבָא שְׁמַעְנָא דְבֵר נִשׁ דְּאִתִּי בְּגִלְגוּלָא וְאַתְחַיִּיב לְמִאֲרִיָּה קָדָם דִּיִּיתִי לְעֵלְמָא אִף עַל גַּב דִּיעֲבִיד כְּמָה וְכוּן לֹא בְּזִכּוֹתֵיהָ תְּלִיָּא מִלְתָּא דְהָא מְזִלְיָה גָרִים לִיָּה וְכֵּן דְּאָמַר אִי בְּעִית דְּאַחְרִיב לְעֵלְמָא וְאֶפְשֶׁר דְנִפְלֵת בְּשְׁעָתָא דְמוּזְנֵי בּוּדָאִי הָכִי שְׁמַעְנָא דְכָל צִדִּיקָא וְצִדִּיקָא אִית לִיָּה עוֹלָם בְּפָנָי עֲצָמוֹ וְדָא גּוּפָא דְבֵר נִשׁ דְּאַתְקִרִי עוֹלָם קָטָן וּבְגִין דָּא אָמַר אִי בְּעִית דְּאַחְרִיבִיהָ לְעֵלְמָא וְאִיִּיתִי לִיָּה בְּגוּפָא אַחְרָא וְאֶפְשֶׁר דְנִפְלֵת בְּשְׁעָתָא דְמוּזְנֵי אָמַר לִיָּה

גויף האדם שנקרא עולם קטן, ומשום זה אמר, האם תרצה שאחריב את העולם ואביא אותו בגויף אחר, ואפשר שתפל בשעה של מזונות? אמר לו: והרי כתוב, אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע והן כל אלה יפעל א"ל וכו' ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף (שם). אמר ליה ודאי אתגלי הכא רזא עלאה כמה דאוקמוהו מארי מתניתין אשתו כגופו דמאי ואשתבח דאיהו חיים דיליה הךא הוא דכתיב (קהלת ט ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח), (דף קא ע"א) ואיהו פרנסה דיליה הךא הוא דכתיב (דברים ח ט) ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם וכו' ומינה בני חיי ומזוני ע"כ).

והבגד הגלגולים האלו, שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה, שנוי כמו שהקדוש ברוך הוא, שבו נאמר הנה יהוה יוצא ממקומו, וכשיוצא, משתנה מדין לרחמים ומרחמים לדין, כמו שבארנוהו בעלי המשנה, לא כשאני נכתב אני נקרא. בעולם הבא, שהוא מקומו, נכתב ביהוה ונקרא ביהוה. בעולם הזה נכתב ביהוה ונקרא באדני. זה שנוי מקום מחוץ למקומו, שהוא העולם הבא. בעולם הבא אין שנוי, זהו שכתוב אני יהוה לא שניתי, נכתב בשם יהוה ונקרא בשם יהוה, יהוה נקרא רחמים, מחוץ למקומו משתנה ונקרא אדני ונקרא דין, וזה סוד עומד מכפס רחמים ויושב על כפס דין. שנוי השם זה מצפ"ץ, שהוא בא"ת ב"ש - יהוה. שנוי מעשה זה שבת, שצריך כל פלאחר יד, ובזמן שהוא פלאחר יד אין שם השתחויה, שנאמר בו כל הפורע פורע בברוך. השועל בזמנו, שפלאחר יד אתעביד זנב,

והא כתיב (שמות כא י) אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע והן כל אלה יפעל א"ל וכו' ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף (שם). אמר ליה ודאי אתגלי הכא רזא עלאה כמה דאוקמוהו מארי מתניתין אשתו כגופו דמאי ואשתבח דאיהו חיים דיליה הךא הוא דכתיב (קהלת ט ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח), (דף קא ע"א) ואיהו פרנסה דיליה הךא הוא דכתיב (דברים ח ט) ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם וכו' ומינה בני חיי ומזוני ע"כ).

וְרַחֲבֵר אֵלֶיךָ גִּלְגּוּלֵיךָ שְׁנוּי מְקוֹם וְשְׁנוּי הַשֵּׁם וְשְׁנוּי מַעֲשֵׂה, שְׁנוּי מְקוֹם כְּגוֹוֹנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (ישעיה כו כא) הִנֵּה יְהוָה יוֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ, וְכַד נִפְיֵק אֶשְׁתַּנִּי מְדִינָא לְרַחֲמֵי וּמְרַחֲמֵי לְדִינָא, כְּמָה דְּאִתְּרִיב מְרִי מְתִיבִין לֹא כְּשֹׂאנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא, בְּעוֹלָם הַבָּא דְּאִיהוּ אִתְּרִיב נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בִּיהו"ה, בְּעוֹלָם הַזֶּה נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בְּאֲדֹנָי, דָּא שְׁנוּי מְקוֹם לְבָר מְאִתְרִיב, דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּאִתִּי, עֲלָמָא דְּאִתִּי לִית בֵּיהּ שְׁנוּיָא, הֵדָּא הוּא דְּכִתְיֵב (מלאכי ג ו) אֲנִי יְהוָה לֹא שְׁנִיתִי, נִכְתָּב בְּשֵׁם יְהוָה וְנִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה, אִתְּקִרִי יְהוָה רַחֲמֵי, לְבָר מְאִתְרִיב אֶשְׁתַּנִּי וְאִתְּקִרִי אֲדֹנָי וְאִתְּקִרִי דִּין, וְדָא רְזָא עוֹמֵד מִכְּפַס רַחֲמִים וְיוֹשֵׁב עַל כְּפַס דִּין.

שנוי השם דא מצפ"ץ, דאיהו בא"ת ב"ש יהוה, שנוי מעשה דא שבת, דצריך כל פלאחר יד, כל דאיהו צדיק, אחר יד דאיהו שכינתא, דא שנוי מעשה, ובזמנא דאיהו פלאחר יד לית תמן סגידו, דאיתמר ביה כל הפורע פורע בברוך, תעלא בעידניה סגיד ליה, דבזמנא דאיהו כלאחר יד אתעביד זנב, כל שהוא צדיק, אחר יד שהיא השכינה, זה שנוי מעשה, השתחויה, שנאמר בו כל הפורע פורע בברוך. השועל בזמנו, שפלאחר יד אתעביד זנב,

זָד, נַעֲשֶׂה זָנָב, וְעַם כָּל זֶה שְׁאָמַר
כְּשֶׁהֲשׁוּעַל בְּזַמְנוֹ, הַשְּׁתַחֲוּה לֹו
בְּמִקְוֹמוֹ, אֲבָל מִחוּץ לְמִקְוֹמוֹ הָיָה
זָנָב לְאֲרִיּוֹת וְאֵל תְּהִי רֹאשׁ
לְשׁוּעָלִים.

שְׁהָרִי צְדִיק גָּמֹר, אִף עַל גַּב
שְׂיֹרֵד מִדְּרָגָתוֹ וְנַעֲשֶׂה זָנָב
לְאֲרִיּוֹת, עָלָיו נֹאמַר לֹא רִאִיתִי
צְדִיק נֶעְזֵב, מִה זֶה הַזָּנָב שְׁלוֹ?
הַקּוֹץ הַהוּא שֶׁל הָאוֹת ד' מִן
אָח"ד, שֶׁהִיא י' קִטְנָה, הַשְּׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה, עָלָיו נֹאמַר כִּי שֶׁבַע
יְפוֹל צְדִיק וְקָם.

בֹּא וְרֵא, גִּלְגּוּל הָאוֹת ו' הוּא
שְׂיֹצֵא בְשַׁעְתּוֹ, שְׁעָלָיו נֹאמַר מִזֵּל
שַׁעַה גֹרֶם, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּחַ אֵין מִזֵּל
יּוֹם גֹרֶם אֵלֹא מִזֵּל שַׁעַה גֹרֶם.
מִה פְתוּב בְּאֲבָרָהֶם כְּשֶׁבֹא
בְּגִלְגּוּל? וַיִּשְׁכַּם אֲבָרָהֶם בְּבִקְר
אֵל הַמְּקוֹם. וּבִשְׂבִיל לְהַקְדִּים אֶת
יִצְחָק, מִה פְתוּב בְּגִלְגּוּל? וַיִּצְא
יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשֹׁדָה לְפָנוֹת עָרֵב,
יִצָא אֵל הַשְּׁדָה, מִשׁוּם שְׁנֹאמַר בּוֹ
מִי יִתְנַנֵּי בַמְּדָבָר מְלוֹן אוֹרְחִים.
הָאֶחָד הַקְדִּים לְחַפֵּשׁ בָּהּ בְּבִקְר,
וְהַשְּׁנִי הַקְדִּים לְחַפֵּשׁ בָּהּ בְּעָרֵב.
מִה פְתוּב בְּעֵקֶב? וַיִּפְגַּע בְּמִקְוֹם,
פָּגַע בָּהּ. אֲשֶׁרִי מִי שְׁפֹגַע כְּמוֹ
יִעֲקֹב, שְׁעָלָיו נֹאמַר וַיִּלָּן שָׁם,
וְאוֹתָהּ לִינָה הִיא לְוִיָּה, מִיָּד
שְׁפָגַשׁ בָּהּ, וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי
אֱלֹהִים, וְעַם כָּל זֶה שְׁפֹגַע בָּהּ,
הִיָּה שׁוֹמֵר אוֹתָהּ, וְלֹא הִתְאַחַד
עִמָּה עַד שֶׁבֹא בְעֵלָה, וְזֶהוּ וַיִּלָּן
שָׁם כִּי בֹא הַשְּׁמֶשׁ, שְׁבִשְׂבִילוֹ
וַיִּזְרַח לוֹ הַשְּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא מִשֶּׁה
שָׁבֹא בּוֹ בְּגִלְגּוּל רוּחוֹ שֶׁל מִשֶּׁה,
וּמִשׁוּם זֶה יִעֲקֹב וּמִשֶּׁה הָיָה
עוֹמְדִים בְּדִרְגָּה אַחַת בְּעַמּוּד
הָאֲמֻצָּעִי, אֲבָל זֶה בְּגוֹף וְזֶה
בְּנִשְׁמָה, וּמִשׁוּם זֶה אֵין הַשַּׁעַה
עוֹמְדָת לְכָל אָדָם, שֶׁהִיא שְׂכִינָה
בְּלִי בְעֵלָה.

וְעַם כָּל דָּא דְאָמַר תַּעֲלָא בְּעַדְנִיָּה סָגִיד לִיָּה
בְּאֲתָרִיָּה, אֲבָל חוּץ מִבְּאֲתָרִיָּה הָיָה זָנָב לְאֲרִיּוֹת
וְאֵל תְּהִי רֹאשׁ לְשׁוּעָלִים.

דְּהָא צְדִיק גָּמֹר אִף עַל גַּב דְּנַחֲתִית מִדְּרָגָה
וְאִתְעָבִיד זָנָב לְאֲרִיּוֹת, עָלִיָּה
אֲתָמַר (תְּהִלִּים לז כח) לֹא רִאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב, מִאִי
זָנָב דִּילִיָּה הִהִיא קוֹצָא דְאֵת ד' מִן אָח"ד
דְּאִיָּה י' זַעֲרָא שְׂכִינְתָא תַּתָּא, עָלִיָּה
אֲתָמַר (משלי כד טז) כִּי שֶׁבַע יְפוֹל צְדִיק וְקָם.

חֲזִי גִלְגּוּל דְאֵת ו' אִיָּהוּ דְנַפִּיק בְּשַׁעְתִּיָּה,
דְּעָלִיָּה אֲתָמַר מִזֵּל שַׁעַה גֹרֶם, כְּמָה
דְּאוּקְמוּהָ אֵין מִזֵּל יּוֹם גֹרֶם אֵלֹא מִזֵּל שַׁעַה
גֹרֶם, בְּאֲבָרָהֶם מִה פְתוּב בִּיָּה כִּד אֲתִיָּא
בְּגִלְגּוּלָא, (בראשית יט כז) וַיִּשְׁכַּם אֲבָרָהֶם בְּבִקְר אֵל
הַמְּקוֹם, וּבְגִין לְאֲקַדְמָא לָהּ יִצְחָק מִה פְתוּב
בִּיָּה בְּגִלְגּוּלָא, (שם כד טג) וַיִּצְא יִצְחָק לְשׁוּחַ
בְּשֹׁדָה לְפָנוֹת עָרֵב, נָפַק לְגַבָּהּ לְחַקְלָא, בְּגִין
דְּאֲתָמַר בִּיָּה (ירמיה ט ט) מִי יִתְנַנֵּי בַמְּדָבָר מְלוֹן
אוֹרְחִים, חֵד אֲקַדִּים לְפִשְׁפִּשָׁא בָּהּ בְּצַפְרָא,
וְתַנְיָנָא לְפִשְׁפִּשָׁא בָּהּ בְּרַמְשָׂא, יִעֲקֹב מִה פְתוּב
בִּיָּה (בראשית כה יא) וַיִּפְגַּע בְּמִקְוֹם, פָּגַע בָּהּ, זַכָּאָה
אִיָּהוּ מִאֵן דְּפָגַע כְּגוֹן יִעֲקֹב, דְּעָלִיָּה
אֲתָמַר (שם) וַיִּלָּן שָׁם, וְהִהוּא לִינָה הוּא לְוִיָּה,
מִיָּד דְּאֲעָרַע בָּהּ (שם לב ב) וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי
אֱלֹהִים, וְעַם כָּל דָּא דְּפָגַע בָּהּ הוּא נְטִיר לָהּ,
וְלֹא אֲתַאחַד עִמָּה עַד דְּאֲתָא בְעֵלָה, וְדָא
אִיָּהוּ (שם כח יא) וַיִּלָּן שָׁם כִּי בֹא הַשְּׁמֶשׁ, דְּבְגִינִיָּה
(שם לב לב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשְּׁמֶשׁ, דְּאִיָּהוּ מִשֶּׁה דְאֲתָא
בִּיָּה בְּגִלְגּוּלָא רוּחִיָּה דְּמִשֶּׁה, וּבְגִין דָּא יִעֲקֹב
וּמִשֶּׁה הוּוּ קִיָּמִי בְּדִרְגָּא חֲדָא בְּעַמּוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא, אֲבָל דָּא בְּגוֹפָא וְדָא בְּנִשְׁמָתָא,
וּבְגִין דָּא לִית שַׁעְתָּא קִיָּמָא לְכָל בּוֹר נִשׁ דְּאִיָּה
שְׂכִינְתָא בְּלֹא בְעֵלָה.

ומשום זה פשדחקה השעה לרפי פדת, ואמר אם תרצה שאחריב את העולם, ואפשר שתפל בשעה של מזונות, ואולי שתפל, מה זה ואולי? אלא ואולי אם רוצה הקדוש ברוך הוא שתפל בשעה של מזונות, שהרי אשתו עשתה, ואולי אם רוצה בעלה שהיה עומד מה שהיא עושה בלי רשות של בעלה.

וכגון זה אין השעה עומדת, שהיא השכינה, לאותו אדם, אלא אם יבא בגלגול באותו האיש של אותה שעה, וסוד הדבר - בזאת יבא אהרן אל הקדש, ובלי בעלה נאמר ואל יבא בכל עת אל הקדש, והזר הקרב יומת, ואין מיתה אלא עניות, והזר הזה אינו בזר אחר של מום זר, אלא זר מבעלה.

אשרי מי שפוגש בשעה שבראה מששת ימי בראשית, שלכל נשמה יש עת וזמן בגלגול, כמו שאמר קהלת לפל זמן ועת לכל חפץ פחת השמים, וזו שכינה פחתונה שהיא זמן ועת לכל ספירה וספירה ולכל גלגול וגלגול, והיא עדין ועדנים וחצי עדין, עדין של כל העדנים? יפה, אבל מה זה וחצי עדין? אלא כמו פלג המנחה, בשמאל נחלקת לדין ובמיזן לרחמים, ונשלמת בעמוד האמצעי, וכשנחלקת למיזן ולשמאל נאמר בה לאסתר מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש, והוא כ"ח יהו"ה, חצי שלשה יד ימין, וחצי שלשה יד שמאל, וכנגד שניהם הזכיר בה קהלת עשרים ושמונה פעמים עת. זהו שכתוב עת ללדת ועת למות עת לטעת וכו', והן ארבע עשרה ארבע עשרה, יד ימין ורחמים: ללדת, לטעת, לרפוא, לבנות, לשחוק, לרקוד, פנוס

ובגין דא פד דחיקת ליה שעפתא לרפי פדת, ואמר אי בעית דאחרביה לעלמא ואפשר דנפלת בשעתא דמזוני, ואולי דנפלת מאי ואולי, אלא ואולי אי בעי קודשא בריך הוא דנפלת בשעתא דמזוני, דהא אתתיה עביד, ואולי אי בעי בעלה דהוי קיימא מה דאיהי עבידת בלא רשותא דבעלה.

וכגוןא דא לית שעפתא קיימא דאיהי שכינתא לההוא בר נש, אלא אם ייתי בגלגולא בההוא בר נש דההיא שעפתא, ורזא דמלה (ויקרא טו ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש, ובלא בעלה אתמר (שם ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש (במדבר א נא), והזר הקרב יומת, ולית מיתה אלא עניותא, והאי זר לאו בזר אחרא דמום זר, אלא זר מבעלה.

זבאה מאן דאייערע בשעתא דאתברי משית ימי בראשית, דכל נשמתא אית לה עת וזמן בגלגולא, כמה דאמר קהלת (קהלת ג א) לכל זמן ועת לכל חפץ פחת השמים, ודא שכינתא תתאה דאיהי זמן ועדין לכל ספירה וספירה, ולכל גלגולא וגלגולא, ואיהי עדין ועדנים ופלג עידן, עידן דכל עדנים שפיר, מאי ופלג עידן, אלא כגון פלג המנחה, בשמאלא אתפלגת לדינא, ובמינא לרחמי, בעמודא דאמצעיתא אשתלימת, וכד אתפליגת בימינא ושמאלא אתמר בה לאסתר (אסתר ג) מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש, ואיהו כ"ח יהו"ה, פלגו דילה יד ימין, ופלגו דילה יד שמאל, ולקבל תרוייהו אדפר קהלת בה כ"ח זמנין עת. (דף קא ע"ב) הדא הוא דכתיב (קהלת ג ב) עת ללדת ועת למות עת לטעת וכו', ואינון י"ד י"ד, יד ימינא רחמי, ללדת לטעת לרפוא לבנות לשחוק לרקוד פנוס

אֲבָנִים, לַחֲבוּק, לְבַקֵּשׁ לְשִׁמּוֹר, לְתַפּוֹר, לְדַבֵּר, לְאַהֵב שְׁלוֹם. יד שְׁמַאל לְדוֹן דִּין: לְמוֹת, לְעַקּוֹר, לְהַרוֹג, לְפָרוֹץ, לְכַפּוֹת, סְפוּד, לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים, לְרַחֵק, לְאֵבֵד, לְהַשְׁלִיךְ, לְקַרְוֵעַ, לְחַשׂוֹת, לְשִׁנְא, מְלַחֶמָה. יד יָמִין הִיא פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, שְׁכַתוּב וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֵצְאִים בְּיַד רָמָה, יְמִינָךְ יְהוּ"ה וְאֲדָרִי בְּכַח, יד יָמִין - רַחֲמִים, יד שְׁמַאל - דִּין, שְׁכַתוּב הִנֵּה יד יְהוּ"ה הוֹנֵה, יד יְהוּ"ה הִיִּתָּה בָּם לְהַמָּם.

וּמְשׁוּם זֶה יֵשׁ עֵת רְצוֹן, וְנֶאֱמַר בָּהּ בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקִּדְשׁ, וְיֵשׁ עֵת שֶׁל דִּין שְׁנֶאֱמַר בָּהּ וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקִּדְשׁ, וּמְשׁוּם זֶה הֵם עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֵה יָמִים שֶׁל הַלְּבָנָה, אַרְבַּעַת עָשָׂר יָמִים הִיא שְׁלֵמָה, וְאַרְבַּעַת עָשָׂר חֲסֵרָה, וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּיָמֵי הַשְּׁלֵמוֹת הוּא שְׁלֵם בְּכָנִים בְּחַיִּים וּבְעֶשֶׂר, בְּמִזְוֹנוֹת בְּשִׁמְחָה בְּשִׁלְוָה בְּבִנְיָן, בְּכָל אַרְבַּע עָשָׂר עֲתוֹת - טוֹב, וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּזֶמֶן שֶׁהִיא חֲסֵרָה בְּכָל אַרְבַּעַת עָשָׂר יָמִים אֱלוֹ, הוּא חֲסֵר בְּכָלֵם, הוּא עֲנִי מִסְכֵּן, בְּלֵי מִזְוֹנוֹת וּבְלֵי חַיִּים, וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּאֻמְצָע, יִהְיֶה בִּינוּנִי.

וְכֵן זֶה מִי גוֹרֵם שְׁנוֹלֵד בְּרֹאשׁ אוֹ בְּסוֹף אוֹ בְּאֻמְצָע? זֶה גִּלְגּוּלוֹ שֶׁמְחַיֵּב אוֹתוֹ, (וּמִי גוֹרֵם זֶה שְׁנוֹלֵד שָׁם? מְשׁוּם שְׁמֻנּוֹ גֵּרֵם שֶׁהַחַיִּיב מְלַמְעֵלָה) לְפָנָי שְׂבָא לְעוֹלָם, וּמְשׁוּם זֶה אָמַר לְרַבֵּי פְּדָת, שְׂאֵם תִּרְצָה שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם? (וּמִי שְׁנוֹלֵד בְּחֶסֶר הַלְּבָנָה בְּכָל אַרְבַּעַת עָשָׂר הַיָּמִים, הוּא חֲסֵר, שְׁמֻנּוֹ גוֹרֵם, וְלֹאֲדָם הַזֶּה קָשִׁים לוֹ מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף) (אֲפָשֶׁר שֶׁתַּפֵּל בְּשַׁעַת מִזְוֹנוֹת, שְׂלֹאֲדָם הַזֶּה שְׁנוֹלֵד בִּי"ד שְׁמַאל, קָשִׁים מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף, שְׁמֻנּוֹ הַנְּשֻׁמָה - תוֹרָה, מִזְוֵן הַגּוֹף - לְחָם. בֵּין הַזֶּה וּבֵין הַזֶּה קָשִׁים מִזְוֹנוֹתָיו, מְשׁוּם שֶׁהֵם מִצַּד הַדִּין שֶׁנִּבְרָא בְּדִין שֶׁהוּא אֲדֻנִי, וּמִי שְׁנִבְרָא

אֲבָנִים לַחֲבוּק לְבַקֵּשׁ לְשִׁמּוֹר לְתַפּוֹר לְדַבֵּר לְאַהֵב שְׁלוֹם. יד שְׁמַאלָא דִּינָא לְמִדֵּן, לְמוֹת לְעַקּוֹר לְהַרוֹג לְפָרוֹץ לְכַפּוֹת סְפוּד לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים לְרַחֵק לְאֵבֵד לְהַשְׁלִיךְ לְקַרְוֵעַ לְחַשׂוֹת לְשִׁנְא מְלַחֶמָה, יד יְמִינָא אִיהִי פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת יד ח) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֵצְאִים בְּיַד רָמָה, (שֵׁם טו ו) יְמִינָךְ יְהוּ"ה נְאֻדָרִי בְּכַח, יד יְמִינָא רַחֲמִי. יד שְׁמַאלָא דִּינָא, דְּכַתִּיב (שֵׁם ט א) הִנֵּה יד יְהוּ"ה הוֹיָה, (דְּבָרִים ב טו) יד יְהוּ"ה הִיִּתָּה בָּם לְהַמָּם.

וּבְנִין דָּא אִית עֵת רְצוֹן וְאֶתְמַר בָּהּ (ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקִּדְשׁ, וְאִית עֵת דִּינָא דְאֶתְמַר בָּהּ (שֵׁם ב) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקִּדְשׁ, וּבְנִין דָּא אִינוּן כ"ח יוֹמֵי דְסִיְהָרָא, י"ד יוֹמִין אִיהִי שְׁלִימְתָא, וְי"ד חֲסֵרָה, וּמִאֵן דְאֶתְיִילִיד בְּיוֹמֵי שְׁלִימוֹתָא אִיהוּ שְׁלִים בְּבִנְיָן בְּחַיִּי וּבְעוֹתָרָא בְּמִזְוִנֵי בְּחִדּוּהַ בְּשִׁלְוָה בְּבִנְיָנָא, בְּכָל י"ד עֲתוֹת טב. וּמִאֵן דְאֶתְיִילִיד בְּזִמְנָא דְאִיהִי חֲסֵרָה, בְּכָל י"ד יוֹמִין אֵלִין אִיהוּ חֲסֵר בְּכִלְהוּ, אִיהוּ עֲנִיָא מִסְכֵּנָא בְּלֵא מִזְוִנֵי וּבְלֵא חַיִּי. וּמִאֵן דְאֶתְיִילִיד בְּאֻמְצָעִיתָא יְהֵא בִּינוּנִי וְכֵן דָּא מָאן גֵּרִים דְאֶתְיִילִיד בְּרִישָׁא אוֹ בְּסוֹפָא אוֹ בְּאֻמְצָעִיתָא, דָּא גִלְגּוּל דִּילִיָה דְמְחַיֵּב לִיָה, (וּמִאֵן גֵּרִים דָּא דְאֶתְיִילִיד תַּמָּן בְּגִין דְּמִזְוִלִיָה גֵּרִים דְאֶתְחַיֵּיב מְלַעֲיָא) קָדָם דְאֶתְיִיא לְעֵלְמָא, וּבְגִין דָּא אָמַר לְרַבֵּי פְּדָת דָּאי בְּעֵי דְאֲחָרִיב לְעֵלְמָא וְכו', (וּמִאֵן דְאֶתְיִילִיד בְּחֶסֶרָא דְסִיְהָרָא בְּכָל י"ד יוֹמִין אִיהוּ חֲסֵר דְּמִזְוִלִיָה גֵּרִים וְלְהֵא בְּרֵשׁ קָשִׁין לוֹ מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף), (ג"א אֲפָשֶׁר דְנִפְלַת בְּשַׁעַתָא דְּמִזְוֹנָא, לְלְהֵא בְּרֵשׁ דְאֶתְיִילִיד בִּי"ד שְׁמַאלָא קָשִׁין מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף, דְּמִזְוֹנָא דְנִשְׁמָתָא אוֹרִייתָא, מִזְוֹנָא דְגּוֹפָא נְהֵמָא, בֵּין בְּהֵא וּבֵין בְּהֵא קָשִׁין מִזְוֹנוֹתָיו), בְּגִין דְאִינוּן מְסֻטְרָא דִּינָא דְאֶתְבְּרִי בְּדִינָא דְאִיהוּ אֲדֻנִי, וּמִאֵן דְאֶתְבְּרִי בְּרַחֲמֵי

בְּרַחֲמִים שֶׁהוּא יְהוָה, אֵין מְזוֹנְתִיו קְשִׁים, וּמְזוֹן הַנְּשֻׁמָּה - תּוֹרָה, מְזוֹן הַגּוֹף - לֶחֶם מִחֻמְשַׁת הַמִּינִים.

וְכוֹי שֶׁהוּא מְצַד שֶׁל אָדָם שֶׁהוּא יוֹד ה"א וְא"ו ה"א, נֶאֱמַר בּוֹ וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וְכוֹי, שׁוֹלֵט בְּכָל כְּמוֹ שֶׁנִּכְרָא בְּשָׂמִים וּבְאֲרָץ וּבָיִם, וְעַלּוֹי נֶאֱמַר מַה שֶׁהִיָּה כְּבוֹר הוּא, מַה שֶׁהִיָּה קָדָם שְׂבִיבָא לְעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ, כְּבוֹר הוּא מְחִיב לְהֵיוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּטָרְס אֲצֻרָךְ בְּבִטּוֹן יְדַעְתִּיךָ. וְאֲשֶׁר לְהֵיוֹת כְּבוֹר הִיָּה, וְאֲשֶׁר הוּא לְהֵיוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּבוֹר הוּא מְחִיב לְהֵיוֹת קָדָם שְׂבִיבָא לְעוֹלָם לְכַאֵן בְּגִלְגוּל.

וְהַאֲלֹהִים יִבְקֹשׁ אֶת נִרְדָּף, זֶה הֶבֶל שֶׁהוּא נִרְדָּף מִקִּין, וְקָם קִין וְהִרְגוֹ אוֹתוֹ, זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְיָקָם קִין אֶל הֶבֶל אָחִיו וַיְהַרְגֵהוּ, וְיָקָם וַדַּאי, שֶׁהִיָּה הֶבֶל עֲלָיו, וְקָם קִין וַיְהַרְגֵהוּ. קִין נִקְרָא עַל שֵׁם שֶׁקָּנָא לְאָחִיו, מִשּׁוּם שֶׁרָאָה כְּבוֹדוֹ וְכָחוֹ לְמַעְלָה, שֶׁקָּרְבָנוּ הַתְּעַלָּה לְמִקּוּם שֶׁל עֵתִיק הַיָּמִים, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְעֵתִיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב וְכוֹי, וְקָרְבָנוּ הִיָּה מִבְּכוֹרוֹת צֶאֱנוּ וְהַתְּקַבֵּל לוֹ בְּרִצּוֹן.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן שֶׁקָּרְבָנוּ הַתְּקַבֵּל, לְמַה נִּתֵּן כַּח לְקִין לְהַרְגוֹ? (בגלל זה יש הבל אשר נעשה על הארץ וגומר, למה?) אָמַר לוֹ, כֵּאֵין וַדַּאי יֵשׁ סוּד עֲלָיוֹן, שֶׁהוּא הִיָּה בְּדִרְגָּה שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁחֻטָּא בּוֹ, וּבְמַה שֶׁחֻטָּא בּוֹ קֶבֶל עֲנָשׁוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְאוֹתוֹ קָרְבָן שֶׁהַתְּקַבֵּל מִמֶּנּוּ, נִצַּל מִעֲנָשׁ שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם, שֶׁשְׁנֵי עֲנָשִׁים הִיָּה מְחִיב, אֶחָד לְמַעְלָה וְאֶחָד לְמַטָּה, זֶהוּ שְׂפָתוֹב כִּי בְיוֹם אֶכְלֶךְ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת.

דְּאִיהוּ יְהוָה, לְאוֹ אֵינוֹן קְשִׁין מְזוֹנְתִיו, וּמְזוֹנָא דְנִשְׁמַתָּא אוֹרִייתָא, מְזוֹנָא דְגוֹפָא נִהְמָא מִחֻמְשַׁת הַמִּינִין.

וְכַאֵן דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְאָדָם דְּאִיהוּ יוֹד ה"א וְא"ו ה"א, אֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית א כו) וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וְכוֹי, בְּכֻלָּא שְׂלִיט כְּמַה דְּאֶתְבְּרִי בְּשָׂמִיא וּבְאֲרַעָא וּבְיָמָא, וְעַלִּיהּ אֶתְמַר (קהלת ג טו) מַה שֶׁהִיָּה כְּבוֹר הוּא, מַה שֶׁהִיָּה קָדָם דֵּייתִי לְהֵאֵי עֲלָמָא, כְּמַה דְּאֶתְ אָמַר (שם א ט) אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ, כְּבוֹר הוּא מְחִוּיִב לְמַהוּי בְּהֵאֵי עֲלָמָא, כְּמַה דְּאֶתְ אָמַר (ירמיה א ה) בְּטָרְס אֲצֻרָךְ בְּבִטּוֹן יְדַעְתִּיךָ, וְאֲשֶׁר לְהֵיוֹת כְּבוֹר הִיָּה (קהלת ג טו), וְאֲשֶׁר אִיהוּ לְמַיְהוּי בְּהֵאֵי עֲלָמָא, כְּבוֹר הוּא מְחִוּיִב לְמַיְהוּי קָדָם דֵּייתִי לְעֲלָמָא הַכָּא בְּגִלְגוּלָא.

וְהַאֲלֹהִים יִבְקֹשׁ אֶת נִרְדָּף (שם), זֶה הֶבֶל דְּאִיהוּ נִרְדָּף מִקִּין, וְקָם קִין וְקִטַּל לִיָּה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (בראשית ד ח) וְיָקָם קִין אֶל הֶבֶל אָחִיו וַיְהַרְגֵהוּ, וְיָקָם וַדַּאי, דִּהְוָה הֶבֶל עֲלָיָה, וְקָם קִין וַיְהַרְגֵהוּ, קִין אֶתְקָרִי עַל שֵׁם דְּקָנִי עַל אָחוּהּ, בְּגִין דִּחְזָא יְקָרִיָּה וְתוֹקְפִיָּה לְעִילָא, דְּקָרְבָנִיָּה אֶסְתַּלַּק לְאַתֵּר דַּעֲתִיק יוֹמִין, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (דניאל ז ט) וְעֵתִיק יוֹמִין יִתִּיב וְכוֹי, וְקָרְבָנִיָּה הָוָה מִבְּכוֹרוֹת צֶאֱנוּ, וְאֶתְקַבֵּל לִיָּה בְּרִצּוֹא.

אָמַר לִיָּה, אִם כֵּן דְּקָרְבָנָא דִּילִיָּה אֶתְקַבֵּל, אִמָּאִי אֶתִּיְהִיב חִילָא לְקִין לְמִקְטָלִיָּה, (בגין דא יש הבל אשר נעשה על הארץ וגומר (קהלת ח יד) אִמָּאִי). אָמַר לִיָּה הַכָּא וַדַּאי רַזָּא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ הָוָה דְּרִגָּא דַּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע דְּחָאב בֵּיהּ, וּבְמַה דְּחָאב בֵּיהּ קֶבֶל עֲנָשִׁיָּה בְּהֵאֵי עֲלָמָא, וּבְהֵוָה קָרְבָנָא דְּאֶתְקַבֵּל מִנִּיָּה אֶשְׁתַּזִּיב מִעֲנָשָׁא דִּהְוָה עֲלָמָא, דְּתָרִי עֲנָשִׁי הָוָה מְחִוּיִב חַד לְעִילָא וְחַד לְתַתָּא,

אמר לו, והרי אדם היה שחטא בעץ הזה? אמר לו, מעשה אביו היה לו ומת. אמר לו, כי ביום אכלך ממנו מות תמות כתוב. אמר לו, באותו היום הציץ ומת. אמר רבי שמעון: בשביל זה כתוב יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וגומר, וכאן נרמז צדיק ורע לו רשע וטוב לו. צדיק ורע לו כאן נרמז, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, וזה הסוד של צדיק שקורה לו כמעשה הרשעים, לא שהוא רשע ולא בן רשע, אלא כמעשה הרשעים, שחטא כמעשה הרשעים, שהם סמא"ל ונחש, קרה לו מעשה שלקחם, וזהו הסוד של פקד עון אבות על בנים, משום שמעשה אבותיהם בידיהם, זה גרם להכל מיתה, ומת בלי בן, ומשום זה הלך בגלגול. שיי"ן של משה הוא ש"ת, משם הרויח שיי"ן (ש"ת), זהו שכתוב כי שת לי אלהים ורע אחר תחת הכל כי הרגו קין, תחת הכל ודאי, שהכל רכב עליו, ונעשה שת הרפכה לו, והיא הסיום של אלפא ביתא, ומשום זה תחת הכל.

הכל הלב, ועליו נאמר הלב רואה, והוא ה' ממש, והלב הוא לשמאל, שהוא אלהים, הלב מכין, והוא סתר הבנין ונפלה בגלגול, ומשום זה ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, משום ששם היה שחטא באלהים, שהוא אלהים של מעשה בראשית, וזהו שחטא כמעשה. לפת אש, בפת המלך שחטא בה, והתבייש, כסה אותו בשלו (בכח) בשת, ומה שהיה שת,

הדא הוא דכתיב (בראשית ב יז) כי ביום אכלך ממנו מות תמות. (דף קב ע"א) אמר ליה, והא אדם הוה דחאב בהאי אילנא, אמר ליה עובדא דאבוה הוה ליה ומת, אמר ליה כי ביום אכלך ממנו כתיב, אמר ליה בההוא יום הציץ ומת. אמר רבי שמעון בגין דא כתיב (קהלת ח יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וגומר, והכא אתרמיז צדיק ורע לו רשע וטוב לו, צדיק ורע לו הכא אתרמיז, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, ודא רזא דצדיק דאערע ליה כמעשה הרשעים, לאו דאיהו רשע ולא בן רשע אלא כמעשה הרשעים דחב בעובדא דחייביא, דאינון סמא"ל ונחש, אירע ליה עובדא דלהון, והאי איהו רזא פוקד עון אבות על בנים (שמות כ

ה). בגין דמעשה אבותיהם בידיהם, דא גרים להכל מיתה, ומת בלא בן, ובגין דא אזיל בגלגולא, שיי"ן דמשה איהו ש"ת מתמן רווח שיי"ן (ס"א ש"ת), הדא הוא דכתיב (בראשית ד כה) כי שת לי אלהים ורע אחר תחת הכל כי הרגו קין, תחת הכל ודאי, דהכל רכיב עליה, ואתעביד שת הרפכה ליה, ואיהי סיומא דאלפא ביתא, ובגין דא תחת הכל. הבל הלב, ועליה אתמר הלב רואה, ואיהו ה' ממש, והלב איהו לשמאלא דאיהו אלהים, הלב מבין, ואיהו סתיר בניינא ונפלת בגיניה, ובגין דא ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים (שמות ג ו), בגין דתמן הוה דחב באלהים, דאיהו אלהים דעובדא דבראשית, ודא איהו דחב כמעשה, לפת אש ברטא דמלפא דחב ביה, ואתבייש כפי ליה בדיליה (ס"א בחיליה) בשת, ומה דהוה שת אתחבר עמיה ב' ואתעביד בשת,

בדיליה (ס"א בחיליה) בשת, ומה דהוה שת אתחבר עמיה ב' ואתעביד בשת,

התחבר עמו ב' ונעשה בש"ת, וזהו יר"א בש"ת. ועוד שת בא"ת כ"ש הם אב, ש"ת לאחר שזכה באות יו"ד, ברא שית, והיא יו"ד שנאמר בה יהו"ה קנני ראשית דרכו, שהיא עשרה דורות, והשיב אותה למקומה, נקראת בראשית, ומשם זכה לתורה שנתנה על ידו.

והרי זהו היא מיעקב וי' מישראל, י' מאדנ"י י' מיהו"ה, שי"ן ממשה היא משת, שם הרויח אותה, וכשהלך לשם הרויח שם שתי אותיות ש"ם, וכשהלך עשרה דורות עד אברהם, הרויח שם ה' שלו, ונקרא מש"ה, וסוד הדבר - מולך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם, ובה הוציא את בניו מן הגלות, ובה הפה את המצרים. זהו שפתוב הנה יד יהו"ה הוי"ה, ה' חמש אצבעות, ובה בקע את הים, וזהו בוקע מים מפניהם, ובה עתיד להיות בוקע את ים התורה מימין. אותו הזמן, מה שהיה לשמאל בלב היה הבל, שהוא הלב, הבל התעלה לימין, ומשם עלה למח שהוא חכמה, שהרי הלב הוא האם העליונה, שעליה נאמר הלב מבין, ולאחר כך ירד על הארץ להוריד תורה על הארץ. ומשום זה יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, זה אדם והבל, שנה חטא במחשבה ובמעשה, וזה חטא במחשבה ובמעשה, במחשבה היא י', עליה נאמר וינסו אותי זה עשר פעמים, ומשום זה, כשבא אדם בגלגול באברהם, התנסה בו בעשרה נסיונות, ומשום שחטא במעשה

ודא איהו יר"א בש"ת, ועוד שת בא"ת ב"ש אינון אב, ש"ת לבתר דזכה באת יו"ד, ברא שית, ואיהי יו"ד דאתמר ביה (משלי ח כה) יהו"ה קנני ראשית דרכו, דאיהי עשרה דורות, ותב לה לאתרה, אתקרי בראשית, ומתמן זכה לאורייתא דאתיהיבת על ידיה.

והאי י' איהי מיעקב וי' מישראל, י' מאדנ"י י' מיהו"ה, שי"ן ממשה איהי משת תמן רווח לה, וכד אזל לשם רווח תמן תרין אתוון ש"ם, וכד אזל עשרה דורות עד אברהם תמן רווח ה' דיליה, ואתקרי מש"ה, ורזא דמלה מולך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם (ישעיה סג יב). ובה אפיק לבנוי מגלותא, ובה מחא למצראי, הדא הוא דכתיב (שמות ט א) הנה יד יהו"ה הוי"ה, ה' חמש אצבעין, ובה בקע ימא, ודא איהו בוקע מים מפניהם, ובה עתיד למהוי בוקע ימא דאורייתא מימינא, ההוא זמנא מה דהוה לשמאלא בלבא הוה הבל דאיהו הלב, הבל אסתלק לימינא, ומתמן סליק למוחא דאיהו חכמה, דהא לבא איהו אימא עלאה, עלה אתמר הלב מבין, ולבתר נחית על ארעא לנחתא אורייתא על ארעא.

ובגין דא יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, דא אדם והבל, דדא חב במחשבה ובעובדא, ודא חאב במחשבה ובעובדא, במחשבה איהי י', עליה אתמר (כמדבר יד כב) וינסו אותי זה עשר פעמים, ובגין דא כד אתא אדם בגלגול באברהם, אתנסי ביה בעשר נסיונין, ובגין דחאב במעשה כד אתגלגל ביצחק נתנסה במעשה, באברהם נתנסה כשהתגלגל ביצחק, נתנסה במעשה.

באברהם נתנסה במחשבה, וביצחק במעשה, יעקב כולל

במחשבה, וביצחק במעשה, יעקב כליל תרוייהו, מסטרא דיצחק קרא ליה יעקב, מסטרא דאברהם דתמן מחשבה קרא ליה ישראל, דאבא אתגלגל באברהם דאיהו לימינא, ואמא ביצחק דאיהו לשמאלא, יעקב בגין דאיהו כליל תרוייהו אבא ואמא, אתמר ביה ישראל עלה במחשבה בכתר עליון דאיהו מחשבה סתימא, וכד אתא אדם אצטרף באברהם, ואתפשטו שרשוי בארעא, ורזא דמלה (משלי יז) מצרף לכסף וכור לזהב (משלי יז) , מצרף לכסף דא אברהם, וכור לזהב (דף קב ע"ב) דא יצחק, ובוהן לבות יהו"ה (שם) דא יעקב, לית ספירה דלא אתגלגל אדם עלאה, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, פ"ח מ"ה חכמה ודאי, בגין לצרפא וללבנא לאדם דברא בדיוקניה לתתא, ואציל ביה אצילותיה, וכל טרחא דלעילא לא הוה באדם אלא בגין אצילות דאדם דלעילא, דדא בדא תליא.

אמר רבי אלעזר אם פן מאי וישוב לימי עלומיו (איוב לג כה) (ובגין דא ישראל עלה במחשבה, אמר ליה מנלן דאברהם תמן במחשבה, אמר ליה לאו למננא תקינו מארי מתניתין הרוצה להחכים ידרים דאיהי חכמה ואיהי מחשבה, באברהם אתלבן אדם, וביצחק אצטרף, ורזא דמלה מצרף לכסף וכור לזהב, מצרף לכסף דא אברהם, וכור לזהב דא יצחק, ובוהן לבות יהו"ה דא יעקב, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר (שם כט), אמר ליה אם פן מאי וישוב לימי עלומיו). אמר ליה לאילנא דהוה קשיש יומין ואתייבשו ענפין דיליה, קציצו ליה ואצמח בשרשוי, דקמו מניה ענפין חדתיין פקדמיתא, פגוונא דהוה בעולמוי, ודא איהו וישוב לימי עלומיו, ודא הוה חלמא דחזא נבוכדנצר בחלמיה, אילנא רבא ותקיף (דניאל ד ט), ובסוף חלמיה הוה אמר (שם יא) גדיו אילנא

את שניהם. מהצד של יצחק קרא לו יעקב, ומצד של אברהם, ששם המחשבה, קרא לו ישראל, שהאב התגלגל באברהם שהוא לימין, והאם ביצחק שהוא לשמאל, ויעקב משום שהוא כולל את שניהם, את האב ואת האם, נאמר בו ישראל עלה במחשבה בכתר עליון, שהוא המחשבה הסתומה, וכשבא אדם, הצטרף באברהם, והתפשטו שרשיו בארץ, וסוד הדבר - מצרף לכסף וכור לזהב. מצרף לכסף - זה אברהם, וכור לזהב - זה יצחק, ובוהן לבות יהו"ה - זה יעקב, אין ספירה שלא התגלגל אדם עליון, שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, פ"ח מ"ה, חכמה ודאי, כדי לצרף וללבן את האדם שברא בדמותו למטה והאציל בו את אצילותו, וכל הטרחה שלמעלה לא היתה באדם אלא בגלל האצילות שלמעלה, שזה תלוי בזה.

אמר רבי אלעזר: אם פן, מה זה וישוב לימי עלומיו, (ומשום זה ישראל עלה במחשבה? אמר לו: מנין לנו שאברהם שם במחשבה? אמר לו: לא לחנם תקנו בעלי המשנה הרוצה להחכים ידרים, שהיא חכמה והיא מחשבה, באברהם התלבן אדם, וביצחק הצטרף, וסוד הדבר - מצרף לכסף וכור לזהב. מצרף לכסף - זה אברהם, וכור לזהב - זה יצחק, ובוהן לבות יהו"ה - זה יעקב, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר. אמר לו: אם פן, מה זה וישוב לימי עלומיו?).

אמר לו: לאילן שהיה קשיש ימים והתיבשו ענפיו, קצצו אותו והצמיח בשרשיו, שקמו ממנו ענפים חדשים פבראשונה, כמו שהיה בעלומיו, וזהו וישוב לימי עלומיו, וזה היה החלום שראה נבוכדנצר בחלומו, עץ גדול ותקיף, ובסוף חלמו היה אומר גדיו האילן וקצצו את ענפיו,

ואחר אָמר, בְּרַם עַקֵּר שְׂרָשׁוֹי
בְּאַרְצָה הַשְּׂאִירוֹ, וְאִין אֵילָן כְּאִין
אֵלָא אָדָם עָלִיוֹן, שְׁנֵאמֵר בּוּ כִי
הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה, וְאֵת הַעֵץ הַזֶּה
נִטַּע הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַמְה
דוֹרוֹת וְלֹא הַצְּלִיחַ.

(עד שְׁנִטַּע אוֹתוֹ בְּאַרְצָה יִשְׂרָאֵל,
וְהִרְכִּיב אוֹתוֹ בְּשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת
וְהַצְּלִיחַ שָׁם, וּמִשּׁוֹם זֶה הֵן כָּל
אֱלֹהִים יַפְעֵל אֵ"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם
גְּבַר. מִיַּד שֶׁהַצְּלִיחַ שָׁם וְאָחֻז שָׁם,
הַתְּפִשְׁטוּ שְׂרָשׁוֹי עַל הָאֲרֶץ,
שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, וְהַתְּעַלּוּ עֲנָפִים
בְּכָל הַרְקִיעִים וּבְכָל הַמְּרַכְבוֹת
שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת וְהַמְּלָאָכִים וְחֵיות
וְשָׂרְפִים וְאוֹפָנִים, עַד שֶׁחֲזַר
כְּבָרָא שׁוֹנֵה (עד אין סוף), וְהִרִי
פְּרִשְׁוֵה שְׁעֵץ הַחַיִּים מִהַלְף ת"ק
שְׁנֵה, גְּדוֹל הָאֵילָן וְתַקִּיף וְרוּמוֹ
מַגִּיעַ לְשָׁמַיִם, וְחֻזּוֹתוֹ לְסוּף כָּל
הָאֲרֶץ, תַּחְתּוֹתָיו תַּצְּלֵל כָּל חַיַּת
הַבַּיִת, וּבְעֲנַפָּיו יִדְוֶרוּ צְפָרֵי
הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵם נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת,
וּמִמֶּנּוּ יִזּוֹן כָּל בְּשָׂר.)

וְהִרְכִּיב אוֹתוֹ עַד אֶלֶף דוֹר, כְּמוֹ
שֶׁהַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא עוֹלָה לְאֶלֶף דוֹר
בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שֶׁבָּהֶם עוֹלָה עֶשֶׂר
פְּעָמִים מֵאָה, עַד שֶׁעוֹלָה בָּהֶם
לְאֶלֶף דוֹר, וּמִיַּד שֶׁהַצְּלִיחַ הָאֵילָן
בְּאַרְצָה, יִרַד הָאֵילָן מִלְּמַעְלָה,
שְׂרָשׁוֹי בְּאַרְצָה שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה,
וְהַתְּגַדְּלוּ שָׁם עֲנַפָּיו עַד אֵין סוּף,
וְהַתְּפִשְׁטוּ בָּהּ שְׂרָשׁוֹי עַד אֵין
תַּכְּלִיחַ. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּגַדְּלוּ הָאֵילָן
כְּמוֹ מִקְדָּם, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב גְּדוֹל
הָאֵילָן וְתַקִּיף, וְרוּמוֹ מַגִּיעַ
לְשָׁמַיִם, וְחֻזּוֹתוֹ לְסוּף כָּל הָאֲרֶץ,
וּמִמֶּנּוּ יִזּוֹן כָּל בְּשָׂר. כָּל בְּנֵי הָאָדָם
שֶׁלְּמִטָּה. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּגַדְּלוּ
הָאֵילָן כְּמוֹ מִקְדָּם, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
גְּדוֹל הָאֵילָן וְתַקִּיף וְכו'. חַיַּת הַבַּיִת
אֵלוֹ חֵיות הַקְּדוּשׁ, צְפָרֵי הַשָּׁמַיִם
אֵלוֹ הַנְּשָׁמוֹת, וּמִמֶּנּוּ יִזּוֹן כָּל בְּשָׂר
לְמִטָּה, שֶׁבְּזִמְנֵן שֶׁחֲטָא אָדָם וְהָיָה מְקַצֵּץ בְּנִטְעוֹת, כְּבִכּוֹל עַקֵּר חֵיות וּמְלָאָכִים וְשָׂרְפִים

וְקַצְצוּ עֲנַפּוֹתָיו, וְלִכְתֹּר אָמַר (שם יב) בְּרַם עַקֵּר
שְׂרָשׁוֹתָיו בְּאַרְעָא שְׂבוּקוֹ, וְלִית אֵילָן הָכָא אֵלָא
אָדָם עַלְמָה, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (דבריים כ יט) כִּי הָאָדָם
עֵץ הַשָּׂדֶה, וְהֵאֵי אֵילָנָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲנִטַּע לֵיהּ בְּכַמְה דְּרִין וְלֹא אֲצִלַּח.

(עד דְּנִטַּע לֵיהּ בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל, וְאִרְכִּיב לֵיהּ בְּתַלַּת אֲבָהוֹן וְאֲצִלַּח
תַּמּוֹן, וּבְגִין דָּא הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל אֵ"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גְּבַר,
מִיַּד דְּאֲצִלַּח תַּמּוֹן וְאֲחִיד תַּמּוֹן, אֲתַפְּשְׁטוּ שְׂרָשׁוֹי עַל אֲרַעָא דְּאִיהִי
שְׂכִינְתָּא, וְאִסְתַּלְקוּ עֲנַפּוֹי בְּכָל רְקִיעִין, וּבְכָל מְרַכְבֵּין דְּנִשְׁמַתִּין
וּמְלָאָכִיא וְחֵיווֹן וְשָׂרְפִים וְאוֹפָנִים, עַד דְּאִתְחַזַּר בְּקְדַמְיָתָא (ס"א
עד אין סוף), וְהֵאֵי אֲוִקְמוּהָ עֵץ הַחַיִּים מִהַלְף ת"ק שְׁנֵה, (דניאל ד
ט) רְבָא אֵילָנָא וְתַקִּיף וְרוּמִיהּ יִמְטִי לְשָׁמַיָא, וְחֻזּוֹתֵיהּ לְסוּף כָּל
אֲרַעָא, תַּחְתּוֹתֵיהּ תַּצְּלֵל כָּל חַיַּת בְּרָא, וּבְעֲנַפָּיו יִדְוֶרוּ צְפָרֵי שְׁמַיָא,
דְּאִינוּן נְשָׁמַתִּין קְדִישִׁין, וּמִמֶּנּוּ יִזּוֹן כָּל בְּשָׂרָא.)

וְאִרְכִּיב לֵיהּ עַד אֶלֶף דוֹר, כְּגוֹוֹנָא דְשְׂכִינְתָּא
דְּאִיהִי סְלִיקַת לְאֶלֶף דוֹר בְּעֶשֶׂר
סְפִירוֹן, דְּבַהוֹן סְלִיקָא עֶשֶׂר זְמַנִּין מֵאָה, עַד
דְּסְלִיקַת בַּהוֹן לְאֶלֶף דוֹר, וּמִיַּד דְּאֲצִלַּח אֵילָנָא
בְּאַרְעָא נְחִית אֵילָנָא מְלַעִילָא, שְׂרָשׁוֹי בְּאַרְעָא
דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא, וְאִתְרַבִּיאוּ תַּמּוֹן עֲנַפּוֹי עַד אֵין
סוּף, וְאִתְפְּשְׁטוּ בָּהּ שְׂרָשׁוֹי עַד אֵין תַּכְּלִיחַ,
בַּהוּא זְמַנָּא אִתְרַבִּי אֵילָנָא כְּמִלְקָדְמִין, הָדָא
הוּא דְכְּתִיב רְבָא אֵילָנָא וְתַקִּיף וְרוּמִיהּ מְטִי
לְשָׁמַיָא, וְחֻזּוֹתֵיהּ לְסוּף כָּל אֲרַעָא, וּמִמֶּנּוּ יִזּוֹן
כָּל בְּשָׂרָא, כָּל בְּנֵי אָדָם דְּלִתְתָּא, בַּהוּא זְמַנָּא
אִתְרַבִּי אֵילָנָא כְּמִלְקָדְמִין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב
רְבָא אֵילָנָא וְתַקִּיף וְכו', חֵיות בְּרָא אֵלִין חֵיות
הַקְּדוּשׁ, צְפָרֵי שְׁמַיָא אֵלִין נְשָׁמַתִּין, וּמִמֶּנּוּ יִזּוֹן
כָּל בְּשָׂרָא לְתַתָּא. דְּבְזְמַנָּא דְחָב אָדָם וְהוּהוּ
מְקַצֵּץ בְּנִטְעוֹת, כְּבִכּוֹל כְּאֵלוֹ אֲעַקֵּר חֵיוֹן
וּמְלָאָכִים וְשָׂרְפִים וְאוֹפָנִים מֵאִתְרִיהוֹן, וְלֹא

ואופנים ממקומם, ולא היה מי שמקבל תפלות, שנאמר בהם פי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר. מה זה יגיד דבר? בתפלות והזכיות של ישראל.

אמר לו רבי אלעזר: בודאי שעליונים ותחתונים היו תלויים באדם הראשון, ולא לחנם פרושה בעלי המשנה לעולם יראה האדם על עצמו פאלו כל העולם תלוי עליו, אבל אדם שטרח עליו הקדוש ברוך הוא בגלגול ולא הצליח במקומו, עוקר אותו ממקומו ושם אותו במקום אחר ומשנה לו מקום, וסוד הדבר - ועפר אחר יקח וטח את הבית, וזה שנוי מקום (כאן חסר). אם הצליח, מוטב, ואם לא הצליח, עוקר אותו משם ומרפיב אותו במקום אחר ומשנה את שמו, וזה שנוי השם. אם הצליח, מוטב, ואם לא הצליח, עוקר אותו משם, וזהו ונתן את הבית את אבניו ואת עציו, ונטע אותו במקום אחר, ומשנה מעשיו מפל מה שהיה בראשונה, ומפל הציונים שלו משנה פניו ותשלחהו.

הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר, הקרקע שנטע אותו שם והצליח, ומתפשט ענפיו ושרשיו עד אלף דור, זו השכינה, וזה שנוי מעשה, ועד כמה פעמים? עד אלף, כמו שנאמר דבר צנה לאלף דור, ועליו נאמר האלף לך שלמה, והם אלף עולמות, שנטע אותו עד שמצליח ומרפיב אותו שם, וסוד הדבר - ועשה חסד לאלפים, למי? לאהביו, ולשמרי מצותיו לאלף דור.

אמר לו: ומה לרשעים? שהרי פתיב ובכנ ראיתי רשעים קבורים

היה מאן דמקבל צלותין, דאתמר בהון (קהלת י ב) כי עוף השמים יוליך את הקול, ובעל הכנפים יגיד דבר, מאי יגיד דבר, בצלותין וזכוון דישראל.

אמר ליה רבי אלעזר, בודאי עלאין ותתאין הון תליין באדם קדמאה, ולא למגנא אוקמוה מארי מתניתין, לעולם יראה האדם על עצמו פאלו כל העולם תלוי עליו, אבל בר נש דטרח עליה קודשא בריה הוא בגלגולא ולא אצלח באתריה, אעקר ליה מאתריה ושוי ליה באתר אחרא, ושני ליה אתר, ורזא דמלה (דף קג ע"א) ועפר אחר יקח וטח את הבית (ויקרא יד מה), ודא שנוי מקום, (כאן חסר והוא בתיקוני ז"ח) אם אצלח מוטב, ואם לא אצלח אעקר ליה מתמן וארפיב ליה באתר אחרא, ושני שמייה ודא שנוי השם, אם אצלח מוטב ואי לא אצלח אעקר ליה מתמן, ודא ונתן את הבית את אבניו ואת עציו (שם מח ז), ונטע ליה באתר אחרא, ושני עובדוי מפל מה דהיה בקדמיתא, ומפל ציורין דיליה, משנה פניו ותשלחהו (איוב יד כ).

הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר (שם לג כט), קרקע דנטע ליה תמן ואצלח ומתפשט ענפוי ושרשוי עד אלף דור דא שכונתא, ודא שנוי מעשה, ועד כמה זמנין עד אלף, כמה דאת אמר (תהלים קה ח) דבר צנה לאלף דור, ועליה אתמר (שיר ח יב) האלף לך שלמה, ואינון אלף עלמין, דנטע ליה עד דאצלח וארפיב ליה תמן, ורזא דמלה ועשה חסד לאלפים (שמות כו), למאן לאהביו, ולשמרי מצותיו לאלף דור (דברים ו ט).

אמר ליה, ולרשיעיא מאי, דהא פתיב (קהלת א ב) ובכנ ראיתי רשעים קבורים ובאו

וכו', מה תימא בהון, אמר ליה שמענא בהון רזא יפול מצדך אלף וגומר (תהלים צא ז), הכי אמרו לי ברמיזא, אמר ליה אי הכי מאי אשר קומטו בלא עת וגומר (איוב כב טז), אמר ליה אלין תשע מאה ושבעים וארבעה דרין דאתקמטו ואסתלקו קדם זמנייהו, ודא איהו אשר קומטו בלא עת, דאתקמו קדם זמנייהו, וזריק לון קודשא בריה הוא על כל דרא ודרא, דא איהו נהר יוצק יסודם (ס), ודא הוא רזא, דאין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שפגופ, וכדין חזתין עתידין למיתי, אדהכי אסתלק סבא, אמר רבי שמעון לחבריא, חבריא, ודאי האי סבא דסבין אדם עלאה, זפאה דרא דהאי רזא אתגלייא ביה.

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד).

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד)

מעשה היה, שאדם אחד חגר בלי רגלים מצא שני חכמים שלא היו בכל הדור חכמים כמותם. פגש בהם אותו חגר, אמר להם: שלום עליכם חכמים, (שמעתי עליכם שאתם חכמי הדור), לאן אתם הולכים? אמרו לו: למקום פלוני. וערב שבת היה. אמר להם: אף על גב שאתם רוכבים על בהמות שרצות הרבה, ואני חגר בלי רגלים, אם אתם רוצים, אני אקדים לתקן לכם את השבת. תמהו. אמרו לו: והלא אתה חגר, ואיך אתה יכול להשיג את הבהמות שרצות הרבה? אמר להם השם של מ"ב אותיות ודלג להם ת"ק פרסה ברגע אחד. מצאו את עצמם על פי מערה אחת, ושלחן לשמאל עם כל מעדני העולם עליו, ומנוחה בדרום עם שבעה גרות עליה, ומטת פסף וזהב ואבנים יקרות במערב בין צפון לדרום, וכסא במזרח, ושלש מאות תלמידים על אותו השלחן. אחר שכלם אכלו, ואותם החכמים עם, קם אותו חבר ופשט את עצמו מאותו הגוף בלי הרגלים, והתלבש

עובדא הנה, דחד בר נש חגר בלא רגליו, אשבח לתרין חכימין דלא היו בכל דרא חכימין פנותיהו, אערע בהו ההוא חגר, אמר לון שלמא עליכו רבנו, (שמענא עליכו דאתון חכימי דרא), אנה אתון אזלין, אמרו ליה לדוד פלו, וערב שבת הנה, אמר לון אף על גב דאתון רכיבין בבטריין דרהטי סגי ואנא חגר בלא רגליו, אי אתון בעיתו אנא אקדם לכו לתקנא לכו שבתא, תוהו אמרו ליה והלא את חגר ואיך אתי יכיל לאקדמא לבעירן דרהטי טובא, אמר לון שמא דמ"ב אתון ודלגי לון ת"ק פרסי ברגעא חדא.

אשבחו גרמיהו לפום מערתא חדא, ופתורא לשמאלא, בכל מעדני עלמא עלהא, ומנרתא לדרום בשבעה גרין עלהא, ומטה דכספא ודהבא ואבנין יקירין למערב בין צפון לדרום, וכרסייא למזרח, ותלת מאה תלמידין על ההוא פתורא, בתר דאכלו בלהו ואינון חכימי עמון, קם ההוא חגר ופשט גרמיה מההוא גופא בלא רגליו, ואתלבש בגופא דאנפוי זהירין כוהרא דאתמר ביה (דניאל יב ג) ותמשכלים זהירו וכו', ואנפי תלמידוי זהירין

במערב בין צפון לדרום, וכסא במזרח, ושלש מאות תלמידים על אותו השלחן. אחר שכלם אכלו, ואותם החכמים עם, קם אותו חבר ופשט את עצמו מאותו הגוף בלי הרגלים, והתלבש

בגוף שפניו זוהרים כזהר שנגמר בו והמשפלים יזהרו וכו', ופני תלמידיו מאירים כפוכבים לעולם ועד, והיו פותחים ספר קהלת, וקוראים בו הבל הכלים אמר קהלת כו', והיו חוזרים כמה פעמים. אמרו לו אותם חכמי הדור: וכי שלמה לא עשה פסוק אחר בקהלת? הכניס אותם אותו שנראה חגר בדרך, לשבעה היכלות מכסף וזהב ואבנים יקרות, ובהיכל שבעה כסאות של ארבע חיות, ושם יונה של כסף ועטרת זהב על ראשה, וכתוב בה כל מי שלא מכיר את ההכלים הללו, עליו כתוב והגר הקרב יומת. מיד שראו כף אותם חכמי הדור את שכתוב באותה העטרה, חזרו לאחור. אמר להם אותו שנראה עליהם כחגר: וכי עליכם נאמר שאתם חכמי הדור? אינכם אלא טפשי הדור, ולא ראיתם בכל למודיכם כי בי חשק ואפלטוהו, עד ארף ימים אשביעהו, לעולם שכלו ארף, אלו ההכלים של קהלת הם בסוד של שבעה שמות, שבהם ארבעים ושנים אותיות, פנגד שבעה ימי בראשית שיש בהם עשר אמירות ושלישים ושנים אלהיים, והם ארבעים ושנים ועליהם לב, שנאמר בהם אלהיים האלהיים, והינו וגבוהים עליהם, אלו שבע תבות אבגית"ן, עליהם נאמר שרפים וגומר. והשם הזה הוא סגלתו

לכסות את הנשמה, בשעולה למעלה בכל לילה להעיד על המעשים הטובים של אדם, ממלאכי חבלה ומפל המזיקים והרוחות ולילין ושדין, ובהם פורחת למעלה, בשתי אותיות מכל שם תכסה פניה מהם, ובשתי אותיות תכסה רגליה, ובשתי אותיות פורחת למעלה, ואף כף לרוח, ואף כף לנפש, ויש שם בן מ"ב בצורת חותם שענה נכתב, ויש שם מ"ב בצירוף של דמות המלך תקוק על החותם, ויש שם מ"ב שהוא דמותו ממש, שם מ"ב שהוא דמותו, הוא יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א אל"ף, שם מ"ב דאיהו חותמא, איהו אהי"ה אשר אהי"ה, ציור מ"ב בשענה

דא אבגית"ן.

בכבדים לעולם ועד, והיו פתחין ספרא דקהלת, וקריין ביה (קהלת א ב) הבל הכלים אמר קהלת וכו', והיו חזרין כמה זמנין, אמרו ליה אינון חכימי דרא וכי שלמה לא עבד קרא אחרא בקהלת, על להו ההוא דאתחזי חגר בארחא, לשבעה היכלין מכספא ודהבא ואבנין יקירין, ובהיכלא שבעה כרסיין דארבע חיוון, ויונה תמן דכספא ועטרה דדהבא על רישה, וכתוב בה כל מאן דלא ידע באלין הכלים עליה כתיב (במדבר א נא) והזר הקרב יומת, אינון חכימי דרא מיד דחזו הכי דתוה כתיב בתהיא עטרה חזרו לאחורא. אמר לון ההוא דאתחזי עליהו בחגר, וכי עליכו אתמר דאתון חכימי דרא, לית אתון אלא טפשי דרא, ולא חזיתון בכל למודייכו כי בי חשק (תהלים צא יד) עד ארף ימים אשביעהו לעלמא דכלא אריה, אלין הכלים דקהלת אינון ברזא דשבע שמחה, דבהו מ"ב אתון, לקבל שבעה יומי בראשית דאית בהו עשר אמירן ול"ב אלהיים ואינון מ"ב, ועליהו לב דאתמר בהו אלהיים האלהיים, והיינו (קהלת ה ז) וגבוהים עליהם, אלין שבע תיבין אבגית"ן, עליהו אתמר (ישעיה ו ב) שרפים וגומר. והאי שמא איהו סגולתא דיליה לכסאה דנשמתא כד סליקת לעילא בכל ליליא, לאסהדא על עובדין טבין דבר נש, ממלאכי חבלה ומכל מוזיקין ורוחין ולילין ושדין, ובהון פרחת לעילא, בתרין אתון מכל שם תכסה אנפאה מנהון, ובתרין אתון תכסה רגלה, ובתרין אתון פרחת לעילא, ואוף הכי לרוחא, ואוף הכי לנפשא, ואית שם בן מ"ב בצורת חותמא דשענה נכתב, ואית שם מ"ב בצירוף דיוקנא דמלכא, חקיק על חותמא, ואית שם מ"ב דאיהו דיוקניה ממש, שם מ"ב דאיהו דיוקניה איהו יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף, וא"ו אל"ף וא"ו, ה"א אל"ף, שם מ"ב דאיהו חותמא, איהו אהי"ה אשר אהי"ה, ציור מ"ב בשענה

דא אבגית"ן.

והרשעים נשמתם של השדים ומהמזיקים, ולא פועלים בהם אלא כשוף ועובדי שדים פמותם, משום שהרשעים כל השמות וכל ההגיו"ת של הקדוש ברוך הוא וכל המלאכים שונאים אותם, ומשום כף לא מועיל לא קמיע ולא שמות קדושים ולא מלאכים, שלא תופס אלא מין במינו, ומשום זה לא תזרע פרמך כלאים, שנאמר בהם כי כרם יהו"ה צבאו"ת וגומר, צבאו"ת הנקדה שלו יהו"ה, עליו נאמר רק באבותיך חש"ק, חל"ם שב"א קמ"ץ, והם זרע אברהם יצחק ויעקב, דרגתם חסד, הפהן הגדול, גבורה - לוי, ישראל - העמוד האמצעי, משום שחל"ם פתר על תפארת, קמ"ץ חכמה על חסד, ובו הרוצה להחכים ידרים, ובחכמה אשרי המחפה לתחית המתים, חכמה מחכ"ה. קמו כלם והשתטחו לפניו וכו'.

פתח כמקדם ואמר, יש הבל אשר נעשה על הארץ וכו'. בא וראה, שמעתי שהיה מעשה באיש אחד מאותם בעלי קבים שהיה הולך בדרך, פגש בשני חכמים בעלי הדור, בעלי חכמת התורה. אמר להם: שלום עליכם חכמים, שמעתי עליכם שאתם חכמי הדור, לאן אתם הולכים? אמרו לו: למקום פלוני וערב שבת היה. אמר להם: אני הולך לשם, (אלף) ואסדר לכם מקום בית מושבכם, אם אתם רוצים. אמרו לו: והרי אנו עם סוסים ואתה בלי רגלים, ואיך יתכן שיהיה זה? אמר להם: אף על גב שאתם רוכבים על בהמות שרצות הרבה, ואני חגר בלי רגלים, אם תרצו, אני אקדים לסדר לכם את השבת. תמהו. בינתים החזירו ראשיהם אליו וראו אותו שהיה רץ כמו כוכב שביט. עשה להם קפיצה, ומצאו את עצמם על פי מערה כהרף עין. [אמר להם השם של מי"ב אותיות, דלג להם חמש

מאות פרסות ברגע אחד, מצאו כו']

ורשיעיא נשמתהון דשרין ומזיקין ולא פועלין בהון אלא כישוף ועובדי שדין פותיהו, בגין דרשיעיא כל שמהן וכל תוני"ן דקודשא בריך הוא וכל מלאכים שנאין לון, ובגין כף לא מועיל לא קמיע ולא שמהן קדישין ולא מלאכיא, דלא תפוס אלא מין במינו, ובגין דא (דברים כב ט) לא תזרע פרמך בלאים, דאתמר בהון (ישעיה ה ז) כי כרם יהו"ה צבאו"ת וגומר, צבאו"ת נקודה דיליה יהו"ה, עליה אתמר (דברים י טו) רק באבותיך חש"ק, חול"ם שב"א קמ"ץ, ואינון זרע אברהם יצחק ויעקב, דרגא דלהון חסד כהנא רבא, גבורה לוי, ישראל עמודא דאמצעיאתא, בגין דחול"ם פתר על תפארת, קמץ חכמה על חסד, וביה הרוצה להחכים ידרים, ובחכמה אשרי המחפה לתחית המתים, חכמה מחכ"ה קמו כלהו ואשתטחו קמיה וכו'.

פתח כמלקדמין ואמר, (קהלת ח יד) יש הבל אשר נעשה על הארץ וכו', תא חזי שמענא דעובדא הוה פחד בר נש מאינון בעלי קבין, דהוה אזיל בארחה, אערע בתרין חפימין מארי דדרא מארי דחכמתא דאורייתא, אמר לון שלמא עלייכו רבנן, שמענא עלייכו דאתון חפימי דרא, לאן אתר אזילתון, אמרו ליה לדודן פלן וערב שבת הוה, אמר לון אנא אזילנא תמן (איזיל) ואתקין לכו אתר פי מותביכו, אי אתון בעיתון, אמרו ליה והא אנן בסוסון ואנת בלא רגלין, איך יתכן למהוי האי, אמר לון אף על גב דאתון רכיבין בבעיירי דרהיטי סגי, ואנא חגר בלא רגלין, אי אתון בעיתו אנא אקדם לתקנא לכו שבתא, תוהו, אדהכי אחזרו רישיהו לגביה וקמו ליה (דף קג ע"ב) דהוה רהיט פשרביטא דככבא, עבד לון קפיצה ואשפחו גרמייהו לפום מערתא כהרף עין (ס"א, אמר לון שמא דמ"ב אתון, דליג לון חמש מאה פרסי ברגעא חדא, אשכחו וכו').

אָמַר לָהֶם: חֲכָמִים, הַכְּנִסוּ. נִכְנְסוּ. נִכְנְסוּ. נִכְנְסוּ. אַחֲרָיו לְמַעַרְה בְּתוֹךְ מַעַרְה, עַד שֶׁנִּכְנְסוּ לְפָרְדֵּס אֶחָד, וְהָיָה שֵׁם אוֹתוֹ בְּעַל קָבִים מִתְּפַשֵּׁט מֵאוֹתוֹ הַגּוֹף, וְהָיָה מִתְּלַבֵּשׁ בְּגוֹף אֶחָד שֶׁפָּנְיוֹ הָיוּ מֵאִירִים כְּשֶׁמֶשׁ, וְהָיָה יוֹשֵׁב עַל פֶּסֶא שֶׁל מַלְכוּת, וְשֵׁלֵשׁ מֵאוֹת תְּלַמִּידָיו תַּחַת הַפֶּסֶא לְרַגְלָיו, וְהָיוּ קוֹרְאִים הֶבֶל הַבָּלִים אָמַר קֹהֶלֶת, וְהָיוּ קוֹרְאִים פְּסוּק זֶה פְּעָמִים בְּלִי חֲשׁבוֹן. אָמְרוּ לָהֶם אוֹתָם חֲכָמִים בְּעֲלֵי הַדּוֹר: מַה זֶה, וְכִי אֵין פְּסוּק אֶחָד בְּסֵפֶר קֹהֶלֶת? מִיָּד קָם אוֹתוֹ בְּעַל הַקָּבִים שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל פֶּסֶא, וְאָחַז בִּידֵיהֶם, וְהַכְּנִיס אוֹתָם לְשִׁבְעָה הַיְכָלוֹת, וּבְכָל הַיְכָל וְהַיְכָל הָיָה כְּתוּב הֶבֶל הַבָּלִים, וּבְהַיְכָל הַשְּׂבִיעִי הָיָה נֶשֶׁר וְעֶטְרָה בְּפִיו, וּדְמוּת יוֹנָה בְּאוֹתָהּ עֶטְרָה, וְהָיָה כְּתוּב בְּעֶטְרָה: כָּל מִי שֶׁלֹּא מִפִּיר אֶת הַהַבְּלִים הִלְלוּ וּבִסְוֹד שִׁלְהֶם, עָלְיוֹ נֶאֱמַר וְהָזַר הַקָּרֵב יוֹמֵת. מִיָּד הֵם חֲזָרוּ לְאַחֹר. אָמַר לָהֶם אוֹתוֹ בְּעַל הַקָּבִים: אַתֶּם חֲכָמִים בְּעֲלֵי הַדּוֹר? שֶׁהֲלֹכְתִי אַחֲרֵיכֶם עַד כְּעַת לְדַעַת אֶת חֲכַמְתְּכֶם, וּבּוֹדָאִי שְׂאִינְכֶם חֲכָמִים, שְׂוֹדָאִי שֶׁבְּפִסּוּק הַזֶּה עֲשִׂיתִי כָּל הַבְּנִינָן הַזֶּה, וּבּוֹ הֵייתִי טָס אֶת הָעוֹלָם בְּטִיסָה אַחַת, וּפְעַם אַחַת בְּשִׁתִּים, וּפְעַם בְּשִׁלֵּשׁ, וּפְעַם בְּאַרְבַּע, וּפְעַם בְּחֲמִשָּׁה, וּפְעַם בְּשֵׁשׁ, וּפְעַם בְּשִׁבְעָה, וְאָנוּ בְּאַרְץ הַזֶּה פָּלְנוּ הוֹלְכִים עַל קָבִים, וְהַפְּסוּק הַזֶּה יִרְשָׁתִי מֵאַבָּא, וְאַבִּי מֵאַבְיוֹ, עַד כָּל הַדְּרוֹרוֹת. נִתֵּן לָהֶם מָמוֹן רַב וְשֵׁם אוֹתָם בְּמִקּוֹמָם כְּהַרְף עֵינַי. וּמוֹשִׁים זֶה יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נִעְשָׂה עַל הָאָרֶץ. אָמְרוּ לוֹ הַחֲבָרִים: רַבִּי, אָמַר לָנוּ שׁוֹם רָמֹז בְּפִסּוּק הַזֶּה, שֶׁלֹּא הִתְפַּסְתָּה הַחֲכָמָה הַזֹּאת מִן הַחֲכָמִים. אָמַר לָהֶם: חֲכָמִים,

אָמַר לוֹן רַבְּנָן עוֹלוּ, עָאלוּ אַבְתְּרִיה מְעַרְתָּא גּוּ מְעַרְתָּא, עַד דְּעָאלוּ לְאֶחָד פְּרֻדְסָא וְהָיָה תַּמָּן הָיָה בְּעַל קָבִין מִתְּפַשֵּׁט מֵהָיָה גּוֹפָא, וְהָיָה מִתְּלַבֵּשׁ בְּגוֹפָא אֶחָדָא דְאַנְפוּי הוּוּ נְהָרִין כְּשֶׁמֶשׁא, וְהָיָה יְתִיב עַל כְּרִסְיָא דְמַלְכוּתָא, וְתַלְתַּת מָאָה תְּלַמִּידוּי תַּחֲוֹת כְּרִסְיָא לְרַגְלוּי, וְהוּוּ קְרָאן ^(קֹהֶלֶת א ב) הֶבֶל הַבָּלִים אָמַר קֹהֶלֶת, וְהוּוּ קְרָאן הָאִי קְרָא זְמַנִּין בְּלֹא חוֹשְׁבָנָא, אָמְרוּ לוֹן אֵינוֹן חֲפִימִין מְאִרֵי דְדָרָא, מְאִי הָאִי, וְכִי לִית קְרָא אֶחָדָא בְּסֵפֶר קֹהֶלֶת, מִיָּד קָם הָיָה מְאִרֵי קָבִין דְהָיָה יְתִיב עַל כְּרִסְיָא, וְאַחִיד בִּידֵיהוֹן, וְאַעִיל לוֹן לְשִׁבְעָה הַיְכָלוּן, וּבְכָל הַיְכָלָא וְהַיְכָלָא הָיָה כְּתוּב הֶבֶל הַבָּלִים, וּבְהַיְכָלָא שְׂבִיעָאָה הָיָה נֶשֶׁר וְעֶטְרָה בְּפּוּמְהָא, וּדְמוּת יוֹנָה בְּהָיָא עֶטְרָה, וְהָיָה כְּתוּב בְּעֶטְרָה כָּל מָאן דְלֹא יָדַע בְּאַלִּין הַבָּלִים וּבְרִזָּא דְלֵהוֹן, עָלִיָּה אֶתְמַר ^(בְּמַדְבַּר א נא) וְהָזַר הַקָּרֵב יוֹמֵת, מִיָּד אֶתְחַזְרוּ אֵינוֹן לְאַחֹרָא, אָמַר לוֹן הָיָה בְּעַל קָבִין אֶתוֹן חֲפִימִין מְאִרֵי דְדָרָא, דְאַזְלִית אַבְתְּרִיכוּ עַד כְּעַן לְמַנְדַּע יַת חֲכַמְתֵּיכוּ, וּבּוֹדָאִי לֹאוּ אֶתוֹן חֲפִימִין, דְּוֹדָאִי בְּהָאִי קְרָא עֲבִידְנָא כָּל בְּנִינָא דָא, וּבִיָּה הוּינָא טָס עֲלָמָא בְּטִיסָה חֲדָא, וּבְזַמְנָא בְּתָרִין, וּבְזַמְנָא בְּתַלְתַּת, וּבְזַמְנָא בְּאַרְבַּע, וּבְזַמְנָא בְּחֲמִשָּׁה, וּבְזַמְנָא בְּשִׁית, וּבְזַמְנָא בְּשִׁבְעָה, וְאַנְן בְּהָאִי אַרְעָא כְּלָהוּ אֲזַלִּינוּן בְּעֲלֵי קָבִין, וְהָאִי קְרָא יְרִיתְנָא מֵאַבָּא, וְאַבָּא מֵאַבְיוֹ, עַד דְרָא כְּלָהוּ, יְהֵב לוֹן מָמוֹנָא סְגִיא וְשׂוּי לוֹן בְּאַתְרֵיהוּ כְּהַרְף עֵינַי.

וּבְגִין דָּא יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נִעְשָׂה עַל הָאָרֶץ, אָמְרוּ לִיָּה חֲבַרְיָא רַבִּי אֵימָא לָן שׁוֹם רְמִיזָא בְּהָאִי קְרָא, דְלֹא אֶתְפַּסְיָא חֲכַמְתָּא דָא מִן חֲבַרְיָא, אָמַר לוֹן רַבְּנָן בּוֹדָאִי רִזָּא עֲלָאָה

אית תמן, אבל אימא לכו ברמיזא, שבע
הבלים אינון, וזפאה מאן דלא נטיל לאגרייהו
בהאי עלמא, ואינון דכלילן בבת שבע, ואינון
בהאי קרא, הבל (דק ע"א) חד, הבלים תרין
הא תלת, הבל הבלים תלת הרי שית, הפל
הבל הא שבע, ולקבלייהו שבע שמהן
אבגית"ץ וכו', אלו שבע הבלים אינון
כפולים, לקבל שבע שרגין דמנרתא, כפולים,
דאתמר בהון (זכריה ד ב) שבעה ושבעה מוצקות,
(ואינון) שבע הויות, דאתמר בהון באמירה יהי
אור, והוי מיד, ולבושין דאינון שבע הויות
אינון שבע שמהן אבגית"ץ וחברוי, הבל איהו
להב, הבלים להבים, ועלייהו אתמר (תהלים כט
ו) קול יהו"ה חוצב להבות אש, ומאן דידע
באלין הבלים, פד אפיק לון מפומוי ומלביה
ידע לכוונא בשכינתא עלאה, דכל הבלים
מינה תליין, ומתלבשן בשכינתא תתאה,
דכליל שבע שמהן אבגית"ץ וחברוי, דאינון
אתוון דבהון אתבריאוי שמיא וארעא, דאלין
תליין באמירה ואלין בעשיה, ברזא דאומר
ועושה מיד, ואלין שבע הבלים אינון כפולים,
לקבל שבע שרגין דמנרתא, כפולים, דאתמר
בהו (זכריה ד ב) שבעה ושבעה מוצקות לגרות
וגו', (אלין באמירה ואלין בעשיה, ואינון י"ה יו"ד ה"א, ו"ה
וא"ו ה"א אלין אינון שבעה ושבעה מוצקות).

(זפאה עמא דידעין לסלקא צלותין באמירה ועובדא ועליה אתמר
(ישעיה נא טז) ואשים דברי בפיד וכו', והא אוקמוה אל
תקרי עמי, אלא עמי בשותפו, כמה דאתמר ביה (תהלים לג ו)
בדבר יהו"ה שמים נעשו כו', הכי אנת בשותפו עמי, דכמלוך
אתעבירו שמיא וארעא.

ועוד הבל ה' לב, ה' אתפלג לד"ו פרצופין, ד"ה ד' ארבע רגלין
ועוד, הבל ה' לב, ה' מתחלק לד"ו פרצופים, ד"ו, ד' ארבעת רגלי הפסא, ו' שש מעלות לכפסא.

בודאי שסוד עליון יש שם, אבל
אמר לכם ברמז. שבעה הבלים
הם, ואשרי מי שלא נוטל את
שכרם בעולם הזה, והם
שפלוילים בבת שבע, והם בפסוק
הזה, הבל אחד, הבלים שנים,
הבל הבלים שלשה, הרי ששה,
הפל הבל - הרי שבעה, וכןגדס
שבעה שמות אבגית"ץ, אלו
שבעת ההבלים הם כפולים, כנגד
שבעת הנרות של המנורה,
כפולים, שנאמר בהם שבעה
שבעה מוצקות, (יהם) שבע
הויות שנאמר בהן באמירה יהי
אור, והיה מיד, והלבושים של
אותם שבע הויות הם שבעה
שמות אבגית"ץ וחברוי, הבל
הוא להב, הבלים להבים,
ועליהם נאמר קול יהו"ה חוצב
להבות אש, ומי שמכיר את
ההבלים הללו, פשמוציא אותם
מפיו ומלבו, יודע לכוון בשכינה
העליונה, שכל ההבלים יוצאים
ממנה ומתלבשים בשכינה
התחתונה, שכוללת שבעה
שמות אבגית"ץ וחברוי, שהם
האותיות שבהן נבראו שמים
וארץ, שאלו תלויים באמירה
ואלו בעשיה, בסוד של אומר
ועושה מיד, ושבעת ההבלים
הללו הם כפולים, כנגד שבעה
גרות המנורה, כפולים, שנאמר
בהם שבעה ושבעה מוצקות
לגרות וגומר, (אלו באמירה ואלו בעשיה,
יהם י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, אלו הם שבעה
ושבעה מוצקות).

(אשרי העם שיודעים להעלות
תפלות באמירה ובמעשה, ועליו
נאמר ואשים דברי בפיד וכו',
והרי פרשוה אל תקרי עמי אלא
עמי, בשתפות, כמו שנאמר בו
בדבר יהו"ה שמים נעשו כו', כף
אתה בשתפות עמי, שדברוריק נעשו שמים וארץ.
ועוד, הבל ה' לב, ה' מתחלק לד"ו פרצופים, ד"ו, ד' ארבעת רגלי הפסא, ו' שש מעלות לכפסא.

אשרי הוא מי שיורש נשמה מפסא הכבוד הכלול מעשרה התקונים הללו, ועושה אותה כפסא ליהו"ה, שהשם של יהו"ה שהוא בדרך אצילות, לתקן לו האדם פסא לנשמתו, שפך פרשוהו הקדמונים, כל הנשמות גזורות מפסא הכבוד, ותמן שריא שכונתא עלאה, ולית ה' בלא י', ובגין דא (שמות יז טז) כי יד על כס י"ה.

ו' שריא במטטרוין, ודא איהו רוח השכלי דאיהו אצילות, ה' שריא באופן, ודא נפש השכלית בארץ אצילותא, דאית נשמה ורוח ונפש שכלית ולא בארץ אצילות, אלא אתמר בהון גזורות, ואינון כפסא ומלאך ואופן, וכאין אינון ישראל דסלקין הכלים דצלותין בהון, לגבי אתוון דקודשא בריך הוא ושכינתא עלאה ותתאה, ובגין דא (קהלת ה יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ, ויש הכל דרשיעיא, דאינון הכלים דשקרא, ונטלון לון מלאכי חבלה, ונטעין בהון רקיעין וארעין דשקרא, ועליהו אתמר (ירמיה י טו) הכל המה מעשה תעתועים, (כאן חסר), קמו כלהו ואשתתחו קמיה, ואמרו אלו לא אתינא לעלמא, אלא למשמע דא די'.

אשר על ראשה, והן י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, והשבע כפולות בג"ד כפר"ת הם לבושים להם, וכלם עולים מהלב לפה, שבועה הכלים עולים, שבועה יורדים להשקות אותם, ומשום זה שבועה ושבעה מוצקות, שלשה הם גנוזים למעלה, שהלבושים שלהם אמ"ש, שהם אש מים רוח, הרי הם עשרה שעולים משלשים ושתים נתיבות, וכנגדם הם עשר אמירות, ושלשים ושנים אלהים של בראשית - הרי ארבעים ושתים. מהלב יוצאת אש, מכנפי הראה - רוח, מן המם - מים, והרוח אחוזה במים ואש ונעשה קול. כשאוחז במים נאמר בו

דכרסייא, ו', (מלכים א י ט) שש מעלות לכפסא, ונבאה איהו מאן דירית נשמתא מכרסייא יקירא, כלילא מעשר תקונין אליו, ועבד לה כרסייא ליהו"ה, דשקא דיהו"ה דאיהו בארץ אצילות, לתקנא ליה כרסייא בר נש לנשמתיה, דהכי אוקמוהו קדמאין, כל הנשמות גזורות מפסא הכבוד, ותמן שריא שכונתא עלאה, ולית ה' בלא י', ובגין דא (שמות יז טז) כי יד על כס י"ה.

ו' שריא במטטרוין, ודא איהו רוח השכלי דאיהו אצילות, ה' שריא באופן, ודא נפש השכלית בארץ אצילותא, דאית נשמה ורוח ונפש שכלית ולא בארץ אצילות, אלא אתמר בהון גזורות, ואינון כפסא ומלאך ואופן, וכאין אינון ישראל דסלקין הכלים דצלותין בהון, לגבי אתוון דקודשא בריך הוא ושכינתא עלאה ותתאה, ובגין דא (קהלת ה יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ, ויש הכל דרשיעיא, דאינון הכלים דשקרא, ונטלון לון מלאכי חבלה, ונטעין בהון רקיעין וארעין דשקרא, ועליהו אתמר (ירמיה י טו) הכל המה מעשה תעתועים, (כאן חסר), קמו כלהו ואשתתחו קמיה, ואמרו אלו לא אתינא לעלמא, אלא למשמע דא די'.

לגרות אשר על ראשה, ואינון י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, ואינון שבע כפולות בג"ד כפר"ת (דף קד ע"ב) לבושין לון, וכלהו סלקין מלבא לפומא, שבע הכלים סלקין, שבע נחתין לאשקאה לון, ובגין דא (זכריה ד) שבועה ושבעה מוצקות, תלת אינון גניזין לעילא, דלבושין דלהון אמ"ש, דאינון אש מים רוח, הא אינון עשר דסלקין מל"ב נתיבות, ואינון לקבליהו עשר אמירן, ול"ב אלהי"ם דבראשית, הא מ"ב, מלבא נפיק אשא, מכנפי ריאה רוחא, ממוחא מיא, ורוחא אחיד במיא ואשא ואתעביד קול, כד אחיד במיא אתמר ביה (תהלים כט ג) קול יהו"ה על המים, כד אחיד באשא אתמר ביה (שם) קול

אמירות, ושלשים ושנים אלהים של בראשית - הרי ארבעים ושתים. מהלב יוצאת אש, מכנפי הראה - רוח, מן המם - מים, והרוח אחוזה במים ואש ונעשה קול. כשאוחז במים נאמר בו

קול יהו"ה על המים, פשאוחז בפאש נאמר בו קול יהו"ה חצב להבות אש, פשאוחז ברוח הוא רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים, ועליו נאמר קול יהו"ה שובר ארזים.

ושרש נקדות הן פנגד אמ"ש, והם חש"ק, זהו שכתוב רק באבתיך חשק יהו"ה, והוא חל"ם שב"א קמ"ץ, קמ"ץ לימין, קול יהו"ה על המים, וכשרוח אוחז בו, שהוא חל"ם, נאמר בו ורוח אלהים מרחפת על פני המים. השב"א הוא באש, וכשאוחזת בו הרוח, הוא רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים. מצד הגבורה שהוא קשה, פשאוחזת בו הרוח, שהוא חל"ם בין קמ"ץ שב"א, שהם מים ואש, שהם שתי זרועות שיש בהם יד ימין יד שמאל, שהם עשרים ושמונה פרקים, נאמר בהם קול יהו"ה בכח. פשהרוח הזו אוחזת בעמוד של האמצע, נאמר בו קול יהו"ה בחדר. פשאוחזת בשתי שוקים שהם צר"י, נאמר בהם קול יהו"ה יחולל אילות, שהם שני עפרי האילה, שנים אחים, איש באחיהו ידבקו.

וכאן סוד היבום, שאם יפל אחיו, הרי השני שיקים אותו, וסוד הדבר - נתנני שממה כל היום דר"ה, וזה הו"ד, שנאמר בו פי נגע בכף ירך יעקב, בכף שלו, השכינה היא דוה בגלות, משום שפרח ממנה הירך שהוא ו' מן ה', והיא נשארה ד' שלה (דלה). קול יהו"ה יחיל מדבר, זה חיר"ק וזה צדיק, פשהרוח אוחזת בו, הוא יחיל מדבר, שבעה קולות פנגד שבעה שמות אבגית"ץ וכו'.

הרוח עולה באויר שהוא כתר עליון, אויר קדמון, האש עולה

יהו"ה חצב להבות אש, פד אחיד ברוחא איהו (מ"א יט א) רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים, ועליה אתמר קול יהו"ה שובר ארזים.

ותרת נקודין אינון לקבל אמ"ש, ואינון חש"ק, הדא הוא דכתיב (דברים י טו) רק באבתיך חשק יהו"ה, ואינון חל"ם שב"א קמ"ץ, קמ"ץ לימינא קול יהו"ה על המים, וכד רוחא אחיד ביה דאיהו חל"ם, אתמר ביה (בראשית א ב) ורוח אלהים מרחפת על פני המים, שב"א איהו באש, וכד אחיד ביה רוח, איהו רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים, מסטרא דגבורה דאיהו תקיף, פד אחיד ביה רוחא דאיהו חל"ם בין קמ"ץ שב"א דאינון מיא ואשא, דאינון תרין דרועין, דאית בהון יד ימין יד שמאל דאינון כ"ח פרקין, אתמר בהו קול יהו"ה בכח, פד האי רוחא אחיד בעמודא דאמצעיתא, אתמר ביה קול יהו"ה בחדר, פד אחיד בתרין שוקין דאינון צר"י, אתמר בהון קול יהו"ה יחולל אילות, דאינון תרי עוזלי דאילתא, תרין אחים איש באחיהו ידבקו.

והכא רזא דיבום, דאם יפול אחיו הא תננינא דיוקים ליה, ורזא דמלה (איכה א יג) נתנני שוממה כל היום דר"ה, ודא הו"ד, דאתמר ביה (בראשית לב לג) פי נגע בכף ירך יעקב, בכף דיליה, שכנינתא דוה איהי בגלותא, בגין דפרח מניה ירך דאיהו ו' מן ה', ואשתארת איהי ד' דילה (דלה), קול יהו"ה יחיל מדבר דא חיר"ק ודא צדיק, פד רוח אחיד ביה איהו יחיל מדבר, שבוע קלין לקבל שבוע שמיהן אבגית"ץ כו'.

רוח סליק באויר דאיהו פתר עלאה אויר קדמון, אש סליק לגבי ה' דאיהו אימא

אל ה' שהוא האם, ונעשית
אשה, המים עולה אל ה' ונעשה
מים, וזו חכמה, וכך יורדים אל
הנצח והוד יסוד, המלכות היא
הפלי של כלם, והיא עפר
הפלוה מכלם, והיא הפלל של
כל האותיות שהם פלי לנקודות,
ועל שבעת הקולות הללו נאמר
וכל העם ראים את הקולות, ועל
שלשה גנוזים אומר קול דברים
אתם שומעים, בת קול שכלם
שכינה תחתונה.

בא וראה, שלש נקודות הן,
חיר"ק חל"ם שור"ק, חלם, קוצו
של י' למעלה הוא חלם, הקוץ
של האות י' למטה הוא חיר"ק,
בתוך האמצע הוא שור"ק,
כשהם שלש כאחד, הן סגולתא,
והם שלשלת, והם שור"ק והם
סגול"ל.

בתר על חכמה ובינה הוא
סגולת"א, חל"ם על צר"י, סגול"ל
הוא נקדה תחת צר"י, חסד
גבורה, תפארת למטה, נצח הוד,
היסוד באמצע הוא שור"ק, וכך
כשתפארת באמצע, הוא
שלשלת. השב"א הוא שתי
נקודות, כשמתגברים מים על אש
או אש על מים, או כשהם יסוד
על מלכות, כל ספירה זו על גבי
זו בכל מקום הוא שב"א, וסוד
הדבר - את המאור הגדל ואת
המאור הקטן, כשהם שוים הם
היו צר"י, את שני המארת
הגדלים, וכל הנקודות הן דבור,
והאותיות הבל הכלים, שתלויים
מה"ה, והן אותיות גדולות
ואותיות קטנות, (הנקודות מ' בת קול
ודאי, הקולות הם מן ו' והם אותיות ונקודות),
והטעמים כלולים בהן, (הנקודות
מתלבשות במים בימין, שנאמר הרוצה להחכים
ידרים), האותיות מן ה' ה', הנקודות
מן י', הטעמים מן ו', הנקודות
האותיות מתלבשות באש משמאל,

ואתעביד אשה, מים סליק לגבי י' ואתעביד
מים, ודא חכמה, והכי נחתין לגבי נצח והוד
יסוד, מלכות מאנא דכלהו, ואיהי עפר כלילא
מכלהו, ואיהי כללא דכל אתון דאינון מאנא
לנקודין, ועל אלין שבע קלין אתמר (שמות כ
יח) וכל העם ראים את הקולות, ועל תלת גניזין
אמר (דברים ד יב) קול דברים אתם שומעים, בת
קול דכלהו שכינתא תתאה.

תא תזי תלת נקודין אינון, חירק חלם שרק,
חלם, קוצא ד' לעילא איהו חלם, קוצא
דאת י' לתתא איהי חירק, גו אמצעיתא איהו
שורק, פד אינון תלת כחדא, אינון סגולתא
ואינון שלשלת ואינון שר"ק ואינון סגול"ל.
בתר על חכמה ובינה איהו סגולת"א חל"ם
על צר"י, סגול"ל איהו נקודה תחות
צר"י, חסד גבורה, תפארת לתתא, נצח הוד,
יסוד באמצעיתא איהו שרק, והכי כד תפארת
באמצעיתא איהו שלשלת, שב"א איהו תרין
נקודין, פד אתגבר מיא על אשא או אשא על
מיא, או פד אינון יסוד על מלכות, כל ספירה
דא על גבי דא בכל אתר איהו שב"א, ורזא
דמלה, את המאור הגדול ואת המאור הקטן,
פד אינון שוין הוו צר"י, את שני המאורות
הגדולים, וכל נקודין אינון דבור ואתון הבל
הבלים, דתליין מן ה"ה, ואינון אתון רברבן,
ואתון זעירן, (נקודין מ' בת קול ודאי, קלין אינון מן ו'
ואינון אתון ונקודין), וטעמי כלילן בהו, (נ"א נקודין
מתלבשין במיא בימינא, דאתמר הרוצה להחכים
ידרים), אתון מן ה' ה', נקודין מן י', טעמי
מן ו', נקודין (דף קה ע"א) מתלבשין במיא
בימינא, דאתמר ביה הרוצה להחכים ידרים,
אתון מתלבשין באשא בשמאלא, ועלייהו
מתלבשות במים בימין, שנאמר בו הרוצה להחכים ידרים,

וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר קוֹל יְהוָה חֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ, שֶׁהֵם הַבָּלִים, הַטְּעָמִים מִתְּלַבְּשִׁים בְּאֹרֶר בְּאִמְצַע, וְהַטְּעָמִים הֵם מִצַּד הַפְּתָר, וְהַנְּקֻדוֹת מִצַּד הַחֲכָמָה, וְהָאוֹתוֹת מִצַּד הַבִּינָה, (שְׁבַשְׁבִּילָה) וּמִתְּלַבְּשִׁים בְּמִים אֵשׁ וְרוּחַ, שֶׁהֵם חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֲרַת, וְכַף מִתְּלַבְּשִׁים בְּנִצּוּחַ הוֹד יְסוּד, הַמְּלָכוֹת הַכְּלִי שֶׁל פֶּלֶם, פְּלוּלָה מִפֶּלֶם.

היא הפה שממנו יוצאים ההבליים והקולות והדבורים, וכלם נכללים בה, והיא הלב שכלם בו נכללים, וממנה יוצאים הדפק של הרוח לכל העורקים של הירוע. כשהרוח דופק במים שהוא לימין, נאמר בו קול דודי דופק פתחי לי אחותי, לאותה שנאמר בה אמור לחכמה אחותי את, וכשדופק לשמאל שהיא אש, נאמר בה רעיתי, שבו נשרף בכמה רשפיים שהם שרפיים, שנאמר בהם רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה.

מצד העמוד האמצעי יונתי תמתי, משום שהיא הדרגה של יעקב, שנאמר בו ויעקב איש תם, והדפק שלה שם במשקל, לא עולה ולא יורד, שבמים יורד אל הצדיק המעין אליו באריכות, ועולה בו באריכות של תקיעה. באש הוא הדפק בשברים בשבר, ובעמוד האמצעי יורד (אוח) בשניהם שלשלת, בינוני, וזו תרועה, קול דממה דקה אל השכינה הפחתונה. תמתי, תם אותו הדפק, משום שהביאו לה בחדשאי.

וכשהשכינה בגלות, נאמר בה אני ישנה ולבי ער, כשהיא ישנה אין בה דפק, משום שהקדוש ברנף הוא שהוא הקול, הדפק שלה, התרחק ממנה. זהו שכתוב

אֶתְמַר קוֹל יְהוָה חֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ דְּאִינוּן הַבָּלִים, טְעָמִי מִתְּלַבְּשֵׁן בְּאֹרֶרָא בְּאִמְצָעִיתָא, וְטְעָמִי אִינוּן מִסְטָרָא דְכֶתֶר, וְנִקְוּדִין מִסְטָרָא דְחֲכָמָה, וְאִתּוּן מִסְטָרָא דְבִינָה, (דְּבִינָה) וּמִתְּלַבְּשִׁין בְּמִיָּא אֶשָּׁא וְרוּחָא, דְּאִינוּן חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֲרַת, וְהִכִּי מִתְּלַבְּשִׁין בְּנִצּוּחַ הוֹד יְסוּד, מְלָכוֹת מְאֵנָא דְכְּלָהוּ, כְּלִילָא מִפְּלוּלָהוּ.

איהו פה דמינה הבליים נפקין וקלין ודבורין, פלהו אתפלילין בה, ואיהו לב דכלהו בה אתפלילין, ומינה נפקין דפיקו דרוחא לכל ערקין דדרועא, כד רוחא דפיק במיא דאיהו לימינא, אתמר ביה (שיר ה ב) קול דודי דופק פתחי לי אחותי, לההיא דאתמר בה (משלי ז) אמור לחכמה אחותי את, וכד דפיק לשמאלא דאיהו אשא, אתמר בה רעיתי, דביה אתוקד בכמה רשפיים דאינון שרפיים, דאתמר בהון (שיר ח ה) רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה.

מסטרָא דעמודא דאמצעיתא יונתי תמתי, בגין דאיהו דרגא דיעקב דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, ודפיקו דיליה תמן במשקל, לא סליק ולא נחית, די במיא נחית לגבי צדיק נביעו לגביה באריכו, וסליק ביה באריכו דתקיעה, באשא איהו דפיקו בשברים בתבירו, ובעמודא דאמצעיתא נחית (נ"א אחיד) בתרוייהו שלשלת, בינוני ודא תרועה, קול דממה דקה לגבי שכינתא תתאה, תמתי, תם ההוא דפיקו בגין דהביאו לה בחדשאי.

וכד שכינתא איהו בגלותא אתמר בה (שיר ה) אני ישנה ולבי ער, כד איהו ישנה לית בה דפיקו, בגין דקודשא ברנף הוא דאיהו

נאלמתי דומיה החשיתי מטוב,
 למה נאלמתי? מי"ה, שהיא
 דומיה שגורמו באלהי"ם, שהוא
 שלשים ושנים אלהים של מעשה
 בראשית, שרוח הקדש דופק,
 שנאמר בו ורוח אלהי"ם, משום
 שהחשיתי מטוב, שהוא קול.
 באותו הזמן נשארת בת יחידה
 בלי קול, ומשום זה אין בת קול
 בגלות, ומשום שאין בת קול
 בגלות, הביאו לה בחשאי,
 ומשום זה התפלה היא בחשאי.
 אף על גב שפסודות גדולים יש
 כאן, שבעים פנים יש לתורה.

ובאותו זמן אין לה דפק, שהוא
 כמו שהנקודות שמנקדים בדפק
 האצבעות שהן עשר, שבהם
 מנקדים בדפק הרוח, והם
 מנקדים בנימים של כנור דוד,
 הדפק הוא כמו הקול שעולה
 כנגדו, כנגד עשרה דפקים
 שמסתכל הרופא בדפק, עשה
 דוד עשרה מיני נגונים בתהלים.
 ארבעה הם, אחותי רעיתי יונתי
 תמתי, כנגד יהו"ה, ועשרה
 דפקים כנגד יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
 הדפק יוצא מאזן שמאל של
 הלב, וזוהי רוח צפונית שהיתה
 מנשבת בכנור דוד שהיה מנגן
 מאליו, וכל העורקים והורידים
 של הגוף שהם דפקים, הם (היו)
 דופקים מן הלב, וסוד הדבר -
 אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת
 ילכו.

הכבר הוא סמאל, הוא עשו,
 שאין בו רוח הקדש, העורקים
 שלו לא דופקים, ומשום זה אין
 שכינה שורה באמות העולם,
 ובגלות שהסתלקה רוח הקדש,
 שנאמר בו ונחה עליו רוח יהו"ה
 וגומר, אין דפק בלב שהיא
 השכינה, ומשום זה נאמר בה אני
 ישנה ולבי ער, ואין בת קול בפה
 (שהיה עולה), (שבה עולה) הקול ברוח

קול דפיקו דילה אתרחק מינה, הדא הוא
 דכתיב (תהלים לט ג) נאלמתי דומיה החשיתי
 מטוב, למה נאלמתי, מי"ה דאיהו דומיה
 דאתרמיז באלהי"ם, דאיהו ל"ב אלהי"ם
 דמעשה בראשית, דדפיק רוחא דקודשא
 דאתמר ביה (בראשית א ב) ורוח אלהי"ם, בגין
 דהחשיתי מטוב דאיהו קול, בההוא זמנא
 אשתארת בת יחידה בלא קול, ובגין דא לית
 בת קול בגלותא, ובגין דלית בת קול בגלותא
 הביאו לה בחשאי, ובגין דא צלותא איהי
 בחשאי, אף על גב דרזין סגיאיין אית הכא,
 שבעין אנפין אית לאורייתא.

ובההוא זמנא לית לה דפיקו דאיהו כגוונא
 דנקודי דמנקדין בדפיקו דאצבעאן
 דאינון עשר, דבהון מנקדין בדפיקו דרוחא,
 ואינון מנקדין בנימין דכנור דדוד, דפיקו איהו
 כגוונא דקלא דסליק כנגוונא, לקבל עשרה
 דפיקין דאסתפל אסיא בדפיקו, עבד דוד
 עשרה מיני נגונים בתלים, ארבעה אינון (שיר
 ה ב) אחותי רעיתי יונתי תמתי לקבל יהו"ה,
 עשרה דפיקין לקבל יוד הא ואו הא, דפיקו
 נפיק מאדנא שמאלא דלבא, ודא הוא רוח
 צפוני דההו מנשב בכנור דדוד דההו מנגן
 מאליו, וכל ערקין וורידים גופא דאינון דפקין,
 מלבא אינון (ג"א הנה) דפקין, ורזא דמלה (יחזקאל
 א יב) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו.

כבר הוא סמאל הוא עשו, דלית ביה רוחא
 דקודשא, לא דפקין ערקין דיליה, ובגין
 דא לא שריא שכינתא באומין דעלמא,
 ובגלותא דאסתלק רוח דקודשא, דאתמר
 ביה (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח יהו"ה וגו', לית
 דפיקו בלבא דאיהי שכינתא, ובגין דא אתמר
 בה (שיר ה ב) אני ישנה ולבי ער, ולית בת קול

בתקיעה בארץ, ובשברים בשכר, ובתרועה שלשל"ת, קול בינונית, לא באריכות ולא בקצרה, בת קול היא קול דממה דקה קטנה, קול נמוך בפחשאי, שהרי קול באשה ערוה, וכשיבא המשיח, יורדת עליו רוח הקדש, ומיד היא אומרת קול דודי דופק, הדפק עולה ויורד, עולה ה' העליונה אל ה', ויורדת ה' התחתונה אל ו', שהוא קרבן ליהו"ה, קרבן עולה ויורד.

וסוד הדבר - יהו"ה בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, באבא שהוא י' יסד הבת, שהיא ה' קטנה, שעליה נאמר ואביו שמר את הדבר, באם שהיא ה' העליונה כונן שמים, שהוא ו', והוא בן י"ה, וכשיהיו מתקרבים האותיות אב עם אם, בן עם בת, כל אחד עם בת זוגו, ה' העליונה (עולה) ל', ה' (התחתונה) יורדת לו'. זהו קרבן עולה ויורד. באותו הזמן ותקרבו עצמות עצם אל עצמו, וסוד הדבר - עצם מעצמי ובשר מבשרי, עצם מעצמי זו י' עם ה', ובשר מבשרי זו ו' עם ה', ועל בן יעזב איש את אביו ואת אמו וגומר.

ומשום זה פשעולה ה' אל י', נאמר בה זאת תורת העלה היא העלה, שהיא (שהיתה) עולה אל האב, וכשירדת לבן, נאמר בה ואש המזבח תוקד בו, נשרפת בו בשלהבות של אהבה, וכך פשיורדת ו' אל ה'ה' שלה, וי' עולה אל ה'ה' שלה, באותו הזמן והנה מלאכי אלהי"ם עלים ויורדים בו. כל הדפקים הללו של שאר העורקים, וכך פרשוהו, עולים שנים ויורדים שנים, עולים שנים י"ה זה לזו, ויורדים שנים ו"ה זה לזו.

ויורדים בו, כל אליו דפיקין דשאר ערקין, והכי אוקמוהו סלקין תרין ונחתין תרין, סלקין תרי י"ה דא לגבי דא, ונחתין תרי ו"ה דא לגבי דא.

בפומא (דהנה סלקא), (ג"א דבה סליק) קלא ברוחא בתקיעה באריכו, ובשברים בתבירו, ובתרועה שלשל"ת קלא בינונית לא באריכו ולא בקצירו, בת קול איהי קול דממה דקה זעירא, קלא נמוכה בחשאי, דהא קול באשה ערוה. וכד ייתי משיחא נחית רוחא דקודשא עליה, ומיד איהי אומרת קול דודי דופק, דפיקו סליק ונחית, סליק ה' עלאה (דף קה ע"ב) לגבי י', ונחית ה' תתאה לגבי ו', דאיהו קרבן ליהו"ה, קרבן עולה ויורד.

ורזא דמלה (משלי ג"ט) יהו"ה בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, באבא דאיהו י' יסד ברתא דאיהי ה' זעירא, דעלה אתמר (בראשית לו יא) ואביו שמר את הדבר, באימא דאיהי ה' עלאה כונן שמים דאיהו ו', ואיהו בן י"ה, וכד יהון מתקרבין אתוון אב עם אם בן עם בת כל חד בבת זוגיה, ה' עלאה (סליק) לגבי י', ה' (תתאה) נחית לגבי ו', האי איהו קרבן עולה ויורד, ביהוה זמנא (יחזקאל לו ז) ותקרבו עצמות עצם אל עצמו, ורזא דמלה (בראשית ב כג) עצם מעצמי ובשר מבשרי, עצם מעצמי דא י' עם ה', ובשר מבשרי דא ו' עם ה', ועל בן יעזב איש את אביו ואת אמו וגומר.

ובגין דא פד סליק ה' לגבי י' אתמר בה (ויקרא יב) זאת תורת העולה היא העולה, דהיא סליקת לגבי אבא, וכד נחיתת לגבי ברא אתמר בה (שם ה) ואש המזבח תוקד בו, אתוקד ביה בשלהובין דרחימו, והכי כד נחית ו' לגבי ה' דיליה, וי' סליק לגבי ה' דיליה, ביהוה זמנא (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהי"ם עולים

ויורדים בו, כל אליו דפיקין דשאר ערקין, והכי אוקמוהו סלקין תרין ונחתין תרין, סלקין תרי י"ה דא לגבי דא, ונחתין תרי ו"ה דא לגבי דא.

ועוד עולים שנים - רוח ואש, שהם קולות, ועולים בדפק, ויורדים שנים - מים ועפר, שהם כבדים בדפק, והם מיכא"ל גבריאל נוריא"ל רפא"ל. מיכא"ל מים, גבריאל"ל אש, נוריא"ל רוח, רפא"ל עפר, וי בראש, ה"ה בימים, וי בגוף, ה"ה ההכל עולה וההכל יורד, ההכל עולה זו ה' עליונה שעולה ל"י, שהוא עשר אמירות, ובמה עולה? בקול שהוא ו'.

וההכל יורד זו ה' התחתונה שיורדת אליו ונעשית דבור, הקרבה של כל ההכלים וקול ודבור הוא פ"ה, שהוא בחשבון מיל"ה, פולל הכל, הוא קרבה של אדנ"י בעמוד האמצעי קרפן ליהו"ה, וזו השכינה התחתונה, והיא (והוא) היחוד של האותיות יהו"ה עם צדיק, שהוא אות הברית, ואשרי הוא מי שמקריב את האותיות הללו בתפלות, שהוא הקרפן של הקדוש ברוך הוא, שכינתו, בפיו, אשרי הוא מי שמיוחד אותם בקריאת שמע ובתפלתו, שהקרבה שלהם ודאי בעמוד האמצעי, היחוד שלהם בצדיק, ומי הוא שמיוחד הכל ומקרב הכל? עלת העלות.

בינתיים הגה זקן מודמן לו שהיה מאיר העולמות, רבי פנחס בן יאיר שמו, ואמר: רבי רבי, ודאי שקרבת ארבעת האותיות ויחודם בעמוד האמצעי, והקרבה והיחוד שלהם, כף הוא בצדיק, ובשתי דרגות מיוחדים אותם ישראל, בקריאת שמע של ערבית ושחרית, ומקרבים אותם בתפלת שחרית וערבית, וזה קרפן עולה ויורד, ה' עולה בעמוד האמצעי, וי יורד בצדיק, אף על גב שהכל אמת, עולה ויורד ה' עם אות י', ה' עם אות ו'. מיד שאמר ההדרים הללו, פרח.

ועוד סלקין תרי רוחא ואשא, דאינון קלין וסלקין בדפיקו, ונחתין תרי מיא ועפרא, דאינון כבדין בדפיקו, ואינון מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, מיכא"ל מיא, גבריאל"ל אשא, נוריא"ל רוחא, רפא"ל עפרא, וי ברישא, ה"ה בידין, וי בגופא, ה"ה ההכל סליק הכל נחית, ההכל סליק דא ה' עלאה דסליק לגבי י' דאיהו עשר אמירן, ובמאי סליק בקלא דאיהו ו'.

והכל נחית דא ה' תתאה נחית לגביה ואתעבידת דבור, קריבו דכל ההכלים וקלא ודבורא איהו פ"ה, דאיהו בחושפן מיל"ה, כליל פלא, איהו קריבו דאדנ"י בעמודא דאמצעיתא קרפן ליהו"ה, ודא שכינתא תתאה, ואיהי (ואיהו) יחודא דאתון יהו"ה בצדיק, דאיהו אות ברית, וזכאה איהו מאן דקריב אתון אלין בצלותין, דאיהי קרפנא דקודשא בריה הוא שכינתא דיליה בפומי, זכאה איהו מאן דמיוחד לון בקריאת שמע ובצלותיה, דקריבו דלהון ודאי בעמודא דאמצעיתא, יחודא דלהון בצדיק, ומאן איהו דמיוחד פלא ומקרב פלא עלת העלות.

אדהכי הא סבא קא אזדמן ליה דהוה נהיר עלמין רבי פנחס בן יאיר שמיה, ואמר רבי רבי, ודאי קריבו דארבע אתון ויחודא דלהון בעמודא דאמצעיתא, וקריבו ויחודא דלהון הכי הוא בצדיק, ובתרין דרגין מיוחדין לון ישראל, בקריאת שמע דערבית ושחרית, ומקרבין לון בצלותא דשחרית וערבית, ודא קרפן עולה ויורד, ה' עולה בעמודא דאמצעיתא, וי יורד בצדיק, אף על גב דכלא קשוט, עולה ויורד ה' באת י', ה' באת ו', מיד דאמר מלין אלין פרח.

אמר רבי שמעון לחבריא, זכאה חולקנא דעלאין ותתאין אינון באספמותא לסייע לך, האי איהו דאוקמוהו מארי מתניתין דבר נש דאשתדל בפולחנא דמאריה דכל ברין דעלמא אינון בסיעתא דיליה, כמה דאוקמוהו כל העולם כלו לא נברא אלא לצוות לזה, ואפילו שרפים וחיית ואופנים לא נבראו אלא לסייעו, וכשאדם מוציא הכלים ודבורים בתפלתו, כמה עופות פותחים כנפיהם ופיהם לקבל אותם, זהו שכתוב כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, ונוטל הקדוש ברוך הוא הדברים הללו ובונה מהם עולמות, שנאמר בהם כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה, וסוד הדבר - ואשים דברי בפיך ובצל ידי פסיתך לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה, אל תקרי עמי אלא עמי, בשתפות. בינתיים הרי הזקן יורד, פתח ואמר: אני ישנה ולבי ער, אני ישנה מאהובי שהתרחק ממני, ולבי ער כשבא אלי. לכלה שהיתה נשואה לחתן והתרחק ממנה, נפלה בבית חליה, והתקבצו אליה כל הרופאים, ולא היו יכולים לדעת את המחלה שלה. רופא הקרטני היה שם שהיה מפיר בדפק, בעשרה מיני דפקים שצריך להתבונן בהם רופא, כנגד עשר אצבעות, ולא היו מפירים בחליה אלא הוא, שפמה משקים וריחות טובים מתפוחים, שנאמר בהם וריח אפך כתפוחים, וכמה משקים מעסים רמונים היו משקים אותה רופאים אחרים, ולא היו מועילים לה, עד שבא

אמר רבי שמעון לחבריא, זכאה חולקנא דעלאין ותתאין אינון באספמותא לסייע לך, האי איהו דאוקמוהו מארי מתניתין דבר נש דאשתדל בפולחנא דמאריה דכל ברין דעלמא אינון בסיעתא דיליה, כמה דאוקמוהו כל העולם כלו לא נברא אלא לצוות לזה, ואפילו שרפים וחיית ואופנים לא נבראו אלא לסייעתיה, וכד בר נש אפיק הכלים ודבורים בצלותיה, כמה עופין פתחין גדפייהו ופימייהו לקבלא לון, הדא הוא דכתיב (קהלת י) כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, ונטיל קודשא בריך הוא אלין מלין ובני בהון עלמין, דאתמר בהון (ישעיה טו כב) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה, ורזא דמלה (שם נא טז) ואשים דברי בפיך ובצל ידי פסיתך, לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. (דף קו ע"א) אל תקרי עמי אלא עמי בשותפו.

אדהכי הא סבא קא נחית פתח ואמר (שיר ה) אני ישנה ולבי ער, אני ישנה מרחימאי דאתרחק מני, ולבי ער כד אתנא לגבי, לכלה דהות נשואה לחתן, ואתרחק מינה, נפלת בבי מרעא, ואתפנשו כל אסיין לגבה, ולא הוו יכלין למנדע מרעא דילה, אסיא קרטנא הוה תמן דהוה אשתמודע בדפיקו, בעשרה מיני דפיקין דבעי לאסתפלל בהון אסיא, לקבל עשר אצבעאן, ולא הוו אשתמודעאן במרעא דילה אלא הוא, דכמה משקין וריחין טבין מתפוחין, דאתמר בהון (שם טז) וריח אפך כתפוחים, וכמה משקין מעסים רמונים הוו משקין לה אסיין אחרנין, ולא הוו מהניין לה, עד דאתא (דהא)

אסיא קרטנא אסתפל בדפיקו דילה,

ש(ה) הַרְּפָא הַקְּרַטְנִי וְהַסְתַּפַּל
בְּדַפְקֵךְ שְׁלֵה, וְהִיא נִכְרָה לְרֹפֵא,
וְאָמְרָה קוֹל דּוּדֵי דוּפְק, וְהוּא
אָמַר פְּתַחֵי לִי, פְּתַחֵי אֶת הָאוֹת
י', שְׁהִיא עֲשֶׂרָה מִינֵי דַפְק, קוֹל
דּוּדֵי דוּפְק זֶה ו', דוּפְק בִּשְׁעַר,
בְּשֵׁשֶׁת (הַדְּפָקִים) הַפְּרָקִים שֶׁל
הַזְּרוּעוֹת, וְסוּד הַדְּבָר - יָדִיו גְּלִילֵי
זָהָב מְמַלְאִים בְּתַרְשִׁישׁ, בְּתַרְשִׁי
שׁ"ש, בְּשֵׁשֶׁת זְרוּעוֹת שֶׁשָּׁה
פְּרָקִים, וְכֻלָּם רְמוּזִים בְּמִלַּת
בְּרֵאשִׁית, שְׁהוּא בְּרֵ"א שִׁי"ת.

וְעֲלִיהֶם נֹאמַר פְּתַחֵי לִי בְּאוֹת ב',
פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק, שְׁאוּ שְׁעָרִים
רְאשִׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוּ פְּתַחֵי עוֹלָם
וַיִּבֵּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וַיִּמְשׁוּם זֶה
פְּתַחֵי לִי בְּאוֹת ב', זֶה הַשְּׁעַר
לִיהו"ה, וְזוֹ הָאוֹת ב' מִן
בְּרֵאשִׁית. אַחוּתֵי - בְּאוֹת א' מִן
בְּרֵאשִׁית. רְעִיתֵי - בְּאוֹת ר' מִן
בְּרֵאשִׁית. יוֹנְתֵי - בְּאוֹת י'
מִבְּרֵאשִׁית. תַּמְתֵי - בְּאוֹת ת' מִן
בְּרֵאשִׁית. שְׂרָאשִׁי - בְּאוֹת ש' מִן
בְּרֵאשִׁית. (מִמְלֵא טַל, סוּד הַדְּבָר - יְהו"ה
אֲחִיהֶם, שְׁעוּלָה לַחֲשׁוֹן ט"ל). דְּבָר אַחַר
נְמַלֵּא ט"ל, בְּאַלְהֵיִם, וְכֹוּ הִיא
מְלֵא"ה, בְּאַיְנָה מְקוּם? בְּיוֹם
הַשְּׁבִיעִי שְׁהוּא הַשְּׁשִׁי, וְעַל רֵאשׁוּ
י', הַעֲטָרָה הַכְּלוּלָה מֵעֲשֶׂרָה, י'
הִיא טְפָה שְׁנִמְשַׁכֶּת מִן הַמֶּמֶךְ אֶל
ה' אֲפִיקֵי מַיִם, וְהַרוּחַ שְׁיוֹצֵאת
מֵאֲזֵן שְׁמַאל, רוּחַ צְפוֹנִית שְׁהִיְתָה
יוֹצֵאת מֵאֲזֵן שְׁמַאל שֶׁל הַלֵּב,
וְהִיְתָה מְנַשְׁבֶּת בְּכַנּוּר דוּד, וְהִיְתָה
מְנַגֵּן מְאֵלִיו, וְעֲלִיו נֹאמַר קוֹל
דּוּדֵי דוּפְק, שְׁבְרָאוּשׁוֹנָה אָמְרָה ה'
קְטָנָה אֲנִי יְשֵׁנָה מִן י"ה, עַד
שְׁהַתְּעוֹרֵר ו' אֲלֵי שְׁהוּא רוּחַ,
וּמִיד קוֹל דּוּדֵי דוּפְק בְּשֵׁשׁ
אוֹתִיּוֹת מִבְּרֵאשִׁית, שְׁהֵם כְּנִגְד
שֵׁשׁ הַתְּבוֹת שֶׁל הַיְחִיד, וְהֵן כְּנִגְד
שֵׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד, פְּתַחֵי לִי בְּיוֹם הַרְּאשׁוֹן,
שְׁהוּא יְמִין, שְׁעֲלִיו נֹאמַר פּוֹתַח אֶת יְדִידְךָ
וּמְשַׁבֵּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, גְּדִידְךָ יוֹדִידְךָ, זוֹ י' שְׁהִיא לְיָמִין,

וְאַיְהִי אֲשֶׁתְּמוֹדְעָא בְּאַסְיָא, וְאָמְרַת (שם ה ב) קוֹל
דּוּדֵי דוּפְק, וְאַיְהוּ אָמַר פְּתַחֵי לִי, פְּתַחֵי לְאֶת
י' דְּאַיְהִי עֲשֶׂרָה מִינֵי דְּפִיקוּ, קוֹל דּוּדֵי דוּפְק
דָּא ו' דְּפִיק לְתַרְעָא, בְּשִׁית (דְּפִיקוֹן) פְּרָקִין
דְּדְרוּעִין, וְרָזָא דְּמִלָּה (שם י ד) יָדִיו גְּלִילֵי זָהָב
מְמוּלְאִים בְּתַרְשִׁישׁ, בְּתַרְשִׁי שׁ"ש, בְּתַרְשִׁין
דְּרוּעִין שִׁית פְּרָקִין, וְכֻלְהוּ רְמִיזוּן בְּמִלַּת
בְּרֵאשִׁית דְּאַיְהוּ בְּרֵ"א שִׁי"ת.

וְעֲלִיהוּ אֲתַמַּר פְּתַחֵי לִי בְּאֶת ב', (תהלים קיח
ט) פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק, (שם כד ז) שְׁאוּ
שְׁעָרִים רְאשִׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוּ פְּתַחֵי עוֹלָם וַיִּבֵּא
מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וּבְגִין דָּא פְּתַחֵי לִי בְּאֶת ב', (שם
קיח כ) זֶה הַשְּׁעַר לִיהו"ה, וְדָא אֶת ב' מִן
בְּרֵאשִׁית, אַחוּתֵי בְּאֶת א' מִן בְּרֵאשִׁית, רְעִיתֵי
בְּאֶת ר' מִן בְּרֵאשִׁית, יוֹנְתֵי בְּאֶת י' מִבְּרֵאשִׁית,
תַּמְתֵי בְּאֶת ת' מִן בְּרֵאשִׁית, שְׂרָאשִׁי בְּאֶת ש'
מִן בְּרֵאשִׁית, (נְמַלֵּא טַל, רִזָּא דְּמִלָּה יְהו"ה אֲחִיהֶם דְּפִלִּיק
לַחֲשׁוֹן ט"ל), דְּבָר אַחַר נְמַלֵּא ט"ל בְּאַלְהֵיִם,
וּבִיָּה אִיְהִי מְלִיא"ה, בְּאֵן אֶתְר בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה
דְּאַיְהוּ שְׁתִּיתָאָה, וְעַל רִישִׁיהָ י' עֲטָרָה כְּלִילָא
מֵעֲשֶׂרָה, י' אִיְהִי טְפָה דְּאַתְּמִשְׁכֶּת מִן מוּחָא
לְגַבֵּי ה' אֲפִיקֵי מַיִם, ו' רוּחָא דְּנְפִיק מֵאֲזֵן
שְׁמַאלָא, רוּחַ צְפוֹנִית דְּהוּה נְפִיק מֵאֲזֵן
שְׁמַאלָא דְּלְבָא, וְהוּה מְנַשֵּׁב בְּכַנּוּר דְּדוּד וְהוּה
מְנַגֵּן מְאֵלִיו, וְעֲלִיהָ אֲתַמַּר קוֹל דּוּדֵי דוּפְק,
דְּבִקְדָּמִיתָא אָמְרַת ה' זְעִירָא אֲנִי יְשֵׁנָה מִן י"ה,
עַד דְּאַתְעַר ו' לְגַבֵּי דְּאַיְהוּ רוּחַ, וּמִיד קוֹל דּוּדֵי
דוּפְק בְּשִׁית אֲתוּוֹן מִן בְּרֵאשִׁית, דְּאַיְנוּן לְקַבֵּל
שִׁית תִּיבִין דְּיְחֻדָּא, וְאַיְנוּן לְקַבֵּל שִׁית יוֹמֵי
בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד פְּתַחֵי לִי בְּיוֹמָא קְדָמָאָה דְּאַיְהִי יְמִינָא,
דְּעֲלִיהָ אֲתַמַּר (שם קמה טז) פּוֹתַח אֶת יְדִידְךָ

שְׁהוּא יְמִין, שְׁעֲלִיו נֹאמַר פּוֹתַח אֶת יְדִידְךָ וּמְשַׁבֵּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, גְּדִידְךָ יוֹדִידְךָ, זוֹ י' שְׁהִיא לְיָמִין,

ומשביע לכל חי רצון, יְדִיךָ יוֹדִיךָ, דָּא י' דִּאיְהוּ לִימִינָא, אַחֲוֵי בְיוֹמָא תְנַיִנָא דְתַמָּן ה', יוֹנְתִי בְיוֹמָא תְלִיתָאָה דְתַמָּן ו', שְׂרָאֲשִׁי נִמְלָא טַל בְּיוֹמָא רַבִּיעָאָה (ג"א תְלִיתָאָה), דִּאיְהוּ כְּלָא דְיוֹד ה"א וא"ו דִּאיְהוּ חוֹשְׁבֵן ט"ל, וְדָא אִיְהוּ גוּפָא וּבְרִית דְחֻשְׁבִּינָן חַד בְּחֻשְׁבָּן, דִּאיְהוּ וְא"ו דְסָלִיק אַח"ד, ו' עֲלָאָה עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, ו' תַּתָּאָה צְדִיק, א' אַחְזִי עַל תְּרוּיְהוּ דְאִינוּן חַד.

קְנֻצוֹתָיו אֵלֶּיךָ שִׁית קְצוֹת דְאִינוּן ה"א, שִׁית פְּרָקִין דְכְּלִילָן בְּתַרִּין שׁוֹקִין, דְאִינוּן יוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹם שְׁשִׁי, דְעֲלִייהוּ אֲתָמֵר (שיר ח טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, רְסִיסֵי לִילָה דָּא שְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה כְּלִילָא מְיוֹד ה"א וא"ו ה"א, וְאִמְאֵי אֲתַקְרִיאת לִילָה, דִּאיְהוּ לִיל שְׁבַת לִיל שְׁמוֹרִים, דִּאיְהוּ וְדָאֵי לִיהוּ"ה, כְּהוּצִיאוּ אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְעוֹד אֲנִי יֹשֵׁנָה בְּמִשְׁנָה, וְלִבִּי עָר בְּאוֹרֵייתָא, דְאֲתָמֵר כְּהוּ (שם ב ג) תַּתָּאָה חֲנֻטָּה פְּגִיָּה, דְאִינוּן תְּלַמְדֵי חֲכָמִים כְּל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חֲכָמָה, כְּל"ב אֱלֹהִיִּים דְעוֹבְדָא (דף קו ע"ב) דְבְּרָאֲשִׁית, כְּל"ב דִּאיְהוּ ב' מִן בְּרָאֲשִׁית ל' מִן לְעִינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, (שיר ב ג) וְהִגְפָּנִים סְמִדֵּר נְתַנּוּ רִיחַ אֵלֶיךָ בְּעֲלֵי מִצּוֹת, קוּמֵי לָךְ רַעֲיָתִי יִפְתִּי וְלִכִּי לָךְ בְּאוֹרֵייתָא דְבִכְתָּב, יִפְתִּי וְלִכִּי לָךְ בְּהִלְכָּה אוֹרֵייתָא דְבַעַל פֶּה, וְעוֹד אֲנִי יֹשֵׁנָה בְּתַלְתָּ מֵאָה וְשִׁתִּין וְחֲמֵשׁ פְּקוּדִין דְלָא תַעֲשֶׂה, כְּחוֹשְׁבֵן אֲתוּוּן יִשְׁנָה, וְלִבִּי עָר בְּרַמ"ח פְּקוּדִין דְעֲשֶׂה כְּחֻשְׁבָּן וְלִבִּי וְר' מַעַר, רְמֹז דְאֲתִיְהִיבוּ מִימִינָא וּמִשְׁמָאלָא, מֵאֵי ע' מִן עָר דִּאיְהוּ בְּתוֹסַפֶּת, דָּא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, דְאֲתָמֵר בֵּיה (דברים לג

אַחֲוֵי בְיוֹם הַשְּׁנַי, שְׁשָׁם ה', יוֹנְתִי בְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שְׁשָׁם ו', שְׂרָאֲשִׁי נִמְלָא טַל בְּיוֹם הַרְבִּיעִי (השלישי), שֶׁהוּא הַכֹּלֵל שֶׁל יו"ד ה"א וא"ו, שֶׁהוּא חֻשְׁבֹּן ט"ל, וְזוּהוּ גוּף וּבְרִית שְׁנַחֲשָׁבִים אַחַד בְּחֻשְׁבָּן, שֶׁהוּא וְא"ו שְׁעוּלָה אַח"ד, ו' הַעֲלִינָה - הַעֲמוּד הַאֲמֻצְעִי, ו' הַתַּחְתּוּנָה - צְדִיק, א' מְרָאָה עַל שְׁנֵיהֶם שֶׁהֵם אַחַד. קְנֻצוֹתָיו, אֵלֶיךָ שֶׁשׁ קְצוֹת שֶׁהֵן ה"א, שֶׁשֶׁה פְּרָקִים שְׁכֻלּוּלִים בְּשִׁתֵי שׁוֹקִים, שֶׁהֵם יוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹם שְׁשִׁי, שְׁעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, רְסִיסֵי לִילָה - זוּ הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוּנָה הַכְּלוּלָה מְיוֹד ה"א וא"ו ה"א, וְלָמָּה נִקְרְאת לִילָה? שֶׁהִיא לִיל שְׁבַת לִיל שְׁמוֹרִים, שֶׁהִיא וְדָאֵי לִיהוּ"ה, כְּהוּצִיאוּ אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְעוֹד, אֲנִי יֹשֵׁנָה - בְּמִשְׁנָה, וְלִבִּי עָר - בְּתוֹרָה, שְׁנֶאֱמַר כֹּה הַתָּאָנָה חֲנֻטָּה פְּגִיָּה, שֶׁהֵם תְּלַמְדֵי חֲכָמִים בְּשִׁלְשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חֲכָמָה, בְּשִׁלְשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִיִּים שֶׁל מַעֲשֶׂה בְּרָאֲשִׁית, כְּל"ב שֶׁהוּא ב' מִן בְּרָאֲשִׁית וְל' מִלְעִינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל. וְהִגְפָּנִים סְמִדֵּר נְתַנּוּ רִיחַ - אֵלֶיךָ בְּעֲלֵי מִצּוֹת. קוּמֵי לָךְ רַעֲיָתִי יִפְתִּי וְלִכִּי לָךְ - בְּתוֹרָה שְׁבַתְּכָב, יִפְתִּי וְלִכִּי לָךְ - בְּהִלְכָּה בְּתוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה. וְעוֹד, אֲנִי יֹשֵׁנָה - בְּשִׁלְשׁ מֵאוֹת וּשְׁשִׁים וְחֲמֵשׁ מִצּוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה כְּחֻשְׁבָּן אוֹתֵייתָ יִשְׁנָה, וְלִבִּי עָר - בְּמֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצּוֹת עֲשֶׂה כְּחֻשְׁבָּן וְלִבִּי וְר' מַעַר, רְמֹז שְׁנַתְּנוּ מִימִין וּמִשְׁמָאל. מַה זֶה ע' מִן עָר שֶׁהוּא בְּתוֹסַפֶּת? זֶה הַעֲמוּד הַאֲמֻצְעִי שְׁנֶאֱמַר בּו עֵין יַעֲקֹב, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הַאֲמֻצְעִי

כח עֵין יַעֲקֹב, דִּאיְהוּ עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא דְכְּלִיל פְּקוּדִין דְעֲשֶׂה וְלֹא

תעשה. דאתיהיבו מימינא ומשמאלא מצותיך ולא כמלך. ועתה קול דודי דופק דא עמודא דאמצעיתא, דאיהו תור"ה כליל תרי"א, דאתניהיב מתרין דרועין דתמן אבא ואימא דאינון י"ה, ובהון אשתלים תור"ה דאיהו ו' כליל תרי"ג, ה' תפאה אורייתא דבעל פה כלילא מפלהו אתוון, ובה אשתלים יהו"ה.

ועוד אני ישנה, שניה ודאי לחכמה דאיהי י', פד אתרחק מיני רחימאי דאיהו ו', ורזא דמלא (משלי ג יט) יהו"ה בחכמה יסד ארץ פונן שמים בתבונה, בחכמה דאיהו אבא י', יסד ברתא דאיהי ארץ, ה' זעירא הארץ ודאי, פונן שמים דא ו', בתבונה דא אימא עלאה, דבינה אתקריאת לעילא פד איהי עם בעלה, תבונה אתקריאת לתתא פד איהי עם ו', דאיהו בן, ו' ות' דאיהו תפארת, אשתארת איהי ה' עמיה, ובההוא זמנא דאת י' איהו עם אימא, ואיהו מרחק מינה, אתמר בה אני ישנה (ואיהי שניה לה).

ועוד ישנה בגלותא, דלא דפיק בה, ובההוא זמנא דיייתי בעלה, קול דודי דופק דאיהו ו' רחימו דילה, רוח צפונית נפיק לגבה דנשיב בכנור דוד, ורוח דרומית מסטרא דימינא, ורוח אלהיים מרחפת על פני המים, דאינון מים מסטרא דחסד דתמן חכמה.

ובזמנא דיייתי פורקנא, דפיקו סליק ונחית כגוונא דקרבן עולה ויורד, סליק ה' עלאה לגבי י', ונחית ה' תפאה לגבי ו', ומה דהוה יהה"ו, אתחזר יהו"ה, אבא עם אימא, ברא עם ברתא, ובגין דא אמר נביאה (ירמיה ט כב) פה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו, דאיהו לימינא בזמנא דקודשא בריך הוא שהוא לימין בזמן שהקדוש ברוך הוא מרחק משכינתו, ואל יתהלל הגבור בגבורתו, ששם

ועוד, קול דודי דופק, זה העמוד האמצעי שהוא תור"ה כולל תרי"א, שנפנן משתי זרועות, ששם האב והאם שהם י"ה, ובהם השתלם תורה שהוא ו' כולל תרי"ג, ה' תחתונה, תורה שבעל פה כלולה מכל האותיות, ובה השתלם יהו"ה.

ועוד, אני ישנה, שניה ודאי לחכמה שהיא י', כשהתרחק ממני אהובי שהוא ו', וסוד הדבר - יהו"ה בחכמה יסד ארץ פונן שמים בתבונה. בחכמה, שהוא אב י', יסד הבת שהיא ארץ, ה' קטנה - הארץ ודאי, פונן שמים זה ו', בתבונה - זו האם העליונה, שבינה נקראת למעלה כשהיא עם בעלה, ותבונה נקראת למטה כשהיא עם ו' שהוא בן, ו' ות' שהיא תפארת, נשארת היא ה' עמו, ובאותו זמן שהאות י' היא עם האם והיא מרחקת ממנה, נאמר בה אני ישנה (והיא שניה לה).

ועוד ישנה, בגלות, שלא דופק בה, ובאותו זמן שיבא בעלה, קול דודי דופק, שהוא ו', האהוב שלה, רוח צפונית יוצאת אליה שנושבת בכנור דוד, ורוח דרומית מצד הימין, ורוח אלהיים מרחפת על פני המים, שהם מים מצד החסד ששם חכמה.

גבורה בצפון ושם העשר, זהו שכתוב מצפון זהב יאתה, ובשכיל זה אל יתהלל עשיר בעשרו, (שם לצפון, שנאמר מצפון זהב יאתה), בזמן שהאות ו' מרחקת מה' שלה, פי אם בזאת יתהלל המתהלל השפל וידוע אותי פי אני יהו"ה וגומר, כשיהיה יהו"ה כראוי, כל אות עם חברתה, זהו שכתוב עצם מעצמי וכשר מבשרי לזאת יקרא אשה פי מאיש לקחה זאת.

על פן יעזב איש את אביו ואת אמו, זו חכמה, אביו, וכינה - האם, זהו שכתוב פי אם לכינה תקרא, ודבק באשתו זה ו' הבן, ואחר שנדבק באשתו שהיא ה', והיו לבשר אחד, וזהו קרבן עולה ויורד, קרבן - קרבת האותיות שמתקרבות י' עם ה', ו' עם ה', ומשום זה קרבן ליהו"ה, שמתקרבת אשה לבעלה. זהו שכתוב אדם פי יקריב מכם קרבן ליהו"ה, מה זה אדם? זה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שהיא התקרבות האותיות, ומי קרב לאותיות? זה עלת על כל העלות. באותו זמן הדפק עולה ויורד מארבעה דפקים לעשרה, הדפק של ארבע אותיות עולה באש רוח ויורד במים ועפר, וסוד הדבר - והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו, עולים שנים ויורדים שנים, והם מים קמ"ץ, שב"א אש, חל"ם רוח, שור"ק עפר, הפלי של פלם, משום שקמ"ץ שהוא מים י', בו עולה ה' שהיא לשמאל, שהיא שב"א אש, ולמה עולה ה' בקמ"ץ? משום ששם י' שהיא חכמה, כמו שבארוהו הרוצה להחפים ידרים, והיו י"ה בימין. ה' היא עם האב, והיא ארץ,

מרחקא משכינתיה, ואל יתהלל הגבור בגבורתו, דתמן גבורה בצפון ותמן עותרא, הדא הוא דכתיב (איוב לו כב) מצפון זהב יאתה, ובגין דא ואל יתהלל עשיר בעשרו, (תמן לצפון שנאמר מצפון זהב יאתה), בזמנא דאת ו' מרחקא מה' דיליה, פי אם בזאת יתהלל המתהלל השפל וידוע אותי פי אני יהו"ה וגומר, כד יהא יהו"ה כדקא יאות כל אות בחברתה, הדא הוא דכתיב (בראשית ב כג) עצם מעצמי וכשר מבשרי לזאת יקרא אשה פי מאיש לקחה זאת.

על פן יעזב איש את אביו ואת אמו, דא חכמה אביו, וכינה אמה, הדא הוא דכתיב (משלי ב ג) פי אם לכינה תקרא, ודבק באשתו דא ו' בן, ולבתר דאתדבק באתתיה דאיהו ה' והיו לבשר אחד, ודא איהו קרבן עולה ויורד, קרבן קריבו דאתוון דמתקרבין י' עם ה' ו' עם ה', ובגין דא קרבן ליהו"ה, דאתקריבת אתתא לבעלה, הדא הוא דכתיב (ויקרא א ב) אדם פי יקריב מכם קרבן ליהו"ה, מאי אדם דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאיהו קריבו דאתוון, ומאן קריב (דף קו ע"א) לגבי אתוון, דא עלת על כל העלות. בההוא זמנא דפיקו נחית וסליק מארבע דפיקין לעשר, דפיקו בארבע אתוון, סליק באשא ורוחא, ונחית במיא ועפרא, ורזא דמלה (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו, עולים תרי ויורדים תרי, ואינון מים קמ"ץ, שב"א אש, חל"ם רוח, שור"ק עפר מאנא דכלהו, בגין דקמ"ץ דאיהו מים י', ביה סליק ה' דאיהי לשמאלא דאיהי שב"א אש, ואמאי סליק ה' בקמ"ץ, בגין דתמן י' דאיהי חכמה, כמה דאוקמוהו הרוצה להחפים ידרים, ויהוץ י"ה

יורדת לשמאל ששם הרוח שהוא חל"ם, שהוא רוח שנושב באזן שמאל של הלב, ויהיו ו"ה בשמאל כנגד הלב. באותו זמן, אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו.

כר הנביאים מתנהגים אחריו, כעורקי הלב שכלם מתנהגים אחר רוח הלב, ומה הוא שמ"ה? זה מש"ה, שנאמר בו הולך אל דרום וסובב אל צפון וגומר. ואחר שעולים שנים ויורדים שנים, עולים (ארבעה) דפקים לעשרה, כמו זה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א. באות י' עולה ה', ובאות ו', ה' השניה בא' עולה י', שהוא בעשר אצבעות הידים ובעשר אצבעות הרגלים, כל האותיות עולות בוא"ו שהוא אח"ד, כחשבון אר"ן, שהיא שכניה, עולה לנקודות לחשבון קטן של חנוף, קמץ י"ד, פתח כ', צרי י"ב, שבא ו', סגול ח"י, חלם ט"ו, חרק י"א, חירק ב"י י"ב, שרק ו', שורק עם ו' י"ב, (מהו שורק? הוא אר"ן) לחשבון קטן של חנוף, וזהו החשבון לכל הנקודות לחשבון קטן.

אמר לו: והרי האותיות של יהו"ה, שהן קרפן עולה ויורד, מי עולה בראשונה ומי יורד? ו' יורדת בראשונה אל ה', ואחר כך עולה י' אל ה' העליונה, שפך פרשוה בעלי המשנה, לא אבא בירושלים של מעלה וכו', לא יכנס י' בה' העליונה, שהיא ירושלים של מעלה, עד שתכנס ו' בה', שהיא ירושלים של מטה. בינתיים הנה זמן הזקנים יורד, ואמר: רבי רבי, הרי הפלה היא בבית חליה מאהובה, צריך להעיר בדפק שלה יותר, שהרי קול דודי דופק, קול אהובה דופק אליה בתוך רב לארבעה צדדים,

בימינא, ה' איה עם אבא, ואיהי אר"ן, נחית לשמאלא דתמן רוחא דאיהו חל"ם, דאיהו רוח דנשיב באזן שמאלא דלבא, ויהו ו"ה בשמאלא לקבל לבא, ביהווא זמנא (יחזקאל א) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו.

כר נביאיא מתנהגין אבתריה, כעורקין דלבא דמתנהגין פלהו בתר רוחא דלבא, ומאי ניהו שמ"ה דא מש"ה, דאתמר ביה (קהלת א) הולך אל דרום וסובב אל צפון וגומר, ולבתר דסלקין תרין ונחתין תרין, סלקין (ארבע) דפיקין לעשרה, כגוונא דא יוד הא ואו הא, באת י' סליק ה', ובאת ו' ה' תניינא, בא' סליק י', דאיהו בעשר אצבעאן דידין ובעשר אצבעאן דרגלין, כל אתוון סלקין בוא"ו דאיהו אח"ד, כחשבון אר"ן, דאיהי שכינתא, סליקת לנקודי לחושפון זעיר דחנוף, קמץ י"ד, פתח כ', צרי י"ב, שבא ו', סגול ח"י, חלם ט"ו, חרק י"א, חירק ב"י י"ב, שרק ו', שורק עם ו' י"ב, (נ"א מאי ניהו שורק איהו אר"ן), לחשבון זעיר דחנוף, והאי איהו חשבון לכל נקודין לחשבון זעיר.

אמר ליה והא אתוון דיהו"ה דאינון קרפן עולה ויורד, מאן סליק בקדמיתא ומאן נחית, ו' נחית בקדמיתא לגבי ה', ולבתר סליק י' לגבי ה' עלאה, דהכי אוקמוה מארי מתניתין, לא אבא בירושלים של מעלה וכו', לא ייעול י' בה' עלאה דאיהי ירושלים דלעילא, עד דיעול ו' בה' דאיהי ירושלים דלתתא.

אדהכי הא סבא דסבין קא נחית, ואמר רבי רבי, הא פלה איהי בבי מרעא מרחימא, צריך לאתערא בדפיקו דילה יתיר, דהא קול דודי דופק, קול רחימא, דפיק

לגבה בתקיפו סגי לארבע סטרין, הדא הוא דכתיב פה (יחזקאל לז ט) אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח, מסטרא דאזיר קדמא דאיהו קדמון על פלא, דפיקו דרוחא איהו לח, מסטרא דחכמה איהו קר, מסטרא דאימא איהו בחמימו סגי, בגין דאזיר קדמא נטיל בעמודא דאמצעייתא ונטיל בצדיק, וחכמה דאיהו קר נטיל בחסד ונצח, ואימא דאיהו חמימא נטילת בגבורה ויהוד, ומסטרא דשכינתא תתאה איהו יבש, דאיהו ארץ, דאתמר בה (בראשית א י) ויקרא אלהי"ם ליבשה ארץ, והא אינון ארבע וסלקין לעשר, פגוונא דארבע אתוון דאינון יהו"ה, דסלקין לעשר יוד הא ואו הא.

ולתתא מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, אינון לבושין לארבע רוחין, דאתמר בהו (ישעיה יא ב) רוח יהו"ה, רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה, רוח יהו"ה דא אזיר קדמא, רוח חכמה ובינה תרין ספירן אפתריה, רוח עצה וגבורה ימינא ושמאלא, רוח דעת ויראת יהו"ה דא עמודא דאמצעייתא ומלכות.

והריחו ביראת יהו"ה דא ריח ניחח, ומאי ניהו ריח ניחח דא צדיק דביה נייחא, דנח איש צדיק, אשה ליהוה דא נצח ויהוד, עלייהו אתמר (במדבר כח ב) את קרבני לחמי לאשי, אשי יהו"ה אתקריאו, עלייהו אתמר (שיר ב ה) סמכוני באשיות, (ישעיה כד טו) על פן באורים פבדו יהו"ה, (שיר ז ט) וריח אפך פתפוחים, (משלי כה יא) תפוחי זהב במשפיות פסך, ואינון תרי אופני המרפכה, דתלת דרגין אינון, שרפים וחיית ואופני קדש, שרפים תרין דרועין ימינא ושמאלא, חיות גופא וברית, אופנים תרין

זהו שפתוב פה אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח. מצד האזיר הראשון שהוא קדמון על הכל, דפק הרוח הוא לח, מצד החכמה הוא קר, מצד האם הוא בחם רב, משום שהאזיר הראשון נוסע בעמוד האמצעי ונוסע בצדיק, וחכמה, שהוא קר, נוסע בחסד ונצח, והאם, שהיא חמה, נוסעת בגבורה ויהוד, ומצד השכינה הפתוחה היא יבש, שהיא ארץ, שנאמר בה ויקרא אלהי"ם ליבשה ארץ, והרי הם ארבע ועולים לעשר, כמו ארבע האותיות שהן יהו"ה שעולות לעשר יוד ה"א וא"ו ה"א.

והכמה מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, הם לבושים לארבע הרוחות, שנאמר בהם רוח יהו"ה, רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה. רוח יהו"ה - זה האזיר הראשון, רוח חכמה ובינה - שתי ספירות אחריו, רוח עצה וגבורה - ימין ושמאל, רוח דעת ויראת יהו"ה - זה העמוד האמצעי ומלכות.

והריחו ביראת יהו"ה, זה ריח הניחח, ומהו ריח ניחח? זה צדיק שבו מנוחה, שגח איש צדיק אשה ליהו"ה, זה נצח ויהוד, עליהם נאמר את קרבני לחמי לאשי, אשי יהו"ה נקראו, עליהם נאמר סמכוני באשיות, על פן באורים פבדו יהו"ה, וריח אפך פתפוחים, תפוחי זהב במשפיות פסך, והם שני אופני המרפכה, ששלוש דרגות הן: שרפים וחיית ואופני הקדש. השרפים - שתי זרועות ימין ושמאל, החיות - הגוף וברית, האופנים שתי שוקים, המרפכה של פלם,

שכינה, משום שהם שש תקונים מצד האות ו', שהוא רוח קדשה (של הקדוש ברוך הוא), שדופקת ומנשבת בכלם.

המלכות, המרפכה שלה פלולה מארבע רוחות, וזהו סוד דו פרצופים, שהם עשר דפיקות, שהם ה' שיוצאת מהלב, שהוא הכל ה' ל"ב, ד' ארבע מחנות, ד' חיות לכסא, ו' שש דרגות, שהם שש מעלות לכסא, שמשם כל הנשמות בדרך אצילות, ואין הכסא הזה בדרך בריאה, אלא בדרך אצילות, שהשכינה העליונה היא פסא כבוד מרום מראשון, שהוא מלכות.

ובהם יהה"ו ההי"ו (ההו"י) מתלבש בשש ספירות, שהן שש מעלות לכסא, י' התלבש בחכמה ועולה לעשרה, שהם עשרה גלגלים של הכסא, א למעלה דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, וזה אויר קדמון, ה' קטנה היא לימין, וחכמה לימין שומר אותה, ובמקום הזה יהו"ה בחכמה יסד ארץ, ה' לשמאל אש על הלב, ו' הרוח שנושבת אליה, ומבקש רחמים ממנו שלא תשרף העולם, משום שגורמים לה שהתרחקה מבעלה ומאריף רגזה.

ובזמן שתבא הגאלה, נאמר אל הו' שהיא דרגת משה, מוליך לימין משה, לסמך ה' שלו בימין, וזהו חי יהו"ה שכבי עד הבקר, הבקר של אברהם, י' הולך לשמאל וזוקף את ה' שלו, וזהו קרפן עולה ויורד, וסוד הדבר - יעקב במקום הזה שפל את ידיו, ולחכם ברמו.

חוזר י"ה לשמאל, שהם שמור, ו"ה לימין שהם זכור, וזהו זה

ע"ב) שוקין, מרפכה דכלהו שכינה, בגין דאינון שית תיקונין מסטרא דאת ו', דאיהו רוחא קדישא (ג"א דקודשא ברוך הוא). דדפיק ומנשיב בכלהו.

מלכות מרפכה דילה פליא מארבע רוחין, ודא איהו רזא דו פרצופין, דאינון עשרה דפיקין, דאינון ה' דנפיק מלבא, דאיהו הכל ה' ל"ב, ד' ארבע מחנות, ד' חיות לכסא, ו' שית דרגין, דאינון שש מעלות לכסא, דמתמן כל נשמתין בארץ אצילות, ולא איהו האי פרסייא בארץ בריאה, אלא בארץ אצילות, דשכינתא עלאה איהי פסא כבוד מרום מראשון (ירמיה יז יב) דאיהו מלכות.

ובהון יהה"ו ההי"ו (ס"א ההו"י) אתלבש בשית ספירן, דאינון שש מעלות לכסא, י' אתלבש בחכמה וסליק לעשרה, דאינון עשר גלגלים דכרסייא, א לעילא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, ודא אויר קדמון, ה' זעירא איהי לימינא, וחכמה לימינא נטיר לה, ובהאי אתר יהו"ה בחכמה יסד ארץ, (משלי ג יט) ה' לשמאלא אש על לבא, ו' רוחא דנשיב לגבה, ובעי רחמי מינה דלא אוקידת עלמא, בגין דגרמי לה דאתרחקא מבעלה, ומאריף רוגזהא.

ולזמנין דייתי פורקנא, אתמר לגבי ו' דאיהו דרגא דמשה, מוליך לימין משה (ישעיה סג יב), לסמכא ה' דיליה בימינא, ודא איהו חי יהו"ה שכבי עד הבקר, בקר דאברהם, י' אזיל לשמאלא וזקיף לה' דיליה, ודא איהו קרפן עולה ויורד, ורזא דמלה, יעקב בהאי אתר שפל את ידיו, ולחפימא ברמיזא.

אתחזר י"ה לשמאלא, דאינון שמור, ו"ה לימינא דאינון זכור, ודא

שמי וזה זכרי, י"ה עם שמ"י - שלש מאות ששים וחמשה לשמאל, ו"ה עם זכר"י - מאתים ארבעים ושמונה לימין. בפסח יהיו ו"ה לימין, בראש השנה י"ה לשמאל, שבועות אחוז בשניהם, וזה העמוד האמצעי. זהו שפתוב מלא שבוע זאת ונתנה לה גם את זאת, בו השתלם יהו"ה, ועם כל זה לא יהיה שלם אלא עם בת זוגו, שהיא אדני", ובאיזה מקום? בסופה, שהיא כ"ו ה"ס, שהיא יאהדונה", וסוד הדבר - ויבא יעקב שלם ביהו"ה, מיד ויבן לו בית, זו סכה, כמו שנאמר ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית. באותו זמן, מה שהיה אני ישנה בגלות, שהתעלה הדפק שלה, השלמות שלה, באותו זמן נאמר על השכינה ולבי ער, להתעוררות הגאולה, ובאותו זמן נושבת בה רוח הקדש, שבזמן שאין נושבת רוח הקדש, נושבת רוח סערה באזן שמאל של הלב, ויכול להטעות את העולם. וזהו שנאמר בו והנה רוח סערה באה מן הצפון, שמסעירה את גופו של האדם, שנאמר בו מצפון תפתח הרעה, ובאותו זמן שולטים בעולם כל הרוחות והשדים והמזיקים הרעים שמשחיתים את העולם, שהם מלאכי חבלה, וזה הדפק של המחלה שעולה באש הגיהנם שהיא מרה, ומחמם את גוף האדם, ובו וימררו את חייהם, שהאיברים, שהם ישראל, בעבודה קשה, זה הפכד, שהוא כבוד על העורקים (של מרה) של הדם, בחמר ובלבנים, זו לחה לבנה, שהיא כבדה על האדם, וממנה באו לו כמה חלאים רעים, שהם מים הזידונים שמתגברים על האיברים שלו.

איהו זה שמי וזה זכרי (שמות ג טו) י"ה עם שמ"י שס"ה לשמאל, ו"ה עם זכר"י רמ"ח לימין, בפסח יהיו ו"ה לימין, בראש השנה י"ה לשמאל, שבועות אחד בתרויהו ודא עמודא דאמצעיתא, הדא הוא דכתיב (בראשית כט כז) מלא שבוע זאת ונתנה לה גם את זאת, ביה אשתלים יהו"ה, ועם כל דא לא יהא שלם אלא בבית זוגיה דאיהי אדני", ובאן אתר בסופה, דאיהו כ"ו ה"ס דאיהי יאהדונה", ורזא דמלה ויבא יעקב שלם (שם לג יח) ביהו"ה, מיד ויבן לו בית דא סופה, כמה דאתאמר (שם יז) ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית.

בהווא זמנא, מה דהוה אני ישנה בגלותא, דאסתלק דפיקו דילה שלימו דילה, בהווא זמנא אתמר בשכינתא ולבי ער, לאתערוותא דפורקנא, ובהווא זמנא נשיב רוחא דקודשא בה, דבזמנא דרוחא דקודשא לא נשיב רוח סערה נשיב, באודנא שמאלא דלבא, ויכיל למטעי עלמא.

והאי איהו דאתמר ביה (יחזקאל א ד) והנה רוח סערה באה מן הצפון, דסעיר גופיה דבר נש, דאתמר ביה (ירמיה א יד) מצפון תפתח הרעה, ובהווא זמנא שליטין בעלמא כל רוחין ושרין ומזיקין בישין דמחבלין עלמא דאינון מלאכי חבלה, ודא דפיקו דמרעא דסליק באשא דגיהנם דאיהי מרה, ומחמם לגופיה דבר נש, וביה וימררו את חייהם, (שמות א יד) דאברין דאינון ישראל, בעבודה קשה דא פכד, דאיהו פכד על ערקין (דמרה) דדמא, בחמר ובלבנים דא ליחא חוורא, דאיהי פכדה על בר נש, ומינה יתון ליה כמה מרעין בישין, דאינון מים הזדונים דמתגברין על אברין דילה.

וּבְכָל עֲבוּדָה בַשָּׂדֶה דָּא דְפִיקוּ דְדָמָא,
 דְּאִתְמַר בֵּיהּ (בראשית כה כז) אִישׁ יוֹדֵעַ צִיד
 אִישׁ שָׂדֶה, וּמֵאֵי נִיהוּ דְפִיקוּ דְדָמָא רוּחַ סְעָרָה,
 דְּאִתְגַּבַּר בֵּיהּ דְּמָא דְעָרְקִין דְּכַבֵּד, דְּאִיהוּ עֲשׂוּ
 הוּא אָדוּם (שם לו א), דְּעָרְקִין דִּילִיָּה פִי רַגְלֵיהֶם
 לָרַע יְרוּצוּ וַיִּמְהָרוּ לְשַׁפֵּף דָּם (משלי א טז), אֲשֶׁר
 עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ (שמות א יד), דְּפִיקוּ בְמָרָה
 אוּכְמָא, דְּאִיהוּ יִבֵּשׁ בְּרִיקְנָא, וּבִגִּין דָּא אִתְמַר
 בֵּיהּ בְּפָרֶךְ.

וּבְכָל עֲבוּדָה בַשָּׂדֶה, זֶה הַדְּפִק
 שֶׁל הַדָּם, שְׁנֵאמַר בּוֹ אִישׁ יוֹדֵעַ
 צִיד אִישׁ שָׂדֶה, וּמֵהוּ הוּא הַדְּפִק
 שֶׁל הַדָּם? רוּחַ סְעָרָה, שְׁמִתְגַּבַּר
 בּוֹ דָם עוֹרְקֵי הַכֶּבֶד, שֶׁהוּא עֲשׂוּ
 הוּא אָדוּם, שְׁעוֹרְקֵי - פִי רַגְלֵיהֶם
 לָרַע יְרוּצוּ וַיִּמְהָרוּ לְשַׁפֵּף דָּם.
 אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ, דּוֹפֵק
 בְּמָרָה הַשְׁחוּרָה, שֶׁהוּא יִבֵּשׁ
 בְּרִיקְנוֹת, וּמִשּׁוּם זֶה נֵאמַר בּוֹ
 בְּפָרֶךְ.

וּבְשִׁעוּבְרַת רוּחַ הַסְּעָרָה, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אַעֲבִיר
 מִן הָאָרֶץ, מִתְעוֹרֵר הַדְּפִק בְּאוֹתוֹ
 הַרוּחַ, עָלָיו נֵאמַר בְּדִבְרֵי יְהוָה
 שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל צַבְאָם.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן הַהִבְלִים שֶׁל הַתְּפִלוֹת
 עוֹלָיִם בּוֹ בְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ לְמַעְלָה,
 וַיִּתְעוֹרְרוּ אֲלֵיהֶם הַבְּלִים
 עָלְיוֹנִים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם פִּי לֹא עַל
 הַלְחָם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם וְכוּ',
 שֶׁהוּא הֶבֶל הַלֵּב שֶׁל הַשְּׂכִינָה
 הַקְּדוּשָׁה, לֵהֵב הַמְּזַבֵּחַ, וּמִיָּד
 שְׁעוֹלָה בַּהֲבִלִים שֶׁל פִּיהֶם שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל בַּתְּפִלוֹת, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא שׂוֹאֵל בְּשִׁבְלֵהָ, מִי זֹאת
 עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר? מִי בְּזֹאת עוֹלָה
 וַדַּאי.

וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ הֶבֶל וַיֵּשׁ הֶבֶל, יֵשׁ
 הֶבֶל שְׁנֵאמַר בּוֹ וַתּוֹסֶף לִלְדֹת אֵת
 אָחִיו אֵת הֶבֶל, וַיֵּשׁ הֶבֶל שֶׁל
 תְּפִלוֹת וְעֲבוּדוֹת טוֹבוֹת, וַיֵּשׁ הֶבֶל
 שֶׁל דְּבָרִים בְּטָלִים, דְּבָרִים
 רִיקָנִים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם הֶבֶל הֵמָּה
 מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים בַּעַת פְּקֻדְתָּם
 יֵאבְדוּ. מֵה זֶה בַּעַת פְּקֻדְתָּם?
 אֵלֶּא כִּזְמַן שְׁבָאָה גְּאֻלָּה וּפְקֻדָּה
 לְיִשְׂרָאֵל, יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם. הֶבֶל
 תַּעֲתוּעִים, שְׁמַתְעִים אֵת בְּנֵי
 הָאָדָם, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שׂוֹלֵט
 בְּעוֹלָם שֶׁהוּא הַדְּפִק, שְׁנֵאמַר בָּהּ
 קוֹל דּוֹדֵי דוֹפֵק, הַדְּפִק שְׁעוֹלָה

וְכֹר אִתְעֵבֵר רוּחַ סְעָרָה, כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (זכריה
 יג ב) וְאֵת רוּחַ הַטְּוֵמָאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ,
 אִתְעֵר דְּפִיקוּ בַּהֵוּא רוּחָא, עָלִיָּה אִתְמַר (תהלים
 לג ו) בְּדִבְרֵי יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל
 צַבְאָם, בַּהֵוּא זְמַנָּא הַבְּלִים דְּצִלוֹתִין סְלִקִין
 בֵּיהּ בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא לְגַבֵּי עֵילָא, וַיִּתְעֵרוּ
 לְגַבֵּיָּיהוּ הַבְּלִים עֵלְאִין, דְּאִתְמַר בַּהּ (דף קח
 ע"א) (דברים ח ג) פִּי לֹא עַל הַלְחָם לְבַדּוֹ יִחְיֶה
 הָאָדָם וְכוּ', דְּאִיהוּ הֶבֶל דְּלִבָּא דְשְׂכִינְתָּא
 קְדִישָׁא, לֵהֵב הַמְּזַבֵּחַ, וּמִיָּד דְּסִלִּיקַת בַּהֲבִלִים
 דְּפוּמִיָּיהוּ דְיִשְׂרָאֵל בְּצִלוֹתִין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא שְׂאִיל בְּגִינָה מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר (שיר

ג) מִי בְּזֹאת עוֹלָה וַדַּאי.
 וּבִגִּין דָּא אִית הֶבֶל וְאִית הֶבֶל, אִית הֶבֶל
 דְּאִתְמַר בֵּיהּ (בראשית ד ב) וַתּוֹסֶף לִלְדֹת אֵת
 אָחִיו אֵת הֶבֶל, וְאִית הֶבֶל דְּצִלוֹתִין וּפּוֹלְחָנִין
 טָבִין, וְאִית הֶבֶל דְּמִלִּין בְּטִלִּין מִלִּין רִיקָנִין,
 דְּאִתְמַר בַּהוּן (ירמיה י טו) הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה
 תַעֲתוּעִים בַּעַת פְּקוּדְתָם יֵאבְדוּ, מֵאֵי בַּעַת
 פְּקוּדְתָם, אֵלֶּא בְּזְמַנָּא דְאִתִּי פּוֹרְקָנָא וּפְקוּדָה
 לְיִשְׂרָאֵל, יֵאבְדוּ מִעֲלָמָא, הֶבֶל תַּעֲתוּעִים
 דְּתוּעִים לְבְנֵי נִשָּׂא, וְרוּחָא דְקוּדְשָׁא שְׁלִיט
 בְּעֲלָמָא, דְּאִיהוּ דְפִיקוּ דְאִתְמַר בֵּיהּ (שיר ה

ה) קוֹל דּוֹדֵי דוֹפֵק, דְּפִיקוּ דְּסִלִּיק בְּגַלְגְּלֵי יִמָּא, וְכָל

בגלי הים, שהספינה שהיא הלב, ועל כל הגלים נאמר אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת לכו, ובהם החיות רצוא ושוב, רצוא שנים, ושוב שנים, והם יהו"ה, שנאמר בהם כה אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח.

על השכינה נאמר, אשר שמתי חול גבול לים, והוא התחום של פלם, פמו שתחום שבת, וכשרצים הגלים בארבע רוחות, מיד שרואים שכינה שהוא חול לב (ג"א לים), שהיא החול שמקיף את הים, נאמר בהם ושוב, חוזרים למקומם, וארבע הרוחות הללו, כשיוצאות מן הלב, התנועה שלהן היא לארבעת צדדי הספינה, שמים בשתי פנפי ראה, ושמים בשני פתי הלב, והתנועה של הדפק של הרוח עושה תנועתו, ודופק בנקדה אחת או שמים או שלש, וחוזר למקומו, ובנקודות שדופק נודע הדפק, לפעמים דופק פעם אחת וחוזר למקומו, והדפק הזה נודע בנקודות של התורה. באותו זמן שדופק בנקדה אחת למטה, היא חיר"ק, ואם היא למעלה היא חל"ם, כשהיא באמצע הוא שור"ק. אם היא למעלה, מראה שמתגברת האש שהוא חם ויבש והוא קל, שעליו נאמר זאת תורת העלה, ואם הוא דופק נקדה למטה, הוא חר"ק, ויורד במים שהוא קר ולח והוא כבד, ואם דופק הנקדה באמצע שור"ק, שנושב (שיורה) ברוח על המים ואוחז בשניהם, והוא חם ולח. וזהו שנקוד פעם אחת למעלה ומתעלה הדפק, או דופק פעם אחת למטה ומתעלה הדפק, או דופק פעם אחת באמצע ומתעלה הדפק, ואם דופק פעמים זה אחר דופק נקדה אחת למעלה ונקדה

גלייא עליהו אתמר, (יחזקאל א ב) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת לכו, ובהון החיות רצוא ושוב, רצוא תרין ושוב תרין, ואינון יהו"ה, דאתמר בהון (שם לו ט) כה אמר יהו"ה מארבע רוחות באי הרוח.

שכינתא עלה אתמר (ירמיה ה כב) אשר שמתי חול גבול לים, ואיהו תחומא דכלהו, פגוונא דתחום שבת, וכד רצין גלין בארבע רוחין, מיד דחזיין שכינתא דאיהו חול לב (ג"א לים), דאיהו חול דאסחר לימא, אתמר בהון ושוב, חזראן לאתרייהו, ואלין ארבע רוחין פד נפקי מן לבא, תנועה דלהון איהו לארבע סטרין דספינה, תרין בתרין פנפי ריאה, ותרין בתרי פתי לבא, ותנועה דדפיקו דרוחא עביד תנועתיה, ודפיק בנקודה אחת או תרין או תלת, ואתחזר לאתריה, ובנקודין דדפיק אשתמודע דפיקו, לזמנין דפיק זמנא חדא ואתחזר לאתריה, ודפיקו דא אשתמודע בנקודין דאורייתא, בההוא זמנא דדפיק בנקודה חדא לתתא איהו חיר"ק, ואם היא לעילא איהו חל"ם, פד איהו באמצעיתא איהו שור"ק, אם היא לעילא אחזי דאתגבר אשא דאיהו חם ויבש ואיהו קל, דעליה אתמר (ויקרא יב) זאת תורת העולה, ואם הוא דפיק נקודה לתתא איהו חר"ק, ונחית במיא דאיהו קר ולח ואיהו פבד, ואי דפיק נקודה באמצעיתא שור"ק דנשיב (ג"א דנחית) ברוחא על מיא, ואחיד בתרוייהו ואיהו חם ולח.

והאי איהו דנקיד זמנא חדא לעילא ואסתלק דפיקו, או דפיק זמנא חדא לתתא ואסתלק דפיקו, או דפיק זמנא חדא באמצעיתא ואסתלק דפיקו, ואם דפיק תרי זמני דא בתר דא ואסתלק דפיקו, הא אינון

זה ומתעלה הדפק, תרי הם צר"י שהדפק שלהם שוים, אבל

אחת למטה זו אחר זו, הם שב"א, ושתי נקודות הן אש ומים, לפעמים זה עולה וזה יורד, כגון את המאור הגדל (לממשלת היום) ואת המאור הקטן (לממשלת הלילה), ולפעמים הם שוים, והם שמים, אש ומים, ולפעמים דופק שלשה דפקים, אחד למעלה, ואחריו שני באמצע, ואחריו שלישי למטה, הרי שלשה יסודות יתעוררו בו, שהם אש ומים ורוח באמצע, וזה שר"ק, ואם דופק שתי דפיקות שוות זו אחר זו ונקודה אחר שמים למטה, הרי הם סגו"ל, שהם מים ואש ורוח למטה, ולפעמים דופק ברחב, באריכות, זה פת"ח, ולפעמים דופק באריכות ונקודה נקודה אחריו, זה קמ"ץ, באריכות מראה רחמים.

אם זכו, הדפק דופק בתשע הנקודות הללו, השכינה כלי לכלם, עשירית להם, משום שבה פלולות כל האותיות, והאותיות הן לנקודות כגוף אל הרוח, ובין כל דפק ודפק (י' שעורו, שהוא שעור קומה), ו' שעורו, שהוא שעור קומה. וכשהנקודות דופקות בו, הם כלם דופקים דפיקות בנחת ברחמים, וכשאין שם ו', דופקים במהירות, ואותם דינים דפיקות של החק אחר החק, והם עת צרה היא ליצקב וממנה יושע.

והכ"י של הנקודות הוא הנפש, הנשמה היא כתר על כלם, וממנה הפתרים, שהם טעמי התנועה של הנקודות והאותיות, והיא תלויה במחשבה, והנקודות תלויות באמירה, האותיות בעשיה, וזהו אומר ועושה, מצד הימין אמירה, ומצד השמאל עשיה, העמוד האמצעי כולל את שניהם, אומר

צר"י דדפיקו דלהון שוין, אבל דפיק נקודה חדא לעילא ונקודה חדא לתתא דא בתר דא אינון שב"א, ותרין נקודין, אינון אש ומים, לזמנין דא סליק ודא נחית, כגון את המאור הגדול (לממשלת היום) ואת המאור הקטן (לממשלת הלילה), (בראשית א טז) ולזמנין אינון שוין ואינון שמים אש ומים, ולזמנין דפיק תלת דפיקין חד לעילא ובתריה תניינא באמצעיתא ובתריה תליתאה לתתא, הא תלת יסודין יתערוך ביה דאינון אש ומים ורוח באמצעיתא ודא שר"ק, ואם דפיק תרין דפיקין שוין דא בתר דא ונקודה בתר תרין לתתא הא אינון סגו"ל, דאינון מים ואש ורוח לתתא, ולזמנין דפיקו בפותיא באריכו דא פת"ח, ולזמנין דפיק באריכו ונקיד נקודה אפתייה דא קמ"ץ, באריכו אחזי רחמי.

אם זכו דפיקו דפיק באלין נקודין תשע, שכינתא מאנא לכלהו עשירית לון, בגין דבה פלילין כל אתוון, ואתוון אינון לגבי נקודין כגופא לגבי רוחא, ובין כל דפיקו ודפיקו (י' שעוריה דאיהו שעור קומה), ו' שעוריה דאיהו שיעור קומה. (דף קז ע"ב) וכד נקודין דפיקין ביה, אינון דפיקין כלהו דפיקין בנייחא ברחמי, וכד לית תמן ו' דפקין במהירו, ואינון דינין דפיקין דדוחקא בתר דוחקא, ואנון (ירמיה

ל ט) עת צרה היא ליצקב וממנה יושע.

ומאנא דנקודין איהו נפש, נשמתא איהי כתר על כלהו, ומינה בתרין, דאינון טעמי תנועה דנקודין ואתוון, ואיהי תליא במחשבתא, ונקודין תליין באמירה, אתוון בעשייה, ודא איהו אומר ועושה, מסטרא דימינא אמירה, מסטרא דשמאלא עשייה, עמודא דאמצעיתא פליל תרוייהו אומר ועושה, ובמאי אומר ועושה,

ועושה, ובמה אומר ועושה?
בהוי"ה, שנאמר בה יהי אור, ויהי
אור. יהי אור, יהי י' באור, ונעשה
אור, שאוחז בשניהם בעמוד
האמצעי.

יש דפק של עץ הדעת טוב ורע,
שמהמקום הזה יצר טוב ויצר רע,
והוא הסוד של להט החרב
המתהפכת, שמתהפכת ממטה
לנחש ומנחש למטה, הדפק של
יצר הטוב מראה בריאות ורפואה
של כל האיברים, והדפק של יצר
הרע מראה מחלה של כל איברי
הגוף, וכל מי שאלים - גובר. אם
מתגברות הזכויות, מתהפך מנחש
למטה, ומיד מטה כלפי חסד וכל
הגוף נרפא, ואם מתגברים
החטאים, מתהפך ממטה לנחש,
ונושף את כל האיברים בכמה
נשיכות של כאבים ומחלות.

באותו זמן נאמר על הדפק, אין
קול ענות גבורה ואין קול ענות
חלושה קול ענות אנכי שמע,
הקול של הענוי, הקול של הדפק
בבית החלי של הגלות אנכי שמע.
יש דפק מן האילן שהוא רע, ואין
בו טוב כלל, שממנו יוצאת רוח
סערה שמסעירה בו את גוף
האדם, ונאמר בו רוח חזק מפרק
הרים, שהם עצמות הגוף, ומשבר
סלעים, שהם צלעות הגוף, שהם
כמו הסלעים, וזהו שיוצא בודון
ואין לו משקל ושעור, ובו
והאנפה, שהיא הגוף, חשבה
להשבר, וזה הדפק שעולה ויורד
בגלי הים, שהם עשרה כתרים
תחתונים. כמו שהמלכות
הקדושה - כף היא מלכות
הרשעה, כמו שהמילה - כף
הערלה, ששם סמא"ל ערל, וכת
זוגו ערלה, נחש ואשת זנונים.

כנגד שני ירכי האמת מצד
הטמאה תאומיא"ל תומיא"ל,
וכנגדם נאמר תהמת כסימו ירדו

בהויה, דאתמר בה (בראשית א ג) יהי אור ויהי
אור, יהי אור יהי י' באור ואתעביד אור
דאחיד בתרוייהו בעמודא דאמצעיתא.

ואית דפיקו דעץ הדעת טוב ורע, דמהאי
אתר יצר טוב ויצר רע, ואיהו רזא
דלהט החרב המתהפכת (שם ג כד), דאתהפך
ממטה לנחש ומנחש למטה, דפיקו דיצר
הטוב אחזי בריאותא ואסוותא דכל אברין,
ודפיקו דיצר הרע אחזי מרעא דכל אברין
דגופא, וכל מאן דאלים גבר, אי מתגברין
זכוון אתהפך מנחש למטה, ומיד מטה כלפי
חסד וכל גופא אתסי, ואם מתגברין חובין
אתהפך ממטה לנחש ונשיף כל אברין בכמה
נשיכין דכאיבין ומרעין, בההוא זמנא אתמר
בדפיקו, אין קול ענות גבורה ואין קול ענות
חלושה קול ענות אנכי שמע (שמות לב יח), קול
דענויא קול דדפיקו דבי מרעא דגלותא אנכי
שמע.

ואית דפיקו מאילנא דאיהו ביש, לית ביה
טב כלל, דמניה נפיק רוח סערה,
דאסעיר ביה גופיה דבר נש, ואתמר ביה (מלכים
א יט יא) רוח חזק מפרק הרים, דאינון גרמין
דגופא, ומשבר סלעים, דאינון צלעות דגופא
דאינון פגוונא דסלעים, והאי איהו נפיק בזדון
ולית ליה משקל ושעור, וביה (יונה א ד) והאנפה
דאיהו גופא חשבה להשבר, והאי דפיקו סליק
ונחית בגלי ימא, דאינון עשר פתרין תתאין,
פגוונא דאיהי מלכות קדישא הכי איהו מלכות
חייבא, פגוונא דמילה הכי איהי ערלה, דתמן
סמא"ל ערל, וכת זוגיה ערלה, נחש ואשת
זנונים.

לקבר תרי ירכי קשוט מסטרא דמסאבו
תאומיא"ל תומיא"ל, ולקבליהו

אֶתְמַר (שמות טו ה) תְּהִמַּת יִכְסִימוּ יִרְדּוּ בַּמְצוּלוֹת
כְּמוֹ אֶבֶן, לְקַבֵּל עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא אִיהוּ
עוּגִיא"ל דְּמִתְמָן עוּג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן, מִסְטָרָא
דְתַרְיִן דְרוּעִין אֵינוֹן (אגניא"ל) עוּזִיאַל, אַגְגִּיאַל
מִתְמָן אַגְג, וְבִיָּה פִי גָאָה גָאָה סוּס וּרְכָבוּ רָמָה
בֵּימָם (שם א), עוּזִיאַל, מִתְמָן עֲזָאזֵל, וּמִתְמָן
עוּזִיאַל וְעוּזִיאַל, וְאִיהוּ חֲזִרִיאַל, יִכְרַסְמִנְהָ
חֲזִיר מִיַּעַר (תהלים פ יד), וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (בראשית כז
מ) וְעַל חֲרָבָה תַחֲיָה, וְאִיהוּ שְׁעִרִיאַל, דְּמִתְמָן
רוּחַ סְעָרָה, וְאִיהוּ עֲשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר, וּמִתְמָן
שְׁעָר בְּאִשָּׁה עָרוּהָ, וְעֲלִיָּה אֶתְקַף הָהוּא דְאֶתְמַר
בֵּיָה (שמות טו ב) עֲזִי וְזִמְרַת י"ה וְיָהִי לִי לִישׁוּעָה,
יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה יְהו"ה שְׁמוֹ וְגוּמַר.

לְקַבֵּר בִּינָה דְאֶתְמַר בְּהָ אֶלְף בִּינָה, אֶלִין
אֶלּוּפִי עֲשׂוּ, לְקַבֵּל חֲכָמָה אָדָם בְּלִיעַל
אִישׁ אֶוֹן, לְעִילָא כְתִרִיאַל (נ"א כְתִרִיאַל) לְקַבֵּל
כְּתָר עֲלִיוֹן, וּמִתְמָן כְּתָר לְכָל אֶלוּ
שְׁעוּכְרִים עַל הַתּוֹרָה, וְאוֹתָם
כְּתָרִים הַתְּחַתּוֹנִים הֵם קְלָפוֹת
לְעֲשֵׂר הַסְּפִירוֹת, וְעֲשֵׂר סְפִירוֹת
בְּתוֹכָן הַמַּת, וְאֶלוּ הַקְּלָפוֹת הֵן
מִחֲצָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהָם
שְׁבַשְׂמִים. בְּקְלָפוֹת הַלְלוּ
מִתְלַבֵּשׁ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּשְׁכִינְתוֹ, לְקִים בְּשְׁכִינְתוֹ
וּמְלָכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּלְקִים בּוֹ
כִּי מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים,
אֲבָל לְמַעַלָּה בְּמִקְוָמוֹ נֶאֱמַר לֹא
יִגְרָךְ רָע, אֲלֵא הַקְּלָפוֹת שְׁלוּ
לְמַעַלָּה הֵן לְבוּשִׁים מִכְּמַה גְּנוּיִם
יָפִים שֶׁל אֹר, שְׂמֵהֶם הַתְּפֹשֵׁט
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגָלוֹת,
וְהַתְּלַבֵּשׁ בְּאַחֲרֵים הַלְלוּ כְּדִי
לְשַׁמֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל, שְׂהֵם
מִתְלַבְּשִׁים בְּקְלָפוֹת הַלְלוּ, וְזֵהוּ
בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר וְכוּ'. בְּהַתְּחִלָּה
נִתֵּן אוֹתָם בְּיַד הַשְּׁלִיחַ שְׂהוּא
גְּבָרִיאַל, וְלֹא הָיָה מְזוֹן לְסַמָּא"ל
וְלְמַחְנוֹת שְׁלוּ אֲלֵא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ,
לוֹ עַל יְדֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְזֵה

בְּגַלְל הַחֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא הַתְּלַבֵּשׁ בְּהֵם, וְכִבְיָכוֹל בָּא
אֶתְמַר (שמות טו ה) תְּהִמַּת יִכְסִימוּ יִרְדּוּ בַּמְצוּלוֹת
כְּמוֹ אֶבֶן, לְקַבֵּל עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא אִיהוּ
עוּגִיא"ל דְּמִתְמָן עוּג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן, מִסְטָרָא
דְתַרְיִן דְרוּעִין אֵינוֹן (אגניא"ל) עוּזִיאַל, אַגְגִּיאַל
מִתְמָן אַגְג, וְבִיָּה פִי גָאָה גָאָה סוּס וּרְכָבוּ רָמָה
בֵּימָם (שם א), עוּזִיאַל, מִתְמָן עֲזָאזֵל, וּמִתְמָן
עוּזִיאַל וְעוּזִיאַל, וְאִיהוּ חֲזִרִיאַל, יִכְרַסְמִנְהָ
חֲזִיר מִיַּעַר (תהלים פ יד), וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (בראשית כז
מ) וְעַל חֲרָבָה תַחֲיָה, וְאִיהוּ שְׁעִרִיאַל, דְּמִתְמָן
רוּחַ סְעָרָה, וְאִיהוּ עֲשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר, וּמִתְמָן
שְׁעָר בְּאִשָּׁה עָרוּהָ, וְעֲלִיָּה אֶתְקַף הָהוּא דְאֶתְמַר
בֵּיָה (שמות טו ב) עֲזִי וְזִמְרַת י"ה וְיָהִי לִי לִישׁוּעָה,
יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה יְהו"ה שְׁמוֹ וְגוּמַר.

אם ישראל הולכים בדרך הישרה ומקיימים את התורה ואת מצוותיו, ואם חס ושלום לא מקיימים את התורה ואת מצוותיו, נותן עשרה כתרים בידי סמא"ל, ולא צריך מזון לא מיד הקדוש ברוך הוא, כל שפן משלוחו, וזה לפרעה שאמר לי יאורי ואני עשיתני, משום שראה כתרים נכרים ביד סמא"ל, שבתחלה, כשהיו הכתרים הפתוחים בידי הקדוש ברוך הוא, מה פתוב בישראל? וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך, ובזמן שאותם כתרים נכרים ביד סמא"ל, לא פוחדים אמות העולם מישראל ועושים בהם כרצונם, עד שעת הגלות שיתקיים בהם ואת רוח הטמאה אעביר וכו', שאלו הקלפות גורמות להפרדה בין הקדוש ברוך הוא ובין ישראל, וזהו הסוד של כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם ובין אליהיכם, ועתיד הקדוש ברוך הוא להעביר את הקלפות הללו ולהראות לישראל במח שמבפנים, זהו שפתוב ולא יפנה עוד מוריך והיו עניף רואות את מוריך, ולא תהיה מחצה בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו ובין ישראל.

ובזמן שעשר הספירות מתלבשות בקלפות הללו, אלו שמכירים את הקלפות עושים שבועה בשמות ובהיוו"ת של הקדוש ברוך הוא לקלפות הללו ומבטלים את הגזרה, ועל הקלפות הללו אמרו שצריך הבדלה, שהקדוש ברוך הוא התלבש בהם בימות החל, ובשבת מתפשט מהם ומתלבש בלבושי הקדש, ועשרה לבושים

מנהון ואתלבש בלבושין

דאיהו גבריאל, ולא הוה מזונא לסמאל ולמשריין דיליה אלא על ידי שליחא, בגין חובין דישראל אתלבש הוא בהון, וכביכול אתי ליה על ידי דקודשא בריך הוא, להאי אם ישראל אזלין בארץ מישר ומקיימין אורייתא ופקודין דיליה, ואם חס ושלום לא מקיימין אורייתא ופקודין דיליה, יהיב עשר פתרין בידי דסמא"ל, ולא צריך מזונא לא מידא דקודשא בריך הוא, כל שפן משליחא דיליה, ודא לפרעה דאמר (יחזקאל כט ג) לי יאורי ואני עשיתני, בגין דחזא פתרין נוכראין בידא דסמא"ל, דבבדמיתא פד הוה פתרין תתאין בידא דקודשא בריך הוא, מה פתיב בישראל (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך, ובזמנא דאינון פתרין נוכראין בידא דסמא"ל, לא דחלין אומין דעלמא מישראל, ועבדין בהו פרעותיהו, עד שעתא דפורקנא דיתקיים בהו (זכריה יג ב) ואת רוח הטומאה אעביר וכו', דאלין קליפין גרמין אפרשותא בין קודשא בריך הוא ובין ישראל, ודא איהו רזא כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם לבין אלהיכם (ישעיה נט ב), ועתיד קודשא בריך הוא לאעברא אלין קליפין, ולא תחזא לישראל במוחא מלגאו, הדא הוא דכתיב (שם ל ט) ולא יפנה עוד מוריך והיו עניף רואות את מוריך, ולא יהיה מחיצה בין קודשא בריך הוא ושכינתיה ובין ישראל.

ובזמנא דעשר ספירן מתלבשין באלין קליפין, אלין דידיעין בקליפין עבדין אומאה בשמהן ובהויות דקודשא בריך הוא לאלין קליפין ובטלין גזרה, ועל אלין קליפין אמרו דצריך הבדלה, דקודשא בריך הוא אתלבש בהון פיומין דחול, ובשבת אתפשט

הם של קדש, שנאמר בהם יהו"ה בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוֹ אֵל נֹכַר. בְּדָד עֶשֶׂר, כְּחֻשְׁבוֹן עֶשֶׂר קְלֹפוֹת הַחֵל, כְּשִׁמְתֻלְבֵּשׁ בָּהֶם, נֹאמַר בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ, בְּאוֹתָהּ קִלְפָה שְׁגוּרָם אָדָם לְהַתְלַבֵּשׁ בָּהּ שֵׁם ה', בּוֹ נוֹטֵל נִקְמָה, וּבְשִׁבִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ לְשׂוּא, וּבְשִׁבִיל זֶה תִקְנֶנּוּ בַהֲבָדְלָה הַמְבַדֵּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחַל וּבֵין אֹר לְחֻשְׁף, שְׁלֹא יַחְבֵּר קְלֹפוֹת הַחֵל אֶל קְלֹפוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא יַעֲשֶׂה לָהֶם תְּעֻרֹבָת.

וְזֶהוּ שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע כְּלֵאִים, וּבְגָד כְּלֵאִים שֶׁעֲטָנֶנּוּ, וְכֹל מִי שֶׁמְעָרֵב אוֹתָם, נֹאמַר בּוֹ אֶת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טִמָּא וְגוֹמַר, שֶׁבְשִׁבְתָּ שְׁמַתְפַּשֵּׁט הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאֹלוֹ הַלְבוּשִׁים וּמַתְלַבֵּשׁ בַּלְבוּשֵׁי קֹדֶשׁ, לֹא צָרִיךְ לְקָרֵב לְפָנָיו (לְפָנֵיהֶם) לְבוּשֵׁי חַל, שֶׁהֵמַח לֹא מְקַבֵּל טִמְאָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב הֲלֹא כֹה דְבָרִי כְּאֵשׁ נֹאֵם יְהו"ה, שְׁבוּ לֹא יָכוֹל לְהִתְעַרֵב שׁוֹם עָרוּב, אֲלֵא בַלְבוּשִׁים שֶׁמַתְלַבֵּשׁ בְּשִׁבְתָּ וְיוֹם טוֹב יָכוֹל לְהִתְעַרֵב, וּבְשִׁבִילֵם צִוָּה לַעֲשׂוֹת הַבְּדֵלָה, שֶׁלְמַטָּה יֵשׁ עֵץ מְעָרֵב טוֹב וְרַע כְּלֵאִים, וְעֲלִיו נֹאמַר וּמַעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, מִשׁוֹם שְׁאוֹתוֹ הֵמַח שְׁלוֹ בְּבִרְיָאָה יָכוֹלָה לְהִתְעַרֵב עֲמוֹ קְלֹפָה, אֲכַל הֵמַח שֶׁהוּא אֹר בְּדָרְךְ אֲצִילוֹת, לֹא יָכוֹלָה לְהִתְעַרֵב עֲמוֹ (כ) שׁוֹם תְּעֻרֹבָת.

וְיֵשׁ אֵילָן שֶׁל טוֹב וְרַע שֶׁל הַקְּלֹפוֹת, שְׁאוֹתָם גְּרַעֲיָנִים הֵם מִבְּפָנִים רַע, וְהֵמַח דִּק מִבְּחוּץ טוֹב, וְיֵשׁ שְׁמַח דִּק מִבְּחוּץ טוֹב, וּמַח גְּדוֹל רַע מִבְּפָנִים, כְּמוֹ זָהָב וְכֶסֶף מְעַט מְצַפֶּה מִבְּחוּץ וְעַפְרַת סִיגִים מִבְּפָנִים, זֶה מוֹנִיטִין שֶׁל שְׂקָר, פִּיּו טוֹב וְלְבוֹ רַע, וְיֵשׁ

דְּקֹדֶשׁ, וְעֶשְׂרָה לְבוּשֵׁין אֵינּוֹן דְּקֹדֶשׁ, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (דְּבָרִים ל"ב י"ב) יְהו"ה בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוֹ אֵל נֹכַר, בְּדָד עֶשֶׂר, כְּחֻשְׁבֹּן עֶשֶׂר קְלִיפּוֹת דְּחֹל, כִּד אִתְלַבֵּשׁ בְּהוֹן אִתְמַר (ויקרא יג מו) בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ, בְּהֵיִיא קְלִיפָה דְּגָרִים בַּר נֵשׁ לְאִתְלַבֵּשׁא שֵׁם ה' בֵּיה נְטִיל נִיקְמָא, וּבְגִין דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ לְשׂוּא (שמות כ ז), וּבְגִין דָּא תִקְיִנוּ בַהֲבָדְלָה הַמְבַדֵּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל וּבֵין אֹר לְחֻשְׁף, דְּלֹא יַחְבֵּר קְלִיפִין דְּחֹל לְקְלִיפִין דְּקֹדֶשׁ, וְלֹא יַעֲבִיד לֹון תְּעֻרֹבָת.

וְדָא אִיהוּ (ויקרא יט יט) שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע כְּלֵאִים וּבְגָד כְּלֵאִים שֶׁעֲטָנֶנּוּ, וְכֹל מָאן דְּעָרֵב לֹון אִתְמַר בֵּיה (במדבר יט כ) אֶת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טִמָּא וְגוֹמַר, דְּכְשִׁבְתָּ דְּאִתְפַּשֵּׁט קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְאֵלִין לְבוּשֵׁין וְאִתְלַבֵּשׁ בַּלְבוּשֵׁין דְּקוּדְשָׁא, לֹא צָרִיךְ לְקָרֵב אֶתְמֹוֹהֵי (ג"א קְדֻמִּיהוֹן) לְבוּשֵׁין דְּחֹל, דְּמוֹחָא לֹא מְקַבֵּל טוֹמְאָה, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (ירמיה כג כט) הֲלֹא כֹה דְבָרִי כְּאֵשׁ נֹאֵם יְהו"ה, דְּבֵיה לֹא יָכִיל לְאִתְעַרְבָא שׁוֹם עָרוּב, אֲלֵא בַלְבוּשֵׁין דְּאִתְלַבֵּשׁ בְּשִׁבְתָּ וְיוֹם טוֹב יָכִיל לְאִתְעַרְבָא, וּבְגִינֵיהוּ מְנִי לְמַעַבְדַּ הַבְּדֵלָה, דְּלִתְתָא אִית אֵילָנָא מְעוֹרֵב טוֹב וְרַע כְּלֵאִים, וְעֲלִיה אִתְמַר (בראשית ב יז) וּמַעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, בְּגִין דְּהוּא מוֹחָא דִּילִיה בְּבִרְיָאָה, יָכִיל לְאִתְעַרְבָא עַמִּיה קְלִיפָה, אֲבָל מוֹחָא דְאִיהוּ נְהוֹרָא בְּאַרְח אֲצִילוֹת לֹא יָכִיל לְאִתְעַרְבָא עַמִּיה (ג"א בֵּיה) שׁוֹם תְּעֻרֹבָת.

זֵאת אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע דְקְלִיפִין, דְאֵינּוֹן גְּרַעֲיָנִין אֵינּוֹן מְלָגָאו רַע, וּמוֹחָא דְקִיק מְלָבֵר טוֹב, וְזֵאת דְמוֹחָא דְקִיקָא מְלָבֵר טוֹב וּמוֹחָא סְגִי בֵישׁ מְלָגָאו, כְּגוֹן דְהֵבָא וְכֶסֶפָא זְעִיר מְצוּפָה מְלָבֵר, וְעוֹפְרַת סִיגִים מְלָגָאו,

שְׁהוּא קְלִפָּה מִבְּחוּץ וּמַחַ
מִבְּפָנִים, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר גּוֹלָל אֹר
מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אֹר.
וַיֵּשׁ עֵץ לְמִטָּה שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה
שָׂאִין לוֹ מַח, אֲלָא קְלִפָּה מִבְּפָנִים
וּמִבְּחוּץ, וְעַלּוּ נֶאֱמַר לֹא כֵן
הִרְשָׁעִים כִּי אִם כְּמוֹן אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ
רוּחַ, וְהִיא הָאֲשֶׁרָה שְׁנוּטָעִים
אֲמוֹת הָעוֹלָם לִפְנֵי עֲבוּדָה זָרָה,
שִׁפְרִיָּה מוֹץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ.
בְּזִמְן שִׁיבָא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, עֵתִיד
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲבִיר אֶת
כָּל הַקְּלָפוֹת הַלְלוּ לְמַעַלָּה
וּבְאֲמֻצָּע וּלְמִטָּה, וְלֹא תִהְיֶה
עֲרֻבֻכְיָה בְּפַמְלִיָּה שֶׁל מַעַלָּה,
בְּאוֹתוֹ זְמַן יְהו"ה בְּדָד יִנְחֲנוּ,
לְיִשְׂרָאֵל, וְאִין עֲמוֹ אֵל נִכְר,
בְּאוֹתוֹ זְמַן וְתוֹסֵף לְלֶדֶת, נוֹסֶפֶת
רוּחַ שֶׁל קֹדֶשׁ עַל יִשְׂרָאֵל. זְהוּ
שְׁפָתוֹב וְנִתְתִי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ
חֲדָשָׁה אֲתֹן בְּקִרְבְּכֶם.

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בס"א)

רְבִי אֱלֶעָזָר וְרְבִי יוֹסִי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים
בְּדֶרֶךְ, הַזְּדִמְן רְבִי אֱלֶעָזָר עִמָּהֶם.
אָמַר רְבִי יוֹסִי לְרְבִי אֱלֶעָזָר,
שְׁמַעַת בְּפִסּוּק הַזֶּה לְמָה נֶאֱמַר
בּוֹ אֶת אֶת פְּעָמִים, אַחַר שֶׁאָמַר
וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו, מַה זֶה
אֶת הַבֵּל? וְהָרִי שְׁלֹשָׁה רְבוּיִים יֵשׁ
כָּאֵן: שְׁנֵי אֲתִים - רְבוּיִים, וְתוֹסֵף
לְלֶדֶת - רְבוּי, הָרִי שְׁלֹשָׁה
רְבוּיִים? אָמַר לוֹ, שְׁמַעַתִי
שְׁשֻׁלְשָׁה רְבוּיִים אֵלּוּ הֵם שְׁלֹשׁ
טָפוֹת שְׁנוֹזְקוּ מֵאֲדָם הֶרְאִישׁוֹן
(הֶרְאִישׁוֹן שְׁנֶאֱמַר בְּהוֹן אֵלָּה). אָמַר לוֹ, וְהָרִי
אֲנִי שְׁמַעַתִי, אֵלָּה תּוֹלְדוֹת
הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ תִּמְן תִּהְיֶה, אָמַר לִיה וְדָא הִכִּי הוּא, דְּמִתְמַן הוּא
קִין יִסּוּדִיה וְעִקְרִיה קְדָם דְּאֵתָא לְעֻלְמָא, אָמַר וְדָא רֹזָא עֲלָאָה
אֲתַגְלִיָּא דְלֹא שְׁמַעְנָא עַד הַשְּׁתָא.

דָּא מוֹנִיטָא דְשִׁקְרָא, פּוּמִיָּה טַב וְלִבִּיה בִּישׁ,
וְאִית דְּאִיהוּ קְלִיפָּה מְלַכְר וּמוֹחָא מְלַגְאו,
וְעַלֵּיהוּ אֲתַמַּר גּוֹלָל אֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ
מִפְּנֵי אֹר.

וְאִית אֵילָנָא לְתַתָּא דְעֲבוּדָה זָרָה, דְלִית לִיה
מוֹחָא אֲלָא קְלִיפָּה מְלַגְאו וּמְלַכְר,
וְעַלֵּיה אֲתַמַּר (תהלים א ד) לֹא כֵן הִרְשָׁעִים כִּי אִם
כְּמוֹן אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ, וְאִיהִי אֲשֶׁרָה דְנִטְעִין
אוּמִין דְעֻלְמָא קְדָם עֲבוּדָה זָרָה, דְאִיבָא דִילִיה
מוֹץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ, בְּזִמְנָא דִייתִי מְלַפָּא
מְשִׁיחָא (דף קט ע"ב) עֵתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאַעֲבָרָא כָּל אֲלִין קְלִיפִין לְעִילָא וְאֲמַצְעִיתָא
וְתַתָּא, וְלֹא יְהִי עֲרֻבֻכְיָא בְּפַמְלִיָּא דְלְעִילָא,
בְּהוּא זְמָנָא (דברים לב יב) יְהו"ה בְּדָד יִנְחֲנוּ
לְיִשְׂרָאֵל וְאִין עֲמוֹ אֵל נִכְר, בְּהוּא
זְמָנָא (בראשית ד ב) וְתוֹסֵף לְלֶדֶת, אֵיתוֹסֵף רוּחָא
דְקוּדְשָׁא עַל יִשְׂרָאֵל, הַדָּא הוּא דְכְתִיב (יחזקאל
לו כו) וְנִתְתִי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֲתֹן
בְּקִרְבְּכֶם.

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בס"א).

רְבִי אֱלֶעָזָר וְרְבִי יוֹסִי הוּוּ אוּלִי בְּאַרְחָא, אוּדְמִן רְבִי אֱלֶעָזָר עִמָּהוֹן,
אָמַר רְבִי יוֹסִי לְרְבִי אֱלֶעָזָר שְׁמַעַת בְּהַאי קְרָא אֲמַאי אֲתַמַּר
בִּיה אֶת אֶת תְּרִי זְמַנִּי, בְּתַר דְאָמַר וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו, מַאי
אֶת הַבֵּל, וְהִיא תַלְת רְבוּין הִכָּא, תְּרִין אֲתִין רְבוּין, וְתוֹסֵף לְלֶדֶת
רְבוּיָא, הִיא תַלְת רְבוּיָן, אָמַר לִיה שְׁמַעְנָא דְתַלְת רְבוּיָן אֲלִין אִינּוֹן
תַלְת טָפִין דְאוּדְרִיקוּ מֵאֲדָם קְדָמָאָה (נ"א קְדָמָאָה דְאֲתַמַּר בְּהוֹן
אֵלָּה), אָמַר לִיה וְהִיא אֲנָא שְׁמַעְנָא (בראשית ב ד) אֵלָּה תּוֹלְדוֹת
הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ תִּמְן תִּהְיֶה, אָמַר לִיה וְדָא הִכִּי הוּא, דְמִתְמַן הוּא
קִין יִסּוּדִיה וְעִקְרִיה קְדָם דְאֵתָא לְעֻלְמָא, אָמַר וְדָא רֹזָא עֲלָאָה
אֲתַגְלִיָּא דְלֹא שְׁמַעְנָא עַד הַשְּׁתָא.

אָמַר לִיה אִם כֵּן אֲלִין טָפִין דְאֲתוֹסְפוּ הִכָּא מַאי יִנְהוּ, אָמַר וְדָא
עַל אֲלִין תַלְת טָפִין שְׁרִיין תַלְת חֲכָמוֹת, חַד אִיהוּ חֲכָמַת
הַמְחֻשְׁבָּה, וְתַנְיָנָא חֲכָמַת הַדְּבּוּר, וְתַלְתָּאָה חֲכָמַת הַמְעֻשָׂה, וְאִינּוֹן
תַלְת עֲלָמִין סְתִימִין, תַלְת טָפִין דְתַלְיִין מִן מוֹחָא עֲלָאָה סְגוּלָּה
עַל שְׁלֹשׁ הַטָּפוֹת הַלְלוּ שׁוֹרוֹת שְׁלֹשׁ חֲכָמוֹת, אַחַת הִיא חֲכָמַת הַמְחֻשְׁבָּה, וְהַשְּׁנִיָּה חֲכָמַת הַדְּבּוּר,

וקרינו ליה, ואית תלת עלאין עלייהו דתליין ממוחא סתימא דעתיקא דעתיקין, ואינון סגולתא, תלת עלאין אתרמיזו בי' עלאה דאית לה קוצא לעילא וקוצא לתתא ונו באמצעייתא, ותלת טפין תניינין דאינון סגול"ל מן י' תתאה, ורזא דמלה בראשית, תלת מאדם קדמאה, ותלת מאדם תתאה, ובאלין תלת נקודין אתמר (ישעיה מד ו) אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים, ואלין אינון תלת גלגולין דאדם קדמאה, דתלת טפין דאודריקו בתלת אבהו, דבהון.

וּבְרַבְרֵךְ יְהו"ה יֵאָר יְהו"ה יֵשָׂא יְהו"ה, ותלת תניינין בברית ותרי סמכי קשומ, דנח שם ויפת מתמן הו, דאתמר ביה נח איש צדיק מספרא דצדיק חי עלמין, שם ויפת, מספרא דתרין סמכי קשומ, ורזא דמלה הכא, (משלי ל ד) מה שמו ומה שם בנו כי תדע, מה שמו באימא עלאה דתמן חכמה, ומה שם בנו באימא תתאה אשתמודעא, אבל תלת גלגולין בתלת אבהו, ותלת בתלת סמכין דלתתא, ואלין שית הוון עתידין למהוי תלת בשת ותלת בהבל, אלא דפרח י' משת דאיהי נקדה וכו'. (ע"כ מס"א).

תוספת לתקונא שתיין ותשעה.

וְעוֹד וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הַבֶּל, רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָאִי הוּוּ אֶזְלִי בְּאַרְחָא, אֲזַדְמֵן רַבִּי אֶלְעָזָר עַמְהוֹן, אָמְרוּ וְדַאי עֲלֵךְ אֲתָמֵר (בראשית כח יא) וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם דְּאֶעֱרַעְנָא בְּשְׂכִינְתָא, אָמַר לֹוֹן עֲלֵיכֹו אֲתָמֵר (שם לב) וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים, מֵאִי מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים, אֲלִין דְּאֲתָמֵר בְּהוֹן (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מִלְּאֲכִיו רִוּחוֹת, דְּרוּחִין דִּילְכוֹן מְרוּחָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (נ"א דְקוּדְשָׁא) חֲדוּ כְּלָהוּ בְּאַרְחָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר מֵאִי וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הַבֶּל, וְעוֹד מֵאִי אֲתָא לְרַבּוֹת וְתוֹסֵף, וְתַרִּין אֲתִין אֶת אַחִיו אֶת הַבֶּל.

וּבְרַבְרֵךְ יְהו"ה, יֵאָר יְהו"ה, יֵשָׂא יְהו"ה, וישלשה שניים בברית ושני עמודי האמת, שנח שם ויפת היו משם, שנאמר בו נח איש צדיק, מצד של צדיק חי העולמים, שם ויפת מהצד של שני עמודי האמת, וסוד הדבר כאן - מה שמו ומה שם בנו כי תדע. מה שמו, באם העליונה ששם חכמה, ומה שם בנו, באם התחתונה, הוא נודע, אבל שלשה גלגולים בשלשה אבות, ושלשה בשלשת העמודים שלמטה, ואלו הששה היו עתידים להיות שלשה בשת ושלשה בהבל, אלא שפרחה משם י' משת שהיא נקדה כו'.

תקון ששים ותשעה

וְעוֹד וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הַבֶּל, רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָאִי הוּוּ אֶזְלִי בְּאַרְחָא, וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם, שְׂפָגְשׁוּנוּ בְּשְׂכִינְיָה. אָמַר לְהֶם: עֲלִיכֶם נֵאָמַר וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים. מַה זֶה מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים? אֵלּוּ שְׁנַאֲמַר בְּהֶם עוֹשֶׂה מִלְּאֲכִיו רִוּחוֹת, שְׁרוּחוֹתֵיכֶם מְרוּחוֹ שֶׁל הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שֶׁל הַקּוּדֹשׁ). שְׁמַחוּ כֻלְּם בְּדַרְךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר: מַה זֶה וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הַבֶּל? וְעוֹד, מַה בָּא לְרַבּוֹת וְתוֹסֵף, וְשִׁתִּי אֲתִים - אֶת אַחִיו אֶת הַבֶּל?

לוח זוהר ש"ס דף היומי מְסַכֵּת מְנַחוֹת

זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס
	מנחות דף עו	ח"ח שגא-שגב	מנחות דף לט	ח"ח רעז-רעח	מנחות דף ב
ח"ח תכה-תכו	מנחות דף עז	ח"ח שגג-שגד	מנחות דף מ	ח"ח רעט-רפ	מנחות דף ג
ח"ח תכז-תכח	מנחות דף עח	ח"ח שנה-שנו	מנחות דף מא	ח"ח רפא-רפב	מנחות דף ד
ח"ח תכט-תל	מנחות דף עט	ח"ח שזג-שזח	מנחות דף מב	ח"ח רפג-רפד	מנחות דף ה
ח"ח תלא-תלב	מנחות דף פ	ח"ח שזט-שס	מנחות דף מג	ח"ח רפה-רפו	מנחות דף ו
ח"ח תלג-תלד	מנחות דף פא	ח"ח שסא-שסב	מנחות דף מד	ח"ח רפז-רפח	מנחות דף ז
ח"ח תלה-תלו	מנחות דף פב	ח"ח שסג-שסד	מנחות דף מה	ח"ח רפט-רצ	מנחות דף ח
ח"ח תלז-תלח	מנחות דף פג	ח"ח שסה-שסו	מנחות דף מו	ח"ח רצא-רצב	מנחות דף ט
ח"ח תלט-תמ	מנחות דף פד	ח"ח שסז-שסח	מנחות דף מז	ח"ח רצג-רצד	מנחות דף י
ח"ח תמא-תמב	מנחות דף פה	ח"ח שסט-שע	מנחות דף מח	ח"ח רצה-רצו	מנחות דף יא
ח"ח תמג-תמד	מנחות דף פו	ח"ח שעא-שעב	מנחות דף מט	ח"ח רצז-רצח	מנחות דף יב
ח"ח תמה-תמו	מנחות דף פז	ח"ח שעג-שעד	מנחות דף נ	ח"ח רצט-ש	מנחות דף יג
ח"ח תמז-תמח	מנחות דף פח	ח"ח שעה-שעו	מנחות דף נא	ח"ח שא-שב	מנחות דף יד
ח"ח תמט-תנ	מנחות דף פט	ח"ח שעז-שעח	מנחות דף נב	ח"ח שג-שד	מנחות דף טו
ח"ח תנא-תנב	מנחות דף צ	ח"ח שעט-שפ	מנחות דף נג	ח"ח שה-שו	מנחות דף טז
ח"ח תנג-תנד	מנחות דף צא	ח"ח שפא-שפב	מנחות דף נד	ח"ח שז-שח	מנחות דף יז
ח"ח תנה-תנו	מנחות דף צב	ח"ח שפג-שפד	מנחות דף נה	ח"ח שט-שי	מנחות דף יח
ח"ח תנז-תנח	מנחות דף צג	ח"ח שפה-שפו	מנחות דף נו	ח"ח שיא-שיב	מנחות דף יט
ח"ח תנט-תס	מנחות דף צד	ח"ח שפז-שפח	מנחות דף נז	ח"ח שיג-שיד	מנחות דף כ
ח"ח תסא-תסב	מנחות דף צה	ח"ח שפט-שצ	מנחות דף נח	ח"ח שטו-שטז	מנחות דף כא
ח"ח תסג-תסד	מנחות דף צו	ח"ח שצא-שצב	מנחות דף נט	ח"ח שיז-שיח	מנחות דף כב
ח"ח תסה-תסו	מנחות דף צז	ח"ח שצג-שצד	מנחות דף ס	ח"ח שיט-שכ	מנחות דף כג
ח"ח תסז-תסח	מנחות דף צח	ח"ח שצה-שצו	מנחות דף סא	ח"ח שכא-שכב	מנחות דף כד
ח"ח תסט-תע	מנחות דף צט	ח"ח שצז-שצח	מנחות דף סב	ח"ח שכג-שכד	מנחות דף כה
ח"ח תעא-תעב	מנחות דף ק	ח"ח שצט-ת	מנחות דף סג	ח"ח שכה-שכו	מנחות דף כו
ח"ח תעג-תעד	מנחות דף קא	ח"ח תא-תב	מנחות דף סד	ח"ח שכז-שכח	מנחות דף כז
ח"ח תעה-תעו	מנחות דף קב	ח"ח תג-תד	מנחות דף סה	ח"ח שכט-של	מנחות דף כח
ח"ח תעז-תעח	מנחות דף קג	ח"ח תה-תו	מנחות דף סו	ח"ח שלא-שלב	מנחות דף כט
ח"ח תעט-תפ	מנחות דף קד	ח"ח תז-תח	מנחות דף סז	ח"ח שלג-שלד	מנחות דף ל
ח"ח תפא-תפב	מנחות דף קה	ח"ח תט-תי	מנחות דף סח	ח"ח שלה-שלו	מנחות דף לא
ח"ח תפג-תפד	מנחות דף קו	ח"ח תיא-תיב	מנחות דף סט	ח"ח שלז-שלח	מנחות דף לב
ח"ח תפה-תפו	מנחות דף קז	ח"ח תיג-תיד	מנחות דף ע	ח"ח שלט-שמ	מנחות דף לג
ח"ח תפז-תפח	מנחות דף קח	ח"ח תטו-תטז	מנחות דף עא	ח"ח שמא-שמב	מנחות דף לד
ח"ח תפט-תצ	מנחות דף קט	ח"ח תיז-תיח	מנחות דף עב	ח"ח שמוג-שמד	מנחות דף לה
ח"ח תצא-תצב	מנחות דף קי	ח"ח תיט-תכ	מנחות דף עג	ח"ח שמה-שמו	מנחות דף לו
ח"ח תצג-תצד		ח"ח תכא-תכב	מנחות דף עד	ח"ח שמז-שמה	מנחות דף לז
		ח"ח תכג-תכד	מנחות דף עה	ח"ח שמת-שנ	מנחות דף לח